Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus de decem praeceptis - Cod. Aug. pap. 51

Henricus <de Frimaria>

[Reichenau], [14. Jahrh.]

Glosa psalterii

urn:nbn:de:bsz:31-87058

Visual Library

Psallā deo meo quā diu fuero
psalmo 145 Reuerendi prēs
et magistri et do cupiētē me in mea
lātē legis et castra do tractare elo
quia Cernere nō in merito et re
dargui dicti et diuersa scripture
verba pariter et exemplā Terrē
verba q̄ pecori dixit deus Cum me
tu emuris iustitiae meae. psalmo
49. Et psalmi lucidi canticā. ps. ad
cantinā pecōrū nō decent labia
dūte scripta nō est speciosa laus in ore
pecōris q̄ nō est a dnō missa Eccli
12. Redargui pater et exempla
q̄ scās moyses ad testimonia dni
minuendo eloq̄ns nō fuit y stimas
labia immundā habuit Jeremias
loq̄ nescivit Et quippe elingues
inveni ego penitus obmutui et silui
a bonis et dolor meus renouatus
est. ps. 38. q̄ nō solū me elingwē
et mutū sed et stultissimū virorū
intueor Ego inquit stultissimus
sū virorū sapiā hominū nō est
mecū. prōb. 30. ego sū inquā ille
prodigus euangelicus qui peccauī
in celū et coram te q̄ nō sū dignus
vocari filius p multitudine ini
quitatis mee quō ego eloq̄ā do
tractare poterō quō canticū do
cantabo quō inquā psallam dnō
deo meo Cū hoc nō sit peccātū
sed p̄ccātū tribulatē vitē et
desperātē si minus do nescienti quantū
intuitu si peccātū anxiā recorda
cōē succumbē incipio ne in barā
trū desperationis p̄cipitē et diffidē
cie blandā do promissione respiro
vt consolatur dulcitur bēs Bn
sermōe 2o sup Cantica mlt verba

Gaudeo vobis amicis meis reflectē
tibi dū pedē a molestiis et angustiis
recordātē virtutū virtutū et cūdem
in itinera planorū serenorū memo
rie bēficiorū dei vt qui in vobis
confundimini ipsi in intuitu respice
tis Et subdit ne forte p̄dūcētis in
diuitē cor et despicōē plus pen
sandi deniq̄ deū quō ipse contentis
corde tempsit a mutitudine Cuō
pusillanimē a barātro desperationis
reuocat quō blande et fidelis pro
missionis mente q̄ solat mōrentē
erigit diffidentē sūt p̄ ypsum Ego
frenabo os tuū laude mea ne inter
eas hoc est ne in intuitu facinorum
tuorū nimium incurrās tristi
tiam respirabilēq̄ in bōis meis
qui de tuis q̄ fundeuis malis Dū
me sine benigēnē q̄ te culpabile
invenies hoc freno si infrenatus
fuisset enim nequē desperando dis
ruisset maior q̄ iniquitas mea et ce
sabit maior est eius pietas quā
q̄ nis iniquitas Hec omā bē hymne
ig̃ pietatē attendens circuiens
et tuemens cū fiducia tū accedo
gratē cū verbis bēi august sic
Dñe Te dnē deus decet laus te
decet ymnus tibi angeli tibi celi et
vniuersa potestates tibi ymnos
decant et laudant te dnē illi supni
ciues laudat te homo magna potes
tate tua Ad et ego peccator dignē
ego me laudare te dni in lumen
in corde verbū more vt cor meū
meditet gloriam tuam et lingua mea
cantet tota die laudē tuā hec ille
vt ig laudare possim nomē dei cū
canticis et placeat dnō sup me

virtutū nouellū cōmuni p̄ducere cupiētē
et vnguibus d̄o qui fecit os hominis qui
fabricatur est mutū et surdū Ex q̄o
oriētē dignoscere vnū de seraphin cum
calculo de altari q̄ tangit os et labia
vt auferat iniq̄tas mea ysaie Et p̄ius
sim p̄ ministerū et deus tocius g̃ solacōis
q̄ dū apit manū implet omne animal
benedictōe. ps. 144. mittet manū suā et
tangit os meū et dicet in Ecce dedi
verba mea in ore tuo Jere. 1. Fecit
in q̄ d̄o meū signū in bono vt videant
qui oderunt me et vt hēat g̃ q̄ mercē
et g̃ fundant quia tu dne adiuuisti me
et cōsolatus es me. ps. 85. Vos fuās
sanū vna mecū accedite admirēn grē
pēes fundite ipsum salutate deuote
diuites iue mutuū gratū plenū. Psallā
deo meo vt sup̄ Fecit olim vox ipsa
dauid religiosa cepit quadā cogitatōe
p̄mitē indignū iudicans q̄ nullam
adhuc diū domū habuit habet in terris
cū et ipse domū instituere regie dig
tatis vt legit 2o reg. 7. et ideo aliqui
mentis desiderio psallebat et dicebat
Si dedero somnū oculis meis donec
inueniā tabernaculū deo iacob. ps.
131. Sic et nos hmī q̄ nūc implem
est domus. i. reg. 20 paralip. 6. quā
vtq̄ in longitudine dierū decet sā
tuo. ps. 92 Brūs augustin hortat
nos adstudiū sacre scripture et incipit
dicens Rogo vos discite sacrā scip
turam sepe legite q̄ dulcior est melle.
forcior vino. lenior oleo. sublimior
auro. p̄cipue deū puerū diligenter
inuitat. corda illumīat. lingua rec
ficat. oculū pbat. animā reficiat.
fidē robarat. diabolū vincit. pcēn
spnit. animū frigidū calefacit.
lumen sacē ostendit. tenebras igno
rancie expellit. tristiciā cordis ex
tingwit. leticiam sōi spū accendit.
compunctos excitat. ocios incē
pit qui hanc diligit et diligenter
eius legē impleuerit in regno celo
mirabilis vocabit hoc ille sed hoc
omnia et quis aliū que adsacra scip̄tū
gmendicōē debūt legunt et p̄dicā
tur quādā excellenti modo scipture
psalmorū aptissime g̃ruit in ipsis
cū omni etati omni seni g̃ studiū omni
statui modus viuendi videt q̄ q̄ lex
q̄ q̄ ppha q̄ q̄ euangelium p̄cipiunt
vel hortant incertum nobis. ps. Beat
vir continet vbi dicit brūs augustin
in sermone de utilitate et cantu psal
morū inter cetera in hac verba
Et in alio modi ps. nō inuenies q̄ fa
cit ad utilitatē et edificationem
hūani generis q̄ diuīs sexus et
etatis lit i psalmis in sacis Et laci
puero quid laudē adolescens q̄ corri
gat viam suā inuenies q̄ sapiē
senior q̄ p̄discet dicit prudicia
femina pupilli inuenīt piūm vi
due iudicē pauper p̄tectorē adue
ne custodes habūt reges q̄ time
ant iudicē ppha tristes g̃ solatum
leues tempt iratos mitigat et
principis interpōnis subdit q̄ q̄
lex q̄ q̄ ppha q̄ q̄ euangelium
p̄cipiunt mihi cū minus. i. sine
medicamento dulcedinis grinat
deus ondit vt timeat simulchrū
derident fustibus ingerit iniq̄tas
phibet mā laudit crudelitas ab
dicit mite reprimit mendacia
dimpnat dolo necat innocētē
collaudat superbia deicit humilitas
sublimat pmia p̄dicat pre sapiēta
deprimit ostia inimicos p̄ecio po
stulat vindictā p̄mittitur spes certa
nuat ar q̄ est omnibus his excellēs
imp̄sibile ep̄i sacerd esse nisi

enus generis exprimit vecio plebis
impie et generis hyeudicis nomine
veteres dō canunt pallio veneris in
depingit resurrecō monstratur
ascensio mirabiliter nomine sedes qq
addexterā patris dīi in gloria hyc
filii missio postulat dō aduenit terri
bilis de viuis et mortuis iudicii
pandit sempiternū iusporū regnū
et peccorū plenne supplicii hyc
fit canticū dei que canit ecclia ca
tholica fidei que cantare nō resoluit
sed ostingunt nō luxuriā fuscitat
sed extinguunt de hoc cantu totū
q agit spectat ad gloriā creatoris
ideo ipsa omnes et omnia ad laudē
dei cantare gubernantis hyeuit dicit
omnis spe laudet dō hec cōtinet psalmos
psallem q hymnū pocupem filiorum
dō in salutione laudē impendi pgrinis
vt iubilare possimus nunc facie dni
fulgori in futuro pgloriam quā nobis
concedat dō nr ihc xpc qui cū pre
et spō spū viuit in gla et regnat amen

psalmus primus in nomine

Beatus vir qui non abiit in
consilio impiorū Titulus
huius psalmi talis est secōm glosam
ordinariā Incipit liber ymnorum
vel soliloquiorū ipse de xpo nō dicit
libri sed liber contra illos qui dice
bant plures esse libros ipse quinq
psalmorū distinctōes que fiunt
p finit finit quib) iero) consentit
sed hoc nō pm glōm ordinariā non
est validū hoc enim q quinq sint distinc
ciones nō ideo libri quinq sūt dicēdi
sicut plures distinctōes sūt in epla
pauli et tn est vnus liber et pbat
hoc glō ordinaria et p hoc q ipse
dicit ipsum dixisse Incipit libri
septi est deme ps. 39. et p illud
septiū r. sic septū est in libro psalmo
nō dicit in libro Incipit ergo liber
ymnorū vel soliloquiorū ymnus est
laus dei cū cantico vnde cantica est
exultatio mentis habita de eternis
in voce prupens vn ergo dicit liber
iste ymnorū q docet nos laudare
deū cū exultatōe habita de eternis
et hoc nō modo cordis verū z voce
et sūt isti ymni triplex habitos septi
metrica q in triplicate seruitutis nō
poterūt Seqt vel soliloquiorū soli
loqui p glōm dicit q solus spe sci
eloquiū Dauid enim cū psalmos edit
nulli exteriorū ministriculo sed dei
visionis vel somni sed soli spe sci
instictu ipsum p mentem intellectum
mouendū est q sit ipsum vel quibus
modis fuit vn ipsum est inspiratō
revelatio diuina rerū euent in ima
bili veritatis denunciatus et deo ipsa
visio ipsa videns dicit sic nunc quq
modis p glōm ordinariā t. p sed
pdeā punsiones p somnum et per
solā inspiratōnē diuinā p fcm vt
patet hym hoc que significabat
ecclām pdicta vt per que angeli
dixerunt abiathe et aliis fidelibus
vt insimul tuo bēdicent omnes
gentes et hmodi et sicut samuel
1. Reg 3. cū dixit loquere dne q
audit seruus tuus p visiones sic
accepit Jeremias qui vidit aliam
succensam a facie aquilonis vt
legit Jere 1. et intellexit p hoc sigi
exercitū regis babilonis venturū
ad obsidendū ciuitatē iudam et sic
moyses vidit rubū ardentē qui
nō consumebat Exo 3. et ezechi
el vidit rotā in medio rote Ezech
iehe 1. p somnum vt p somnium
nabuchodonosor qui vidit lapidē

domuit su manibus spiritu q. suorum
fuit sompnium regi pharaonis dimes
sicut et ioseph pharaonis sompnium
pharaonis qui vidit vii boues et
vii spicas preter istos quatuor modos
est alius dictor qui solus sci spe in
stinctu et hoc modo pharaonis dixit
et ideo ogyge dicebat illudit q. loq
tur in me dominus deus. ps. gg. et ideo
pharaonis fuit dr soliloquium qui solus sci
spe eloquium seq. intitulo pharaonis pro
cellencium cum dr pharaonis sui addicione
pri nominis intellig. dauid sicut cum
dr apls intellig. paulus et vrbs roma
seq. de xpo Alii autem pharaonis obscure
et qui p enigma de xpo pharaonis sed
rex et pharaonis dauid de xpi iesu natiue
passione eterna generacione resurrecione
ascensione et de iudicio iniudicium
euidentissime disseruit et sic patet
ut sic Nunc videndum est de cau
que sunt ge. s. efficiens materialis
formalis et finalis Cau efficiens
est duplex videlicet principalis et in
strumentalis principalis est do
nucleus mysteria in hoc libro de
septem sed an efficiens instrumen
talis hat opiniones diuersas et
a diuersis sanctorum doctorum Cum beatus
augustinus dicit dauid fuisse omnium
efficiente instrumentalis et cum
fecisse omnes psalmos Beatus vero
hieronimus dicit aliquorum in prologo sup
primum librum qui in modernis biblis
is non habet Et omnes doctores hebraici
gaudent cum hieronimo Vnde hieronimus
dicit decem fuisse auctores psal
morum s. dauid moysen salomon
asaph filios chore ethan
et eman et idithum preter istos
et decem hieronimus dicit plures psalmos
factos fuisse ab aliis sanctis pharaonis quorum
nomina ignoramus Sed ubi salomon
dicit decem fuisse auctores psalmorum
magistri nicolaus de lira dicit in hac
parte magis credendum hieronimo quia magis
cum labore paruus diligencias studuit
circa textum biblie quam augustinus et ita
concludit q. dauid non fuit auctor omnium
psalmorum sed dicit eum fuisse auctorem
plurimorum et ideo totum volumen dr
esse psalterium dauid Causa materialis
est tota xpi quantum adempnit et mel
s. sponsus et sponsa et hoc idem cum
submittit intota sua septima alio
modo sic dicit cassiodorus q. hic
in libro psalmorum cum submittit
sua materia primodum laudis Causa formalis
est duplex s. forma tra
ctatus que consistit in diuisione libri
de qua dicam infra forma tractandi
seu agendi s. cassiodorus talis est
quia agit de xpo s. capite quia s.
corpus quia s. vnitas de xpo agit
s. capite tribus modis quia s. diuini
tate vt tacta principium modi vtuntur
tue ps. 19. quia s. humanitate vt in
dormiui et soporatus sum ps. 3.
quia s. permissione vt cum xpe
vtitur voce membrorum vt ibi Quare
me derelicisti longe a salute ps. 21
ita quia agit de ecclia s. pfectos quia
s. malos qui sunt in ecclia corpe et
non mente nonne non minime imo
non merito patebit infra locis do
cis Causa finalis est salus et bonum
nostrum s. illud apli quecumque scripta
sunt ad nostram doctrinam scripta sunt
Nunc de intencione libri dicendum est
intencio s. salomonis ordinatum est
homines in deum deformatos

xpo hoc oforminare & alios prudencia
huius libri est diuina laudacio et sue
corrinde cum pouri Nunc de diuisione
libri videamus vm qdm volebamus
diuidere & auctores psalmorum sed
hoc commodiorem fieri no potest
qz subpoim opinione Ideo quod
fuissent plures auctores cum psalmi
vnius auctoris no sint simul poiti
qz inter psalmos dauid interponunt
psalmi auctoris alterius vt infernus
videbit Ita post psalmum xvi. Deus
iudicium tuum regi da poni in eius
explicunt psalmi dauid filii yssai
et cum post illum ponuntur plures psalmi
in titulo ad dauid et huiusmodi cum
illigent ceuo inplogo qz psalmi
a diuersis auctoribus appoiti plogum
tempus postea fuerunt in vno
libro collecti et qui pius inuenie
bant piis scribebant Ideo liber diui
di no pt & auctores psalmorum
nec e pt diuidi & ordine temporum
in quibus sunt facti qz aliqui prius
facti postea fuerunt inuenti et
eo vt dicit beus Ceuo nec e potest
diuidi & diuersitas materiarum
qz diuersi psalmi tangunt e tuo
tant sepe eadem materia et aliqui
idem psalmi sui idem versiculus et tam
diuersas materias et ideo no apte
quibus artificiose possit diuidi sed
secundum m. beum augustinum pt diuidi
totus liber in tres quinquagenas qui
tres sunt xpiane religionis desig
nant quorum primus est in pnia
et pma quinquagena terminat ipse
pnia Miserere mei deus secundus
stetus est in iustitia et ideo sunt
quinquagena terminantur i psalmo

mia et iustitia & omnium et iudicium
conuertio pdnt Tertius status est in
laude vite eternae et ideo tertia
quinquagena sic concludit omnis spe
laudet dm vel aliter pt diuidi
& magrum nicolaum delira in tres
partes pfacione execuciones et
conclusione execucio incipit hi
in principio sedet psalmi Quare
fremuerunt gentes Conclusio in
cipit in principio psalmi ia laudabo
laudet anima mea dm Nunc inqz
descendit ad terrenum vt auditores
fiant magis benuoli et attenti
Ideo quare hoc septuim plus fre
quentat in diuinis officiis Tertius
beus augustinus et hoc in glo ordi
nat et ideo fit qm in hoc libro psalmo
oftimiaco est tocius theologie pagi
hic enim delectabuntur premia bonorum
et supplicia malorum Sudium ve
dimentum insipienciam pgressus
pfectio pacientiam vita actiua
speculacio contemplacio hic docet
qz pcm inferunt qz penitencia
restituit qz penites pcm oseius
dicit dne ne in furore tuo ar
guas me neque in ira tua corripias me deus et qz
pnitum adequat subiungit
Docebo iniquos vias tuas et
postea subiungit si subdit sug
Ideo hec pulchra scilicet psalmorum
visio frequentiori vsu licet aliis
excellit dominum ipcae qz et que
alii pulchre obscure et qz pauis
de passione et resurrectione dni
xpi et de eterna generacione et
de cetteris mysteriis diuinis pulchre

excellentissime eundem ut in ms videre et in ms elizare qui
et phizare Ante sequitur textus Beatus
vir Circa initium huius psalmi huius
volumine non sunt eodem ordine
dispositi quo compositi hanc enim
deputa agit in pro 102 · s. Iudicius
do deus potestis ministeria dei agit
in pro 3 · s. dne q multiplicati sunt
hic et in plurimis alius Unde glo
ordinata q si in quibus dam posset reddi
ratio eis non in omnibus nec etiam sine
ratione ita disposita sunt Ubi nec
se hi qui psalterium et totam bibliam
a babilonis obsitam instinctu spi
sci reformauit eodem spiritu tenetur
psalmos ita disposuit eosdem titulos
apposuit qui sunt qui claues psal
morum sicut enim pe claues introitum
domus ita p quas titulorum claues et
psalmorum mollescit Sed primus
iste psalmus titulum non habet qui ipse est
principium et prefacio et caput libri sic
infra allegetur in capite libri septimi
est deme Auctor hui psalmi primi
fuit David s. aug qui dicit ipsum esse
auctorem omnium psalmorum et spiritu
dicit David auctorem fuisse huius
psalmi insertae de deuteronomio nun
dicitur hic pro et alios quinque doctores
auctores huius psalmi primi credit fuisse
esdras secundum quod psalterium refor
mauit ut sup dictum est hunc psalmum
pro modo prologi posuit qui tu vere
psalmus dicit et quare fremuerunt
gentes est 2 ps ut patet ratio · 15 ubi
ille versiculus filius meus es tu
allegatur psalmo 15 Nunc descendo
ad intellectum huius inuenio huic psalmo
sed duos intellectos exponentes quorum

primus est iste in hoc psalmo inducimur
ad studium sacre scripture que in hoc lib
tenet p modum laudis diuine Et diuidit
in duas partes in quarum prima a fidelibus
excludit doctrina peruersa 2° includit
in eis doctrina catholica i sed in lege
do vo p intellectum primi est secundum
p doctrina peruersa iste est processus primo
ad eam audiendam alias ab infidelibus
inducit et hoc excludit i prima parte
Cum dicit beatus vir qui non abiit iste qui
non est ductus ad peruersam doctrinam impiorum
et si inductus peruersa alias p frequentem
audicionem habituatur et hoc excludit
cum subdit et in via peccatorum non stetit
postcionem que in mobilitate impetuosi
spiritus doctrine peruerse designatur p spiritus
inductum peruersa doctor aliorum efficit
alium ipsum et aliorum damnacionem
et hoc excludit cum dicit et in cathe
dra pestilencie non sedit in habitu spiritus
et in cathedra derisorum non sedit et
per expositi addendum sinum derisores enim
dici possunt qui errores sub specie veritatis
docent Secundo sed in lege domini sed pars
in qua excludit fidelium doctrina catholica
et subdiuidit p primo ondit hui doctrine
exercicium 2° exercicium primum · i · Et so
lum eius non declinet intellectum primo
est sciendum p sicut ingressum prime
doctrine triplex est gradus vt patet
est sic ingressus sine doctrine
primus est inter iudicos et deuotos et hoc
nomen cum dicit sed in lege do · 2 secundus
est spiritualis firmi et deo subditur
et in lege eius meditabitur · p frequentem
eam meditacionem spiritus sanctus
et firmatur 3 gradus est aliorum
instructor fructuosus et hoc tangit
i Et erit tanquam lignum Discipulus

denore accepit fructū suū sc̄ pre seu
doctrine id docente et si meditatur
die ac nocte sc̄ acquirendo habitu
tuc erit tanquā lignū dūs fructū
suū et foliū eius hic quinto ondit
quomō hoc fidelib⁹ accidit pmittū 2o
qualiter puersis denegatur · i · nō sic
impii nō sic · primo vult q doctores fide
lis agrū et civitate nō decidet q
in pmittū sui laboris accidit ei ipsi
gratuitoē grē et in futuro idepcio
glie puerti illd Cui me dilexerit
vitā eternā habebit Sci 24 Et ideo
dicit et foliū eius nō defluet De
fluxus enim foliorū est signū corpis
mortis in arboribus sic defluxus grē
est signū mortis spūalis in doctoribus
Et q fidelis doctor vt dōm est agrū
et civitate nō decidet Et ideo subdit
et omnia quecūq fecerit prosperabūtur
Eternā diligentibus omnia cooperabūtur
in bonū Ad rō 8 Non sic impii
hic quemadmodū dōm pmittū apūstis
doctoribus excludit et nō huius reddit
Cui nomen dō · Unde q puersis
doctoribus primo denegat vitā grē
impiis 2o vitā glie in futuro Ideo
replicat Non sic impii nō sic q ple
versis sic scilicet pibūt doctores per
uersi in suis erroribus Et q in futuro
iudicio puersi doctores nō resur
gūt ad sui exaltationē sed potius
ad maiorē sui depressionē q dicit
ent in gehennā corpe et anima
Cum q prev subdit Ideo nō resur
gūt impii in iudicio et nō solū dōp
nabunt puersi doctores sed etiā
doctrine eorū imitatores Ideo sub
dit nec peccatores in consilio iustorū
in hebreo hēt in congregatione
iustorū et iste congregatio est in beatitu
dine celesti iuxta illud principes populorū
congregati sunt cū deo abrahā · ps
qo · Cui quemadmodū reddit nō ēre
grā et glia puersis doctoribus dene
grat et reis et iustis accidit cū di
Cui nomen dō vitam · i · possū eorū
pvitam pmittis vite dō nomen notitiā
pbitionis vitam iuste puersorū
nomen notitiā reprobationis et ideo
concludit et via impiorū pibit
q via impiorū pvitam pmittis vite
in morte terminat addampnatio
ne anime simul et corpis Cum
ipsi iudicium sūt ire mulcdē in igne
eternū et sic patet verus intellectus
huius psalmi Glosa ordinā expōit
de xpo quantū ad eipsum et corpus
et p hoc dividit in duas partes imp
describit bonū virū p brietudinē nō
blandiens 2o ponit penā iniquorū
pulcrorē nos corrūpens · i · 2o sic
impii bonū virū sic describit primo
ondit in mimē illorū multo 2o ondit
eū plenū omni bono · i · Sed in lege
p intellectu pmi est sciendū quod
triplex est pecū scilicet voluntarius qui
et ignorantie et huius trib⁹ pcis pec
cauit pmus homo qui abiit in consilio
impiorū · s · serpentis et eue vt legit
gen 3 stetit in via peccatorū · i · ope
peccauit et in cathedra pestilencie
sedit · s · dāme alius exemplū peccandi
et deo scilicet bonus vir · s · dō mīs ipse
xpe qui inventus est sīe maculā qui
nec abiit nec stetit nec sedit qui
pecū nō fecit nec inventus est dol
in ore eius · i · pecū Sed in lege
dō hic ondit xpe plenus est bono

in se qui in lege dō a cetera die ac
nocte. i. in prosperis et adversis tuae ibi
et erit tamquam. s. xpō qui lignum est
lignum vitae omnibus amplectentibus
eam. pri. c. qui plantatum est. i. mem
ratum est. Et qui accedere possumus fidem
secus decursus aquarum. i. interpre
tes ipsos qui xpō insibilitudine
omnis poenae apparuit ad zo. et hoc
lignum dabit fructum suum. i. virtutem
aeternam in tempore suo. i. in tempore
plenitudinis quo velerunt est patris
et folium eius. i. praedicatoris non defluet
et. i. non est invitum sed deducet
multos ad vitam aeternam. Non sic
non revertere ad me vacuum. ysaie 2.
et omnia quaecumque erunt illud fecit
et folia huius ligni. s. fecit et den
xpō prosperabuntur. Sed quia ade. Non
sic impii. secundo patus ubi ponit vlcō
iniquitatum. deinde nos adversis
q. dicit omnia illius prosperabuntur
sed impii non sic. i. nec fecis nec
deis sed tamquam pulvis quem ventus
ventus a facie terae. i. a priori
stabilitatis eorum ideo non resur
gunt exponit sicut primus.

Psalmus secundus

Quare fremuerunt gentes. Et
hic incipit executio huius
libri seu ministerio et pt dividi
in duas partes in quarum prima
agit de xpō regno. secundo de eius
sacerdotio est enim xpō rex et sacer
dos ut declarat apls ad hebreos
1. patus est ibi dixit dō dno meo
ubi expresse dicit de xpō sacerdo
tio ibi tu es sacerdos in aeternum
ista enim divisio non est penitus quia
in prima parte tertium aliquam agit de xpō
sacerdotio ut patebit prima posset
dividi in vii partes. s. vii. nocturnos
tm. aliquando est quod aliter partes divi
dit. pse secundum ista quod illa partes in
habuo et in mutationem levo. quod est
iuxta hebraicum veritate est omnino
sine titulo sed. ii. glom ordinatum est
titulus psalmi dauid et exponit
sic cum intellectu sua ordine tractabit
de natione huius psalmi non dubitatur
quod sancti apli spu sancto repleti dixerunt
tu. qui fecisti celum et terram et omnia
quae in eis sunt. Quare non pos prius mi
dauid dixisti. Quare fremuerunt
gentes. Deum. et. ex quo patet dauid
fuisse auctorem huius psalmi. De hisili
intellectu huius psalmi. quod dicit nicholas
doluit sunt duae opiniones quae nicho
silon et quinter moderni hebrei ex
ponunt hunc psalmum de victoria dauid
quam obtinuit contra philistaeos sed
antiqui doctores hebraeorum exponunt
hunc psalmum de rege messia quod
intelligitur xpō in lege et prophetis pro
missus. Et apls qui scripsit varus
dest tamentum perudicione grammati
cis et phaeci quod illuminacione exponit
hunc psalmum de xpō adhuc tum qui
probat ex isto psalmo xpm esse maiorem
angelis dicens. Ad quem autem angelorum
dixit aliquando filius meus es tu ego hodie
genui te. Ad hebreos i. primo aut non es
i. ex sensu mystico sed tm ex litterali vm
dicit tuus iuus conte vincentium
donatista sed quia hic multum sonat ad
primum intellectum ideo illum breviter
pertranseo primo primum secundo primo in
tellectu est sciendum quod dauid tres fuit
in unctus in regem primo secundo per
samuele in domo patris sui et hic ? res

o. et fuit in unct. in rege sup solum
tribu iuda vt hic et 2o reg. 5. fuit unct.
publice sup totu regnu eius et tunc
dauid obtinuit victoriā de hac victo
moderni hebrei exponūt istu psalmu
Quare fremuerunt gentes. i. philistei
A quia erat et omnes iudei gentes vocabantur. 2. ppli
diuersitū ciuitatū philisti. inania
meditati sunt in mente. mendebant
eā destruere regnū dauid sed frustra
fuerunt abinceps sua. Astiterunt
reges terre. i. philistinorū satrape
et principes qui subeis videbant
ppli. conuenerunt in unū aduersus
dn. et voluerunt illū amouere a reg
no quē dn. instituit et conuenerunt
aduersus dn. volentes ei ordinacione
obuiare aduersus xpm eius. i. dauid
qui fuit xpus dn. i. in unct. et mandato
dn. et ordinacione dn. vt postq philistini
ogressi fuerūt hortabant
se mutuo ad bellū et dauid ne regnū
eius inualesceret cōfortamini et
estote viri philistini et ne seruiatis
hebreis sicut illi seruiunt vobis
Confortamini et bellate et sic dicebāt
Dirupimus vincula eorū. i. hebreorū
et proiecimus a nobis iugū ipsorū Sed
ridet dauid et habebit in celo
irridebit eos. i. philisteos et dominus
subsannabit eos. i. vt vincant et de
pellant a ppto israel Et tunc loquet ad eos
in ira sua. i. in vindicta que fuit locuto
dn. pfectū et in furore suo conturbab
eos qui victi et debellati fuerunt be
hec 2o regū 4. et tunc sequeti verba
sunt ipsius dauid post victoriā Ego
autē constitutus sum a deo quia nullū est
metropolis a regē israel et demonstra
tion erit fortitudinis ciuitatis et
dominū regis et repletū dn. in ho. hec
sic ego autē constituit regē meū
et in ascensione. 2o. fuerit hebraica
veritate sic ego sum ordinatus sū regē
meū et hoc est verbū dn. loquēte de
dauid in unctio in regem. q. d. domus
philistinorū fruster intrū contra dauid quia ego
ordinui regē meū predicante precepto
i. regente ppli. et precepto dn. in hebreo
hec 2. mirabitur preceptū statutū et est
esde sma et sodit dauid dicens dn.
dixit ad me. i. predicatione filius
meus es tu videlicet amicabilis ego
hodie genui te. quod exponit 2ad ro. ioseph
i. magnū te ostituens principē super
ppli meū israel Postula a me et dabo
verba dn. loquētis ad dauid. q. d. qui
debes et gentiles pugnare tuc po
stula ipse vestū. i. ppli et terrā tua
dā in mam tuā Et reges eos. i. in
gladio dnibus eis et tunq vas figuli
dicit 2ad ibi salom quod hoc sunt
impletū qū dauid sup filios amon
debellatos circūcegit ferrata carpen
dunsit q. eius et tradidit eos in typo
lam vt les 2o reg. 12. i. primo libri
fuerūt aute plures sicut vasa figuli
et tuc sodit Et nūc reges intelligite
hic quarit sedauid adreges et iudices
terre exhortando eos vt attendant
se hic regē dei et iudicē sup se habūt
vel videbunt seruire intimore et re
more hui sitis patz usq. in finē p
istū intellectū Glosa ordinā exponit
de xpo et magr. nicolaus delira dicit
q. iudicium debet expōi de xpo vt pnt
2 plusū est 2m glom Ut quid tumultuati
psalm. dauid. i. psalm. xpi vel de xpo
dauid cū qui interpretat manu forti
vel desiderabilis aspectu sicut xpm
qui vere est manu fortis debellando
omnes pnates xpe 2 vere est deside
rabilis aspectu in pe angeli sancti
desiderant prospicere Incipio psalmi

et q̃ monet vt xpo subdam diuidit
in 3 pte. in primo ponit xpi p secuciones mt
ipius regni instituciones. in 2 regni xpi de
bita venerancio. 3 pte ibi Ego autem con
ibi et nunc reges primo dicit Quare
fremuerunt gentes i. gentiles et est vlti
ipius diuid admirantis malicia eorum
qui p sequant xpm. q̃ p secucionem ipse
pundebat in spu et ppli meditati sunt
inania s. cogitaciones p morte xpi regnum
eius destruere et ista p morte fiunt ex
alterius et dilatatio po resurrecte post
resurrectionem data est in mag omnis potestas
in celo et in terra ex vltio tunc subdit
narrando illam p secucionem magis in
spiali Astiterunt reges terre s. herodes
qui fuit rex galilee et pontius pi
latus qui tunc tenebat locum imperator
in iudea et principes sacerdotum et
sacerdotes congregati sunt in vnum de mor
te xpi vt exposse dicunt omnes qui
euangelistae et ideo subdit aduersus
dominum et aduersus xpm eius vt dicit mag
nicolai debet esse hoc q̃ dicitur aduersus
xpm eius absolute. nec q̃ non intelligit
de diuid sed de xpo intelligit et ppha pro
misso qui verbum in veteri testamento fit
sermo de xpo dicitur absolute intelligitur
de dno meo qui auctor dicitur xpe in p
lium precedente vel sequente apparet
manifeste q̃ sermo fit de filio 2o
regum i. dixit diuid de saule quare
fuisti a saule mittere manum in xpm dni
tunc subdit hec ista sunt manifeste
exposita sicut 2o vbi textus allegatur
et subdit congregati sunt in vnum in ciui
tate ista aduersus sanctum puerum tuum
ihm xpm quem vnxisti herodes et
pontius pilatus cum ppliis et gentibus
israhel Dissipemus vinculum eorum
verba ista sunt ipsius diuid pnde

tis in spu q̃ quencumque predicauerit qui
ipsum erant destruende et puniende
et q̃ pontius pilatus in vindicta mortis
xpi fuit p iuramentum imperatori missus
meritum et filii herodis de regno
eiectus in exilium missus fuit. prin
cipes iudeorum et tot ppli p titum et
vespasianum occisus et captiuatus
fuit vt narrat iosephus et scola hy
ideo dicit Dissipemus et habitant
in celis irridebit eos i. qui machinati
fuerunt mortem xpi ne p deuenit locum
et gentem vt habet petre 12 vt impedi
rent regnum xpi sed origit eis oio
contrarium q̃ p mortem xpi p didicerunt
locum et gentem et ideo dicit qui habitat
in celis irridebit eos i. irrisibiles
ostendit et subdit tunc loquetur
ad eos in ira sua designatur ppheta
acerbitatem vindicte quam dicit facit et
faciet de principibus xpm et ideo dixit
Ego autem constituam sum rex
pars in qua ponitur regni xpi institu
cio et fuit verba xpi que constituit
dicit heredem vniuersorum ad hebreos
i. ideo dicit Ego constituam sum sup
syon montem sanctum est p visibile signum
s. p missionem spu sancti. secundum montem
syon vt dicit ieron in epla ad
paulinum vel sic sup syon i. in ecclesiam
secundum predicamus preceptum eius in monte
enim syon fuit templum dni in quo xpo
pluries predicauit p similitudinem vt testa
tur omnis et cum predicamus preceptum
q̃ mandatum nouum do vobis vt diligatis
inuicem io. 13 dicit idem
s. hebreos ad ephm. illud est verbum
xpi declaratum sum eternam generacionem
a patre cum dicit in persona patris
filius meus es tu ego hodie genui
te i. eternaliter in eternitate no

transit in presentis nec expectat
futuri et ideo quemadmodum dicit
hodie postulabo me describit xpi
dilectio et est verbum dei pris ad filium
qui filius frequenter orant psalmo
fidelium qui est pfide xi et ideo dicit
pris dabo tibi gentes hereditatem
tuam Nouum enim testamento
mundi docebant ppli predicabantur
et hereditas do sed qui adpacatam
xpi et apli remanserunt obstina
ti et gentes recuperunt fide xpi de
more vt patet in decimo lib actuum
apli Deo dixit dabo i gentes
et possessionem tuam terminos terre
qui populos fidei xpi pmulgatur et
pomme terri vt di. infra i omne
terram exiuit sonus eorum. ps. 18
et malachie. i. oblationem enim solis
usque ad occasum magnum est nomen
meum in gentibus Reges eos i virgula
ferrea phoc designat potestas xpi
in sempiternum qui pmissum fuit daniheli
4. Aspiebam in visu noctis et ecce
in nubibus celi filius hominis veniebat
et usque ad antiquum dierum pueniebat
et dedit potestatem et honorem et regnum
potestas quae non auferetur et reg
qui non corrumpetur vel per virgam ferre
am potest intelligi gladius materialis
principum xpianorum qui rebelles
iustitie xpi tota die corrigent
et coherceant et in virga vigoris
iustitie regunt et nunc reges
intelligite i pauci iniqua ponit

xpi debitam venerationem qui omnis sit rex
regum et dominantium Apo. 19.
omnes reges et principes debent
xpm merito venerare deinde
dixit ppha et nunc reges intelligite
s. ipsius xpi regiam ministrationem
Erudimini qui iudicatis terram
i. sedete vos qui estis superiores iudices
omnium clare intuentes Nam illud est
mundi et ipsum sitis oculis ei Adorate
eum. Gaudete Domino in timore. s. filiali
et exultate ei pcordie deuotione
et elacionem iudeum Vt dicit exultate
ei est memoria ne exultatio indissolu
cione veritatis Apprehendite disciplinam
i. vos intuitiuer sumite disciplinam
xpi ne irascatur deus nam habetur
liberum hoc adeptum pure solis fi
dei habet dicitur hic osculari filium
i. fidem xpi debitum iniuriam nam ma
scitur dominus si non apprehendit aute disciplin
mam Sic patris de via iusta scilicet
a via veritatis declinando et quia
vt frequenter deus ex sua clemencia
punit in puri Deo subdit Cum ex
arserit in breui ira eius. qui breuis
est omnis pena pueris vita et qui
hii qui in penis et aduersitatibus pmis
vite finiunt hinc spe et pmissum
in dno beatificantur in futuro Deo con
cludit beti omes qui confidunt in eo
in tribulacionibus fiducialiter expectant
remunerationem a domino amen
Sequitur hymnus dnicus qd multiplicari
philippus tertius

Domine quid multiplicati sunt
iste est psalmus qui in ordine quin
to hebreos et septuaginta tamen in
hebraico veritate est primus psalmus
inter lyricos titulos sed glo. intitulat
peccatum s. ira fre. Tertius hymnus
psalmi talis est psalmus David cum
fugeret a facie absalon filii sui in quo
titulo ipse tacetur huius psalmi s. David
et mistorum ipsius cum ipse rex de
figebat a facie absalon orantem effusis
lacrimis deum ut inspiraret afflicto
et illi omnis materia gemere ille
psalmus et pendulacionem mollacru
sent. Iste huius psalmi recurrendum
est ad hystoriam in 2o reg. Ubi legit
quod postquam absalon reconciliatus fuit
per suo David sup transfoce fratris sui
amon cogitabat quomodo posset pugna
fraudulenter posset pugna vincere
et simulavit se fecisse votum domino
lando victimas in ebron et cum
immolaret ibi est facta coniuratio va
lida populi concurrens augebatur
cum absalon et venit nuncius ad David
in iarlim dicens toto corde vniuersus
populus israel sequitur absalon fugebat ergo
rex David de iarlim et humiliatus
se coram domino flens super capita et
nudis pedibus incedens vt habetur 2o
2 reg. 15 et omnis populus qui erat
cum eo super capita astrebat plorans
vt dicitur ibidem et cum venisset rex David
in bahurim inde egrediebatur
quidam de cognatione saul nomine
semei et maledicebat regi David
Egredere egredere vir sanguinum et
vir belial reddit tibi dominus
sanguinem domus saul quo tu vasisti
regnum pro eo et dedit dominus

regnum in manu absalon filii tui et ecce
premunt te mala tua quia vir sangui
num es vt legitur 2o reg. 16. et David
rex ostenditur in hac ambulacione orabat
ad dominum fecit hunc psalmum et alios
aliquos sequentes de quibus infra patebit
et dicit ideo nicolaus delira quod tres sunt
pres inquirunt primo describitur multi
tudo David persequentium in 2o assistens
deum adorans ibi tertium in 3o ad
versimentum exercitum ibi cum tu
cussisti cum tertium adhuc pro rex
David cum intelligeret
quod absalon filius suus regnum cepisset
in hebron et cum fecit coniuratio vali
da cum eo et tot populus sequebatur
absalon humiliando se coram domino
effusis lacrimis sic dicebat Domine
quid multiplicati sunt qui tribulant me
et quia persequebantur David non fecit tam
sed et verbis ideo subdit multi dicunt
peccati intellectu dicit nicolaus delira
quod bersabe uxor vrie cum qua David
commisit adulterium vt legitur 2o reg. 11
fuit neptis achitofel et propter hoc
achitofel fuit consiliarius absalon
contra David et vt nunciaret populo
id ipsum David persecutionem dicebat
quod David esset deo odiosus propter
adulterium bersabe et homicidium
vrie et ideo populus s. vicinus cepit vul
gariter dicere de David s. qui fuit
est onus et interfecit pastorem potest
esse solutus quia diuitiae non onus sunt
vocatur bersabee pastorem vel vrii
iuxta parabolam nathan prophete 2o reg.
12. Et ideo multi dicunt anime
de anima mea non est salus Glosa

ordinat deus nō solvabit eū q̄ quia
David prevaluerunt ideo p̄missa
multitudine p̄sagium subdit Tu
autē dnē suscepto meus es et dic
Salomon loq̄t de deo ad illū orantem
iudicis vel medici suscepit n̄ oran
tem reū vt eū defendat iudex vel
vt eū condampnet inquit vt eruet
ab hac mea et exaltatus et ad reducē
do me in eum vt leḡt 2o Regū
19 Vocem meam s. in persecutione absalon
et exaudiuit me de monte sancto suo
i. de monte syon in quo erat ta
bernaculū ad q̄ reportata fuit ar
ca dō p̄ Sadoch et abyatar sacer
dotes dimittendo David cū ipe
fugaret de ceulū et dicere ad
Sadoch reporta arcam dei i vrbē
si inuenero gratiam in oculis dni
reducet me et ostendet mihi eam
et tabernaculū suū si autē dixerit
nō placeo p̄sto sū faciant q̄ bonū
est in oculis suis 2o Reḡ 15. Inquirun
ego dormiui et soporatus sū sopor
in sepulcrum absq̄ cū p̄magna mi
seria vide q̄ iniimicū fuit Jacob
de Joseph filius suus viuit et dicit
mihi ecce ego pri quo redire
ad q̄ dormui semper quasi
ad q̄ dormui semper quasi
sit Deū ab. Sic loquitur
hic David ego dormiui ꝛc. q̄
absorpt. et exaniuatus a tali ti
more q̄ dō suscepit me in sua
protectione ideo subdit Non timebo
milia ppli circumdantis et absalon
circūdantis me inimicus enim
erat absalon et ppli qui cū eo
erant obsidebat David Multiq̄

eiusdem vrsit iuxta consilium ahi
dicunt absalon congregē ad eū vni
uersus ppls et subdit et si aliquā
vrbem fuerit ingressus cedent
omnes israel cū eo ibi funes et
retiam intorrente vt nō rapiat
nec vnum quidem ex eis vt 2o Reḡ
17 exurge dnē saluū me fac deus
meus dicit Sō exurge nō dormiē
di deo dicit Si mos est sicut scrip
tum est deo adhaerere q̄ in nobis fieri
ipse saluat me fac q̄ victoriam
quā habuit et absalon magne fuit
virtute diuina quā humana
Reqr. terrā patris tui non impeditis
in qua descendit adversariorum et ex
terminat cū dr. Et nō tu peussisti
absalon eum et ppls qui cū eo erat
nullā cām iustā habuit p̄sequendi
David rege dicens pecauī cont
ra te Sadoch, nūtius achitofel et alio
rū qui falsis consiliis et detractorū
bus qui dentibus mordebant David
dicentes qui aut impuit vt sup
dictas iniuriā aliorū fuerūt adiuti
q̄ achitofel videns q̄ nō fuit fam
consilium suum abiit in ciuitatem et
in domū suam et se ipm suspend
vt leḡt 2o Reḡ 17. xvi. milia cor
qui fuerūt cū absalon ceciderūt
in bello vbi et absalon inuenit
vt leḡt 2o Reḡ 18 Ideo dicit
dantes pecauī q̄ iniusta p̄ q̄
mentiuit ibi David se fore su
scepti a dno q̄ uerit se adhoc
q.d. Una sic est vt p̄misi omnes
hoīes si verbis credendū est q̄
dem est silus et dicit ita David
hoc verbū spūsti. cont istos de ppło

qui sibi detrahentes dicebant ei
Cui respondit et quia sibi deum fuit re
dno pmarhim ppham de adulterio
et homicidio ppetrato dñs restitu
tulit pcm tuum nō moriaris 2o
2 regū 12 hic videt dñi ast silue
et q ppls qui erat cū David cum
salute reuersus fuit cū eo Tertiu
deo laudit et sicut ppln tuū benedi
tum vel dicit hoc infine hi psalmi
inperando ppls multitudinē bono
rū spūalū et temporaliū que fre
quenter in sacra scptura benedic
onē designant deo dicit et
sicut ppln tuū benedico tuis

In nomine domini nostri ihu
xpi incipit psalmus quinquagesimus

Cum inuocarem exaudiuit me
psalmus qui cum tali q q quinqua
ponit in bibliis vlg in fine psalmus
octauci David dicit ōlo ordinatio
q sunt hic duodecim psalmi octauci
diligenter aduertendū est q aliqui
mystice dicūtur psalmi David q tales
psalmi q fuerunt in tabernaculo dō co
ram archa decantati in seruimento
musico q dicūtur psalteriū sū voce
hymna chori quāq alia psalmos
sola voce hymna sine instrumēto cā
tabant et mystice illorū dicūtur
octauci David quāq vtroq modo
dicendū q psalmus iste q fuerunt ala
uitis cantare cū quadā sollempni
tate spāli hoc modo q tenere hic
psalmū octauū fuerunt diuisi
in duos choros qui cantabant alter
natim versus hui psalmi cū concentu
quadā vnius chori ad sequendū alū
et ita quilibet chorus tenuit in
cantu huius psalmi fecit q vlti
mū sue potencie et iste modus sic om
nibus erat q. vtrum cōtra excellen
tissimi in genere laudis dumne et
q finis ipse rōnē vlti deo dicit fine
psalmi et addit cantici ppter singu
lare sollempnitatē in canticis hui
psalmi observandū et ad hoc gaudet
tribus hui psalmi apud hebreos
qui talis est ad victoriū in organis
psalmi David dicit zabi salōn quod
dicit mystice ad victoriū q eliari
tenuit in cantu hui psalmi quē
~~ponit hic qui~~ videbant se mutuo
vincē et dicit in organis q ppter
sollempnitatē solebant iste psalmi
cantari multi instrumento musi
co addē ē satis o cordiē videt
tales hui psalmi quē ponit hic Joh
interpretatione nostra hebraica
veritatē qui talis est victori in
psalo cantico David et exposis
talis satis app auctor hymnis
scilicet David ad materiā eius
nō app et ppter hoc tam apud
hebreos quā hymnos multiplicia
est et sic pnū adsentiū. hālem
exponit psalmi ad omnis sa
sensibi hālibi psequor ad presens
sensū hālē quē ponit Nicolai de
lira q iste inter ceteros videtur
conuenire hrē et rōni et vt in
troducendo ipū sensū cuius ad ma
teriā cantandi hystoria philisti
mocurrū sup mulieres et re
vertebāt deplio cū rege saul can
tantes et choros ducentes mym
pānis letitie dūtas peussit saul
mille et David decē milia et

nistrus fuit saul nimis et nō oculis
aspiciebat David vere dicit istam et de
inceps hystō apt primo regū 19 et
sic saul in anima persequebat David
querens animā eius et erigit. quadri
vice saul et exercitus eius in monte
carmelo circumgebant David et vnus
eius et despiciunt David se posse eum
due afficere saul et dum venit nuncius
ad saul dicens festinet et veni quō insu
dauit se philistini sup nos iam et sic
reuersus fuit saul persequi David hy
les 1 2 cap 23 sic deo disponente liber
atus fuit David de manibus saul et
propterea secōdo fecit hunc psalmum
Cui David 2 mtres pres inquit prima
rex et profeta David deo reddente gratias
pro sui liberatione In 2 respiciendo ad
seruorum suorum iniquitatem persecutione ibi filii
hominum In 3 psumit promissas gratias
pro psalmi continuatione ibi dedisti le
tiam in corde Ad primum David gratias
agens dixit Ut in vocabo deum s.
de manu saul per quem me liberando
deus iustitiae meae et mea iustitia
auctor In quantum homini iustitia et
rectitudo inquantum populi iustitiae
nominetur in tribulatione s. qui saul
et omnes sui circumgebant me in modo
carmelo Dilatasti in s. faciendo eum
recedere cum venerit nuncius ut sup et
sic habui dilatatum spatium euadendi
persecutionem similis et mutatur persona
cum dicit primo exaudiuit stirpem post
dicit dilatasti dicit glo. quia prius vide
se esse exaudiendum deinde cum iam hymnis
in corde deum laudaro prius loquebatur
exaudiendo et finaliter loquitur dicens

dilatasti in Miserere mei q. d. fac
mecum misericordiam in futuro sicut fecisti
filii hominum 2 pars in qua reprehe
dit aduersarios primo persecutione
et istam subdunt primo arguit eos
de peccatis perversis secundo inducit ut
desistant a incepto ibi presumi
3 monet ad opus iustitiae et caritatis
ibi sacrificate primo dicit sic filii
videbit abraham ysaac et iacob abiis
enim descendebant saul et viri eius
et ideo filii hominum 1 conuertimini et
iuste viuentes Usque quo stulti corde
1 agricultura expectantes gloriudine
diligitis vanitatem 1 vanam persequendo
et saul et viri eius persequebantur vana
fuit frustrabitur intentum presumentem
et quaeritis mendacium Alloquitur
eos qui apud regem saul mendacia
sua detulerunt dicentes quod David quere
bat eum occidere propter quod David cum esset
in spelunca in quam ingressus fuit
saul ad purgandum ventrem dixit
exeunti Cuius audis verba hominum
loquentium David quia multum aduersus
te Ecce hodie viderunt oculi tui
quod tradiderit te dominus in manu mea
in spelunca primo 2 q. diuinus
lacio bri pero sic hic in hebrea
filii 1 viri usque reduci pt adeundem
intellectum cum hac nota sic filii viri
1 virorum s. abraham 2 ce qui dicunt
viri a virtute Exodi vij Nouit
dominus misericordiam 1 multitudo
multitudo usque mentiri 1 quia
diu vos qui deberetis esse inclitis in
ordinibus sicut estis mentiri et prudentibus
ignominose diligitis vanitatem

i. firustra et vane prescendo q. est vbis
ignominosis vnde dixit dauid saul
primo 2 regum 2° Ad me prescriberis
rex israel quo prescripsit canem mortuum
qui dicit hoc est tibi ignominosum quem
dee mendicum exponit vt sup. Et
sciendum vt dicit glo. ordinem q. vbi
nos homines dyapma inter d. vsus habe
bat sola q. interpretat semp et ad iudi
locis dei psalmi sui secundum decen
tiam ponebant notabile silen
cium vt q. aliqui spiritus laudis intelligen
tur quinque sequens quem precedencia
deo q. interponens magis accen
sus et rei ordinem non habentes
vbi pertinent non discernuntur sola sed po
posuerunt dyapma p. q. designatur
vocum diuersitas psallendo sicut primpma
signat vocum copulacio dicit ergo
sic Sacrificate quo mirificauit dominus sanctum
suum i. mirabile fecit dominus sanctum suum
s. me dauid quem fecit mirabilem
vocando me de gregibus et de domo
patris adiungens psalmucle vngendo
me in medio fratrum meorum Vt legitur
primo regum 6. et dicit est spiritus domini
in dauid a die illa et deinceps vt
legitur ibidem Deus dicit mirificauit
dominus sanctum suum non tacenter sed gra
tanter attribuens deo qui eum sanctum
fecit Intransitiue Iesus habuit
veritatem quo misericors fuit quia
virtus mea pollebat in dauid et ideo
saul in manibus eius tradit sepius
peperit vt primo 2 regum 2 q. et 6°
dominus exaudiet me s. in periculis futu
ris sicut in preteritis Irascimini
induci aduersarios vt desistant ab
incepto vnde et poenitentiam in cogitatione manifestatur in locutione
et peccatum in opere Deus dicit ira
scimini et nolite peccare i. iratum
quem gerit me occepistis nolite con
summare Quae dicitis in cordibus vestris
s. cogitando me prescribimini et in cubi
libus vestris i. temporibus et locis solitu
dis et me tractatis opugnimini i.
poenam pungendo p. pungacionem aut lib.
desistatis vel sic p. glom. iraseci
mini q. d. si mortem timeo surgit qui
non est in potestate mea non enim confundit
vanitates enim ira est quae non ducitur
ad effectum actu vel consensu et ideo
irascimini q. primo modo quae in vmcubi
lis et si irascimini et nolitis peccare
confundendo et ad effectum producendo sed
resistatis celeri plenissime ira mitti
gando q. et ducit apl. Sol non in
non occidit sup. iracundiam vesperam
ad ephesios 4° quae dicitis s. labris
in cordibus vestris s. et dicitis ne sitis
de talibus quibus hic dicit pus. salmis
me honorat cor autem eorum longe est
a me vsque 29. et in cubilibus vestris
i. in locis solitariis opungimini s. si
poenitueritis Interpretatio poenitentiae
habuit hec loquimini in cordibus super
cubilia et tacete semp et reducite ad p.
intellectum q. d. quae cogitatis gerit
me solitarii non solum desistatis a talibus
opibus sed et locutione p. glom. exponit
vt pus dyapma Sacrificate vbi con
uenienter induci aduersarios ad
opa iustitiae q. p. aug. est spe
contribulatus vt infra psalmo 50
Sacrificium deo spe contribulatus

nō animalia nō carnes taurorum vel
sanguinē que sacrificia odit deus dicit sēp
tuam de talib sacrificiis vita odiunt tua
mea Psalmo i. et infra Nunq̄ manducabo
carnes taurorum aut sanguinē hircorum potabo ymola deo sacrificium
laudis. ps. 49. et spiritu medio. s. i. re
cipiendo primū eternū p̄ sacrificiis
iusticie Sed q̄ multi ex asperitudine
peccatorum indurati ad accusandū excu
sationes in peccatis p̄ignorantia se ex
cusare conantur ideo subdit Multi di
cunt quis ostendit nobis bona et q̄
si p̄ncipū vitis in hebraico et intellig
cōe sacro iux hebraeos et alii i. quo
nullū sit cum p̄ralē ignorantiam
p̄decē iusticie nullus excusat peccō ostē
dit dicens Signatū est sup nos lumē
vultus tui dne luminosus vltus tuus
est sigt sup nos i. in ps. sic me q̄tū
ad p̄ intellect seu intelligētiā que est
ymago dō seu ad imaginē fecit et ipsa suf
ficienter ondit que sūt opa iusticie
q̄ sicut p̄ma p̄ius spectant ps. sunt
nota ita et opa illius ex quib possunt
deduci omnes in lumine rōnis naturalis
et ideo dicit ipse Cū enim gentes que
legem nō habent naturali ea que legis sunt
faciunt ipi sibi sūt lex qui ostendunt
opus legis scptū in cordib suis :Ad
Romo. 2o. Dedisti lētiā in corde meo
Tertia pars principalis in qua resumit
p̄fessionē laudis diuine p̄ psalmi cō
summacōē et incipit iste in hebraico
dedisti. et nō solū deliberacōē mea
a saul et ppls isti ab infestatione
philistinorū qui venerunt ad deg
uandū ppl̄m et devastandū bonū
omnū sed debilitatis et fugatis ph
listinis p̄ ministerū saul ppls isti collet
p̄ciendar fructus terre Ideo subdit
abundantia frumenti vini et olei sui mul
tiplicati sūt q̄ ista tria magis vene
runt in usū hominū intelligit p̄ ista
tria interna nascencia et omē alia
bona et q̄ vt sup circa p̄ncipium
psalmi dōm est David liberatum
fuisse a saul et vidit in spū q̄ ad
tēp potuit ab eis p̄ sacerdotē esse se
curus Ideo subdit Impraca in diem
vel q̄ certificat fuit p̄ revelacionē
diuinā de p̄secucōē regni temporalis
post mortē saul et similiter de ascen
cione regni eterni et post mortem
xpi ideo dicit in pnace in idipsum s. c
s. q̄ est in diem i. s. glōm adinuicem
immutabilis dormiā. s. sompno felici
tatis et tēpliciōis requiescā i. fruar
vitam bēatam et hoc p̄ranto q̄ mihi
habeo spem que nō confundit sed nō
omnino me certificat Quō tu dne
singulariter in spe constituisti me i. tu
dne quidā singulari revelacione
fecisti m̄ spem de pace et requie
futura p̄ducere nos ad eā ihe xpe
amen Sic ordinatim exposit istū
psalmū mystice de p̄nti ecclia et
dicit ppha David ōmo exemplo sui
increpat infideles de falsis diis
et falsis bonis cū dicit cū iniquitate
vnde dii nō passūt exaudire Deo
ppōit nouū hymnū et vetere iubet
exercere ibi cantare q̄ mirificauit
dō. s. p̄ celestia sū suū i. xpm
suū filiū qui est sōlus sōrū et pēū
dō nos exaudiuit Tertio depono
vacari hoīē iubet nos ipsos sacri
ficiū iusticie offerre cum dic

Verificante sacrificia iustitie &c.

Incipit psalmus quintus &c.

Verba mea auribus percipe dne.

Titulus huius quinti psalmi secundum salomonem ordinatis quemadmodum ponitur in bibliis talis est in fine pro ea que hereditate et allodio iste tytulus emendatus hystoria habetur. Ia. vbi legitur quod abraham duos habuit filios vnum de ancilla et alium de libera &c. Et adhuc hystoriam videtur inspicere tytulus huius psalmi cum dicit in fine verum non de hystoria sed designato hystorie agitur in hoc psalmo vt sit sensus duas habuit abraham vxores synagogam et ecclesiam significantes. Sicut exponit hystoriam aplus ad Gala. 4. Ancilla enim agar significat synagogam que prempalibus seruit et totum corpus mistorum quod non solum est in iudeis sed in fidelibus xpianis et heretici qui secundum incarnem bona habitantes pro ecclesiam et filios eius et ideo sitis i. ecclesia dicit Ecce ancilla et filium eius &c. infra in hoc psalmo nequam habitabit iuxta me malus. Et sic sola sitis i. sed ecclesia cum filiis suis sed hereditate. Et ideo dicit infra Et lacerant omnes qui spernunt me. Et ideo sensus tytuli talis psalmi est iste dirigens nos in fine i. xpm qui ors glumicoris est finis vt patet infra. Sic glumicoris vidi finem psalmi. 119. posset supra liberam sitis que glosat hereditatem i. eternam beatitudinem quod iuste dicit posset innuit quod est ilia s. synagoga designata per agar et filium eius qui hereditatem non glecum sed de domo eicit. Intentio igitur ipsius in hoc psalmo est in eo ducere totam ecclesiam quomodo et quomodo oriundum sit docere et ondere iudeos et falsos xpianos et hereticos a regno dei fore exheredandos solos vero fideles illud esse glecturos vel alio modo salomon ordinatis

Intencio ipsius est certificare fideles de hereditate sua. Beatus augustinus diuidit in quinque partes in quarum prima orat ecclesia vt audiat. In secunda ondit se intelligere qui debeat exaudiri. ibi Quo ideo. In tertia quo ipsa est hereditate glecturum. ibi Ego autem in multitudine. In quarta auxilium petit et ea que emulit ingerit. ibi Dne deduc me. In quinta et vltima ipsi orat que pena sit malis et quod premium iustis. ibi Iudica illos deus. Ecce 13. notes ideo triplex est hic ors quia orat septem similiter seculi vt possit ideam pruenire. Dne verba mea i. intencoes cordis percipe auribus non corporalibus aures enim dei vt dicit glo. non corporeum instrumentum sed pneum diuine maiestatis accipit et sic sensus percipe auribus i. ~~auribus~~ pneum maiestatis tue intellige clamorem meum i. cordis affectum quo ideo clamo quo clamat moyses Exodi 14. et suspiria dimitis n. intellige et dicit beatus aug. Vox enim corporalis aug. nunc corpori audit spiritalis vero intelligit. Deoque ors agitur verborum distinctione cum sit verba clamore intellige meum et quod ore et corde clamo ideo intende voci oris vel exaudi orationem meam vt dicit alia litera exaude orationem dirigens adestum tuum nitente dicens Inde dico qui es rex meus s. xpe et deus meus vel deliceter pater rex enim ipse dicitur filius

p. g lucrudine scripture vt dicunt
a. et libro primo et fortissimis ideo qz
xm hominem unctus est oleo letitie
et primo ponit rex. i. filius dei et
postea deus Quia peccatum ipsum ad pa
trem huic illud et nemo venit nisi
ad patrem mihi primo ideo ait et
dicit intende nunc unitate cenam
intuibus psonis solo ordinem diffuse
tractat capitulo Quo ad te oculos
paries inquit celum ondit se intelligere
volens exaudiri dicit intende et
in hac scilicet voluntate ondit sed qz
intelligens in nocte huius secli simi
le ciuitate non videre q. d. cupit et
cum spiritu sancto quare non videt qz ad huc
est ei nox pnitis mundi cnsio ideo
dicit Quo ad te oculos qz non sit
exaudita nec tu primo ad te oculos
mane exaudies vocem meam non
in nocte p fecerunt peccata sed qz
non exaudita est sed se exaudiri
dicit cur ergo prius dixit intende
solo dicit aug supius exaudita
est sed non intelligit se ea exaudiri
sed qz non deum qui in nocte huius
mundi habitat et tenebris in ho
rat sed ille deum videt qui in mane
dei virtutem cognoscit et adhaeret
huic mundo unde quo ipsi deum vide
bunt ideo dicit mane astabo iniqui
tas enim mendacium et homicidium
dolus et hujusmodi sunt nox qui tam
scantia fit mane vt videant deum
et ideo dixit videbo quo deus
qz scilicet iniquitatem si vellet

posset abimique videri in nocte peccatum
mane. i. in die iudicii qui erit finis noc
tis huius mundi astabo tibi. i. presens
videre vel sic mane astabo et videbo
i. gloriam a nunc impedit aeternaliter
videre non possit s. qz tu deus qui
impium videris velle iniquitatem et
non volueris iniquitatem qz tuae ondes
manifeste qz separabis deos ab agnis
Nec habitabit iniquus Quia ondit
et exoppono qz ipse vere astabit deo
propter qz alii non astabunt qz diver
vere non vis iniquitatem qz nec habi
bit iuxta te malignus. i. idem iuxta
te s. in tuasta nec iniusti mali vel
falsi christiani quibus dicet te maledi
et sicut hic mirum sunt habuerunt
qui solet suum facit oriri sup bonos et
malos et pluit sup iustos et iniustos
luce et vere non permanebit ante
oculos tuos Odisti omnes. i. vide
ris odisse cum septis eos ate non eni
odium cadit in deum sed odire dicit malos
qz non sunt digni vt permaneant sed
vt iuste pereant et dicit nominatim
i. qui obliuiscuntur non peccant non
dicit qui operati sunt ne excludit
primum p quin peccatores iustificantur
p des omnes s. non solum operantes sed
a eos qui locuti mendacium qz hoc
est veritati contrarium Veritas enim
est de eo qz est mendacium verum non
est sonum vel naturam. i. non est deo qz
et ideo merito perdit qui declinat
ab eo qz est idem qz non est Bruns
aug notat hic dictum inter menti
ri et mendacium unde mentiri est
aliquid hoc qz aliquis non affentit et
sine aliqui verum dicens mentiri

qz ex gsentia loqt mendacium vo
est falsa vocis sig cū intencione
fallendi hoc autē q hic dr pdes
omnes nō simliter de omni menda
cio accipiēdū est sicut nec illud
Sapie i. omnis qui mentit occidit
animā q sūt cū gnā mendacionū
q sūt in ordō ordinā Sed mendacium
qdā pt salute vel q modo alicuius
nō malicia sed benignitate fit dē
vt obstetrices in exodo facta legūt
et ly vocent affectuosa Alia sūt que
fiunt in loco et tempe nō fallūt scit
cū ille cui dicunt q in loco sunt
dē et hoc duo gnā mendacionū
q sūt nō sūt sīe culpa sed nō tn
magna Sed tertium genus mendacii
q extenuatione seu duplicitate p
cedit q ōno summo ape euitandū
est Et hoc pniciosū dicit et de illo
intellig pdes omēs Sed dicit non
omne mendacium est pccm Cum
deus bnifecit obstetricib hebreorū
que tn mentiebant vt legit Exo
2 Solent sancti in ocō ordinā dicere
aliud cū faciebant obstetrices
vivificando parvulos aliud p hoc
mentiendo vivificando opus mē
fuit mendacio vero p se vitabant
ne noceret eis q p prorū nō adhuc
dē sed adveniam prime corrūdit
Deus ingq igit ibidē dicit Nam
si subito p pendit amovie puris
vita mentita sit s. obstetrices
nam intencio mercedis p iuvando
cū cognata sūt in fauē tangere
vitam mentiendo sūt hoc est
Exo. 2° Vir sanguinū i homicidū
idē iteratur q sup dixit. i. qui ap
iniquitate z ce. Cui decipit vnū
vt dicit Cassiodo hoc sup dixit
qui loquit mendacia hos inquā
abhominabit dō i. exhecrabitur
hoc est q sup dicebat Eroc an
cillam Ego autē hic incipit 2
pars et incipit hic versu i hebo
et interpretatione pauō iuxe hebreā
in qua describit sup p liberā sua
designata quom ipsa hereditate
sit q secura et exulens inspe pro
mittit se fecura de domū q. d. ma
ligni et iniusti nō p mi memorium
ante oculos tuos Ego autē non
meis meritis sed p multitudinē
mē tue introibo in domū tuā
s. celestē que gstituit in celis cui
ora pars sicut lapides edificii ad
vilo adtēplū semi tuū sp celestem
i. ppe templū nō in templo cui bōis
apib ppinquo orime vt sim in ei
edificio et hoc dr de psuessu qui
est pōr q dr q summacio ad vilo
dico in timore tuo qui est magnū
p sidū p ficientib adsilire sed p
venientib forte mutire nō timē
amici quib deū est pdo ih Iam
nō dico vos seruos sed amicos sibi
qui ad illud p ducti fuerunt quod

pmissu et dne deduc me Justitia
pe in qua ecclia proficiens perit
auxilium qua et que emuli igerit
q.d. introibo infuturo et adorabo
sed qt reducta mte o dne deduc
me i hac me proficere in justicia tua
propter inimicos meos qui in insidi
antur pro eos scil. conuertendos vel
oferendus dirige viam meam qui tur
adra in spectu tuo i. in gloria sed
ista aliquis non videt sed tu solus
dirige in p visum i. spectu tuum
unde que dicent via mea ne de
clinet addextram prosperitatis vel
ad sinistram adversitatis sed ven
gradior via que ipe pauc et dure
Ego sum via q.d. dirige et nec est
quo et i. inimicorum et non iustorum
Quia cor eorum vanum est et exulta
bunt in eorum os eorum loquitur
contra Sepulchrum patens ad
odiendum receptione velut fera
ris emissio Et gutur eorum velut
inimicorum que feriendi proiunt
vt me corrumpant Ve vobis scribe
et pharis qui estis sicut sepulcra
de albatis que a foris apparent
hominibus speciosa intus vero plena sunt
ossibus mortuorum et plena spurcicia
Ad p. 15 et qt p sepulchrum patens
i. p manifestationem malum et fedum
non p secretum lingua sua supplantabunt
iudicentur iudicium Ultima pars et
vltima in q ponit ipsa in qua predicat
que pena sit malis et qt promittit iustis
q.d. qt tales sint o deus iudicet illos
o Gallio est nomen in pce qt David in
psona ecclie militantis hoc non optat
sed qt futurum est predicit Decidant

ipsi qui me iudicandi sunt dec
dant i. dampnent a cogitationibus
suis i. taste o scim eorum et accusan
te eos et ita decidant expelle eos
quo et qui sibi videntur innocentes
sic sint iudei et falsi xpiani sup
pmultitudinem agri designati expelle
eos in p secundum multitudinem i. loge
fac pmultitudine impietatum
morientes et ideo expelle eos non
o dne nutrierunt i. indiscretum
diam prouocauerunt pmulti di
ne impietatum Et letent vbi post
retributione et pena malorum
subdit summa iustorum et post eice
tione illorum et filii sui et sic
ter et pena ita allegantur primi
q.d. illi decidant Et letentur
in futuro delabium hereditate
omnes qui sperant in eo quo su
pernis sunt est Vnde gustare
et videre dico letent et non
dubitando ap inceperunt exulta
bunt exultabunt in letitia in
amicitia et glificatis vestrumes
sine fidei virtutis salute nostrum
sed unde exultabunt ap habun
bis in eis hec e eorum eternum ex
ultacio cu dos absterget omne
lacrima a oculis eorum et tunc
tabernaculum dei erit cum hoibus
et habitabit cum eis et tunc pplus
eius eum eo erit et ipe erit deus
eorum et habitabit in eis quibus
dcm est templum dei sem est qt
estis vos et non solum exultabunt
sed qt excellentes glorificentur
in e tamquam heres adpruendum
qt diligunt et heredes dei

[illegible] psalm. Et glorabuntur in te
idest benedicentes eum. Dens iuste
benedici et glori indeo. Sed qa hanc
poenam vocando p gratiam subdit Dne
. Bona voluntas tua qua nos vo-
casti nobis est ut securi contra
inimicos. Nam bona voluntas dei
praecedit nostram bonam voluntatem
et vocat redpnisim et haec sunt
arma quibus expugnatur inimicus
hoc est securi in tribulacionibus
et est sensus Dne coronasti eum
scuto bone voluntatis tue i bona
voluntas tua nobis impnti est
ut securi in furo ut corona qua
nobis praecedit Dos nr ihs xpc amen

Incipit psalmus sextus

Domine ne in furore tuo
Intencio ppha et glom in hoc
psalmo est monere ad pnitem qui
se peccat. Inpma ppha in persona
penitentis implorat divina misam
. pmia prosequendi allegat sua
pnitem. ibi laboravi. 3 ostendit
se conversum ut ph hoc sepe similis
ibi discedite. 4 pinimicis con-
versandis orat. ibi erubescent
Ipsona ergo penitentis et furu-
rum iudicii penam meruerit sux
illud timore tuo Dne percum
ce psa 20 Et ideo orat sic dicens
Dne ne in furore tuo arguas i
punias me p vigorem tue iustitie
sed mis p dulcedinem mie tue vel
p glom ordinem qa timendum e
moderare iudicium dei volentis ad
hebreos orat hic ppha ut puni-
atur ne in futuro iudicio damp-
netur. Dne ne in furore tuo i in
futuro iudicio vbi malos damp-
nabis neq in ira tua p qa minus est
sed in mia no in ira et concludit quia
iudicium liberae illi qa scribe denuma
vicoe ppli 2 2 regum 24 et addidit
furor do irasci q in col augustini dicit
ira vel furor est motus animi pucius
adpena inferendam sed talia no cadit
in deum et p secundum eum iudicium dicitur sepe
in sacra Dne utrum cum transgressione
sed solucio dicit aug furor eius sic
accipit qa ira sit iudicium quo malis
qi iratus vindabit et furibundus
Miserere mei Dne q.d. ne arguas
sed potius o Dne miserere et ops est
quo 2 regum 24 Dum rex David
expulsione angeli percientis ppli
pnumerando pdam ira terribile erat
qa fuit langwidus in tantum qa simpli
no conlaudabit vestibus ut legitur 3 reg
1 et huismodi frigiditatis vnu est fuit
p doctores fuit iste fervor et puer
ita frigiditas et langwor. q. adolsn
glos ordina exponit sic Quo infirmi
sum scil natura et vicio adeo quod
iustitiam sustinere no valeo et non
parum sum infirmus Quo gratibus
usq adhuc anime vant infirmitas
deo subdit Et anima mea Sed tu
Dne usq q sustinebit loq tormenta
exhaloire ppli percussione humiliter
vel usq q i quare no punis me ut
in octum die no arguas me Et dicit
usq quo p glom ordinem ex difficul-
tate sanctorum sit diligenter custodia
recepta similitudinis et ut ondatur
que pena sit no quersis nec poenite-
tibus Si tanta est difficultatis
quersis et paenitentibus sux illud
Si iustus vix salvabitur impius et

peccatis vbi appebit i. petit po. Con
uertere. s. de rigore iustitie ad di
lectionem mie vel secundum Conuertere
i. fac me pfectum quarti q.d. vt veniat
illud conuertimini ad me dicit dominus ex
ercituum vt ego conuertar ad vos zach
arie primo. Et eripe me de ipso timo
re et afflictione vt legitur David dix
ita exinimia afflictione vertatur in
obscuro domine misericordia tua et me
et et animam meam et et domum
patris mei 20 ps agitur 19. sic eripe
animam meam peccatis legitur saluum
me fac. s. dando in pscientia meam
post exaperationem et hoc meis quin
iudicii dampnatio debet precedere
Et ideo pater misericordia tua saluum
me fac Quia non est in morte qui
q.d. ideo hic festino puenire in
petendi gemere et dolere Quia
non est in morte i. post mortem qui
memoriam fructuosam ce. s. ad ua
riam. in inferno autem non est eius
et aliud vt dicit Ob oi dimitria
q diuites in inferno sepultus est
qui lazarum vidit luce 6. Quis
autem confitebitur tibi. s. confessione laudis
timebat enim David ne magna
pars ppli que moriebatur subita
in ista pestilencia trium dierum
decederet in peccato mortali et pter
illud totum lugebat David mortem
absalon 2o regum 19 Laborauui
2o pare inquit rex David in ipsa
penitentia p mia exquirendi ille
erat sua primam dicit laborauui
q. p anxietate cordis non potere
cineere a gemitu et coram

lectulum et vidit q fuit dux maiestatis regie
sed q vt consequatur veniam et gratiam lauabo
ad lectum multo m plorabo lacrimis
et repent idem pter nimia anxietate
et cordis amaritudinem turbatus est
ab amaritudine oculus meus ex ima
ginatione s. pene malorum in futuro
turbatus est et ce. i. anima mea tur
bata est a furore i. a futuro iudicio
in quo mali pterit dampnatione peccat
inveterati i. peccando vetere lotiem
indui et hoc non semel vel vno modo
sed inter omnes inimicos meos i. inter
suppos inter suiuos suiuos exni
mia anxietate et punitione sic dicit
vel inter inimicos i. sathan et satellites
suos inveterati qui me pnocat
nouiunt ad peccandum iux 1o. p. philipp
21 Circumdederunt suiuos sathan gratia
ait q. mentitur David vt numeratur
ait Sed q nisi est punitis la
bor et gemitus penitencia Sed
quicumque hora homo ingemuerit s.
peccatum dominus misereat ideo post gemitum
et dolorem exaudiuit signum ideo subdit
Discedite a me i. pare inquit audit
contractum et exaudiuit vt p hoc suos
similis et inimicis suis inter quos
inveterati q sit sensus discedite
s. peccatores inter quos inveterati qm
vel ad litem dicit David q post q
certificatus fuit de venia p gratiam
ppheam qui dixit sibi denuntiato
do vt edificaret altare 2o regum
vltimo et hoc intelligit q post q
obtulit victimam sine holocaustum
ignis descendit de celo sup victimam
holocausti vt hab p philippum 21
ideo dixit David discedite s. sathan

et sui qui me incitaverunt ad iniquitatem
dicit psalm. Quo exaudiunt replicatio
est permisso fine ad condendam magnitudine
culpe mee. Et dicit bruc. sicut in glo
ordina. quia audienti non sufficit semel
dicta unde audient. Iste petit deus ut
bendam iniquitate et ondit sicut peccatis
affuisse. Hic psalmus iste qui incepit
a fletu et gemitu prout incertitudi
ne vanie mee deminuit in gaudio
et exultacione sicut alii principales
psalmi. Erubescant. Pavet in pa
nam libet apcis omnis inimicis
quaerendis q.d. quia deus me penitentem
exaudiuit ergo iam mos exemplo
omnes inimici mei erubescent de
peccato commisso. Et conturbant. s. de peccato
vere penitet. quaerant. ne quirant qui
tenebant. sed et non differant sed eru
bescant vel potest exponi ad litem
de demonib. qui David incitaverunt
ad numerandum populum erubescant et
convertant. s. demones non confusione
penitet sed erubescant ut patet de se
dicit glo. ipsa hoc non dicit optato
ni nec est ora sed predicit quia futurum
sit inimicis qui hic de peccatis penitet
nolunt. q.d. me exaudiuit deus sed
erubescant non hic ubi penitentia
derelinquent sed in extremo iudicio hoc
erit sicut septuag. dicit ubi stabunt
isti in magno timore ad diversas
eos qui se angustiaverunt sed illi
qui iustos non agnoscent et penitentiam
non agunt ubi tunc conturbent timore
horribili pungentia spus gementes
et dicent hii sunt quos habuimus
olim in ludibrio et in similitudine in

peccatis nos insensati vitam illorum
estimabamus in similitudinem et finem illorum
sine honore. Ecce quomodo computati
sunt inter filios dei. Sapie 2° et
philipp. cum dicent erubescent et
quaerant non ad salutem sed ad con
fusionem ut dicit glo. ut infra
et erubescant valde velociter. quia
cum dixerunt pax et securitas
tunc repentinus superveniet interitus
et non effugiant. vel ad aliud idem
dicit valde velociter.

Psalmus septimus Attende

Domine deus meus in te spe
psalmus septimus cuius titu
lus in hebraico ignorat David
quod escinit dico super verbis chusi filii
jemini. Titulus iste a quibusdam exponit
sic quia chusi sic nomen primum et accipit
quia chusi qui fuit amicus David et se
cesse imperet absalom ut impediret
consilium achitofel et commentum ipsi
David omnia consilia absalom et vero
vel eius. Ut hec 2° regum 16° et
dum numerandum fuisset David quia chusi
quia achitofel dederunt consilium ut absalom
imperatum fieri permitteret cum 12 milibus
in David preter suum incapacitatis ante
qui posset invadere alia fortitudinem
et sic David potest fuit in magna
angustia et disposuit quomodo posset
ordinate transire ut esset in loco
tuciori ne supplantaretur pater 12 milibus
virorum. Consilium achitofel sic quia
facit hunc psalmum in quo petit
a dno liberari a persecutoribus se et sic
exponit glo. sunt tamen qui talis est
in fine psalmi que canitur dno pro
verbis chusi filii iamini et accipiun

ad hyme hystorias scripte occidit hic psalmi
sed titulus hebraicus videt discordari cum
ignorantia David cum omnes doctores
ignorantiam accipiunt hic pro peccato igno
rancie quia omittit ex ignorancia erassa
sed excusatur scilicet ut patet 2o regum
ubi legitur hec dicit dominus ecce ego suscita
bo super te malum de domo tua prem
pudicus christi non fuit de stirpe semini
que vocatur alio nomine achymelech 2o regum
12o etiam non est verisimile quod David fecisset
sibi inimicum et tam secretum consiliarium
de stirpe semini de qua fuit saul cuius
persecutor ut habetur 1 regum 9. preterea videtur
quod iste titulus non debeat convenire
illi hystorie licet glossa ordinaria hoc dicat
quia tunc non fiet mencionem in titulo
psalmi de ignorantia sed potius titulus
talis infine psalmi David quem cantavit
domino pro verbis chusi sed huius tituli
intellectum nunc omittendo quia non intendo
prosequi intellectum glossa ordinaria propter
talis propter propter opus nos revolvere aliquas
hystorias in libro regum ubi legitur quod postquam
David fuit iam aliquo diu in persecucione
saul et postea pecunia fedus et iuramentum
cum fidelitatis cum ionathan filio saul da
vid venit in nobe commorante per
regum 21. ad achymelech sacerdotem et
petuit abeo panem vel cibum siquidem habet
ad iumentum per se et pueris suis et re
spondebat achymelech non habeo panes
laicorum sed tantum panem sanctum si mundi
pueri sunt maxime a mulieribus nam
dicitur per 2 regum 24. et quia achymelech
sacerdos dedit panes propositionis ipsi David
et gladium golie saul hoc percipiens ex
relacione doech idumei ut legitur primo
regum 22o qui fuit prius et postea
accusatus achymelech coram saul iussit saul
facere vocari achymelech et alios sacer
dotes de nobe et ait ad eos quare tu
iuratis cum me tu et filius ysai et
precepit servis suis ut interficerent in
eos et noluerunt iussit precepit doech
idumeo et iste irruit in eos et iste
interfecit coram rege 82 sacerdotes
et civitatem nobe percussit in ore gladii
primo regum 22. et ausus unus sacer
dotum nomine abyatar filius achymelech
et fugit ad David nunciatum ei quod
saul occidisset sacerdotes et invenit
David scriptum eum in die illa 1. scilicet
ecce quoniam David habuit ignorantiam
crassam quia eum ibi esset doech idumeus
procul dubio nunciatum saul ego
sum reus omnium animarum prius tui
tota materia primo regum 22 et sic
David potest in hac tribulacione facere
hunc psalmum Unde pro intencione
hic est sciendum quia christus non debet
esse proprium nomen sed gnomen sicut
dicit roby salomon et ionathan
filius oseth qui interpretacione
chaldaica sic exponit titulum istum
vel gilem vel chusi vel chus est
nichil aliud quam ethiops vel filius
dextere et sigt saul quia fuit filius
dextere quia dexter benyamin qui
interpretatur filius dextere et sigt
saul qui dicitur ethiops eo quia fuit
denigratus in facie et moribus
propter iniquam persecucionem David et
horribilem sive crudeli occisione
sacerdotum nobe in odium David cui
occisionis David fuit reus et cul
pabilis propter ignorantiam crassam
crassam ut supradictum est ita quia est
sensus tituli ignorantia David
in psalmo quem fecit David pro peccato
David ignorantie cecinit domino

sup nomen eius · et saul filii semini et
bellum vivi et saul fuit filius semini
vt legitur 1 regum 9 · et dr sup nomen
eius et saulis qui laqueabat abimelech
s. quare quia fecisti mihi et ad
hanc expone cyrili geoidum leo
et doctorum hebrei · qui milis est
pignorum id est quia cecinit
dno sup nomen ethiops filii semini
et s. hac psalmi nde dividit in duas
partes primo dauid petit se liberari
a persecutione saul 2o allegat ad hoc
multitudinem bonum · et dno deus
meus primo dicit sic dno deus
meus dno pomme generale gu
bernacione deus protectione meus
p spiale cultu et devocione in me
speravi · s. de rui bonitate confide
plus quam de mea equitate salvum
me fac s. a saul et filiis eius plicab
me p sapientiam et libera me s. sino
tu persecutores me et ce 2 ne quando
s. saul qui crudelis est vt leo rapiat
s. p occasionem dum ei corpe sequitur
dn nō est qui redimat illi enim
crudeli accidit quia
fecit sil in modum dauid p suspir
pte dauid q. si apprehederet ipsum
saul q. nō posset hoc vel pro
redimi a morte nec pecunia
potencium saluari eo q. saul te
nebat potencium regis ideo dic
dn nō est dno deus · 3 pars
in qua dauid p sua libertatione
allegat triplicem bonum quorum
prima est a sua innocencia 2 ex
divina iustitia · ibi exurge tercia
ex persecucione malicia · ibi consumet

primo allegando suam innocenciam in pome
sibi ipsi malum si nō fec in nocens s.
dicens dne si feci istud s. q. in pome
q. quasi mali adversus saul 1 reg
24 · iniuste autem iudicis ac homi laqueum
dauid adversus malum adversus te si
nō est iniquitas q. s. in facto vel sibi
malum si reddidi s. pacificabat reddidi
malum pro malo patet q. nō q. saul bini
vice fuit in manibus eius et semp peper
ci primo 2 regum 24 et 26 secundum · suple
si feci id secundum iustitiam et culpa vacui
et sin adversus adversarios meos pacifi
si nō fecerit in nocens et gloriabitur
vt nō possim effugere et geniter ime
cedere vt ordinem meum genuerunt
abbates et baptis et gloriam meam · gloria
regis id est in primis ad eo p similem
inpulsum · et potestatem mei inermen
cione hiabitus et interpretacione
sua hoc sic si reddidi retribuendo
in malum et dimisi hostes meos vacuos
s. eos spoliando q. d. nō exurge dne
ubi allegat p sui libertate divinam
iustitiam sic dicens et ce · et in effectum me
iustitiae p vindicam et exaltacionem
et exurge sicut tu mandasti iudicib
dicens fecere vindicam domus p eorum
vibus · q. d. q. nō habes iudices interra
adque posse effugere eo q. me persequi
saul rex terre et synagoga orando
p vindicta iustitiae faciendo quia
hor irrupe illos p laqueos et pre
hende · et pro iustitiam tuam adiudica
in aliis regrede · vassem tue potestate
ostendo qui primus nō ignoro et quia
sensit prevaleceret q. nō debuit hoc
tribuisse s. iudicio vindicta ideo dicit
dos iudicat populos q. nullum malum dimit
in punitum judicat patet suam exhibe

q. d. q. tu es de quo dicit deus iudicat
populos consumet ne quando sollicit
pecunia mulierum s. eorum qui eum
mirant occidere et ista negotia ter
minata fuit quando ad effectum exerci
ere qui David fuit interim philistino
rum sicut legitur primo regum 20 et nun
quam est saul q. David fugiebat ingeth
et non addidit ultra ut quaereret eum
despans se eum posse capere nunquam
cione sed consumet et in hoc habuo
similiter et est idem sensus et diuiges
s. me seruum meum. et tu deus hoc facies
qui seruiens corde et clare vides cogi
tationes et venas i. delectationes
q. secundum cogitationes que prouenes
de singulis et corum q. delectationes
bonorum quae sunt magis velut semetes
quae in venis vnuouum ut dicit
beatus ergo in omnem sup illo sunt
lumbi vestri praecincti et non solum diui
ges sed admirabilis ideo subdit iustum
adiudicium et cetera qui salvos et ce
iustus non addit verum q. delecta
cio iusti non est idonea sed adcor
deus iudex iustus dicit glo. reddens
iustis et iniquis iustitiam et iniqui
tate fortis cui non resistitur et
patiens q. non statim punit iniquita
tem praesentem sed expectans repus
nitem ideo subdit. q. d. non sed
sustinet in patientia multa falsa ve
ridico q. et q. hii qui hic patiun ab
uentur et non peccant gratuito in futuro
puniuntur et ideo subdit nisi conuer
tieris p. poenitentiam ad hominem videbit
suum et sui ad placendum David gladium
suum vibrabit i. manifestum vindictam
exercebit vel ad hominem desinit qui
tenuit sup gladium suum primo 2 regum

vltio qui dicit hic gladius ex hoc
q. illud factum fuit ex ordine diuine
iustitiae ideo dicit i. paralipo 20. mor
tuus est saul propter iniquitatem suam
quia contra dominum vulnerauit fuit
saul p. sagittas primo regum vltio
et q. non solus saul sed et ephod eius
interfecerunt et ideo subdit et mox s.
arcum parant vasa mortis s. diuersa
instrumenta seu diuersas sagittas
quibus hostes interficiunt et sagittas
q. tales fuerunt sagittae philistinorum
preculsae s. lutum sicut ardentes Ecce
propterea ordo q. ex eo procedit q.
saul primo coepit dolore contra da
uid ex immodica cum duxit saul peccatis
mille et David decem milia primo reg
18. quo inuolescente quo ad dolorem
praeuidendis praeuiunt et praeuit
iniustitiam cum filia sua sibi tradit
vt eum iuuare faceret gladio philis
tinorum primo regum 18. pepit imi
tiae cum manifeste ad voluit inter
ficere vt primo reg. 19. laqueum ipsum
spe de laqueo quem praecit ad praeda
q. disposuit occulta s. q. philistei
dubitauerant interfecisse David non
incidit in foueam quam fecit quam
q. philistaeus saul occisus est ideo subd
conuertet sic prius dixit confitebor
tuae vltio quaerit se David ad hunc
dei gratias agens de sui liberatione
quae iusto dei iudicio facta fuit ideo
confitebor s. corde et ore et psal
lam s. opere et operatione nomen dei al
tissimi et hoc operabor ad laudem dei
sequitur liber

psalmus octauus lege tu

Domine dominus noster quam
psalmus octavus cum tyrlo tal
est in fine psalmus dauid pro torcula
ribus dicit cassiodorus melius de
visibilibus torcularibus in hoc psalmo
dicit sed despiritualibus pro visibilibus torcu
laribus i de ecclesie quia de ecclesie gestatu
cione hic agit ut ait sic sensit
psalmus dauid pro ipso dirigente in
fine i in xpm qui agit de exultatione
xpi et diuis naturis pro torcularibus
vnc presse vnum de se fundunt sic
sci martires pro ecclesie incremento diuer
sis afflicti penis sanguinem fude
runt vel pro torcularibus i primaui
tudine passionibus xpi et iacobus
dolent cum sanguinis preciosis fuit
expressus sicut sanguis vnc in
torcularibus et ide quia ibes quasi
rubrum est indumentum tuum vinde
torculum calcasti solus vsque o
tyrlus iero iux hebraicum versu
re est victoria pro torcularibus psalmus
dauid. psalmus iste cantat a dauid
victori i regi xpo pro torcularibus
i pro meritis sanctorum passionum et cons
tyrulo est psalmus iste dirigens
nos in fine i in xpm est res a dauid
pro torcularibus i pro passionibus xpi qe
ipse in spiritu dei prudit et ide dauid
fecit hunc psalmum ad laudem xpi
et gloriam ergo ad litem psalmus
iste debet intelligi de xpo quod
patet ex duabus primo quia xpe
de se ipso allegauit pro hunc
psalmi cum pueri hebreorum cla
mabant osanna filio dauid principes sacerdotum indignati sunt
et dixerunt ei quid dicunt isti quia
dicunt tu non debes sustinere tale
falsum applausum et xpe vindebat eis
nunquid legistis ex ore infantium et
lactentium perfecisti laudem quasi dicat vos
qui legistis septuaginta intelligere
debetis quia hoc septum est de me
et patet quia iste psalmus secundum sensum litterale
est de xpo quia apls ad hebreos 2o
magnum pte hunc psalmi inducit
de xpo et illud quod ait homo
cum subiecisti ipse illos versus et
postea subdit apls cum modico mi
noratus est quam angeli videmus iesum
per passionem mortis gla et honore
coronatum et non pte dici quia xpe vel
apls locuti sunt secundum sensum mysticum
sed secundum sensum litterale quia xpe loquebatur
legis periti et apls hebreis qui
arguebantur ad sensum litterale et ideo
aliqui hebrei dixerunt quia iste
psalmus esset intelligendus de xpo
ad litem et quia nomen impium erat
ei subiciendum sicut fecit sic
adhuc alie gentes et nationes
sine fine mundi xpo erunt subiecte
iux illud omnia ipse tribus et
linguis seruiant ei daniel 2. dans
iste partes primo ipsum esse in xpo
potestate deinde 2o adicione hua
manitatis. vbi quod est homo ipsum
prudens in spiritu ecclesiam futuram
per passionem et resurrectionem xpi
non solum ex iudeis sed ex gentibus
congregandum prumpit in laude in
dicens domine per gratiam omnium gubernationem
dominus noster per spiritum cultum
et fide in xpo admirabile i valde
mirabile est nomen tuum vii ysaie
9. et vocabitur nomen eius admira

bilis in vniuersa terra et prudit ipsi
in spu et dos qui tue solus erat notus in
iudea omnibus gentibus erat magnificum
dus tuus illud quod ipse a uberibus cui
lis usque ad canitiem magnum est nomen
meum in gentibus dicit dos exercituum
et in hoc omnes gentes fecisti
psalmo xx Quia clamat est .i. filius
tuus xpus magnifice clamat est clama
bitur dicit clamat propter carnositatem
et fem est nuc ideo ipse dicitur
Cum inuenerint incolumi illum eum vel
sup celos i sup creaturam celestem eius
angelicam vt dicit apls ad hebreos
i Qui sedet ad dexteram maiestatis
in excelsis tanto melior angelis effec
tus quanto differencia pallis nomen he
reditauit Exemplum eius prudit
ipsa et non solum ab angelis vt luce 20
vbi dicit et fem est cum angelo multi
tudo Ad te aperuerit dimittas xpm de
bent oriri et fem fuit vt legit
matheus 21 vbi legit et pueri hebreorum
clamabant osanna filio dauid &c Ideo
dicit ex ore infantium vt sic ex ore
infantum et lactentium non perfecte
dicit sed simplicitate sicut pueri
in ecclia canonica sit Sicut modo ge
nitri per i quos et alloquit apls ad
chorin i tamquam parvulis lac vobis
potum dedi non escam praestis Quia
pueri ipsi de quibus matheus 21 non erant
haeretici et ex scia legis et ipsarum
poterant cognoscere dominum xpm
sed dns ex ore eorum perficit ipse inimi
cos suos et confundat dicit 6 lo
quia infirma et stulta mundi elegit
deus vt fortia et confundat Ut destru
at inimicum veritatis et vltorem
i defensorem .s. falsitatis Alia hst

hic defensorem vel inimicum iudei
qui est inimicus filii et adulterum
.s. prius caudem dei qui vltor videt
prius et qui prem defendere
putat cum filio deuogit Cum in
dicit septuaginta Qui non honorificat
filium non honorificat patrem qui mi
sit illum io 20 Non videbo quam
vera fecisti laudem et inimicum de
fensuus Quo 2 x i apls in quibus
pseudam inhabitat qui sunt opa
digitorum tuorum i. opa benedicte
trinitatis pcipe instructi erant
qui tribus digitis in septuma de
signat vsu Cum appendet
tribus digitis molem terre Vel opa
digitorum tuorum .i. opa spe sci pu
digita cum non nuc in sexta
septuma spe sci intelligit iuxta
illud luce 19 Si in digito dei
eicio demonia et exodi 8 Digitus
dei est hic et aliter dicit digitorum
diuersa spe sci dona vocat Videbo
et luna i. vniuersalem ecclam
et stellas i ecclias singulas que
tu fundasti non illi celi .s. apli vt
tui minist sed tu unde apls
nec qui plantat est aliquid nec
qui ~~plantat~~ rigat sed qui in
cremenum dat deus Quid est
homo Ps pauc inquit ipsa opere
in xpo odiciam humanitatis opere
dans intuitu hoc almi vicinum
in pente p. sup omnia exaltata
in xpo et sicut sup in xpo ascen
dit cum importancium dimittatis
sic nuc ostendit in eo exilitatem
humanitatis Quid est homo q d

b. q. eū 2m̄ ministerium absolutū
hom̄ sic fecit s. descendens de celis
et assumens humanam naturam qui
omnipotens de in manus dei mis dicit
quid est homo s. eū a peccō liberandō
p tuā incarnationē et passionē
videt eū deus quē minoratū fuisse
oblitus humane naturē quā diu
dimisit eū sub malo culpe et pene
videt memor fuisse ipsius qm̄ vult
incarnē eum liberare. Ide dicit
Quid est hō aut filius hōis i virgi
nis. q. est q. visitas eū et sancti
ficas quō visitat eū deus s. filius
virginis dicit ⁊ minuisti eū q. pas
sibilis fuit et mortalis quales
angeli nō sunt dicit paulominus
2m̄ glom. q. inferior fuit angelos
q. eis impar sed q. postea gloria et
honore s. 1m̄ mis et ascensionis
et p meritū sue passionis resur
rexit et ascendit in celū et co
ronatus sup angelos et sedet
ad dexteram dei patris s. q. dicit
ps. ulti. et dns ihs postq̄
locutus est eis assumptus est in
celū et sedet ad dexteram dei
et constituisti eū sup opa manū tuarū
angelicē naturā patet q. deus
post resurrectionē dicit data
est mihi omnis potestas in celo et
in terra ideo subdit ps. Omnia
subiecisti q. ⁊ angeli sint hōis
et p hō subiecti oves et boves dicē
glo. eum sub dno et pastore eius
relicto rectorib. s. habib. et angelis
hoc ymo dicit glo. mistice
intelligendū est oves innocen
tes dicit boves dicit illos qui optimos
fructus fecerunt fructificare et ar
tibus subiecisti omnia oves innocen
tes dum hōies quā angelos et boves sa
cerdotes i receptores qui in vineis
dō arbusti i carmina gladii boves
et vinearum sub famines g. nā virtu
ut vocat fructifices sequit insup
et pecora i carnales nō in montib.
virtutū sed in multitudine campo
q. dissoluti habitantes peccata ergo
campi sunt homines qui in carne
viuunt et mortem vita campi ambu
lant que via lata ducit ad mortē
Vnde a. et ideo abel a fratre suo
christo occidit ⁊ q. Volucres
celi i. superbos de quib. dicit infra po
suerunt in celū quorū unus dixit
ascendā in celū et exaltabo solium
meum et ero similis altissimo ⁊ sine de
et pisces maris i. curiosiores qui im
bulant i. p maris s. diū tempestatis que
sunt que fiunt sicut mire vel in illo
loco omnia subiecisti oves et boves
addit ad remouendū errorē illorū
qui dixerunt q. diuina prudencia
nō extenderet se ad ista inferiora
sed tm̄ ad superiora inquantū potencia
dei job 22 circa cardines celi ambu
lant nubes tribulū eis nec nostra
considerat ideo dicit oves et boves
et ce. Dnē dō nr̄ postq̄ omnia ⁊ p
subiecisti ondit vt a laude cuius in
cepit ita in eius laude finiuit dicit
ps. dnē dō noster sequit hym
psalmus nonus lege diligenter
Confitebor tibi domine in toto
psalm. nonus cuius talis est
ex eius infinē p occultis filiis psalm.

David qui dicunt David fecisse hunc
psalmum pmorte filii sui absolon et ab
hoc allegant tytlm bni Jeiv qui tytlo
tubis est victori sup morte filii psalm
David Sed brus mag hoc refellat
qz David in morte filii sui absolon
nō legit occisse camicii leticie
vel carmine Sed potius luctu tristicie
eiu dicit fili mi absolon absolon fili
mi quis m tribuat vt pre moriar fili
mi 2 regū 18 sed in hoc psalmo pmti
exponit carmen leticie Quia dicit la
tabor Alii dicunt q David fecisse
hunc psalmū gratias agens deo demor
te primogenitorū egypti in exitu fi
liorū israel vt legit exodi 12 et alii
exponunt lytlm vel tytlm Jeiv p
hoc sic sup morte filii i filiorū
Sed ista expō mauū nō videt quemadmo
qz in toto isto psalmo nō fit mencio
de percussione primogenitorū egypti
nec de exitu filiorū israel de egypto
Ideo dimittendo tytlm primum pro
sequitur tytlm primo ppositū qz ille qui
tex positus est in biblia et illū p pro
secunt brus mag et cassiodorus ex
ponentes hunc psalmū ad lytlm de
iudicium pnte xpi sicut predens
de xpi exaltatione plura enim iste ex
minus ppheriū David ppheauit de xpo
quā alii ppte vt dicunt doctores qui
ter ideo opta multos psalmos simili
ter esse intellectos de xpo pitellec
tu huius tytli primi ppositi est sciendū
qz duplex est iudicium dei s discreco
nis et discussionis discreconis iu
dicium est quo distinguuntur fideles
ab infidelibus hic in vita qz iusto dei
iudicio licet nobis occulte ahuc quia
sunt ad fide et alii in infidelitatis
errore induuntur cuius iudicium vel est
est nobis occultum Unde dicit apls
Cuī vult misericordiā et quē vult in
durat ad iudicium et subdit postea cap
primo Video ergo bonitatem et ~~fo~~ severitatem
~~mmm~~ dei pncos qui nō credunt
severitatem vide bonitatem dei si
p manseris et ideo ibidem dicit
apls sic exclamat O altitudo diui
tiarū sapie et scie dei Infra ps
20 Judicia tua abissus multa di
stinctionis iudicium erit in fine mū
di et hoc illud erit valde mani
festum qz tunc e manifesta erunt
occulta cordium tamen nūc nos
valde occulta Dm illud de ipsi
qz de die autem illa et hora nemo
scit neq angeli in celo Verum
aliud iudicium datum est xpo qz vt
dicit Jo 12 pater iudicat quemquam
sed omne iudicium dedit filio et ista
duo iudicia xpo fore data ppheta
prenuntiat inspiratus et de eis fecit hunc
psalmum Ita qz s hoc sensus tytli
est psalmus David scilicet dni ieiu
noe in fine i in xpm p occultis
filii i David fecit hunc psalmum
p duplici iudicio dato filio qz xpc
fuit filius David Dm carnem
vt dicit apls ad roma i et in
primo psalmo ppheta monet vt nō
credamus mundi vesti cū vel fac
sed iusto dei iudicio Dum ist prae
primo ppheta imp sanctis ecclie lectus
psallit 20 sive lectio mirabilem
subiungit ibi mamuertendo
primo dicit Confitebor q d
multis de iudiciis tuis occultis
qz in iustis eis videntur murmurantur

et scrutabitur ad ego gaudebor et
laudabo te in toto corde meo i. in mental
lectu et affectu non in parte sicut illi qui
in parte de quibusdam blasphemant dicit
enim quia in multo deprudencia dei dubito
sed omnia recte agi sensio mirabilia
tua et c. i excellencia mirabilia tua que
sunt in diuinis iudiciis predictis et est hic
yperbolica locucio sicut dicit terencius
res cuiusdam adeste spectaculum et in
multi deficiunt cuiusdam licet plures
non cuiusdam sed multa sunt mirabilia
dei que in hoc psalmo non narrantur
sed dicit omnia ad denotandum multi
tudinem horum mirabilium Letabor s.
intrinsus et exultabo s. exterius la
tiria quia exultatio in te non in seculis
non in iocunditate rerum labilium sed in
occultis filii et hoc est in te. licet
enim illa iudicia in filio sint terribilia
iniustis et in illis iustis et bonis sunt
magne leticie et exultacionis Vt
dicit dominus de extremo iudicio Luce
21. hiis autem fieri incipientibus respicite
et leuate capita vestra quia appropinquat
redempcio vestra. Psallam i. bona opera
ad laudem et honorem nominis tui vt exemplo
meo alii et psallant et te collaudent
in conuertendo. Et pars inquit mate
riam subiungit et diuidit in duas p
tes quarum primo describit materiam siue lites
quarum ad iudicium discreccionis 2o
quarum ad iudicium discussionis ibi
congratulabor domino primo dicit in conuer
tendo. q. d. ideo letabor quia inimicus
meus conuersus est s. conuersus est re
trorsum i. conuersione confusionis quia
ad tempus predicacionis xpi et apostolorum
fugientes demones fuerunt expulsi
et fugati ab hominibus vt patet in newanga
lis et actibus apostolorum Infirmabi
tur quia demones post passionem xpi
non poterant hominibus tam nocere
vt ante et patuit quia demones
in hoc reputarent se quasi patre
vt mane i. quia dicit cum mean
sedisti et c. i. sedebis sup sedem
iudicium qui iudicas vel sedisti
sup thronum s. incelo qui iudicas
scilicet iudicio discreccionis in
primi quo fideles et credentes
ab obstinatis et infidelibus sunt
separati Deo subdit inter gentes
gentes occulto iudicio discrecio
nis per predicacionem apostolorum vt
conuerterentur ab ydolatriis et
pater impius i. diabolus quia cum gen
tes receperunt verbum dei tunc
confregerunt ydola in quibus impij
demones colebant vel impius pater
ab impietate se conuertendo Inde
dicit dominus Si conuersus fuerit et c.
omnium iniquitatum non recordabor
nomen eorum quia qui tunc vocabantur
et fuerunt ydolatre et gentiles
non sunt et vocantur christiani et cre
dentes et nomina ydolorum perierunt
vt patet et zacharie 13o Inde
illa dicit dominus predicta nomina ydo
lorum deleuit et non memorabuntur
vltra Inimici finiti sunt i. gladii
inimici i. diaboli defecerunt
sicut sunt errores et decepciones
quibus occidit diabolus animas de
fecerunt in finem quia pmagna
pte potestas diminuta est et
ciuitates s. ceruli i. municiones

i. hoies in quibus diabolus regnat
vbi dolosa et infidelencia consilia
locum curie obtinent officia singu
lorum membrorum ministerium oculis
indeuiosiziate aures ad lasciuia
manus ad rapinam vel ad iram ci
uitates quidem eius ciuitates eiusdem
demonum edite per principes katholicos
sint destructe perijt memoria eorum
cum sonitu predicacionis vel cum sonitu
armorum quantum ad illas ciuitates
per katholicos milites expugnatas
sed dominus in eternum permanet Qui
sedebit in domo iacob in eternum
et regni eius non erit finis Luce
i. potestatem vindicte. i. xpe pater
iudicium potestatem suam in iudi
cio et ideo ipse videbit &c. ide
reperit vt sepe euenit ex iudicio
vel terrore Et fes est dominus refu
gium pauperum i. illi qui nul amat
mundanorum quis de illis pauper
ibus spiritu Dequi bus Qui h. bri
pauper spiritu &c. adiutor in opor
tunitatibus. i. in his in quibus
opus est et ideo subdit in tribulaci
one in tribulacione est dominus
adiutor quia non tantum
precentor fuit inferre sed et
gaudentes vt legitur actuum 20
Ibant apostoli gaudentes a conspectu
concilii. q.d. quia est refugium
qui spant inde inde scilicet
puerum fidem Quo non de
relicti scili absque oblicione scilicet
quemadmodum i. invocantes et ideo p
tantis beneficiis subdit ipsum psallite
deo scili gratias agendo qui habitat
in syon i. in ecclesia celesti vnde
licet verum sic per essenciam per
potenciam tam in celo spiritus habi
tat per aptam visionem quia ibi videt
a facie ad faciem Annunciate
studium i. legere euangelicam quam ipse
met dominus studiose docuit fecit et ope
et verbo vt actum apostolorum primo
cepit ihs facere et docere et hec
annunciacio spiritus est in iunctum
ipsis apostolis pauibus et bruitibus
dixerunt vt legitur actum 13 Vobis
oportet primum loqui verbum dei sed
quia repellitis illud et indignos
vos eternae vite iudicatis ecce
conuertimur ad gentes Sic enim
precepit nobis dominus Quo requiuit
q.d. Annunciate quia dominus est
oblitus clamoris pauperum i. predi
cacionem pauperum scilicet eorum
qui spem non posuerunt in multi
tudine diuitiarum Quo requi
rens sanguinem i. de manibus
inimicorum vel tyrannorum per
sequentium vel admouere iudicium
eum a seuere mei. loquitur in p
sona ecclie ergo ad membra
quia persecucionem patiuntur Vide
&c. in illam a tyrannis dein
imicis meis dicit exsuperbia p
sequentis exsperantur humiliatus

patientis ¶ ni exultans me r. pre
sumas amare corpori adhuc vt
immunde inpouris filie syon r.
in pnci ecclia mhrmtis que de
syon vel que est filia syon celestis
r. triumphantis q. exilia est mors
imminens pluribus scis fuit diuini
tus recondita vt immundum
et ideo pstimo bnficio subdit
ppha ¶ exultabo s. xpo quo sic
saluabis electos tuos vnde nunc
dimittis seruum tuum dne sedm
verbu tuu in pace luce i. q. vi
derunt oculi mei salutare tuum
Infra fuit gentes q. multi gen
tiles tpustmi in pdecuca multi
tu mortui fuit subito et ideo
qi idem reperit dicens Intuiqo
cognoscet dos hic quemadmodum
ppha describit iudicii discussio
nis q. erit in fine mundi et pmo
describit huiusmodi iudicii po
describit tempus antex q. erit pmus
vt q. dne ¶ in ea primu sic dicit cog
noscet q. d. deus cui iudicii di
scussionis tam occultu est vt p
missum est filio et tuu iudicii di
scussionis occultu est quantu ad
diem et horam q. nemo scit
ideo in quu dos cognoscet quia
memiscere veniet et no silebit
vt in fine psalmo qos. tuc inopi
bus q. reddet vnicuiq. pccori
s. opa sua penu et hic penu
describens subdit ¶ annuntiant
pnanifestu iudicii xpi et sic
cuiusmodi sunt isti pccores oes
gentes s. in fine vite morientes
sn remedio pnie et q. sic mali
puniuntur et boni pmiantur ideo subdit
¶ nu no in fine r. in maiorii iudicii
obliuio erit pauper videt enim
pauper obliuisci deus in pnti no
liberatus deliberationibus vite pnti
eu tn posset sed tuc recondidit
qn eorum pcia remunerabitur
ideo subdit pcia pauper q. sicut
p suum finalis iudicii ibunt in
usti ad supplicium aternum vel iusti
in regnu aternu vt hic ¶ 2
et q. hoc est desiderabile iustis
ideo petit ppha vt illud iudicium
adueniat dicens ¶ exurge super
illos haias pstitue iudicium ¶ ad
iudicent ¶ ad q. potestas iudicii
data est xpo vt pdem est ideo
subdit ¶ constitue legis latorem sup
qui constitutus est iudex viuorum et
mortuorum vt sciant gentes q. oes
s. pnti ¶ ad xpe no est purus homo
q. in iudicio malis apparebit in forma
humana in qua iudicandi fuit con
ppleto iudicabit auctoritate p suum
deitatis vt q. dne hic quemadmodum
describit ppha tempus antex q. erit
ante tempus iudicii et primo ponit
eius pscucio 2o eius desiderio ibi
exurge dne hic pundit ppha q.
tanta erit pscucio ecclie futura
vt videntes deus despexisse et deus
liquisse suos ideo dicit vt q. dne
videt omn deus reddere que ad mo
afidelibus qn no liberat eos cum
possit despiciens r. videns despice

in oppressionibus tribulacōe. Cui sup
bit impius s. ant xpm incendit paup
s. ipsis qui manebit in fide i diuersis
penis crucibit. Conprehendunt eos
capiant. s. ant xpm et sui ingsilis
et q sicut cogitabant interficere
et delere xpianos ita ipi delebit
s. q dicit ipsis adhesit. Po. tunc
revelabit ille iniquus quē dō ihc
interficet spū oris sui et destruet
adventu sui illustracōe. Beato laudat
tur peccator i anima sua qui s. ipsum po
adhesa dicit homo peccator laudat s.
sibi adulantibus et iniquus s. ant xpm
benedicit vt deus colitur et adoratur
exacerbatur q ex mala adulacione
sibi adherentem demittit ad tantum sup
bum q blasphemabit deum procedit
ora sua in ira dei et in multitudine
ne sua s. ne diuine gr se puocantis
nō quirit s. gratiam vel pnam sed
obstinatus morietur in peccatis suis et
ideo sequitur. Non est deus i. pmechis
deus reputabitur q de ipso illud dī
adorin 20. Qui adversatur et ex
tollit super omne q dicit deus ihc
colitur vt in templo dei sedens
ostendens se tanquam sit deus hu
iusmodi. q nō facient nisi modum
tanto tempore vite sue. Insaniunt
q nō timebit venturam dei iudicia
oim. q ~~[illegible]~~ supabit omnes qui
opponent se sibi potencia sclari dī
i. dicat nō movebor s. astutu in quo
iam sit generacōe s. hic et in futuro
ero sine malo. Cuius maledicione
os plenum est i. blasphemabit xpm
et ideo plenum est os maledicione
et blasphemia indeum et amaritudine
p secucōe, instantis et dolo pmissio
nū in decipiendo. In lingua i. per
dolorē et laborē mundanū in obe
dientes sibi admouēdō p duci sed
in insidiis i. dolose cogitacionis
et dnitibus hui seli qui sibi
adherebunt in occultis s. consi
liando vt interficiat innocentē
Oculi eius s. interficere ondens se in
corde et pnā. Cum ut dicit d lo
p secucio eius violenta et fraudu
lenta vis plicō est dolus p spalū
cū intelligit que duo in anima
erunt q exponens ipsa subdit
insidiatur q dicit q insidiatur
occe insidiat vt rapiat pauper
occe dolus rapiat pauper occe
violencia. p. quis verbis dolosis
flectere nō poterit tormentis
et penis ad se trahit et ideo sub
iugo suo humiliabit eū s. dī
inclinabit se nō sua voluntate
sed diuina virtute cadet videlicet
a dno suo. Cū dicit fuerit s. q tū
ad secucionē extraneū et ideo
ipsa etiam sui subiungit. Dixit
deo cadet q dicit in corde suo
oblitus est deus videlicet vt sal
uet seos suos vel oblitus est
mei s. admuendū auertit fa
ciē ne videat s. ea que immundo
aguntur. Surge dne deus hic
quamentat describit antixpm
deseccionē videbit enim deus. ps.

dormiens tempe antix eo q̃ tanta
malicia eū p̃mittet agere et quia
ypsa p̃mdit detectione eius que fiet
veritate diuina ideo dicit exurge ex
altera manus tua i. potēs tua appet
in effectu ne obliuiscaris pauperū vt
illi blasphemantes antexpe et sin
dicant antexpi facere et sic iam
tanq̃ demundo detectionis antixpi
ypsa prevalentione certificatus
fuit subdit ypse. q̃ irritauit im
pius deū i. antix deū i. q̃ p̃fitet
se tantū malu facere vt vere ir
uitet Dixit enim in corde no requi
rit deus fecit men adpuniendū sed tu
deus videbis i. notes iustitia tua
des eos scilicet antixi et sues in
manus tuas i. in vindictas tuas
Tuo tu laborē quē tulit scis tuus
q.d. hec facies q̃ tibi dauidicus
est p̃ncip et ideo no obliuiscaris
pauperē i. ypsū fidelis qui pauper est
q̃ relinq̃ omnia vt tu solus spe
ans sis et orphano i. adhē fideli
ypso tu eris adiutor orphanus
videt fidelis ypsū tempe antixpi
q̃ videbit sine patre pragenite
et maxime pacente et q̃ tibi de
relictus est p̃ncip Ideo confrange
brachiū i. potentiam peccatoris et
maligni i. illius qui est peccator
in se et malignus in alio et nem
peccatis illius s. gloriam s. in
sit adhuc nam adpurgandum
et exercitandū electos sicut aū
et no inveniet s. tuē esta nam
q̃ post istam tribulationē ab

sterget deus omnē lacrimā ab oculis
eorū vt appet paruulo et tunc
antix et sui mittunt in ignē eternum
Sicte sicut pater p̃cit virgam ad
ignē postquā concexit filiū et tuc
manifesta appebit regnū et dominū
xpi Ideo subdit dō regnabit q̃ po
testas eius est potestas eterna que
no auferet et regnū eius q̃ non
corrupet Dimicis a. pibunt
gentes de terra illius et generalit
viuentes de terra illius i. de con
sorcio sedēū que inq̃ est terra vi
uentū Desiderium pauperū q̃ si de
siderio exaudiuit in vita huius seculi
i. audiet desiderū eorū exaudiuit
i. tua mia et tuē scriptū subdit q̃ sic
illud desiderium s. iudicare pupillo
s. hoc est desiderium s. pauperū ferendo
iniuriam et humili no superbo q̃ iste
iudicabit ad dampnationē vt no
apponat homo s. antix qui est pu
rus homo ingte magnū facere
sup terram q̃ tuē omnia mala finē
tur et cū hoc actor malorū cū sua
plebe dampnabit et legit deul
timo iudicio q̃ erit manifestum
sed nūc aperitur inter oculos a
filii vt dicū est

Psalmus decimus intentde est

In domino confido quomodo
psalmus decimus eiusdē typus
talis est Infine psalmus David
fecit hūc psalmū a levitis in taber
naculo s. dō decantandū eū contra
quo vnus chorus iudabit alū supp
re vt dicū est sup psalmo q̃ dicta
terra huius psalmi dicit ab

Salomon q̃ dauid fecit hunc psalmum
cum fugiens persecucionem saul dixit ille
Regum 26 maledicti sint coram domino
qui eiecerunt me hodie ut hic
non et inhereditare dicentes nos
seruiamus diis alienis posset subdit quam
fugit a deserto zeph sed hunc psalmum
non videtur accordare cum ista hystoria
Ima dicit in domino confido videtur
q̃ manserit interim exhumana confi
dencia et ideo magister nicolaus de lira
dicit q̃ dauid fecit hunc psalmum cum
fuit reuersus interim inde exhumana
confidencia vt habetur i Regum 27 vbi
legitur q̃ dauid fugit a deserto moab
cum sacerdote phi de mandato domini dixit
noli manere in presidio sed proficisce
et vade interim inde q̃ fecit hanc
dissuasionem de precepto diuina igitur
q̃ hoc psalmus in dauid in duas
partes primo ponit confidencia dauid i
eius protectione 2o affirmacio dei in ea
precepto 2o ps ibi dominus in templo sancto
Circa primum sic dicit in domino confido
s. certificatur de precepto domini q̃ sacerdotes
quomodo dicitis i fuge ad montem sicut
passer a facie saul sicut passer s. ana
lus fugit a facie fugientis et
dicunt hec verba dauid ad viros
qui erant cum eo erant amari animo et
compresso ore aliena vt habetur primo
Regum 22o Ecce sunt verba
virorum predicorum qui erant cum dauid
vt sequitur s. odiose reos condem
s. dauid et viros suos vel q̃ aliquam
iniuriam Quomodo que profecisti sunt
verba dauid ad dominum ac achimelech
que in statu prosperi fecisti et alios
sacerdotes de nobe destruxerunt
s. saul et doeg idumeus et ceteri
in odio dauid iustus autem q. d.
achimelech iustus sacerdos michi
fecit dignum morte vel iustus s.
dauid michi fecit propter q̃ saul
tale malum facere deberet s. oc
cidendo omnes sacerdotes et
mulieres ciuitatis nobe Dominus
in templo hic quinter ponitur assi
stencia diuina in dauid precatione
cum dicit dominus in templo sancto suo i celo
deo subdit dominus in celo non enim per
illud intelligi de templo materiali
q̃ non diu erit sed postea
edificatum fuit a salomone Oculi
eius scilicet in dauid et palpebre eius
de pauperibus qui non eo erant qui
modo indebilitare vexerunt sa
dauid vt p̃ Regum 2o palpebre
eius s. dei interrogant i scru
tant actus et operaciones eorum
dominus interrogat iustum adremu
nerandum eum et impium scilicet
adpunierdum eum Qui autem qui
anime sue nocet vt dicit augustinus
nominatur qui diligit iniquitatem
qui ex desiderio et affectu peccat
qui et si semper viuere sap
peccatum seu penitere velle In
translacione Jeronimi iuxta heb
hec sic dominus iustum probat impius
autem qui diligit iniquitatem
odit animam eius s. dei q̃ deus in
fligit penam q̃ iniquitatem Deo

subdit plus dicit laqueus q̃ subito
et impulse moviuntur q̃ corpori lapo
ignis sulphur enumerat ista ad ex
primendū magnitudinē pene infer
nalis q̃ cū in pre testatur expimere
cū pavor cilicis i. pene corū ideo
quō iustus dō pluvialiter dicit iusti
cias dilexit vt iustos recipiat in
quibus multe sunt iusticie cū vna
sit qua omnes participant iusticias
dilexit i fidem et apprehensionē fidei
equitatē vidit vultus eius s. vnū
q̃ pre s. bonorū et malorū q̃
reddet vnicuq̃ s. equū q̃ est s.
qui sunt glo aduersa exponit
de ecclia et dicit q̃ in tanto ppl
est docere filios ecclie quomodo
resistere debeant hereticis et p
agit de heresiis que in ecclia men
ciunt se christū xpm et nitunt verbola
cos in suam prudentiam conuertere
ra dicit q̃ vbique deus ibi
iustus tunc ergo mūdus cū in
tentione sic dicit in psona ecclie
et filiorū eius in diuō fide Moyses
septuaginta veteris testamenti primo
fuit translata de hebraico in gre
cū p septem interpretes quos huic
ptolomeus rex egypti iussit post
alexandri magni et hoc post
ascensionē dō ingressi est in gentes
et post cepit legi ab ecclia et
q̃ completū fuit q̃ ista translac
cio in quibusdam defecit

psalmus vndecimus lege

Saluū me fac domine
psalmus xi cuius titulus
est tytulus infinitē psalmus
dauid poeta et recepit hic octā pro
instrumento octo cordarū in q̃ iste
psalmus cantatur et sicut de cantari
vt dicit fuit in tali sup psal. textu co
cordat tyrsis in hebraico qui est talis
ad victoriam sup octam cantici dauid
et dicit magr nicolaus de lira quod
dauid fecerit hunc psalmū qū fugit
de ceyla ciuitate quā liberauit de
manu philistinorū et vni ciuitatis
illius timuerunt de ciuitate ipsi
dauid primo dicit malorū virorū tyre
ile duplice p secutionē 2o dei auxi
liantis p secutio 3 p ibi propter
miseriam primo dicit saluū me
fac dne defecit spe s. de ciuitate tyre
ile quō diminute sunt veritates opū
et verborū et filius i. hominibus tyrile
qui dicit hic filii hominū et non dei
vana locuti sunt mutuo se cum hordines
adpendū dauid saul regi labia do
losa virorū tyrile in corde et corde i
duplici corde locuti sunt geminatre
cū vt dicit glo duplex cor sic fecit
et q̃ et si. verbis ondebat se cor fide
le christi ad dauid cū intra se arcanum
occulte tractabant disperdit dō no
ipsos homines dicit glosa sed dolos
et fraudes corū dicit vniuersa n.
s. glom ne q̃s dolosus excepturū se
putet vt pessi pereant qui in vincen
prudentia gaudent linguam mas
niloquā s. disperdit dō q̃ credebant
viri tyrile ciuitatis p q̃ se magnos
facerent si dauid in manus suas
traderent ideo subdit disperdit dō
tradendo dauid magnū faciemus
p̃ulē labia nostra i. illud q̃ tractat

mus detrahere David est exemplo mo
no aliorum suggestione q.d. et sic
erunt mali plures eorum regis et
hic ondit q dixerunt Saule ihsmus
modi tradere eum mi dos est s.
David in Saul q.d. vnde Saul propter
miseriam p. pars vbi ponitur dei
auxiliatoris precor circa David et
dicitur in persona auxiliatoris dei pre
miseriam in opi s. David et vnoris
eius qui sunt obstruti in angustia et
in oppia tamq misers et fugitiui
Hic exurgit dicit dos s. ad pregen
dii eos ne tradant in manus Saul
et ideo subdit posita in salutari i.
in David s. auxilio et salubo eum
et pcit pslm ista salubo fiducialiter
agam in eo s. cui indubitanter
apiculis salubo et oseruabo et
David fundens ipsa predicationem
subdit eloquia dos et ea qui locutus
est ad ibyacum velata in tradicione
habitatorum Saule eloquia casta s.
sine maculis falsitatis argentum
igne exprimit insolubile conuertendi
ne veritatis in promissis sibi et re
uelat deo de hymusmodi liberacione
pbatum terre i. pbatum a terra 1m
glom ponit genitis p ablatione per
gratiam septuplum i. pfecte p glom sep
tenarius pfectionem et vniuersita
tem significat et ideo g fidentiam
subdit tu dne s. de hymusmodi
tribulacione seruabis nos a generacione
hac s. habitatorum Saule Saul et
vnoris eius in eternum et nunq

promittes nos cadere in manus
eius licet vndique nos querat
deo subdit pmoneuntur s. Saul et
habitatorum Saule qui querunt
malum aduersum me et vnos meos
p aternidme i. aternidme glori
ni q est inapparibile quadrupli
cati filios hominum s. me plequi
eum s. Saul doctrh et habitatores
Saule et alios eorum gplices mul
tiplicati s. ad exercicium patiencie
mee et meorum vite future Glo
ordinaria exponit hunc psalm
de x et eius futuro iudicio deo
interpto exponit actum p die iudicii
dicit q sup peccatorum culpe istrue
timebat octam ne ibi puniretur
hic ppha orat in persona vniuersi pcti
pocta vt veniat et hic ppha pe
tit iniquitatem mundi destrui vt
aduentatem promissionis future
possit puenire et deo primo petit
ab amore huius mundi saluari vt
ostendit quam xpus a pte est missus
contra malos scilicet pe tibi ppha
videns ergo ppha multiplicacionem
scelerum sic clamat saluum me fac

psalmus duodecimus

Usque quo dne obliuiscere me
psalmus duodecimus cum titulo
tibis est infinem psalmus David in
telligitur vt psalmo decimo nabu
chodonosor rex babilonie circumde
dit iuxta et cepit sedechiam regem
uda eruuis sibi oculis vinctum
duxit captiuum in babilon et
filios eius occidit coram eo et posten

misit nabuzardan principem exercitus
in ierusalem qui incendit ibi domum dni
et domum regis Et et omnes domos
quorum iosephus dicit fuit inceptum
tunc de materia hujus psalmi dicit
rabi salomon quod dauid fecerit hunc
psalmum de quatuor regnis quae
affligendi erant filii israel primum
erat regnum babylonicum cum rex
nabuchodonosor destruxit civitatem
ierusalem et templum dni et populum deduxit
captivum et nos 21. de hac prima
afflictione liberati fuerunt per cyrum
regem cui dns suscitavit spm et
praecepit reedificare templum in
ierusalem secundum regnum quod afflixit populum
israel erat persicum cum rex per
quandam accusationem iudaeorum fecam
a pseudo phibus ne civitatem reedificarent
neque templum et ab hac
seditione liberati fuerunt
per darium regem persarum iudeum man
dantem domus dni in ierusalem quod factum
fuit ut hac per esdram vi. tertium
regnum quod afflixit israel fuit regnum
graecorum cum rex antiochus
ascendit ierosolimam cum magna
multitudine et interfecit in seditione
ciuitatis cum superbia et accepit altare
aureum et omnia pecunia templi
dni et ea diminuit et occidit mul
tos de templo ierusalem et instituit
edificare aras et templa idolo
rum et praecepit immolari canes
suillos et pecora quia et pro
hibuit sabbatum celebrari et dies
sollempnes et phibuit fieri
sacrificia et holocausta et
placentiones in templo dei ut legitur
diffuse in machabaeorum per quartum
regnum quod afflixit israel fuit regnum
romanorum per quod captum templum dni
in ierusalem fuit destructum et ciuitas
et populus captivatus et occisus per titum
et vespasianum imperatores romanorum
et ab hac afflictione per fidei iudei spe
tunt liberari pro quam messiam quod
ipsi dicunt regnum suum sed illud
falsum est ut dicit magister nicolaus
de lira quia messias iam venit ne
tus est ut tenet verum et sancta fides
catholica deinde iudeorum captivitatis
multum terminabitur sicut ipse credunt
et illud quod dicit amos 20. sup tribus
sceleribus iuda et sup tribus scelera
bus israel et sup quarto non convertam eum quod expo
nitur eum sic quod licet trium sceleri
bus prima propterque meruerunt tres
primas afflictiones fuerunt ei
remissae quantum ad hoc quod fuerunt
liberati non tamen sic erit de quarto
scelere quod occiderunt verum messiam
et salvatorem mundi xpm Dicit
magister nicolaus de lira quod regnum psa
lmi non multum pertinet israel et idcirco
loco israel ponit regnum egypciorum
et loco regni romanorum ponit
regnum assyriorum Dicit ergo nicolaus
de lira quod dauid fecit hunc psalmum
de istis quatuor regnis scilicet assyrio
rum egypciorum babilonorum et gre
corum quia rex assyriorum transtulit
israel captivum in assyriam ut legitur
4o regum 17. et regnum egypcio
rum tempore joseph quod pharaos

nechao rex egipti rege iudea vinctu
et captiuum misit in egiptu et ipsum
terre iude grauauit tributu ¶ Gaudet
et istum sinum dicit in spu prudens
istis quatuor grauis afflicionis
venturis sup domu israel et iudea
fecit quatuor questiones in psalmo
pli israel desiderans istas afflicones
terminari p multum dei dicens vsq
quo dne s. in pplo meo in successum
pmittendo eum affligi ab assyriis
in finem i. usq; in diu videt grauiter
affligi q; no debeat terminari sua
afflicon vsq; quo inimicus fuerit tum
tam diu dimittendo pplm israel in
egipciorum seruitute q; diu s. trac
tans et gliderans quom possim
liberari ab afflicone et captiuitate
regis babilonie ad hunc ¶ Jesus filius
josedech et zorobabel filius sala
thiel et fres eorum frequenter me
ditabant et deum deprecabant pro
liberacone israel de captiuitate ba
bilonis et dns eos exaudiuit. p
subducentu eorum liberati fuerunt
vt impm edifice templum ideo
subdit dolore in corde i. p singulas
dies dicit dns ¶ Vsq;quo exaltabit
inimicus meus s. antiochus rex
graecorum qui p superbia sua fuit ela
tus vt sibi videret q; posset de
ducere q; hnt deum ad ministrandu
et peligus aspergendu vt legit
2o machabeorum 2o. Sup me s. sup
pplm tuum israel quem nimis crudeli
ter afflixit ¶ Deus subdit pplm zc
spes i. oculus tuus mea et exaudi
me s. liberando a tanti tbulacone
dne ut sup fuit expositum pro
septimo dne p omne generacione
deus p exercicione meus p verum
cultum et fidem illumina oculos
meos scilicet lumine tue gracionis
ne umq; obdormiam in morte i. in
culpa mortalis peccati s. fecus in in
pacienciam et desperacone in tanti
afflicon ne qm dicat inimicus
meus s. diabolus punitos aduer
sus eum q; vincit qm in temptacone
hominem vincit vel ⁊ qm aliquem
ducit a morte culpe in mortem
penne ¶ Qui tribulant me ex
ultabunt si motus fuero ad hunc
Sennacherib pharaonis et nabuchodo
nosor affligentur filius israel
vt transferant eos et mouerent
eos de terra sua ad terram alienam
vel ⁊ vt mouerent eos ad iudicium
alienum q. d. s. gloriam no solum
illumina propter me sed ⁊ ne inimi
cus gaudeat ¶ Ideo dicit ¶ Qui tri
bulant me ego autem no in misericor
dia spm s. no mouebor sed ab omni
afflicone liberabor et ideo subdit
exultabit cor meum i. in salutari
one tua exultabit cor meum
lencia interiori exaudendo deum
s. hanc lenciam exteriorem ¶ Qui
bona tribuit michi ¶ In quibus
simple bonis p seuerantiam per
manebo et no mouebor a statu
rectitudinis et psallam i. bene
operabor ad laudem nostri dni altis
simi canendo et psallam dicit

glo. i. cū studio grās ago corde & ope

Psalmus tercio decimus studi

Dixit insipiens in corde suo nō
psalm. xiij. cuius titulus est tyrsis
in finē psalmus dauid intelligatur
vt supra de materia hui⁹ psalmi
dicunt aliqui q̄ psalm⁹ iste p̄ dauid
factus est vel sic de sennacherib rege
assiriorū de quo ysaie xxxvij. c.
& cū q. quomodo ipse p̄ius et maior
blasphemauit do⁹ dei israel dicens
ad ezechiam regem iuda nō te fa
ducat deus tuus in quo tu habes fi
ducia m neq; dicens nō tradet⁹ israel
est in manu regis assiriorū et dicē
nicolaus de lira q̄ tyrsis hui⁹ psalmi
satis potest ad hanc cristian appli
cari excepto vltimo versu qui vi
detur dissonare q̄ facit mentionē
de redditu a cap̄tiuitate vbi dicit q̄
debit sennacherib autē nūq̄ habuit
in captiuitate regem ezechiam vel
ppl'm iuda et ideo potius materia
hui⁹ psalmi est de nabuchodonosor
rege babilonie sicut exponit salo
salomon cui blasphemauit deū
israel verbis et factis et mandauit
incendi domū do⁹ in iherusalem per
manū nabuzaradan q̄ nō fecisset
si reputasset eū verū deū sed
potius qui. insipiens dixit in corde
suo nō est deus et l. hoc iste psal⁹
diuidit in quatuor partes q̄ primo de
scribit ipsius nabuchodonosor
et sui ppli malicia 2o. l. hoc exami
nacio diuina vbi do⁹ de celo 3o. pōnit
peccatū s. nabuchodonosor et suorū
iusta pena vbi 4o nunc cognoscent
q̄ habuerūt ppli ex diuino dei mū
vbi ⁊ quis dabit primo sic dicit

Dixit insipiens nabuchodonosor rex
babilonie nō est deus s. quē ppl'm israhel
colit ⁊ quia nabuchodonosor nō negabat
simpli⁹ deū q̄ colebat deū suū quia
vnū quē recepit in templū de domo do⁹
indulsit indomitū dei sui vt legit daniel
p. Corrupti sunt i. cecati et omnivsi
one puniti s. nabuchodonosor et sui et
abhominabiles facti sunt i. ex pbi p culturā
ydolatrie qui frequenter in scriptura no
minat abhominacio vt p̄ pbi 12. ab
hominabiles facti sunt dicō in studiis suis
ydolatria studiosa et exquisito exerce
bant et ideo subdit nō est qui faciat
bonū s. in eiusmodi licet enim faciat
bonū de genere nō est vsq̄ ad vnum
dicit nicolaus de lira q̄ hoc nō habet
in hebreo neq; in vulgata licet habeat
sed in fine ponit in illo versu omnes
declinauerunt et ibi exponit Deus
de celo prospexit 2o. pars in qua quem
ad modum ponitur p̄ deū malicie examina
cio. cū dicit do⁹ de celo p̄spexit q̄
nichil potest latere vt infra de
ipso habitaculo suo sup filios hoim
s. nabuchodonosor et suos vt videat
si est intelligens p̄ veram cognicionē
aut requirens deū scilicet p̄ bonam
operacionē sed quales eos inuenerit
subdit omnes declinauerūt s. a vna
superia simul inutiles facti sunt i. nec
tos sibi ipsis et aliis et cum declina
uerunt q̄ nō est qui faciat bonum
nō est dico vsq̄ ad vnum i. nec vnus
tamen inter omnes qui faciat bonū
vel l. nicolaus de lira p̄ exponi exap
tiue sic i. in omib⁹ ppl'is nō est in vnus
ppl'm iudaicus qui faciat bonū q̄ iste
ppl'm habet legem p̄ quam demum verum
cultum vni⁹ dei ⁊ sepulchrum ondit

quorum inutiles facti sunt. Et nocent
alius. Aperuit sepulchrum patens quia
devorant alios quibus moriuntur aperuerunt
pueri suum prudenter linguis suis
et malum et iniquum non poterunt
prae iniquitate querebantur fraudulenter
eis adulatione venenum aspidum i. dolus
aspidum sub labiis eorum et nolunt
audire bonum et vocem obdurant au
res suas sicut aspis ne audiat vocem
incantantium. Maledictionem as maledic
tione i. blasphemiis quantum ad deum
et amaritudine quantum ad proximum
pedes i. affectiones eorum velut effun
dendum sanguinem et adversum multos
interfecerunt s. filios Israel et multos de populo israel. Contricio et
infelicitas et viam pacis non cognoverunt non
est timor ante oculos eorum. Dicit non
est timor ante oculos eorum et deo declinaverunt
et timor domini est fons vitae ut declinet
a ruina mortis. Pro ig. dicit glossa
ordi. et isti tres versus sepulchrum
aperuit os. Contricio non fuit in habac
et ppter hoc iste psalmus in sequentibus
non fit. Sed forte dicit quare et ap. ad
allegat istos versus ad romanos
3. ubi dicit scriptum est quia non est qui
quam intus non est intelligens non
est requirens deum usque ibi non ne
cognoscent. Et dicit glo. ordinaria
ap. ad vituperationem iudaeorum recipit
poci licet non inveniatur in hebraeo
et alius iudeus non valuisset allegaro

tolueo non allegat iudeis sed romanis ut patet. Nonne cognoscent
pars ubi queriendum ponit premium
peccatorum iusta pena cum dicit non ne
et vere cognoscent s. dei iusticiam
et penam eis infligendam. et ideo non
cognoscent sed nec cognoscent cum
manifestabunt eis iudicium. Qui devo
rant et delectant in occisione et de
vastatione populi mei sicut in cibi com
mestione iuxta illud lectum est cum male
fecerint et exultent in malis pessimis
Domino non invocaverunt et in eum non
crediderunt et ideo non invocaverunt
dominum ap. ad romanos 1. quomodo invo
cabunt eum in quem non crediderunt
et deo trepidaverunt timore ubi
iuxta pu. 19. fugit impius nemine
persequente dicit sapientia salomon et hoc
fuit impletum in balthasar filio na
buchodonosor qui regnavit post
eum qui dum faceret quinque obrima
tibus suis appuerunt digiti cum man
dantis scribentis et candelabrum in
superficie parietis aulae regis et rex
aspiciebat articulos manus scriben
tis et regis facies commutata est et
cogitationes eius perturbant eum
Danielis 5. et cum illa manus non
eum tangebat nec sciunt quid significa
ret in postea cum daniel dicit
interpretatur sibi. Quomodo ingemu
it iusta est in habaco ut dicit mo
dernum illud est finis pedentis
versus ubi reddit ea illius q. d.
pedit s. trepidaverunt timore
et dominus in generalitate iusta est i in

cognicoē nisi ouiū ideo immittit talem
timorē qui males ofilii in opis hic est
principū versus in hebreo ofilii i. ppli
dapiupiri ofudisti filia zu nabuchodono
sor et tui et q illud ofilii sit subdit
quō dō spes eius ipperabunt enī
babylonij filios israel ductos in cpriui
tatē q habitant in deo qui sic pmisit
eos cpriuari quis dabit de sion
pnis vbi pomē libertatē ppli israel ex
mānu dei cū dr quis dabit ex sion
de celo p syon designatur qi in mōte
syon fuit templū dni in ierlm vel
altare quis dabit q.d. q nullus
q in cpriuitate istā babilonica de
structū fuit templū vt hēt q ve
gū 22 sic nō potest ibi offerri
sacrificiū psalmus israel et sic liberat
eos ab illa cpriuitate ex solo deo eos
expectancis deo subdit cū mente
vt dō reducendo eos a babilone ex
ultabit vel pleni illud p hanc mag
nitudinē letitie et multitudinem
ppli qui redeuntes in ierlm decep
tantē babilonē

psalmus quintusdecimus lesc

Domine quis habitabit in ta
psalmi 14 cuius talis est ratio
psalmi dauid ex quo apparet auctor
psalmi q dō de mansione huius psalmi
dicunt aliqui q dauid fecerit hunc
psalmū ad ostendendū quis est dignus
habitare israel in securitate s. ille qui
he illas oblationes in hac psalmo descrip
tas qui ingredit sine maculo pmisit
eis deus pmoysen ipsam suū filius israel
illius terre habitaccēt q diu cole
rent eū et servirent mandata eius
et quicunq fuit se velle eos expellē
si fecerunt hoc ut legit deut 4 et
in pluribus locis veteris testamenti et pro
pono hodie in cspectu vestro benedictionem
et maledictionē benedictionē s. obedi
entes mandatis dō dei vnde ego
percipio vobis hodie maledictionem
si nō audieritis subdit idem eum
introduxit te dō adterram quam pos
habitandā nicolaus de lira dicit q
dauid hunc psalmū fecerit de sacer
dotibus et leuitis qui in templo vel
in tabernaculo ministrabant dese
bere quales debent esse et quali
tenebant ad alciorē p fectionem
quam quis ppls hic et hodie ministra
ecclie huius tenet ad observantiam
mandatorū et q hoc dauid ille
psalmi in tres partes in pma querit
ppli qui sint digni ministerij ha
bitatori in tabernaculo dō sed istos
describit ibi qui ingreditur sine
macula tertio concludit ibi qui fac
primo sic dicit Domine qis habitab
i. qis est dignus seruire tibi in loco sō
vbi archa testamenti et dicit in ta
bernaculo q tempe dauid archa dō
fuit in tabernaculo vt legit in pa
lipomenon 16 statuerunt 18 dō et
statuerūt eā in medio tabernaculi
q tetenderat ei dauid fuit qis ve
ecce i. qis quere seruiet tibi in
monte s. qm edificabit templum
in monte syon quis tuū seruiet
quiete mente clō ordinā pmam
partē huius versus exponit gualt
de omnib qui sūt in ecclia militan
ti merito sic dnē ec. in taber
naculo i. in pmi ecclia quis ma

puratur dignus esse ex hoc patet
palm tribulacione que hic sic dicit qs
pegrinabit et alia ps pre versus
de cocha triumphanti sic aut qs ve
esset s. interim brinudine vbi est
visio pacis et sup eminencia caritatis
vbi nullus indigone grandit sed
in eternum pace quiescet Qui ingre
dit pe in qua describit deus ve
sitm adhoc q quis sit dignus minister
do s. corpis et mentis percipit eum
adhuc leui 21. omnis qui habuerit
maculam de semine sacerdotis non ac
cedat hoc solus primus offerre dno
nec panes deo suo et talis et debet
esse in mente minister altaris vt leg
ibidem Incensum eum do et panes dei sui
offerunt et ideo sci sunt et ideo glo
ordinem exponit Qui ingrediuntur
innocentes et operantur iusticiam dicit
glo ordinem est verum loqui si non potest
excedere qui non egit dolum hoc est in
tencio vt dicit aug dolus est in lingua
cum aliud dicit ore et aliud est in pec
tore Et sicut dicit vna glo q homo
vocat hic primum sicut in euangelio
et de samaritano
qui fecit secum misericordiam ex quo vobis in
nuitur q inimicos et proximos diligere
debemus et olybrium s. glom non
libenter credit criminatori vel in
famatori vel s. nicolaus deluit olybri
brium non accepit s. dolosus eorum proni
tos imperando vel adinfamia eorum
alius approbando vel adhuc aliter sedum
aliam glom ordinem olybrium s. ad
alius adversus proximos non accepit
bile hunc vel approbauit Admiplum

deductus est. i. qui nullo honore dig
nus reputatur est eo q honor est pre
mium virtutis Et exercitum timen
tes autem i. glosos reputat Qui
iurat i. iuramento et hoc faciat
vni intentacione peuomini hec si qs
iurat vt se affligat i. voti vouet
reddit nec oportet intelligi vt quilibet
iurare debeat dicente dno non
iurabis neq per celum neq per terram
sed qui iurat primo i. promittit
et simplici verbo et non decipit i.
promissum reddit et per pfundide non
obmittit Qui pecuniam suam et gentili
vt dicit glo hebrauca q multomodo
prouidebant sacerdotibus et ministris
tabernaculi vt dicit nicolaus debuerant
vt exigant vsuras et de externeis
gentibus sed hoc bn prouidebatur
qui ppto vt leg deut 23 non fene
rabis fratri tuo ad vsuram pecunie
nec fruges nec aliquam vt sed
alieno et munera i. causam innocentis
non deprauat sed p muneribus
vel s nicolaus deluit i. non accepit
munera vt eo dicit innocenti iustum
faceret Cum enim aliqs dubius emer
sorbebit in aliq eiusmodi extra
ordinem debet p duci ad sacerdotes
iudicium vt precepit do deut 17.
vbi sic dicit si difficile et ambi
guum apud te iudicium perspexeris
inter sanguinem et sanguinem
lepram et non lepram accede
ad locum quem elegit do et sacerdo
tes sacerdotibus leuitici generis
et iudici qui fuerit illo tempore qui

iudicibus tibi iudicium et veritatem
et p tali veritate nō debemus succido
tes cape mineria ideo dicit et mu
nerari et ideo postea numerat decem
requisita iudignos dei ministros sub
dit concludendo et in fine s. enume
rata nō commouebit in eternum i. non
amouebit a ministerio dō in pnti
nec a pmio in futuro et ideo non
commouebitur in eternum

Psalmus quintodecimus

Conserua me domine quoniam
psalmus ihs cuius in hebraico tal
est tytulus humilis et simplicis psalmus
dauid exponit quidā de persona ipius
dauid qui fuit simplex et humilis
vt patet in 2o libris regum
et dicunt q dauid fecerit hunc pe
tens ideo gsaruari in senectute ombs
saul et absalon filii sui sed hoc nō
est verū q ceus parvus aut 2o cā
et patet q dauid in hoc psalmo nō
fit locus de seipso sed de xpo vbi
dicit de xpo cui deus suscitauit
solutis doloribus infernorum quia
est impossibile teneri a boc dauid
cum dicit prudebā dō in gspectu
meo vsq ad finem et translatione
que tūc erat fuit et subdit potest
exponendo illud vni fratri hoeat
audenter dicē ad vos de principibus
dauid qui defunctus est et sepul
tus est et sepulchrum eius est apud
nos vsq in hodiernum diem q dicit
hoc septimum nō debet intelligi
de eo sed de xpo cuius resuscita
tionem prudit in spu vt dicit ceus
parvus ibidem in hoc verbum prudens
locutus est de resurrectione xpi quia neq
dauidem est in inferno nec eius est videt
corruptionem ex quo manifeste apparet
q psalmus iste ad christum nō est intelligen
dus de dauid sed de xpi resurrectione et ideo
dicit nicolaus delira q quens hic aliū
sensum videt q sum ad magnitudinem ideo sedm
istum intellectum est sensus tytuli talis
humilis et simplex psalmus dauid
i psalmus iste ceus est a dauid admodum
humilis et simplicis xpi qui de seipso
dicit matthei xi. discite a me q mitis
sum et humilis corde communiter tm in
bibliis ponit aliquis tytulus s. talis tytuli in
speciei ipi dauid et dicit glō ordinaria
de ew nō de veri testamento similiter
legitur in s matthaeum 14 q crucifixo dno
imposuerunt sup caput eius cum ipsi
septem ihe nazarenus rex iudeorum et
ideo eadem scriba iudens in spiritu
dei futura secundum hunc psalmum
qui est de passione xpi et resurrectione
sic intitulauit et est sensus in secundo
tytuli et victo designata p in secundum
tytuli attribuit xpi dauid nō illi filio
ysai sed vero dauid s. xpo qui secundum
hominem locutus est in hoc psalmo dicens
pres inpma sebit hominis xpi in
passione vmosa accio pro eius vno
gloria. ibi qm hoc letatum est cor meum
et lauatum est lingua in psoni hominis
dicit conserua me dne sic enim locutus
fuit xpus homo deo patri tempe insti
tis passionis transeat a me calix
iste matthei 26 quo spiritu intra
q nō gsaruat dicit nicolaus delira
in xpo nō fuit spes p vt est virtus
theologica eo q absorbuerunt gaudiomis

fruebit fruitione brit sed in eo fuit
spes glie tui passione et resonte qp ipsi
ideo exspectauit et de illa spe quiete
intelligit q hic dicit Euo spiritu i te
dixi dno ad liam tua fuit tepe passio
nis cti dicit pri hely hely q trauprat
deus meus vt q dereliquisti me a 2a.
Euo bonorum q deus pater a nullo
eterno bono no eget et ideo no indigz
bonis ipsius xpi vt hais et ideo dicit
xpe in spiritu ho bonorum meorum idest
bonis meis no exspectans fieri bre
dicit glo q hic dimittit eterna et
hereditas pcipuorum qui putabant
q homo posset fieri alicq boni sui
vnibus q xpe hic in spiritu ho dicit quod
a se melpl boni habent bois qui sunt
post xpm orauit incipit mirare
que et qualia bona sibi deus fecit
dicens mirificauit i mirabiles fecit
omnes meos volentes q mirabilibus
et signis sermonis pdicationis xpi pas
sione et morte confirmat vt legit marci
vltimo q illi pfecti pdicauerunt vbiq
dno cooperante et sermone confirmante
sequentibus signis subdit ondendo in qua
mirificat Ecce multiplicate sunt
infirmitates i ydolatre corum s gentium
et hoc glo concordat cum tribulatione pro
qui sic multiplicate ydola eorum postea
accelerauerunt s ad fide xpi glo co
gregabo congregacula eorum s vbi cone
nerunt ad colendum ydola vel a de idolis
pt intelligi q d. no congregabo s ab
singulis annis certis tempibus immolan
victimas et sanguinem virtuorum q d.
sed ad aliud vnum cor vocabo Nec me
mor eorum nominum ero s quibus
vocantur pecores et in nusti sed obli
uiscor q fuerunt q no vocabuntur
amplius tales s pecoras vel immun
di sed nusti et filii dei vel sic nec
memor ero nominum s sicut in ve
teri testimento qm spiritu desig bat
ppm vt hec dicas filiis israel
vel p vnum vt moysi vel tribum vt
hec dicas domui iuda vel domui
benimim sed nunc tempe quo no
est accepto p omnium sed in omni
gente que timent deum accepta est
illis vt legit statuam ro q p labia
mea quibus dicam in futuro tra
maledicti in igne eternum q arsi
2q domini pater hic vsq locu
tus est in ipsum xpi vt corpuris
nunc loquit in ipsum membrorum
s ecclie dicens dni pater i pars
mea hereditatum et calicis mei
s que biba pter dni multi enim
de gentibus conuersi postea
pter xpm biberunt calice et
passi sunt ideo subdit tu es qui
restitues s que ablata pter peccm
primi parentis fines ceciderunt in
iucundis q dicit fines ad limi
tudinem dei est et loquitur in
ppm ecclie que glacuum
hereditate potum s beatitudine
futura et ideo dicit fines i li
mites passionis et hereditatis
ceciderunt in iucundis i inclu
vitate vite bte et future pcla
ri enim sunt qui illa brum et eter
na glaquent vnum et hoc est

vita eterna vt cognoscant te verum
deum et quem misisti ihesum xpm Io 17
et ideo subdit Eremi hereditas et
la pnt in psona capitis s. xpi et
hoc quem est in sne septiua q. q
in tencio tempis hre transit nunc
de capite xpi ad eius membra 2 cor
vt dicit ysidorus primo de summo bono
et brius augustinus de doctrina xpiana he
ve dicens mea pclara 7 eccla fidelium
est in pclara vt est mea hereditas
pre illud ysaie 27. Ui fecit omia
ipse est et sibi cepiu hereditatis
eius domini exercituum nomen eius
vt sup psalmo 90. postula a me et
dabo tibi gentes Benedicam dnm la
in psona xpi gratias agens deo pri
dicens benedicam dnm scilicet pcem
gratie sibi agendo vt legitur Joh 2
gratias tibi ago pater quia Ui ri
buit in intellectu Ama bri anima
xpi ad instantiam sue crescionis
fuit repleta scientiis et domi
ni spe puxta id ysaie 41. Ecce fa
ciam vingam dentatam habentem pinsu
scilicet de hoc benedicam qm et usq
ad noctem increpuerunt me renes
mei 7 iudei dextribus iudicabant
natus sit Renes et illa quibus
designatur prenes qm in eis
vigent virtus generatiua in sexu
vnuli Iudei nunc increpuerunt
ihesum dicentes ei demonium habes
Joh 8. ecce dyabolum ecce homo
vorax et potator vini et
peccatorum et publicanorum amicus
Math 11. et sic increpuerunt
ad noctem qm cum esset in agone
mortis morituc adhuc in cre
puerunt eum dicentes vaccy q. de spiritu
sancto dei 2 cor. Salua temetipsum si filius
dei es descende de cruce vt patet Math
27. quindebam dominum q. d. illi increpuerunt
usq ad noctem sed ego pudebam qm anima
xpi ab instanti sue crescionis claram
habuit visionem diuine essentie Quoniam
adhesit est in s. eximuitis et turbu
cionibus quibus increpuerunt me pudebam
dominum dicit glo et est dictum beti augustini
hinc trahe exemplum quo pacem vitent
qui enim tempore mentis deum intuetur
non potest inquinari Deo deum attende
propter hoc letatus est Ps pave vbi con
uenient describit xpi vio glosa q. d.
qm adhesit est in pre hoc letus est cor
meum glo ordinem hoc est plena letitia
que cum corde hyluri potest Deo dicit
exultabit lingua mea usque scilicet est
denoua letitia qm et caro mea requi
escet inspe s. glose vionis Quoniam
non derelinques animam meam in inferno
7 in limbo sanctorum patrum cum non dimit
tes qm solum fuit ibi ~~p~~ qo homis
scilicet ~~aly~~ abhoui nam ferie sexte
in qua fuerit sepultus corpe usq ad
diluculum diei dominice qui fuerit corpi
reunitus nec dabis sanctum tuum videre
corruptionem s. me quantum ad corpus
videre corruptionem 7 incinerationem
vel putrefactionem et ph hoc innuit
celestem visionem xpi sanctorum post
mortem Notas in secuti vias tuas
s. vite s. suscitando me a morte ad im
plebis me letitia cum vultu tuo quia
benedictionem anime qui habuit a principio
et que consistit in videndo deum facie

ad facies suas deversas ad corpus insum
glória vróne q. gemme habuit corpi
glorii delectaciones indigerent
ad levam videntib discipliis assistens
est medis et sedet ad dexteram patris

psalmus sexto decimus

Exaudi domine iudicium meum
psalm 16 cuius talis est tytulus
oro David psalm iste primi est eorum
qui note orbis intytulant et secunt
alii quatuor vt dicit glo et licet i
multis psalmis interseant oro instis
tu pene omnium et psalm iste scribe
est a David in secreto orando ad do
pstui libamen ad persequtib eius s saul
regis sicut et ipse multis alias fecit
orones duas habet preter primam David
allegat sua innocencia pmo pseqm
eius mulieris ibi sublevantib dext
circa primu sic dicit exaudi dne
i me ipm preter iusticia mea quia
habui circa saul regem et regnum
suum fuit ait David multis fidelis
saulo et domui sue vt patet ex de
cursu libroru 1er 20 regum nec
saulo insultat fuit abymelech sacer
dos in conspectu saulis et ipse inter
servos suos sicut David fidelis par
gans ad impium regis et glorius in
domo sua 1 regum 21 et ideo dicit
exaudi usque ad finem i auribus lapi
de deo nro humano vt lapis supra
dem est no in labiis q.d. auribus
pape oranem fam no in labiis do
losis sed exaudiendo corde et no
in labiis sed ore illorum de quib
dicit ysaie 29 ppls iste ore suo
et labiis suis glorificant me de
ubi tuo q.d. pars sui sustinave
q.d. deduxis unde dicebat saulo
vt legi i regum 20 q. i dos iouna

me adversus te odoret sacrificium si
quia filii hominum maledici sunt ipsum
do oculi tui videant equitatem mea
et saule probasti cor meum q vo
devisu tuo q. probasti q. tu nosti
intencionem cordis mei et visitasti
nocte s. examinando probando cogi
taciones meas nocturnas que mi
gris latent q. diurne aliquando
manifestant popus igne me e
cere s. tribulacionis igne et no est
inventa 2 no invenit David phos
q. in muris abomni peccato simpli
sed q. no fecit iniquitas q. et saule
qui eum persequebat q. duabus poterat
eum occidisse sed noluit et dixit
vinit dos q. in dos pcullerunt eum
sunt dies ei venerit sunt i pluis
descendens pierit ppici sit in dos
no extendit mea in xpm do et
dno no est et saule vt no loqat
os s. q. inmuenter loquat gra
saul q. no solum persequebat David
saule no ope sed nec verbo unde
loquebat tibi multum reuerenter
vt patet p regum 21 Nite ergo au
dui oronem dicit mi rex audi ver
ba servi mi preter verba labia
rum solu q. mandasti levinoi
19. ubi dicit no quevis vloronem
ne memor eris in mnie omnium
morum Ego custodui s. preter
tum verbum fidei ego. pepci
saulo et fugi et fugus i terra
et habui duas vias diversitas
tribulacionum. pfice gressus me
os q.d. q. custodiui pfice vt
vestigia custodiui vt no moueant

s. a retitudine nostrae. Ego clamavi
s. q. in aliis et tribulationibus exaudisti
ideo clamavi et nunc in clam loquar
de deo modo justitiae vt sup. mirabilem
misit 1 fac tuis misis. Quia me mira
biles s. collendo meas miserias vide
dicit bonus. Quia cum me dei
nobis mme fiunt cum nobis. Admiram
seu admemoram misere nostre vene
ranter. Q. recolentes. Q. finem intelli
gimus cui debemus. Q. finem neq. enim
divinum mirum non intellexit qui sue
miserie memor non est. Adversitatibus
hic quitur David allegit. Persequen
tium multorum dicit. Adversitatibus dex
tere tue dicit medicinam delum op
divine mee dicit dexteram dei op
vere justitiae sinistram nostra illud
gratia. Zh. statuet oves ad dexteras
edos autem ad sinistras. Do aurem pollut
dexterum manus sue sup. David cum
fecit eum vngi in regem. Primuelle
et ibi dexere sue ordinatae divine
resistebant saul et sui adversarii
ideo dicit custodi me vt pupillam
oculi tui. Diligentes vt in nacere non
possint. Sub umbra s. admodum
galline pregentis pullos suos sile
hanc. Gracia. 23 Jerem. que occidis
ephim et. Sub umbra alarum tuarum
dor. glo. quia eum et varias sue
conversus sur ale prius quibus nos
pregit a facie 1 a princip. impiorum
s. saul et suorum qui me afflixerunt
sine placenda deloco ad locum ini
mici mei s. qm saul et vim eius
David et vnas eius vt legit
23 ca 1. regum. Adipem suum 1. ping
wedine et lenicia magna habue
runt s. qui nitentium sunt saulis. Q.
David cum in theclam contra tuno
air tradidit eum in manus meas vt
legit ibidem et ideo subdit os eorum
locutum est superbum proiecerunt me
s. a qui societate hominum sine p
secutionibus. Laetitiae erat David
propter persecutionem saulis et suo
vt patet p. regum in multis atq.
nunc circumdederunt me s. diversis
insidiis oculos suos 1. nutui n.
terrenis regni persequent David
suscepernunt me 1. ape et cum
delitor persecuti sunt me et sicut
catulus 1. insup occultis insidiis
persequunt me et ideo exclamant
exurge dne pueni eum s. David
si impedimentum et ita fem fuit
vt legit 1 regum 23 Venerunt
nunc ad saul dicentes festina
et veni prefuderunt enim philistini
sup terram tuam et sub pretium eum
s. ad principale interniciones et hoc
fem fuit. Q. David obtinuit regnum
ut. Eripe a timpio s. saule fra
mea tuam 1. inequid seu framea
seu gladius ad destructionem
infidelium alias enim non vicisset
goliad et reprimis philistinos nisi
divina virtute pugnasset. Ab imi
micis manus tue s. saule et suis
qui volunt resistere tue ordina
tioni dne a paucis 1. divitis
eos a me et meis qui sunt de
pauci in vita eorum 1. q. pro
eorum nos non apparebunt. De ab
scondito tuo 1. divitiis repleb

que diuino iudicio licet nobis occa
to sepe gaudent multis ⁊ dimplemus
est scilicet saulis et suorum statuti
sunt q multi homines alicui dispositione
dei nō solū habundant in temporalib
bonis sed et in multitudine filiorum
in re hereditario dei dinquiunt de
dimittunt diuitie temporales ideo
dicit dimiserunt quod q sed diuid
spiritali gratia et oleo unct ⁊ adhe
rō posuit spem vel confidenciam
in talib bonis ideo subdit ego
q illi statuti sunt ego autē
in iustitia pugnam et psalm in iustitia
ideo gaudet satisfactione eius appare
rit claritas et beatitudo eternam
quā nobis gaudet dō nostro
ihū xpō qui sunt mea ⁊

Psalmus decem et septimus

Diligam te domine virtus mea
psalm ⁊ cum tales est tytulus
ad victoriā seruo dei qui locutus
est verba cantici quod in die li
berauit eum dō de manu omnium
inimicorum eius et de manu saul
et dixit Diligam te dne in hoc
tytulo apparet factor huius psalmi
et cū in alio cantico manifeste apparet
dauid eum secum hic psalmum post
mortem saulis et post mortem absolo
filii eius et post mortem sybe filii
bori qui fuit magnus psecutor
dauid vt patet ⁊ regum et licet
sint huius tytuli et psalmi in 2o mes
ca 2a q sicut in pnti gratias agit
hic autē q dicit in tytulo de manu
omnium inimicorum includit eum simul
q michil addit et de manu saul per
q datur intelligi q psecucio fuit alia
crudelior psalm iste diuidit i duas
partes in quarum pma ppha manifestat
sue liberacionis materiam in qua p
manere liberacionis seruus dei lau
dat ibi Diligam dō pma subdiuidit
in duas partes pma primo describit dei li
berantis efficaciam secundo
sue liberacionis materiam ibi
Laudans invocabo 2o liberacionis
formam ibi cingite de lumbo 3o unum
admiratum sic dicit Diligam te dne
dicit ecclesia bn incipit a dilectione
q omnis aqua procedit dilectio
nū q per excidit sue ppha emica
abundat sue lingua estimatur
vt dicit apls ad cor primo ipse
dō firmamentum meum i domini
firmat me ne deficiam et re
fugium meum i securitas mea et
liberator meus s. de manu mea
inimicorum meorum deus meus
adiutor meus deus in eum spe
adiutor in oratione ideo subdit
et sperabo in eum protector meus
s. contra me insurgentes et
cornu salutis mee i potestas
seu victoria salutis mee et
suscaptor meus s. qui ad me
refugio et sic describit effica
cē dei assistencia q deus fuit
sibi fortitudo et firmamentum
Laudans in vocabo dō vbi con
ueniente describit sue libera
cionis materiam et infra introdu
cit liberacionem filiorum israel
de egypto p sue liberacionis
exemplo ibi commorat est et

q tremuit terra Cuantū ad pm
describit sue liberacōis materi
am p mala sibi p aduersarios
illata tam corpali quā spiritali
sic dicens laudans in vocabo dō
s. p mea liberacōe a malis que
ascend. et ab inimicis 1
sicut me do saluauit ab inimi
cis corpalib. s. saule et absolon
et aliis illorū Salvus ero
ab iniimicis 2 spiritalib. Circūde
derūt me dolores mortis ad hēc
sepe fuit circūdat. ab inimicis
et persecutorib. q 2 desperabat
se posse euadere vt sepe supra
dictū est et torrentes in pur
rentes designat multitudinē
et magnitudinē iniquitatū ipse
quas patiebat persecuciones et
tribulaciones q pter adulte
riū cū bersabee et homicidū
vrie patiebat persecucionem
filii sui absolon vt hēt 20
regū 12 et pter iniquitatem
numeracionis ipsi fuit immas
nis tribulacionib. et angustiis
cū vidit pestilenciā ipsi vt 20
regū 24 et dicit contor
nimie vndique dolores inferni
circūdederunt dauid post
numeracionē ipsi cū vidit
bot de ipso s. a milia mortu
os pestilencia et dicit ego
sū qui peccauī vertat obse
cro manus tua contra me 20
regū vbi q periuit q sta
dius angeli percutiens vere
ret meū et sic fuisset mortu
us et descendisset in infernū
vbi descendebant omnes qui mori
ebant ante xpi aduentū hoc est
q dicit dolores inferni in tribula
cione s. liberet me vt legit 20
regū vbi q post pdictam ipsi
numeracionē pcussit cor suū et
clamauit ad dō deū peccauī in hac
facto valde sed pcor dne vt transfe
ras pcm serui tui q stulte egi
nimis et ideo hic dicit ad deum
meū clamauī subdit et exaudiuit
de templo i. de celo q est sancte dei
voce meā s. me post tribulacionē
liberauī Et clamor 2 ce et ideo
loquit de mā humano vt supra
in aliis clamor eius dicit in tribule
in aures dō qm exaudit ore Con
mota est vbi quemadmodum ipsa
dauid introducit liberacionem
ipsi israel de egypto p sue liberacōis
exemplo q dicit ab salomon
exodus hebreorū antiquorū fuit
in spiritalib. liberacionib. facere
memoriā de liberacōe egypti
que fuit toto ipso generalis pm
bene in pluribus locis veteris te
stamenti dicit ergo mota i. ipsi
bitantes in terra egypti ipsi per
plagas signa et prodigia que fe
deus vt educeret eos s. filios
israel de egypto vt patet exodi
a vsq et ce vel mota est terra
ad vocem que fecit deus ceteris
plagis et coruscaciones et to
nitrua horribilia et fulgura
discurrencia plurip grandine
grando et ignis mixta pmer

ferebant ut hæc exodi 9. et ideo
dicit fundamenta quo initi est
i. dñi deus enim erant q. signa
divina in secundie et egypcios
ascendit. Iaquit de deo describens
iram suam admodum hominis vehe
mentem irati deum ove et navib
exivit qui fumi et ignis ascende eis
qp grando et ignis mixti ferebat
ut iam dñi est et ignis iste di
exercitus ascende dei et qp de eius
precepto et voluntate sic fem fuit
et ideo subdit carbones incluxerit
celos et descendit scilicet non placimu
tacionem qp deo non queruntur sed
perfectus exercitus habitacionem
egipcios plagando et punendo
et filios israel liberando et caligo
subpedibus eis qp facit tenebras
horribiles et densas ut palpari
possent ut hæc exodi 10. et ascen
dit pl designatur est velocitas
auxilii dñi in liberacione ppli de egyp
to una enim die eduxit omnes de
egypto licet essent multi qp sex
milia virorum absq parvulis et
mulieribus ut patet exodi 12. et
posuit tenebras i. nubem tenebro
sam que erat inter castra et ex
ercitum egipciorum castra israel nux
mare rubrum et erat ista nubes
obscura et densa exque egypcios
qp non poterant videre ut accede
rent ad castra filiorum israel et
in illa nube erat angelus ppsonn
dñi requiescens ut patet exo 14. et
ideo dicit et posuit tenebras et
illas tenebras posuit sibi pribar
riculo tenebrosi aqui i nubibus
qp exista nube fluxerunt grosse
plumie ad impedimentum egypciorum
ideo dicit tenebrosi sed qp ex
ista nube post quam adhuc erat
vigilia matutina respiciens dñs
sup castra egypciorum fecit ful
gura et tanitrua vorte cum
mum, subuertencia ideo subdit
pfulgore usque ibi et mittit sa
gittas suas qp pugnant et
egipcios iuxta illud qp dicunt
egypcij fugiamus israel dñs n
pugnat pro eis contra nos exodi 14
sed qp ut dicit ibidem fugientibus
egypciis occurrunt aque et
voluit eos dñs in medio fluctib
reuerse sunt aque et oppuerunt
currus et equites omnis exercitus
pharaonis et ideo dicit oppue
runt qp ante quam reuerterent
tuc oppuerunt fontes et aquas
profunde maris et videbantur
nudi superficies in alueo maris
et ideo vendicati sunt et dñs unde
fiebant istu prodigia ab increpa
cione tua qp ab increpacione vin
dicta dñi processerunt omnes iste
plage ceu egypcios et hoc et
qp dicit et in spiritu tuo misti de
sumo ubi queniente ppha de
scribit sine liberacionis forma
que fem fuit omnino virtute
divina et pma quoni ipse imi
micos pracione divina cuiusdam
2o quomodo virtute divina eos
supruenit ibi et cum inte erpun

primo pars subdividit in principalem
ubi et sed sciens. Circa primum sic
dicit assit desuper de celo et
accipit me in suam precionem assump
sit de multis tribulacionibus per
secucionibus similis et absalonis et
eis assistencia. Quod autem per aquas
designantur tribulaciones et persecu
ciones patet nicolaus de lira per
textum ysaie 8 ubi dicit ecce dominus
adducet super eos aquas fluentas
fortas et multas regem assyriorum
et omnem gloriam eius. Erripuit me
s. a simile et absalone et ab hiis qui
dicuntur me s. a syba filio bochri
qui fuit vir belial de quo legitur
20 regum 20 qui congregatis omnibus
tribus israel ut reducerent regem
dauid in ierusalem post mortem absalo
ille syba vir belial filius bochri
de domo saul cecinit buccinam et
ait non est nobis pars in dauid
neque hereditas in filio yssai ve
unusquisque in tabernacula tua israel
et sequtus omnis israel a dauid et
secutus est syba filium bochri ex
cepto viris de tribu iuda illi
adhesserunt regi dauid ut legitur
ibidem. Quo consortati qui undecim
tribus fuerunt quam cum in principio
cum post mortem absalon reducere
in ierusalem pacerunt sibi saul qui
cum viris suis cingebat montem
in modo corone ut legitur primo
regum 23 et achitofel dedit
absalon consilium ut puellas patris
dauid intrasset posset ingredi
illique fortitudinem ut legitur 20 regum
16 et syba puellas eum et inceta
mit quod cum duodecim tribus simul
redire posset adeunt arcem et domum
regis et ideo puellas quod sub
dit et fecit est dominus quod ex ordinatione
divina venit nuncius ad saul dicens
veni et festina ut p. reg. 23 et
sic. ecce divina ordinatione dispo
situm fuit consilium achitofel et in fa
tum est quod consilium alpuis ut habe
20 regum 16 syba vero ex consilio
mulierum sapientum incinxerunt ubera
de collarum fuit ut legitur 20 regum 20
et eduxit me in latitudine s. regis
israel. Saluum me fecit ab omnibus
persecucionibus et tribulacionibus
et verbum quod. ex hac enim quod dicit
in tamphilia spo ubeo popa iustitie
consequi eternam et perpetuam fide
bonorum opum que premium designat
Quia custodiui quidem a precepta
quia fuit diligere deum et proximum
et honoraue parentem 2 de impie
gessi s. quidem a precepta negatum
que fuit 2 o assumes nomen dei
tui in vanum 2 ce. Quia omnia
iudicia s. quidem de executionem
et iustitiam eius 2 ce. s. quam ego iu
dicam eis pulchra mea. Et ero s. in
auten in maculatus quia non patet
consortium maculatorum est iste sic
sicut sanctum et 2 illud fuit quod
tum ex ore sui quod ego sicut sum
et observabo s. ab adulterio quod
simili et homicidio vitie predic
tum ut legitur postea in poenitentia
mentando pulchra ut legitur 2 o regum
ultimo sed postea penituit eum ut
legitur ibidem et verbum exponitur

vt sup. Cum sancto sanctus eris. Hoc est
prius mordendentibus in qua ipsum ordi
nauit. mitem dei benignum circa nostros
et spiritu sup. locutus est dominum dei des
se ipsum suam innocentiam quaerens ipsum
se addo. ondit. et deus iustis reddit
impiis et illa pnt addo. sic. s. odinem
cum sancto sanctus eris. i. dnm qui es sanctus nam
iuxta. eris s. impiis cum sancto sanctificans
eum gratia. et dicat non solum iustibus in
s. iustitiam meam vt promissum est et gnm
luxta. tu cum sanctus eris cum sancto sanctus sum
sanctitatem perpetuam agendo et cum viro in
nocente s. observando eis innocentiam
et nullus apud deum per se innocens
vt dicit Exodi 33. Vel eris cum viro
innocente. i. cum viro qui malum
alteri non fecit cum illo eris innocens
s. sibi malum non inferendo in malum
pene temporalis adpurgationem culpe
perdere vel ad exercitium patie. Et cum
electo. i. cum eo quem tu elegisti et predesti
nasti ad vitam certe abillo tu elegeris
et cum puerso. i. puerum puerum per
mitis vt qui in sordibus est sordes
sentit adhuc. ipse vitio. et hoc est
ex occulto dei iudicio vt dicit glo.
vel sic. Cum sancto. i. apud sanctos sanctus
reputabis innocentes te innocentem
dicunt et electi electum et cum puerso
i. puerum puerum te reputant dicentes
non est equum vim do. Ezechie 18. Si
impius egerit penitentiam vita vivet et
non morietur omnium iniquitatum eius non
recordabuntur. Iuxta illud ps. ng. Con
fundantur superbi qui iniuste iniquitatem
fecerunt in me. Quoniam tu illuminas
lucernam meam lucerna est lumen in
tenebris et ideo plucerna intelligit
lumen naturale ne possit intenebris cor
poris tenere et hync lucernam
illuminat do. qui lumen naturale
addit lumen gratie et quod illud lumen
naturale sine gratia est in tenebris
ideo subdit deus meus quia inte
eripiuntur hic quemadmodum tenebris
liberatio dauid quantum ad hoc
quod ipse inimicos suos vivere dimi
ma superauit. Cum dicit quia inte
eripiuntur. s. in futuro sicut in preterito
erepti enim fuit dauid a temporalem
cum noluit accidere nabal. Unde
legitur primo regum 25. quod cum dauid
esset in pseudocoe saul et cessisset
ad desertum circa carmelum misit
pueros suos ad nabal petens ab
eo cibum et quod nabal sibi maledixit
et cibum non misit dauid et dixit
pueris suis accingant unusquisque
gladio suo et pgente voluerunt
interficere nabal et totam domum
suam sed ordinatione divina accu
rebat sibi abigail. Iudica do
qui mihi ta hodie in iniquitatem
et iudicia tu. que plubuisti me
hodie ne ire ad sanguinem. Deus
meus in pollutus hec via est lex
divina in qua non est maculam
erroris aut falsitatis quod. d.
in deo meo transgrediar murum
et ipse deus meus cum via sancta
mandatorum est in pollutus eloquium
do. i. purum et mundum sicut
metallum terramino probatum pro
tector est dicit Cassiodorus
nullus enim excipit in qui spe

nō wlt Aut nō qs deus q.d. nullus
q alii sint dii cum participacōe
s. hoīes sci & id pt vsi Ego dixi
dii estis vel alii dicunt dii s. gen
cū sed sūt demonia pt 2.
aut quis deus preter deū nostrū
qui noster est peculiū spālem
et mundū nobis notus est vt
infra pt 46. Deus qui pcinx
s. corpali et spūali qm hostes
spūales et corpales et posunt
immaculatū s. auferendo ame
maculū adulterij cū bersabee
homicidiū vrie que macule
fuerūt purgate p pnitēciā ipsi
dauid & dedit sibi dō cū pse
sequeret cū absolon & q ei
pdixit nathan pphā 2o regū
12 Qui pascit i dedit multis
tātē membrorū corpaliū ad
bellandū inimicos meos et
sup excelsa s. in dignitate
regia Qui docet ad hostēm
fortis fuit in pluo cōmunere
dei et tūc quodā affectu cū
gratiārū actione mutat psonā
dicens et posui s. dms michi
fortitudinē adpliandū et
dedisti m q.d. fortitudo mea
patū posset n tūc pacēcia ad
esse et deperiret s. me pugnā
do et disciplina infmē i pfec
q. pribulaciones purgatue
fuit et disciplina tūc ipsa me
docebit disciplinā s. correc
cionis q. vexacio dat intel
lectū Dilatasti in hebreo
hēt passus meos q. quando
pedes sunt uncti tūc homo nō stat
firmiter sed qm sūt dilatati et ides
intellig stabilitatē ipsi dauid in regno
et nō sūt ideo subdit psequar inimi
cos meos hoc fem fuit in filiis amon
q. capta ciuitate regia accidit vsq
vt hēt 2o regū 12o Et pcussi s. qd
goliad et oē alios philisteos quos
frequēter vtute diuina superat vt
patet in multis hystoriis regū p
et 2o et subplantasti q. humiliauit
philisteos et redegit subtributo
moab et adadezer regis et syriam et
ydumeam vt hēt 2o regū 8 et in
imicos s. quertendo eos in fugā cōtra
me et odientes s. simul et absolon
et sybi filiū bochri clamauerunt
s. illi et hoc deficiente eis auxilio
humano addō s. clamauerūt nec
exaudiuit eos q. nō erant digni
auxilio diuino et humano Eripies
me i. eripuisti me p lysim et ita
eripsi fuit de omni oppressione
sū fecit hunc psalmū vt patet 2o
regū 22o Constitues i constituisti
s. firmando regnū meū q. dominiū
dauid extendebat se ad gentes et
aliegenigenas s. philisteos et amoni
tas que fōt fuerunt sibi subtributo
subdit ideo ppls quē nō i. q
nō est dauitu legis mee qui fue
runt ydolatre maudictu auuis ob
diuit q. abiecerunt sicis nūcius
veritū licet iste generaciones
seu gentes iurauerunt et pmise
runt sibi seruire et succedentib
regib tū rebellos fuerūt postea

tempe roborum naptis sui et hoc pre
nudit idem subdit filii israel licet eis p
bus obedierint dñi postea q inmaledic
inuerunt recesserunt a rege israel
deo subdit filii israel inuerari sint
et maledicuerunt alienigene suis
Vnde dicit p pnte in qua psalm pmu
nere suo liberacionis locus dei lau
dat d. vnde dicit q est vita pessencia
vt hec p 1. q in ipso est vita erat
q.d. vnde dicit qui tam efficaciter me
liberauit et bnficiis exaltauit supple nō in se q
magitudinis et virtutis ei nō a finis
sed exaltet inuocaturis ipm uigiter
laudantibus Deus qui das vindictas
de inimicis pax expacientibus vsq
ibi pterea q fitebor s. q stellione lau
dis nōi tuo s. pnte psalmi nōi tuo
adlaude nōis tui magnificans salu
s. mens qui sti q stituis rex ab eo in
regnū israel instituens et faciens
misericordiam xpo suo David s. m in vnctio
inuestē exilio mandato psumuel
vt hic p 2 regū 16 et semini eius
vsq in seculum vt hic 20 Regū 7. vbi
legit q dicit ad David ego te tuli de
pascuis sequente gregē vt esses
dux super populum meum et fui tecum quocumq
ambulasti et delebo semen tuum post te q egredietur
de vtero tuo et confirmabo regnum eius

Psalmus decimus octauus

Celi enarrant gloriam dei
psalmus 18 cuius talis est tytulus
in finem psalmus David in habitu tytulus scripturis
appetet et est iste adventum psalmus
David et intelligunt tyrli isti vt supra
vbi similes sunt exposita et dicunt
hebrei q David fecerit hunc psalmum
deo gratias agendo p eo q dedit legem
filius israel q fuit magnum bnficium
q nō fecit taliter omni nacioni
vt infra ps 147. s. hoc dicunt
q David primo describit in hoc
gnali magitudine diuine sapie
ex creaturis corporalibus sicut est
sol et celum 2o spiritali ex diuina
legis immaculate ibi lex dni
et hoc iste sanctus sancti accidit
lis vt dicit magr nicolaus de lira
zn. q. sapiens in lege diuinis et
humanis doctus intelligit hunc
hymnum psalmi pmulgatio ex magis
et fide fecit principes et discipulos
xpi deo m hoc oportet hunc
psalmum adhuc exponi vnde
sic dicit apostolus ad romanos x.
fides ex auditu auditus autem per
verbum dei q.d. dicos nisi non
audierit q.d. sic et probat hoc
proxime hunc psalmum dicit et q de
in omne terram exiuit sonus eorum
et ideo s. hoc psalmus iste diuidit
in duas partes primo ponit la
quam de xpi nativitate de
scribit euangelii pmulgatio
ne 2o pmultitudine adoratione
ibi Lex dni immaculata
nos admonet id est observatio
ne ibi desiderabilia super aurum
circa pmū sic dicit Celi
enarrant gloriam dei 2a. q.
apostolus in quibus tamquam celis
deus habitauit p gratiam vide
tur modo laudandi vsus vnus

ysaie l. siue ppheie audite celi et auribus
percipite terra no enim alloquebatur
corporibus celestibus et terre que intellec
tu no habent sed ad litteram nomine
celorum alloquebat maiores ppli
et nomine terre minores ppli sic
ad litteram iudicum i. pramptum intelli
gite ubi michee ubi dicit audite montes
omnia ligna adiumptum veni et
impera nobis q. iudit eis si vere
regem me vobis constituistis venite
et subumbra mea requiescite sic
ad litteram in ppositio pcelos intelligimus
apostolos enarrantes gloriam dei i. no
pmulgantes pdicantes gloriam xpi sed
passionis et ascensionis eius et opera
manuum eius annuntiat firmamentum
i. sci doctores ecclie iuxta illud
daniel 12o Qui autem docti fuerint
fulgebunt q. splendebunt Dies diei pdicat
intelligitur nouum testamentum
in quo est vera veritas sub figuris
et velaminibus obumbrata Sic et
loquitur apostolus ad romanos 13o Nox
precessit dies autem appropinquauit
loquens de tempore veteris et noui
testamenti Et ergo sancti dies
diei i. nouum testamentum ab electis
et apostolis descriptum eructat verbum
i. annunciat verbum i. incarnatum
xpm de ppto i. xpiana et nox
i. vetus testamentum annunciat
nocti i. ppto et legi qui subverti
lege pascebat Quia vetus
testamentum annunciat xpm
licet magis obscure Vide ysa
9. parvulus enim natus est nobis
et filius datus est nobis et fecit

est principatus super humerum eius et similia multa
in veteri testamento vel sic vt otmerius
omnino cum predicti vbi dicit Heli enarrant
i. apli xpi pdicant dies diei i. illis sapien
tibus pdicant simplicibus simplicia idest
glo. ecce quia disere pdicant et hanc
discretionem in pdicatione verbi dei seruandam
docet apls i. ad galatas 1o no n indicauit
me scire aliquid inter vos n. nisi xpm et
hunc crucifixum et subdit postea Sapientiam
autem loquimur inter pfectos discretionem
magna seruandam et hinc in pdicatione
verbi dei vii glo ecce q. discere pdicant
nauis enim doctor est qui eloquium diuinum
aliquid industria non admiscat verum qui
singulis ogma illi ergo non dispensatores
sed pdigi exemplaribus que colendo nun
quam erunt quibus non ipse deseruit et studio
se querendi sui mensura profundum tra
uio inebriant quos opus est abstinere
plus cunctis iugum omnium diuitum in
mensa ceunt accipitrina physile et
cyathi quibus offerebatur hybrinna in
accipitrinis mordax pdicatio in physilis
lingua in cyathis minima intentio de
signatur et in doctrina sacri eloquii
alios instruendi sunt sapientes alios
insipientes alios senes alios iuuenes
alios celibes alios iugati vt dies
diei eructet verbum non sunt logi
neque sermones pindit ppha in spiritu
gratiam linguarum datam apls vt legitur
actuum 2o et apparuerunt eis dispertite
linguae tamquam ignis et ceperunt
loqui variis linguis et subdit unde
fecit aure hac voce quem multitudo
et mente confusa est et vnusquisque audie
bat lingua sua illos loquentes hoc est

q hic dicit Non sunt lequele et ideo bn
subdit nomine tenui exiui sonf conui hoc
cum manducu fuit eis secundu vbi dicit ernis
in tabes inerlm et momni uidea et sima
ria et vsq aduenimu terre insole posuit
enim describit verba pdicationis ipsoru
q hoc pdicauerunt apli s q verbum
dei posuit tabernaculu suu i hymnitate
sua in sole et ipse tamquam sponsus ecclie
p cedens de thalamo i de virginali vro
dicit glo ecce humilis mea erat xpc
sed fortis maiestate ideo subdit ppheta
exultauit oblatf enim est q ipe voluit
vt gigas s. inuitf adcurrendu viam
dicit glo no hirtanda q no sterit a summo
celo i a pte egressio nec no a summo
dicit q pr celsior sit filio sed ppter
ordine psonarum et diuersitatem et
accursus eius vsq i filii eius vsq ad
equalitate pris vel sic a summo adlum
q descendit de celis et incarnatus est
q viscera mea sic sup nos aueni ex
alto vt dicit luce i et occursus eius
vsq ad summu eius s in sua gloria et ad
mirabili ascensione qua ascendit in
celu sedet ad dexteram dei pris vt sup
ad hi vltio et ita a summo celo egressio
eius et occursus iuxta illud ps xc exiui
a pte et veni in mundu et iterum relinq
mundu et vado ad patrem Hec est q
se abscondit a calore eius s a calore
caritatis que exurendi se ad omnes
quantu est de se iuxta illud luce 12
ignem veni mittere in terram et q in
vt accendat Lex do in maculata vbi
quemadmodu de scribit euangelii pro
mulgati edicta cum dicit lex do in
maculata q in mediate traditu est
nobis ad no iuxta illud ogatis h
appetitus os suu decedit eos d
bri pauper spu Lex autem mosay
ea licet sic ideo tn promulgata fuit
no immediate ideo sed ab angelo
vt patet actuu a vbi bts pe
phan dicit de merla hic est qui
fuit in solitudine cum angelo qui
loquebat ei in monte ei i mote
synai et infra mtione in capto
arguens iudeos dicit q accepistis
legem indispositione angelorum et
no custodistis immaculatam
q nulla est macula falsitatis
vel erroris commiscens animas
i regulariu morus interiores sic
lex autem mosayca ordinabat ad
exteriores De moribus autem interi
oribus patet se intromisit sic dicit
glo ad philipen 2 lex veterus pro
hibebat manuu no omniu Ne iu
h iudicetis q dom est antiquus no
ego autem dico vobis q omnis qui
irascit fri suo reus erit iudicio
Septimomu do fidele est s ewa
gelium fidele q adimplet q pro
mittit s qui crediderit et bapti
zatus fuerit saluus erit Qui ci
vltio et ad pfem pducit q no
faciebat lex veterus vt attestat
apls ad hebreos a lex nemine
ad pfem pducit supnum non su
pbis et sapientibus humanis supia
nec quidem prudentia carnis sed
parvulis i humilibus iuxta illud
ps xi Confitebor tibi dne pr
celi et terre 2 cc iustitia do

recta i. consilia euangelica quem
iustitiam excedunt. et q. in eum dicit
iustitia tua sicut montes dei. Iste
ficantes corda s. expositione
divina et spe premii precepti s. euan
gelii seu velo corporalium observan
cium illuminatus in interioris hominis
aspectu. Timor dei sanctus dicit
glo. quatuor sunt timores. primus
naturalis s. mundani quo time
mus perdere mundana vel bona
mundi. Servilis quo timore pene
amato que colitur. Initialis
quo prim timore prim exhor
tatione iustitiae servitur filialis
sine castus quo sponsum offendere
timemus. De hoc de timore ipsum
hic loquitur. Sed de aliis tribus
timoribus intelligi potest. Ioh. de
perfecta caritate foris mittit timo
rem quo timor pena est sed iste
timor sanctus stat cum caritate et
manet in secl'm seculi. quia et multi
tudine manet s. q. dicit glosa
salta quo ad eius fructum vel usum
aliquem. Iudicia dei vera id quo
ad commiserationes quam et per missio
nes iustificata vel in idipsum s.
alia lex non i. commutabit. quia non
egent alia iustitia quam dei. Deside
rabilia. vbi quantum ipsum
nos monet ad hanc legis euan
gelice observationem est insup
et amplius quam David vt dicit
desiderabilia sicut sunt iudicia
dei vera sup aurum i. sup omne
q. in hoc mundo apparetur. sine
sint diuicie vel aurum vel potencia
per lapidem preciosum designari seu volumus
que per mel et fauum designantur. Etenim
qui dicit vere sunt dulcia. Etenim
seruus et ideo seruus tuus non solum
ea legit vel docet sed custodit ea
et in custodiendis quia exprimere non
potest ideo dicit quo retributio multa
quia quia oculus non vidit nec aures au
dierunt. Delicta quis intelligit. Ipse sanctus
fidelis petit se purgari a vitiis
vt sit dignus ista desiderabilia cu
stodire precepta et iudicia quod. Ser
uus tuus custodit ea. Sed timeo
vt delicta me impediant quia delicta
quis quod. nullus per se et ideo subdit
ab occultis meis. Dicit cassiodorus
omnia peccata in duobus geluduntur
occultis s. et alienis occulta sunt
originalia vel et accidentalia que
secundum voluntatem oriuntur quemad
modum autem effectum rei celantur quibus
docet resistere salomon cum dicit
non esse post concupiscentias tuas. Ceci is
alienum sunt que suadentibus malis
hominibus vel diabolo fiunt et pro
ut ipsa d. Delicta si
mei s. ipsa delicta dum non fuerint
tuae immaculatus ero s. impunitus vna
et emundabor a delicto maximo
i. in morte inveniar mundus a quo
libet mortali peccato quia mortale
peccatum in quo homo moritur dicitur
maximum et quia si non est maximum
exprime tamen est maximum excepto
iudicione quia extrinsecus non est veme

diabolo vel maximo i. superbia
que dicit maximum delictum quia
omnis peccati initium est superbia ecce
x. et aiunt i. omnes mee voces
et meditacio i. mentalis oro in con
spectu vt primum oscula mereantur
subdit Dne adiuvav meus s. in tribu
lacionibus et necessitatibus et redemptor
meus s. qui me redemisti quando
egrediens fuisti de limo celo vt
supra n. dom est

Psalmus de memoria

Exaudiat te dominus i. de
die 19. cum talis est tytulus
in fine psalmi David et interpre
tatur vt sup in sili iste psalmus
sicut dicit ebrey salomon et nicolai
de lira cui sequitur fenus fuit David
qm propter nutrimentum vnorum suorum
non exiuit amplius in pugna cum
exercitu in plus q. les 20 cesum
21. q. fem fuit plus philistinorum
quam israel in quo fuit David pauci
et q. smiter interfecit aquodam
philisteo fortissimo sed abysai
filius sarui similiter cum et time
inuenerunt vni David dicentes ia
non egrediaris nobiscum in bellum ne
extinguas lucernam israel et tuc
victoria sui exercitus fecit hunc
psalmum plus cum poterant David
iuuare exercitus in plus suis auxilio
absens quam pugnando pro suis sicut
loquitur de moyse exodi 17. cum de
uiter manus suas deuote orando
vincebat israel et cum paululum
remisit vincebat amalech pro
victoria ig. obtinenda seu impe
trandi p exercitu israel omnis
ipse fuit rex qui dixit exaudiat
te dominus sup o israel dominus exaudiat te s. dm
do tibi victoriam in plio protegat te vt
nomen dei pro in vocem mittat te de
decelo donec victoriam et despon de
meritis omnium et sacrificiorum que
sunt in monte syon tuent te eo q.
ibi erant arcam do in tabernaculo
q. recedit a David vt les primo
paralipomenon 16 et ibi offerunt
omnes et sacrificia et psl offerunt
ibi decimam partem pro
dentis de bellum pro deo dicit memor
sit omnis s. pro oblata et holocau
sto i. deo sit acceptum tribuat s.
de mirabilis tuis victoriam hoc enim
est cor plimonii et primo nunc
sed vt vincant et tunc offerium
s. de victoria obtinenda id q. multi
volent accum offerri pexti illud
facit q. melior est sup quam in
ma bellica et q. de victoria ex
ercitus vincentibus letitia pixdi
illud psalmi Letabimur enim te
sicut qui letantur in messe et sicut
exultant victores capta preda
et ideo subdit Letabimur s. de victo
ria et in nomine i. sup inimicos
nostros exaltabimur implebit s. eis
hinc de preda et victoria et
ideo subdit nunc cognoui s. pax
praeceptum beneficio do quo salutem
fecit s. me rage David in trium
pho et victoria mei exercitus
vel salutem fecit q. inspiravit
viris David ne permittant eum
amplius egredi in prelium et eque

bū dedit exercitui suo victoriam
et hoc ppl̃e nō erat | inpotentibus
silus s. exercitus est in israel et impo
tentibus i. in angelis perentibus
dexterae eius q. s. angeli suī adderent
ri eius s. dō hui. s. inimici nostri
inouribus i. in multitudine in mno
ri s. obsidunt nos iuste nō sed nō
sic sed in nomine dei s. spaniores
victoriam ab eo ipsi obligati sunt
s. inimici nostri expriuati sunt et
victi nos iuste s. victoriā et tuc
in fine q. totī orōnē recolit dicit
dna silui fac regē s. me David
et meos exercitui et meis viris vic
toriam David et exaudi nos in die
belli rōne imminentis periculi et tuc
spālr offerunt nomē dō in voc ari
et sacrificiū vt dēm est
exaudiet te dō glō ordinaria
exponit huc psalmū de xpi misteriis
s. passione eius et rōne eius et hoc
duas hēt partes in prima ppha exclude
ro petit xpm observari in passione
secū opetet sibi aliqua fieri in eius
glosa rōne | sibi tribuit tibi h
cor tuū ppha prudens in spū xpm
esse futurū secundū et regem
orat nō exercitū sed exercitio de
siderio vt xpo iste suū secundū
pficiat dicit exaudiat eum ppha
prudit xpm orituru suppiu pri. p
te tempe passionis tuc enī oriatur
xpe dicens pater clarifica filium
tuū | io a et pater si fieri potest
transeat a me calix iste | ait hi ro
gat te ne deficiat eum pre
uidit ppha passionis amaritudinem
quia sit tibi vt vincas et de hyon
tuet te dicit aug. in glō de hyon
tuet deus xpm est ecclīam que est
corpus eius de alta speculatoe tutam
facit hyon enim speculū vel specu
lacio interpretat memor sit s. dō
omnis i. memores nos facit omnū
tribulationū in uriorū quamdiu
quos pro nobis pertulisti et singule
tribulationes xpi fuerunt sacrificii
des dicit omnis sacrificii et holocau
stū i. cruce quō tot obliti est quan
tae magnitudīs nostrū deus pater
dando nobis laetitiā de xpi rōne
dicit glō q. dūm est inter sacrificū
et holocaustū et sacrificū dicebat
in lege q. prim mundebat et pri
secundū dibat et hoc designat
peciales tribulationes holocaustū
vero dicit q. totū cremabat et q.
hoc designat passio incarnac m
quia tot obliti sunt tribuat
tibi quo tempe dēs vlt fieri in xpo
et nō secū cor cordis quid deloco volue
runt sed secū cor tuū qui vis redime
per tuā passionē gen. humanū et omē
i. ad ppha redemptionē pducit dicē
glō q. oblitū xpi fuit vt p verā
humilitate humanū gen. redimere
et pfuphdum accederunt letabimur
q. d. hoc ordo o xpe et letabimur
i. in hoc et pre filii erim. | rōne
et ex. i. in dei fuerunt rōnis sōm
animi et corpus | implent domin.
ipsi interpretatē reddit domus

meorum dicit implete pficiendo
q. omnes sine pre sine prius pre
ut pater clarificet filium tuum sed ia
prius ut pro quos dedisti michi volo
ut ubi ego sum et illi sint mecum ut
videant claritatem meam quam dedisti
michi Nunc cognovi quod vere est
in q. dos implebit omnes perfectiones
suas exaudiet illum impotentibus
i. nos potentes sumus exaudiet ho
gratiae anus q.d. salus mea sp est
in potentatibus dexterae ais hii in cur
ribus volubili bonorum dampnum
possessione stant Nos autem non in
ntis sed spem habebimus in nomine
dni p q. salui erimus ipsi obligati
sunt i terrenis affectibus i voluptati
sui et ceciderunt de sue celestium
Nos autem surreximus s. a vitiis
et hoc non a nobis sed subdit
et erecti sumus s. a dno Dne sal
uos fac regem i. xpm p virtutem et
attentionem simple et sic nos salus
bimur et exaudi i. eito rex ex
audi nos et illum p dnc alia tut
lacio que sic habet et exaudi nos
in illa die qua invocabimus eum

Psalmus vicesimus

Domine in virtute tua
p's 2q cunus miles et tyrones
iste est 3q psalmus eorum qui de
duabus naturis in xpo agunt
q. duo milites pertinent s. i et
2q antiqui hebreorum doctores
exponunt de messia ut dicit
nicolaus de hira prencio i hoc
psalmo est monere nos ut xpm
regem celestem verum deum et do
minum esse credamus tres sunt
partes primo sumitur meritum

xpi quod i. cum inventi sunt omnes
eorum xpi pena subrusit i. invenit
cum meum sed primum sumitur meritum xpi
nunciat d. dnc s. pri in virtute i
xpe letabitur qui est vere regum et dos
dominum meum qui in qua homo letabit
de virtute divina in qua faciebat
mirabilia et mentes humilium illu
strabit sicut et docens discipulos
exultabit ut leg luc x. ipsum
hom exultavit in spu sco et dixit
confiteor tibi pri dne celi et terre
et sup salutare tuum q. disposuisti
salvare mundum p prim exultabit
vehementer s. de hoc q. ipse debebat
redimere genus humanum et ideo sup
dicebat exultavit ut gyganus p. ut
desiderium i. de credentium vocatione
et redemptione vel desiderium s. quod
di passa cum suis discipulis tunc ill
q. legit luc xxo desiderio deside
ravi hoc pascha manducare vobi
scum ante quam patiar et voluntate
labiorum eius i. omnibus voluntatem
eius experientibus non fraudasti eum
q. in omnibus exaudit fuit quod
invenisti eum Dne prevenisti eum in qua virtutes
et xpi glorim dicit quod invenisti
et benedicent in semine tuo omnes
gentes et hoc semen xpe est s. glo
riam hoc prencio scm fuit ascm chna
berha nunc bipm que dixit bte
virgini luce i. benedicta tu in mulieribus
et benedictus fructus ventris tui vad
invenisti i. in multis donis sq. i mu
nitia pacis q.d. omnes invenimus a mag
nitudine pacis originalis ex gressione
ade sed cum invenisti benedictionibus et alis

domus spē sēi posuisti s. David ei regia
et divina auctoritate s. a principio vni
tatis eū deinde executū vero trione
et is suū dixit Dicta est in omnis
potestis incolo et interiora aquilo
ultrō Quam pecit p. ia. pater
clarifica filiū tuū ꝛc. s. glosū
quātū ad corpus et hanc obtinuit
in trione et ideo subdit et tribuisti
ei et p. vt dicit ad romos 6 xpē
resurgens ex mortuis iam non
movit mors illi ultra nō dominabit
deo subdit longitudine dierū Magna
est gla ei. p. donauit illi nomen q.
est sup omne nomen adphili 2°
Insaluetur tuo et in hoc q. ipse est
p. quē alios salvans glam et magnū
decorē q. fecit fuit in humanitate
ascendens positus est ad dexteram pris
vt legit mirei ultrō Quō dabis
eū i. ipse erit in benedictione sine fine
et hoc erit benedictio illa q. letificabis
eū ꝛc. Cum s. humanitate dicit quō
rex spirit i. xpē sperit glam corpis
quā glorificat fuit in trione Spem vt
est vir. theologica nō habuit q. vere
comprehensor fuit Et immā altissimi
i. gemma dei vel turbabit humanitatem
eis et obedienciā eis vsq. admorte vel
poterit exponi s. nicolai delira de hoc
q. humanus xpi a verbo misericordiae
assumpta nūq. fuit adeo separata nec
separabit q. ē in ter duo mortis corpis
fuit in sepulchro fuit vnitū nam et
sila anima que fuit in hymbo Inue
nit manus tua expiscata magnificē
eū meus existencione describit
ppha eis magnificencia in aduersi
tatis et inimicorū eius dampnatio
dicit Inuenient manus tua i. pote
stas tua eū ad iudicū venerit ob
inimicis tuis quantū ad penam
quam dederat tua gratia primam
aut eriam spiritali Inuenient s. pme
mientos s. in die iudicij i. gra
calice peccauerunt ponens q.
sic ondit vt prius q. ponas i.
vt fornacē ignis s. in volvendo
eos igne zelyeme Intrepe vltis
tui i. iudicij tui in quo manifeste
venies deinde mutans p. sonam
subdit dicens Inuenia sua i. iudicio
futuro vbi nulla nisi videbim
Conturbabit eos s. David sui am
ne in laedet Quāqui 2q Et dicuo
rabit s. nō assumendo sed creando
affligendo dicit glō onde dimp
nacionis hic ondit p. locusticae
ascēt grum. ubi vindicta dei
de iorsalim creuit igne Vnde
ppha sic a pma pte erit clamor
a 2a pte erit planctus vel vlulatus
dua pte fit visus et audit ipse
pte s. visus erit clamor cū impi
videbunt omnia ppha ascēdens
eos accusantibus a 2a pte s. audi
ent vlulatus velamentum dolore
cū in vltō hinc sinim dimpna
cionis audiunt Ipse maledicti i.
fructū corū i. nō erit eis fructus
virtutis interiora viuencū q.
terram commauerunt et semen
corū i. imitatores pdes ascen
dere corū Quō declinauerūt

i. omni de malo i. pecca que fuit et
dei cogitauerunt et repente tollunt
de felicitate temporali in qua cogitabat
permanere. et non pones eos dorsum.
faciem tuam eos deficiendo in seruitu
iuxta illud. et ipse maledicti
in reliquiis suis. vel in cognitione
tua quo debent esse conuersi in reliquiis
suis i. in tuis saluandis
exaltare domine in virtute tua et hoc e
in finali iudicio cantabimus et ce. et
in prima etiamque laude domini de
cantent iuxta illud. et infra habe
bit qui habitant in domo tua et ce

Psalmus vicesimus primus

Deus deus meus respice in
me. quis talis est typulus
in fine pro dauid pro matutina
pro iste apud hebreos antiquos ex
ponit de tribulatione iudeorum primum
exercitum de qua vide hester. et vsque
ad. et ad zaby salomon exponit hunc
psalmum de afflictione populi israel. et nabu
chodonosor fecit et dicit. et in typo
prima intellig. agnitio populi israhel
que una domini et humilis intelligi
vocat. hic quidem notat theodor. hunc
psalmum exponit de dauid ad triumph
qui fuit in persecutione saul sed omnes
iste expositiones non sufficientes
nec sustineri possunt. una vero
vt legit. et. 21. pendens in
cruce. prulit principium huius psalmi
tamquam dicti et cepit de se
haly haly lamazabtani. et tamen
vtilis deus deus meus vt. et de
reliquis. me sic ant incipit iste
psalmus in hebreo interrogatio hoc

bet. sed. et. et in translatione
quam interponit respice in me
fuit addidit et recepit de lxx.
interpretum. hic autem. et dicitur
de expo diuiserunt sibi vestimenta
mea et. se. 19. et illa sunt verba
huius psalmi. hic apostolo qui scriuit
legem per exercitium studii et per gratiam
sancti spiritus allegat. hunc huius psalmi
vocem dicens. narrabo nomen
tuum fratribus meis in medio ecclesie
laudabo te et ideo et theodor.
propter hoc et hunc psalmum ex
ponit historiam de dauid et per
quidem alia dampnati sunt in
synodo colonia et ideo et dicit
glo. ordinat et iste psalmus primus
est conuersus principaliter et laude
agunt de passione xpi. et licet
iste psalmus sufficiat in testimo
nium dominice passionis nec sit ali
cui excusatio vel ambiguitas
secunt alii quatuor de eadem s.
30. 68. et 108. quorum omnium
talis est forma et agemitu et
oratione incipiunt et in salute
hominum terminantur ne audita
passione fideles desperent sed ex
ea veram salutem assecuti credant et
sanctus typus talis est. in fine psal
dauid. i. psalmus iste factus a dauid
ipsum dirigens nos in finem factus
in quam pro matutina i. pro
humanitate xpi que primum inter
pretat et sic ena latitat in nocte
incubili suo aquo in me psalm
in manifesto. sic et humanitas

xpi in noctis tempe et in tridiuo
mortis latuit quantu ad corpus
in sepulchro et quantu ad animam
in sedu lymbo sed in mente fuit
rexit de sepulchro et dicit mola
delpha q istomodo loquendi sepe vti
tur septuaginta sicut qi sile 7 q di
centis qi. Septalim cauuis emis
sus dime eloquium pulchritudinis
intencio 1a pphe est monere nos
q patri xpo ut gregnam q si co
patim et gregnabim ut dicit apls
ad romos 8. Diuine habet pces p
describit passio xpi exterius in
firmitate 2o eius vno exterius
virtute ibi tu autem dne neclon
ipma intres pces primo describit
xpe q apte derelicti 1o q auxilio
destitus ibi ego autem sum vermis
3o quom et quia amare passus sit
ibi 4o tu es qui extraxisti pphe
igit pnudens in spu xpi futura
passione ipsum ait sic dicens
deus pr deus meus s. vone hu
manitatis circate ate et gaudet
ex affectu vt dicit glo respice
in me s. positu in afflicte et tu
illud no est in hebraico dicit glo
ordinat sed addiderunt lxx in
pces magnu sensu quia verba
sapientis 2 ume me dereliqsti
i. audeis me dereliquisti s. i mam
audeovit me p placenciu deus in
quit longe a salute mea s. corpuli
q p corpi no fuit pseuustitu amore
verba. i hec verba quare me
dereliquisti et longe a salute no
sunt iusticie sed delictorum meorum
vt dicit glo quom dicit sum sine
hoc qui peccm no fecit nec inventus
est dolus in ore eius 1. pet 2o. Quod
de nobis s. corpe suo dicit vnde mola
delpha delicta hominu in hebraico hec
sic verba rugit mei delicta hominu
sua dicit tu pder membrorum et corpus
affinitate tu q fecit es sua supinedo
pcis puxta illd pr scelus ppli mei
percussi eu usque hc et iterum dominus
posuit in eo iniquitates omnium
nostrum vt dicit ibidem vulnerantur
et pr iniquitates nostras attritus
est pr scelera nostra usque hc
Deus meus clamabo pdie q ea
hora nona clamabit in voce hely
hely quare 2a. et no exaudis
dicit augustin q verbis delictorum
clamo dicit mola delpha q no sunt
exaudit misti oione maxime qui
nocte clamat transeat ume ostiu
ire quare 2o. q timore mortis
illud dixisse putat id ondendum
in se veritate humane naturae
sed opponit beatus aug no vere
timebat do patri 3 die resurrecturus
cu videret paulus dissolui et esse
cu xpo no enim fortior est miles
qua imperator sufficit seruo vt
sit sicut do ei solum augustin
infirmitate nostra repurtus p
suis infirmitatib qui timent
mori hoc dixit sed gtm hoc
opponit glo et dicit q beatus aug
alibi dixit xpm veru timore
hie et veru tristicia sicut et
veru carne assumpsisse et pbat

pullid q dr̃ ymei 19° Capit
ipse pauere et tedere. Hic dicit
glo sola voluntate miserantis nõ
necessitate sue odiosionis timorem
et tristiciã habuit verũ itaq ti
more mortis cũ dixit transeat
a me calix iste et maxime p suis
membris ex voluntate misericor
dis nõ ex necessitate odiosionis q
nisi peccauit vt dicit et nocte
s. clamabo ꝛ ad luxim nocte clama
bit illud transeat a me calix
ymphi 26. ꝛ ymei 19. et non
ad insipienciã m̃ s. q nõ sũ exau
dit sed ad stultitiã s. vt stulta q
clamauit sic dicit glo q hoc
ergo intelligo q deus nõ intelli
git ad voluntatem sed ad salutem
sicut medicus nõ ad voluntatem
egri sed ad eius salutem. Dicit nicol
de lira in hoc maxime apparuit
eius stultitia s. q clamauit et non
fuit exaudit apparuit enim eius
stultitia in hac tam quia ad plurimi
tatem q ꝛ ad dicitur iste modus
liberandi fuit conuenientissimus
vt hic homo penitus saluetur q
debuerit et redimit qui poterat
tu autem in eo q.d. tu
vidis ~~indue~~ me derelicti sed tu qui
es laus vsit. i. que laudat ipse
sit habitans in eo i. in me q
seus sit q.d. si nõ audis me hoc
est ad salutem sicut dicit eos alii
nõ audit preter eorũ salutem
vt qui paulus dicit rogat vt si
mulus enim angelus satanae
descederet ab eo nõ fuit exau
dit ad voluntatem licet ad salutem
q sibi dicit fuit sufficit tibi gratia
mea 2° ad chorin 12. Inde sperauerunt
patres q.d. vnde est q me nõ
audis et ideo subdit sperauerunt
q ergo est liberacio puxta illud
apli q pe filii fuimus ad romos
8. et liberauit eos s. s glom vt
ppl'm isrl' de seruitute egypti
hysto est exodi 12°. et de seruitute
babilonie iste clamauerunt
dicit glo nõ vtq verbis delicatis
aliquib longe est salus et ideo
salui fei sunt et inde sperauerunt
puxta ethico 2°. Sentire q mulli
sperauit in dno et gaudium est
spes eorũ vt dicit apls nõ gaudit
Ego autem sũ vermis et nõ homo
hic quantum de seruitute xpi
q iudeis diuisus cũ in pdona
sua dicit Ego autem ꝛc. s. i con
spectu iudeorũ vilis odiosionis
q vt legit ymphi 26. et spue
runt in faciem eius et colaphis
eũ cecederunt et veniret illud
ppheciã et q abscondit vultus
suos et despectus vnde nec ve
pueruim eũ vsque 52. et nõ ho
s. in conspectu eorũ opprobrium
hominũ s. minorũ siccidorũ
et plicorũ q dicit in psm opp
brium exprimentũ tibi cecederunt
super me et abiectio plebis s.
gentis ppli Omnes videntes me
q gemu flexo ante eũ illudebant
ei vt dicit ymphi 22. locuti sunt

labus s. me vituperando et blasphe
mando qp dixerunt eum esse seductorem
vt patet et moverunt caput ad illum
sic fem fuit Qui cum pendebat in
cruce tuc preterentes blasphemabant
eum movendo capita sua Iudeis vade
qui destruis templum Matth 27 Apo
paruit iudeis quo tu es qui extensi
s. pars pme principalis vbi ppha
describit similitudinem passionis
xpi dicit Quo i. sup natum nasci
me fecisti de vtero spes mea ab ubera
matris adhuc erat adhuc mei corpis
vel deus deus meus s. aliam glam
s. ordinem ab uberibus matris mea
i. s. humanitate s. qua suxit ubera
beate virgis mtis mee ergo dicit glo ab
uberibus ergo est spes mea et deus
meus quantum ad humanitatem q ante
secula es pater meus s. divinitate
inte pectus i. ab pna necessitate vel co
cepcoe in vtero posui spem meam
inte deventre matris mee i. tu
es deus meus s. q de me habeo
no s. illud q de te habeo nti de te
es pr meus sed de me es deus
meus i. creator meus s. q ego su
homo Ne discesseris a me et subdit
ratio cum dicens Quo no est qui
adiuvet si tu no adiuves Subdit
describendo mysterium passionis
Circumdederunt me s. ostilies vel
gladiis et flagellis vituli multi
i. multitudo luxuriosorum ppli qui
dicunt hic vituli qp erant sine
iugo dei Hysaui pinguedo i. sup
bi principes sacerdotum et scribe sup
verunt s. clamantes crucifige cru
cifige eum luce 23 Matth 27 Dix
erunt omnes crucifigatur Sic

leo rapiens s. circumdederunt me et
sicut rugiens aperuerunt super me os
suum et crudeles capientes et accusan
tes Sicut aqua effusus sum i. occisus
tamquam virtus est in mortificatione
q effundit aqua dicit eum glo cum aq
effundit mria fricit abluit irrigat
et lapsu facit pedibus pri effusio v
ablata sunt sordes vitiorum et irri
gate mentes et lapsi sunt pscutores
et dispersa sunt omnia ossa mea i. discipuli
Qui q omni debebant esse voluptio
res et firmiores in imminente passi
one dispersi sunt qp relicto eo omnes
fugierunt Matth 26 fem est cor
meum exprimit phoc magnos dolo
res quos xpus patiebatur s. parte
sensitiua qp sicut cera a facie
ignis liquefit et resolvit sic cor
humanum ex horrore resolvitur
et ita fuit in xpo qp vt dicit dma
scanus ordinatione divina fem fuit
vt quelibet pars faceret illud
q erat sibi pprium vt sit sensibilis
in xpo alter maxim et maxime
meritorum inquit ordo liberum
erat maxima receptus pter salute
humani generis Aruit tamquam
testa id est tamquam virtus cordis xpi
aruit exsudatione effusione quia
fetus est sudor eius sicut gutte
sanguinis decurrentis in terra
luce 22 Et lingua mea sicut
vt veniret ad. vsque hz. Tamq
onis ad facilitate ducit et q ag
corum tandunc se obmutescat
et no aperiens os suum Et in
pulverem i. ad mortem p quem

corpa redigunt in pulverem corpus tuum
fuit ab in cineribus reservatum
vt dicit est sup. Circumdederunt
me iudei dimes. Consilium fecerunt
omnes principes sacerdotum et seni
ores populi adversus eum vt eum morti
tradirent foderunt dicit glo. cum
evangelica narratio hic est iudeo
rum legunt. s. milites gentiles adim
pidendum iudeorum istamen quem cru
cifixerunt eum vt legitur. Zach. 12.
et dicit notanter foderunt et non
dicit vulnerauerunt quod dicit glo.
sicut fossa terra fructum facit sic
xpus fossus fructum dedit. Dicit di
numerauerunt. numerabilia fe
cerunt. s. per vulnera et diuisa exte
sione corporis in cruce. Quasi quasi
iunctura ossium poterunt videri
ipsi vero considerauerunt. s. me pen
dentem in cruce. Quasi spectaculum homines
patientem mecum diuiserunt sibi
ad diuisam sem fuit vt legitur. Joh. 19.
milites cum crucifixissent eum acce
perunt vestimenta et fecerunt
quatuor partes et tunicam erat in
consutilis et diuisum non scindam
eam sed sorciam de illa cuius sit
et ideo sequitur et sup vestem meam
et ideo dicit ibidem vt scriptura im
pleret quae dicit diuisa sunt
vestimenta mea. Tu autem domi
ne hic quantum de debitum
xpi nisi exercitatis virtute et
hymno diuine xpe ho hic. Tu
autem. s. in quam eum diuine sed
statim resuscita me quod sem fuit
quod die tertia resurrexit ad de
fensionem. s. producendo me ad gloriam
viuis et carne. A firmamento a vio
lencia vel a violentia morte quod
plerique fit per firmamentum sui gladii
quod sem fuit quod voluntarie mor
tem subiit. Joh. 10. Vbi xpus dicit
ego pono animam meam et iterum
sumo eam et nemo tollet eam
a me sed ego pono eam a me po
testatem habeo ponendi
animam meam et accipiendi eam
vsu. Hic oblatus est quia ipse
voluit. Demum omnis
populi iudaici ad modum omnis
furibundi vinea mea. s. mea
quam singulariter a peccatis seruasti
dicit glo. ordinaria vinea est anima xpi quae sola
a peccato est immunis. Salua me
a seruitute iudeorum et a
cornibus. a superbia cornuta iude
orum dicit glo. quod unicornis est
animal superbissimum et mortum
exindignatione cum quod voluerit
suum derimere et liber omnium cor
nu tantum et ideo per unicornem
bene designantur iudei superbi de
cultu dei singulari se metientes
Narrabo nomen tuum. s. apostolis
et aliis discipulis quibus mani
festauit nomen dei patris post
diuinum quod pbuit septem viuum
in multis argumentis per dies

quadragesima appens eis ut dicit
actus 1. In medio ecclie laudabo
te s. psalmo passus sit dicit glosa
1. in medio fidelium 1. apl'orum ecclia
xpi 20 post vna venit ihc
et stetit in medio discipulorum et
dixit eis pax vobis et subdit sicut
misit me pr et ego mitto vos
hoc est q. ipsi hic pudit et dicit
in medio Qui timetis hic que
mentem ipsi extinto bnficio
incedit et hortat filios ecclie
ad laudandum deum dicit qui timetis
s. timore casto de quo sup dcm
est pr 14. s. corde et que Vniuer
sum semen 1. vniuersi qui estis
imitatores israel s. luctantes in
actiua vita sicut israel luctabat
cum angelo glorifice eum no solum
luctantes in actiua vita sed
qui estis in vita contemplatiua
ideo subdit timete eum 1. viden
tes deum p contemplationem vel
s. glam omnes ad nouam vitam
nati et ad visionem xpi et
subdit eum Quia non spreuit
neq. suit verbum xpi s. mei q.
in paupertate natus sit et postea
crucifixus et ipse. paupertate
in altero sepulcro sepultus
vt legit matth 20. Nec timer
bit laqueum ipsorum xpi qui
in omnibus exaudit fuit que
ornauit exuoluntate deliberaui
ipse illud q. sup dcm est
ipsorum veteris hominis vel
ipsorum membrorum vel humanitatis qui
ad sensitiua pte chamabo et no excludi
et ideo subdit cum chamate dnus
peccatis meis affem Apud te laus pte
venerit se ad patrem celeste loquens
in persona xpi dicens apud te ad hanc
sic est hodie xpe in nocte pcis lau
dat in ecclia magna p orbem terrarum
diffusa vota mea s. que feci cum me
ipm in ara crucis obtuli illa reddam
in ecclia magna dicit in aspectu 1.
quantum sum panis et vini i corpus
meum et hoc fit cotidie in sacramento
eucharistie ipe enim est sacerdos magnus
1. sum qui hanc ostentationem effecit
in virtute diuinitatis Sacerdos enim
ecclasticus no est in ministerio psalmos
verba ostentationis in nomine ipsius
Edent pauperes s. qm reddam vota mea
s. sacramentum corporis et sanguinis
mei tui pauperes 1. veri humiles
edent et saturabuntur s. p domum gra
q dnus in pcepto hujus sacramenti
Et laudabunt dm q. eum gratiam donat
hoc sacramentum a fidelibus petitur
Qui requirit eum s. petiendum
hoc sacramentum et si moriamur
corpe vnum cordi et ita intel
ligitur illud io 6. qui manducat
meum carnem et bibit meum sanguinem
habet vitam eternam et infra subditur
Qui manducat hunc panem vnum
in eternum Recordabitur usque
in finem versus laqueum dauid in

plena sint phanzando quersionem
gaudii que futura erat post
passionem et resurreccionem tunc
non solum semen iacob glorificabunt
sed universi fines terre reminis
cent et conuertent ad dominum pfidem et deo
subdit adorabunt usque ad finem usq
i. omnis adiacentes gentes maiores
et minores iuxta illud omnis ppls
tribus et lingue seruient ei dinos
ca. Quia domini est regnum i xpi nuncia
illud huic i. et dabit ei dominus deus
sedem dauid lo 14. cui regnum
nostrum fuit ab impiis iudeis
diuitibus non habentibus regem in cesare
et ipse s. xpe manducauerunt et
potentiores terre s. principes
manducabunt de hoc sacramento
et adorabunt in aspectu eius
i. humiliabunt et genu flectent
et ad hoc accedit in hebreo gla
que dicit et curuabit genu Et
anima mea ad illum pte intelligi
de dauid qui habuit fide xpi medi
atoris qui erat venturus in terram
redempcone generis humani et se
men i. imitatores fidei mee vt
dicit michas deum in hebreo
animam suam non viuificat et in
telligit tunc de xpo qui factus est
obediens usque ad mortem vt habet
ad philip. a. Annunciabit i. per
annunciacionem addo quartam
et tunc subiungit modum dicens

et annunciabunt celi i. ipsi qui
enarrant gloriam dei vt sup ps
18. Sed cui annunciabunt subdit
ppl o qui nascetur s. pfide que
fecit dominus dicit glo qui enim
primo nos fecit vt essemus 2o
fecit vt iusti essemus et prima
factio fuit de nihilo secunda
fuit de sanguine ppo et sic patet
q psalmus iste vt dicitur est in
principio in mistica spe saluator
terminatur

psalmus vicesimus secundus

Dominus regit me et
psalmus 22. cuius titulus est
titulus infinitus psalmi dauid
et intitulacione beati hieronimi
canticum dauid et est idem i sma
et est sensus psalmi iste factus
est a dauid et patet auctor et
dicit prouerbiorum salomon. q
aliqui spe factus triumphant
mente dauid et postea de
cantabit istum psalmum et in
titulis tycto psalmi apponitur
canticum non ipsi dauid vt
hic aliqui cum dauid incipiebat
cum instrumenta ad exercitandam
deuocionem sicut legitur
2o regum de helisaeo cum q ante
vel psalmum factus est in eum spe
do et postea dauid sentit tactum
spe et in tycto psalmi sic pre
mittit nomen dauid canticum
de materia huius psalmi quantum

ad intellectum libri Nicolai de
Lyra recitat diuersas oppiniones quas
iste psalmus habet. Sed ad hoc
eum ipse potest in spiritum veritatis
populi iudaici decepti in babilo-
nia. Primum populi psalmi dicunt
dicit dominus regit me sed istum in
tellectum reprobat magister de Lyra
qui habet historiam que habetur
Jeremie 4 vbi legitur quod populus qui
redierat de captiuitate babilonie
erat paucus et in tempore defectu
victualium quidam aliqui eorum volu
erunt vendere filios et filias
pro frumento diuerunt enim vt
dicit textus ibi filii nostri et
filie nostre multe sunt nimis
ad hoc ut habeamus pro pecio eorum frumen-
tum et quidam vt viuamus et
eodem modo diuerunt de agris
et vineis et domibus vt patet
ibidem et ideo illi populo non con-
gruit dicere illud quod hic ponitur
in psalmo et nichil indecent
et ideo magister nicolaus de Lyra
recitat oppinionem sedum quam
posuit Rabi salomon et illam
prosequitur s. quod dauid fecerit
hunc psalmum quando ad mandatum
domini quod recepit per gradum
prophetam qui venerius fuit de
rege moab interim nuntiat vt
legitur 1. Regum 22 quod legitur
ibidem quod tunc venit in saltum
oreth et dicit Rabi salomon
quod vtute diuina iste locus fecundus fuit
habundans in fructibus et animalibus
quod si esset verum hic hymnus psalmi fuit
accordatus ad hoc vt patet de se
Sed quod glo ordinaria exponit hunc
psalmum de mira dei sicut et sancta mi-
ecclesia sepe vtitur in omnibus et omni-
bus quibusdam versibus hymni psalmi
ideo intellectum glose ordinaria prescipit
ad primum primo igitur ipse quod glom
in hoc primo est monere fideles vt spem
in dei mira decet hic primo quod quod
enumerat decem gratias primas velut
primansiones homo venerit ad deum
primo primebum in ecclesia hic primo
is in persona ecclie de xpo sic loquitur
dicens sic dominus 1. xpo regit me 1. pa
scit dicit glo xpo est rector et pa
stor meus et nichil mi deerit sed
nec ad salutem vel aliter mi 1. tamen
in loco pascue ecce prima gratia est
locus pascue sermo diuinus qui re
ficit et nutrit mendicantes et
ideo dicit in loco pascue 1. intelli
genciam diuini sermonis ibi me collo
cauit s. reficiendo et nutriendo
Sup aquam. 2. pars vbi ponit fi
gratiam que est aqua refectionis
p baptismum dicit sup aquam 1. nut
rit me s. regenerando me p bap
tismum quod vt dicit beatus Augustinus
p gratiam aque baptismatis reficiunt
qui integritate et vires miserunt
et sua ariditate pecdum sterilis
fecundat animam s. vt post sit sera
et nuta ecce prima gratia omnium
ecce verbi diuini intelligenciam

2a baptismi regeneratione 3a post
baptismi confirmatione dicit glo ordinat
q quibusdam videtur ordo istarum gratiarum
esse quantus q tertia prima videtur
et prima tertia prius enim ho quam
iustificetur addatur postea p baptismum rege
neratur deinde diuini verbi intelligen
tia instruit deduxit me q. ps de
gratia gratis s. q plenerunt in preceptis
caritatis q.d. collocauit me in loco
pascue et deinde deduxit me i. p
lenitudine me fecit in preceptis caritat
is q diligi mandauit deus et primo
q iusti semitis iustitie dicit diuina
ut preceptum et forcionum et precionum
consilia quibus qui semitis principi iusti
ambulant q diuinum sunt quam
quis via fidelium propter nomen suum
q.d. non propter meritum meum Nam
et si ambulauero quia pars iqua
enumerat quia gratia ~~[illegible]~~
que est precio diuinum inter periculum
unde q.d. deduxit me Nam et si
ambulauero in medio umbre mortis
q.d. glom ordinum in medio vite huius
que est umbra mortis q caligine peccati
est obscura et ad morte deducit
Non timebo mala i suggestiones et
persecuciones malorum s. peccatorum inter
quos quantum vel a heresiarcorum et
schismaticorum malas persuasiones et
suggestiones Quia tu mecum es
i. q tu adiuues me existens in
corde meo puerum fidem Virga tua
et baculus sexta pars vbi ponit
sexta gratia que est correctiua que
peccata purgat et meritum auget
q.d. vere non timebo mala quia
tu mecum es et virga tua i. senem

disciplina quinta cionis q gerunt viam
vel virga i. aspera vel fortis correc
cio et baculus tuus i. facilis animi
aduersio vel correccio que fideles
in bono sustentant vt baculus ipsum
me consolata sunt q.d. q peccata que
commisi p quibus maiorem penam timui
p hec credo purgatum pulsasti in con
spectu meo mensam septima pars
vbi describit ppha 4um gratiam p quam
homo reuertitur ad deum et illa septima
gratia est mensa dni s. bta quinta cio
perceptionis corporis xpi Vnde sicut
dicit psalmi mensam i. quantum corpus
xpi in conspectu meo loquitur in ipso
ma ecclie quam repletur ipsum in
quorum aspectu xpo parauit hanc
mensam in nocte in qua tradebatur
vt dicit apls ad corinth. xi. Cuius
dni hic in qua nocte tradebatur
accepit panem &c. Gracchi 2o
q contrarius illis accepit panem
aduersus eos qui tribulant me
q in perceptione huius sacramenti
offerit gratia spalis quia resistit pe
aduersus inimicum si digne percipit
qui manducat indigne iudicium
sibi i damnacionem manducat vt
dicit apls Dicit glo q tres sunt
mense de quibus legitur in scriptura
prima fuit in lege Ter in aw 3 in
celo de prima legitur Exodi vltimo
vbi dicitur q moyses posuit mensam
in tabernaculo testimonii ad latus
ipsum septentrionale extra velum
et ordinauit super eam panes pro
positionis de 2o dicit apls i. cho
10. Non potestis mensa dni participi

participare dominorum

cipes esse et mense demoniorum
et de illa 4 dr infra filii tui sicut
novella dei dr luce 22 ut edan
tis et bibatis sup mensam meam
in regno meo prima istarum mensarum
monstrabat nos pistabat refectionem
2a sicut 3 glorificat prima erat
in luna 2a iam est in sphera 3 erit
in spe Inpinguasti octava pars
vbi describit octavam gratiam qua
est unctio capitis s. xpi quem
unxit deus s. oleo letitie pcon
sortibus suis Vt hec infra ps. 44.
decus unctione letitie externa
manibus s. fideles in ecclia qa
a capite s. a xpo descendit unge
tu in barba aaron et in ora vesti
menti eius ut infra ps. 132 20
et ideo dicit ppha in persona ecclie
letifica o pr celestis in pinguasti
in oleo i. xpm oleum plenitudinis
gratiarum inpinguasti decus plenitu
dine accepimus omnes Et calix
meus Nona pars vbi describit
nonam gratiam que est calix sanguinis
ihu xpi qui sic inebriat ut sobrios
reddat vide dicit et calix xpi
s. sanguinis xpi et calix benedictionis
mel qa prima dies est redemptione
mel pl in pte dies qa dicit xpus ecclie
hoc facite in meam commemorationem
inebrians i. faciens me obliuisci
vanitatum delectationum quam pcium
est qa dat eternam vitam eternam
Unde dixit xpus qui bibit meum
sanguinem habet vitam eternam Ho
mines dubium sed dicit quare
calicem i. sanguinem pse posuit qa
alia gratia amensa i. nouna xpi
non tm nec carnis sm sanguinem nec
sanguis sm carnem potest esse vel
sumi sed modo dicit glo verum est
non sunt duo sacramenta sed unum sed
qa nec sanguis est caro nec caro e
sanguis et panis in carnem quantum
et vinum in sanguinem et non equaliter
Et mensa tua decima pars et vltima
vbi describit decimam gratiam et vltimam
que est una subsequens ad custodiam
et ideo dicit et mensa tua s. sicut pre
uenit me omnibus diebus i. quam diu
manco in vita presenti et sic sequetur me
s. in presenti vt inhabitem domum domini in longitudine dierum
i. vt eternaliter presentiar coram verbum

Psalmus vicesimus ~~secundus~~ tertius

Domini est terra et plenitudo
psalmus 23 cuius talis est tytulus
p translacione arcanum cantici David
et intelligitur vt sup quinta dn in biblia
is nus sed talis tytulus psalmus
David in prima sabbati et exponit glo
ordinem dicit prima sabbati dr prima
dies post sabbatum apud scriptores qui
omnes dies diminuerunt ab sabbato
ideo die dominica vocatur prima sabbati
et 2a feria secundum sabbati et quinta
recte gentiles denominant dies a planetis
s. die dominica dominicam diem solis
et sequente die lune et sic xpiani
omnes dies vocant ferias eo qd ab
die a seruili ope i. a peccato cessare
debant et p glom istum ps. ita de
glorificatione xpi corpus in resur
rectione qua facta fuit in die dominica
que prima sabbati dr ut patet mani
festo vbi dr surgens autem mane
prima die sabbati glo p hoc sic exponit
tytulum ps. ita factus est a David in prima
sabbati i. post resurrectionem sua
in prima sabbati Deinde huius psalmi

quatenus ad sanctum hymnum dicit aliq̃ q
David fecerit hunc psalmum ad desc
bendum generale dominium potencie
dei sup omnem terram et hoc satis so
nat principium psalmi vbi dicit Do et
terra sed finis psalmi videtur aliq̃ aliud
intendere cum dicit attollite 2 aby sa
lomon aliter dicit dementem et secu
hymni huius psalmi quem secundum nicolai
delira vnde dicit 2 aby salomon
q postq̃ constructum erat Do interim
preter salomonem et cum archa Do
praeter sacerdotes de ciuitate
David interim et porte templi
clauserunt serpens et non fuerunt
apte donec accederent sacerdotes
canentes psalmum 131 s memento
domine David vsq̃ du puenerunt ad
id propter David seruum tuum non auer
tas faciem xpi tui tunc porte fuerunt
apte et archa Do fuit introducta
et posita intra sancta sanctorum in vaculum
templi et fuerunt ibi congregati omnes
maiores natu filiorum israel cum principib
et duabus familiarum tribuum cum rege
salomone et gaudebant cum archa
dicit vt legitur 2 regum 8 David ergo
putabant hoc esse futurum secut hunc
psalmum et psalmum 131 s memento
domine David ne obstet q isti psalmi
sint multi distincti in hoc libro sicut
ari q vt dem fuit sup eorum principium
beati pacifici dicit q psalmi non sint hic
situati eo ordine non fuerunt apoti
sed sicut fuerunt inventi q 2 q psl
s domine q multiplicanti sunt in vltimo
fetus s implecuoe absalon et psalm
132 s ecce quam bonum et quam iucundum
fuit depimis s de victoria goliad
132 qm hunc sensum psalmus iste

duodecim indues pres in prima desc
bit civitas templum salomonis debuit
cultus 2o describit archa in gaudio
ibi attollite primum pars subdividit
q primo ppha ppoit dei magni cultum
2o inquirit colendi modum ibi cum
ascendet in montem Do Circa primum
sic dicit Do est terra et i terra et
omnia que in ea sunt s animalia
et terra habitacula orbis tamquam
q.d. ideo colendus est phac tollit
error manichaeorum qui dicebant istam
inferiorem et corporalem non esse a deo
bono sed malo q posuerunt duo
principia rerum vnum bonorum et
reliquum malorum sed ppha hic dicit
q Do sit orbis vnus p regum 2o Do
eum suis cardines terre et fundam
nit sup eos orbem et deo subdit
q ipse sup nihil dicit nicolaus
delira non est phac intelligendum
q mare sit simpliciter inferius terra
cum terra sit infimum elementorum
sed solum q aliquae pres s rupes
maris que sup eminent aqua
et idcirco modum loquendi dicimus
q normania sit sup mare accessum
et ad intellectum intelligi debet q
sequitur et sup flumina et ea fundam
id commodum habitationem hominum
et sic verum subintelligit et ideo
colendus est et ideo nicolai delira
dicit q intendit sic arguere ille
qui est deus omnium perfectionem
et deus omnium perfecte gubernat
cionem est summe colendus sed deus
vsq̃ cui cultui edificatum fuit
templum in medio et hui modi ponit

ppha ad misericordiam cui dicit do est
terra vsq ibi qs ascendet in monte
vbi queuientes declinant colendi
modu et illu inquirit pphne dicens
quis ascendet q.d. ex quo ipe est
excellentes colendus qe ipe est cui
terra est qs ascendet i quit erit
ad hoc dignus vt ascendet in monte
s. in iherlim in quo fuit tplu domini
fundatu p salomonem vt patet 2o pa
ralipomenon vbi dr qd cepit salomon
edificare domu do in monte sion
qua ds ondit pri suo dauid et deo
dicit qs ascendet in montem do i.
tplu qd est in monte qd in affectu
extitit geminatu eundem suisum die
tur qs stabit in loco i. in templo
s. deu digne colendo de materia
pma interrogaco pndet inno
cens mnus i. opeiomb que p
manus designatur et mundo corde
s. quantu ad oginaciones qui
non accepit in dolo qui non de
putauit animam suam in dolo non p
mendacib et cupiditatib que omnes
sunt vanitas pxta illd Cor omn
vanitas vanitatu Hec mutuit
dicit dolo ex quo datur intelligi
qd non admittit mendacia simpl
et dolosa phiber in dolo suum nun
dit qui aliter fecerit et qua promittit
hic accipiet i. multitudine bono
ru spualiu et temporaliu qd illam
benedictionem vt dicit dolo pmise
ricordia et non pmerita datur
qd prius pmissam pcam dimittit
deus et deo subdit et misam
ad eo salutari suo accipiet hoc
est genaciones cui pdoi qe attribuitur
queuenciu est s. dominu et hoc exprit
pslm qd sequitur Quaerite faciem i pma
cogitacione dei iacob ad deum cultu erit
templu dei edificatu s. attollite por
tas vbi queuientes pphi descendit
introducunt sine in gaudio archa
in templu que fuit fcta miraculose
vt dicit est Vide dicit attollite
portas i sepite vna ab alia pnci
pes i angelice virtutes ad illius loci
custodia deputate pter qd dicitur
gen 28 qd iacob in edde loco vidit
scala cui summitas tangebat celos
et vidit angelos ascendentes et de
scendentes ab illius loci reuerentia
et custodia in quo ds fuit vt dr
ibidem Vere ds est in loco isto Sili
josephus in libro de bello iudaico
dicit qd ante tpli destruccionem
titus et vespasianus fecerunt posse
fuit multa signa destruccionis tpli
et inter cetera semel in die pente
coste cu sacerdotes pmo intrarent
tplu audierunt pmo quedam strepitu
et senserunt quendam vocu et postea
subito audierunt vocem dicentem
migremus hinc que fuit vox angelo
rum desuencium locu pter michaem
in certam et deo qd porte fuerunt
clause ante sacerdotes hoc fuit
fctum ministerio angelorum pter qd
dicit pphia hoc prudens attollite
in hebreo et interpretacione ferro
hat sic lauda porte cipria vestra
i sepite pteis vestris superiores

et deuamini qd dñs promisit salomoni
ponē suū nomē in hoc templo sēpi
ternū i qd ipsū absq; templi dereli
mitione dñi tñ seruiunt fidelī
dno vt legit 2 paralipo 7 vbi dicit
dñs ad salomonē Edificasti domum
hanc quā edificasti in vt ponerē
ibi nomen meū in sempiternū et
subdit postea Si autē auertēs
auersi fueritis vos et filii vri nō
sequētes me aut iuperbiū et seruiū
cunctis ppls et dñs hec aut inex
emplū Et intrabunt i templū testi
monii sup quā erat sedes dei i ppi
tiatorū vt patet Exo 26 Quis
est iste rex glie iste dicit qd exod
lencia glie dei est omni creature
admirabilis pater illud mirabilis
deus in sctis suis et ipse dabit virtū
et fortitudinē plebi suē ps 67 q
pater qd vnūsq; dñs fortis et potens
attollere agnōscō est ad ipsū admiratio
confirmationē vel pater magnam
affectionē quā habuit ppha dauid
ex hoc qd prudit qd tam collempni
ter archa dñi debebat in templo
collocari vel ad honorē dei et in
telligē sicut pus vsq; ibi dominū
virtū s. celestū s. angelorū in
hebreo habet sabaoth et glom
ordinum exercituū vel militantū
vel virtū ipse est rex glie s. pōti
bi deus amen amen amen

psalmus vicesimus quintus
lege cū diligentia et deuocōe

Ad te domine leuauī animā
psalm 24 cui talis est titulus
dauid in hebreo ppter hoc lamech
ad designandū qd hoc nomen dauid
est dñi cui sic si diceret ipi dauid
interpretatur pro uxori hebraicū
veritatē talis est titulus sup dauid
sed dicit nicolaus delira qd hoc
dō sup nō sit de titulo sed sit inhoc
loco vltīa dō psalmi precedentis
in biblis tñ quibus habet talis
titulus in fine psalmi dauid psalmus
primū titulum dicit nicolaus delira
qd ppe hic nō est psalmus sed simplex
oratio quā fecit dauid p suis liberā
cione ab persecutione saulis ppter
quā multos fecit psalmos vt sup
dictū est dicit nicolaus delira qd
iste psalmus sit primus alphabeticus
qd versibus eius ordinē ppositorū
litē alphabeti hebraici in qd primus
versus incipit ab aleph 2 a bach
3 a gymel hoc excepto qd duo
litē sunt ommisse s. vau et coph
et loco istarū bis ponitur alie s.
res et phe et dicit qd est qdā
specialis modus dicendi sicut i illo
vmno ad solis ortū incipiunt a
litē nostē ordinē quatuor ipse
pres in primo dauid in domo huius
vite petit diuinā directionem
in medio petit impedimenti remo
cionē ibi reminiscere in fine
petit ī destructionē ibi cuius
est homo in fine petit pfectū

spressurie liberacionem ibi oculi
mei Circa primum premittit modum
sue petitionis sic dicens Adte domi
q. clamabo mendis est ordo in deum
vt dicit dos del mei i. in tua pietate
et non in mea equitate vnde ifini
petit remissionem culpe dicit Re
miniscere ne erubescam s. propter
peccm vel ne erubescam de eo mq
o fido Respi irridebant s. illi et
illi oplices qui sunt inimici visibi
les nec irridebant me i visibiles
i gaudebant de meo defectu 6s
tanto magis noe diabolus deride
nto magis nos seruicius ipsius
mundi ipsum Etenim i. qui prosterne
pter te sustinent pondus penis
tribulacionis vel etenim i. qui
expectant tuam remuneracionem
non confundentur s. similiter licet ad
tempus confundi videantur confundentur
q. d. hii qui sustinent te non
confundentur Sed omnes iniqua
agentes i. ydolatrie s. luxum
sup vacue i. vane et inutiliter
Dicit augustinus in glo omnia sunt
vana et infructuosa que deo
sunt aliena confundantur preter
hanc non aperit vt dimittent
vias tuas q. d. non permittas vt
erubescam deo dicit augustinus a. p
angustam portam Sed vnde i. quam
precepta et semitas i. meiora
precepta Dicit augustinus vias sunt
instrucciones de ordine vite q
ducunt ad minus et simplicibus semi
te sunt que occulte et angste
vt ad misticam intelligenciam
legis que pluribus nota est Dirige me
i. fac me vel oprari et pie vt vitas
tua exigit non pure sed hiure filiaue
et hoc est oprari in felicitate et
doce me s. vt q credo intellectum
dicit glo duo petit dirigi et doceri
et hoc ideo petit dirigi et doceri
q. finis est incognitus s. beatitudo que
talis est quam oculus non vidit nec
aures audiuit vsque 62. Quia tu
es deus meus et creasti me redimisti
et te sustinui s. pacienter et longanimiter retribucione
exspectando Re miniscere mise
re pe p. quam patiuntur pulsi i deuio
hujus vite diuina direccione hic
aliter quidem petit offendiculi seu
impedimenti remocionem et hoc est
peccm q. impedit aliquem ne pecetur et
adhuc remocionem obtinendam
allegat diuina misam dicens Re
miniscere quia homines reputant
oblitum duratum et mutum tuum
dicit nicolaus delira mea pro lapsus
est actus interior miseriam
miseriam aut effectus interior
Que a seculo sunt i. a mundi prin
cipio in omnibus cum operibus diuinis
reducer effectus diuine misericordie
Delicta iuuentutis mee i. peccata ex
passione omissa et passiones ma
gis durant tempore iuuentutis et
ignorancias meas i. peccata pigno
rancia omissa ne memineris s.
adulcionem vel vindictam pene
dicit nicolaus delira depocis exercet
ta malicia perfectis non lapsus

ad homicidium vine adulterium cū bey
sibea et numerosio ppli que fuerūt
post fēm s. saule mortuo. Sedm misim
p glom i. iudei mīā quā fragilis ego
sū q.d. memento mei tu ppter meū
meritū sed ppter bonitatē tuā dimitti
cū bū q sit sui ipsi diffusū dicit
aug. distingue inter miam et bo
nitatē. mia est ppe grie miserorum
bonitas suā quoslibet facit aut
deus bonū amisericē implorantes
et bonitate ducit. ideo dicit dulcis
mutat psonā reddi q. pdcōrū tm
dicit dulcis i misericors et rectus
i iust. Cum dicit tum q dulcedo
mie sīe rectitudine iustitiā nō est
mia sed pusillanimitas et iustitia
sīe mia est crudelitas pbat hoc
exodeis bū 6 vbi sic dicit sit
amor sed nō emolliens sit zelus
sed nō exasperans sit pietas sed
nō plus quā expedit pcens ppe
hoc q lex est vt vere penitentes
miam obtinē in via s. pēnitēcie vite
q post mortē nō loc pnie dirigat
mansuetos i mansuetos diriget
in peccatis iudicialib sanctis
p que homo bū se hē ad proximū
docebit mites ad ceremonialia
p que homo bū se hē ad deum
vniuerse vie q.d. p aug q docet
tenere miam qui placabilis est et
veritatē et iustitiā qui incorrup
tus est et ideo dicit vniuerse
q licet in quibusdā aplis magis
apparet mia vt dicit in iusti
ficatē impiorū et pmissione
scōrū tū ibi et est iustitia in ppitiū de
ordinauit q p illis opibus reddet
deus pmiū eternū et ideo dicit aplo
bonū certamen certauī cursū con
summauī cetera licet in quibusdā magis
appareat iudicia vt in diluuio et
impiorū tū ibi est mia inquantū
ponit eiuen condignū requirentib
testamentū i legē a deo datum
et testimonia eis scilicet parcula
ppharū scil ita q sic vniuerse
vie requirentib i custodientibus
et obseruantib testamentū et te
stimonia i legē et ppharū manifē
appet p reuerentiam diuinorū
bnficiorū q vniuerse vie domini
vel requirentib testamentū i legē
euangelicā quā prudit futurum
que testamentū dicit q mors
tuē testamentariū s. xpi confirmata
fuit et testimonia i vet testamē
tū vel legē mosayca vbi ppte
fuerunt testes. pmissionū et tuē
concludit vlterius pericionem de
remissione peccōrū dicit ppter no
men tuū q dulcis et rectus es
tu ppiciabis dicit aug oblato
tibi sacrificio ipse gaudebit multū
est enim i. exercens facultatem
virtutis mee adhuc sufficiendum
vel multū est i cotidie fit. Quis
est homo qui timet dō q pars
vbi ppha quaerientes petit tem
p gustationē s. future vite dicit
q is est homo i. quilibet et quantus
est qui timet dō timore filiali
vel q p aliam glom timore p peccō

legē statuit ei i oplectione legis
que est cuitis ei s timenti in via
seilz legis vel fidei quā elegit s sua
ciuk in bonis demorabit post dissoluc
onē scilicet in bonis eterne retribu
cionis demorabit s pcetue et semen
eius dequit infra dicit parvio mea sit
interim viuencium et gaudii h bei mi
sericordie firmamentū dicit glo timor dei
dat firmamentū huius mundi timor
dat diffidencium et testamentum
ipsis qz occulta legis diuine reue
lant talibus s timentibus et humilibus
vel manifestabit illis s deus iuxta
illud iohe 14 Si qs sermones meos
seruauerit diligit eū et manifestabo
illi me ipm Oculi mei semp ad dnm
qz pedes inquit petit pfectum a pres
suris liberacione dicit oculi mei
s cordis dei virtute gfido Quia
ipse euellet i de insidiis siculis et
aliorū inimicorū meorū Respice
in me qd qz oculi mei sunt ad te et
miserere mei et subdit eum Quia
unicus et pauper sum s respectu sum
me pseqntis Tribulaciones cordis
mei qz multi pseqbant ipm dauid
infauorē saulis vt patet p 2 regū
de ziphaeis et habitatoribus theyle
de necessitatibus i dadiuersis que
necē sunt omnibus pie viuere volen
tibus iuxta illud omnes qui pie
viuere volunt pseccione patiūt
Vide humilitatem meam i gaudium habe
et laborē meum et dimitte s accipi
endo istū p satisfaccione Respice
inimicos meos s eos reprimendo Quia
multiplicati sunt vt sup et odio
iniquo dicit glo iniquū odium est p
vim aliquē odio habē verū vero od
ium multū odisse unde alibi dicit
pfecto odio oderam eos simul et sui oplices
oderunt dauid vt legitur p 2 regū
q cū cuntarent mulieres saul pe
cussit mille et dauid decē milia
simul amplius nō rectis oculis aspi
ciebat dauid Custodi animam meam
i vita mea quia illi intendunt
aufferre et eruere s deprecacione
ipōrū Non erubescam quo situ s
liberaberis me innocentes et ve
qz licet in principio cū dauid primo
fugeret a facie saul adhaerent
ei omnes in angustiis constituti
et oppressi ere alieno vt patet p
2 regū 22 cū postea multi boni
et iusti considerantes malicia ipsius
saul et innocencia ipsius dauid
mortuo saul de diuersis tribus
israel adhaerebant sibi et iunxe
runt eū vt fierent rex sup totū
israel Quia sustinui te s expec
tauī te vt me liberares et tuo
ordinē sum gaudendo ordine p gau
ppto dicit Liberabit deus israel de
quem ppter tribuū israel exorbi
tacionibus s corporalibus et
spualibus amari

Psalmus vicesimus quintus

Iudica me domine quoniam
ps 26 cui talis est titulus
in hebreo dauid in qz ipsum
lamach vt impedienti et exhor
tatur auctor huius psalmi iustis
ficacione vero ipso in ipsum

quidam in biblis ponunt talis
titulus psalmi David et est id
ipsum dementia huius psalmi
dicit nicolai de lira q David
fecerit hunc psalmum post mortem
saul cum expulsione domini iuit in he
bron vt legitur 2o regum 2o post
hoc consulunt David dominum dicens nū
ascendam in vnam de urbibus iuda et
ait dominus ascende dixerunt David
quo ascendam et iudit dominus thebrō
et ascendit David et due vxores
eius et q solus dominus iuda sequen
dit David reliquus autem populus
mansit cum ysboseth filio saul
quem duxit abner filius ner q
erat vir et constituit eum regem et
regnauit duobus annis David
autem regnabat super solum tribum
iuda in hebron vij annis et vi
mensibus et illo tempore fecit hunc
psalmum in quo orauit vt status
suus prosperetur et q hoc psalmus
vbi David indutus prius primo
David petit se prosperari in bonis
2o petit se preseruari a malis ibi
3o petit se vindicari in impiis Atque diui
dium induens prius primo petit pro
spiritum in statu regni 2o tentatu
dei ibi laudabo Circa primum sic
dicit iudicii 1 cum regni tem
pora prime quo ego in innocē
1 absque ambitione et presumpcione
ingressus sum 1 regnum et indutus
spiritus sed proprio incurtacione
contra domum saul priegno istud
vt legitur 2o Regum 3o factum est

quia dicio longa inter domum saul
et domum David David proficiens
et eius robustior domus saul
decrescens cotidie et innocentia
ipsi David de ingressu non erat
omnibus nota ideo petit eam manifes
tari dicit probra mea domine probracio
eorum et temptacio ad hoc ordinauit
vt per ipsum aliquid manifestaretur
David et sic ho temptat hominem
deus aliquem melius est ignotum et
ideo non temptat vt sibi aliquid
manifestetur sed aliis vt gen 22
dicitur temptauit deus abraham q
per hoc manifesta sunt omnibus gen
tibus mysticum abrahe et hoc
modo David petit se temptari
ideo et probari vt sua innocentia
aliis manifestetur vt ex hoc eo
q ceci sibi obedierunt et hoc
factum fuit q per hoc q David in
morte abner fleuit et lamentauit
agnouit populus q ipse fuit innocens
de morte eius vt legitur 2o Regum 3o
cognouit autem omnis populus
et vniuersus israel in die illa quia
non letum fuisse ipsum vt occi
deretur abner et sic per hoc q
non fuit gaudius de morte filio
saul regis sed interfectores
pena mortis puniuit vt legitur
2o Regum 4o Mortui sunt omnibus
q non ex ambicione sed ex diui
na ordinacione quaerebat regnum
propter hoc stricte sequitur exemplo

h et 2o regū quomodo universa
tribus venerunt ad David nihilhō
vigentes cū invaserūt ipsum universū
israel ideo dicit psalmo dicē quē
ad purgandam innocentiam requirit
mundicia corporis et cordis ideo
subdit vide renes meos s. pserua
do me a peccatis quantū ad actus exte
riores quantū interiores vel ꝑ
sugestionē vide renes meos ne quid
mali me delectet et cor meū nec
mali cogitet Quia misericordia tua ante
oculos nostros meritis meis et placui
s. in ipsa delectando vel reservi
pte ad procedens ꝑ gloriam ordinatam
psalmo quō misericordia ꝑ peccata tua ne sinas
me tamperari vitiis omnes qui vitiis
faciens Quō misericordia et placui i.
bona tua quia vere sunt bona
me delectant nō sedi cū concilio
vanitatis exponit illud qui sup
dixit in innocencia ingressus
sū qui nō sedi cū consiliando vitio
et modo spiritualiter dimittendo res
et cū iniquis gerentibus i. cū
roab et ysay qui iniquē inter
fecerunt abner in hebron Ut
2o regū 3o habet Odivi ecclesiam
i. congregationē eorū qui cum
dolo et malicia volebant michi
ordinare in vitio ad regnū
et rechab et bona qui interfe
cerunt ysboseth filium saul et
adduxerunt caput eius ad dd
in hebron quos David i. punici
mandauit Ut legit 2o regū 4o
ideo dicit cū impiis nō sedebo
Lauabo inter innocentes De
pretiosis ubi quantum pertinet se
psalmum in cultu dei dicit lauabo
ut lauet ꝑ luta qui dicit hebrei
nō habet aqua in ipsa fo
sed pro eo vertunt fluvius indicatum
p manus quia intelligit aqua et
sic pertinet sanctificationē vite que
requirit in cultu dei et ideo
subdit Et circumdabo altare i
veniam oblationes et sanctificā
ipsum altare et ꝑ intentionis ob
lationibus semper glorificavimus cum
tuae laudes dno ideo subdit
Ut audiam vocē laudis et annunti
i. annuntiare faciam qui David fe
cit cantica altaris decantandā
in quibus facit mentionē dami
rabilibus quē deus fecit israheli
ut legit p paralipo 16. ubi spālia
sic mencio de psalmo isto Con
fitemini dno et invocate nomē
eius annunciate inter gentes
opa eius et subdit Cantate ei
et psallite ei narrate omnia
mirabilia eius Dnē dilexi de
corē domus tue qui cogitavit
edificare dno domū cedrinā
Ut habet p paralipo. 17. 4dd do
dixit sibi nō edificabis mihi
domū et subdit cū ꝑ plenarie
dies tuos suscitabo semē tuū
et stabiliabo regnū eius ipse

edificabit in domum et in ipse in
morte sua omnia ipsum ea p
cepit filio suo salomoni vt edi
ficaret domum dno deo israel vt
legit p paralipo. 22°. ideo bene
dixit et dilexi decorem domus tue
et locum habitacionis i. scam sororum
in qua erant sacerdotes do et ministra
torum i. sedes dei vbi apparuit
gloria do vt patet exo. vltimo. Ne
perdas cum impiis. 2° pars vbique
inter dauid petit se preservari
a malis dicit ne perdas i. perdi
permittas cum impiis i. cum male
se habentibus ergo deum s. in cultu
diuino q.d. quia ego dilexi decorem
domus tue i. animam meam et cum
viris male habentibus ergo pximum
sicut sunt homicide et effu
dentes sanguinem habentium in
quorum manibus i. quorum opera sunt
iniqua que primum iniquitatis
designant. 2° dexteram eorum
quia dicit augustinus in glo. si quid
boni agunt homicide hoc quia
muneribus faciunt s. pecunie
vel adulacionibus humanis vel ti
moris quia timent diuitem offen
dere et ideo dicit vsque 22°
Beatus qui exercit ministerium suum
absque omni munere. Ego autem
innocencia in principio permisit
sed quia psalmum non terminauit sin
culpa ideo dicit redime me
dicit augustinus vide ista precio sanguis

omnis xpi quo mundus redemptus
est et ideo sicut redime me pes
meus stetit in directo i. affectus
meus stetit in directo i. in recti
tudine iustitie in ecclesia i. iter
fidelis suos exemplariter vi
uam. Unde dicit glo. benedicam
dominum in ecclesia est sic viuere
vt pmores eius et benedicat
deum ideo dicit in ecclesiis
benedicam te dne animam

hic vespere in deo. in deo noc
turno deo in in in deum gustate
et videte

psalmus vicesimus sexta

Dominus illuminacio
mea et salus mea
psalmus primus 2° nocturni et 26
in ordine cui talis est tytulus
2m glom ordinem infinite psalm
dauid iste tytulus superius est de
hysto libri regum vbi legitur
de dauid qm tres fuit i vnctus
primo in bethleem p samuelem
saule adhuc viuente quia
samuel admirabatur do iuit
in bethleem et fecit vocari yssai
patrem dauid et omnes filios
qui fuerunt in domo et tandem
fecit vocari dauid de pascuis
ouium et vnxit eum non in regem
sed in signum futuri regis
et directus est spe do in dauid
a die illa et in reliquum vt habet
p regum 26. 2° vnctus fuit

in regem in hebron p vivos iuda
mortuo saule et regnauit ibi sup
tribum iuda scripte annis et vi
mensibus vt legitur 2o Regum 5.2o
vnctus fuit p senes israel ibidem
vt regnaret sup totum vniuersum
israel sic ascendens in ierlm pote
rat regnauit vt habetur 2o Regum
5 Nunc dicit beatus hieronimus in prologo
huius libri qd dauid fecerit huic
psalmum post mortem saulis ante
q inungeretur in regem et hoc bis
fuit factum vt iam dictum est et ieron
mo dicit de qua istarum vnctione
sed fuerit iste psalmus Sed dicit
nicolaus de lira qd fuerit factum p
sedam qd prima fuerit solum princi
patus s. solum sup tribum iuda sed
pa fuit generalis sup vniuersum
israel et ideo ante illam generalem
vnctionem dauid fecit hunc psalm
vt deuota se ad illam vnctionem
prepararet et sic sensus hyeli psalmi
dauid Sed nicolaus de lira ponit
ratio vt in precedenti Sed dicit
dominicalis psalmi vt dom est
dauidis est intrans preter q quod
dauid in hoc psalmo non petit
que sunt regibus necessaria primum est
contra aduersarios contra mala
secundum est circa diuinum cultum dili
genda tertium est in bonis p seuerantia
secundum ponit ibi vnum petii a domino
tertium ibi aduersari meus Circa p
sic dicit dominus illuminatio mea
s. in cognitione aperuit quia
maxime requiritur in rege q.d. q
gloria mea ego in sum lux sed dominus qui
illuminat omnem hominem venientem
in hunc mundum Salus mea s. in pricu
lis bellorum Cum timebo poterat
exponi ratione 1 istum timebo qui dedit
lucem intelligere et salutem vel intra
regnum Sicut exponit glo ordi
q.d. nullum timebo et est qi idem sicut
s. nullum nisi dominum dominus praetor s.
quia hostes aliquo trepidabo pt
exponi relatum vel intra regnum
vt sup dicitur subdit cum patorum
dicam dum appropiant s. in et
ppto mea vt edant carnes meas
1 vt me occidant et qp prudia
in spiritu precionem suam a domino et
inimicorum ostulum et ruina ideo
subdit Qui tribulant me infir
mati sunt loquitur ex affectu et
certitudine Si qd castra aduersum
me 1 hostium qd spiritualio non timebit
cor meum s. qd fidens de adiutorio
diuino qp in spiritu prudens Si ex
urgat aduersum sicut factum fuit
vt legitur 2o Regum post qd dauid
inunctus fuit in regem sup vni
uersum israel audierunt philistini
qd unxerunt dauid regem sup
israel ascenderunt vniuersi vt
quererent dauid et cognouit
idem et descendit dauid dominus dicens
Si ascendam ad philistaeos et si dabis
eos in manu mea et dixit dominus
ad dauid ascende qp tradens
dabo tibi philistaeos in manu tua

ideo dicit in hoc i. in domo Vnam petii
hic ponit s. s. diligenciam circa cultum
diuinum dicit vnam petii s. peccatis
domo hanc requiram scilicet vt possimis
psaueremeum et tunc que sit illa
regis vna quam petiit subdit dicens
vt in habitem in domo dni i. ad hanc
vt possimus frequentare
qui habitem in domo dni vt visitem
et cogitauit edificare domum dni
vt legitur p paralipo. vel de vita futura
s. glom ordinem suum subdit
cum dicens cum abscondit i
in sui cultus loco s. qm fugiens
persecutionem saulis venit ad ciui
tatem nobe ad ahimelech sacer
dotem et ibi accepit panes propos
et gladium vt leg. i. regum 21.
in die malorum in hebreo habetur
in die pessima et est id sanctus
eo quod in die illa erat in ciuitate
nobe doeg idumeus qui retulit
saulli hoc factum propter quod saul oc
cidere fecit omnes sacerdotes
ciuitatis nobe vt legitur i. regum
22 imperiti exaltauit me i
in loco sic vocatus s. qm saul et
omnis eius cingebant dauid vt
legitur i. regum 23 et subdit ibidem
propter hoc vocauerunt locum
petrum diuidentem et nunc exal
tauit scilicet coronando me regem
vniuersi israhelis inter quos
multi fuerunt inimici sui vt
patet in primo et 2o regum
in multis locis circuiui 2 ce
scilicet primum sacerdotum hostiam
i. cantari ordinabo quod hostia
offerebant cum voce et cantu lau
dis diuine cantabo quod vt legitur
2o regum 6 qm dauid adduxit
archam dni in ciuitatem suam
ipse meat saltabit cantabit et
psallebit ante archam exaudi
dne i. audiens qua clamauit ad te
s. orando primo 2o sup totum
illud misericordiae mei s. exaudi
exaudi et no ex meo merito
et ideo exaudi vel iungit dicit
et exaudi me tibi dixit cor
meum q. d. exaudi quod tibi dixi
quod corde ad te clamauit ex qui
sunt faciem meam tuam deside
rat ideo subdit faciem tuam
s. psaueriando intuli desiderio
et vt desiderantes inuenisti
me sic tuis s. gratiam tuam
in denegando me declines
iniuria quod aliquibus declinat
no iniuria sed eos cadere per
mittit vt iustiores resurgant
sed tu declinat iniuria qui
sic declinas vt eternaliter
punias ideo dicit ne declines
iniuria adiutor meus esto
pius vbi quaerientes petit
psaueriancisum in domis adiutor
q. d. ego in no sufficio ne
derelinquas me s. ne deficiam
nec despicias me s. quia plus
est quam derelinquere. deus s.
perfectionem salutis meus

s. redemptione et subdit cum
Quo pri me 1 primi pentes dau
liquerunt me 1 huic miserie
me exposuerunt p petm suu
dos autē assumpsit me s. per
grum vel pē intelligi de prē
David ysai et mrē quo veniēte
samuele q vngeret vnū de filiis
p duxerunt prus alios vltimo
David vt pz p 2 regū 16. Legē
pone in 1 stabilitatē corde in
observancia preceptorū ginū q
puram designant et David ge
me quātū adversiones filiorū
preter inimicos meos dicit glo
qui insidiari nō cessant Me tra
dideris 1 voluntatē pseqntium
me Quo insurrexerunt 4 ce s.
demones Et de innocencia tu
storū requisisti falsū vindant
sicut satan inquisit de iob
dixit nūq frustra iob timet
deū Et mentita est iniquitas
sibi 4 ce auctor s. satan qui
mendax et pr eius pater s
credo videre qui recuperari fuit
bonū eternū beatitudinis de quo
sup dixit credidi videre in terra
viventū 1. in vita futura De
qua dicit infra Porcio mea
vbi est vita sn morte et vbi
melior est dies vna sup milia
vbi absorbet omnē lacrimam
et ideo hortat quelibet fidelē
dicens Expecta dō scilicet per
spei virtutē q. d. q verax est
qui promisit et vt sequitur

vuult age s. debono in malus pro
ficiendo et fortes cor tuū 1 in
pseuerancia et sustine Dominū
q. d. vuult agendo sudine 1. pa
cienter expectā dō s. remune
rator q venit et nō tardabit
et ideo dicit apls noli efidenciā
tuā amittē q magna habet
remuneracionē et ideo sustine
Dominum sequitur hymnus

Psalmus vicesimus septimus

Ad te domine clamabo
pes 2a cuius talis est
ytelo pr huic David demente
via huius psalmi dicit nicolaus
delira q David fecerit hunc
psalmum de persecutione absalon
qui fugit de ciuitate ab facie ab
salon et pertransiuit prouinciam
cedron descendens oliuetum oliua
rum nudis pedibus et aperto capite
flens et ascendens in montem
oliuarum et omnis ppls qui erat
cum eo aperto capite plorantes
vt legitur de regū 15 et stetit
in monte versus faciem adeuni
tatis celum et adorauit ibi
vbi potuit videre tabernaculum
ordinat et facit hunc psalmum
qui de hoc David induit partes
q primo ponit ipsum David
deuota oratio de gaudio
ibi Indicat dō Circa primum
sic dicit Ad te dnē clamabo
1. ex magno affectu ordinabo et

Dic
tras
gocte

tuae scriptae subdit ordine dicit deus
meus ne sileas s. negando michi
vitam tuam p spm sem sicut negan
ti m peccati p absalon siccido
te Quia dicit nicolaus de lira
q David gsiluit do p absalon
et no habuit vnsu et ideo mi
hi dicunt vepriae micham domini
Ne qui tacens repericio causae
est ex affectu et assimilabor i.
descendentibus in infernum assi
milabor pprer multitudinem
dolorum s. no habuero vnsu
tuum Exaudi dne vocem deponen
tis s. de ira placatione me
liberando dn p qm qm ovo ad te
dn ex corpore mano qm versus templi
in loco vbi p spm scriptum edificem
dn tempulum et vbi tuae erant
tabernacula et gpulsus clau
dis manibus avertebat Ne simul
tradas qui s. sunt digni morte
s. tempali et cum operantibus s. pdici
one iniquae et qui sunt vt
equalis ondit dicit Qui locu
tus pcem s. mecum et qui quales
fuerunt absalon et achitofel
gsiluerunt ipi David qui indux
it absalon gsilio suo gspirando
contra pcem et absalon loque
bat pcem cum pcem suo dicit
vnde et reddam vota mea que
voui dno in hebron voueno
cum voui seruus tuus cum
esset in gessur sira si reduxerit
me dn in ierlm sacrificabo dno
absalon interfecit amon pprer
thamar sororem vtriusque et fug
in gessur Do Regum 14 et dixit
David vade in pace et sic iuit
in hebron et cum ymolauit victi
mas fecit et gaudio vsus est
gspiritio ortus David et ideo
dicit Qui locum mala di illis
s. eos q demerita punienda q
dicit David no zelo vindicta
sed iusticie vel et est pplacita q
glom ordinem vel opus iusti
cium dei in hac seruari q iug
et q neqcia, i q nequicia ab
eis studiose inuenta q de con
silio achitofel sub spe deuocionis
iuit in hebron vt dem est pius
q opa repericio est causae ad
exprimendi mag corti s. per
sequentia malicia Ne nos no in
tellexerunt q d. digni est
vt puniant ec. s. circa me
fecit q xpe do sum et ideo no
debeant me plequi et i opa
et hoc fecit fuit q videns
achitofel q no fuisset fecit
gsilium suum strauit asinum suum
et iunxit et abiit in domum
et cinxit sua et disposita
domo sua suspendio interiit
vt legitur Do Regum 16 et ab

solon interfectus fuit ut legitur 2o
Regum 8. et utrumque contigit iudicio
diuino benedictus dominus ubi conuenien-
ter describit peticionis exau-
dicio quam in spiritu preuidit in ge-
nerali dicens Benedictus dominus
loquitur tamquam gratus de bene-
ficio diuino quo exaudiuit
i. exaudiendam reuelauit et
ideo subdit Dominus adiutor meus
et protector s. in periculis et per
hoc exponit quod et in quo dominus eum
exaudit et in ipso sperauit sine
lingua tamen adiutus sum quia ideo
adiutus sum quia sperauit cor meum
Et refloruit quia ex leticia in-
teriori fit quedam refluencia
in carne exteriori iuxta illud
animus gaudens etatem floridam
facit spiritus tristis exsiccat ossa
Et ex uoluntate mea i motu
proprio deuocionis et voluntatis
et ex dilectione non timoris necessi-
tate Confitebor tibi s. confessio-
ne laudis et hanc confessionem
subiungit dicens Dominus fortitu-
do q. d. ego et plebs mea non
possum huic persecucioni resistere
nisi virtute diuina et ideo
totum deo attribuens dicens
Dominus fortitudo quia supra dixit
dicens Dominus fortis et potens
psalmo 23 et protector i. qui sum eius
xpc siue unctus et tunc quadam

benuolencia orat pro suo populo dicens
Saluum fac q. d. scilicet a periculis
et a malis huius seculi et benedic s.
augendo eam merito virtutum
et numero et rege eos s. in
hac temporali vita ne declinent
ad mala et extolle illos scilicet
a terrenis ad celestia usque in e-
ternum i. usque ad vitam futuram
beatorum que eterna est in qua
regnabunt iusti in eternum
et sine fine sequitur littera

Psalmus vicesimus octauus

Afferte domino filii
psalmus 28 cuius talis est
titulus in consumacione taberna-
culi in libro regum legitur
tempore hely sacerdotis qui
tunc iudicabat israel egressus
est israel obuiam philistim in
prelium et castra metatus est iuxta
supra lapidem adiutorii in ito
autem certamine terga ver-
tit israel et interfecti fuerunt
passim per agros quatuor milia
virorum de israel et tunc populus
israel misit de sylo ad hely
sacerdotem et tulerunt inde
archam federis domini ad castra
et ad exercitum israel et pug-
nauerunt iterum philistini
contra israel [illegible] et ceci-
derunt de israel tria milia
et archa dei capta fuit

et hec omnia patent p̄ Regū
2° et philistini tulerūt archā
dō secū de lapide ad iazoni in
azotū et posuerūt eam in templū
ydoli dagon et fuit archa dō
in regionib⁹ philistinorū septē
mensib⁹ et pcussit eos plaga
vehemēti ꝗ ebulierunt
mures de terra vt hēt 2° p̄mo
Regū 6 et demolierunt eos
et ideo dixerūt viri azoti
nō maneat archa dei israel
apud nos ꝗ dura est manus
eius sup nos et sup dagon
deū nostrū sic ꝗ pulsi vehiculo
erunt tande archam dni
que venit in agrū iudomū
saminadab et de agro filiū
eius edificauerunt vt eū
custodirent archā dō et ibi mā
sit archa tam diu ꝗ David
incepit regnare sup vniū
sū israel 5 qui ysbozeth filius
saulis mortuus est et David
in vnctus in regem sup vni
uersū israel in hebron tūc
congregauit omnes electos
israel et abiit et adduxit
archam dō de domo aminā
dab et reduxit eā cū gau
dio in ciuitatē et posuit eā
in tabernaculo ꝗ ei tetē
derat et tūc obtulit David
holocausta et pacifica cū
dno vt legit 2° Regū 6

et p̄ palipameno 16 et tūc
fecit hūc psalmū in q̄ hor
tat omnes ad offerendum
victimas et holocausta dicit
afferte et ideo dicit 1 tyt lo
psalmi David in consumacione
tabernaculi diuidit 2 dicens
ptes in p̄mo hortat ad offe
rendū deo 2° dicit hoc multi
plici exemplo ibi Vox dō
Circa p̄mū sic dicit afferte
dno 1 vos de populo israel qui
estis filii israel iuxta illud
exodi 4° hec dicit dō filius
meus p̄mogenitus israel affer
te 1 apportate vel adducate
dno et stati subdit q̄ afferre
debetis dicit afferte dno
1 agnos immaculatos ꝗ hoc
fuit ad litem cotidianum
sacrificium vt hēt sicut dicit
dō hec sunt sacrificia que
offerre debetis agnos duos
immaculatos cotidie in holo
caustū sempiternū vnum
offeretis mane et alterum
ad vespē et sic hortat spiritū
filios israel vt offerant
sacrificium cotidianum qn aute
illud nō poterant ad offerri
de mane nec ad post illud
in vespe afferte dno glam
ꝗ tales oblaciones fiebant
ad honorē et glam dei sūt

et hodie omnia quæ nosse ad honorem
et glam dei sunt faciendi juxta
illud apli omnia in glam dei
facite. Affuerte glam noi cuius
dei testimonium quæ habebat
in tanto honore apud hebreos
quæ nō noīabat alibi in templo
et in tabernaculo in bēdictionib
sacrificiorū sup ppl'm adorante
dō in atrio scō cui c. sacerdotū
ubi fiebant sacrificia quæ atrium
erat scm et sic vocabatur respectu
illius atrii in quo quēs ppl ado
randū sicut extrema pars in
tra velū vocabat scm sēdum
dicit glō quia sic ōndit modū offe
rendi pfectus quæ ōndit cui offerendū
sit et qui offerri debeant
et quæ et quā et ubi et quare offe
rendū sit cui quæ dicit dō qui c.
filii dei quæ filios israel quomodo
scilicet in glam et in honorē et
in atrio scō cui quare quæ vox dō
sup aquas vox dō in virtute
2m pars ubi declarat quæ promissū
est multiplici exemplo c. quæ sic
offerandū dō c. promissū primū ex
emplū est de transitu maris rub
ci dicit vox dō vsq ad finem
quæ in exemplo sicut nubes fuit
media inter israel et egip
ciorū et fuerunt ibi fēta tonitrua
et fulgura vorte currū sub
uertencia 2m exemplū est quia
dō dedit legem in tonitrua di
uine virtutis Exo 19 ubi dicit
nā adueniet dies tertia et
mane et ecce cœperunt audire
tonitrua ac micare fulmina et
nubes densissima operuit montē
clangorque buccine vehementis
perstrepebant et quartū ad hoc
dicit vox dō in virtute posten lo
quitur est dō imponens decem
præcepta dicit Exo 20 Ego sum
deus tuus qui eduxi te de terra
egipti nō habebis deos alienos
et quæ instituit legē vt rex mag
nificus ideo dicit vox dō in magni
ficencia et quæ filii israel fuerunt
multū pterriti ac pauore per
cussi steterunt procul dicentes
moysi loquere nobiscū et audiē
de nō loquatur nobis dō ne forte
moriamur et ideo vt haberet alios
ad sacrificandū dicit Vox dō
confringentis cedros i. alteres illi
ppli qui confisi illi timore
sic loquebantur moysi et confrngit
et hoc ad denotandū magnitu
dinē principū israel quæ in monte
libani crescunt maiores cedri
quā in aliis locis et comminuet
eos ibi sicut vitulū qui pascit
in lybano qui exterme turbat
sed quia moysē nō fuit pterritus
quia dixit ad ppl'm nolite timere
et accessit ad caligine in qua
erat dō ideo subdit et dilectus
c. moyses de quo dicit Ecci 46
Dilectus deo et hominib moyses
cuius memoria in bēdictione
est et simile fecit in gla scōrū

quē admodū 1. dicit s. moyses
impterrit fuit sicut unicornis
Vox dō intercedentis loquitur de
vindicta fēta in ce in deserto de
chore et suis oplicib; Vide nu
16. Vox dō occidentis qr terra
mortis fuit et aperta fuit terra
et deglutiuit dathan et chore
et abiron et tabernacula eōrū
ut leg nu 16. et infra ps 105
aperta est terra et deglutiuit
dathan et operuit sup congregacio
nē abiron et exarsit ignis in
synagoga eōrū et flamma obussit
peccatores s. illos 26 de quib; nu
16. et commouebit dō 1. commotus
hoc iudicio qr vindicta ista fēta
fuit in deserto cedes vbi manse
runt filii israel longo tempore
ut leg deut 1. Vox dō pmittentis
ponit ex exemplū 1. pmittentis
fructus terre neptalim qr
terra neptalim erat pfunda
fertilis et de illis pmiciis fiebant
oblaciones ideo dicit Vox dō
et hoc designare voluit jacob
gen vltimo cū dixit neptalim
cervus emissus dans eloquia
pulchritudinis et revelabit s.
dō condensa 1. sterni sacerdotū et
templū que tūc operabant quando
fiebant oblaciones pmiciarū
et in templo ei qr tūc lauare sol
lampniter. laudes dō de cauta

bant et dicit templū 1. tabernacu
lū dō diluuiū 1. terra dissipata
p diluuiū inhabitare facit de
quo liber gen 6. 2 9. et sedebit
dō rex quia iudex omniū rex
in eternū pueri illud intelligit
cum impiū et pacis nō erit
finis luce p. et regnabit in domo
iacob in eternū et regni eius nō
erit finis dō virtute s. virtute
pacis vel gloriosum in bono p
aliquem glom et deinde subdit
remunerationem pacis vel gloriosie
dicens dō benedicet ppo suo s.
eterna benedictione amen

Psalmus vicesimus nonus

Exaltabo te dne quoniam
ps 29 cum talis est
titulus ps cantici inuedicatōis
domus dauid dicit glo ordina
nō legit dauid fecisse vel de
dicasse dnō aliquā domū spiritu
glo ordinā exponit hunc psalm
de domo dei materiali s. de vnima
tali ecclia cui xpc et sponsus
et caput alii dixerunt qr ista
dedicatio fuerit ipsius domus
dauid in qua habitauit in certan
sed hoc refellit nicolaus de lira
qr nō legit illi domū aliquā de
dicatio sed dicit qr poci debet
intelligi de dedicatōe templi
edificati p salomonē de quo liber
3o regū 8. vbi dicit qr post
quā salomon perfecit omne op

q̄ fiebant in domo dō et intulit
in templū ea que sanctificauit dauid
pater eius s. argentū aurū et vasa
et posuit ea in thesaurū tunc
congregati fuerunt ad eū omnes
maiores natu filiorū israel cū
ducibus familiarū et principibus
tribuū in ierlm vt archam dō
defferrent in templū q̄ et fece
runt et postea ymolabat vic
timas corā dnō et celebrabant
dedicacionē templi Vnde dicitur
ibidē igitur rex et omnis israel ymo
labant victimas corā dnō mac
tauitq̄ salomon hostias paci
ficas quas ymolabat dnō 22o
milia et ouiū centū 20 milia
et dedicauit templū dnī rex
et omnes filii israel Istud templū
vocatur hic domus dei q̄ dauid co
gitabat eā edificare sed dōs eū
prohibuit et hanc edificacionē
retardauit vsq̄ ad tēpus salo
monis filii dauid ipse tn̄ dd
tradidit salomoni descripcionē
templi et impensas auri talē
ta centū milia et argenti
mille milia talentorū es vero
et ferrū sn̄ pondere in sup
ligna et lapides et artifices
vt in p̄o paralipo 22o et ideo nō
congrue illa domus poterat vo
cari domus dauid fecit autē
dauid hunc psalmū de quodā

miraculo q̄ tunc accidit s. qn̄
leuite portantes archam venerūt
ante tēplū tūc porte templi
clauserunt se et nō fuerunt
aperte donec leuite cantantes
istū psalmū Memento dnē dauid
donec venirent ad illū versum
propter dauid seruū tuū tunc
porte apparuerunt se et vsq̄
ad illud tempus multi de ppl̄o
credebant dauid fuisse dampna
tū et q̄ nō fuisset sibi adeo re
missū peccm̄ adulterij cū ber
sabee et homicidiū vrie et
spāliter illud de cognicione saul
sicut semei qui sibi maledixit
in via cū fugeret a facie abso
lon dicit egredere egredere
vir sanguinū et vir belial 2o
Regū 16. et ideo inter eos
fuit proverbiū de dauid dicens
ei qui furatus est ouem et inter
fecit pastorē quomodo poterit
esse saluacio ideo dicit supra
multi dicunt anime mee Sed
videntes illud miraculū credi
derunt dauid esse scm̄ et super
omnibus peccis miam̄ consecutam
dauid igitur prouidens hoc in spū
fecit hunc psalmū In quo de
scribit dcōrū peccōrū commissionē
ex sua fragilitate et remissio
nē ex dei mia et benignitate
et p̄ hoc diuiditur in duas partes
p̄o confitetur dei miam̄ et benigni
tatē secdo suā fragilitatem

ubi ego sunt dixi s. Circa primi
primo ofitur dei misericordia 2o ad hos ad
hoc hortat ubi psallite dno primo
sic dicit Exultabo te dne i. ubi
tudine tua laudabo quo suscepi
sti me s. indusum gratiam post
tanta peccata s. post adulterium
et homicidium Nec delectasti
scilicet adversarios ipsum ad secundum
ipsum David allegantes et cum
huiusmodi adulterium et homicidium
dicit non est solus ipse iudeus eius
ideo dixisti non delectasti te et
et suscepisti me dne deus scilicet
premissione peccatorum et tunc
venit natalem ipsum ad eum tunc
dixit peccatum dne ut legitur
2o Regum 12. et deinde et pro
hiis peccatis habuit fecit istum
psalmum et ofitetur 2o. dicit
clamavi s. remittendo peccata et
quomodo sanaverit exponit dicens
dne educasti et pullis peccatis
debebant sibi penam eternam et infer
ni i. de lacu infernali adque de
secundum dimittere et peccatis
psallite dno ubi quemadmodum hor
tat ad hos ad ofitendum et laudem
dei misericordiam dicit psallite i.
vos sacerdotes et levite qui
vocatus sunt sed nixum illud
vos sed do vocabimini ministri
dei nostri dicit vobis vel ecce
de illo qui exercitatus do sed
et debetis et sepe dixit eis

sed estote quo ego solus sit et confi
temini s. confessione laudis memorie
i. et memor fuit sanctitatis nos et
ideo ofitemini et ita fecerunt
sacerdotes et levite et porte tem
pli se clausuerunt ut premissum est
tunc ofitebimur memorie et dixit
memento dne David et porte
supplicavit se et commiserunt ipsum
David servum tuum supplicavit tunc
omnibus et deus dimisit ipsi David
omne peccatum Quo ita indigna
tione eius et ideo psallite
et ofitemini quo ita s. cito
transiens et illum exponendo
scilicet transitorio beti Jaco
qui sic dicit quo admonitus est
ita et ita s. salutis in vo
luntate eius et non vult mortem
peccatoris ideo dicit ita ita
illud Ezechielis 18 Nolo mor
tem peccatoris sed magis quaerat
et vivat dicit do deus iudex
spu demorabitur i durabit ad
tempus flet peccatum qui ideo
misericordiam hic in vita pu
nimur admiratinum letitia i.
infirmitas vita que est per fero
vespe s. vita puri sicut matu
tinum tunc demorabitur letitia
eos glorificando Ego sunt ubi
quemadmodum ofitur suum fratris
tunc et circa hoc primo de sob
suam misericordiam 2o dei clementia

ibi audiunt primo sic dicit Ego in
principio regni mei qui habundabit
in bonis non movebor a via iustitie
et veritatis ex hoc enim quod impe
cutione saul potest innocentiam
servasse ut patet in 2o Regum per
totum credidit et gaudebit exinde
innocentiam ejus servare non posse
ideo dicit in habundancia et quia in
hoc iniimis gaudit deus adhoc eum
dimisit et sic gaudentes peccando
singulariter sunt cognovit Dne in
voluntate tua adhuc enim decorus
fuit corpore ut dicit 2o Regum 16
erat autem rufus et pulcher aspec
tu decoraque facie sed et magis de
corus mente quia diversus fuit in
eum spe dei ut dicit ibidem sed quia
deus adhoc eum dimisit eum ut dum est
ideo subdit auertisti s. cognouisti
peccatum ad te Dne clamaui s. deuote
orui de commissione huismodi peccati
et tue prosecutione vene allegat
dicitque Que utilitas in sanguine
i. in pena pro qua merui ut sanguis
meus effundatur descendo
ad te si per illud sustineat mortem
temporalem vel aeternam quasi dicat nulla
utilitas quasi dicat ideo melius est ut
remittas culpam commutas penam
s. aeternam in temporalem et ideo dicit
numquid confitebitur tibi pulvis quasi d.
non quia nec peccata confessionis nec peccata
laudis audiunt hic quemadmodum
confitetur divinam clamentiam sic
dicit audiuit s. oratione mea scilicet
peccata vanitatem ideo dicit mi
sertus est in deus factus est et audit
quod s. factus adiutor et quantum

ad animo affectum dicit quem
tristi planctum s. de peccato commissione
ingrediendum in s. domus remissionem
concedisti sicut mihi i. vestem luctus
amouisti et circumdedisti me s.
in iocundo gaudio et hoc fuit
tempore ut 2o Regum 12o qui mortuus
fuit puer primus quem habuit de
bersabee tunc surrexit David
diuid et locus vnctus est vngentum
cum quo mutauit vestem in festis
est domum dei et adorauit ut
canticum i ut te laudet anima qui
me in futuro glorificabis et non
compungar scilicet gaudium peccati vel
timore mortis vel iudicii quia
ibi amplius non erit luctus Dne deus
i in aeternam beatitudine ubi est
pacem gaudio laudis sequitur lux

tricesimus
Psalmus quadragesimus

Inte domine speraui non
magister nicolaus de lira
exponit hunc psalmum de ex
secutione saulis et est psalmus
30 cum in hebreo titulus est typlus
adiuctorium psalmus David et in
translatione dei pro victoria
psalmus David horum typlorum in
tellectus patet ex precedentibus
sed glo ordinaria cum in hoc psalmo
intellectum prosequi intendo habet
talem typum in fine psalmus David
i. iste psalmus attribuendus est
David i. xpo pseuerantiam in fine
s. obedientiae sine qua vitam ad mortem
psalmus dicit factus per exaltatio i. pro
gloriacione illius qui in missimi
ministerii de templo generis
humani qua hoc ministerium

resurrectionis sem pmorte et resurrectione
xpi pfundit et humanu intellectu excedit exaltat et mentis ex
cessus unde dicit glo exaltatis quo
rigit duobus modis uno modo cum quis
in stupore mentis potest immemor
sui fuerit Alio modo cum quis sub
limia pscrutatur mentes siliorum
transcendit Quia autem in hoc
psalmo ipm caput nrm p se s. xpc
ne deficiat in passione et ut
resurrectione celeriter ad pmissione pueniat
ora q psuns ut in bono psuerant
tes salui fiant et ideo in hoc psalmo
pphta aliqn loquit in psona expi
tis s. xpi aliqn in psona membro
rum s. xpi fidelium aliqn in psona
pphta nos ad meliora exhortando
Tres ste partes principalis pphta ipso
na xpi orat de retributiones
fidelium in hoc mundo enumerat
ubi misericordie mei dnc quo tribu
t corona hec bona gratia huiusmodi
tribulationes describit ubi ait
miserere Circa primu in psona xpi
sic dicit pater dnc spiritui s. pri
r. spe mee resurrectionis et tertius si
luris humani generis inter solo
positui pater spiritui no confundar
r. neq in hoc neq in futuro
sclo confusionis cum et cru
delissimis esset si in passione
diffideret vel si passus non
resurgeret et q spes non
sufficit nisi martir fuit deo
secundu in tua iustitia s. de
morte resuscitando p q exigit
tua iustitia et phoe infunit sic
obie psone inclina aure tuam
dei benignitatis inte dei divini
p. q. pcs humilitatem exaudiri
ideo dicit inclina i. in humili
tatem benignitatem pin. pna
celera i. sn dilectione me
a morte resuscita Esto in i.
esto in odio tanto pretor qui
tu decet assa deu magnum ex
emplis assidue orandi dat hic
fidelibus tn xpe qui est sapia
dei et qui certa sideraliter
pundit omnia no cessantur
oratione esto in i. p aliam glom
tu q habeo deu esto in inpu
tatione et indomitu refugi
i. in securitate hanc q sequit
ur salutem s. restituendo in gla
in mortalitatis Quia fortitu
do mea i. ideo esto q reputo
meam fortitudinem et meum
refugium et propter nomen tuum
s. ut hoc innotescat omnibus
gentibus deduces me vel pm
aliam viam Dux in eris i. ut
p omnia sequar tuam voluntatem
et enutres me s. paulatim age
do in scos vel enutres me s. adim
plendo letitia et gla resurrectionis enu
cleat q ante orant dicit dicens
me i. de morte quam intentat in
qui liquem paucerunt Quia tu
es pretor meus glo q. quia

multa pt adversitates et sdeo In
multis tuis gmendo i. intuis pone
tente me gmendo dicit glo Non
xpm hic loqui qui in passione
verba protulit exhis enim verbis
que xpo in cruce dixit amone
te in hoc psal° lucerti et deinde
ppha in psona fidelis ppli passio
xpi redempti gtias agens lat
dixit redemisti me dicit glo
no fallens in promissis et facis
vel fecisti et promisisti deinde
subdit in psona eiusdem ppli
dicit odisti observantes qui
me redemisti sed odisti obser
vantes iniquitates vel vanita
tes i. sompnia et auguria vel
et iudicia astrologica pa aliquid
sperant eundem periculi vel odisti
i. falsam bitudinem huius soli
pitis sup vicue i. sin fructu
vel odisti i. operantes bonum ppter
vanam gloriam et hoc sup vicue
de quibus dicit et receperunt
mercedem suam Ego autem qui
no observo ita vana sed dno
sperui dicit glo Si spes in pec
cunia vel honore vel sublimi
tate huiusmodi poteritis vel in
homine potente observus va
nitatem ideo dicit in domino
maledicti qui confidit in homi
et ponit carnem brachium suum
benedicti qui confidit in dno ide
ni Exultabo dicit glo
dum inter exultabor et
letabor exultare est cum magna
animi alacritate gaudere letare
est cum temperantia animi sufficenter
gaudere in misericordia tua no in mea
iustitia et tunc exponit hanc
midum dicit Quia respexisti
humilitatem q. d. in hoc apparet
tua misericordia quia liberasti de necessitatibus
i. angustiis quibus eram q. pro
subiecta hic est Accidentes in
finitate sua nescire cor alterius
suspicatur no bn de amico fidelis
vel bn de infideli nescire aliis
enim eis nolle mori et tm mori
sequi vereres glutidines et
ideo has deplorat apls Adhuc
a. dicit Infelix ego homo qis
me liberabit de corpore mortis
huius Nec celasti me i. in
potestate dyaboli cupiente
illaqueantes et morte tarte
tis sicut muribus liberantur
qui bn viuunt et bn moriuntur
qui male viuentes concludunt
gratanti in loco pedes iusticie
mei in loco i. in caritate
que est prima virtus dicit
cerva singulis est via laborantibus
lata est omnibus ideo dicit
infra via mandatorum tuorum
cucurri psal° 118. sed et
ouis est infirmis et vrgent
multa ideo subdit ppha in
psona ppli seu membrorum
Miserere mei dne ide po
in qua tribulationes huiusmodi

enumerat dicit quo tribulor dicit
glo mihi videt q hic fit tribu
lor cu psalo fit demanu inimici
liberat est grudebit et dicebit
Contristi 20 p alia membra esse
corpis q est coelia scd ibi loqbat
p illa hic illis enim est locutus
spaciosus extribulacionis gratu
lacione illis est angustus ex
tribulacoe p quas fit quo tribu
lor grauatus est oculus i. ro q
turbat expulsione ure animi
mei et venter i. cibo mei qua
omnia turbant pondera malo
rum pricum Quo defecit i. per
gruues et magnas penas sed
morte pducit pomit pteritu
p pati et anni mei in gemitib
i. tempa que hic diuci ego i ge
mitib s. deficiunt Infirmata
i. vt animi infirmata est ex
egestate sui et indigencia et
pt et ibi hac loco exponi de xpo
vbi ibi quia magna multitudo
p hoc audit q nec in nam nec
in corpe vita pt esse hominis
plumpeis et licet tuc subdit
in plora celic Ego omnes in
imicos i. priores alpbrium i
gfusione ab inimicis i. pagnis
et iudeis et timor noris meis
i. filius xpianis Qui videbant
me i. xpiani qui intelligebat
in visibile spem meam fortis fugi
erunt time s. in fide scripturarum
in heresis et cismata declin
auerunt obliuioni datus sum
tamqm s. illis qui obliti sunt me

Quo iudaici vituperacione s. infidelium
mamenciam extra fidem in ciuitatem
et aduersus fidei contra no puni
enciam In eo dum quemiuant simul
s. omnium in ciuitatem accipe
obliuiari sunt vt me delerent sed
filios meos apostolos et martires
occidendo Ego autem inter spinas
s. inter alpbrium inter hec scandala
inter istas sediciones Inter spinas
tamq in meo protector Dixi deus
meus es tu s. in quo spinas in
manibus tuis i. in potestate tua
est gratuita electio qua me ele
gis in sorte hereditatis eterne
vel sortes i. euentus vitae mors
mea in sycbreo hac tempora
mea Eripe me ne deficiam ab
sequentibus me Illustra faciem tuam
manifesta benignitatem tuam super me
Salui me fac no ex mea iustitia
dne no gfundiu Dicit glo In
voca ergo deum si no vis gfundi
conuabeantur impii s. qui te non
inuocant sed ydola illi gfundit
et gaudebunt sed no ego et de
ducent in infernum pplinqt et
ad lucem sic erit deus impius subte
de impietate no quaerit Quam
plenit labia qua hic gaudium sit
Dei no timent iudicium Euc lo
cum aduersus s. gtra xpm et
suos in superbia i insuperbientes et
exampnentes xpm et ipsi verbum
et membra Quam magna
pars inqm bona omnia huismodi
tribulaciones desuper dicit
quam magna et i. q multis modis
copiosa est dulcedo tua qua con
uertis pauperis et p mitis vel

accipi pt hoc de premio futuro
rum p tribulationib; impiorum q sit
tanta. Cui magna i. valde mag
s. in futura beatitudine et bn mag
q oculus no vidit nec aures
audivit sine ⁊ nec cor
hominis ascendit que ppauit deus
exspectantib; se et ideo subdit
Cui abscondisti s. dulcedinem
illam p secreti eis in conspectu i. q
nomen tuum qfitentur in conspectu
p secretionis abscondes eos q. d.
non erit eis dulcedo p foris et ab
scondes eos s. in futuro nostro
bitate vt ipi iam p secretiones
hominum no pateant vbi in ab
scondito faciei tue i. in pncia
glie tue que melius est abscon
dita p tegere eos s. vt ibi possint
eos vt p mittit abscondere timo
p dei eos s. impiorum cecitate que
vocat tabernaculum suum
in psal. Domine quis habitabit
in tabernaculo tuo s. in ecclia
catholica que est tabernaculum
fidei et quamvis p gloriam
q tabernaculum ppe est habita
cio militum in expedicione exi
stencium sed dom. et habitatio
vel habitacio commescencium et
ideo milites impiorum cecitate dicuntur
esse in tabernaculo pregens
nisi eos aspiratione lingua
rum s. hereticorum et scismatico
rum Benedictus dominus qui plenitu
dine beneficiorum in laude con
cludit diuine benedictionis. primo
solum pregit impiorum sed q mi
rificauit i. mirabile fecit suam
misericordiam in ciuitate s. in ecclesia
que in iuncta est et vbi su
ma pace est que nullum hostilem
motum admittit q edificata
est cum propugnaculis mille clipei
pendent ex ea Canticorum e. Ego
autem dixi vel in excessu mentis
mei i. pauore meo cum essem mor
et in turbatione p secutionib; et periculis
pressus q. d. Si me respicerem
non iam timerem sicut multo post
dicit Si diebus mortis est pes me
mum tuum adiuuit me vnde et hic
subdit Ideo exclusus q. d. q
offensus sum ipsum meum ideo ex
audi Diligite dominum loquitur ipsa
in persona xpi nos exhortando
dicens diligite s. auctorem tanti
beneficii s. nos sed ei quorum est
deum diligere Cum veritatem
dicit glo veritas illa hec est
vt eventum sanctum euacuum
et hanc requirit dominus infuro
et si scis qm via iusti illuminat
et iniquitas qui non penitent
de quolibet criminali peccato Pui
liter q. d. in futuro hec erunt
ideo intent viriliter agite ne
sit occasio dilectio et qfortet
dicit aug. in hoc versu virtus
et intencio tacit psalmi s. ne
cum fragilitas timent tot
mala sequitur hanc

psalmus tricesimus primus

Beati quorum remisse sunt
psalmus 29. cuius talis est
tractatus intellectus David psalmi
iste agit de gratia et mia et
ideo dicit apls Adhuc de
argumentum gratie sumit gratia

illos qui de opib⁹ glorant et merita
putant dicit beatitudinem esse illi⁹ hom⁹
cui deus accepto fert iusticiam sine opib⁹
legis sicut David dicit Beati quorum
et infra iste psalm⁹ et vocat hominem
neq⁹ putet deo abscondita ipsi oscen
tat occulta et est sensus ipsi intel
lect⁹ David i. penitentis in cuius
p̄sona David loq⁹ et licet quilibet
psalm⁹ intellectu divine scie sit
plen⁹ hic psalm⁹ spiritu hoc ipse
p̄notat et hic docet q̄ intelligere
debeam⁹ si vere penitere velimus
et ut dicit beatus Aug⁹ in glo hui⁹
ipsi Si vere penitens es primo in
telligis te peccatorem de p⁹ si cepis bo
num facere non opib⁹ tuis tribuas
verbis te iustificamus sed gratie
dei ut non sit dolus in corde et
deo dicit hic intellect⁹ David
et ipse ver⁹ dicend⁹ est intelligens
et ibi verum sapiens qui intelligit
iusticiam hominis esse non ex ope
arbitrio vel ex opib⁹ legis sed
ex remissione peccatorum p̄ gratiam dei
et est psalm⁹ iste sed⁹ penitentiales
diversi primo et in primo penites
timore iustitie et iusti iudicii
dei peccata deplorat Dicit Domine ne
in furore tuo peccata que teleus
iste afflict⁹ cognitus et fideli et
sic intencio ipsius in hoc psalmo
est monere nos ad penitentiam Ca
pit pras primo ipsum inicium boni
dicit esse p indulgentiam dei No
ligit deprim vide est venia ibi
Delictum meum 2° p̄nitum medium
ibi ipse ovabit 3° p̄mit⁹ lat⁹
fimus ubi di⁹ deus dat intellectum
ibi intellectum tibi dilig gratiam
ut q̄ meritis ipsum inicium
boni p indulgentiam dei osten
dit dicens Beati quorum remissum
est iniquitas et cum sunt beati in spe
et si non adhuc inne remissio enim
culpe non fit in p̄ gratiam que
est quedam arcana glie et quorum tec
ta sunt peccata scilicet deo non sibi aliq⁹
possit tectum vel occultum esse quia
omnia nuda et aperta sunt oculis
eius sed dicitur deo tecta q̄ non
respicit ea ut eis punienda sicut
pena aeterna q̄ remissa sunt q̄
ut dicit glo viduare dei est peccata
punire ut infra dicit psalmo 50°
Averte faciem tuam a peccatis meis dicit
glo iniquitates dicit hominem
peccata concipiente que sunt baptis⁹
non tam pena sed et culpa est non
vera culpa accusabilis sed origi
nalis p baptis⁹ vero pena est et non
culpa in baptis⁹ enim delet originale
peccatum non ut non sit sed ut peccatum
ultra non sit ideo q̄ dicit Beati
quorum i. miserantur p gratiam ut in
regnum in mortale accipiant et
subdit quorum tecta sunt peccata s.
accusabilia non vel post baptismum
omnia Beatus vir et ce ille vir
et beatus est q̄ ita venialiter peccat
ut peccatum ei in futuro non imputet
s. adiudicatum sicut eterna Nec
est in spiritu eius dolus hic ostendit eum
deus non imputet illi s. in cuius
spiritu non est dolus q̄ se accusat
et sit peccator dolus enim est et q̄
sit peccator et iustum se p̄dicet qui
vero se accusat dolo carent talis
erat nathanahel de quo dicit
pol⁹ primo Ecce ver⁹ israhelita
in quo dolus non est talis erat et
publicanus iste humilis qui dicebat

ppicius esto in peccatori ¶ nō tacui
inveterauerunt q.d. hoc modo
ꝓfitebor sed olim quō tacui vel ita
intelligē possumus hic est bnus in
cui spū nō est dolus ꝙ ego olim
nō ꝓfitens deo veni in pecm
et hoc est ꝙ sit quō tacui s. cō
fessionē peccī que tacenda non
est ¶ inveterauerūt ossa mea dū
tacuī sic et clamauī subdit glō
ergo si nō sit qui sibi ꝓscius nō
est iustū se pdicit qd delicti quis
intelligit ꝙ si diceremus ꝙ pecm
nō hēm⁹ z.c. vt z dicit ap̄lus
p̄ ad ephesios ca. nichil in ꝓscius sū
sed nō in hoc iustificatus sū ille
igr tacet qui pecm nō ꝓfiteturi
ille vero clamat tota die qm de
sua iustitia p̄sumit vt ille phis
qui dixit nō sū vt ceteri hom
¶ nō die ac nocte q.d. pecm ta
cens et meritū tacitus in vete
ratū ¶ ad odiū quō die ac nocte
r. assidue gravata est r. vindicta
tua me rapiebat ¶ conversus sum
s. ita in erumpna mea r. in miseria
mea ipsam recognoscens dum
ꝓfigitur spina r. dū ꝓpinetur est
ꝓscius tūc ani sensū dolorē et in
veni mea in firmitate vel ꝓfi
gitur spina ꝓ aliū lignū r. suplicia
est illa firmgit que totū corpus
erigit tūc quersus sū in erup
na r. in mea miseria ¶ delictum
meum ꝙ pars in qua agit de
pnia vnde est venia dicens
delictū s. p mundū ꝓfessionē
facienda nō abscondi s. sicut
primus excusando sed manifestaui
ꝓfitendo dicit glō qui homo
regit pecm deus regit est ho
regit deus mittit ¶ si ho ignoscit
deus ignoscit et ideo subdit
dixi ꝓfitebor dicit glō magna
pietas dei hic ostendit vt ad
solam p̄missionē dimiserit pecm
totū votū enim p̄ peccatis indicit
magnū ergo est ꝙ sit dixi ꝓfite
bor vel ꝓ aliam litam dicit glō
nō dū pnunciat pmittit se pnu
nciaturū et deus iam dimit
ꝙ hoc ipm se dicit s. pnūciabo
vel ꝓfitebor quemadmodū pro
nunciare est nō ore sed corde
nō dū est vox in ore vt homo
audiat ꝓfessionē et deus audit
et ideo dicit ps̄ dixi confi
tebor adversū me glō multi
enim ꝓfitent iniquitatē et in
justitiam suā sed adversus deū
dicunt hoc enim fecit ꝙ deus
voluit vel stelle in fecerunt
vel ꝓsilir ¶ et remisisti impietā
tē i nō solū pecm sed impieta
tem r. superbiam pecī ꝙ pirius
abscondi ꝓprie arabit pietatis
facione ¶ ideo hēt ꝙ hoc arbit
dicit glō nde enim scūs est ꝙ
remisisti impietatē pecī ocs
enim peccatorum et agent
gratiā dei et idēo scilicet ꝓprie
remissione fecit vel faciendā
intempone opportuno dicit
glō tempus opportunū est tēpus
gratiē quo novū testamentum
manifestatū est et gratia xpi

nectum est de quo apls vbi ve
nit plenitudo temporis misit dns
filium suum factum ex muliere factum
sub lege vt eos qui sub lege
erant redimeret et ideo nec
est tempus opportunum tempus
acceptabile et dies salutis et
ideo dicit in tempore opportuno
exaudivi te q.d. licet scus over hoc
tempus opportunum sic dic qui sunt
in diluvio i. defluentes mundanis
libus concupiscentiis vel qui sunt
in carceribus diversitatum suorum vel
pelagii qui libero arbitrio et
iudei qui carnalibus observantiis
salutem assequi nolunt nec
imitantur i. addeti sed pagani
tu es refugium ondit quomodo scus
ovabit dicens tu es licet in solo
hoc exultacio mea i. con exultacionis
nec cum me i. a tempestatibus
huius mundi et suggestionibus dya
boli intellectum tibi dabo et pstat
vbi ondit latus finis et dicit deus
dare intellectum vt loquit hic
ypsa in persona dei mentis penitenti
dicens intellectum tibi dabo scilicet
vt cognoscas et scias qp omnia
sint exegim et studeas inspedicit
quid sicut dicit psalmus intel
ligencie sicut ypsalm monstrat
qp primitus intellectum et instruam
te ne obcaeas in via hac solica
in mandatis viam hic in abo sup
te i. ne qd tibi noceat dicit glo
ecce qm est glia penitentis
volite ecce accepto iam intel
lectu quando se penitens ad sup
bos et pcos differentes dicit
nolite non dicit sicut hos qui
estis hinnis sed sicut equus qui
circa cervice incedit p quem
significat superbi sicut pmulum stolidi
et pigri vel pecuni gemitus in
domit et pmulum iudeus pigeu
et stolidus in quibus non est intellectus
sed pater cum superbia et pigritudine
et tuc pcorum conversione
erat in chamo et freno i. in am
teriori et posteriori tribulacione
cos coercet qui non ad proximum
i. p humilitatem et pnitem sed
flagella qp impmi ostinge max
illas cum inclymo qp in futuro
multa flagella et pcaruntur tuae
indno qui ora gie et mia dei
asservit min circumdabit sed in
futuro beatitudine in qua ex dei
min circumquaq erit letitie mate
ria et tuc in fine illoq pfetis
dicit lemmini iusti indno et
glammini sicut scptum est qui glie
indno glaiat et hac est glia de
qua dicit apls glia nra hoc est
testamentum seu testimonium
glorie nre hoc est cum vos glia
qui gloria non vemoriter de peco

tricesimus primus

secundus

Cantate iusti indno nec
psalmus 32 cui in hebreo nullus
est titulus et pter hoc alqui
dixerunt qp psalmus iste esset
pars pcedentis sed dicit Nicolaus
de lira qp ipse et alii viderunt tres
biblias hebraicas et tres latinas
in quibus omnibus invenit istum
psalmum a pcedenti distinctum
non solum p spacium vacuum inter
duos psalmos sed in quaternione

quia iste psalmus apud hebreos est
329 et peccatum 21 ante bris levi
in prologo huius psalmi vel libri ut
illegitur magis deum facit men
cionem de omnis ~~[illegible]~~ quibus
apud hebreos et distinct apud
nos et eg et tn ibi nd fiat manci
onem de psal° i. et quia iste psalmus
apud hebreos est sit titulo tunc
dicendum est deus auctore ed mi
colai deum dicit quia credendum
est et tunc dicit quia iste psalmus
sicut et omnes alii certus fuerit
ab aliquo sco ppha vel aliquo alio
cuius nomen ignoratur ed dicit
et nicolai deum quia probabile sit
quia David fecerit hunc psalmum
quia exilii huius psalmi videtur quod
certus fuerit ad hoc quia plaudens
decantatur in templo modo pro
minori pte David apposuit divinis
laudibus alacritis decantandis
ut habetur primo ecclie sed secundum
opinionem bri augustini tunc in dubi
tantum David fuit auctor huius
psalmi sicut omnium aliorum psal
morum licet bris levi dicat
contrarium et ideo et dicit glo
ordinaria quia cum bro augustino
in hac pte non dicit hunc psalmum
esse sit titulo quod sic cum intitulat
in fine psalmi David et aliquis titulus
sensus patet expositoribus in fine
psalmi David et in hoc psalmo ppha
misum et porrexit deum omnibus
agens de operibus creationis et usque
ad omnia ut timet primum qui erant

et ulmet primum qui vacuerant inte
rio 18 ppha in hoc psalmo et mo
nere nos ad laudandum deum ostendi
deus quae quorum et quare lau
dare debeant 2 et sit pres primo
mutos et vetos ad laudem invi
tat 2o bri dicit illum psalm qui
adeulent dei puerit ibi bri
gerus 3o quod depredictis puerit
ib animum suum primo dicit exul
tate i. vos qui agnoscitis per
remissionem peccatum vos iustificen
tos de quo psalm peccatum 2 bri
vos inquam exultate i. exultan
tes laudate dum et quia exulta
re non possumus. in laudando deo
subdit vetos quia non est speciosum
huic inore peccatoris ecli ita ideo
dicit vetos et hoc duplici ratione
quarum una accipit ex pte laudan
dis decens enim est ut vetos deum
laudet de virtutibus suis quam hic
non potest in eadem gratia 2a
accipit ex pte laudantis quia decen
tior iustus et vetos dos suavis
laudat Confitemini dno dicit
qui et quae laudare debeant
hic dicit qualiter s. hoc modo
laudandus est s. ad litem confite
sic habentur ad levitas ut
laudentur dm in tubis instru
mentis sed glo ordinaria alia
exponit s. morali s. confitemini
dicit i. laudate dm in citharis i.
in tympanis ostendit sive habun
dant prosperis sive occurrant
adversi vel in citharis i. in af
flictione omnis in psalmo i bene

oprando servare decalogum legis
vii dicit glo psalterii intelligit
omnes que pertinent in duobus
mandatis dilectionis s. dei et proxi
mi quae pertinent in mandatis legis
et qui mandata nostra debet habu
dare plus quam servabant ideo sub
dit omnia et non solum gaudent
et laudate in operibus dei mandat
orum sed et in omnibus nove legis
s. evangelice quam et inimicos
tenemur diligere bona psallite
i. diligentes laudate in deum omne
que seque alta voce exprimitur
Quia verum hic dicit quare de
bet laudandus qui ideo psallite
Quia verum i. promissio dei verum
est in omnibus et non fallit et
omnia opa fidelia sunt Et subdit
eam qui diligit misericordiam que est
in punitendo et iudicium qui est
in reddendo Quia dum vbique eum
peccata dimittunt hominibus vbique eum
celum predicant ideo dicit misericordia dei
per totam terram dicit non celi quia
celi non indigent misericordia multa
et misericordia misericordia dei in terra
bonis habundat verbo dei quia
ipse dixit et facta sunt vt dicit
infra vel secundum aliam glosam pre
sio exponi Quia dei et ce. quia
celi et angeli sancti sunt nomen dei
i. filium dei in descensu s. sancti
et omnis virtus et spiritus eorum
spiritus oris i. s. filii procedente
a patre et filio s. firmatum est
omnis virtus eorum subdit ostendens
addit virtus eorum sit firmata

quia congregans i colligens ex
multis gentibus populos diffluen
tes vitiis sicut aqua congregat
et in vrna ad similitudinem demittit
ponens abyssos i. illos qui erant
in profunditate vitiorum in the
sauris i. in illos qui sunt thesau
ri et electi est timeat dominum
quia tam ineffabili misericordia dei plenum
est ideo timeat i. corde amare
diligat et laudat Commoue
mur s. a morte timoris abeo
sunt i. si nullo alio et tamen quasi
superficie emendet Quia ipse
dixit quia vere diligendus et lau
dandus est quia iste potens est
vt verbo suo fiat omnia dixit
enim et facta sunt ipse mandauit
dicit glo nota creatio et recreatio
scilicet creatio cum dicit quia ipse
dixit i. recreatio cum dicit ipse
mandauit et creata sunt s. per pulsus
legis et nouissime diebus istis
in filio et creata sunt i. creati
sunt fideles in vera fide catholica
dei dissipat q. abeo non
commouet et non abalio quia pe
dissipat ne habeant effectum
et non solum cogitationes adhuc occultas in
ipsum et non tantum populorum sed et
principum qui videntur sunt prae
aliquid posse proficere ideo dicit
et irrita i. irritat consilium principum
Consilium autem dei quia omnia
gentium dissipant Sed consilium
dei i. ministerium incarnationis

manet in eternum s. in affectu qz nid
eternum salutem nobis valet Cogi
tationes qz predestinatio est in mu
tabilis est Beatus gens cui hec
illum dicit qui adoratur dei pueri
beatus gens s. pueri fide et debitum
cultum beatus s. in spe et qz ista bea
titudo non est ex nobis sed qz exp
ectantes gratiam dei et subdit pulc
s. beatus de celo ondit quo elegit
dicens populum in hereditatem sibi
dicens de celo misericordias est humani
generis p assumptam humanitatem
vidit omnes s. equales in natu
ralibus sed ex omnibus aliquos
elegit exspectali gratia non ex meritis
operum de pupillo habitaculo respe
ctio est autem admirante affirm
mationem ne qui videat aliqui
sup omnes respexisse subdit
Qui finxit i. formatur corda
sua cogitationes eorum et plus
eos vel minus domus dicitur sicut
voluit loquitur similiter vel sicut
luti figulus luti sui adplicatum
fingit Non salvat vbi dicit
per exemplum qz dixit sup s. qz
divina prudencia et predestina
cio est ab principiis salutis
hoc tam in corporalibus quam in
spiritalibus et primo ponit exe
plum in rebus 2o in electis ibi
Ecce oculi Circa primum sic
Non salvat s. sui exercitus
nisi habeat divinam protectionem
hoc apparuit numeri 21 de con

qui cum fortissimo exercitu egres
sus est filios israel et occidit
in plio et gyrus hoc apparuit
iudice de og rege basan et ce
phalye equus hoc apparuit in
rege egipti pharaone et ex
ercitu eius ut legitur Exo 14 et
vehuntur dominus super eos aquas ma
nus Ecce oculi domini hic decla
rat idem in electis dicit oculi
s. mei domini timentes eum
et in eis qui sperant ex hoc
nomen dicit glo qz timere deum
et sperare semper coniuncti sunt et
idem oculi domini sunt timentes
et sperantes ut eruat s. eru
ma morte s. infernum Interim
alit eos in fame s. in penuria mi
seria positos Anima nostra
vbi ondit qz depudicitia seneca
et est qz conclusio predicti
dicens alia i. prescientia exspec
tat s. ut eruat a morte et
Quia in eo letabitur cor nostrum
scilicet in futura gloria ideo ecia
anima mea sustinet i. in nomine
sancto non in meritis nostis pure
finaliter orando concludit fiat
mia i. nostra misericordia sicut
inte speramus sequitur hym
psalmus tricesimus tertius
Benedicam psalmus sed
Benedicam domino in omni
B 24 psalmus alphabetum et est 22
versus et qz sunt 22 hec in alpha
beto hebraico et est psalmus
83 cuius talis est titulus

psalmi David cū mutuauerit fœdā
sua cum abymelech et dimisit
eū et abiit. Ytius iste quomodo
phytonissa quæ legitur primo regum
vbi legitur q David existens in
persecutione saulis fugit ad achis
regem geth qui alio nomine vo
catur abymelech q fuit quē
omnibus regibus egipti et q hoc
sit verum patet ex 20 et 10
leg. ibidem de ysaac vbi legitur
q abimelech iuit p geruim rum
in gerare vbi regnabat abymelech
et erat ciuitas s q dicit moral
de illa quē prius venisset in
geth fuit cognitus a philistinis
qui dixerunt nūc iste est David
rex terre nouē huic cantabant
p choros dicentes percussit saul
mille et David decē milia David
autē vt legitur ibidem posuit ser
mones istos in corde suo et ex
timuit valde et immutauit se
in oculis eorum et simulauit se
furiosum et impingebat in hostia
porte et aperto ore fecit saliua
eius defluere in barbam et
achis rex seu abymelech
hoc visō dixit seruis suis vidi
stis hominem insanum quare
adduxistis eum ad me an deest
nobis furiosi q introduxistis
istum vt faceret me primo et
sic dimisit David et ipse abiit
liberatus de illo periculo et pro
gratiam actione fecit psalmum

psalmum et ex hoc patet sensus
tituli in quo dicit psalmus David
et s hoc psalmus iste David dicit idem
quod primo David desiderat libertatem
regiam 20 alios addomum horatur
ibi sic cedite ad deum Circa primum
sic dicit benedicam dō in omni tem
pore sc tā prosperitatis quam ad
uersitatis quam multos qui solū
benedicunt dnm tempore prosperi
tatis patet illud zacharie q
benedicit dō diuitias sed sumus
sed maledicunt tempore aduer
sitatis sicut vxor iob dicebat
adhuc in simplicitate tua ac bē
dic deum et morere. i. maledic
p doctores et ideo dicit ibidem
q iob audit vxori dicens q
vna de stultis mulierib loquita
es iob q semp laus i. in omni
tempore dicit glo laus dei sēp
est in ore eius qui omnia que
dicit vel cogitat sit culpa dicit
vel cogitat in dno i. laudari
a deo. i. desidero cui laus est
vera nicol de lira laudat
autē deus hominē quīq aliquē
effectū vel signū placet ei vtutis
testimonium et hoc modo loquit
apls ad corinthios 10. qui
gliat in dno gliet 2 cor. audiat
mansueti et audiendus est qdā
vtl que moderat vtl que inter
alias vtutes maxime appetit
in dauid et ideo ipse de se po
dicit mansuetudo mea mul

tribulant me 2° regum 22° et in
fine psalmo vi° gemens dicit David
et ideo dicit audiant mansueti
verba mea collata ideo p mea ma-
sueudina et lenitate et talia
ipsi possidebunt si in mansuetu-
dine perseverabunt et David re-
putat beneficia divina et se
tam quasi magnum et non sufficiens
et solus id gratias agendi et ideo
alios ad se invitat dicit magni-
ficate dicit glo exaltemus
exaltatio hoc dicit et exaltet
nomen eius in idipsum i simul et
in unum ut aliquid invicem ha-
bent operandi bona que sibi ex
hoc accederunt dicit exaltavi
i. inter mundi oblectamenta et exaudivit
me dicit glo p quam patet et que
non audiunt ipsum non quaerunt et
exaudivit et hoc ideo dicit p
glom et post mundum et mundi
oblectamenta pretant tribulationes
sed exaudivit dicit iste servus eius
putat me i. infirmus eripiet
eum mortale hoc induerit in mor-
talitate et dicit universaliter ex
omnibus glom et non potest
dici de quantis tribulationibus
eripi imperavit et non alium
deum exquisivit accedite ubi illos
ad bonum hortatur et primo ad bo-
vite operatione per quam homo orde-
natur ad deum deinde ad bonum
vite active per quam ordinatur ad primum
ibi venite filii circa primum sic
dicit accedite ad deum s. non pedi-
bus corporis sed affectibus mentis
per veram fidem operatione et charita-
tis amore illuminamini et ipse
lux vera est ut dicit joh i°
et facies i. oculos vestros non con-
fundent illius enim faciem obundan-
dum cum periculo i. expellitur
iste primus ipsum ad suum propositum
adducat verbum et exemplum
dicit iste primus s. ego David
clamavi ad dm s. liberandus a
s. philistinis et a rege achis
de quo sup in titulo declaratum est
et exaudivit et non solum fuit se
a philistinis sed adhuc per secutus
sunt libertatem immittit angelus
s. xpe qui est angelus magni con-
silii de quo inspiciendi consilium
sunt dm ille inquit immittat sua
gratiam meritorum timentium eum
et eripiet eos et protegit en
pueri et eripiet eos in futuro
gustate i. exprimentur cor tum
et cognoscite quia suavis est dominus
et ipse est panis vivus qui
de celo descendit dicit glo ipse
est cibus dulcis et est vitalis su-
menti et et non sufficit accedere
vel gustare sine spe ideo subdit
beatus vir dicit glo miser est
qui sperat in se vel in alium
hominem sed qui sperat in eo
iste beatus est et talis per gustu
cio divine dulcedinis auget
spem future beatitudinis et et
vult omnes addeum solliciter
esse addit timete dicit glo

vt qui stat videat ne cadat
dicit omnis vt nullus licet bn
mentis ab hoc desistat et de se
presumat et ideo timere dom
quia nō est ex hoc cert q primo
re in se stantis diuina potentia
omnia transitoria contempnit
conuerso autem est decipidis et
amaris in hoc mundo ideo sub
dit diuites egueruit et fidem
nō habent que est sba sperandum
rarū et esuriunt q iustui
sunt et ideo dicit bātus hieron
in epla ad paulinū antiquū dem
est auaro de est tam q habet quā
q nō habet inquirentes i. diligenter
querentes dō nō minuentur
i. sīn diminutione habebunt hoc
q est omne bonū s. beatitudine
que omniū bonorū est stans
ag est pfectus et venerabilis
locus 3o de gustate venite filii
vbi oueniencer exhortatur
ad bonū vite scte que spiritu
in hoc q quis vitat pcm et
opet bonū dicit venite filij
dicit glō mos ppheis est di
scipulos vocare filios venite
et audite timere studite i. in
struim vos quo timore dō
timere debeatis illo scilicet
timore qui est initium sapie
et tuc describit eū effectū s.
quom deus meritoria timeat
dicit quis est homo q.d. est
aliqs talis qui vult vitam s. que
est simpli vita in qua nullus mo
ritur diligit i. quis est homo qui
diligit bonos dies qui erant
nocte de quo dicit infra q tenebre
nō obscurabunt sicut et nox sicut
dies illuminabit s. si aliqs talis
est accedit hoc q sequit ppheta
vbi docam pcm vitare diuerte
a malo s. obseruando pcepta ne
occidas nō mechabe
ris exo 2o et fac bonū scilz
obseruando pcepta affirmata
amento q die sabbati custodies
et sanctifices et honorare patrem
et matrem dicit glō duo ergo
bona sunt diuerte et fac. illud
vitat culpa istud meret palma
inquire pacem pater sum tuū
et certe vt apperiat q sitū ode
dicit roni et persequere eam die
glō hoc ideo q hic mundus nūq
est plena pace s. semp est pugna
cū vicinis nō sequere vel p fac
sequere i. p seuera inquirendo
oculi dō oueniencer ostendit
fructū bone operationis et q
opposita in ea se ponta magis
excescunt ideo mixtim agit
de fructu et pmio bonorū et
pena malorū oculi dō s. mise
dei supp iustos i. bōs operantes
et aures vt q petunt det s.
glam p gratiā et notanter dicit
in pcos et nō ad pcos in quo
notat calamitas auxiliatris

seu iudicantis dñi in impios iudicor
hiterit sed forte dicit malus secu
re facit mala q̃ nõ sup eũ sunt
oculi dõ iudiuisos deus attendit
me nõ videt ideo subdit Vltus
iuste dõ i. vindicta et indig. cõ
dñi sup facientes mala et p̃dit
deteriora. s. vinceciũ s. vt neo
sci pcis interceddunt Clamaue
runt iusti s. qui fuerunt ante
legẹ s. habraham ysaac et israel
et dõs i. xpõ exaudiuit eos s. in
sua vrone eos liberando ideo
subdit et exomnibus q̃ oppriũ
duxerat oppriuit ante vt dicit ysa
iuxta est dõs. q. d. sicut tunc
clamauerunt et dõs exaudiuit
eos ita et nũc tempe noue legis
dñs iuxta i. pxe est hijs s. eos
liberando de tribulacõe vel vtu
te p̃stãte eis dando et humiles
s. de scripis nõ p̃sumentes et
sancti subiungit omõ sanctis
iustorũ qui dicit necte est vt
iusti liberentur q̃ multe tribula
ciones iustorũ dicit glõ qui
ergo nõ patit nõ est iustus et
de omnibus postq̃ erunt transmi
grati in eternũ vequie Custodit
ur. p ossa in quibus consistit vo
lun mentis et hec dõs custodit
in electis et ideo dicit Vnum
ex hijs nõ conteritur i. ipsa pa
ciencia que vincit omnẹ mali
ciam in electis nõ minuetur
Mors peccatorũ mors enim malue
malia est q̃ est vite corporalis
p̃sencio sed mors culpe peior
est q̃ est p̃sencio vite spiritalis
et qui oderunt q̃ odium suppli
est occasio multorũ malorum
sicut econuerso caritas proximi
est occasio multorũ bonorũ
et qui diligit proximũ legem
adimplebit p̃ mũdicie iuro
lyte sic interficiet impios
malicia et odientes iustũ vedi
ment dõs hoc fuit impletũ in x̃o
qui pcio sui sanguinis nos
redemit et nõ delinquent
dicit glõ quãuis sit peccẹ nõ
sint tñ nõ delinquent i. nõ
peccabunt admouẹ crucis
dampnacionis et hoc est vanũ
generaliter de oib̃ p̃destinatis

psalmus tricesimus quintus

Iudica domine nocentes
psalm̃ 3 q̃ cum talis
est tytlus psalm̃ in finem
ipsi dauid ex quo apparet
auctor hui psalmi Demstratio
vero hui psalmi dicit nicolai
de liva q̃ dauid fecerit hũc
psalmũ cũ esset in persecucõe
saulis petens diuinũ auxiliũ
in qua persecucõe multos alios
psalmos fecit q̃ p̃ secuncio
illa diu duravit Duas habet
pres primo dauid postulat
auxiliũ diuine protectionis
2o naturẹ periculũ sue psecu

cionis. ibi gaudentes primo pars di
uidit iudicis preces primo ponit diui
num auxilium 2° applicat predicat pro
tectorem suorum hostium. ibi confundi
tur 3° exprimit sue liberationis gau
dium. ibi. anima autem mea exultabit
Circa primum sic dicit Iudica i. iudi
cio damnationis nocentes me s.
saul et suos applicatos et non dicit hoc
zelo invidie sed divine iustitie ex
pugnantes q. dicit quia ego non suf
ficio expugnare apprehende ar
ma laquit de deo modo humano ar
ma s. ad hostes in vitandis securis
ad prehendendi et expugnandi scilicet
in effectu exterioris auxilium tuum adde
affundi furmeam i. eucharistiam gl. ad
i. ad glom ordinem multiplica vin
dictam et pelide adversus s. vt
amplius non possint me persequi dic
anime meae s. prouidentiam salus
tua quia ipsi dicerunt non est salus
ipsi in deo eius vt sup. pt. 2° Con
fundantur vt applicatio predicti deuo
cionem suorum hostium qui putabat
in spiritu dicens confundantur i. ad
confusionem et timorem puniantur
quia semper fuit qui saul cum confusione et
timore fugit vulnerati philisti
nis et serpens interfecit et multa
multitudo istorum persequentium David
ibidem interiunt vt legitur i. regum
vltimo et ideo subdit auertantur
s. saul doeg idumeus et ceteri
sui applicati fiant tamquam puluis
qui non resistit ventis imperium veni
sic nec saul nec exercitus eius
resistere poterunt nunc et
imperium philistinorum et angelus

domini coartans eos saul cum et exer
citus eius non fuissent sic deuicti
a philistinis i angelus domini nuntio
dei iudicio fuisset eis obstructus
et conturbatus eos vt legitur deuo
2 de filiis israel quorum vnus persequebatur
mille et duo fugiebant decem
milia nonne deus suos vendidit
eos 2 ca. et dominus peluit illos fir
mum illorum applicatum et vt super
quia predicit malitiam iniquorum
tenebre i. ignorancia vt non vi
deant nociua et lubrica i. insidias
vt stare non possint et angelus
domini s. tamquam minister diuine iu
stitie et etiam huiusmodi vindicte
subiungit Luto gressus i. sit ei
et dominus quiescat quo merito fiunt
hec omnia malta i. inde quo
gressus abscondunt quo saul et
sui applicati posuerunt occulte
insidias dicit David vt habetur
primo regum 23. Supervenerunt
autem et incursauerunt
me de diuersis in quibus ino cens
sum vel fui et ideo sup vtcue i.
sit eis et multiplicetur Venit illi
in hoc applicate prudit mortem
ipsius saul qui voluit dolose
occidere David primum philisti
norum vt habetur p. regum 18 vbi
et saul deberet tradere filia
sua ipsi David voluit ideo spe
p sponsalibus certum procuravit phi
listinorum et dixit saul seruis
suis sic loquimini ad David non
est rex nec sponsalia in dni cedu

ꝓpucia philistinorū ut fiat ulcio
de inimicis regis et subdit idē
in textu et cogitauit saul tra
dere dauid in manus philistinorū
et tunc iste laqueus venit ipsi
sauli eo nesciente quia uulneratus
fuit a philistinis et timens ab
eis turpiter occidi se ipsum inter
fecit ut habetur primo regum ultimo et
ideo dicit veniat et in laqueum
scilicet mortis cadat in ipsum
s. laqueum Anima autem mea ubi
conuenienter exprimit sue libera
cionis gaudium dicit anima s. gratias
sibi agendo scilicet anima que audiuit
Salus tua ego sum ut supra in prin
Et delectabitur de quo de hoc quod
saluabit me et quia magna leti
cia mentis redundat et ad vi
res corporis ideo subdit omnia
ossa mea dicent i. manifesta
bunt gratitudinem prescite sal
uacionis dicent s. domine quis
i. nullus eripiens inopem s.
me dauid et mihi adherentes
quia omnes oppressi ore alieno
confluxerunt ad dauid et tunc
in persecucione saulis et factus
est eorum princeps ut habetur primo
regum 22 de manu i. de manu
saul et sui exercitus egenum
et pauperem repeticio eiusdem
est Surgentes postquam dauid
postulat auxilium diuine pro
tectionis hic conuenienter allegat
periculum sue persecucionis et quia multi
de populo israel ad complacendum ipsi sauli
imposuerunt dauid diuersa falsa
per que ondere volebant quod persecucio
contra dauid esset iusta ideo dicit
Surgentes quia aliqui eorum testifi
cabantur super illis impositis ad a[illegible]
[illegible] iniqui quia contra equitatem testa
Que ignorabam i. quorum nocens
fui interrogabant me i. proponebant
contra me quasi deberem ad
illa respondere Retribuebant quia
multa bona fecit dauid sauli
et populo eius pugnando pro eis
contra philisteos sterilitatem
retribuebant mihi quia propter
persecucionem saul cogebatur
dauid vitam austeram ducere
in desertis et sterilibus locis ideo
dicit Sterilitatem ego autem cum
seuirent in me induebar
cilicio s. insignum humiliacionis
ad impetrandum beneficium diuine
consolacionis humiliabam i. affli
gebam vitam meam in ieiunio
et oratio mea i. ad bonum meum
ordinabitur et quia dauid in huius
modi persecucione afirma caritate
non decidit ideo subdit Cum
proximum s. repugnans saulem
et suum populum sic complacendum
s. de prosperitate eorum congau
dendo et lugens de eorum

aduersitates et ideo planxit et
luxit de morte saulis et ionathe
et de victoria philistinorum et
ait ut legitur 1o regum prima
montes gelboe nec ros nec
pluuia et cetera et aduersum me
vbi queniente ordine gemuerunt
sine persecutione exspiratione qui
erant cum eo et illi qui erant decidit
in bello s. iudas exspiranit in morte
ipsius dauid cum saul ut patet
de eo in libro i regum 2o et ideo
dicit saul de dauid ut licet ibidem
Quod si tentat ingressus fuerit
persecutor eum in omnibus iudaea
et tamen cum persecutio ideo dicit
aduersum me s. cum saule et
gerebat suum et non semper fuerit
insidias et proiecta et ut dicit
in 2o regum 2o saul et omnis israhel
gebant dauid et omnes est et
non fuisset fem si dauid fuisset
dissipati sunt i. ad vitam dum si
sunt non permisi sed desun
iniquitates comprehenderunt me
i. deriserunt me fremuerunt
i. intrinsecus odio in me frema
bant vbi verba deficiebant
Dne qui respicis s. oculo tue
pietatis meam persecutionem vesti
tue i. pone vitam meam in sau
ritate ab omni persecutione ab omni
bus i. ab iudeis persecutoribus
omnem s. virtum malum Confi

tebor i. vrinam gratebor tibi
in loco eius dicit hieronimus
deuia et hebrei non habent optim
sed pro vrunt fuit indicatum
modi in populo gentium i. in populo
gentium qui non mouet sed ventum
tempestatis et pluuias non sup
grauerunt et ce s. oppressorum
me qui decerunt s. saul et sui
oplices et annuunt oculis i.
vicissim se tactis nutibus Quo
in quidam s. pace amicitiam ut
saul cum dauid clamaret post
eum in spelunca et viri israhel
ut in regum 24 et in secundum
i. ad modum hominum terrenorum
habentium aliud in ore et aliud
in corde dolos cogitabant et
dilatauerunt sup me s. loquen
tes superbi dixerunt euge euge
viderunt oculi nostri s. furtum
istius hominis et exitum vidisti
dne s. hanc impietatem ori ne
ne tacias i. ne transeas absque
debitis penis et longe zelo
iusticie Dne ne discedas a me
s. subtrahendo tuam protectionem
exurge dne s. eos adiuuando
deus meus repetatio et iudica
iudica me quia ego non adiuuabo
iustos sed impios et non sup
gaudeant in i. ut mihi de
flent quam gaudeant in
plaudant mihi sum in me

Non dicant euge euge s. gaudentes
de mea aduersitate nec dicant
i. in morte perduximus eum erube
scant s. frustrati sua intencione
qui gratulantur i. qui querunt
gratulari malis meis s. saul et
sui complices deinde quod dixerat
euidencius exponit Induantur
i. plene repleantur confusione qui
maligna s. coram saule dicentes
dauid querit malum aduersum
te ideo dixit primo Regum 24
Exultent et ce i. qui approbant
iusticiam meam et dicant semper
s. deum laudando de mea libera
cione qui volunt iusticiam
meam i. mihi qui sum humilis ser
uus dei et lingua s. interior
mentis meditatur s. pro huiusmodi
liberacione tota die i. assidue
laudem tuam s. meditabitur seu pro
nunciabit lingua mea glo
ordinaria exponit hunc psal
mum de xpo cuius figura fuit
dauid et qui s. xpus passus
est in se et in membris suis
et ideo in hoc psalmo secundum
humanitatem loquens petit
a patre auxilium protectionis
et exprimit grauitatem
sue persecucionis ibi Surgen
tes usque in finem et ad hoc
textus psalmi faciliter potest
applicari Sequitur littera

psalmus tricesimus quintus

Dixit iniustus ut delinquat
psalmus 3us cuius talis est tytulus
in faciem serui dei psalmus dauid
de materia huius psalmi dicunt
aliqui quod dauid fecerit eum pro
victoria populi israel exeuntis de
seruitute egipti sed nicolaus
de lira dicit quod dauid fecerit
hunc psalmum de se ipso cum
esset in persecucione in quantum
cum esset sepe in magnis pericu
lis diuinitus fuit liberatus
et secundum hoc psalmus iste posset
exponi de malignitate saulis
usque ibi Dominus in celo et ulterius
posset exponi de misericordia dei
ipsum dauid liberantis sed quia
non tangitur aliqua specialis hystoria
in hoc psalmo de persecucione
predicta ideo exponam hunc psalmum
sicut exponit glossa que dicit
quod psalmus iste agit de errore
quorundam dicencium omnia
peccata et mala esse ex vicio
et fragilitate nature et
creacionis nostre Bona vero
esse ex libero arbitrio quem

eruere dimpnat ipsa ostendes
mihi oia esse exnobis bona vau
ex deo p̄ verum et sic in verbo p̄ceu
nū d̄o intellig̃ quilibet fidelis
in cui p̄sona ipsa in hoc psalmo
loquitur qui bona deo mala vero
sibi attribuit duas hēt partes
p̄mo affert. ab hoc esse malicia
2o. a deo dicit esse bona p̄misam
ibi dne in celo et est desperio
vivi iniqui sicut in capite libri
fuit desperio bni q.d. Iniustus
i. gens iniquorū dicit i. deli
berauit in semetipso i. apud se
et nō in publico vt delinquat
i. libere peccet nō est timor
et ideo inexcusabilis Quō do
lose q. vere nō est timor quō
dolosa agit s. dei vt inveniat
i. vt inveniat iniquitas eius
odio habeat verba oris eius vbi
ondit pecula cū iniquitate ipsi
dicit verba s. aspera et blanda s.
ad decipiendū noluit intelligē
dicit nō nego eū posse intelligē
sed noluit et verum vnum nō hēt
Iniquitatē nō solū ad intelligen
dū ad bn̄ operandū nō declinauit
sed q̄ pecc̄ et iniquitatē i. in
corde et secreto gloia affirmat
omni vie s. cū studio et mora
p̄leuerauit omni vie i. p̄ni
fuit iniqua operari vel affirmat
i. vltimo se ingessit omni vie
i. omni male operacioni malicia
autē nō odiuit sed pocius di

lexit q. affirmat dne in celo vbi
ondit bona esse a deo p̄misam q.
dicuerat q. iusti peccat hoc hēt ab
ipso sed q. iusti bonū opat hoc hēt
ex dei misa et ideo dicit dne in celo
i. in iusto est misa tua vel aliq̄ sua
celū inquibus habitas p̄ verum et
veritas tua vsq̄ ad nubes i. q. aliq̄
sunt nubes doctrina alis pluentes
hec est veritas i. iustitia tua iu
stitia tua i. iustos tuos nō solum
fortis nubes sed montes dei i. sta
biles firmitates qui fluct̄ huius
seculi Ad q. aliqs dubitando
dicet vnde hoc q. aliqui culpa
sua dimpnat alii vero misa
dei salvantur huismodi dubium
occurrit ad deū Iudicia tua i.
occulta et profundissima et omno
inseruutibilia et ne ds putet
malos omno misa dei p̄uenit sub
dit homines et iumenta i. electos
et reprobos salvabit dicit glo
q. vtriusq̄ necio corpus indul
ges et ita nullus misa tua est
expers dnce septuaginta Cui sole
suū facit omni sup bonos et
malos salvabis dne mgl homines
et iumenta Quē admodū i. q.
multiplicē ostenti filii aurē i. m
mirabiles admirabiliter vacuoiū
integrime i. in p̄cepta veteris
et noui testamenti vel in dilec
cōe dei et p̄ximi sperabunt s.
aliud quā necia corpalia s. eter
na salute et subdit ostendendo

q̃ sperabunt inebriabunt̃ i. plenitudine glie fruitur dom̃ celestis
ierlm de qua domo dicit psalmus
Letatus sum in his que dicta sunt
mihi in domum dni ibimus et torrente
i. pfectum inestimabile iocunditatis
dabis eis que iocunditas est torrens
nō ideo vt transitoria sed
q̃ copiosa q̃ ibi nō erit molestia
aliqua nec labor in quo sicionis
sed facie ad faciem videbit̃ deus
Quia apud te est fons vite q. d.
inebriant̃ et potabis eos quia
apud te ē ccl̃ xpō est apud te
i. tecum pater coequalis s. diuinitatis
et in lumine tuo i. in eodem xpō
qui est lumen de lumine s. de te
videbimus lumen. i. cognoscemus
te qui es verum lumen porrende
i. vel credentibus q̃ bona a te sunt
mihi sunt ad te q. d. vt ad
illam vbertatem dni tue venire
possimus prende hic et iustitia
tua s. in fide et bona operatione
Non veniat s. vt hec in gringitur
nō veniat i. superba affectio qua
homines extollunt̃ de bōis
et illa affectio est quo ideo vecedit
et manus peccatoris i. impulsio vel
suggestio diaboli vel cuiuscūq̃
sui membri nō moueat me seth
ablunnliatis minis vel blandis
et ideo timeo et ouo vt non
veniat in q̃ ibi i. in pede superbie
ceciderunt s. nō solum diabolus
sed et primi parentes et omnes q̃
adhuc operant̃ iniquitatem ex

pulsi sunt s. a statu suo s. hii qui
cecideruntt s. diaboli et primi homi
nō poterunt stare s. amplius vel
p se resurgere nisi nisi gratia
dei preuenient̃ sequent̃ hanc

psalmus tricesimus sextus

Noli emulari in malignantibus
psalmus 36 cum talis et tale
psalmus dauid in hebreo inscriptio
ione leu talis et tale dauid in
q̃ ppōnt̃ hec litera hebreu samech
ad designandum q̃ dauid est dei
electus et exhoc tyto appellat
auctor huius psalmi psalmus iste
vt dicit glo totus est de conuersa
ione malorum et loquitur ppha
in hoc psalmo in persona ecclie
ad instruendos illos qui de pspe
ritate malorum indignantur
murmurantes de flore malorum
et labore bonorum credentes
q̃ ora eorum agunt̃ hos ad deplo
rant̃ ne iniquitate malorum imi
tent̃ docens hec nō solum agi
sed diuina disposicione vltime
gubernari Ves hic pres primo
moneat ppha ne quis maligna
tos imitet̃ 2o dicit malos q̃
bonos in vita torqueri ibi ob
seruabit peccator iustum 3o ondit
iustum in pna nūquam deseruit
ibi iunior fui. deploratus
ppha in persona ecclie ab inuita
ione malignantium dicit Noli
emulari i. tu quicūq̃ fidelis
noli emulari. i. indignari in

maligna[n]tib[us] q. d. in gl[o]ria[n]do
p sperit[a]te malignancia[m] no[n] per
turberis q[uia] de[o] nec zelaue
ris i. no[n] diligas nec imitaris fa
cientes iniquitate[m] Sunt enim plu
rimi estimantes in hiis temporali
bus bonu[m] illi esse et tm malos
in p[ro]spitate floreare aspiciunt
indignat[ur] et eos in malicia volut
imitari cu[m] videns eos in bonis
istis transitoriis habundare
Quib[us] ipsa hic tm mortu[i] diswa
det dicit Quo tamq[uam] fenum
q. no[n] debes zelare nec imitari
quo sicut fenu[m] arescens veloci
ter deficiunt fenu[m] hodie floret
et cras in clibanu[m] mittit[ur] et com
buritur et ideo sicut fenu[m] sic
bona transitoria arescunt velo
citer et decidunt que ad modum
oleri herbarum quarum ad bona
transitoria Spera q. d. tu vo
spera in dno et q[uia] sui ipsi[us] spirit
p[ro]supo est deo subdit et sic bo
mitate et in habun[dan]tia terra i. p[ro]te
ctiam erit quia nullus silua[m]
et pascuaria s. in sacramentis et
sacris scripturis et doctrinis
Delectare in dno s. ut diligas
que times et dilige tibi s. ad tua
utilitate Revela dno iudica
dno q. p[ro]ceptis s. carnis ann
ueratu et corporale et q. velis
inde liberari et spera
in eo et ipse s. qui bn potest
facere i. liberabit te de corpe
mortis huius et educet q. no

solu[m] d[e]lire tibi venit Et ad ducet
s. de tenebris scili iusticiam tua[m] i. fide
et bona opa que hic sunt qui sub
medio illam iusticia[m] educet quasi
lumen i. educet eu[m] ad lume[n] futuri
iudicij vbi omnia manifesta erunt
et iudicia[m] s. quo iudicas et legis
sed q. no[n] vides et q. ni[hil] a mulis u
ridetur educet tamq[uam] meridiam
i. ad claritatem visione[m] sed ut ad hoc
puenias Subdit ecce dno s. obser
uando p[ro]cepta eius et ora eum
s. donec p[ro]missi det glo ecce bo
regula ut boni faciam[us] et deum
orem[us] Noli emulari vbi expon
vnde solet malei indignatio dicit
noli no[n] in via dei iniqua tu es
et p[ro]cu no[n] vadit p via legis
diuine sed p imperitu passionis
sue et q. dicit vbi hic Ego omnes
nos qui oiuet erraui[mus] vnusq[uisq]
in viam suam declinauit et sic
p[ro]cu via sua p[ro]sperat[ur] qui obti
net q. intendit ad tu p[ro]speri
tas magis est aduersitas q. si
crescit bonu[m] temporale decrescit
spirtale sicut dicit Beatus Augustin[us]
in sermone de innocentib[us] vicu
in ancha dimpnu[m] ingsera tulit
vestu et p[ro]didit fidem acquirit
pecuniam et p[ro]dit iusticia[m] et
ideo ipsa iuc Noli emulari et
exponit q. dixit cu[m] subdit in
homine faciente i. in opinte
iniquitate tenet si p[ro]sperat[ur]
sed q. desine ab ira i. nec habas
commocione[m] vel indignatione[m] breue

vel diuturna q̃ dicit glo nra et subi
ta furor dicit dum zeli emulari
vt malignaris s. sicut et ille qui pro
spat et subdit cum quo qui malignat
s. modo floruerit quasi minus bona
s. in futuro sustinentes sunt qui ad
uersi fuerunt et pena despiciunt
ipsi s. vnencii et ne longa videat
dilacio de exterminacione hunus
malignii et verbum eius bni operancii
et dn sustinencii subdit et ad
huc pusillus s. exspectandus est et
non erit peccator s. in futura prosperitate
et quaeres locum eius i. s. quaeres
et non inuenies s. inter electos
q̃ in futura morte eternam condemp
nabit et sic locus eius non appa
rebit inter vnos s. eternam vita emulae
ri sunt i. hii qui patienter hic su
stinent dn hereditabunt terram
s. vnencii et delectabunt i. omni
modo pace s. tam corporis quam mte
q̃ in illa terra non erit turbatio
neq; luctus neq; clamor obscurabit
peccator peccator prius post q̃ decuit et
honorat est q̃ boni non debent emu
lari audit hic malos sup et gra
bonos in ira torquendi dicens obscu
rabit peccator iustum occulte insidiat
illi vt eum ad suum malum allicat
et si non pt eum allicere stridebit
sup eum i. magna irascendia et in
ira torquebit sup eum quemadmo
dum iustorum seruorum sacrificium
est deum s. vt quem non potest sub
uertere et ad se allicere contra
accidere dn sunt videbit i.
inuisibile videt quo q̃ respexit

s. q̃ ipse peccator non videt dies eius
s. in quo dampnabit gladium eum gna
uerunt dicit glo ecce aperta impug
cio gladium i. manifeste impugnant
q̃ obscuriciones occultis subuer
tere non possunt intercedunt
iuncii s. si addunt non pficiunt tue
intercedunt i. studiose dolos pa
rant vt p blandi vincant quos
prosperi vincere non possunt vt
decipiant s. paupe pauper qui
sibi non sufficit et inopem s. qui
ope non valet hic vt tunc dent
reos conde s. suos martires gladi
cornu q̃ si p persecucione inferent
iustis in corpe ipsi se accidunt
in mente pre frequenter grigit
diuino iudicio vt mors quam parant
iniqui iustis venient eis vt leg
de aman qui fuit suspensus in
patibulo q̃ parauit mardocheo
hester a. et sucus cornu s. insidie
que p iuncii significant fructu
uent s. ne nocent iusto et
notat glo hac q̃ nam dn gladi
significat ad iuncus q̃ tribulacio
que p iuncii significat nocet et
et vtile ad purgacione sanctu
et augmentum meritorum et ideo
vtile est vt non affligat iuncii
vero nocet et affligi ne blande
et promissiones dolose seos deci
piant adhuc est modicum iusto
q̃ quasi modicum habent de
bonis temporalibus sufficiencium
habet q̃ apparet est ad alia

s. ad bona spiritalia quia diuitias
in quibus non habet sufficienciam sed in
digencium et eis abundant pauper
iciam et deo melius et vere medi
cat Quo brachia i. fortitudo dim
istrat et potentias eorum pibunt
confirmant et a diuiciis et a bono
no mouent nec in psperis nec in
aduersis Nouit dominus dies immacu
latorum assignat eam quare iustos
confirmat dominus et nouit et ampli
fiat et approbant dies i. virtus
immaculatorum i. iustorum et here
ditas s. que p dies immaculatis
datur mercedem erit non confundet
i. mopi pturbacionis vel afflicionis
pacientur in die iudicii et in diebus
famis s. qui mali esurient et sicient
in eternum tunc saturabunt plen
tudine glorie pecores pibunt
s. fame et sitis et declinant eum subdit
inimici eius domino mox i. et statim
s. honore et potencia huius mundi
deficientes s. assidue quia admodum
i. quanto plus claudunt tanto
cicius cadunt et deficiunt sicut
fumus quanto plus in aere ascen
dit tanto plus diminuitur
et deficit sic impii et inimici
dei quanto plus exaltati fuerint
in pnti vita tanto plus depmentur
in futuro iuxta illud apli 16°
Quantum glorificauit se et in
deliciis tantum date illi tormentum
et luctum commutabunt pecora et digni
et vt deficiunt qui mutuabitur
pecora et accipit qui mutuat deus

corpus intellectum liberum arbitri
um et ministrat et bona tempo
ralia et non solum i. non agit deo gratias
depdictis vel mutuabunt et accipit
qui mutuat i. audit verbum dei et non
soluit et non reddet operibus quod
iuditum pecepit nisi aut scilicet
de hiis que accepit a deo et pius
misericordia circa non habentes
deinde abuit pcedit ergo misericordia in
affectu et sequitur largitatis in effectu
et benedicentes qui deo iusto misere
ret et scit et benedicentes ei s. domino
deo misericordiam et tribuendo deum
laudantes Et hereditabunt terram
s. vmanciam dilectantes aut
s. pturpitudine viri de quibus di
nomen dei pvos blasphemantur
inter gentes disipabunt s. eterna
damnacione Apud dominum gressus
i. affectus et operationes dirigentur
scilicet in mandatis ne declinant a veritate
dine diuine iudicie et vna scilicet
ho nolet tunc vna domino vel vna eis
i. deus nolet visum homines dest
approbabit ordinant eum ad pmium
vite eterna Cum ceciderit i. cum
p tribulaciones pillus fuerit non
collidetur i. non frangetur pcellas
tribulaciones et pcellaciones
vel cum ceciderit p pecm veniale
non collidetur i. non frangetur in ruina
et addit enim et dominus pstat manu
eius sed et iusti et pdestinati
aliqm cadunt in pecm mortale
sicut pater de David ideo dicit

ordinat

Michaeus dauid sic pt exponi
de mortali cū accideret scilicet iustus
predestinat/ p poenā mortale non
collidet i nō irrepabiliter franget
q dō/ s. p pmissam cū reducendo ad
gratiam Iunior fui ondit iustum
nūquā deseri dicit iunior fui
dicit michaeus dauid ex hac apparet
q dauid fecit hunc psalmū in se
nectute Sed glō exponit hunc
q ppha loquat in ipsa ecclie que
qi vnus homo inprimis tēpibus
iunior fuit qn incepit legis iuu
ralis in sedem suscepit et puer
fuit in abel in ppheris et patriarch
is sed iam in fine seculi senex fat
est in senectute vberi q in aetate
honorabili xpm suscepit et ideo
dicit ppha in ipsa ecclie iunior
fui et omib/ his extrib/ nō vidi s.
adhuc nec semen i. nō vidi opa
eius sū remuneratē vel semen
mmitatorū iusti indigentes et
sū adiutorio Tota die q merito
iustos nō est derelict/ nec semen
q tota die i. assidue miserat. s.
p primo quantū ad dictū pretentis
imperiorē s. quod dando p xtum is
iuenta et semen s. bona opa et
inmitatores vt sup Declinat ama
lo amonicio et ppse q.d. q iusti
ista pdēt gaudent ideo tu quicūq
fidelis declina quantū ad observan
tiam pceptorū tam negatiuorū
quā affirmatiuorū declina dicit
glō q sit pinnocentia et fac
bonum

p opacionē virtutū et in habita idest
in habitabis in eternū sup ea s. tem
ra viuentū de qua sup dētū est
q dō/ iunior i. opa que fiunt secū
dū ritū iudicū et nō derelinquet
i. sū adiutorio in eternū q.d. s.
hic p secucionē patiunt zīn obscu
rabunt in eternū et q sicut in
iusti dampnant p demerita ideo
subdit iusti s. pena eterna et
semen i. imitatores probant q sū
fructu remunerationis erunt
iusti aude intellig vt sup et in
habitabunt vepericio est enim de
os iusti q merito iusti hereditabūt
terrā q os s. cordis iusti medita
bit i. bona viri semp secū studiose
ponit et lingua eius q.d. non
solū sollicitant de ppa salute
sed lingua s. ad interuentionem
pximorū Lex dei sed nō credat
esse de illis de quib/ dicit septuag
hic ppls labis me honorat ideo
subdit lex dō et nō subplantabūt
i. nō opprimant nec frustrabunt
merito gressus i. intentio et
opa eius Considerat peccā i.
peccā insidiant iusti et querit
mortificare cū s. morte corporali
vel spirali s. quaerendo cū ad se
Dō/ iuste nō derelinquet eū in
imicus i. in potestate peccātis
nec dampnabit eū cū iudicabit
i. dampnabit scilicet illi peccā
i. cū dampnabit iustus ad instantiā
peccātis sicut iosephus ad iudicat

fuit cuncti ad periclitandum mulieris
unique geni zel et David adiudicatus
fuit leonibus ex suggestione hominum
iniquorum Danielis 6° Exspectan
quia dominus non derelinquet suos ideo spec
ta i. habe fiducianam in domino et
custodi s. precepta eius exaltabit te.
s. de valle miseriae vitae seu tribulationis
et miseriae ut hereditatem s. terram
viventium s. cui placuerint s. quando
credis tuae videbis in re scilicet primam
honorum et penam malorum Vidi impi
um q.d. non solum appebit hoc in futuro
sed et impium qui vidi scilicet impium
impium sup exaltatum s. aliquem sub
limi potentia temporali sicut cedros
i. deuntur in candore seculi qui ly
bani interpretatur candidio et transiui
scilicet in centum siderum adnouis
sima illius et ecce non erit i. ma
nifeste vidi quia nichil est in quo
stat homo Quaesiui s. in futuro
qui nullus erit locus eius in gloria
bonorum Custodi q.d. qui veniet im
pie te custodi s. addeum ne istum
offendas et vide hereditatem s. qui
adquirimus quod sit veliquie scilicet
innocentia et equitas sit vel hic
i. verbum post mortem homini
pacifico s. servanti innocentiam
et equitatem Iniusti autem disperibunt
posteritas confirmat dominum suum
dicens iniusti autem simul i. oes
vel simul i. in corpe et in mina
et veliquie i. filiorum eorum sicut
inimicorum pinguedine et interi
bunt et morient s. eade dimp
nacione Salus autem iustorum

a domino recolit sumunt omnia pden
de iustis dicens Salus s. tam pnes
quam futura et protector i. in tempe
pnitis vite que est plena tribulacio
nibus et angustiis et adiuuabit
eos et eripiet eos s. impnii et
liberabit eos i. liberos et securos
eos faciet et eruet ne s. fidei
eorum quia speraverunt a peccatis vel eru
et s. in futuro iudicio eos psecutum
destruet a peccatis et saluabit
eos s. eternam salute non gemeri
tis suis qui non peccauerunt sed
speraverunt in eo et sic tota
salus est a deo qui non in se sed
in eo speraverunt. sequitur hus

Psalmus tricesimus septimus

Domine ne in furore tuo
psalmus zel cuius talis est
titulus psalmus David in rememo
ratione sabbi Demonstratio huius
psalmi dicit Rabi Salomon
quod David fecerit eum adiudicandum
diu pecca populi israel qui hoc fuit
quia fuerit apud hebreos quia adhu
miliacione et venie imperiali
one tota multitudo israel recordan
tur eorum domino peccatum omnium
et dicit nicolaus de lira quod hoc
forte fiebat in sabbato et ideo
dicit titulus in rememoratione
sabbi alii dicunt quod David fece
rit huic psalmum in persona ipsi
job loquens et dicit nicolaus
de lira quod hoc aliqui videntur
psequi materiam huius psalmi
sed magis de lira dicit quod David
fecerit huic psalmum de se ipso

ad recordandu peccata sua ppter corā
dno q licet sibi fuisset dimissa quo
ad culpā et licet ē fuisset passus
pena aliqua penā timebat tū ne
adderet ad huc minor pena et ē
dato q sibi fuissent dimissa tota
peccata tū volebat se humiliare coram
deo p rememoratione horū peccā
rū et q psalmus iste sit expositus
concordat cū sensu glose ordinē
ideo prosequitur huius intellectū cū
intellectu glose ordinē vnde dicit
glō ordinā q psalmus iste est
penitentialis docens vt peccā
q omnes fugere nō possumus semp
in memoria habeamus nō ad faciendū
sed ad iuuandū et q hic sensus tali
talis est psalmus iste est ipsi David
i. penitentis habita in rememora
tione docens hic in tenore peccā
in rememoratione in qua sabbati
i. requie eternitatis quā repem
pdere timet qui est peccā q scens
intencio monet ad primum quatuor
sit pres in primis pte p penas cap
tat benignitate mē multo pondē
numerancio inquit enumerauerunt
spalis miserie ibi peruerunt
mz dicit se esse exaudiendū
in ouē ibi nec derelinquas
primo loquitur in persona cuiuslibet
fidelis de peccato dolentis Ego in
persona xpi peccata dolentis. ibi
amici mei et proximi adorōne
mea et lacrimis intuiens sic
ait Domine ne in furore tuo
vel indignacione q aliam litē
arguas me s in furore iudicio
qui arguis damnandos hic sicut
asinum nos ēdedicis in manducare
pre maledicti Deq. in ira tua cor
ripias me vel castigas alia lītā
i. nō sim inter eos qui p ignē ec
sed hic in via corripe vel ira
rogat p glōm vt nō vtrq iudex
infligat tormenta ad pempcē
sed misericors ad correpcionē
Quō sagitte tue mihi hic peccā
est qui patit dicit quō sagitte
et ec i. peccata omissiones
sicut illud anima que peccauerit
ipsa morietur et illud in consumatione
seculi exibunt angeli et separa
bunt malos. Et confirmasti i. aug
mentasti et optimū fecisti vim
dicta tua sup me Non est sani
tas q multis miserie subdit
iuxta illud. homo natus de mu
liere. Affligere me i. pter infirmi
tem iustam tua nō est pax ossibus
i. vōni et libera a vitiis affligere
peccata i. abinpugnacione peccā
rū Quō iniquitates q ec i.
sensualitas ad iniquitate iudi
cans sup gracia est caput mea
i. vōnē et intellectū q cuio
concupiscit aduersus spm ad
alia. Q. Peruerunt vbi pondē
numerancio inquit enumerantur
spalis miserie q.d. iniquitates
sup stresse sūt q peruerunt
cicatrices i. plaga peccatorum
in baptismo delere et sanare
peruerunt s. exemplo q peccā
a facie q.d. hoc nō habeo m
pure deo sicut adam qui

dixit mulier quā dedisti mihi socia
sed hem est sanie i. spuicia i spne
cie que est cū pacūtū miser dicit
quali iniquitates sup gressē sunt
hic dicit quali sicut onus grue
dicit miser i. miseriis afflictus
sū i. curuat sū s. aerectitudine.
declinatus tota die q. ne singulas
me in furore tn nocte pdoū cū
coīa q. tota die i. assidue doleo
deceis ingrediebar in quantū
de dolore in dolore depma in
pmisim Quō lumbi mei q. ideo
contristat ingrediebar quō i.
estimalitas mea impleta est illu
siomb diabolicis et ideo ē non
est similitas Afflict s. duob pre
missis s. incessanter et humilat
sū nimis s. maximo vt michi
in me sit liberū spera rugie
bam s. exteriore labore oten
debam gemitū cordis mei die
ante te q. d. istū dolorē non
nouit hō s. in esse ver vel
fict sed odnē ante te s. cui
omne cor patet et gemitus
meus q. d. tu potes apponere
remediū qui solet nosci secre
ta cordis Cor meū turbatū
s. ppter pdoū deseliquit sciz
qua hui ante pcm s. virtus
pacie et lumen i. iudicū vois
nō est meū sed ppter pcōrū
multitudinē amici mei vbia
loquūt impsona capitis s. xpi
pcā delentis et dicit amici
mei s. s. ornē s. iudei adue
sum me appropinquarū i. unt
s. similiis quomodo me tradere

possent et occidere et steterunt i. in
tribū pseuerauerunt et qui uxta me
i. alpi dolorē s. timentes gloriam
mori et vim faciebant s. iudei qui
querebant me occidere et animam
meā tollere nō iuste sed violenter
et ideo dicit vim et qui inquirebant
et ce. i. qui inquirebant mihi michi
q. ita me s. q. nō inuenerunt loqui
sunt vanitates i. finxerunt falsa
sicut in eo illi duo falsi testes qui
dixerunt hic dixit soluere templū
hoc q. ce Et dolos tota die s. quom
me tradierent morti Ego autē i. pa
cientia et mansuete omnia sustinui
q. sicut pdixit septuā Sicut omis
ad occisionē Et sicut sū ad pericio
cīusdē est et nō hīs i. q. nō hīem
misericū i. redire faciendo eos Cassiodo
alibi loco Amici mei expōit de job
et glo ordinū i. certa pax fideliter
sina s. hoc Quō ante dnē ē pūs
in qua dicit se exaudiri in orōe et lo
quūt i. iū in psona pnitētis dicit
quō ante q. d. tu es qui potes remo
uere gemitū et restituere lumen
oculorū ante speraui Tu exaudi
es q. dicit glo siluris medicina est
in malis nō deficē Cum dixi glo
inter mala maxime tacet seus ne
delapsu suo gaudeat inimicus et
ideo dicit q. dixi i. ne hoc con
tingat et dū commouerē idest
affectōes mee sup me s. inimici
Quō ego inflagella q. d. ideo ē

exaudies quia ego in flagella q. ad hoc
natus sum vt flagella feram Iuxta illd
homo nascit ad laborem et ideo dolor
vel sic quia ego .r. paratus sum animo ad
sustinendum flagella et dolor qui scio
me hoc demeruisse Quia iniquitatem
meam annunciabo q.d. f. glom vnde
dolor nō de flagellis q. est medicina
sed de peccatis wlnera in doleret nō sic se
accusiret et hoc est q. dicit quia iniq
tatem meam &c. .r. cogitabo
s. vt ampliꝰ nō omittam Inimici autem
mei .r. florent in pmti et pseuerabunt
scilicet gratia me .s. cum mundus et diabolus
vel peccatis diuitentes me ad peccandum
confirmati sunt et sup dixit Quia
iniquitates mee sup grresse sunt caput
meum q. ideo est q. inimici odierunt
me iniqua s. q. dico eis bonum s. q. nō
sit peccandum sed iuste viuendum et
ideo oderunt et ideo subdit Qui
retribuunt in mala pbonis quia seque
bar .s. postquam incepi agere pnitentiam
Non derelinquas vbi ponit lera con
clusio de salute q. hic penitens de
pteritis pcatis absolutus cum gratia
accepta sue salutis auctore lerus ex
clamat ne in futurum derelinquat
dicens Ne derelinquas dicit glo
q. gratia est affuerendo post veniam ide
ne derelinqas s. vt de nouo in pcm
incidam Ne discesseris a me q.d.
sm te michi possit facere sed q. in
tende s. vt diu pugno od hostem
Dne deus .r. tu qui es dos et auctor
vocis salutis mee sequitur lectio

Hic incipit nocturnus quartus
intende et lege cum
psalmus tricesimus octauus

Dixi custodiam vias meas
pes 39 cum talis est titulus
infine cantici dauid p ydithum
les p psalm. et hoc q. segregauit
rex dauid in ministerium domus
dō de tribu leui 2 q. cantores
principales ad diuinas laudes de
cantandas in psalteriis et cymbalis
quibus pfecit tres cantatores qui
p vices sunt disposuerunt de
laudibus diuinis dno decantandos
et istorum trium hec sunt nomina
asaph eman et ydithum et dauid
p quolibet istorum septies psalmos
pecit et sic iste psalmus fuit factus
ad decantandum p ydithum et pcos
qui sibi fuerunt adiuncti et
sic patet sensus titli in quo dicit
bat infinem cantici dauid p
ydithum i psalmus factus a dauid
ad decantandum p ydithum talem
magistrum cantatorum et sic in
multos psalmos decantandos
p asaph et eman in hebreo hec
titulus talis ad victoria ydithum
psalmus dauid et intentum hoc
ieuo talis victoria cantici
dauid et est idem in sua aliqs
filios ydithum fecit portarios
vt p psalm. 16. in fine dema
teria huius psalmi dicit salo
salomon q. dauid fecerat cu

p futuris tribulacionib; sicut in cap
tiuitate babilonie quia David in spiri
tu vidit et ideo in psalmo ipse loquit
in persona illi; ppli captiuati patienter
sustinentis tribulacione captiui
tatis vt sit sensus Ego scilicet ppls
sicut s. Dauid in captiuitate Dixi cu
stodiam i. cum diligencia custodiam
vias i. actiones meas vt no delinq
murmurando et deum qui me sic
captiuari permittit et sic facilius cum
verba huius psalmi possunt facilius
adhuc materiam applicari Sed
nicolaus de lira dicit q David fe
cerit hunc psalmum cum fuisset in pse
cucio filii sui absalon que incepit
2o regum 15. et cum fugeret de
iersm tunc in vna occurrebat sibi
vir de cognacione domus saulis nomi
semei et maledicebat vegre David
hiis verbis egredere egredere vir
sanguinum et vir belial. 2o. reg
16. 7o dicit nicolaus de lira q
post illam maledictionem fecerit
hunc psalmum in quo petit se liberari
ab huiusmodi persecucione et
sic sensus est Dixi s. ego David
i. firmiter in meo corde proposui
custodiam vt no delinquam s. murmu
rando contra deum vel in vindendo
ipsi semei maledicenti Cum
legit ibidem q ipse patienter
sustinuit illam maledictionem et
noluit permittere q ipse semei
maledicens in aliquo offenderet
sic queniente dicit huius psalmi

posset sens sufficienter adhuc mater
applicari et nicolaus de lira predictum
sensum istum sed glo ordinaria quam ad
pnis placuit intendo exponere istum psalm
mistica de sanctis et fidelibus noui et veris
testamenti qui tribulabitur et tribulabitur
temptatiis huius mundi et sic est sensus
talis tyrli psalm David et ex p ydiotiu
i. p tribulationem q dicit beatus Aug
et hec in glo q psalmus iste doc tribu
lationes ab amore huius mundi ad legem
dei a temporali delectacione ad amore
beatitudinis eternae et q hoc est de
lectabile et iocundum menti sed
grauae est carni ideo bn dicit intey
tulo inpis vel contrarietas q hic pteg
inp agit de continencia linguae in
tra grumelosas obscuritatis 2o dicit
solum deum expectandum q omnis humanus
sensus ibi Veritatem vniuersi
vanitatis quia pte petit sibi deum ad
esse in terra sancti mea ubi exaudi
audiente mea primo deliberat inter
malos tacere vt gratiam linguae
possit seruare sic dicens Dixi i.
in corde meo deliberaui vt sapien
tes pus dicunt et deliberant q
loquit et subdit q deliberauerit
custodiam glo hoc dicit q in forsan
lapsus fuerit in lingua vias i.
actiones meas et custodiam eas vt
no delinquam s. p occasio et vana
verba in quo delinquit si inter
contentiosos et garrulos no tace
vt et ideo subdit posui os meo

ut nihil exuret q dicendu no esset et
hoc no ppter iustos sed eu consisteret
i. eu peccor no peript ea que sunt spo dei
glisteret i. lo quisceret et grumediose
in resisteret obmutui i. penitu tacui et
humiliatu sum hoc dicit ut prudu et iustu
intelligas silenciu no dolu omnis dicit
no obmutui exindignacoe vel ira vel su
pbia sed obmutui q humiliatu sum i. ea
humilitatis et silui q timui ostencoes
incedere dolor est innouatu que prius
habuit peco q dixit no dicenda eu
tacuit no tacenda et tue exponit
q iste dolor exdilecoe pdiit dicit
cocaluit ~~commotus~~ cor meu i. ex omni parte
caluit s. amore celestiu intra me s.
ex interiori spe sci gra eu meditacoe
exardescit ignis i. ardere incipit
ignis s. dilecois proximi locutus sum
dicit se intus cogitasse hoc dicit
se extra locutu et locutu sum s. eu
in tali meditacoe funste tradide locutu
sum in lingua mea s. in lingua
ydiotu sine translationis et subdit
q dno notu fac mihi finem meu
i. xpm qui meus est i. q me redimet
finis enim legis xpus est ad iustitiam
et ideo dicit notu q xpus est finis
nr i. gliomaco impuri adiuticiam
in futuro adcomodata et numeru
dieru sup. notu mihi fac volebat
scire numeru dieru no desiderio
huius vite sed desiderio xpi venta
vi incarne si vsq ad eu aduentu

posset vivere quo sci pres magno
desiderio videre cupientes dicentes
puteis videbo puteis diuinbo vi
na dissipes celos et descende
res yisaie 63. affectu gsili dicit
et nunciatu vt scias q s. ihsus
vita ante xpi aduentu vt s. illud
emendando xpm digne suscipe
possim ecce mensurabiles q. d.
propter hoc velle scire numeru
dieru ecce mensurabiles s. certo
terminis et substancia mea idest
tota existencia mea tu in corpe
quia in ma no omnino et simpli
nihilu et q nihilu ante i. qua
tu illi q tu es iuxta illud psalmi
omnes gentes q no sunt
sic sunt coram eo et qi nihilu
et mane vepuretur sunt ei
vanitu vniuersa vbi ostendit
solu deu exspectandu ea decet
q oia hui seli sunt vana dicens
veritu dicit glo videns iste
aduentu xpi quie videre pcce
rit considerit infirmitate sua
dicens veritu q. d. licet hec
vita labilis sit et quasi homo
hui seli siue mundi sit mortalis
et q. nihilu tu oia qui est
ho viuens s. carnaliter et no spu
liter no solu est vanitati dedit
sed ipe met ho vniuersa vani
tas i. vniuersa vanitas est in
eo veritu in imagine i. tam
ciro de hac vita i. cedit sicut

ymago in speculo cito labit. et homo
in hac vita qui flos egreditur et
conteritur et fugit velut umbra Job
xiv. et ideo in ymagine. Sed et fuisti
i. multis cuius et ymaginibus tor
quet de diuitiis et statu huius sci
p se et suis heredibus et exponit
hoc cum subdit thesaurizat. q. d.
inde est quod frustra gaudebatur
quia thesaurus nescit. glo. si ille
possidebit cui congregabit et nunc
quae est expectatio tua. ppha
visa hac vanitate aliqua transiliunt
et respiciens veritate adquam
intendit qui in medio posita sic
dicit et nunc. q. d. post quam ita
transiliui s. videns quod universa
vanitas quae est expectatio
mea. q. d. temptata in deo et sub
dit non in deo. q. d. vnicus deus et
spes mea sapiens est et infallibi
liter in futuro et ideo o tu dne
tu es expectatio mea ab omnibus
q. d. quia nemo sit peccator est quia
cum quis transilit ideo ab omnibus
opprobrium. et c. i. peccati fecisti
me irrisibile s. dei et in vicio dis
sentire. Insipienti dedisti me. s.
peccati manente in vanitate
sceli obmutui i. non vindi exp
brantibus in veritate et hoc non
meis verberibus sed quia tu fe
cisti s. hoc in me propter gratiam
et prescienciam admoue a me s.
illud opprobrium et alias miseri

as quae de punitione hic patior
a fortitudine manus tue. q. d. nonne
vt admoueas quia ego defeci a fortitu
dine potencie tue in increpacionibus. i.
penis quibus humanum genus increpa
sti quia tui exercitio uno est et ideo
dicit pro iniquitate i. emendando
correxisti. dicit glo. alias cum iniq
tas incurrit a nimiet et tabe
scere fecisti vt anima mea tabe
scere i. infirma fiat et debilis
pro humilitate deposita superbia sic
anima quae tabida est et debilis
quia leuiter ad tactum alicuius deficit
Veruntamen i. vanis rebus gaudet
et in superitu temporalium gaudent
et laborant quae tui vana sunt Ex
audi oratione mea i. periclitatione ora
pro anima et dependencione i. concidis
deuocione auribus percipe quia plus
est quam orare et deprecare dicit
glo. licet tot transilire habet
tui adhuc de quo flent quia ad est
quod desiderant quia crebescunt
sordida habundat iniquitas
refrigescit caritas. Ne sileas
i. si glom. dic m. ego tuus sum
quia occulte deus loquitur in corde
fidelis ideo dicit ne sileas quo
aduena ego sum dicit glo. adue
na dicitur qui non cohabitat sed
non dum ius cuius habet peregrinus
vero qui non dum aduenit sed pe
regrinatur sicut quilibet fidelis in
hoc mundo est aduena respectu

brevu inpvia q eis tam inspe calybi
tur sed nus eius 1. gtam bitudinis
no dii habet et peg n est qui no hab
hic manente cantare sed futurum
inquirit sic omis s. patriarche et
ppte qui pus spirit te fuerunt hic
inspe deinde migraverunt ad te
mide m. 1. fac remissione peccatum
vt refrigerer. 1. vt habeat mente
aflamis vicariu temptati et refrige
ri prius qui habebam s. de hac vita
pnti et amplius no ero s. interitu me
randi vbi possum peteve remissione
peccatu sequit lra

psalmus tricesimus nonus

Exspectans exspectavi domin
psalmus 39. cui titulus est tpte
infine psalmi dauid in hebreo ad victo
riam psalmus dauid intermissaque
seu pauidorum cantici dauid et idem
importat in sma que pater exdeis
sup dem hui psalmi dicit ab ly sa
lomon q dauid fecerit hunc psalmu
pbnficio exhibito ppto ab inexitu de
egipto qui tuc fuit eductus de sacco
miserie vt inf in eodem psalmo sed
huic sensui videt esse germ q sacr
infra sacrificiu in quo describit
cultus sacrificiorum et oblationum
veteris testamenti sed ira tunc
tempis no fuit cultus sed post
hoc in monte syna institutus Alii
dicunt q dauid fecerit hunc psalm
gratias deo agendo de sui liberatione
a persecuone filii sui absolon sed q
hoc videt ee illud q sequit et
mmisit q dauid a illa persecuone
fuit liberatus p morte absolon deq
no cecinit carmen letitie sed
magis luxit et planxit dicens
absolon fili mihi dic vt ego mori
ar p te ista expositio et similes
videnti manifeste esse et in encoe
apli ad hebreos 10. sic dicit de xpo
ingrediens mundu dicit hostia
et oblatione noluisti corpus autem
aptasti pro insplo estuatu et p peca
tis no placuerunt tuc dixi ecce
venio vbi inducit litam quinus
psalmi de xpo ideo no potest nec
debet ad litam exponi de alio
n de xpo et intencio ppte in hoc
psalmo est monere fideles vt
relictis cerimoniis legalib et ydo
latrie superstitionib ad novi testa
mentu accedant ces hi ptes
in pma ppte ponit gratiarum actio
ne p ministerio in carnis assumpcione
et hoc in persona corpis mystici
in 2do ponit huius mysterii in persona
xpi ione ibi sacrificiu 3o con
cludit devotam oione pstitu fi
delis ppli ibi tu aute dic q
ad pmu ppta in persona corpis
xpi mistici s. antiquorum et
fidelis ppli sic dicens exspec
tans exspectavi dicit glo
hac geminacoe plus intellig
q si simpli dic exspectavi
exspectat eum qui ingratus
est sed exspectans exspectat
qui mitis et cu desiderio ex

spectat et est sensus exspectans
v. mirus et est desiderio assidue
exspectatui s. in abraham vbi
et isaac quibus facta fuerunt promis-
siones illos magni mysterii scilz
incarnacionis xpi dicit glo. q. ex
spectatui nō legē p quā habun
dat delicatū nō hominem sed dō
qui saluatur pd et intendit mihi
i. ad me dum incarnacē et ad
uentu xpi et ideo subdit exau
diuit s. venientem in mundū et
duxit me &c. i. de profundo cor
nostri o capiscencium delicu
facis i. de opacitate peccati vel delic
cu miserere i. de penis et miseri
is Quia restituens xpe amor
tuis duxerat eos prius de inferno
et statuit super petram i. xpm sue
illud apli. Petra autem erat xpus
omnes sub nube fuerunt et omnes
in moysi baptisati sunt et in vltio
petra autem erat xpus. et ideo
statuit et sic statuit sup quam
nemo fundamentum potest ponere
preter illud q. positum est s. xpus
ihs Et direxit gressus meos
i. opera mea direxit et hoc nō
fuit p. glom. Et dat nemo mit
tens in ore meo laudem et
respiciens retro aprius a regno
dei Luce 9° Et immisit. f.
canticum noui testamenti siue
lericum denouum quod cantabit
cum homines veteris legis
canticum vetus s. oculum p oculo dentem
p dente sed homines hoc legis can
tabunt nouum canticum q. nouus rex nouam
lex que p moysen data est gratia et
pax p filium xpm facta est Carmen deo
nro vel ymnum q. filium suum deo
nostro nō diis alienis Videbunt
multi scilz xpm venisse et fideles
exhoc carmen nouum audiuit et
timebunt s. extimore filiali beatus
vir qui nō spirat in se sed in nomine ihu
saluari s. vt ab eo solo credit saluari
et nō respexit i. posuit spem in
vanitates i. in errore gentium ydola
adoracion et insanias scilz indeorum
auaritiam et insaniam eorum xpi
adiuentu que idolque credent in
eum venturum Multa fecisti tu
dne s. creando mundū et guber
nando et pincipando tua sunt
dicta redimendo et vocando
et cogitacionibus tuis &c. i. ecce
laudando vt ita sit adempto om
solus annuncian et loquebar
sic s. essentia mirabilia tua
intellecta sed iuxta hebraica
veritate haec plura sunt quam
numerari queunt Quia nec sa
dum dicit q. fouea est hui
corrupta sed debuerat dei mul
tiplicata sunt holocaustum et
oblacione p. xpm vbi quemadmo

ondit mysterii incarnationis ut sic
in persona xpi vn dicat nicolaus de lira
q vna cum incarnacione xpi fuit ad
supplendum in persona legis primum xpm
incarnatum ppter q dr gratia q no venit
solvere legem sed adimplere In lege
quidem erant aliqua ceremonialia q de
sacrificiis et oblationibus que erant
in persona et non poterant auferre peccata
et ideo ista in persona sunt sublata per
novum sacrificium p semetipsum s. corpus xpi
in cruce oblatum et hoc est q dicit
apls ad hebreos 10 Impossibile enim
est sanguine hircorum et thaurorum
auferre peccata Ideo ingrediens
mundum dicit hostia et ce sensus
est sacrificium s. de animalibus fiebat
et oblacio de aliis rebus s. de simila
oleo et thure Holuisti s. hanc vm
bram veterem legis vetere sed
per ea que phoo figurata sunt rebus
implevi aures aure i. persone me
intelligere fecisti q velles vel p
aliam legem quam elegit apls ad
hebreos 10 corpus autem aptasti
mihi i. corpus aptum ad offerendum
dedisti in holocaustum i. tale genus
sacrificii q totum incendebatur
ad honorem dei hostie vna pars
incendebat et reliqua erat sacer
dotum Dicit nicolaus de lira hic
et sup Lauritus Non postulasti i. spiruisti et in ista de se no
essent tibi accepta tunc dixi ecce
venio et ut veniam promissa
et cessant promissorum figura venio
inq Cum in capite libri s. psalmorum
ut faciam voluntatem tuam ad hunc
vbi dr sed in lege domini psalmo primo
deus meus volui s. illuc q sepe
est dema et legem tuam scilicet
volui in medio cordis i. in
plenitudine cordis mei q dr
in psalmo die ac nocte annun
ciabo iusticiam i. legem evangeli
cam que gerit iusticiam per totam
ecclesiam magis p totum orbem
terrarum diffusa ut dr sup Inaudi
tum exivit sonus Ecce labia
mea s. ap mulgrebe veritatis
dicit tu scisti i. tu ita pondi
nasti futura et ideo sic erit
infallibiliter Iusticiam tuam
abscondi s. p bonam opacionem
veritatem tuam i. promissionem exhi
bicione et salutare i. manifestatione
tui s. ma ipm ate missi in
salutem hominum Non abscondi
misericordiam tuam s. qua peccata dimit
tis q xpc predicaturus primum
in remissione peccatorum dicens
primum agite et veritatem
tuam i. cum multis peccatis habet
in ecclesia multa et idem est i. sunt
in tua dnc ne longe facias
p prius in qua concludit deum
tum ordinem p totum fidelis populi
et primo quidem ad remocionem

mili 2° qp ad se bn ibi exultent
civea pmu sic dicit tu autem dne
loquit in psona xpi · i tu deus pr
me longe i. a xpo mea mistico
s. eccla sci vel ppl xpiano oria
tua i. ovne meum qp ois ars xpi
que pcessit evolumine deliberan
ti fuit ex audita juvem illud po
ri. Gratis ago tibi pr quo audisti
me ego autem sicbam quo semper
me audis et cum omnis subdit
dicens quo civo dederunt · s. i medio
meus s. pene quatu no est nume
rus i. multe apprehenderunt me qp
a principio in corpe xpi mistico fue
runt aliqui mili cu bonis et no
potui ut videre loquit in psona
membrorum xpi s. pter multitu
dine iniquitatu multiplicati sut
i. innumerabiles et cor meum i.
creatura destructa deseliquit me
pter peccatu occasione Complacet
tibi dne ut corpus meum eripias dne
ad adiuvandu dicit glo respectu
dei auxiliu meum et confundant
i. qui querunt animam meam s. mortis
fideliu Convertant retrorsum
et ce no solu qui dicunt et faciunt
sed qui volunt in mala ferunt
gaudium s. qui dicunt in dupe esse
s. in blandendo ad decipiendum
me certe fiunt Exultent et la
tentur quecumque quinunt omnes
quantu ad secucione boni dicens
Exultent i. debeno qp tu diruis
as eis omnes querentes te s. p
bona opacione et dicant semp

s. gratis agendo de donis qui diligunt i.
illi hoc faciant qui diligunt salutare
tuu i. me xpm que misisti in salutem
hominu ego autem q. d. licet ego sim
salutare tuu s. p quo venit salus in
mundu tu mendicus et pauper sum
loquit p humilitate mendicus s. qrens
qlibet ace et pauper i. insufficiens
p me sed qp dns i. cura hi mei qp
mea paupertate omis qur hendiritate
et salute hm adiutor meus s. inbu
qpende et protector meus s. innocen
tiam asservando tu es deus meus
i. fac me ut no diu sim in his ma
lis pceis de quib sup dicit a no
cive dederunt me ideo dicit ne
tardaveris qp tanta tribulacione
vidit futura qn venisti salvabit
dies s. tempestatum et tribulacio
nu no fiever salvu omnis caro
ut dicit aqlei 20° et ideo petit
auxiliu dicens ne tardaveris sequ

Psalmus quadragesimus

Beatus qui intelligit super
psalm eq omnis est talis titulus
in fine psalm David intellectione
iero iuxta hebraica veritate sup
pnotavit continet David ut dicit
nicolai delira sed glo ordinaria
dicit qp titulus ipsorum sit ille in fine
inclitis filiis chore et iste titulus
pt exponi multi sicut iste sup
psalmo 28. de materia hui psalmi
dicunt aliqui qp David fecerit cu
p salomone filio suo que volebat

regnare post se ex electione dei ut
licet p̄ p̄ ipsa 2g. ubi dicit loquit
ad principes israel et duces tribuum dicens
de filius meis dominus elegit salomonem
filium meum ut sedeat in throno regni
sui israel hoc non obstante quidam alius
filius ipsi dauid s. adonias eleuabit
dicens ego regnabo fecitq; sibi currum
et equites et habuit sermonem cum joab
qui fuit malicia p̄ceps et cum abiathar
in summo sacerdote qui duo adiuuabant
partes adonie ut 3o regum s. oodo
dicunt ipsi q dauid de hac materia
fecerit hunc psalmum dicens beatus
mathan qui posuit intellectum suum
sup salomone egeno et pauper q
consilio ipsi mathan salomon unctus
fuit in regem ut dicit ibidem 3o. regum
p̄. sed ista expositio et similes non
sunt sustinende ut dicit nicolaus de lira
exeo q xpc 10. 12o allegat septuam
hunc psalmi tamq; de se dictum dicit
ut impleat septuam Qui manducat
panem meum leuabit contra me calcaneum
suum cum q coordat lira hebraica sic
dicens commedens panem meum magnificauit
super me calcamentum et transgressio quia sic est Qui manducat panem
meum leuabit super me plantam et dicit
nicolaus de lira q secundum omnes doctores
catholicos xpo dicendo illa verba
allegantur hunc psalmum cum dixit
ut impleat septuam Deo licitum
pst ipse est exponendus de xpo
et misteriis s. passionis eius et
et sic exponit glo ordinaria 2m hanc
textum sic infine intellectus filius
choie. i. filius crucis vel passionis
q choie interpretatur calvaria ubi
xpc passus fuit dicit habet pces
in prima ps agit de xpi passione
in 2a de eius resurrectione ibi tu autem
dne Circa primum sic dicit Beatus
qui intelligit i. qui sic intelligit
sup eum ut quod credit esse hominem
sup pauperem nostre humanitatis
et credit eundem esse deum et tunc
exponit hanc beatitudinem dicens
in die mala i. in die temptationis
malorum liberauit eum ab omni in
austria vel de membris xpi poterit
exponi et glom ordinariam dicens
conseruet eum s. inter mala seculi ne ab
hac intellectu cadat et vinificet
eum s. pauperem et bonum faciet in hac
vita et non tradit eum i. involun
tate inimicorum eius tam corporali
um quam spiritualium Dominus opem ferat
illi locus doloris est infirmitatis
animi sic est sensus Dominus verbum
ut ei auxilium in infirmitate corporis
mentis et tuetur innuit p̄sonam
dicens universum stratum i. omnem
felicitatem vel consolationem humanam
versasti i. p̄ admiratam amaritudinem
turbati s. volens cum non hic amo
ve mea eternorum Ego dixi ubi
quieuerey ovat suis membris
et loquitur in p̄sona xpi Ego dixi

s. sciens me peccasse miserere mei i.
meorum. Sana animam meam s. p flagel
la inpenti q. peccavi tibi nō excusat
peccm sed accusat. Inimici mei loqu
entur in persona xpi d. inimici mei
adversum me dicerunt sibi mala
vt legitur io. 9. nonne bndicimus nos
q. samaritanus es tu et demonium
habes. Et subdit quo dicerunt sibi
mala dicens qui morietur et quando
vnum eum interficere. Et si ingredie
bat s. aliquis de inimicis meis vt vide
ret s. me debeant et quasi tantem
vana loquebant s. de me cor eius con
gregatum iniquitatem sibi i. ad sui
dampnationem congregabitur foris
s. aliquis de inimicis meis foras s.
ad quem ppli et loquebatur in idipsum
i. in vnanimitate pdictum sicut legitur
io. 10. de quibusdam dicentibus de xpo
demonium habet et insanit qui eum au
ditis adhuc stulti inventum reservitur
adpone modo loquendi in plali dne
adversum me cogitabant omnes s. scribe et phi
adversum me cogitabant mala di
cta colligebant. Solum quod eum dolo
tenerent et occiderent vt patet
p decursum evangeliorum. Verbum
iniquum q. d. non solum cogitabant
sed et verbum iniquum sicut illud
crucifigatur et illud si hunc dimitis
non es amicus cesaris. Nunquid qui
dormit i. qui voluntarie cubat mor
tem non adiciet i. non apponet vt re
surgat s. a morte. q. d. vnquid etiam
homo q. d. non solum inimici nec
minus si inimici talia fecerunt etiam
pax homo pacis me i. iudas qui reputa
bat pacem hominem meum in quo sperabam i.
in hoc sperari videbat. Et qui edebat panes
meos adversum edebat iudas panes do
s. corporales in cena dni sibi similem
s. corpus xpi q. simplex sicut alii hoc
sorte inequali significantur sup me
i. sup omnes mischinabitur in mecum
morte s. tradendo me iudeis qui volebat
meam subplantationem. Tu autem dne
qui pius in qua agitur de xpi vrone et
loquitur ipsum xpi homis dicens. Tu
autem dne s. pater celestis miserere
mei q. d. illi ita sed tu miserere s. vt
non derelinquas animam meam in infernum
nec corpus in sepulcro. Sed q. resuscita
tu me s. a morte et retribuam eis s.
in iudicio futuro vt deus illud quod
illum pacior vt homo egenus et pauper
inhoc cognoui q. d. vere sic faciet
q. in hoc cognoui q. ce. dilexisti et
protexisti me. Quia non gaudebit q. faciet
si non resurgere. Me autem propter i. q. tu
pcam tu suscepisti s. dando in corpus
gloriosum et confirmasti me s. gloria impassi
bilitatis et in mortalitatis in conspectu
tuo s. aeternitate. Iuxta illud oratio
vtrum dominus postq locutus est eis
assumptus est in celum et sedet ad dexteram
Dei et ideo dicit confirmasti me in conspectu
tuo in eternum q. dicit ipse iam non
movebitur in aeternum nō dnm benedicam
Benedicit dominum deus ipse in fine gratie

ego de profundis dicit Iudicet deus quia ha
bit deus omnium peccatorum finit et est
spiritus deus usque videbunt dominum psalmo
culum et fide ascendo s. patri et usque in se
culum s. futuri fiat fiat geminatio usque
ostendit hoc absque esse faciendum in he
braeo ut dicit glo. habet amen amen quia
mpetuit id est veritatis quia in mea omen

Psalmus quadragesimus primus

Quemadmodum desiderat cervus
psalmus qui cum titulus et tyrulus
insunt intellecti filiis chore sicut de
auctoribus psalmorum duae sunt principales
opiniones omnes tamen augustini qui
dicit apud dicunt quosdam omnes psalmos
in oppinio huius levi qui dicit implere
huius libri dicit fuisse auctores sive com
positores psalmorum ut dixi supra
oppinio de hoc psalmo Cum autem beati
augustini pr. iste fons est a dicunt ad
decantandum a filiis chore sed fratres
levem dicit huic psalmum fuisse tem
ab una filiorum chore qui inter alios
magis fuit doctus et huic oppinioni
assentit nicolaus delyra et accedit ad
hoc 2a. sa. et alios doctores hebraeos
et ides et fratres levi primum hoc
in hebraeo ponit psalm tyrulum
pinotorum doctissimi filiorum chore
in scendum sicut dicit nicolaus delyra
quod hoc filii chore fuerunt cum prae
tio in illa rebellione quam moysen
dequam habet numeri 16. et audiens
reprehensione moysi penituerunt
et totus vulgus ad dominum quersi sue
runt et sic fuit inter cervos de
puteum fuerunt ad decantandum psalmos
quorum iste est unus sed fuerunt
tunc filii chore qui manserunt po
stea habuerunt ad dominum spiritum prophetiae
et fecerunt psalmos quorum iste est
unus et fuit hoc duplex est tyrulus
versus ut patet de materia huius
psalmi dicit nicolaus delyra quod fec
tit de statu populi israel cum fuerit in
captivitate regis babilonis quam
prudit auctor huius psalmi dicit
nicolaus de lyra quod iste psalmus apud
hebreos non est distinctus ab illo
qui sequitur immediate indicame
sed simul sunt unus psalmus in
intentione levi et quidam apud
latinos sunt duo psalmi et sic magis
nicolaus delyra exponendo hunc
psalmum depedit captivitate dicit
cum induit prae primum debet
desiderium liberationis in 2um redi
tum dilectionis ubi fuerunt in
Circa primum implorat populi israel
deinde constantia in captivitate
sic dicit Cum ad modum deside
rat cervus ad fontes aquarum
ita desiderat anima ad te deus
r. reducar ad locum eulenis s. in
templum et sic quemadmodum verba
huius psalmi pingere possunt ad illa

mitaverit supplicavi sed quia iste
intellectus vt sic est sunus plan
et nō tangit aliquis hystorias
vltra hec spiritales ideo prosequar
intellectū glose ordinarie
que dicit q̄ psalmos choro in ty
tulo debemus intelligere cum
mirabiles xpi in loco calvarie
crucifixi et choro interpretē
calvaria et dicit glo q̄ psalm
iste spiritaliter est deo vidaria et
est primus cantus et secundus alii duo
s. quia dilecti et cōcumino
bndicite dno et est psalmus
iste qui soli victoriosis ne nos
ad sed desiderio vehementer dum
hic pres primo desiderat q̄ et quo
audire vere fidelis desiderat
in 2o hoc ait anima ne vlterius
tristet sed gaudeat vbi cantare
tristis es anima Circa primū sic
dicit Quē admodū dicit glo
q̄ mater cervi est vt post q̄ iam
senio gravatus tuē matrib⁹ suis
hausit serpentē p quē veno
tum suū iuventutem et illos
hausto deponit cornua et omni
quos pilos sic venoratus sed
tuē venano serpentis ascendere
sibi ad caput incipit cervus
primo siti audire et sic omni
suo gaudio desiderat ad fontes
aquarum vt possit se refrigera
re et sitim extinguere et sic
ho quilibet fidelis qui hausto
serpente s. veneno viciorum
et cornua superbie sine pilos antiquorum
peccatorum deponere et p illud supli vlt
renovari qui dicit renovamini ad ipsi
q. ille recte desiderat ad deū quē admo
dū ideo dicit hic ppha quēadmodū pan
sensus expetit Sitiuit derivari et expo
nit desiderium suum q̄ cervus potest
desiderare ad fontes ꝛ ec cū biberidi
vel laverindi ideo dicit sitiuit i. sume
desiderauit derivinando q̄ poterit
i. ad xpm Nicolaus de lira dicit q̄ primo
q̄ debent dici fontes et nō fontes et
vna glo dicit sic sed venit nimis in
usum q̄ dicit aqua fontes Cū venit
ꝛ ec subintentione erit q̄ vehementer
desiderat dicens d. q̄n veniet et appa
q. d. cū apo cupio dissolui et esse cū
xpo. et apparebo ꝛ ec s. q̄ dicit apo
colossi estis et vita vestra abscondita est
cum xpo in deo cū autē apparuerit vita
vestra tunc et vos apparebitis cū xpo i glo
et de isto hic loquitur dicens q̄n apparebo
fuerunt in q. d. merito spem habeo illic
inveniendi vbi apparebo q. lacrime mee
in tribulationes que sunt tunc lacrimarū fue
runt in panes die ac nocte. assidue
q. p tribulationes homo fidelis vehicit
et nutrit salutē q̄ patiens est et tunc
sunt ibi panes Qui dicit s. pillos qui me
persecuntur et tribulant vbi est deus
tuus in cui libertate tu spernis hec
recordat sit q. d. ibi sic illi sic in xpo
vivit sed q̄ ego recordatus sit hec
et effundi s. dolore orando et defuncta
vita cogitando quō transibo i. in pnte
ecclesiam militantē in qua multi nunc
triumphant deo militant dicit glo sicut
illi quos neq̄ mors neq̄ vita neq̄

tribulacio noctis aliqd septies confitebitur dei usq
ad domum .i. ad ecclesiam tentum deo dicit ipsum
domum tuam decet sanctitudo In voce exultacionis
s. tuae ibo in domum dei et ibi non cessabo occisos
qd sonus epulantis s. in domo dei est in voce
exultacionis .i. letitie et confessionis non peccati
sed laudis Quare tristis es anima
ubi exhortatur animam ne in hoc seculo simpliciter
tristet sed potiem gaudeat dicens quare
tristis. q.d. qd ego faciebo de te quare es et quare conturbas me s. quantum ad presentem
vitam pallet tristicia spem in deo .i. ante
de futura Quia adhuc qui non potest meritum
in futuro vel depenti per accipi spem
qd tempus est speranti .i. terminum quod
in hac vita sum Quia de ce s. depacit
agendo penitentiam salutare s. dans in salutem
salutare in quem volo mei .i. ex hoc
est meum salutare qd vultum meum s. spiritum
sanctum assumpsit deus meus s. percedo
ne qui est salutare pincerum nacionem
et mei redemptionem ad me ipsum .i. ame
ipso sunt conturbaciones animae sed ad deo
est consolacio et ideo subdit preterea me
memor ero tui de terra iordanis .i. de baptismo in quo fit peccati remissio et sic
cessat conturbacio et hermon .i. de terra
tali que sic nominat a quodam puo monte
qui dicitur hermon s. ipse et memor
tui ero dicit glo qd hermon interpretatur
anathematizacio qd idem est qd renuncia
cio et sic sensus est memor ero baptismatis in quo renunciavi diabolo et pompis eius Abyssus abyssum invocat qd .i. q
memor ero qd abyssus .i. evangelium lex
in hoc concordat in voce cataractarum
.i. scorum ipsorum cataractae ipse dicunt
ora vel foramina sunt fluminum hostia
de quibus aqua fluit vt dicit gaza Omnia
excelsa q.d. ideo et memor ero tui
qd omnia excelsa .i. maiores
persecuciones et fluctus .i. minores
tribulaciones sicut me transierunt
indie .i. q.d. ideo et memor ero tui sicut omnia excelsa qd dominus mandavit
indie .i. in prosperitate vel in prosperis.
mittam tuam vel precepit deus pari mala
qd est sua misa qd omnem filium quem
diligit flagellat et nocte .i. in adversis precepit gaudere puxem illud
apli spe gaudentes in tribulacione
patientes .i. deus vult et debet bonum
dici et laudari in prosperis et in adversis sicut me .i. q.d. Venerunt et
veniunt sicut me tribulaciones
maiores et minores ideo ne deficiat
sicut me est ora deo .i. ad deum qui dat
in vita et tuo ostendit que sit illa ora
cui subdit dicit s. in omni tribulacione
et adversitate quare oblitus es mei
.i. o deus quare videris oblitus esse
mei dii me non eripis de pressis tribulacionibus et quare conturbas me
s. ego incedo et transeo contristatus
in medio vitae dii p qd affligit me
s. diabolus me tribulando et aspernando subdit qd pacior quilla
afflicte dicit dii confringuntur
ossa .i. robur animae qd tunc
et tuae exprobraverunt .i. verba
confusionis .i. dixerunt s. videntes
me in tanta tribulacione qd deficere
et tuae audit quare exprobraverunt cui subdit Du dicunt

s. in quo tu speris Cum me tristis in spi
modi & bulliciis et quia grauibus me
r. uoni et mente meam dicit glo. no
dicens ideo tristis sit q. hic prior
sed post spi. in deo s. mihi confessione
penitentie et in futuro confessione laus
dis confitebor illi s. qui est saluatio
intelligat ut supra

Psalmus quadragesimus 29

Iudica me deus et discerne
psalm. 29 cuius tabs et tyti
lus in fine psalm. dauid dominica
ria psalmi dicit nicol. de lyra
q. dauid fecerit cum desertu ppli
israel qui fuit in captiuitate babilonie
ut dom. fuit sup. psalmo proximo
que et dixit fom. de cede et verba
hym. psalmi sunt ad hoc sonant
ut patet intuenti sed glo. ordin
dicit hic psalmu esse fom. desertu
pnitis ecclie que hic gemit inter
zizania scilz inter malos habens
cum eis multa s. mala mori psp.
et aduersa pace et bellu saluatorem
et pacem q. in aula pnitis ecclie
sunt cum paleis s. bonos cum ma
lis sunt commixti et ideo ppha impio
rum peccatorum peccatis separandus
liber pres impma quaerit de com
mixtione malorum in pnti in
agit delicia iustorum in futuro
ibi et in triubo Videns iuste ppha
malos licet in mente vel in animo
cum corpe et loco esse commixtos
bonis et iustis petit in psona iu
storum abeis separari in futuro dicit
Iudica me deus dicit glo. hec
dicendo no petit pcul sua di
scerni vel discuti q. periculosum est quia
omnes iustitie nre in conspectu eius
sunt si primi mentiuntur et ideo dicit
infra Si iniquitates observaueris dnē
sed petit albipis separari in futuro ita
q. sit sensus Iudica me deus s. in futuro
separando me a malis et discerne s. me
ita mea que sunt vite vel vitam meam
discerne s. a ea merito vel vicia alioru
s. malorum et ideo subdit degente non
sancta q. d. vita mea discerne et manifes
ta in futuro iudicio a vita gentis
no sce et tic exponit que sit illa gens
no sca dicens ab homine iniquo duplices
sunt persecutores iustorum in pnti manifes
ti qui violentis et iniuriis iustos op
primunt et ipsi vocantur impi alii
sunt persecutores occulti qui sunt simulan
tes benuolentiam vel amicitiam iustos
latenter blandiciis et persuasionibus
iustitiam veritatemque conantur et ipsi sunt
dolosi et q. hoc patet sensus cum dicit
ab homine iniquo sic gens no sancta est
iniquus et dolosus vel sic iudica ita
a diuentu ab homine doloso Quia tu es
q. d. ideo iudica q. tu es deus r. eius
tor fortitudo mea r. p. quia ego fortis
sum ne deficiam et cum tu sis fortitudo
Quare me r. quare videtis quasi
repulisse me q. d. ne putetis me
iustum repulsum et q. no sanctu sequitur
q. oportet ideo p. dilectione subdit Quare
tristis incedo s. in via vite pnitis du
ra affligit s. homo iniquus et dolosus
Emitte lucem tuam q. d. noli diuenus
p. mittere ut sic putetur et q. re

pulsus videre. Sed emitte i. manifesta lucem
tuam i. xpm qui est lux tua et lux vera q
illuminat hominem omnem venientem in hunc
mundum emitte dicit glo. i. illam lucem tuam
manifesta s. ut cuidentes ad lucem seu ad
fidem videant et veritatem i. eundem xpm qui
qui est lux mundi et veritas prius qui et
promissus est in p. adventu s. in carne di
scernebat eam meritorum et in fine s. 2o
adventu in iudicio carnes abhorret iniquo
et doloso qp tuae exibunt angeli et separ
bunt malos de medio iustorum ipsi me
deduxerunt s. lux et veritas tua me de
duxerunt glo. de peccatis et de strata mise
rie s. incredulitatis et adduxerunt s. in
pnte ecclesiam que est mons propter fidei
firmitatem et sanctitatem. Et in tuo tabernaculum
vedi. 2o pavs in qui agit de laticia iu
storum in futuro dicens et in tuo tabernaculo dic
glo. qp pus orant dicens emitte lucem
quadam certi iudicii futuri pnuncias diei
et in tuo s. demonstra scio s. patris ecclesie
ad altare dei. ad videndum hymnum xpi glo
limata in gla celesti glo. que s. xpi hym
tus est altare dei qp in eius incarnatio
nis fide qp in altari sacrificant iusti
dicit glo. no solum in tuo ad altare seiz
hymnum sed ad videndum gloriam
ministris et subdit ad deum i. facie ad
faciem videndum. Qui letificat qp eius
participatione habeo sensum in passibilem
et in mortale et qp prebet maculum
et demonstra patris ecclesie pueni
tur ad altare dei. deo subdit qfitebor
laudabo q.d. ut illic pueniam fa
ciam intrem i. qz confitebor i. laudabo
te in mortificatione et afflictione omnis

que peccatum designat vel qfitebor
i. gratias tibi ago in tribulatione. Quare
tristis dicit glo. tristis de malis
seculi et delicto intellectu sibi gaudium
facit et no succumbit ex tristicia
ideo exhortat anima ut in tribulatione
no tristet ne vo turbari deficiat
dicens quare tristis spera in dno
et no iste dicit glo. Quo ad hoc
s. impnti et in futuro et subdit quod
confiteri velit. Salutare vultus

Psalmus quadragesimus tertius

Deus auribus nostris audimus
psalm. qz. cui titulus est tyrulus
infinito psalm. David filiis chore
ad intellectum in hebraico vero titulus
tyrulus ad victoriam filiis chore eu
dicio et intelligit sicut tyrulus psalmi
qz. Sedm diversas oppiniones aug.
et pro demonstratione huius psalmi qz
ad sensum litteralem sunt duae oppiniones
primo qp psalm. ipse sit totus de captivitate
ut in babilonia sicut et preceden. qz
aliqs in quo narratur beneficia dei pro
antiquis exhibita et miseria in quibus
erant in babilonia et petit in fine
liberacio a gali tribulatione et miseria
ibi. Exurge dic et sic psalm. ipse
modum differt a precedenti in sum
pnte qp alii dicunt alia oppinione
s. moderni doctores hebraorum qp
psalm. ipse totus sit de statu pplm ut
evidentis in captivitate commonovit
in quo nil defectum est. Sed ut glo. vel
sma psalmi no admittit a xpianis
et catholicis doctorib. qz nudi ab
ista captivitate nuqp liberamur
sicut testatur text. evangelii Luce 21

vbi xpc loquitur de pma caprinitate
sic dicens caprini ducentur ppter
omnes gentes et terram exhibitur
agentibus donec impleantur tempora
Micionii Nicolai deinde ponit
tres opiniones et dicit q psalmus
iste factus est de persecutione quam sustu
nuit ppls israel sub antiochio rege
de qua legitur in libro machabeorum
primo et dicitur in lib° ij° machabeorum
q antiochus post q percussit egiptum
ascendit jerosolima cum gravi multi
tudine et intravit in superbione
cum superbia et omnium altare aureum
mensam propositionis lucernam et facies
et mortariola aurea et omnia
que fuerunt in templo et accepit
thesauros occultos et fecit sibi
plurimos magnos in israel et de isti
persecuione satis eleganter potest
exponi psalmus vt patet inquienti
Sed dimissis istis intellectibus
sentiendo persequar intellectum secundum
ordinem dicentis q psalmus iste
factus sit ad intellectum filius chore
i. pressionis quibus datur hic intelligere
q alia quam templum bona sint que
vendi vnde dicit glo ordinaria q
in veteri testamento multis locis
bimdiuter gratia bona temporalia
tamquam vnidis adscribendum
allicendum et parvos affligi p
misit primo in nouo autem testamento
christus pauperis fidelibus florere et mundi
alia vera gratia et multis sub
tribuit quos et affligi permittit
et castigatos eos vt sint filii chore

i. filii passionis et discant alia bona esse
quaerenda et ppsa in hoc psalmo monet
ad contemptum templorum et ad amorem cele
stium et eternorum Tria habet partes
primam distinguit dei beneficia temporalia et
eternalia secundam enumerat mala quae iusti
sustinent patienter in hac vita. vbi
dicit autem vapulisti ing postulatur
precipio divina. vbi exaudit primo enu
merando dei beneficia temporalia sunt
parvi exhibita sic dicit deus ideo dicit
audiam ne videatur ambiguum audiam
glo. i. discutere vomis intelligimus
auribus meis i. certa audicione me in
telligencia Sed prec mei dicit glo
qui sunt non in veritate et certa dicunt
annunciaverunt nobis s. psalm sapien
et exponit q annunciaverunt dicit
opus q operatus s. hoc annunciaverunt
scilicet opus dicit glo vt edificio ait de
egipto et mirabilia ppli israel in
deserto et inductu interitum prius pro
missum hoc deus operatus est in diebus
patrum s. moysi et aaron et josue et
illi annunciaverunt nobis q sapienta sua
de hoc nobis reliquerunt et in diebus
patrum hoc addit q glom ne videatur
dum esse de modernis prius s. apostolis
in diebus i. in diebus antiquorum patrum
et tunc subdit q fuerit illud opus
q fecit in diebus omnis tuis i. prius
gentes q ca. s. israel cananeum et heum
amorreum gergeseum eneum et jebuseum
cum 7 regibus suis qui enumerantur
sunt josue 12 et alias gentes

que habitabant in terra promissa patribus
et planandi s. filios israel patres nostros qa
afflixisti s. qui ibi erant et oppulisti eos
et dicit afflixisti quantum adversos qui per
eum fuerunt in ore gladii adversantur
pulsi et expulisti quantum adhaliquos
qui timore perisse fuerunt a facie ppli
israel Hoc enim q.d. vere manus tua gen
tes disperdit enim qa in gladio et mismu
nimata sua. spiritali et miraculose divino
auxilio et brachium eorum i. fortitudo
humana et mundana non salvabit eos sed
dexteram tua i. prosper successus gratie tu
dedisti eis et brachium i. fortitudo
tua non eorum et illuminacio vultus i. pulchri
tudo tu dedisti eis q.d. pulchri sal
vandi sunt et hoc ideo quia tu placuisti
i. tibi placuit ut hoc eis diuset pre
aliis populis Tu es ipse hoc fecisti eis
sed nunc usque tempore ut infra dicit
repulisti nos q. essem inimici quod
valde mirandum est q.d. ex hoc magis
mirandum Quia tu es ipse s. qui fe
cisti eis ut premissum est tu es ipse rex
i. gubernator deus i. creator meus
qui mandas i. premittis s. ppliae populos
et ductores mandatis in quibus salutes
s. future vite s. corporis et animae
cui iacob i. nobis luctantibus in hoc
seculo vel potest esse ad literam verba
Josue laudantis dn de victoria usque
ubi hucusque Inter ventilabimus
s. cornu q.d. quia illis tuis corporali
fecisti nobis in futuro iudicio facias
temporaliter et ideo dicit Inter s.

pulsa agrarium et pugnaces con meum
s. in potestate tua et hoc est qa subdit
in nomine tuo i. in tua virtute spernent
spernent maligni nos spe qui oculos dei
tui ledere non possunt Non enim in
arcu meo i. filio meo sperabo sed
gladius i. opera mea non salvabit me
Salvasti enim i. salvabis preteritum pro
futuro dicit glo qa ideo certum est
et obientes s. eos ppetue damnatos
iudeo laudabunt s. in futuro quando
damnati dicunt Insensati viam
illorum estimant insania et finem illorum
sine honore quomodo computati sunt
inter filios dei Hispice q. Tota die
i. in eternitate Vbi et tota diet
qa nunquam ibi nox erit q.d. qa enim
in civitate que non eget sole vel
luna ut luceat mea nata claritas dei
illuminat eam et lucerna eius est
agnus Quod 2o et subdit ibidem
nox enim non erit ibi Et ideo laudem
tua tota die qa ut dicit infra
nox sicut dies illuminabitur et in
nomine tuo i. in his que pertinent
ad honorem tui nominis confite
bunt i. laudabimus te eternaliter
Nunc autem 1o psus ubi quemad
dem enumerat mala que sustinet
iusti patienter impiis dicit nunc
glo hoc dnt qa differt promissio
repulisti i. repellere videris et
contudisti nos dicit glo non insci
sed in facie hominum et non egre
dieris s. quantum ad apparitionem
exteriorem i. exterioribus vel potem
nos vituperibus s. sicut olim depe

scorum prem. q.d. et plpe invalidi vi
dent² oram inimicos nros pnisi licet
¶ cuo het² no ostendiss deus exerci
tus nostros vel laet² in psona deficien
ciu in ecclia ruerunt nos i. fugere
nos fecisti inimicos et qui oderunt
nos s. pte dnm ad se trahebant
p verum est quantum ad illos dicit glo
qui ad ecclam iniquitatis qi expmi
trahunt² ¶ ere h. grex pdituus feus
et ppls meus dedisti nos i. nos p
mitis tradi in morte tamq oves
ad escam deputatas et in gentibus
s. quas occidi no pmisisti illi fugi
endo inter gentes fuerunt dispsi
Vendidisti s. du liberi fuerunt et
sui in potestate pseculorum suorum
et no fuit multitudo i. pauci per
hoc fuerunt quesi q ipm fuerunt
sic commutati et diversa passi po
sunt q.d. pter dura et turpia
passunt² et posuisti s. illis qui pmo
erant quertedi qui videntes mag
pseculione q. sui auxilio repura
bant obprbrium si fuissent quesi
¶ subsannacione i. longe in gentib
qui nos derident et subsannant
stulti vocantes et pdicam² xpm
crucifixum ideo dicit ipse ¶ videris
in scandalum nrum ad stulticiam
posuisti nos gentib in puerbium
vel pabola ¶ commocione s. ad deri
dendum et subsannandum nos tota
die i. assidue occurrunt in obp
bria et imperia quib ego habeo
verecundiam et confusione et pha
innuit grauitate verecundie q
glom ¶ sed unde hec s. q tota die
ecce contra nuaci et obprbriis
s. insultantis et obloquentis i. crimen
imponentis glo exprbrare est in faciem
maledicere obloqui est absenti detrahere
hec omia ecce i. ad dampnacione nostra
¶ Ecce oblivi sum² te dicit glo ecce qui tan
mirum ostancia nec oblivi sum² dicit
glo qt intelligim² gratis colendum te et
declarat hoc q dicit cum subdit et mna
i. in pceptis legis et no recessit s. de
spando dbonitate dei et mna vel cogi
tando aliq mali et hoc no a nobis sed
a te et ideo et no declinasti i. no decli
nare fecisti ¶ semitas vel q ly no extend
sup ly declinasti tuo est tantus declinasti
s. quantum ad ipperenciam p afflicciones
quas sustinem² et no humiliasti i hu
militate patiencie nobis dedisti i loco
et cooperuit nos i. aliq denuo usq ad
morte fuerunt humiles in afflicciob
et patientes ¶ si oblivi q.d. vere no
sum² oblivi licet hec omnia venerunt
sup nos qt s. oblivi sum² et si expan
dim² s. adorando ydola ¶ nonne deus
requiret s. puniendo est iusto suo iudi
cio q.d. utique et subdit cum quare
deus requiret nec enim novit qt ipe
est deus scienciarum dominus et et ipi
ipsum² cogitaciones vt dr i Regum 2
¶ no ppter te i. pcessiones nobis sui
et loquit² in psona scorum martirum
existimasti s. a cruddelib nris pseu
tonibus levis est reputata mors
sua nra vta ¶ exurge p pars inqua
postulat² glorioso et pracio divina
et loquit² ppha in psona ppli fidelis
pseculiones pnis vite sustinentis
q.d. nos tanta patimur sed vt no

deficiam] exurge i. fortis appare opem
et auxilium tuis fideibus Quare obdormis
dicit glo. deus dormire videt qui suos p
mittit tribulari et sic illi dicit Quare
obdormis exurge et ne repellas in finem
q.d. Si hic repellere nos videris ne re
pellas i. finaliter Quare faciem i. benignitatem
pietatis tuae s. et si videris s. cum obdormis
obliviscaris inopie nostre Quia humiliata
est anima nra i. vita oppressa in pulvere
i. ipso qui est sicut pulvis que prout ve
tus sup psal. i. conglutinata est i. iste
tus et aut ad ventrem nostrum i. vita
carnalis interna i. in pecem s. simultatem
dime pseqnem vel in pulvere i. in cogi
tatione mundanorum humiliata est anima
nra subiecta cognitione tua et cogitu
tuae est i. sensualitas adhaerent terre
nis Exurge dne s. in effectu et fac
nos surgere depulvere et de terra
adiuva nos s. erectos ne in terrim oddi
mus et humilitam et libera nos vel
redime nos s. adiutos et sin maru sum
et no p merits meritis sed propter nomen
tuum amen sequitur hra Eructavit cor

psalmus quadragesimus quinto

Eructavit cor meum verbum bonum
psalm. ad omnis talis est tyrulus
infinem pfiis qui numerabitur filiis
chore ad intellectum canticum pdilecto
psalm. iste agit de scis nupciis sponsi
et sponse xpi et ecclie s. regis et plebis
illuratorum et illuminatorum in nupciis
nam ad honorem sponsi et sponse solet
fieri quedam carmina decantari que
dicunt epithalamia i. laudes thala
mi et talia decantat hic ppsa et psal
iste epithalamium ad litam hora illos qui
diserunt p psalm. iste ad litam et
exponendus de paupertate plebis
israel sive ppli p huius subiecte alicui
et vagina hetter illi dicunt p
ad litam esset exponendus de rege
salomone et filia pharaonis Alii
de rege David et bersabee iste ad
expones excludunt p pdam et p
litam huius psalmi que dicit
Sedes tua deus in seculum seculi et
apls ad hebreos primo allegat hunc
all huius psalmum de xpo dicens ad
filium autem thyon tunis deus in
seculum seculi et sic patet p psal
iste ad litam loquit de xpo rege
in mortali et sensus tyrli talis
est psalm. iste s. Dirigens nos in
fine simple est canticum pdilecto
i. p xpo de quo dicit pater hic
est filius meus dilectus canticum
in quo decantandum vel fem ad
intellectum filiis chore i. tinnitus
tyrli xpi qui omnitubantur s. de
veteris hois veteratione innovatione
vite deductione in ingressum de cor
ruptione in incorrupte et istam p iste
psalm. ad litam de xpo sit exponen
dus pbat nicolaus de lyra principia
cionem thalamorum que apud hebre
os et attention que in versu ubi
nos habem Speciosus forma
Sic hnt pulchritudo tua rex mes
sya q. p filiorum hominum et 2m
hoc tuno dicunt intelligi tyrlus
s. hebraicus qui sic dicit ad victo
rium sup solimim i. sup lilia filiis
chore erudicio canticum dilectionis
et bri pro que sic dicit victori

p filiis filiorũ eloque erudicionis amici
eũ amantissimũ ita q sit sensus
psalmi iste est erudicio scil p spm
scm filiis eloque erudicio inquam
que est amicicia amantissimũ p filiis
eloque i. prepo et cocie p filia desig
nata et sic psalmi iste monet nos
ad laudẽ sponsi et sponse zo pres
te primo primitur p filiacionẽ siue
phemiũ vbi submendicoẽ applicat
ea que secunt. 2 laudes sponsi de
cantat ibi speciosus forma 3 laudes
sponse silv desoribit ibi audi
filia 4 inpficoẽ 15 qi in quodũ thema
the accendit animũ audiorũ in dicos
Eructauit cor. sicut enim expleniti
dine cibi corporalis eructatur sic cor
p phe expleniudine spiritalis gue
hinc sermonẽ emisit que vocatur
verbũ bonũ i. glom ymnũ deo
meum enim scitur laudem deo eruc
tat i. dico ego opa mea regi i. ad
laudẽ regis s. xpi 1 ing vn mea ca
lam scribe dicit glo ne eũ aliq a se
puras dicẽ oratio scribe sa qpte
dicens i. incomprehensibilis est oratio scribe
et cuismodi scribe subdit velocitate
scribentis i. spe sci qui indocendo no
indiget tempis interuallo et ideo
dr scribi 29 scis est vapeana de celo
sonus vel gl aliũ glosam velocitate
i. cito veniunt iuxta que scribo
speciosus forma 2 pars vbi
inuenientur laudes regis seu spõ
si decantat quas paulo ante p
misit et laudat sponsũ q deser
s. a forma a potestate et iudicio
a bonitate et p a forma ou dicit

speciosus dicit glo vt nõ eũ in suo gne
mendacet nõ sit p angelis sed p filiis
hoc melior sit angelis 2 mo quinto
dnoi p illis nomen hereditauit vt dicit
ad hebreos p ad hominẽ xpe q i vne corpis
fuit sponsus p hominũ filiis q corpus eius
ope spe sci fuit formatũ sed melioriori
debet hoc 2 intelligi de pulchritudine spiritali
q et sic speciosus q in omnibus ornatus et plenus
omnibus virtutibus decoribus q dignus fuit ei
spe nõ admensuratũ vt dr io. p. et q nõ
sufficit pulchritudo siue eloquencia ideo
ad laudẽ sponsi q se diffusa est gratia labiis
tuis i. in ly pleni gratiam eloquencie in
illud luce 4 erupebant in doctrina eius
q imperestate cecit seruo ipsius qui ei
vnxit te deus s. pr. de ista benedicte dicit
ipse ad phili. 2 deus exaltauit eũ et
donauit illi nomen 2 ca accingere
gladio tuo vbi laudat sponsũ a potes
tate. q dicitur accingere ad modũ
pugnatoris i. accingere gladio nõ mo
rali sed spiritali q est verbũ dei vt dicit
apls ad ephesios 6 et ideo dicit glosa
accingere i. parate ad pdicandũ 3 imper
tamur intelligere hanc naturam inquam
xpe 4 pdicatur speciei tua hic distingu
vit q glosa 3 pte enim ad humanam
naturam refert inquit xpe mundo
apparuit pulchritudo ad decentiam qui
omnia decora sunt 1 iucunde i. misericor
diter homini respice procede i. pro via
huius mortalis vite et regna q d
luce i. et regnabit in domo iacob. et
hoc fecit post q in via huius mortalis
vite pcessit et ideo post vnione dicit

Gaudeo vicio dicit in omnis potestas
incolo et intentus propter veritatem et mite
et equitatem et capit illo facere et docere vt
dicit secundum primo et mansuetudinem quia
vnanimiter iniurias sustinuit vt de eo
patet Iunt vsque ad. nō erit tristis neque
donec ponat in terra iudicium et iustitiam
Hyacinthus dicitur quia fecit in sua passione offe
rens se patrem deo pro reconciliatione gene
ris humani et deducit i. deducit quia per
dexteram intelligitur sagitta i. sermo tuus
qui corda hominum penetrat de quo dicit
infra velociter currit sermo eius populi
subtus cadent i. humiliant subtus in cor
da i. veri penitentiam sed qui populi inimi
corum regis s. regis sedes tua. gaudientes
gmendat sponsum iudicio dicens hanc
dixit te deus Cuius sedes tua i. regina
iustitiae tua iubilaeo et intuitus laetitiae
laeto laetitia thronus tuus thronus tuus
pro dicit regis sicut allegat apostolus thro
nus tuus adsaeculum i. in saeculum saeculi
i. sine fine Virga directionis i. regnum
regni tui est virga directionis quia nos de
virtute in virtutem dirigis diligisti q.d.
iure debes regere qa dilexisti iustitiam
q.d. nō solum in te iustus es sed et dilexi
sti iustitiam s. in alios et odisti iniquitatem
dicit glo aliter pfecto nō diligitur iu
stitia n odit iniquitatem propterea unc
xit te deus tuus oleo deus fili qa dilexisti
deus pater unxit te oleo laetitiae i. ple
nitudine gratiae pconsortibus tuis i. pre
omnibus creaturis Leve datus est ei
spiritus non admensura gratiae adepsi
t depleniudine eius omnes accepi
mus et gratia describit pulchra

Ivoris quod sic unctus pfortibus
sic dicens Myrra i. omnis mortifi
cio gutta i. humilitas et casia i. fides
a vestimentis tuis i. a laetitia tuis quibus
vestibus et decore omnes et a domibus
glo corde dicit domos quos inde
dixerunt vestimenta adomibus eburneis
i. castis cordibus in quibus habitat
deus eburneis enim videtur gloria fi
gide natura est ideo in eburne castitas
designatur ex quibus cordis omnis
mortificatione humilitate et fide scili
mirra et gutta delectaverunt i. de
lectabile te habuerunt filie regum
i. fideles animae vel ad iustum vt dicit
glo ordinata In honore tuo s. quo sedes
in throno magestatis ad dexteram
patris in excelsis astitit regina vbi
gmendat sponsum hic exigit a regina
et sponsa cui dicit audi et s. ecclesia
nō timore ouuro sed spe eterni adex
tris tuis i. a pacioribus bonis s. in patri
pgrum et in futuro pgtum in vesti
tu dicit glo p nuptiae intelligitur omni
tas qa vere nuptae est totum de nuptio
est qa est desponsata nuptae hic et ideo
dicit desponsio et nō nuptae ne sola
sit castitas sed sint caetera quae on
ritas omnes circumdata s. meritorum
si sit omnis iustitiae qa de
diversis statibus et ordinibus hominum
multitudo Audi filia et vide 2 pars
vbi simpliciter sponsae laudes describit
s. exegit s. a gta. a forma a habitu
eius seu amoribus et a pla et allegat
pphta reginam tam quam unus de

prib dicit audi filia et videi · crede
p fide vel audi ppha et ppha et vide
s. eas in xpo impletas et inclina t.
humiliter audite et obnitere ppm
s. audiencia s. adlegales observancias
et domu pris tui t. synagogam Et co
cupiscet rex s. si abilla fueris s. legi
bi observancia liberata Quia ipse
est dns deus tuus et adorabunt eum
s. ppli tui et filie tyrii t. gentes in
munerib adorum hoc fom est q
reges et principes humiliter obedi
unt ecclie Omnis gla eius hoc est
laus sponse a gla abintus t. i oscia
in fimbriis aureis fimbrie sunt
vestiu extremitates p quas finalis
p sencia intelligitur circum
amicta s. meritorum virtutum adduc
tum t. regi · laudat ex adolescentiis
sui amicabilib virgines t. pudice
mentes proxime t. primentes ad
eum non alicui subrevent s. per
p dicacione intemplum regis t. pre
sente ecclam Pro prib ondit
hic quia invenio sponsi p fecit
p prib t. p patriarchis et ppha
mti sunt cultores legis evangelice
s. apli · constituas eos principes s.
p dicacionis ut licet omni vlti
cunctis immundis a ea t. rectores
s. p suam doctrinam quam fidelibus
derelinquerunt propterea s. cu
dentes p eorum doctrinam in cete
rum t. imperii solo et in selm soli
t. in futuro sequitur liti

psalmus quadragesimus quinto

Deus noster refugium et virtus adiu
psalm cuius talis est titulus in hebo
filiis chore adiunctorum sup almuth cum
tricum et dicunt aliqui doctores hebrey
q alamoth sit nomen cuiusdam instru
menti musici in quo psalm iste con
sueuit decantari Alii dicunt q alamoth
sit idem q iuvenes vel iuvenientes in
pli et hinc sensit secundum quod qui in
terpretacione iuxta hebreum hoc dicunt
tyrim victorii filiorum chore principi
bus cantorum Sed glo ordi ad hoc
ponit illum tyrim s. dicem in finem
filiis chore principiis psalmus dd
de mistery in hunus psalmi quantum ad
sensum litte magr nicolai dicit duas
recitat oppiniones unam est q David
fecerit hunc psalmum gratias agendo et de
precedentibus et regni illi Sed q no
legit q tempa David fuerit talis
devie morus quales in principio huius
psalmi describit cum dicitur
preter no timebimus Deo nicolai dicit
reliquum istum sensum et plectit sensum
sede oppinionis que fuit ad silo
et aliorum doctorum in hebreo qui dicunt
q David no fecerit hunc psalmum sed
filii chore eo tempore quo fuerunt
miraculose saluati perente chore
pie corum cum aliis multis s. q legit
pirwz chore et ceteri numeri 16°
et fom q sum cum miraculo ut perent
chore filii eius no moverent et sic
dicit salomon q filii chore

tuit secundum hunc psalmum in quo denuo istum
sile miraculum fecit cui dicitur preterea sed quia
tale non legitur postea fecisse maxime tempo
filiorum chore dicit nicolaus de lira quia
ipsi filii chore secundum hunc psalmum gratias
agentes deo de hujusmodi mirabili sal
uatione ipsorum denunciantes cum hoc alii
quia civitas filios israel deprimo futuri a
ibi fluminis impetus - s. transitum filio
rum israel propinque et si hoc est sensus
tractatus adversus filios chore sup alamoth
i. sup inventos s. filiorum chore miraculo
se saluatos et quia hoc tuit et apparet tractatus
hieronimi sed de hoc posset exponi tractatus
glose ordinis qui dicit psalmus dauid
propheticus i. per occultis divinis iudiciis
s. quibus saluati fuerunt filii chore et
sic nicolaus de lira si hoc exponit istum
totum psalmum sed glo ordinis aliter ex
ponit hunc psalmum et eius virtutem dicit
filii chore sicut filii oruci qui de arcanis
mis i. de occultis dei iudiciis sic loquun
tur s. anonima sunt et si sit deus homo et
et si salus fuit promissa vnicuique populo et
ecclesie origo in israel vt plenitudo ge
tium intraret sic et glo psalmum
iste monet ad fidem et si hoc tuit sit
pres primo ostendit populum et credulitatem
in xpi incarnatione omnis spes sit fundata
2o et ecclesia in xpo sit fundata 3o mira
ruit in miracula et magnalia tempore
incarnationis sui 4o ibi fluminis
si ibi venite et videte populum enim vi
dens multas tribulationes exurgere
de xpi adventu rectus consolationem
in populo filiorum chore sic dicit deus nostr
s. qui est omnium deus per creationem nostrum
per spiritale cultum et devotionem et filii nostrum
per omnis nostr assistentiam refugium
dum de periculo liberat et vt i. fortitu
do qua pericula superantur adiutor in
tribulationibus et ac et quia iuxta est nos vinc
ens iuxta apli ad corinthios 10. fidelis
deus qui non patitur tamquam vlcuique
que invenerunt nos nimis et propter
dicentium propterea in ratione diffi
multitudinis accessimus et vsque ad iam
invenerunt et sic intrando potencior
est qui nos liberat propterea. q. d.
et talis est securitas non timebimus i. di
turbabitur populus iudaicus qui debeant de
terra et hereditas dei s. turbabitur
s. repellendo a se verbum dei iuxta illud
actuum 13 vobis oportebat primum loqui
verbum dei sed quia repulistis illud
ecce quaerimus ad gentes et hoc est
quia subdit et transferentur i. apli mon
tis i. in medium gentium commerunt
s. apli per predicationem et turbate sunt
i. doctrine seu turbe gentium per predica
tionem apliorum una dicit glo atque
i. doctrine et prudencie gentium in fa
tuitate solis contuitione doctrina silua
tionis iuxta illud psalmi predicatus
dauidum et prudencia demonstra
cistu iuxta finem apli ad corinth
10. vbi sapientes vbi scriba vbi inquisitor
huius soli nonne stultam deus
fecit sapientiam huius mundi hoc quod
dicit commerunt et turbati sunt
montes i. apli dolore quidem humano
in fortitudine eius s. maris gentium

i. fovti pscuccot gaudit fluminis impet
tus pavs vbi describit quomodo scta ecclia in
xpo sit fundata q. d. montes i. apli sunt
grubidi sed ne deficerent fluminis i
petus i. habundans et vehemens
gvtt spe sci lectificat ciuitatem dei i.
lectificat ecclam i. ipam candem ecclia
lectificauit pgrum deus in medio q. d.
sic lectificauit q. s. ipsa omnes dei no
monebit q. pouere infirmi no pua
lebunt aduersus eam gr. 10. et non
mirum q. deus in medio eius s. p. auxilium
et ideo subdit adiuuabit s. gra tribu
lationes et pscuciones mane diluc
culo i. pmte et cito vel mane i. i. xpo
boni opis principio et hoc diluculo i. p.
illuminacone spe sci vel p. alia hrz
adiuuabit eam deus vultu suo i. pnetia
incarnacionis vel vultu suo i. auxilio
signis eis adeuit vt pns ad eam intelli
gat. Conturbate sunt s. bona opera
hacte q. prius turbabant vt destru
erent nunc gaudebant sunt vt edificet
et inclinata sunt vagna pris arcta
vt gra dicerent nunc inclinata sunt
vt adorent iuxta illud venient
adora qui deambulant tibi dedit
voce sua dos dii contrerit apli pdi
cando mota est terra i. terrena ho
est mot timens pdicantis vocem
qui voce dedit dos virtutum q. d.
no mirum q. gentes gaudebant sunt
q. dos virtutum s. celestium nobiscum
simple est p omnis nunc assistencem
q. d. glom dos iam est emanuel q.
dicit in tempto nobiscum deus su
scptor noster qui medicus qui su
scepit nram infirmitatem cantanda deus
iacob i. omnium infirmi vera lucis lucem
venite et videte q. pavs in qua navrat
mirabilia et magnalia xpe in carnacois
sci dicens s. p fidem et videtis i. intelligite
opa dos s. que fecit tempe nativitatis xpi
videte inquam qua pdigia i. miracula dos
posuit sup terram auferens q. nunc decan
tabant angeli canticum pacis s. gla in
excelsis deo et interra pax hominibus
bone voluntatis q. vt dicit apls ad
ephesios 2° ipse est pax nra qui fecit
vtraq vnum et ideo dicit iohis 14° pace
relinquo vobis pacem meam do vobis et
ideo dicit ipsa auferens q. aureum i. insi
dias diaboli gaudet et confringit arma
i. manifestas impugnaciones et scuta
comburet igni i. defensiones pacis comburet
igni s. spe sci vt iam no defendit
vel excusant pacem sed humiliauit se
p venia iuxta illud ne declines cor meum
ps 140 vel pt 2 hoc adhuc intelligi
de pace corporali quae fuit magna
tempe natiuitatis xpi iuxta illud
ysaie 2° et conflabunt gladios suos in
vomeres et lanceas suas in falces no
leuabit gens ad gentem gladium vacate
et. loquitur in persona xpi in carnature
vacate s. amalis et videte i. intelligite
quia ego sum s. qui inter homines exaltatus sum
habitus et amalis purus homo repu
tatus et exaltabor interra i. in indea
indea enim terra dicit et gentes mare
vt sup expositum est et vt magis quae
dam commendet vapere q. sup dicit
dominus virtutum subiudi homo voce
dedit suscptor nr intelligite vt sup

Psalmus quadragesimus sextus

Omnes gentes plaudite manibus
psalmus cos cum titulus et tyrulus
infine psalmus dauid filiis chore pulcr
ver titulus ad victoriam filiis chore et pro
sensus huius tyrculi exdeis sup in multis
psalmis vbi similes tyrcli fuerunt exponi
de mirabilia huius psalmi dicit nicolaus de
lira q psalmus iste fecus sit a filiis chore
victoria sub josue fea de habitatoribus
terre canaan de quo pater josue per
totum et sic filii chora in psalmo inducunt
ppm ista ad laudem dei plurimodi vic
toria quam ipi fuderunt in spiu ppheco
sic nicolaus de lira exponit hunc psalmum
de ista victoria et ad hoc satis sonat
textus huius psalmi cum dicit subiecit
ppos nobis elegit nobis p illud qua
lachie p jacob dilexi ascendit deus
in iubilo dicit nicolaus de lira q hoc
fecit fuit cum habita victoria de habitat
tibus terre chanaan terra quiesc a pre
liis vt legit josue 19 q tunc filii israel
posuerunt tabernaculum domini in silo vt
legit josue 19 silo autem est in sorte effra
im que est terra montuosa et ibi taber
naculum cum archa domini deportatum fuit cum
iubilo in tympanis choris et organis
et dicit nicolaus de lira q licet hoc no
sit septum josue 19 tamen hoc probat q aliis
locis archa semper fuit translata cum
tali sollempnitate vt patet 2 regum
6 vbi legit q cum magna sollempnita
te fuit archa domini deportata de domo
aminadab et dauid et omnis israel

laudabant coram deo in omnibus lingis
fabre s. in cytharis liris tympanis
et cymbalis et aliis sollempnitate
fuit deducitur ducta pregte salo
mone in domum domini in iherusalem vt legit
3 regum 8 et ideo q dominus habitauit
in archa et in tabernaculo ideo dicit
deus hic ascendit deus sic exponit
nicolaus totum istum psalmum 5 glo ordi
aliter exponit et 2 ponit aliud tyrculum
videlicet istum in fine psalmus dauid filius
chore et dicit q ppha gentes quas in
psalmo p cedenti monuit ad fidem tum
conuersos in hoc psalmo inuitat ad lau
de et hec gentes tum quarte sunt
filii chore r. filii passionis et sic est
sensus tyrcli psalmus iste est dauid ppha
qui hic loquit in persona aplorum
psalmus in q fecus chore filiis r. filiis
chore s. passionis diuisentis in fine
r. in xpi laude duces habet pres
1 in prima ppha inuitat ad laudem dei
2 de ista ascensione xpi ibi ascen
dit deus 1 in voce 2 aplorum gentes
ad laudem monens sic dicit omnes gen
tes s. ad quas transit gra 1 in hebreo
et in translacione 2 hic omis ppli
et est idem sensus plaudite manib
ad iram patet intelligi in signum
spalis et magne letitie et ad hoc
accordari videt alia lra in hebreo
que dicit tangite manib s. in instru
mentis musicalis vel mortalis plau
dite manib r. g. iudere in bonis opib
p manus designatis iubilate deo r. ta
magna laudis letitiam in mente

1 iubilus vt dicit glo est ineffabile q nec dicere debet nec adplenum exprimi et sic sensus est iubilate deo

comprehendere q̃ verbis exprimi nõ possit voce
exultationis dicit glo q̃ nõ sufficit in
se ipso bn̄ operari nisi quis studeat proximis
suis salutem ideo addit in voce exultationis
s. predicando et aliis viris gaudia
principes faciendo s. vt q̃ mutuo operentur
linguam officiat. Quia dominus excelsus q.d.
nunc iubilate et plaudite quia dominus
excelsus s. in celo qui humilis et pauper
apparuit in mundo terribilis s. in suis
q̃ discerni discriminat redicet iudicet et
iudex viuorum et mortuorum in futuro
qui mitis extitit de hoc mundo 2a ex
magnus s. qui videbitur de regno indeficiens
deinde nam et vere magnus nõ solum
super iudeam sed super omnem terram. Subiecit
populos nobis q.d. vere vere magnus
nõ tantum sibi sed et servos suos s. apostolos
subiecit populos qui scilicet doctrine eorum
crediderunt exinde et sic loquitur
in persona apostolorum et gentes s. spiritum ad
nos qui degentibus crediderunt elegit
nobis hereditatem suam loquitur in persona
ecclesie nõ merita mea sed sua gratia ele
git hereditatem suam nobis s. dare spem
et pulchritudinem patrum populi p̃ iacob
designati p̃ illud s. iacob dilexi vel
quam spem i. pulchram et speciosam he
reditatem iacob. i. lucrans in hoc solo
Ascendit deus in iubilo 2um pars ubi
quemadmodum populus describit ascensionem
et regnum xpi q.d. elegit q̃ potuit
q̃ ascendit deus vel ostendit quales
sit deus hic excelsus et vere magnus
dicit ascendit deus in iubilo i. in ineffa
bili letitia s. apostolorum et hoc dicit

ideo q̃ gaudium admirancium apostolorum de
ascensione nõ potuit exprimere iubilum
vt dem finit sup et ineffabile gaudium
q̃ nec dici debet nec aliquis exprimi potest
dicit glo in cui signum scilicet pens ecclesia in
hoc festo ascensionis civitas eandem voce
variis format melodiis q̃ nõ valens
unam melodiam exprimere mendis hilaritate
et sic fiunt alia in natali dni et aliis p̃
cipuis festis de quibus signatis legitur
Et dominus in voce tube s. sing clarum que iu
dicii fuit vt dr. notum i. Cum ergo intuerentur
in celum s. apostoli psallite deo nostro
q.d. q̃ dominus ascendit in iubilo ideo psallite
deo nostro i. bn̄ operamini laudem dei
et hoc sepe repetit vt q. quondam saluti
fieri nobis dicere possit et ideo dicit
glo valde salutare credit q̃ dicit crebro
repetit Quia rex omnis terre q.d. ideo
psallite sed q̃ psallite sapienter doce
quomodo sit psallendum dicit psallite
sapienter i. cum discretione deo servire
dicit glo nõ cum peccatis deus vt quis
peccat semper temere se periculo expo
nit sed cum discretione et sapienter. qui
cum ieiunando vigilando vel aliis cor
pus castigando se ipsum punit sine
discretione psallit et de illis dicit
apostolus q̃ zelum habent sed nõ p̃ scientiam et
talis zelus est intollerabilis vt dicit
deus bn̄ sup Cap. 2o. ordinatur time
civitatem 2a regnabit deus ondit quom
sit rex omnis terre q̃ regnabit vel reg
nauit sup gentes sed quia q̃ sedet sup
sedem s. ad dexteram maiestatis in excelsis
ad hebreos primo principes populorum

i. gentes congregati sunt s. p fide cū deo abra
ham qn̄ est rex eorū deus sed pastor suō
rū deus et unde principū aversio subdit
Cuō dii fortes i. apli et cetera p̄dicato
res catholice fidei vehementer elevati
sūt miraculis virtutib⁹ et doctrinis fortes
q̄ neq; tribulacio neq; angustia neq;
mors neq; vita eos poterit separe
a caritate dei vt dicit apls ad romo
8 q̄ fortis vt mors dilectio cap. 8°.

Psalmus quadragesim⁹ septimus

Magnus dominus et laudabilis nimis
psalm⁹ cuius talis est titulus
psalmus vel laus cantici filiorū chore
in sabbati demistrevia huius psalmi
quidam ad sensum literalem dicunt omnes
expositores nostri q̄ sit sens de magnificē
cia civitatis iherlm et templi p salomonē
edificati. templū p salomonē fuit valde
sumptuose edificatū et licet hec sunt
videntur multū accidere huic psalmi
tn̄ dicit incolatus dei in q̄ videtur discor
dare in isto vbi dr̄ Ecce cū ecce reges
q̄ videt q̄ hoc nō posset intelligi ad
literam de regib⁹ qui venerunt ad regē
salomonē vt audirent sapiēciam
eius q̄ de illis p̄ilipnie 9° omnes
reges terre virtū desiderabant videre
faciem salomonis vt audirent sapiē
ciam quā dederat deus in corde eius
sed nūdi exponunt hunc psalmum
de messia q̄ eos adhuc venturo incā
dicantur vt nō credunt ve edificabit
civitas iherlm et templū et post hoc
venient reges gog et magog ad
iherlm et vincentur ab p̄messia
et de hoc exponunt illud q̄ sequitur
Cuō ecce reges sed ista exposicio nō
est catholica et ideo velim quid et ideo
nicolaus de lira dicit q̄ iste psalm⁹
adhuc sit intelligendus de expo
qui iam venit in mundū et in hoc
q̄ concordat glo ordinā que exponit hūc
psalmū de restauracōe seu q̄ firmacione
ecclie que fēta est a tempe passionis
et resurrōnis xpi et p hoc glo pincta
lectu tyrli dicit q̄ dies resurrōnis xpi
fuit p̄ma sabbi et totū sequens tempus
usq; ad sabbū omnium resurrōnis dñi 2°
et in hoc 2° sabbo finaliter fundata ecclia
p̄ns que est civitas dei et sic sensus
tyrli est psalm⁹ iste est laus cantici
filiorū chore i. immitatorū xpi in 2°
sabbi i. in tempe q̄ est a resurrōne xpi
usq; ad dē iudicii. Dicit ergo hūc psalm⁹
primo ppha commendat ecclesiam sanctam
que est civitas dei 2° civitas agit
de adventu xpi ibi suscepimus deus
misericordiam tuam commendat iuste ecclesiam
que est civitas dei a dignitate con
dicionis a fortitudine et amplitudine res
tabilitate aeterna primo ergo cō
mendat civitatē a dignitate q̄ to
ris sic dicit magnus dō s. xpō ille
et laudabilis s. a cunctis et magne
beneficie in civitate dei i. in ecclia q̄
est civitas sua in monte sō eius
s. sita et fundata q̄ ista est civitas
de qua dicit nō potest civitas abscō
di sup̄ montē posita et q̄ vel in
monte. s. est laudabilis dns in monte
civitatis i. intra eminentia veritatis
et sedate fundatur exultacione

ibi commendat ecclesiam ab amplitudine
et dicit fundatam et in ea fundatam est omnis
sancta terra et exultatam et exponit
hoc per partes et dicit mons syon
et in dextera latera aquilonis et generales
deus in domibus glo ordinis domibus
dicit in pl. quam plures domus sunt
in illa civitate quibus ecclesiarum
ordines et sectatus omnium est generalis
ecclesia vel per domos intelligunt fide
les et sic est sensus deus in domibus
et in fidelibus eius civitatis cognoscetur
et suscipit et s. civitatem ad pugnandum
et sustinendum vel de futuro potest in
telligi deus s. in futuro s. per diversos
gradus meritorum et suscipiet eam
s. in eternam beatitudinem quo ecce re
ges q.d. fundatam in exultatione quo ecce
reges s. et certatis fidelibus convene
runt in unum et in unanimitate fidei et
morum vel potest spiritualiter intelligi de
magis qui venerunt ab oriente et ut
dicentes ubi est qui natus est rex iudeorum
ut dicit ipsi 2°. ipsi videntes s. re
ges admirati sunt de stella et miraculis
xpi gaudebant s. quia gaudent sunt
et admirati sunt mutati vel gaudent et sibi
xpi repl[illegible]hensibiles facti sunt tremor
apprehendit s. pro scilicet delictorum ibi dolo
res s. gravis sicut parturientis et
fructuosi et varias et inde fructus
pacis unde illud ysaie 26. statimo
re tuo domine concepimus et peperimus spm
salutis in spu vehementi et illud to
tum fit pasim sicut qui vel amoris et

foris et contrarius naves altavisis et superbi
gaudent pinnas altavisis et illius civitatis
principalis designatur vel potest de abusto loco
xpi videntes exponi de tribus magis xpi
videntes s. magi stellam que diuex eos
adoraverunt admirati gaudebant sunt potest
intelligi de herode et suis et illud quod sequi
tur audiens autem rex herodes turbatus
est et omnis iherosolima cum illo et ne
modus satis omnis est insperata s. qu
una casula intellig. de bonis et alia sati
sequens de malis et cum 1°. Magna sum
dicit sponsa s. quantum ad malos sed for
mosa s. quantum ad iustos Tremor eo
quod herodes timuit perdere regnum suum
et ex hoc gaudium intra se contristatur
Deo subdit dolores in spu vehementi et
in ira et furore herodis contrarius naves
et naves in altavisis que magos per aliam
viam transposuisse credebantur et fuerunt
ab herode et ita dicit magis
insolacion hysto Sicut audivimus
de civitate dei que tempe in civitate
fecit sicut concludit ipsa loquens in persona
ipsi militantis sub lege evangelica
ita dicit Sicut 2 ce. s. in promissionibus
ipsi avi s. de adventu xpi sic vidimus
et s. impleta in civitate dei viventium et an
gelorum et in celis et huic vepere idem
exercitio cum dicit in civitate dei mei
et in ecclesia scilicet deus fundavit eam
non ad horam sicut tabernaculum
mobile sed in eternum vel potest mul
tum quemadmodum exponi debetis in pria
que clare videntur et hic credidimus
fide suscepimus deus 2° prius ubi
quemadmodum ipsa gratia agit de ad

ueram xpi dicit suscepimus s. p adventum
xpi in medio tuo in medio templi tui ad
litam et q legit licite et induxerunt
puerum illum pontifex eius in templum
ut fuerunt et quia ut magnitudinem
legis pro
sedim nomen tuum et magnitudinem
nominis tui sic et laus tua s. est diffusa
usque ad predicationem apostolorum et mirabilia
Quia iusta s. dexteram tua i. tua iudicia
eio vel mea est plena iustitia i. iudi
ficia multos qui te laudant et ideo
et nomen tuum letet mons syon i. iudei
qui primos radios fidei suscepit exultet
filie iuda i. filie congregationis sicut sue
universe congregatio propter iudicia tua
hic dicit glo quibus scilicet iudiciis
occultis contingit occasio in illis ut
plenitudo gentium intraret Circu
date syon s. o vos gentes syon i. dec
tos circumdate circumdate non secundum
sed complectimini ea s. brachiis vere
caritatis Narrate in turribus i. predica
te alius laudes eius in turribus i. in
apostolis et qui fuerunt turres eius s.
ecclie ponite corda i. in caritate
dicit glo que est tota virtus cum hui
caritatis et in ea universa lex pen
det et ipse et distribuite i. discer
nite congregationes virtutum que
sunt domus eius et pseudo apostolis et hec
simul capitula ab alia translatione que
dicit separate palacia eius vel discer
nite i. diversa officia in hac civitate
disponite s. episcopum presbyterum et ad
hoc sonat alia translatio quam allegat
glo ordinata que sic habet et discer
nite gradus eius Ut enarretis i. co
stituet predicatis in gente hec co
uenientia et quare narrandum sit
subdit quoniam hic est deus dicit glosa
breuis est sermo et includit omnia q.d.
Quoniam hic est iste de quo supra dem
est et sit magnus et laudabilis iste
est deus s. pro omnibus euasione et deus
noster s. pro omnibus nobis assistione
et cui credimus deus et homine mere
nunc non adtemptat sicut dii gentium
humanis manibus fabricati vel mere
nunc i. in finem hunc primus mundi et
in secula soli s. futuri ipse reget
in pli dicit solum et reget nos in
primi et in futuro in primi per gratiam
et in futuro per gloriam et eqt hra

Psalmus quadragesimus octavus

Audite hec omnes gentes ad
psalm. et g. cuius talis est tota
infinit filius chore psalmus David
poterit credere ipse in hoc psalmo
agit de amatoribus huius mundi ostendens
eos in suo gra primos dividit
in duos partes s. in phemum et tertium
quod pars ibi cur timebo in phemio
reddit audiores benuolos et attenti
cos et reddit eos primo docibiles exem
vnitate doctrine cum dicit audite
hec omnes gentes q.d. quia hic docet
vtile est omnibus Ideo subdit auribus
percipite s. mentis et corporis et vite
exponit per parabolam et premisit dicens

Quia q. omnes operantes sunt iniqui qui
noscit secundum q. geniti sterili. terrenis
et filii hominum. iusti qui sunt in
sorte xpi et dicunt filii hominum q. xpc
filius hois est cui ymmigmet gestit q. d.
unde glo. multi sermone subtiliter
studit terrigena unde iudicium ut
timeat studit iusti hoies filius ut
regnum celestis diligit et ideo subdit
simul in unum s. studite s. cum timore
iust. De meis loq. ubi reddit studiosis
sapientiae os sermonis profunditate cui
dicit de meis loquet sapiam que est
altissimorum notitiam ut primo metaphe
q. s. celicorum sapiam. bonum unum et
bonos mores et ne credat solum ore et
non corde loqui subiungit et meditatio
cordis prudentiam que est discretio
rerum humanarum que est non vitio
sibilium s. celicorum. Inclinabo impe
bola. ecce nunc s. reddit audiore
docibiles dicit inclinabo. applicabo
intellectum meum ad intelligendum verba
legis et ppliarum que frequenter sunt
parabola apperiam in psalterio. in opi
bus oriam illud q. ego ponam et ideo
dicit in psalterio. in bona opuscule
ne opus discendet ad discipulos. Cum
timebo 2m pars ubi postq. premisit
phemium incipit tractatum in quo
p. q. quis movet et solvit 2o ipsa solvo
declarat ibi qui fidunt. Circa primum
est sciendum q. q. ppha est de die iudicii
extremi q. erit valde formidabile
impis peccatoribus sed iustis non iucundum
illud psal. 5a. Letabit iustus cum vide
rit vindictam et ideo xpc. Luc. 21a. loquens
de extremo iudicio dicit discipulis his autem
fieri incipientibus respicite et levate capita
vestra. i. celipotentiae q. d. Circa hunc igitur
diem iudicii movet ppha quam sic dicit
Cur timebo. i. in die extremi iudicii quo
vocatur freqenter dies mali in scriptura
et loquitur in persona generis humani in
quo sunt plures mali quam boni iuxta illd
Ecc. p. stultorum infinitus est numerus. Ini
quitatis vinder adquam q. d. in hoc habebo
timere q. iniquitatis calcaneus. i. opus
mei calcaneum pedis est vestigium pedis cal
caneum et capitur hic quinter p. opere et
p. hoc innuit aliquid sensu q. iusti timo
non habebunt timere s. in die mali. Cum
qui fidunt 2m pars ubi quemadmodum solucio
nem quam declarat et p. quintum ad iustos
2o quintum ad malos 2m pars ibi et dimp
nabunt. Circa primum est sciendum q. ini
quitatis circumdans impium preter hoc in
iudicio quadrupliciter duobus principalis
ortum. i. expentis prosperitatis in ordi
nato appetitu et exfutura felicitatis
vel beatitudinis decepcio et ideo primus
ppha declarat p. primum 2o 2m ibi non
videbit in tertium. Circa primum sic dicit
Qui fidunt. i. fiducium habent in
virtute sua. i. in propria carne vel na
tura vel amicis. Et in multitudine
s. illi hunc timere cum cum stati sub
iungit dicens fratrem non redimet
i. nullus preces vel pecunia tales de quibus
permittit redimi possunt. Iuxta illud
pri. 6. Zelus et furor viri non parcet
in die vindicte nec acquiescet cum q.

peius nec accipiet redempcionem pluvimum
donum ideo dicit frater non redimit loquitur
indeterminative q.d. ipse peccator potest ne se
redimere q.d. non ideo subdit et non dabit
deo sacrificium vel oblacionem unde deus pla
cari possit et pretium redempcionis s. filii non
poterunt dari quia venit quarta sentencia mercedis
et ideo sequitur et laborabit in eternum vt af
fligat pena eterna et vivet adhuc s. vt
semper sentiat penam et adhuc intellectum
exponit illud 10 apo. 9° indicabit illis querent
homines mortem et non invenient eam
et desiderabunt mori et fugiet ab eis
mors videbit quantenus ipsa declinat
quia iniquitas habebit ortum s. tempus
felicitatis future quia qui videntes in hoc
mundo iustos et iniustos sapientes et
stultos similiter mori reputant quia non sit
vita post istam vitam et impletur psalmum
liber sapiencie dicit 20 exemplo mori sumus
et post hoc erimus quasi non fuerimus et subdit
dicit videte venite ergo fruamur bonis
non sit brutum quia non pertinebit huic
vita nostra et ideo de quo liber talis hic
dicit non videbit interitum et non intelli
git quia sit vanus interitus est videbit
sapientes i. est videbit equaliter
mori bonos s. et malos insipiens dicit
glo qui non intelligit preteritum et futurum
et stultus qui se attente non curat subdit
pibunt s. omnes predicti et relinquet
s. tam sapientes quam insipientes et
sepulchra eorum quia reputant ipsi quia
iusti et iniusti nichil aliud assequuntur
post istam vitam in quia ablata spe mundi omni
nem memoriam in sepulchris propter quam quam
peccavi quantum possunt in vita istam fa
ciendo tabernacula paucum fumi et hoc
est quia subdit tabernacula eorum quia et
dificium quia prius durabit primitus ge
nerationes vt sic permanent eorum
fumi et hoc est quia dicit vocaverunt
nomina sua. sile loquitur de absalon 2°
regum 18. vbi dicitur posuit absalon
erexit sibi titulum est adhuc vivente
dixit n. habeo filium s. ex quo maneat
memoria mei et ex hoc aut monumentum
nomen meum huius autem erroris est subdit
cum dicit homo cum in honore esset et dic
glo honor hominis consistit in hoc quia factus
est ad imaginem dei capax dei per gratiam
et amorem et sic ordinatur ad
eternam beatitudinem quam homo corporalis
et mundanus non intelligit ideo dicit
homo et cetera sed cum amisso visu intelli
gencie comparatur et eo quia elegit vitam
voluptatis que vocatur vita peccatorum et
mundanorum et filius factus est illis quia
subtracto honore ymaginis non differt
homo a iumentis et impletur psalmum
dicit 49. vanus est interitus hominum et
mundanorum et equa varietas quia dicit
hec via illorum i. talis peccatis inutilis
secundum ipsis quia facit eos cadere de
peccato in peccatum et postea s. bti loquendo
est male viventes vel de peccatis sa
tant sicut oves in inferno s. in pa
cuis ipsa et ipsi in inferno totaliter
positi sunt et ponuntur s. post mortem
et quia mors s. mors ad gehenne semper
afflicet eos s. de pena in penam sicut

oves pascunt de pascua in pascua et dirabunt
eos pavo vbi quemadmodum delinquit pmisse qoq
solucione quinqui iniustos qui no sic timere
in iudicio sed magis timuit vt sup dem et
q hic dicit et dirabunt eos i. iudicabunt
eos in mixtorino q nocte ipsi sequitur scilicet
in vrone in die nouissimo et auxilium s. q
habebant in seculo veteriscent i. cassabit a sa
eos s. quia habebant in mundo sed q iusti
iterum erunt liberi ideo subdit veruntamen dis
et liquit in psonam cuiusliber iusti cum
pit me scilicet dis in gloriam vite eterne Ne
timueris vbi quemadmodum ponit quedam
vtilis admonicio ne timeant potentes
et p speraturus in hoc solo q.d. q sic pi
bunt mali et subiugabunt iusti ideo ne ti
mueris s. iudicium huius mundi et cum
multiplicati fuerit s. in honoribus
pnris soli quo cum intrauerit i. cum mor
tuus fuerit no sumet omnia s. hic
possessa neq descendet i felicitate
vite pnris q. minuta est i. sensibilis sua
benedicet i. auxiliabit vel benedicetur de
deliciis seculi abundantibus confitebit
i. laudabit te cum benefeceris ei i. mul
tum seculi introibit vsq et et i. descen
det cum eis in infernum sicut fuit iunior
primorum scelerum et vsq in eternum
s. gnte et glie q in inferno no est redemp
cio et tunc iuvenis vltimo resumit cum
eternis homo enim natus cum dicit homo
cum in honore est et in tellige vt sup

Psalmus quadragesimus nonus

Deus deorum dominus locutus
psalmus q cuius talis est titulus
psalmus asaph secundum opinionem beti augustini
psalmus iste fecundus est ad illud sicut oes
alii sed attribuit ipsi asaph soli sicut
eantori vt patet primo p aliqua me

et code h vbi legit q principales mes
fuerunt asaph eman et ydithum et hoc
patet sensus tituli sed secundum tunc asaph
fuit auctor et sic iterum patet sensus
tituli de matutini huius psalmi dicunt aliq
doctores hebrayci q iste psalmus ad litem
loquit de iustificatione legis mosayce
in monte syna sed hoc no potest bene
sustineri q in hoc psalmo nulla fit
mencio de monte syna in quo data fuit
lex mosayca sed hic poci fit de monte
syon in quo data fuit lex euangelica q
xpus ibi docuit et spm scm ibi discipulis
misit ad confirmacionem euangelice legis
q.d. hic exsyon spes decoris eius fit
in hoc psalmo fit mencio de mutacione
sacrificiorum legalium q dicit infra 20
capitulo de domo tua vitulos sed spiritualis
legis in monte syna no fuerunt mutata
illa sacrificia sed potius instituta
sed rabby salomon dicit q iste psalmus
ad litem debet exponi de rege messia
et dicit iste q in adventu messie omnes
iudei p vniuersum mundum dispersi qui in
momento congregabunt ad eum in certum
et h hoc ipse exponit illud congregate
de illi scti eius sed hec opinio est
erronea quantum ad illud vltimum licet
veri sit quantum ad primum s. q iste psalmus
sit intelligendus de messia s. xpo qui
iam venit in oriente et qui venturum
exspectamus in iudicium et hoc idem dicit
glo et philo in hoc psalmo agit de mu
tacione sacrificii legalis in sacrificium
laudis monens ne q ad iam termina
ta sacrificia videtur deus habet pres
simo describit adventus xpi 20 vnt

euangelii ibi audi ppl'e meus Adhuc diuid
indus preces primo describit aduentum xpi in
carne 2o in iudicio ibi deus manifeste veniet
Circa primu sic dicit deus vii septuaginta dicit
hoies scilicet diuinos di qui p alias sue principes dei
tatis et hoc in dno infra psalmo 81. Ego dixi
dii estis et filii excelsi omnes qui exponit
xpe deficie dicens si illos dicit deos adhuc
sermo dei factus est et quia hoc et hic dicitur
deus s. xpe deus et deorum i sanctorum ppl'iauiu
licet sit deus omnium tn istorum p excellen
cia locutus est scilicet in humanitate prophe
tissimum sed quia dicit apls olim loquens
patribus in prophetis nouissime vero diebus istis
locutus est nobis in filio Et vocauit terram
dicit glo angelos locutus est quia locutus est ondit
loquendo quia fecit dicit et vocauit terram
a solis ortu usque ad occasum omnem terram quia misit
tepitudo usque adulterium terre vt dicit actum
primo et est hic finis versus in hebraico et
interpretatione iuxta et est sensus et vocauit
s. adhuc cum angelis psa et apostolos dicit
dicebat supra psalmo 96. nomen terram
exiuit ion Ex sion species i. decorem quia
inde capit annunciari species decoris eius
i. speciosus s. xpe in corpe q.d. et verbum
de decorem Deus manifeste veniet Quia
prius vbi quaeniente dscribit aduentum
xpi in iudicio qui erit valde manifestus
iuxta illud matthei 24 sicut enim fulgur
exiit a oriente et pcedit vsque in occi
dentem ita erit aduentus filii hois et hoc est
quia dicit deus manifeste veniet s. ad iudi
cium deus noster qui in humanitate nostra
apparebit in iudicio et non silebit quia pfert
suum defectum hom bonis et malis dicens
venite benedicti patris mei 2 ce et his
qui a sinistris erunt Discedite a me male
dicti ignem aeternum 2 ce ignis in conspectu
s. mirabilis quo obuerint facies mundi
vel ignis mala gloria dicit glo Et in circu
ndabit eum tempestas i. iusticia extremi
iudicii que sicut tempestas in prima ve
nit et vapiet subito validi quia separabit
malos de medio iustorum Adunabitque ceu
quia angeli cum eo descendent ad iudicium
quia dicit matthei 24 Cum autem venerit filius
hois in maiestate sua et omnes angeli cum
eo tunc sedebit sup sedem maiestatis suae
et congregabitur adunabitur quia omnes qui
in monumentis sunt audient vocem filii
dei pene q. discerne quia separabit iustos
a dexteris et impios a sinistris Congregabit
illi i. xpo suos eius et alloquit angelos
qui tunc exibunt et separabunt malos de
medio iustorum et mittent eos in caminum
ignis et sic congregabunt suos s.
xpi qui s. sui Qui ordinant i. qui pro
ponunt nouum testamentum vereri quia
fuit in multis sacrificiis vel qui vetant
testamentum xpi et promissiones eius
psum sacrificii dicentes cum apo Non
sunt condigne passiones huius temporis et
annunciabunt celi &c. q.d. quia ipse ad
uocauit celum et ideo celi annunciabunt
iusticiam eius i. annunciabunt quam fructu
osum sit habuisse iusticiam Cum de
iudex et solus remunerans bonos et
condempnans impios Audi ppl'e meus
Deus pater principalis vbi quaeniente
describit virtus euangelii et est hic
vox xpi monentis vt sacrificiis la
tibus velitis fieri sacrificium laudis
et vacetis ad principium vbi dicebatur
Deus deorum ondit hic quia locutus sit
s. audi ppl'e meus s. peculiaris et sui
verba xpi qui in ppl'o ppl'i missus fuit
ad predicandum ppl'o israel iuxta illud

Non sit missus nisi ad eos qui pleni sunt
studio s. cordis studio et intelligencia
et loquatur ipse i. si studio loqui et ipse et
testificabor tibi s. testimonio philosophorum
i. legis et testimonio miraculorum dati
ficabor s. illud quod deus quo sit omnium
potentissime precipiam deus tuus sit s. tibi
promissus in lege et prophetis Non insa
ciens ubi manifeste declarabit virtutem
veteris et noui testamenti et quantum ad
sacrificiorum euacuacione Et quantum ad
noui sacrificii institucionem ibi vmola
deo sacrificii Quantum ad primum sacrificii
non insacrificiis s. veteris testamenti
argua te s. in mea post vsionem holocau
sta i holocausta tua s. quia ritus veteris
legis decreuit non sunt in acceptu usque
hodie quia non ponit in pecunia versus oblatu
capulo nec sicut totum sacrificium Nec sacrificia
qui dicerat non augua sine obtulerunt
vitulos in sacrificium neque degregibus tuis
hircos i. amplius non erit in acceptum
si offeres hircum quia peccatum Quia mea sunt
q.d. sicut sacrificia veteris amplius
non sunt in acceptu voce obedientie ita
nec oportet ea in fieri vsque indigen
cie quia mea sunt omnia animalia vo
latilia celi hoc dicit quantum ad sacri
ficia que fiebant de auibus sicut de
turturibus et columbis in purificacionibus
post partum mulierum et pulchritudo
agri mecum est hoc quantum ad obla
ciones primicierum de frugibus agrorum
Si esuriero quia mihi fit sed dicit ad com
mendacionem q.d. si mihi esset quia esuri
rem non dicerem tibi vt tu pascas me

quia est enim orbis terre ergo non quia
vt in tantum indigenti dare possis Et
plenitudo eius i. omnia que sunt terrena
nihil manducabo q.d. illa legalia solum
fuerunt signa et quia venit signatum quod de
deorum locutus est deo merito cessant
signa quia non fuerunt talia sed indigencia
dei oblata et hoc est quod dicit nihil man
ducabo q. non vmola deo vbi quemadmodum
declarabitur virtus euangelii et noui
testamenti quantum ad noui sacrificii
iustitiam et primo vmolacio noui sacramenti
seu sacrificii propitiatorii Et ministrat indigni
digne excluditur ibi peccatori suum dicit
et quia repetit instituendo nouum sacrificium
in nocte qua tradebatur precepit huiusmodi
sacrificii noui exercicium vt patet
Luce 22° etenim dixit hoc est corpus
meum quod pro vobis tradetur. Sanctum addit
hoc facite in meam commemoracio
nem et sic est quod d. vmola deo sacri
ficium corpus xpi quod vmolatur et proprie
laudibus diuinis et redde altissimo
s. que promisisti in baptismo et Tuoc
me s. si fecerit illud in die tribulacionis i.
temptacionis et cum te s. me deficiat
dicit glo ecce promissio oblacionis in primi et
honorabis me i. laudas me post emperionem
patri suum Vbi quemadmodum minister in
dignus excludit peccatori suum s. et repellen
do quare tu enarras et que non impleas
et ministris testamentum meum per os tuum
s. polluti Tu vero odisti disciplinam et ore
enarrasti sermones tui odisti et negasti et preceptis
sermones i. precepta mea negligendo quia
exhibicione et si ex ore proferebat vide

bas fuit ondit p pauper q fil pmisit dis
li vidbas fuit s. ei in pot ofenciendo et se
quido cupiscencias acutovit et eit adul
teris s. sequido concupiam carnis et tui
habundant mulier s. sequido superbia vita
et lingua eis commabat dolos i. ponebat
verba dolosa ad decipiendu sedens
adversus i. adversus quecuq hominem
q vt dicit glo ois ho dicit pma mi
taris est et adversus filiu i. que pmisor
fit ponebas scandalu s. plendo eis occasio
ne peccandi exemplis vel fois suis hec
s. pmissa fecisti et tacui s. distulisti penam
exspectando tuam pniam et q deus fre
quenter differt vindictam credunt multi
q iam evasisti penam ideo subdit existi
masti inique s. ofendendo peccis et no
punienda regulam ta i. quinetam vel pu
nisam te s. in die vindicte et in die furo
ris mei et statuam s. vt malicia tua
videas et erubescatis q.d. omnia
mala tua reducam tibi facta et pnci
alitas admemoriam q sic erit in futuro
iudicio q malos corripiet et accusab
ppa gloria et tuc vltimo ponit fructu
osa exhortacio cu dicit intelligite
hec q.d. q mali hoc modo punientur
ideo o vos qui obliscimini deu s. ei
mandata contemnendo s. hec que dicta
sunt intelligite i. ope vos ondite
intellige nequ rapiat s. deus vos
adpenit et no sit q nemo est qui
de manu sua possit eruere sacrificia
um laudis s. nouu illud sacrificium
q fit cum laudib diuinis honorificabit
me i. placebit m et illic i. in
sacrificio laudis est iter i. via quo
scilz ostendam s. laudami vel ymno
lauti salutare dei i. me xpm qui su
salutare dei et a quo est omnis salus

Psalmus quinquagesimus

Miserere mei deus secdm mag
psalm 40 cum dabis e tyrlo
in finem psalm dauid cu venit ad
eu nathan ppha qn intrauit ad ber
sabee demtrerin tyrtuli vide 20 reg
20 dicit glo ondit q hic psalm plus
aliis pmitib frequentatur in ecclesia
q hic magna humilitas ondit
et q hic est tempatu genus suppli
cationis et mohil hic difficile dr
vt in aliis psalmis pmitib vt ip
dr laborauj ingemiu meo &c et
in 29 gaudia est sup me manus tua
et in 3° patrauerunt et corrupte sunt
et in hoc s. 6° psalmo q cinere tuch
pnt manducandi et in 6° depsu
dis clamauj et in 6° pscoutis est
inimicus animam meam et anxiat
est in me spe meus sed hic ppha
pmo ponit misam alibi ergo discre
cionem forciorib hic tempestas
pandit infirmis et subdit glosa
forsan ideo dicit docebo iniquos
viae tuas q pandit in spu pphme
psalmu plures peccatores venia
et ideo hic congrue psalm ho ad
modu amni nubilei q sicut nubile
amius in lege ho erat in quo omnib
debita remittebant et possessiones
alienate restituebant ita p pniam
de qua hic agit plena peccatorum
peccatu remissio et sic interiorio

ypse in hoc psalmo est monere ad penitentiam
et duas hic partes. In prima ypsi et rex
David petit culpe remissionem. In 2a gratie
restitutionem. 2a pe ibi Asperges me dne
et licet isti duo sint idem est inter se
non remittit peccatum n. prius iustificatum
differunt tamen voce. Ex remissio culpe
respicit maculam que abiecit iustificatio
vero gratiam que accepit. In prima parte David
dicit induis prima remissionem culpe
denote petit. 2o causas ad hoc inducit
ibi. Quoniam iniquitatem. Circa primum sic
dicit. Miserere mei deus hec dicens
locum aufert iudicio discussionis et
facit accedit. Secundum magnam misericordiam tuam
et ex di. et magna est misericordia ideo
misereare. Et magnam magna enim mise
ria magnam exigit medicinam degratia
enim peccatum desperandum esset si misericordia magna
non esset et ex. est deferre non potest
nec quantum sit exprimere valet ideo
dicit. Et magnam misericordiam tuam. Glo. mag
est dei misericordia que deum de celo deposuit
et corpore induit ut pateret et moreretur
et quam credebant iste. s. David. s. facile
absolui et quam scriptum est gratis hominem
liberari quid ergo non poterat dicere
cum. Et si rogaret deus ignoscere et
et multitudinem dicit glo. implorando
misericordiam multitudinem omnium
culpam suam multiplicat et primo peccat
vit adulterio 2o peccatum suum celare
voluit et in modo occultandi et voluit
introducere filium heredem quem induce
re voluit virum ad dormiendum
et vxore sua ut puer generatus

de David ascenderet vnde vt legitur 2o
Regum 11. et hoc non potens celare per
illum modum peccatum fecit occidi fidelem militem
suum virum vt legitur ibidem 6o et occasione
illius plures alii de seruis David fuerunt
occisi et non immerito et multitudinem tam
plius petit amplitudinem locutionum propter
peccatum diuturnitatem et a tempore quo David
commisit adulterium cum bersabee vsque ad die
presentem nathan transiuit et immis
et prier generatus de illi adulterio natus fuit
natus et dixit nathan ad David filius
qui natus est tibi moriet et ideo dicit
amplius vel dicit amplius et non solum
contra deum sed et contra proximum s. virum
peccauit. Quoniam iniquitatem. 2o pars vbi
quemcumque eius ad remissionem imperium
dum inducit et primo cum excepturus ex
pre vere primo propter quam deus peccatum
dimittit et ideo dicit. Quoniam iniquitatem
q.d. ideo miserere vel q.d. modo ignosce
et ignosco non dicta et peccatum meum scilicet
reuocando me in gratiam vel et alia lectio
coram incepit semp dicit glo. post tergum
peccatum habuit cum similem rex induitur
qui vapiunt ouem pauperis dedit. Sed nunc
habet coram se seu facie cum veritatem petit
tibi soli peccaui et dicit glo. et rex non
habet hominem qui sum foro diuudicet. Ideo
dicit tibi soli vel tibi soli. i. ad confessionem
tui solius dico peccasse et tu solus sic iustus
es et non peccatus. Ideo tibi soli peccaui et
et malum coram te feci s. omnium imperium
vt iustificeris in sermonibus i. vt verus
inueniris in tuis promissionibus in fide
ad litem sic fuit et dum deus inter peccat

huiusmodi commissionem permiserit David quod
firmum deberet esse regnum suum in eternum
multi multi dixerunt illam promissionem esse im
peditam per peccatum David et ideo David ad
culpe sue veniam ad illegit illam promissio
nem dicit ut iustificeris in sermonibus
q.d. ideo miserere ut vincas s. ad implendo
promissionem cum iudicaris s. ab aliis non im
plere q.d. ideo miserere ut vincas illos
qui te iudicant nolle implere in me et do
mo mea quod promisisti vel ut iustificeris
potest referri ad quilibet penitentem
q.d. quod promisisti per scos prophetas tuos dicens
quicumque hominem peccatum ingemuerit omnium
iniquitatum eius non recordabor Et
vincas s. adversus qui dicunt non est equa
via do Ecce enim in iniquitatibus vbi
induci te voluit causam sanationem
que accipit exhumanitate fragilitate
propter quam peccatum hominis est veniabile
non sic autem peccatum angeli in quo non est
talis fragilitas et hoc est quod dicit Ecce
quod homo delectatus ab initio per generale
generationem seu originale in vniuerso quod
ideo corpus contractum originale peccatum quod est
ad peccatum ad vitium inclinatiuum vt ne fomitis
remanentis Et in peccatis dicit mater mea deinde
reperitur est eandem admonere expressio
nem et ita exponit glo ordinaria in peccatis
i. in concupiscentiis libidinis que peccata
sunt in exercentes probatum quia non hoc
opus ostendit in quibus non habet culpam
sed origo peccati in ipsis secundum vitium debent
poenam Ecce enim vbi reperit causam
pro posita dicens ecce enim q.d. miserere
vt iustificeris quia ecce veritatem dilexisti

vel q.d. ideo peccatum meum fateor et non
excuso quia veritatem dilexisti interiora id est
aduentum filii tui manifestasti in per spiritum
propheticum qui de me futurum est nascitur
Asperges me domine Per prius principalis
vbi quemadmodum petit gratiam veniam
cionem dicens asperges me i. aspergis et
potest propriam indicatum quia hebrei non
habent aptum modum ysopo et mundabor
lauatur de mundatur spiritali ad modum
mundationis corporalis quia emundatio
lepsi et gramminati exercitu mortalium
fiebant cum ysopo vt habet in leuitico
et quia sentit incurrisse lapsum spiritale
ideo dicit ad filii asperges me hinabis
i. lauabis me s. aque gratie de quibus dicit
Ezechielis 36 Effundam super vos aquam
et mundabimini ab omnibus inquina
mentis vestris et super niuem dealbabor
i. in conpabitur s. quantum spiritalis cor
poribus proferunt et lauatur separatur seu
ad modum separare vt habet ysaie p.
si fuerint peccata vestra vt coccinum quasi
nix dealbabunt Audituri meo vbi
gaudium petit spiritum propheticum qui
ab eo recesserat propter peccatum et est
sensus audituri meo dabis i. des
gaudium audituri meo s. vt audiam
mentis vendicationem tuam sicut sunt
et exultabunt s. propriam quia ad tum
tum erit interiora vt 2o Regum 21
aduerte faciem tuam s. vt non aspiciat
amplius ad puniendum et omnes ini
quitates seilicet vt non maneant in memoria
in ad penam Cor mundum crea in me

scilicet delectis pacis et spiritu sancti hoc
dicit et quia sunt pacem spiritum habuerunt
et et quia corde et visceribus peccatum ideo
deuotaque remedium curationis petit Ne
pricias dicit glo. eius fiat sanitatem
tuam et fiat et spiritum Ne auertas
quia ratum donum spe sci habet qui gaudet
et penitet quia reparat hic reparationem
despiu. iustitie Redde mihi letitiam i. xpm
cuius fide fit remissio pcti et spiritu pn
cipali sanctificati edidit Docebo iniquos
q.d. si mihi penitenti gratiam fecerit alii
iniqui exemplis mea edocti penitebunt
et sequentur viae tuas et impii ad te
conuertentur dicit nicolai deinde
impii iuste dicuntur peccatores quia
deum iniqui qui proximum Liberam me de
sanguinibus deus i. ductor nullibus peccatis
vel iudicium de homicidiis vnde et alios
occasione interfectorum et exultabit
lingua. i. laudibus te post mundatio
nem q.d. quia timeo quia sup dem est
Domine tu construes Domine labia mea
s. ad digne laudandum te quia non est
speciosa laus in ore peccatoris Dicit
Quod si voluisses dicere glo
videbitur iustitia in spiritu tempore gratie
quo figurata cessaverunt et ideo dicit
quod si voluisset in ipsorum existentia
ingratum euangelium xpi et subdit vtique
holocaustis quia tu digna fuerunt
non delectabunt dicit glo. quia ego
offerendum quod non vitulus vel hircus
sed spe contribulatus et hoc est quod

dicit sacrificium deo s. quod deus placet et pcm
solum Cor contritum quia non per esse humiliatum
nisi prius contritum non despicies Deus acceptabis
vt sequitur infra Benigne fac i. misericordi
ter vel pie fac sion i. tali monti vt edificetur
muri ierusalem i. muri templi p salomonem
filium dauid Tunc acceptabis s. post edifi
cationem templi quia tunc est maioris sollemp
nitatis habitus sacrificia quasi aurea vel p
glossam iuliani et hic Benigne scilicet di
ficationem ecclesie in quo sacrificium iustitie
fiat d. benigne et ac sion i. ecclesie vt edi
ficentur muri ierusalem et idem q. sion i. ecclesie
tunc scilicet edificatis fuerint muri ierusalem
acceptabis s. corporis et sanguinis xpi obla
ciones et holocausta scilicet vetera et no
uia figurata et tunc imponent vitulos
i. nouos populos s. in nouamen noue ecclesie
scilicet gentiles p predicationem legis euange

Psalmus. xiiii. quinquagesimus primus

Quid gloriaris in malicia qui po
psalmi hi cuius titulus et tyrulus
intentat intellectum dauid quando venit doeg
idumeus et nunciauit saulo et dixit ei
venit dauid in domum achimelech de intel
lectu huius tyruli vide hystoriam primi regum
22o dicunt ipse pauerat primum malicia
ipsius doeg reprehendit in innocentia
ipsius dauid audite ibi ego autem sicut
oliua pinguis alloquendo ipsum doeg sic dicit
Quid gloriaris in malicia q.d. hoc est pes
sima gloria et est quia quia letatur in malicia
et illud pri 2o Qui letantur cum male fe
cerint et exultant in rebus pessimis et
ideo dicit quia gloriaris q.d. solum in bono
gloriandum est vt qui gloriatur in domino gloriatur

Cui potens es in iniquitate Dicit glo. q. in iniqu-
litatione iero et in hebreo hec sic q. gladius in
malicia potens tota die 1. q. licet tota die
est finis versus primi licet in hebreo sit prici-
pium 2. versus integri nis et est sensus q.
iustum Quia gladius in malicia potens 1. q.
gladius eo q. malicia tua pariter exercuisti
in nobe ciuitate occidendo sacerdotes et
uxores et parvulos contra domum dei tota die
s. sustinens te in ira debuisset te vertere
isse et tuam malicia tota die 1. sine interrup-
tione s. contra David et suos fautores In
hebreo sic incipit 2. versus insidias cogi-
tauit lingua tua et est eadem sententia q. ad
litem docti insidiabat ipsi David et sibi
adherentibus Sicut nouaculam acutam fecisti
dolum nouaculam enim acutam radit pilos qui
insensibiliter sic et docti colaudabat dolum suum
contra David q. ita faceret modo in uidie
sed zelo iusticie q. docti fecit hoc multum
exhibuit qui causat delectatione iope
Dilexisti malicia Dicit glo. malum diligit
qui malum non deserit et s. glom. nominat
dixit dilexisti malicia sup benignitate
q. d. verum q. habes ante te sed dilexisti
malicia Iniquitate magis ad litem loque
bat falsum contra saule q. dixit q. achi-
melech sacerdos adiuuisset dum p. David
Dilexisti omnia s. verba saulis quibus
percipiebat mandauit sacerdotes occidi
lingua dolosa 1. dolosus in lingua prop
terea deus Dicit glo. et si modo non de
struit te cuellet te 1. dignitate tuam
auferet qua nunc potens es apud regem
et emigrabit te 1. faciet te transire
de tabernaculo tuo 1. de hac vita gla
iniqua adtempsi es et radicem tuam
simpe cuellet de terra viuencium ad litem
hoc fecit fuit in monte galboe vbi docti

iuto iudicio dei interfecit se ipsum vt expor
mida sa deliuet p. regum vltimo Videbunt iusti
s. ipsi docti destructionem et timebunt s
exultantes eis psaltent sup eum
videbunt 1. in risione digni iudicabunt
et dicent q. non spauit indeo sed spauit
inter seruos saulis finit potentatum
vt hec primo regum 22. Ego sum 2. pe
ubi diuentes ipsi David innocentem iudi
q. David iuxta docti et saulis mali
cium non relicti sunt innocentia q. saul
biuit vita in manibus suis tradito pep
cit vt legitur regum 24. et 26. et
hoc est q. dicit Ego sum 1. sicut fet
olyua est fomentum luminis in domo
dei Sic innocentia mea lucebit coram
dno q. d. non extinguet p. saul et docti
malicia Sperauit in misa dei s. non
in diuiciis sicut docti Interamus
in seculum seli vt veperando confirmet
vel ira spauit in misa dei non ad
tarentia adipiscencia sed ad ea que
sunt in eternum 1. ad eterna adipi
Confitebor tibi 1. laudabo in seculum
q. fecisti q. ego sum sicut olyua fruc
tifera et q. sperauit in misa tua ex
spectabo nomen tuum s. in futura
vetbuce iustorum Quia bonum est
s. qui laudantur sunt in conspectu
nomen tuum glo ordinem exponit
hic psalmum de xpo et antixpo
sic in textu p. David intelligit xpm
qui vere est manu fortis et desi
rabilis et p. docti ydumeum qui in
terpretatur moruus zeuen intelligit
antixpm qui totum orbem mouebit

plgna sua et mirabilia qui nunciabit sanctis
i. diabolo q venerit David i. xpt indomit
Abymelech i. cochim et adhuc mirabilia
verba hujus psalmi facilius possunt applicari
sequitur quantum nocturnum dixit insipiens

Psalmus David dixit insipiens

Dixit insipiens in corde suo non
psalm. 52 cuius talis est tytulus
in hebraico adversus sup machalath
erudicio David dicunt alia doctores he
brei q machalat sit nomen instrumenti
musici in quo solebat iste psalmus decan
tari. Alii dicunt q sit chorus et cum illis con
cordat brus levi qui in sua tribulacione
hic tale tytulum electori pchor erudicio
David et hanc significacionem approba
bat nicolaus de lira dicens q David
fecerit hunc psalmum decantandum a choro
chorus levitarum cum quadam constantia victo
rie unius cantoris sup aliud ut alias dem
est. Sed glo. ordinat hic aliud tytulum
s. salam in fine intellect David pam
lech sed istum tytulum non recepit nicolaus
de lira. Preter hoc q nec iste machabeus
nec in tribulacione levi cadit q iste psalm
no sit factus contra amalech ut patebit in
possilu de intellectu literali hujus psalmi
dicit rabi salomon q David fecerit
hunc psalmum contra tyrum et vespasianum
qui destruxerunt templum et civitatem
et populum iudaicum interfecerunt et pri
cipium duxerunt ut sicut psalmus
12 fecit de nabuchodonosor rege babilo
nis qui primum templum destruxit et populum
cepriuum et dicit rabi salomon
q in adventu messie qui p. eum venturus
iterum redificabit templum et omnes
iudei patrum mundum dispersi in momento
congregabuntur in eum sed iste intellect
est erroneus et contra fidem nostram ideo
relinquendus est. Nicolaus de lira dicit
q David fecerit hunc psalmum de afflic
cione populi israel sub pregnum graecorum
et maxime tempore illustris regis antho
chi qui ascendit ierusolimam in multi
tudine gravi et intravit in sanctificacio
ne cum superbia et geminavit altare au
reum et mensam propositionis et omnia
vasa templi sicut legitur machabeorum primo
et predixit populum multum
de israel et prohibuit holocausta et
vectimas fieri in templo dei et iussit
edificari aras et templa in honore
idolorum suorum ut legitur ibidem et
ab hac afflicione liberatus fuit populus
israel per machabeos et secundum hoc psalmus
iste dividitur in quatuor partes primo
describitur antiochi malicia 2o ibi
hoc examinacio domini ubi deus de
celo prospexit 3o iporum affliccio nisi
pena ibi nonne scient 4o liberacio
populi et divina mercedem ibi et ait dicit
Circa primum sic dicit dixit insipiens
scilicet antiochus in corde suo ubi
deus audit et si non hominem non est
deus qui contra veri dei prohibuit
in israel et sic factis et verbis negat
veritatem dei et mandavit servare
legem gentium ut legitur machabeorum
primo et sic in corde suo dixit non
est deus s. ille quem populus israel colunt
Corrupti sunt i. excecati sunt et
pravati usu visionis et abhominabiles
facti sunt s. per peccatum idolatrie et

mscptura frequenter vocat ab homina
bile juxta illud pu. 19 victime impi
orum abhominabiles dno et ideo ⁊ dicit
quod ibidem primo edificavit rex antio
chus abhominacione ydolum desolacionis
sup altare dei et hoc est quod dicit abho
minabile in studiis suis hoc dicit ideo
q. antiochus et ppls suus studiose et
exquisito cultu ydolatrie frequentabat
nd est qui fecerit bonum s. meritorium
q. nd fit sin fide et caritate aliqui
texerit hmt nd est usq ad unum
et hoc nd est in hebraico nec in translacione
jero in hc versu et ibi exponet
deus de celo prospexit 2m prus ubi que
mentem ponit eorum pdcam malicium
ex sminacio divina cui dr deus de
celo. i sup antiochum et sup suum ppln
vt videret si est intelligens s. pvem
cogitacione aut requirens deum s. p bo
nm operacionem sed quales eos invene
rit subdit omnes declinaverunt
s. a recitudine iustitie simul inutiles
facti sunt s. sibi ipis et in declinaverunt
q. nd est qui faciat bonum intelligitur
vt supra nd est usq ad unum i. nec
unus reperit inter omnes qui faciat
bonum et sic est sensus i. inter omnes
ppls nd est in unus ppls s. iudaicus
qui faciat bonum q. iste ppls habuit
legem qm quam servabant cultum veri
dei q. illi ppls dns nunciavit verbum
suum et iusticias suas et nd fecit
talia omni nacioni vt in fra 20
ne scient 2 prus ubi quem enim

describit pmissum afflicionum misera
pena cui dr nonne scient q. d. utique
scient dei iusticiam p pene eis infli
gendo experiencia q. d. nam nd cogno
scent sed iste cognoscent qm q. ipse
talium dr sapie 5o lassati sumus in via in
quitatis et pdicionis et ambulavimus in
viis difficiles viam autem dni ignoravimus
et subdit ibidem talia dixerunt in inferno
hii qui peccaverunt cum deviantes
q. d. qui delectantur in ppli mei p secucio
et afflicoe sicut in ceteris omnes deum
nd invocaverunt dicit glo q. in eum nd
crediderunt dnm ap. quem invocan
bant in que nd crediderunt :Ad vdo
re. illic trepidaverunt i. s. gloin deter
rentis timet de quibus nd est timendum
vel s. gloin de futuris pt exponi Quo
deus dissipet ossa i. fortitudine eorum
quo habs placent i. place hominibus
cupiunt et nd deo confusi sunt ad
litem sic fom fuit de antiochio vt
les 2o machabeorum 9o homicida et
blasphemus pessime percussus et vt
ipse pessime vivere fecerat pes in mo
tibus miserabili obitu vita defunctus
est Cuius dabit ex syon q. prus
inquit desiderat liberacio ppli ex mu
dei cui dr quis dabit et loquitur ppha
q. p modum oprantis exprimens p hoc
desiderium huismodi liberacionis q. dicit
ego pundeo in spu q. dabit salutare
israel i. remedium vel salute liberacionis
ab antiochio et suis ex syon i. habi
taribus in monte syon in quo fuit

templū in quo ministrabat machabeus sicut
dos vt habet 1 machabeorum 2° 13 quo et filius
sius venit saulus ita ut illic dos dederat
ordinem et iudicium pugnandi p ppl
et lege dei et q pater ex decursu libroru
machabeorum Cū quibus do cantantibus
hymnum s. fecerunt p antiphonam et ppl sui
exultabat iacob q fecerunt finem in iudas
machabeus et ppls qui erant cū eo expug
nantes inimicis ascenderunt in montem
syon et viderunt sanctificationem desertam
et restituerunt altare et mundauerunt
templum sicut et renouauerunt faciem templi
coronis aureis et dedicauerunt altare
dno nouum et fecerunt letitiam magnam in
ppl vt legitur p machabeorum 4° et hoc
prudit inspiratione ppha cū dixit exultabit
iacob et cetera sequenti lectione

psalmus dauid deus in nomine

Deus in nomine tuo saluum me fac
psalmus 53 cuius talis est tytulus
in fine in hymnis intellectus dauid
cū venissent ziphei et nunciassent
saul non ne dauid abscondit se apud
nos in hebreo habet adiectorium mor
gamis erudicio dauid qn venerunt
ziphei et dixerunt saul vt in precedenti
tytulo et est q cadem summa primo illeu
hymnum tytuli facit hypsto 1 regum 23°
et ibi vide q in fine et exstat hypsto
pater suetor et matheria huius
psalmi in singuli dicit habet pres
ymnum dauid ad deum orat 1 vt
exaudiat votum vouit ibi Voluntarie
Circa primum sic dicit deus in nomine
tuo q dicerent alii petunt alius liberam

ri Ego sum in nomine tuo et salui me fac s.
ne apparendo a saul et suo exercitu vel
saluum me fac a ziphaeis mihi insidian
tibus et in virtute tua 1 iudicem pme
s. asserendo meam innocentiam et
punendo psecutorem malitiam deus qui
sudi dicit glo voluntarie petit vepeat ne
audit auxilium auribus perpa laquit
de deo modo humano qui inclinat aurem
cum exaudit orationem dicit glo homo hic
ordinem facit qa prius orat orationem
meditari deinde voce profert Quo
niam s. ziphei surgunt me volentes pde
re fecerunt aliam q.d. sunt de tribu mea
s. iuda insurrexerunt tunc fortes s. saul
et eius exercitus animam 1 vitam meam et
non proposuerunt dicit glo qa putant deum
nesciri qa agunt vel qa non proposuerunt
s. ad timorem et putant ecce enim deus ad
iuuabit me s. in hac tribulatione et dom
est suscipiens me 1 asserentes vitam mea
Auerte mala 1 auertat mala ita qa
ppha non erat inimicis meis 1 ame
vertas in illos inuenitur tua 1 in
iustitia tua 1 in iustitia tua disperde
illos ita qa ppha non sic optando erat
Voluntarie sacrificabo tibi 2° pars
vbi quaeritur vt exaudiat votum vo
uit dicens voluntarie s. sacrificium
laudis p beneficio liberationis vel cum
sacrificabo dni ad diuinum cultum accedē
potero qa p tuo non poterat eo qa fu
gitiuus erat et confitebor nomini tuo 1
confitebor confessione laudis bonitati
tuae quia in exhibuisti Quoniam

tribulacõe s. deprecando et exhoc spero quia
faciet infaturo q. d. hilhoc phibet bonũ no
men quio exomni tribulacõe et sup inimicos
i. michi vepuerunt eorũ s. pscencionem
et insidias et sic oculus meus quo videt
ptectione diuina despexit i. contempsit
sup inimicos meos glo ordinã exponit
hunc psalmũ de statu fidelium in pnti ecclia
militantis et sic pziplicos intellig illos
malos qui florent in psperitate pnti qui
tũ ad copiã temporalium quorũ gloria est
vt flos feni qui hodie floret et cras
mittit incliduum Inter quos et apiunt
hos abscondit est diuid i. gregem fio
delium et sanctorũ qui hic psperitate te
porali nõ florent sed mortui sunt
mundo quorũ vita abscondita est cũ
xpo in deo hos zphyci pdunt simili i.
diabolo cũ ad vesperũ suũ eos trahere
nitunt et sic hoc glo ordinã exponit
tytlm et pmittit Et hoc glo exponit
psalmũ de tribulacõe nostorũ quos mali
hic pscuntur et sic nõ habet solacionem
nisi in eusto q. sequit q. ecce do adiu
uet me et voluntarie sacrificabo s.
in fururo et hunc intellectui facili
possunt verba hui psalmi applicari
vt patet sequit Exaudi deus

psalmus quinquagesimus quartus

Exaudi deus oracionẽ meam
psalm qd cuius talis est tr
tulus pmhebreo ad victoriam in organis
cantico diuid et est sensus quod
diuid cantauit a dno facit hunc psalm
ad cantandum illorũ qui psalm decantari
solebant in organis hoc est in tali instru
mento musico ad victoriã s. omnis chori
sup reliquũ vt pius et sepe est expositũ
tytlis ideo ait iste victor in ps audiens
diuid est idem et insinuat tytlis glo ordine
est infine i. in carminibus intellectue
diuid et reducat ad eundem intellectum
dementiam hui psalmi dicit nicolaus
de liva q. diuid fecerit hunc psalmũ
gratiae agendo deo pliberacõe qua vni
uersitatis tyrale cepiant pm diuid
tradere in manus saul vt legit 2o
regũ 22o vide hystoriã Tres hi
pres in pma pphi sui pcultũ ordinado
describit In 2o pphm tyrale augmint
ibi porpiat dne In 3o diuinũ auxilium
circa se recolit ibi ego aude ad dnm
clamauit Circa pmũ auxilium dei
petit d. Exaudi s. aug. ois est de
hiis que volumus assequi deprecatio de
hiis que optamus a nobis repelli q. 2o
q. eandem similem subalius et aliis verbis
replicat vt affectũ omnis ostendat
Considerat sũ s. in exercitio pscencio
nis vel ad hostem eo q. liberatus pphm
tyrale p exercitium armorũ gestat
sũ s. p eos qui volebant me tradere
in manus saulis conturbat sum
i. saulis qui dixit de diuid cũ esset in
tyrala tradidit eũ do in manus me
as q. ingressus est urbẽ in qua pre
ẽ conturbati sunt et precepit omni
pplo vt ad pugnã descenderent

malicia ut leg. i. 2. regum 23. et adu
licet peccatis i. populi peccantis malicia
civitatis. Quia declinaverunt hoc ideo
dicit secundum nicolaum de lira quod populus israhel
qui volebant eum tradere inimicis simul
dicebant eum reum esse criminis quod dixe
runt eum esse persecutorem regis eorum s. saul
et populum hoc non debebant eum salutare
licet pugnasset pro eis et idem dicit
Quia declinaverunt &c. et iniquitatem &
&c. quasi dicat non culpa mea. Cor meum sed
exercuit insidiis in periculis et formido
s. pater potencium saulis et malicia populi
me tradere volentes secundum quod dixit
tradunt &c. i. 2. regum 23. Timor et
tremor timor secundum simile tremor
cecidit et operuerunt me i. adversitates
que fiebant in septuaginta tenebre nomi
nant et dixi quis dabit mihi alas sicut columbe
timeo ne israhelites includerent in ciui
tate quod non posset evadere ideo subdit
Ecce elongavi s. me et fugiens s. saule
et mansi quod recepto responso a domino
suscepit ipse David et viri eius qui
secum erant et egressi de keila vagabun
tur in solitudine huc atque illuc et
quidem ziphi ut leg. 2. 23. regum ut sup
ubi ziphei voluerunt eum tradidisse
ut legitur ibidem et ut dicit fuit supra
primo expectabam eum s. dominum deum
qui dixit in animum ne deficerem in
tribulacione sicut pusillanimitates
et tempestate s. persecutionum et dicit
hoc ne videretur diuitiis de personis

sed de meritis quod dixit supra quis dabit
interrogatione propheta dicit 54. ps
vbi quemadmodum populum civitatis israhe
le fugit et oratio hoc dico facit
primo describit eorum culpam 2. pe
nam ibi veniant. 3. dicit sic o domine
perpetra i. destruc s. cogitaciones
eorum ne veniant in messem diuide
linguas i. fac eos adinuicem di
scordare ne possint quod me tradi
cionem prestare. Quia vidi i. certi
tudinaliter intellexi iniquitatem
quod non omnes concordabant adtra
hendum eum vel contradicionem dicit
quod volentes eum tradere contradixerunt
sue innocencie s. die ac nocte secundum
nicolaum de lira aliqui ciues israhelites
iratiuiunt maligni et ferventes
in persecucione David quod discurrebant
die ac nocte simple ne David euade
ret donec saul eum quaereret sic
veniret hoc est quod dicit die ac nocte
et labor s. persecutionis in iniuste et
non defecit quia incipiebant ipsi fue
runt publici vsurarii ideo dicit
insidiatores et fraudulenti traditores
ideo dicit dolus. Quia si inimicus
detorquebit vbi eorum malicia
dicit quia si publicus inimicus s.
saul vel inimicus s. quasi iustus fu
sinuissem vtique oim sustinendi
vel pacienti habuissem. Et si ie
s. maxime sup me magna s. gmen
dando sive gminando in morte

sicut
tunc saul et sui aplicere abscondisse me
forsitan dicat glo unde nonne magna
potencia quod dicit abscondissem s. sup me
tu vero homo iustaque pulm subnoce
hominis qui ondevit sibi amicicium
qui fuerat cum eo una mente ideo dicit
vnanimis i. vnius mentis s. quantum ad
tamore appetencia dicit pepis affinci
ov ad nocendum quod familiaris inimicus
et ideo dicit sepium abscondit que dormit
in sinu tuo custodi claves ordinis tui
dne meus quia pnuciam addueruntur diuid
tamq eis spiritu familiaritate nocu ad de
fensionem covum quia dn unpn capti sunt
p vegum et annunciaverunt diuid dicentes
ecce philistini oppugnant rheylam
qui simul mecum s. amicitia habitat in
oneristudo in domo dei i. in synagoga ad
quam gaudeverunt quemvis ad audiendum
et orandum no ad sacrificium quia in regno
iudeorum hoc solum fuit licitum in tempo
venisse mors describit covis penum
dicens venisse no optat sed appetit
et descendant hoc dicit ad ili sicut
fecerunt chore et sui aplicibus quod
legitur in numm 16. et subdit etiam hui
dampnaciomis cum et ce pata ego
fuerit pavis vbi memiendet diuinum
auxilium civem ad recolere fem dicens
ego autem s. in gratia dei exercitatio
nis pmissa et dns saluabit me s. de
manu saulis me psequentis vespere
et mane et ce in tribus horis in die
s. ad confessionem trinitatis binde sicut
legitur de daniele qui fenestris apris
in cenaculo suo quia iuxta tribus
tempibus in die flectebat genua sua dnice
6o vel vespe i. tota die exerabo super
me et annunciabor s. psalmos et ex
audiet sedicet in furnus sicut exaudi
ut in supervito redimet in pace animam
i. vitam meam s. demandus psequentibus
et hoc est quod subdit ab his s. qui
p fictum amicicium sicut israelitas
vas theyle quod in tempulos s. in con
versione qui ad tempus eu eis mercuri
fuit vt appareat primo regum vt
sup exaudiet dns me clamantem et oni
tem et humiliabit illos s. me tunde
cupientes qui est inter seta i. qui est
deus creatus et subdit quare sic
humiliandi eximt dicens non ent
est q ce s. de peccatis ad punitum et no ti
muerunt deum dicit glo qa hoc iome
dio quia terrum homa qa iniuriam sape
et timor dns exaudit q ce s. penitu
ppeccata contumaciam et testimentum
i legem dei transgressi que philiber
p sequi innocente diuisi sunt i diuidet
et separabunt ab iuto vitu dei qui
deus appetebit et iustus in die mdicii
et appropinquabit i. electi dei qui
quidam familiaritate dicunt cor
dei mollivi sunt q. d. iste sic dip
nabunt et punient qa mollivi sunt
qa in pnocia ipsius diuid loquebant
verba dulcia et pacifica in dolo et
ideo dicit et ipsi sunt iaculi s. ad
nocendum et vulnerandum electi sup
dominum exhorrent se ipm ad spendum

indo et no dubit verba fluctuacionis
cui impsecuti fuerint conuisentur sui
Tu vero deduces eos s. pseudones meos
in puteum interitus i. in profundum mortis
Viri sanguinum i. viri quicumque effun
dere sanguinem innocentum et dolosi i.
inquietione alios decipientes no dimi
dia bunt i no vnuent id medietatem vite
naturalis vel no vnuit quia diu ipsi pu
tant Ego autem sp dicit ideo ego vnuit
ad psem terminum vite nostre et ita fom
fint ad luum Glo ordinat exponit hue
psalmum de fidelibus primitiue ecclie qui
tumo que debent aduersare in quo
multe nuit sunt positi aliquo ⁊ optant
liberari plangentes in ter multi hui
soli optantes penas columbe in virtute
efficacia vt volare possint in solitu
dinem et ibidem requiescere incomu
plicate et ad hunc similem possit vor
ba psalmi facile applicari

Psalmus quinquagesimus christus

Miserere mei deus quoniam conculca
psalmi gen cuius talis est tyrsé
in hebreo ad victoriam sup columba
muta elongacionis David cum fugiebat
a facie saul et philistini in gath plus tyth
intellectu dicit nicolaus de lyra
quia alias et. et David columba elon
gacionis qa fugiebat tuo tempore
affere similis et sic apparet auctor
huius psalmi Tres hic preces primo
ponitur ouo 2o exaudicio ibi Cui
sustinuerunt tertio gratiarum actio
ibi Indeo laudabo Circa primum

sic dicit miserere mei deus quoniam con
culcauit me homo i. homines eodem
modo loquendi quo dicit Ego sum venit
musca grauissima i. intollerabilis
multitudo militum qa seruit achis
regis qui fuerunt quasi plures tenue
runt eum et ideo dicit in tyrio eum tenue
runt et ad hoc sanat tentauit in
fini vt patet et tunc ibi vesperi
aprilis cum dicit tota die bellans vel
q. alia hostium impugnabat Conculca
uerunt me vesperi exinde sunt
in plali et in nuit psecuti mul
titudine Altitudine dici i. time
bo in die in qua inimici mei abi sunt
s. hostes sup me potestate ita q
sit sensus ab altitudine i. ab prie
altis et potentibus dici s. in qua sui
p eos apprehensus timebo alia tunc
sicio habet quicumque die timebo
ego inde sperabo i. in eum pacem
Indeo laudabo s. ipsum voce depre
cando indeo speraui q. no in homine
ideo subdit no timebo caro i. ho
carnalis et p hoc no attendit
ac omnes excludere timorem
hoies sed tm illum timore qui du
cit in desperacione et ideo subdit
indeo speraui Tota die verba
mea exacerbant i. vituperantur
verba mea i. verba dame dei
aduersus me qa dixerunt sanui
achis regis Aliqa no iste est vex
ator noui hic cantabant duces
simul possit mille et David deoc

malia et ex hoc colligebant quod deliberaverant
occidi me posse eis amplius nocere
et hoc est quod subdit omnes cogitationes
eorum i. adinventiones malum
Inhabitabunt i. psecuti sunt quasi
malum adversum me et abscondent q.d.
occulte hoc fecerunt ipsi enim eum
videre hic loquitur de persecutione facta
quia hic ipse rex philistinorum audierat
post mortem samuelis David esse vnctum
in regem sup israel persequebantur ipsum
David sicut legitur 2o Regum 6o et ita ex
ponit Nicolaus de lira hic verificatur
d. 8o observabunt calcaneum i. vestigium
meum vt possint me supplantare sicut
sustinuerunt animam meam 2a pars
vbi queritur poenas ordinis exaudiendo
eum dicit primo pro inimicis meis
fit q.d. Saluabis adversarios meos
primo i. peo quia michi. boni fecerunt
quia omnes cogitationes eorum in malum
vt premissum est q.d. hoc non decet tuam
iustitiam et ideo subdit in ira populos
deicies i. in vindictam vigore iustitiae
o deus confringes populos scilicet philistinorum
me presente et hoc fuit factum
cum vicisset David philistaeos et deus
dimisit dos inimicos meos sicut dixerat
David sicut 2o Regum 5. Vidisti meam
posui in manibus tuis posuisti scilicet
eos exaudiendo mea quia videbatur tam in
suis deus tu exaudisti ordinem meum
sicut et in promissione tua i. sicut
in promisisti hoc promisso habet in fine
psalmo 121o vbi dicitur iuravit dominus

et non penitebit eum tunc quaerent i. eum
me exaudiens. Tunc vniti fugient ad
hostem hoc factum fuit vt legitur 2o Regum
5o dicit nicolaus de lira quia in tribulatione
habet sic ad illo loco Deus vita mea
i. secretorum mea tu numeravisti
lacrimas meas in vtero tuo sicut in nu-
merate tua quia fecisti omnes malos re
quaerent inquietaque die s. sive in die
iuventutis sive senectutis et glorioso or
dinem i. pro tui vitium qm in veritate
te cito cognovi s. exaudiendo me et
saluando in deo laudabo verbum pars
vbi ponit gratiarum actio eius dicit in deo i. de
s. gratias agendo in domino laudabo verbum
eius et ad exprimendo maiorem affectum
in deo speravi non timebo in tali gratiam
vt supra in me sunt deus vota tua
dicit nicolaus de lira quia David in hac
tribulatione astrictus fecerat quedam
vota spontanea licet non sint in scriptura
expressa et illa debebat implere
et ideo dicit in me que scilicet vota
reddam tribulationes q.d. illa vota que
reddam ad laudem tuam et subdit
etiam quare vota reddere velit dicit
quia eripuisti s. pro quo feci tibi vota
q.d. ideo iustum est vt reddam vota et
hoc est quod sequitur vt placeam in lumine
viventium i. quia diu ego in hac pena
vite meritorie ceno habet vt am
bulem coram deo. procedendo debono in
melius et quia eidem finis. Glo ordinem
exponit hunc psalmum de ecclesia

que hic patitur et passa est persecutionem
in capite et in membris sequitur tunc

Psalmus quinquagesimus sextus

Miserere mei deus miserere mei

Psalmus Dauid cum in hebraico talis est
titulus ad victoriam de turce habet
pres in primo ponit de persecutione in 2o ex
cudio ubi agitur de celo in 3o ex
cudio ubi exaltatur super celos Circa primum sic
dicit miserere mei Ait salomon illigat
cum puerum qui dicit bis miserere quia dicit
primo miserere mei pereat ne apprehendat
et occidat ut ipso vita est simul in transire
spelunca in qua latitabat David cum omnis
suis voluerunt seruii eius quia eum occidis
set cui et dixit ideos propicius sit mihi dominus
ne faciam hanc rem domino meo xpo do
ut habet p regum 24 pt et dici p necessi
dem quia reperit misericordiam ad ingratitudinem
experiendum essem sicut sepe fit in oratio
bus deuotis vel reperit quia eum ordinat
ut repentino magnum ostendat periculum
Quoniam in te confidit anima mea hoc dic
illegando quia deus debebat sui misereri
quia pena est ipsius dei illis facere misericordiam
qui habent ad deum confidentiam Et in umbra
alarum tuarum i. glom in mia seu pro
tione pietatis tue speribo donec transeat
iniquitas s. ipsius saulis me quia
secutus vel donec i. usque pueniat ad
finem ubi cessabit omnis iniquitas
Clamabo ad deum dicit glossa et ultis
simi quomodo iudicet te clamantem
vindex experientia psalmi fiduciam
et ideo sequitur deum qui bona fecit in

s. de preterito q. d. et ita spero quia faciet
in futuro quidam laudat quod habet sic dicit
vltra meum et est quasi cantat et commendat
hanc suam primo regum 24 ubi legimus
David dormisse ad simul cum agressus de
spelunca egressus est iudicet dominus inter
me et te et vindicet me dominus quia te
manus mea non sit in te et ideo
dicit in tribulatione quia vltra meum
agitur de celo 2o parte ubi desiderium
exaudio cum dicit missit de
celo quia cum hoc dicit quia omne
datum optimum et omne donum perfectum
desuper est descendens a patre luminum
Dixit in obprium s. simul et vituperat eum
qui vituperabantur me conculcare i. simul
conculcare s. cum deliberat persequendo et
dicit quia ad iram David tue exprobra
uit ipsi saulis dicens quia persecutus
es eum quia persequeris eum mortuum
et publice vivum q. d. hoc est
obprobrium agitur deus misericordiam suam et
veritatem suam i. iustitiam quia ipse duo
sunt mihi et iustitia semper commendat
te in operibus divinis quia illud mihi
et veritas obviaverunt sibi et
pacem quia et veritas procedent faciet
tibi psalmo 88o. et eripuit animam
meam i. vitam meam de medio i. de medio
hominum ovidelium et fraudum ad mo
dum leonum dormiunt conturbati s. cum ea
in cavum prescuodat frameam lingua
habet sic anima dormiunt in medio
leonum fraudulentorum et reducit ad eadem
filii hominum s. cum saule qui

istencium et me cuiddiner persecutis dentes
eorum arma quia ad penam persecutionem et
sagitte quantum ad vehemoriam et furorem
persecutionem et lingua eorum et ad inde
ut secundo diversum suli David quia
mala adversus te et ad hoc delhoc David
augmentat saule primo regum 18 et dicens
quare audis verba hominum loquentium
David quaerit malum adversus te Ecce
viderunt oculi tui Exaltavit sup celos
et pius in quam potest quemadmodum gratum
facio eum dei exaltavit i. laude tua magnificat
ab angelis in celis et in omnem
terram i. magnificat ab hominibus de vobis
omnem terram et subdit cum exaltavit
eum dicit laqueum paverunt i. po
suerunt in insidiis et ad dicit ipsemet
David suli ibi 2 regum 24 Ad. intuere
et vide quia non est iniquitas mea
malum neque iniquitatem meam neque peccatum
i. non peccavi in te tu autem insidiaris
animae meae ut auferas eam hoc est
et hic dicit et incurvaverunt i. in
curvare seu declinare voluerunt
fodevit enim foveam meam i. ponendo
in occultis insidiis quibus me per
ducerent in mortem et inciderunt
in eam et saul intrando speluncam
fuit omnino sic in potestate David
sicut saul voluisset apprehendisse
eum et ex hoc David habuit materiam
laudandi deum et ideo subdit praeter
eos meum i. ad te laudandum et colendum
et reperit quasi eum nimio vel reperit
deus et glorificatum ordinatum quia gratia agimus
deo verbo et opere et ideo reperit ut
altarium ad verbum altarium ad opus re
feratur et ad hoc quidem et sequentes
cantabo i. verbo laudando te et
psalmum dicam i. opere te collaudando
Exurge gloria mea gloria est claro
noticia cum laude et sic David semper ex
hortatur et excitat ad recolendum divinam
beneficia cum laude exurge psalterium
et in aliis instrumentis decantant
sollempniter laudes divine et tuno
exhortando permisse videtur cum subdit
exurgam diluculo i. die oriente ex
urgam scilicet ad laudandum deum
confitebor tibi hoc ideo dicit quia pre
videt in spiritu laudes divine ab eo com
posita sicut sunt psalmi decantandi
eorum in futurum ad diversis populis
et gentibus Sicut adimpleri vide
ideo dicit confitebor usque ad finem
versus Quia magnificentia est quod
declarabit magnitudinem miseri et
misericordiam suam sibi exhibere
et sic in laude concludit dicit
exaltare ut supra exponitur

Psalmus quinquagesimus septimus

1 Vere utique justitiam loquimini
psalmus hac canus in hebreo et ad
dicit ad salomon talis est ty
tulus ad victoriam ne disperdas da
vid suum cantricum et hic talis
et titulus victori et non disperdas
David humile et simplicem sed

Sic ordinat ponit talem tytulum in fine
ne dispicie David in tytulis in sapientiam
et patres Iovii tytulorum in collectis
ex pdicis in psalmo primo de mirabili
hymnus psalmi dicit Salomon qp
David fecerit hunc psalmum ad demonstrandi
omne genus hominum exiuit Saul ad persequendu
cum tribus milibus electorum virorum
ex omni israel i Regum 26° vide mare
nam duas hic res principalis pphta describit
bit persecutorum malicia nec pdicit
eorum penam ibi deus gravet Cum
primum sic dicit Si vere vtique i. veritas
loqui s. non aliud in corde et aliud in
ore ecce videtis s. de mea innocentia
contra Saul. s. populum et Israelem
et dicit filii hominum videlicet vnu
manorum tales fuerunt sed pires et pri
cipes a quibus descendebant omnes
filii et qp non videntur ita ideo subdit
erant qp iniquitates quas corde p
cipitis opa ad implendis ministerius
manus vestre. i. s. glossa ordinem gubernat
et gregant et ideo glossa ordinem die
qp alia hic locum concinnant q. d.
s. glossa ordinem opa vestra punire co
gitatio gaudium qp manus gerunt
et subdit glossa s. cum manus dissipit non
ideo sit culpa eorum qp qp vis et non
potest deus fons punit est nunc
geminatio cumulus prius adunata
punivit ad nicolaus delira exponit
geminat i. augmentat vel pollutant a
pnti et falsa ministeria hel hic mitta
te manus vestras q pondera s. vestra

plecutione in qua gravia mea innocentia
et ad hoc et sonat hunc bis peccatorum qui
sic hic iniquitatem manuum vestrarum appre
hendite s. instaurent intra alienati sunt
s. a veritate glossa a vulva i. a origine
nativitatis sic et hoc est qp subdit
q. exponendo procedens errantes
alibi vero locuti sunt falsa s. de me dicentes
nisi saluti David quierit malum adversus
te furor illis in hebreo hic veneni
num illis dicit nicolaus delira qp refe
rendum sit ad canide sinistam qp serpentes
ex ira et furore effundunt ve
nenum et statim exponit qp dicit sicut
aspidis surde et obdurantis que non
audiet vocem qp lege qp serpentes
sunt illius adictionis qp videntes inten
tatione obscurant aures hoc m
qp vna aure ponunt in terram et
reliqua obscurant et claudit ne
audiant vocem incantatoris sic
peccatores obstinati quales erant saul
et sui qplices noluit audire vnde
querunt simile sed aures obscu
rant vna ponendo ad terram
i. s. glossa ordinem ad peccata sua pni
cia et reliqua obscurant et claudi
i. et peccatis preteritis mordentibus sa
pientes dicit glossa quantum ad iustum
suum deus gravet 2° pavs vbi
conuenienter pdicit penam talibus
debitam et primo describit illam
penam 2° veritatem inde sequitur

ibi lectitabit iustus Quia primo sic dicit
deus greuiter denuncet i. asperum verbum contu
gentis i. mandibulas vel maxillas leonis
i. hominum crudelium et feroces admodum
leonum confringet dominus ad litem hoc factum
fuit in bello in monte gelboe primo
regum vbi ad iudicium ad iudicium sic
factum fuit quia regnum israel ablatum fuit
a cognatione saul intendit sibi dominus deus
qui iustitiam suam reddit cuiuslibet
iuxta suum i. comminando penam donec
infirmentur i. quiescendo se ad bonum
vel donec infirmentur i. omnino deficiant
et dampnentur Sicut cum quis
fluit i. deficit vita sup cecidit ipsis
i. dimine vlcionis et non viderunt
sole i. iudicio de quo dicitur sapie quia
in ipsum dampnandum cum auimus
a via veritatis et sol intelligencie
non est ortus nobis et iustitie lu
men non luxit nobis filiabus israel
cecidit abortum mulier quia non vidit
sole et refert ad eundem sensum
prius quam intelligimus id gloriam est gen
herbe que prius est mollis et postea
quia erit insipidus sic et peccatum nunc
delectatur sed postea pungit ita
quia est sensus prius quam spine vre
i. peccata intelligitur dampnum i. aeu
tam dampnacionem sentiat Sic
viuentes i. eo tempore quo [illegible]
speribant se viuere debere

deus auferet eos de hac vita Letabitur
iustus cum viderit vindictam dicit gloria
non ita gaudet de pena illorum sed letatur
quia ipse in ea non est quia suus i. opus
sua iustificabit penam i. peccatum quam videt
et dicet homo scilicet considerabit apud se co
gitans quia vtique fructus iusto vtique
est deus ac si diceret gloriam sicut iusto
dei iudicio fit vt iustus simplicius iusti
ficetur ita eodem modo permittitur vt sordi
bus magis sordescat alia lita habet
ergo est fructus iusto ergo est deus
et reducit ad eundem sensum quia supra
dixit demonis iniuria absorbet eos et
deinstis letabitur ideo subdit et dicit Lo

Psalmus quinquagesimus octauus

Eripe me de inimicis meis deus
psalmus hic cuius inscriptio talis
est titulus ad victoriam ne disperdas
David cum iniciet decens qui misit saul
et custodierunt dominum ad occidendum
eum demonstrat iunius psalmi sicut
primo regum xix° vbi legitur quia fuit
spiritus domini malus in saul qui sedebat
in domo sua et tenebat lanceam
et David psallebat coram eo et saul
volebat ipsum David lanceam springere
in pariete sed declinauit David a facie
saul et saluatus fuit nocte ista et
die saul misit satellites suos de
nocte in domum David vt custodirent
eum et interficerent mane sed
michol filia saul vxor ipsius

David annuciantur hoc ipsi David et misit
et de domo psencuit et ipse abiit fal
nerus fuit et michol posuit simulacra
sup lectum David et pelles caprarum ad ca
pit eius et vide ibi et q David fuit tue
in magno periculo ideo incepit hunc psalm
tuli tyrlo ne diffidas i. ne diffidi permittas
David et pauet inde pmtm lacere levo
rum hebre tyrlo dicitur et victori vt
no diffidne David humiliter et simplice
qm misit saul et ecce pax sua de se Deus
sit pres in pma ponit ipsius David pe
tiro pmtm caus exaudito ibi et tu dne
pmtm pexaudiende gratiam facio ibi ego
fuit oratio pma subdiuidit in duas
pres q David inuocat psundentis alla
gat sua innocentia 2o ppter in nocentiam
ibi neq iniquitatem meam 3o psequentium
malitiam ibi intende adiuuandus
primo sic dicit erupe dicit glo
quatuor sunt genera aduersariorum
que distinguuntur i. inimici insurge
tes quintus iniquitate et viri singu
lari inimici sunt qui nocenti nocent
hunc nec tu audentur apparuit insur
gentes qui iam quieti et animo pa
sit quintus iniquitate qui iam dum
mente solus opa oplant sed viri
singulari qui no solu grumelis in
gerunt sed singulariter affundunt
et ex hoc satis patet sensus prouer
bii versus cum cecidit adiuuo sic
fuit qui venerunt satellites saulis
et custodiebant domu David tunc
tenerunt autem i. viam corpulte ipsius
David vt in tyrlo pruerunt in me fer
i. desiri potencia spiritus neq mi
tis mea vbi allegat suam innocentia
dicens o dne neq iniquitas i. malicia
i. fuit est neq peccm meum i. quantum
ad opus suple meruit illa psecutione
vel aliqua neq iniquitas quantum ad
primu peccm quantum ad dam i. meru
erunt illa psecutione et ideo subdit
sine iniquitate cucurri i. viam pmtis
vite et diuexi i. opa mea quantum
ad iusticiam vel q alam lituam glo ord
et dirigebar ad te sed intermittione
levo hec et illi cucurrerunt et psecu
tunt et illud pt referri ad satellites
quos misit saul ad capiendum David
exurge i. dne qui dormis videris q
glom ordinum aliquis differs in occur
sit meum i. an quia psequtes me oppren
dat et vide i. mea in nocentia et cor
mulicium vide dicit glo ordinu i. in
effectu videri faciat q exurgat et pa
ti tu dne deus virtutum i. angelorum deus
israel psitem cultu et fidem exurge
sed glo ordinu no exponit sic ly et
q vertit illud et tu dne vertere ad ul
q sequitur intende q. idem intende
pu pnte 2a diuisionis ubi quenienter
allegat et desoribit psecutorum malicia
et primo facit hoc ponendo cortu cul
pam 2o pdicit penam eis infligen
dam ibi deus ostendit michi circon
pmtu sic dicit intende i. bonos et
malos reddendo ipsis q meruerunt vel

damnari nō misereatur dicit glo aut
nō misereatur id est dimittas peccata in
punitis et id fiat secundum glom et vel homo
peniteas vel deus indeo punit vel
nō misereatur secundum quod qui operantur
iniquitatem execrata malicia vel obstina
te et dilectes nō sunt digni mihi Con
+ vertentur ad vesperam ad lucem stellites
saulis venerunt ad vesperam ad custodi
endū domū dauid nocte vt eum furent
in zyclo et fame sicut magno desiderio
quaerentes occidere dauid sed in hebr
hēt et latrant vt canes et circuibunt
ciuitatem s. quaerentes eū postquam ejecit
Ecce loquentur in ore suo vsque ad fine
versus ad lucem sic fuit quod loquebantur
de hoc quod dauid deberet occidi gladio
et hoc latenter et quia nemo deberet
audire peritissimo pero hēt quod non
audiat et eū michol audiuit et ipsi
dauid annuciauit et tu domine
psalmus pro diuisionis vbi quaerentur
de seruitute periculosis dauid ex iudicio
et quantum ipsius dauid liberatio
de quantum adpsequentur punitione
vbi deus ostendit Circa primum sic
dicit et tu domine s. fundando eos
intentione et ad nichilum scilicet ma
ligantes sicut ipsi fouebundi
ne ipsi glom ordinem nec nō re
cedende me presumens illi enim fouebes
videbunt qui fouebundi sunt et non
custodiebant et merito sic quod
dicit quod deus etc. i. in persecutione
inimicorum deus meus mihi eius
hoc fundit in ordine quod mihi dei deberet
liberari nam quia venerunt mane in quo
saul eū disposuit occidere dicit glo
quia eius me melius deberet meis fratribus
misereri quia multus meretur dons dei de
ostendit 2m pars vltime diuisionis
vbi describit quantum adpsequen
tur penam et dicit deus etc s. super
saul et suos satellites ne occidas eos s.
vindicando in ruinam tibi pillos illam
q. d. mea est vltio et ego vertibum dicit
nichil deberi quod credendum est quod deus in
ista ordine vendicauit ipsi dauid pena
et vindictam ipsi saul et suis quibus
quae potest fieri fuit in monte gelboe
vt hēt p regum vltio et ideo dicit
deus ostendit in ⸸ prouidentione ne
occidas eos et ideo dauid noluit mittere
manum in saul vt p regum 2 quod ne
est obliscantur populi mei s. suis persecu
ombus parce et misereri quia iste mun
sicuti dauid debuit esse exemplum
omnibus inimicis persecutionis puniendi
bus dispge et nō operando pphet illud
quod sibi reuelatum fuit ita quod est sensus
dispge i. dispges eos et hoc fecit fuit
in monte gelboe et depone s. aregnimi
ne ipsi isti dicitur omnes eorum s. semo
nes labiorum ipsorum s. et depone s. ne
possit semine effem et quia dicendum
s. quia diu simul fuerunt humilis tuo
placuit deo sed qui superbiunt s. p in
obedientia tua deceptus fuit vt hēt
primo regum 15 Et de executione
s. quam facit in consumatione i. in fine

vnte qm q̃ sulnt domnm et do/ nõ vndebit
sibi neq; psomptiõ neq; psecutores
neq; p ppliõs in vrb glumiciõnis vm
dicta dei Et sorent s. pexpgenciam
pene infligende Cum deus s. transire
rendo regnũ regnũ ad dnm et domũ
eius Convertent illud q̃ liv̄ refert
ad filmt que fuit interpta ibi tempe
dnm q̃ deus fieri pmisit tribus
annis ppter hoc q̃ saul min/ iuste
occidit gabonitos et ideo illi de tribu
et g̃ eod̃ sanlis fuerũt in illa fame
gravium afflicti et quirit ad hoc dicit
Convertent ad dnm s. redeundo
de ergo vel aliis labonib/ suis ad domũ
et fiunt pnicient q̃ ea sic fem fuit
et dnm in spũ pudit et circumbunt
civitatem s. querendo victũ ipsi dispe
gunt s. victũ in diversis locis querendo
Si vero Si pax q̃ liv̄ et nõ fuerit
saturati murmurabunt et in pricie
tos multi corũ illã penã sustinebũt
Ego autem cantabo q̃ pars vbi ponit
p libertate gratiũ actio cũ dicit Ego
autem s. qui liberati a persecutib/ et cant
tabo mane s. cũ non p̃secutionis hui
soli transierit diu et altabo misericor
diam s. quam tuo mihi exhibebis
Quia fuis es suscptor meus in die
tribulacionis s. me sustinendo in tua
protectione et a persequentib/ liberan
do ad iuvo vapericio eiusdem est
admiratio expressione gratitudi
nis debitãs divinis cũ mea dicit
glo in hoc verbo omnia gplendit et
tortũ est eedmo dei qor aliter potest
exponi de prohibet fideli in angustia
existente qui psius pces meruerũt
liberari et allegorice potest exponi
de xpo pdicnd figurato qui custodit
fuit in sepulchro tamquã altter dnm
in domo qui tñ nõ obstante custodia
Ioseph sunxit et iudei qui eũ cu
stodiri fecerũt fuerũt ppter hoc
puniti et promotos imperatores
exprimati et porbe dispsi qui tñ
ad vespam hujus mundi quierant
ad xpm et fiunt pnicientur p fidei
zelũ qm hereses sicut
cunes lacrantes et fide cũ desiderio
et fervore mgno pdicantes et
istũ intellectũ psequũt glo ordinã

Psalmus quinquagesimus nonus

Deus repulisti nos et destruxisti

Psalmus qui cuius in hebraico talis
est titulus ad victoriam super testimonio
sunnuc omnicũ dnm ad
docendũ de mistorio huius psalmi
hic primo regũ x̄ et primo paralipo xo
et legit q̃ mortuo moab vas
filiorũ amon misit rex dnm nun
cios ad solandũ filiũ eius amon
q̃ pr fecit secũ misericordiam cũ esset in
persecutione saulis et cũ venisset
servi dnm ad terram filiorum
amon dixerũt principes filiorũ

amon q̃ dauid misisset pueros illos
nõ vt oblatores sed vt exploratores
et sic vna amon ad ius gradiente pnci
pũ tulit seruos dauid et rasit dimidi
am partem barbe eorũ et pondit vestes
eorũ medias usq; ad nates et sic di
misit eos q̃ cũ mancipatũ fuisset dauid
misit in occursũ eorũ vt manerent
in iericho donec crescerent eis barbe
q̃ erant turpiter q̃ filii amon
videntes q̃ in invisam fecissent dauid
timentes de vinden q̃ duxerũt merede
vnos bellatores curribus et equites
de mesopotamia et syria et in bolch
et soba q̃ cũ audisset dauid misit
misit ioab et omnẽ exercitũ bellato
rũ qui ibiuxit aere q̃ syrus electus
fortissimus exercitui israel et vehiquam
pter ppli diuidit alyssei fiũ suo qui
diuxit aciem aduersus filios amon
et dixit ei et si vicerit me syrus aux
ilio eris mihi si vero vicerit te amon
ero tibi in psidiũ esto vir fortis et
pugna p ppło et contra dei nostri
et fugiunt ioab syros et alyssei fi
lius eius vidit filios amon et reuersus
est ioab ad regem dauid in iesum
videntes autẽ syri q̃ ceciderit coram
israel q̃ congregauerunt multos reges
secum q̃ cũ audiuisset dauid con
gregauit vniuersũ israel et transi
uit iordanem in occursũ eis et inter
fecit dauid de syris a milia curru
ũ et quer milia pedituũ vt legit

2o regũ 8 q̃ dauid pcussit philisti
et humiliauit eos et cepit syriam et
pcussit edẽ exercitus hypotenis pater
sensus tyrli ad intellectũ huius psal
et sciendũ q̃ antequã regnũ israel cẽ
poteratur in manu dauid multiplicatu
fuit devastatũ et afflictũ vt patet
tempore iudicũ et in pn regni saulis
in quo philistei intrauerũt seruitute re
nuerunt israel q̃ subseruiuntur nõ erat
in toto regno israel cauerant enim
philistei ne facerent hebrei gladi
aut lanceam vt p 1o regũ 13 tem
motuo saule philistei habitauerũt
in terra israel inundatis de quibus
fugerũt ppłs vt hẽt p 2o regũ vbi
pter post mortẽ saulis fuit longa cura
ero inter domũ dauid et domũ saul
vt 2o regũ 3o patet q̃ gentiles per
circuitũ multiplex vastauerunt israel
q̃ nõ habebat validam resistenciã
dauid 18 hoc considerans fecit hic
psalmũ in quo vastacionẽ regni
israel deplangit 2o restitucionẽ eius
et liberacionẽ pdicit ibi vt liba
rent dilecti tibi primo desolat
et plangit vastacionẽ regni israel
dicit deus repulisti nos s. ppter pcã
nrã et destruxisti nos i. destruisti per
misisti pratus es s. gerere regnum
israel tempib pdictis vt dom est
et misertus es nobis q̃ regnum
in parte obseruisti Commouisti

terra i. et commoveri et turbari permisisti
habitantes in terra filiis hominum percutiendo
eos plagis et ulcerationes eius s. nunc tempore isto quo
ego regno et commoveri est huc usque habitabi
mentibus percutiendo ostendisti populo tuo
dura i. gravia et crudelia praecepta condisti s. praeter corporis exaggeratio et hoc
praeter corporis poenas videlicet potasti nos
fervore hoc vino mentis et idem est quod me
ror est comprehensio de poenis rei quasi sens
et commovisti terram s. praeter poenas nostras
et ex hoc potasti nos vino non illo quod glo
in quo est luxuria sed compunctionis
et tribulationis quam pungunt praecientes
dedisti s. respectu futuri temporis ut
fugiant s. hic in facie qui extensus
adpeccandum peccantes in quasi sens
ordine promotionis et tribulationis nos
in fletum praecis dedisti intelligere
ne in futurum peccemus et hoc est quod
dicit dedisti vel sic quod glossa ordinaria
dedisti i. propter tribulationes fugi
ficisti illis qui te metuunt ut fugi
ant s. future vindicte de quo iuvenis
sup po a. nisi quasi fuerit glossa
sua vivunt iuvenis suum detendit et
dicit glo quod futurum iudicium quem
enim iuvenis dicit et iuvenis quanto
plus iuvenis tendit tanto imperuo
sius sigitur in pova fert in iudicium
futurum tanto diuius differt tanto
gravius est venturum glo ordinaria et
meror exponit sic dedisti i. vexillum
sce crucis s. adimmendum ut phac
fugiant a facie arcus et pro memoriam
dominice passionis et crucis vexillum
apcis et exponit glo ordinaria desinere
septimis sic dedisti i. septimus sacrus
ut pacis fugiant a hominum tribulatione
et adversitate ut liberentur dilecti
2. pars ubi quemadmodum restitutione
liberatione et ampliatione regni
isti judicit et primo propheta 2. cui hui
modi liberatio effectiva attribuenda
sit sic describit ibi quis deducet me
usque ad montem abscondite incipiens
sic dicit ut liberentur i. populus isti qui
deo dicit dilectus iuxta esdre qui
puer meus isti et dilexi eum salutat
s. eundem dilectum psalm isti dexterum
tuam i. eum tuam potentiam q.d. hoc non
potest fieri virtute vel potentia hui
ma exaudi me s. deprecantem pro regno
meo et ad hoc impetrandum allegat
promissionem divinam dicens deus locutus
est in sco i. samuele cuius et dicit nicolai
debita dei revelabit deprecatione regni
isti futura tempore ipsius David propter
quod dixit samuel ad saul primo regnum
12. requisquam regnum tuum usque ad sin
get caelestium dei vivum ut eum dux supp
psalm sum et hanc revelationem dixit samu
el ipsi David propter quod subdit lectibor
s. cum ista futura prosperitas adveniet
et psaltibor i. diundam quam usu dicit
paveitur sicimam i. talem terram dic
glo ordinaria est ille locus ubi iacob
vediens alabam fecit tabernaculum

ypter aues et armenta et vocabit soli vt hec
gen 32° et vbi ioseph inquisiuit fratres
gen 37. Et contullem tabernacula coloris
meorum v. mensurabo et quitori vsi
dicit meorum quales tabernaculorum
et est idem locus cui siccimam est et loc
p luxi circa iordanem vbi iacob vixit
tentoria vt iam dem est et iudi sicci
ma sui quales tabernaculorum erant
de regno israel sed occupata fuit
p regnum seu p filios israel et illos
vicit postea dauid et eis expulsis
restituit illa filiis israel vbi cuique p
mensuram sibi debitam et ideo dicit
pauibus et metibus et q. idolatrine
dii illa terra inuari debuit exordi
macione diuina p illiquius tribus
spiritu ideo illas exprimit dicens
galaad ergo est galaad hoc dicit p luxi
primo q. ibi fuerunt homines bel
licosi sicut iam et iepte de quibus
descenderunt homines fortes quare
est manasses hoc dicit quantum ad
istam partem que erat ipse iordanem
de qua fuit gedeon vir fortis et
effraim suple est fortitudo capitis
mei i. regni mei iudai rex meus
i. tribus tribus s. iudai est custos et
defensor regni mei q. in istis duabus
tribubus iudai et effraim fuerunt
plures et valentes et veri bellato
res et ipse hoc fuerunt syriaste iudai
alius extremitatibus regis israel
tribus effraim in extremitate aquilonaria
iosue 16° et tribus iudai in australi iosue
15° et spiritu memorat iesus dans tribus
et est sensus i. ego spero q. ipse mouebit
eum in ira subiecans adomnia vsui sicut
olla venit in vsum lutris ad et ira fem fiat
aduersum sicut patet 2° regum 8. vbi dicit
fecit et mouebit dauid seruiens sub tributo
indumentum extendam subiectam mihi
idumeam p plenam victoriam et ira fem
fuit q. illi dauid peccauit 12 milia sali
narum et fem fuit vniuersam idumeam
seruiens dauid vt habet 2° regum 8. omni
alienigene subditi sunt s. syri moabitae
et alii de quibus 2° regum 8. Quis deduc
me p pauus vbi quemadmodum cui iam vic
toria attribuenda sit describit dicens
q. soli deo vnde dicit Quis deducet
me in ciuitatem munitam murum victualibus et
bellatoribus et ideo subdit introducere
Et deducet me vsq. in idumeam vbi
erant ciuitates munite et vini fortes
et bellicosi Nonne tu deus
q. d. nullus alius nisi tu deus quare
repulisti nos s. temporibus preteritis Vi
dem est circa principium psalmi Et no
egredieris in exercitibus stat q. d. neq.
egredieris in viribus nostris alioquin
nihil possemus et vnde ex omne concludit
dicens da nobis auxilium q. vana salus
hominis s. in virtute humana spernis
sed no sic sed in deo faciemus virtute
i. pauci vel salutem no in nobis et ipse
adnihilat i. in nihil repudiatae vt scilicet
p nichilo eos reputamus et no amplius

timemus. Quantum ad pte expositionis de iudi
bet penitentie qui gsiderant regnum sue
sue p peccata preterita dissipatum humanum
liter et p vestitucoe ad statum veteris gie
tatis deponit et ad hoc homo adiuvatur
p quatuor primum est verba gfassio que
nidem designat qui gfitens vel gfassio
interpretat secundum adiacentiam psal
mi quia p mirabilem intelligitur eo p
interpretatur oblivio et post primum ho
debet se hite ad peccata preterita qui sit
oblitus iustitie opere iuste. Tertium est bomi
opere multiplicatio que p effusionem de
signatur effusionem enim interpretatur eleeo
vel fertilitas. Quartum ppe gsecutio re
tributionis secundum illud apli epla 2d
ad chorin 9 gla mea est hec testimonium
gsecutionis et ista figuratur p gsilanad
que interpretatur testimonium et talis
subiecit sibi concupiscentiam omnis p
designat et ista concupiscentia ovis expdu
mea i. exclcodovia concupiscentia et expulsi
ca i. ex vice sitybia et ita intellectum
prosequitur ab ordinatum sed hic

Psalmus sexagesimus

Exaudi deus deprecationem

Psalmus cuius talis est tyrulus
in finem in hymnis psalmus David
in hebrao talis est tyrulus ad victo
riam in organis psalmus David et
patet intellectus ex tyrulis similibus
prius expositis de materia huius
psalmi dicunt quidam doctores.

quod David fecerit cum esset in se
cuoe similis sed quo tempore et in quo
periculo determinate non dicit sed
magr nicolaus de lira dicit q David
fecerit hunc psalmum postquam cum
mamis similis in deserto. Non hic
primo regum 21° qui saul et viri eius
in medio corone cingebant David et
viros eius ut caperent eos et David
desperabat posse se eundem amplius
similis. Sed deo disponente venit
nuncius ad saul dicens festina et
veni q fuerunt se philistini super
terrarum sic vacuatus fuit saul desi
stans prosequi David de cetero materia
fuit exposita supra psalmo 52 s. Cum
invocatur et q hoc pte David i tres
partes. Primam ppsit bnficia divina
sibi prestita recolit. Secundam postulandi
p dicit ibi. Multiplicabo. Tertiam p certitudine
gratie agit in fine cum dicit psalmum
dicam primo incipit ab ordine sic dicit
Exaudi deus q ce. et patet de se
quentibus tante ad vitam illud fuit in
fimbriatione ubi fecit hunc
psalmum s. in locis turbulentis et in ardi
ubi accidebant ei varia sua post
cursio persecutione similis in deserto
maon ut habetur primo regum 24 Dum
anxiaretur cor meum s. cum ego David
et viri mei essemus in latere montis
egypte viri et saul cum suis egypte
altera q tunc desperavit se posse eum

dare vt dominat imperium. s. liberando
me ab illa angustia et propter hoc voca
vit nomen loci illius poenam diuisionis
vt dicit ibidem primo regum 27° Deduxisti
me s. ad locum tutorum turris fortitu
dinis a facie r. a puncta inimici habita
bitabo 2° pars vbi quaerentur bona
facta patris praedicit et primo quantum
ad cultum diuinum quae David desideran
bat dicens in habitabo Tabernaculum
tegendum David iuxta domum suam post
quam fortis fuit rex ab illo in quo posi
ta fuit arca et in quo frequentabat
cultus diuinus vt habetur p ~~[illegible]~~
paralipomenon 16 vel potest exponi de
tabernaculo futuae beatitudinis
in quo David praeuidit se inhabitatu
rum et sic exponit Rabi Salomon
vel ut glossa ordinaria vt alia lectio dicit
in quibus eius in tabernaculo tuo et
est idem sensus praegressus s. de inimicis
meis in velamento r. in abscensione
a facie tua loquitur ad filios et praedi
cit tu deus praedicit beneficia pre
teriti quantum ad regnum dicens
Quia tu deus et ego dedisti hereditatem
regni ab illo Timentibus
nomen tuum s. et filiis me inimicis
tibus qui iam certus fuit praeue
hiorum qui esset rex futurus
sicut ab illo dies sicut dies regis ad di
ces et ego r. addens quod. tu viuet

filiis et eius vita patris annos eius
s. adiecies usque in die generationis et gene
rationis r. usque in tertiam generatio
nem eius vnicus filius et non fem fun
et qui legitur 2° regum 7° et vere David semper
habebitque eritis plurimos dies
vel sic dies sicut dies adiecies r. dies
fuit soli addiciens sicut dies s. patris
soli annos eius usque in die s. multipli
cabis vel addiciens usque in die generat
ionis s. quia ad vitam patris et gene
rationis quantum ad futurum non quod
illud promittit d. dies sicut dies veper
eius subdit annos eius permanet in con
spectu dei quantum ad xpm dei filium
qui fortis est ei exemplum David et
ecclesiae ad vomo p. ordinem et veritatem
eis quae requirit r. quae potest
explicare et est verbum ipsius David
vocabulo scantis eiusdem misericordiam et veritatem
dei in exploratorem hic psalmum
dicitur concludit eum gratiam actione
dicit hic psalmum dicam r. quia diu
vivere vel dicam voti mei r. laudis
ame tibi promissis de die in diem r.
per singulos dies vel sic et glossa ordi
sic psalmum r. operabor ad honorem tuum
quia diu eo vt reddam voti mei
s. honorem operis de die s. patris vita
donec veniam in diem futuae vitae
dematerna hunc psalmi dicit glossa
ordinaria quod in hoc psalmo vox est ecclesiae

laborantes interim qui vox unius
homis sed cum non est unus homo qui
a finib⁹ clamat et hoc fit ecclesia hic
inter tribulaciones huius seculi labo
rat deum cum laudare non cessat sic
intencione huius psalmi secundum glom
ordinem dividit hunc psalmum in
duas partes in prima parte ecclesia vidi
qui pressuris cum devocione orat de
hoc quod exaudita est deum laudat
ibi Quia tu deus meus Quantum
ad primum ecclesia in persona primitiis ecclesie
de toto orbe congregate cum
tribulaciones et pressuras in spiritu
vidit sic devote orat Exaudi
deus deprecacionem dicit glo dep
recacio non cum deo sed ab homib⁹ offer
tur Intende oracioni mee quia pura
deo offertur secundum glom ordinem affi
nibus qui dicit ideo intende quia
a finib⁹ terre id est ab universo orbe
terrarum ecce ecclesia vidit illud
malachie p. quia iam impletum est
Non est in in vobis volunt nos dicit
dominus exercituum et munus ora
suscipiam de manu vestra a sortu enim
solis usque ad occasum magnum est
nomen meum in gentib⁹ dum amentur
id dum essem in pressura et tribula
cione invocavi id est in xpo
quia petra erat xpus primus idcho
id dicit glo invocavi id est xpo deq
ipse dixit super hanc petram
edificabo ecclesiam meam Deduxi
sti me quia porte inferi non pre
valebunt adversus eam et ideo
dicit turris fortitudinis a fa
cie inimici id est diaboli qui circuit que
rens quid devoret et ideo hic turri
munitus Inhabitabo vt prius usque
ad finem psalmi

Psalmus sexagesimus primus

Nonne deo subiecta erit anima
Psalmus cuius in hebreo talis
est titulus ad victorem sup ydithun
psalmus dauid in biblijs nostris est talis
titulus in fine pydizum psalmus
dauid secundum bem augustinum est sensus hoc
titulorum psalmus suple iste est sensus
ad quid addecant audit plenius quia
fuerunt sub uno magistro cantorum
nomine ydithun quia rex dauid et
magistri cantus seu magistri tocius ex
cercitus separaverunt in ministerium
cultus divini filios asaph eman et
ydithun secundum ps paralipo. 25 et secundum
hoc psalmi in titulis ab ydithun sicut
alii psalmi fecit sunt a rege dauid
ad decantandum domino ab ydithun et a
cantoribus sibi adunatis secundum quod dem
fuit sup ps. 38. sed secundum bem iacobum
tunc psalmus iste non est sensus ad quid
sed ab isto ydithum quia iacob in ploso
sup hunc librum ponit decem auctores
psalmorum et sic sensus tituli
esset quia psalmus iste fuit de illo
ab illo ydithun dicunt aliqui quia ubicum
quia ponit dauid in titulo quia tunc sup
ipse sit auctor et de isto non est
magna vis de materia huius psalmi
dicunt aliqui quia dauid fecerit

hunc psalmum postquam adeptus fuit regnum
israel cum philistei eum voluerunt deicere
de regno vt habetur 2° Reg 5° et ideo ipse
bendo confidentiam ad diuina precepta
dicebat Nonne et cetera sed non quia cordat
hoc totum textum psalmi cum dicit ore suo
benedicebant philistei cum non benedicebant
ipsi David sore sed maledicebant ore
et corde et ideo Nicolaus de lira dicit
quod David fecerit hunc psalmum cum esset
in persecutione saulis cum adverbum quod
phe redit in terram iuda de terra re
gis moab vt habetur primo regum 22° et
de eadem materia fecit psalmum 10m s.
in domino confido sicut dicitur sup sed iste
fecit in medio istum autem prius fecit
cum fuit iam in terra iuda post reditum
quia hoc duas habet partes in prima de
scribit circa deum suam confidentiam in
2a persecutorum malitiam Quantum in
iniuriis Circa primum sic dicit Nonne
s. obedienda eius mandata quod ipse
in iudicio. q.d. vnicus et subditus esset
ab ipso cum i. ab ipso expectabo salutem
meam vel a bonum ordinum ab ipso s. deo
pre salutare meum i filius qui est auctor
salutis deinde promissa probat cum subdit
Nam et ipse deus meus s. per creationem
et salutaris meus s. per gubernationem
susceptor meus s. quia saulem persequitur
Non mouebor amplius s. de
terra israel in de voluntate do dicit
Nicolaus de lira ex quo David reuersus
fuit de terra israel de spiritu mandato
do quod ipsum non verisimile quia
vmquam postea exiuerit in de eius
voluntate cum postea exiuit vt
patet 1° Regum 24. vbi legitur
et ait David in corde suo aliquin
in vno die incidam in manus saul
non ne melius est vt fugiam et
saluar in terra philistinorum Nico
laus de lira dicit quod hoc fuerit
ex spiritu reuelatione do licet hoc
expresse non sit scriptum et ideo ut
dic hic Non mouebor amplius
non ~~mouebor amp~~ fuit mirum quod
forte cum mandato spiritus do fugit
ad regem moab quia ipse David descen
derat de 2 vxori moabitide vt
patet Ruth 1. vbi dicitur boos autem
genuit obeth et obeth autem
genuit iesse iesse autem genuit
David regem Sequitur in textu
Eus vsque 2m partem vbi inuenientur
describit et arguit aduersorum
seu persequentium malitiam et primo
arguit eos de crudelitate 2° de
cupiditate ibi Veruntamen primo sub
diuidit quod describit aduersorum
crudelitatem 2° resumit suam in deo
confidentiam ibi veruntamen deus Circa
primum sic dicit quo vsque i. quam
diu iniuriis s. saul et doeth pdu
mus et principales alii persecu
tus David in homine i. in vnum
mirabili et humaniter vnitate
et loquitur de se sicut de alio In
terficietis vniuersi vos s. quia

in vobis et q. queritis me interfi-
cere tamquam pietri pinq; adrumpe
nt hebrius et in ruinam lacione lenis
hat sicut murus inclinatus et mace-
ria convulsus et sic non resistetur
addauid sicut prius sed et sensus
vos minamini in morte sicut mu-
rus inclinatus et macerie convul-
sus minate morte transeuntibus
Verum pedes meos Vocat hic de
duas filias ipsi saulis quarum primam
promisit saul sibi dare vt belletur
bella dni et illam dedit altari scili
adriel malachie vt p regum 18
et illam postea qm dauid fugit a
facie saul tunc dedit ipsam feltiel
filio lais vt p regum 25 et ideo
dicit pedes meos cogitaverunt
repellere eum vi insiti s. addi
landum et philisteos ore suo bni
dicebant s. saul et sui aplices
et comites et vt dicit p regum 18
saul autem reputabat dicit Ne
sit manus mea sup eum sed sit sup
eum manus philistinorum Verum
deo Reperit sum indeo confidencia
et exponit vt prius vsq; in deo
salutare meum i. dom laus psalmi
de me et gla mea s. est in deo
juxta illud apli Qui glat in dno
glorietur 2m adeyorin 1o deus fuit
lii mei i. auxiliator meus i. pnr
vita et spes mea in deo est scilicet
respectu vite future spes enim
p doctores et certa expectatio

future beatitudinis quam et meritis
pueniens et deo ad hanc spem induc
fidelem ppln dei dicens spiritu eo
omnis congregacio ppli s. fidelis q. in
fidelis non habet unde speretur vita
bram et tuc quom spandum est subdit
effundite coram illo i. effundite devo
tas preces exconde predentes dnm
deum dicit glo ordinem et ideo non
timeo inter malos Verum filii hom
2 pars vbi adversitas arguit de
cupiditate dni Verum homines
dicunt vani qui non ordinant vel
dirigunt suam opm ad debitum finem
cuiusmodi sunt illusori sui finem ponen
tes in diuiciis et tales fuerunt
saul et sui aplices qui occiderunt
gabonitas minus iuste q. cupiditate
et hereditatis cum p qua occasione
postea fames fuit in vsu tribus
annis vt lib 2o regum 2 Mendaces
filii hominum in stateris loquitur
illi expimentes phoc omne dolosi
quia sicuti in dentibus s. deci
piunt in idipm i. simul et quantum
se gnali omnes exhortando ne istis
vanitatibus et mendaciis insistere stu
deant dicens Nolite sperare inimi
quitate i. inbonis pinquitate ne
quisitis et rapinis i. diuiciis p
violenciam acquisitis diuicie si af
fluant i. absq; iniquitate vel ra
pina s. iure hereditario vel alio
modo nolite cor apponere dicit
glo ordinem Nolite et cc. q. non

diuicie si affluunt nolite apponere
sed dicit nolite cor apponere nō
cum diuicie diumpuant vnde mer
camur celū sed cor ipsorum diump
nat s. cor q diuicias nō expendit
sed recondit et subdit cum pre
missorum dicens semel locutus est
deus duo hec audiui oppōit glo
ordinā et est dem. sero q videre
gratiam s. deū semel loqui et
plurim diuid duo audire sem
multifarie multisq modis olim de
loquens patribus in prophetis vt dicit apls
ad hebreos primo solo dicit glo in
ter hoīes modis loquitur deus apud
se semel q vnicū verbū genuit
p q omnia facta sunt et in quo sunt
simul omnia disposita sunt in ter
que omnia hec duo que hic opus
est dei audiuit plura multa tū alia
audiuit que hic memorari non
est opus et illa duo sunt potestas
dei et misa de quibus duobus sunt omnes
septem preter que duo lex et
prophete sunt preter que ipse xpe missus
est et apli missi sunt potestas ergo
timeatur et misa ametur Sunt p misa
potestas adempnatur nec de pena
misa desperet et hoc est q p milit
aspice in eo omnis quantum ad
misam effundit quantum ad poten
tiam subdit gloss primo ad dei
potestatem diumpuat impios ad
misam vero saluat iustos et hoc
est q in fine concludit Cum tu red
des vnicuique et sic est sensus semel
locutus est deus q apud deū vnicū
est verbū quo omnia exprimuntur
et dicuntur licet hominibus diuersis
vendicionibus notificentur et ideo
subdit dicens duo hec audiui et
que sunt ista duo subdit dicens q
potestas dei est s. ad punicendum
et p dulcedine tue gte et tunc
simul vtrumque recolendo concludit
dicens q tu reddes sicut iustus
iudex qui nō permittit malū impu
nitū nec bonū inremuneratū
Possit posset psalmus iste exponi
de quolibet iusto qui ex fiducia
ad deū persecuciones iniuste pa
cienter tollerat et vicia pse
cutorū arguens cum deo gme
morat et equitate retribucionis
puto q exspectat et istū intel
lectū glo ordinā diffuse per
tractat sequitur deus deus meus

Psalmus sexagesimus secundus

Deus deus meus ad te de lu

Psalmus 629 cuius in hebreo
inditū iacob levi talis est tytulus
psalmus dauid cū esset in deserto
iudee in biblijs nostris quintus
est alius tytulus quē ponit et
ipse glo ordinā et est iste vide lus
psalmus dauid cū esset in deserto
ydumee sed istū tytulum et glom
ordinem quantū ad ea que

ponit psalmum hunc saulis vephar
nicola deliri ista vbne q omnes
doctores tam latini quam hebrei con
cordant q dauid fecerit hunc psal
mum esse in secreto saulis sed inter
alia psecutor nusq legit q dauid
in me fecerit in deserto ydumee
sed solum in alis locis extra terram
israel p qm de nobe vbi abymelech
sacerdos dedit sibi panes et gladium
fugit ad achis regem geth vt legit
regum p 22 et de isto venerunt fratres
in terram juda admonitum de p gaad
propheta vt legit ibidem 2o et vbi
fugit ad terram philistinorum vt legit
p regum a. Et dixit in corde suo
aliqm in eadem in manus saulis modi
est vt fugiam et saluetur in terra
philistinorum et ibi manebit usq
ad mortem saulis vt patet decursu
libri p regum et ideo dicit nicol
deliri q de ps psalmorum patet
esse cantandum in qm in mediate aci
piunt ab hebraico vel arrantia ce
bri. ieuo iuxta hebraicum et
ideo dicit nicol deliri q dauid fe
cerit hunc psalmum in deserto idec
qm venerunt de rege moab q
fuit in terram idi q tunc no pote
rat esse in ciuitatibus propter pse
cutionem saulis et ideo tunc indigu
it solacionibus diuinis tunc q fuit
in terra pscutoris tunc q fuit
in locis campestribus et desertis
et deserti fuit q deus est tunc
solamen q ad eum mandatum

venit demonib in terram iuda vt legit
p regum 22o et ideo desiderio diuinis
beneficiis et solaciis sibi tunc exhibi
tis fecit dauid hunc psalmum in quo
primo petit de solaciomb diuinis
2o petit de erectione suis inimicis
seu aduersariis ibi ppter vero 3o con
cludit in laude ouentionis ibi pex
vero lera. Circa primum sic dicit
deus deus meus dicit glo deus
omnium p creacionem qui es deus
meus q admodum spiritu aduersari
et sem desiderium et dicit glosa
q pilla geminacionem qua dicit
deus deus videre possimus affectum
pia deuocionis et dependencia
ad te de luce vigilo alii legunt
diuculo q est idem qm summo mane
et ideo ps f glam ordinem in lau
dibus matutinis decantent et legit
vel matutinis f glam ordinem ad te
de luce vigilo scilicet q in suboriatur
tunc dm ho vigilat qm lux que
suborta de amore mundi expellit
sitiuit anima mea scilicet
desiderium tuum solacionis cum
multiplicetur tibi caro mea psi
tuit ad tuum carno ipsi dauid
multipli sitiuit in dno i desiderium
sem habuit ad deum q multi sci
reges et ppte ibi descenderunt
ecclesias posita p sitiuit dauid
et hoc pnuntiat q isti erant de po
asenturi et ideo quia multipli
q quilibet istorum sitiuit dno
p aduentu xpi et ideo dicit

Tunc 10 omnes reges et iuste volu
erunt videre que vi et ce Interea de
serva adversum David erat tunc in de
serto iudee sicut dr in titulo In via
et in aquosa i. carens vine et aqua
qp talis erat terra illa deserta in
qua fuit David Sic in eo s desiderio
apparuit tibi vt videre virtute tua
i. xpm missorum Divine xpe
cum vrs dei est p aplm 2oe pdica
mus xpm dei virtute Et glam tua
i. cum de xpm gla cum p doctorus
est clara nota et laude omnium sur
adnoriciam pertinencia filio indi
vinis appropiant et ideo dicit
dei gla sicut dei virtus Quo
melior est mia tua sup vitas
s. vita natte vita gre et vitam
gle qp omnes iste tres vite de
pendent ex dei mia tamquam exme
liori labia scilicet exceddit tua mia
p bnficia in ex libris Sic bi
dicam i. p tua miam bndicam
te in vita mea i. bndicet te bn
in me et iuste in nomine tuo leva
bo manus meas scilicet in ordine
devoti Sicut adipe hoc est q
ovile lenitis mamibus et non
dicit simplr adipe Repletur
anima mea sed sicut adipe i.
sicut corpus reficit pinguibus
sic et anima repleat gratiis
divinis et consolacionibus Et
labiis gc i. dominis bnficiis
ma eis ingratus sed cu exulta
cione laudabo Si memor fui i. vt pmeri
tur scilicet labiis exultacionis fui tui
sup stratu i. lectum meum in matutinis
meditabor inte s devoti laude et a
fuisti adiutor meus alia lita habet
Si memor fui et mater qi eidem
sunt Et in velamento i. in tua pro
tectione gaudebo adhesit anima
mea post te s. fervenci caritate
vel post te p glam ordinatam i. ita
adhesit tibi caritate vt te p se
diligeret qe suscepit s. in tua pro
tectione Ipsi vero Dn prave vbi con
venienter varicinat sive psalmat
adversariis detectione et dicit
ipsi s. saul et sui qplices in vanum
quesierunt anima mea i. vita mea
qp fuisterunt sub sua intencione
Introibunt in inferiora terre i. in
movere et hoc est qp dicit Tradet
in manus gladii qp pindit illud
qp postea factum fuit in monte gelboe
vbi ceciderunt saul et multi for
tes sicut vt legit p regum vltio
partes vulpium erunt adversum i.
bestiarum qp corpa multorum David
p sequencia dimorata fuerunt a bestiis
qp tam corpus sive ceciderunt
saul et filiorum eius tulerunt
habitatores labis galaad et sepe
lierunt vt legit p regum vltio
rex vero letabit laquit de se
qp de alio et et sensus rex i.
ego David letabor et vocat se

regem duphei dicit q̃ tam erat in
omnibus psalmis vt habet p̃ Regū
16° et certificatus fuit per revelacionem
diuinam q̃ esset regnaturus super
israel post mortem saulis hudibunt
omnes qui manent in eo. Indeo
iuramentum eius fem debite est op
virtutis q̃ fundat sup veracitatem
diuine veritatis et ideo dicit deus
10 In noie illius mirabis Quia
obstructum est os loquentium
et iniquorum qui sibi destruxerunt
iqur saule super quos dixit ad
saul p̃ Regū Quare iudice verba
hominum loquentium dauid queri
malum aduersus te et os illorum
erat obstructum qui interfecerunt
in monte gelboe vt habet p̃ Reg
vltimo et hoc predicit hic qui sit
preteritum preter ypocrisim
moralis posset exponi psalmus
iste de quolibet iusto in persecucionibus
posito vel de ecclia q̃ cū fouet
diuinis consolacionibus cum induc
saulis a dno destruent preter q̃
in dno lenit non zelo ypocrisim vindet
sed iustitie diuine secundum lra

psalmus sexagesimus tertius
Exaudi deus oratione meam

Psalmus sexagesimus 3us cuius
in hebreo titulus et titulus ad
victoriam psalmus dauid in mus
sacre zero victori psalmus in
biblijs mis quidem in fine psal
dauid et preter intellectum horum
titulorum exposuerunt doctores nisi solum
et alii doctores quos sequitur nicolaus de
lira exponit hic psalmum de daniele
qui fuit de semine dauid et fuit de
ductus in captiuitate babilonie per
ypocrisim vsitatam que habet a regum
2° vbi legitur vsitatis ad ecclesiam re
gem iuda dixit de filiis suis qui
egredient a te quos generabis
tollent vel p̃ alium sensum et erunt
eunuchi in palacio regis et hoc
ypocrisim in plena fuit in daniele et
sociis eius p̃ q̃ habet explo p̃ vbi leg
anno tercio regni joachim regis
iuda venit nabuchodonosor ex ba
bilone in iherusalem et obsedit eam
et tradidit dominus in manus eius io
achim regem iuda et subdit ibidem
et nec vox illustratis propter eunuch
orum vt introducerent de filiis israel
et de semine regio et tyrannorum
puerorum in quibus non esset macula
qui possent stare in palacio regis
inter quos fuerunt de filiis iuda
vt dicit ibidem daniel ministris na
triae mysael dauid igitur prudens
in spiritu q̃ daniel de suo semine
erat nasciturus p̃ inuidiam principum
babilonie esset in lacum leonum prece
dens et miraculis liberandus fecit
hunc psalmum laquens hic ipsum
daniel et p̃ hoc diuidit in tres
partes primam partem dauid in persona
danielis recolit diuinum beneficium
secundam describit malicium persecucionum
ibi cum exercuerunt tertiam
ponit quedam liberationis effectum

ibi conturbati sunt omnes Circa primum
sic dicit Exaudi deus orationem meam
cum deprecor i. cum decorde precor tuliter
cum deprecabit Daniel cum esset missus
in lacum leonum a timore inimici i. in
imicorum eripe animam meam inimici
Danielis fuerunt principes et satra
pe darii regis medorum et persarum
ut patet Danielis 6o Protexisti me
a congregatione malignantium s. quantum
ad eorum malam intencionem et a multi
tudine operantium iniquitatem quantum
ad exteriorem operacionem ps. legem dam
6o quomodo darius rex persarum
et medorum constituit super regnum
suum satrapas 12 ut essent in toto
regno suo et sup eos vterque
constituit principes tres inter quos
Daniel unus erat et ps. Daniel in
suo officio omnes superabat et princi
pes et satrapas ps. spe dei amplis
erat in eo Rex darius cogitabat
constituere eum sup omne regnum
suum et ideo principes et satrape ut
invenirent occasionem de Daniele
dixerunt Regi dario Rex in
eternum vive consilium inierunt
cuncti principes magnatorum tuo
ut faciens mandari per totum regnum
ut omnes qui petierint aliquam
rem vel petitionem inf 2o dies
aliquo deum hominem vel deo nisi a te
rex mittent in lacum leonum Nunc
ergo rex confirmant hanc sanctionem
et rex darius huiusmodi edictum
statuit cum audivisset Daniel in
gressus est domum suam et aperuit super
fenestris coram ierusalem quolibet die tbis
genibus flectens genua et pro
missus fuit in lacum leonum accusatus
cum principibus et in lacu miraculose
fuit absque lesione conservatus et alterum
die fuit pregem liberatus et rege m
bene vivi qui cum accusaverunt
missi sunt in lacum leonum cum filiis et
uxoribus et consumpti sunt ante eum
et ideo dicit pretti Secundo quia
exacuerunt 2um prius in quo de
sebit malicum psecutum vel malorum
et p. quantum ad culpam 2o quantum ad
penam ibi servantur Circa primum
dicit sic Cum exacuerunt sed
tristando demonstrare innocentiam
Danielis intendebant aliquem tem
porale in hebraico habet verbum
amarum quod vel sicut aliquis alienge
peccat vel ipsi alonge proposuerunt
verba pque possent habere occa
sionem contra Daniel ut dem
ast Ut sagittent s. Daniela subito
sagittabunt cum adversam quod immedi
post dictum Daniel incurrebat
regis iniram et non timebant s. dei
vindictam firmaverunt sibi sermo
nem et ca. s. quod esset consilium principum
quod nullus aliquem petere infra duos
dies nisi a rege dario ille fuit
sermo nequam quarnaverunt sed
eidem principes ipsi darius ut ab
sconderent laqueos s. contra Da
niele dixerunt s. intra se quod
videbant eos quod nullus consideran
bat quod intencio fiat illud
regis dictum Servantur 2 ps

qe diuisiones vbi describit p sequentem
malum quod ad penam eis dicit conu
tati sunt iniquitates i. mihi cogi
tationes s. p expectatione pene defe
cerunt seruientes seruitinis qe
defecerunt ad intentio qe voluerunt
qp Daniel mortuus fuisset et ipsi mor
tui fuerunt ideo subdit Accedit ho
ad cor altum i. cor profundum et ita hic
inlabitur sedm modum lacundi Aperit
qe puteus altus i. profundus iste homo
de quo loquitur hic David fuit rex
Israhel qui alto et profundo corde qsi
deuans sublimationem Danielis fussit
accusatores mori in lacu leonum et
patrum edem dicens in vniuerso
regno meo tremescant et time
ant deum Danielis ipse est viuens
et eternus in secula hoc est qd dicit
et exaltabitur deus Sagitte parvu
lorum qe mihi nocuerunt Danieli
et infirmate sunt qe illud qp sus
pitaverunt Dauid qe Daniel hoc
tenuit qe ipse mei accusatores
conturbati sunt ⁊ pars principa
lis vbi quemadmodum panis quidem
essem qui sequebatur ad ipsius
Danielis liberationem dicens con
turbati sunt sed videntes liberatio
nem mirabile Danielis et horribi
lem penam accusatorum conturbati
sunt non conturbatione doloris sed
admirationis et timuit omnis ho
s. dei Danielis et annuntiauerunt
opa dei sed hii qui viderunt hoc
grande miraculum et fest eius
s. dei intellexerunt s. exemplo mi
raculo liberationis Danielis

Letabitur iustus s. Daniel et hoc fem
fuit qm Daniel dixit deus meus
misit angelum suum et clausit os
leonum et ec et sperauit sed. Daniel
in eo et laudabunt s. exemplo Da
nielis qui iustus fuit qui erat
reus et iustus in corde ⸭ Lo ordi
dicit breuiter qp iste psalmus de
xpi passione et resurrectione vbi
totus xpo legit s. caput et cor
pus et ⁊ hoc xpo in hoc psalmo
primo enumerat que passus est
qe irridet iudeorum priuitate
vbi sagitte parvulorum et ad hic
finem possunt verba huius psalmi
fideliter applicari excepto isto
qp dicit accedet homo qp sic in
telligit i. grediet homo profunde
xpi passionem et exaltabitur deus
scilicet in corde hominis qui tanta
pro eo passus est ⸭ Breuiter pot
exponi de quolibet isto in pse
cutione porro et patet de se
psalmus sexagesimus quinus
Te decet ymnus deus in sion
psalmus ⸭ qq cum talis et tyrlo
glom ordinem in fine psalmus
David cantici Jeremie vel ezechi
elis de verbo pegrinationis Alii
vero hic sic de duplo transmigratio
nis et incipiunt prioris psalmi
iste ⁊ hunc hunc est de reddito
filiorum israel de captiuitate ba
bilonie et reedificatione templi
in versum quem predixerunt Jeremias
et ezechiel ipse et qe vox et

ppha David inspiratus ppheca captivitatis
prudicat quod Jeremias et Ezechiel et
ideo quia in persona istorum loquitur in hoc
psalmo et ex hoc patet sensus titulorum
in hebraeo licet talis titulus addatur
viam psalmi David cantici et patet
istos titulos sup[ra] cadere et dicit mag[ister]
Helyas quod isti duo versus vlti titulis
sunt sed primus titulus qui ponitur
licet in multis biblijs et porro abbas
exponitur eo quod per ipsum legitur de
reditu a captivitate babylonica
et quod hoc duce habet prae[dictum]
agitur de reditu a captivitate ba
bilonie in defectibus future
in regno israel ubi visitasti terram
Cirus primus sic dicit te decet
ymnus deus sic dixerunt cum in
ceperunt profecti in syon eo quod
ipse erat locus quem dominus elegerat
habitare divinum quod licet 2 regum
9 ubi dominus loquitur ad regem salomonem
dicens Sanctificavi domum hanc
quam edificasti in vt ponerem nomen
ibi in sempiternum et erunt oculi
mei et cor meum ibi cunctis diebus
sile licet 20 prolipon. A. et ideo dicit
te decet tibi reddetur votum in syon
quia quod filii israel domino vouebant
de oblationibus vel hostiis hoc solue
bant et reddebant in syon et
verisile est quod multum vouerunt
interim quod incaptivitate fuerunt
ideo cum inceperunt profecti
dixerunt tibi reddetur votum in syon
audi orationem meam vox est populi reduncantis
de reedificatione templi in syon
postulantes ad te omnis caro venit
quia non solum iudei adduxerunt in syon
sed et de aliis nationibus venerunt
et ascenderunt adorare aliqui in
syon postquam reedificatum erat tem
plum quod legitur Jo. 12. erant autem
gentiles quidam ex eis qui ascende
rant adorare in die festo Verba
iniquorum 2m quod dicit 20 vegu
et disciplinam verbum hoc quod
fecerunt David coram domino iniquorum
scilicet babylonie qui tenebant nos in
captivitate prevaluerunt super nos
scilicet peccata et impietatibus
super nos peccata misericordiae cuius
reducendo nos de huiusmodi capti
vitate tu quae elegisti scilicet ad
te tuum habitandum in aeternum fuerunt
loca sancta et syon templum
in quibus fiebant sacrificia et orates
et ubi verba legis publice legebantur
populum in bonis domus tue
verba sunt ad locum sacerdotum
et laiorum qui vivebant de ob
lationibus et hostiis pacificis
in domo domini oblatis qui sic dicebat
cum incepit movere se et profici
scere de babilonia in syon Sem
est templum tuum quod dicitur de illo
templo sanctificavi domum hanc
quam habile inequitate ad locum

omnes hostes eius difficiles et ambiguos
s. inter sanguinem et sanguinem etiam
et etiam lepram et lepram discernebantur
exemplaria do in circuitu adstiterunt
lanistis gravis et illi debiles iudicem
invenerunt iudicem veritatis qui legitur
deus ra et ideo dicit mirabilem in
equitate s. iudicii Exaudi nos scilicet
in nova orbis quia ovam praedificationem
templi et civitatis spes omnium
terrae qui es spes omnium in terra et
in mari i. qui et longe et ratione
allegat ad hoc divina potentiam
dicens ipsum montes i. tu qui facis
et sustentas montes in virtute
tua i. in tua potentia Qui conturbas
i. commoves tempestates maris
adunat plenitudinem Turbabuntur gentes
scilicet populus terra a signis tuis mi
rabilibus quae emiserunt omnes in
mari et interim q. d. tu qui es tam
potentia potes nos exaudire in
templi et civitatis aedificatione
exitus matutini et vespere delectabis
i. oblationes sacrificii matutini et
vespertini delectabiles facias et hoc fem
fiunt adhuc qui in principio reddituus
decapitatione et primo veniunt
in terram aedificaverunt altare dno
et obtulerunt super illud holocausta
dno mane et vespere ut legitur primo
Visitasti terram et pavit
ubi oriuntur ipsae destruu
fertilitatis fructus interim sicut
post reditum decapitatione babylo
et dicit Visitasti s. pluviis tuis et
fecundasti Multiplicasti i. ditasti
eam multiplicibus fructibus

flumen dei idest iordanis et dicitur
dei fluvius qui adingressus archa do
fuit exercitus eius ut iosue legitur
eum poterit dici dei fluvius iordanis
qui fuit nomen in magno usque ubi ipsum
bibituerit populus dei parvuli cibum illo
vii s. circa iordanem habituerunt
Quo ita est propterea quia s. qui flumen
dei s. iordanis replent aquis quod
aqua iordanis s. maiores et minores
hoc terra illa profert fructus amplio
res vel pluriores et ita dicit nicola
dehua se audivisse a illis qui habita
verunt ibi Irrigas eius inebrians
et ideo dicit Multiplicas generationes i.
generationes vel fructus eius in
stillicidiis i. in pluviis et multiplicabis
aquarum germinans s. terra laetabit
hoc tu dicit videre metaphorice bene
dicis coronae i. circulo anni benigni
tatis tuae i. aeris benignitate bene
dicis circulo anni s. concedendo
fertilitatem et hoc est qui subdit et
campi tui pinguescent speciosi
gloriosi sive culturae hominum pa
scua animalium et exultatione loquit
metaphorice i. herbis viventibus
circumdabunt induti sunt in hoc desig
natur habundantia lanarum qui dis
aviatas omnis sunt induti habundan
tiam lanae et valles habundabunt
frumento adhuc sicut sunt clama
bunt scilicet valles sive campi loquit
metaphorice patet dese ordinem
exponit hunc psalmum derectum in
celestem terram deputati vita in qua
quia diu sumus peregrini et advenae
sumus dicit ipsa Advena ego sum
apud te et peregrinus sicut dicit patres

mei pōt ꝗ et dicit glo ordinā q illa
venerlio spūale significat illa tuxhale
q omnia in figura contingebant illis
vt dicit apl et sic intencio ps in
hoc psalmo est solari nos in pūnti anx
ilio ne ce desper qn deuenim inca
lestē ierlm nos certificat et dicit
Te decet ymnus in syon dicit glo
que ymnū quilibet canitur qn deū
amat et dicit in sion i. in celesti pria
reddet votū in ierlm i. in celesti pria
celesti dicit aug exponendo illud 2
reddet votū hic in pūnti venemus
bn q pandō et cogitando ibi reddem
votū p vota deū laudando exaudi
oronē meā scilz qua oro ad te in pūnti
pegrinacōe ad te omnis caro venit
dicit glo i. homines ex omni genere
s. principes et diuites viri et femine
docti et indocti senes et pueri verba
et fera iniquorū i. diaboli vel p̄mor
pentū p̄ualuerunt sup nos i. pre
ceperunt nos in hoc exilio et impi
etatib nostris tu propiaberis dicit
glo in hoc ex p̄ūtū hominis ex
ponit et p̄ut beatus que elegisti s.
p̄gritū et assumpsisti s. in hortem
tuū s. in regnū et vitā eternam
habitabit s. omnis talis vel pt
exponi p glom beatus que elegisti
i. in quo vnitus es in tempe tu qui
es in principio verbū et assump
sisti s. in vnitate plene ipsū
hoīs . naturā cibi vnicuiq q
filius dei naturā hoīs assumpsit
p quo hic dī hominē assumpsisse
habitabit alia verba possunt ha
beri ad hanc similem applicari ⁊c

psalmus sexagesimus quintus

Iubilate deo omnis terra psalmus

psalm) o. h. cuius in hebreo talis
est titulus ad victorem canticum psalmi
et patet hoc titulo intellectus
ex superiōribus Nicolaus de lira dicit
q salomon exponit hunc
psalmum qm sit gratiarū actio p futura
libertate iudeorum de captiuitate
in qua nunc sunt et ad hoc applicat
illud q nunc sequit p̄posuisti homines
super capita nostra q subdiuersis
hominib et diuersarū nationum
iudei sunt in seruitute vel captiuitate
iudei debebant liberari p messiam
ad huc venturū et dicit q iste de
ceo reedificatio templi in ierlm
et ad hoc applicat illud q sequit
infra introibo in domū tuā in holo
sed ista expositio fundat sup fidem
meam certam sed q messias qui
est ipse dī ad huc sit venturus
in certū cum nos colimus preteritū
passionē et ideo salvo iudicio melio
ri dicit Nicolaus de lira q psalmus
iste sit gratiarū actio in libertate
israel de egypto et hoc diuidit
in duas partes in prima parte p̄ducit
omnes ad dei laudē in 2a ad du
cit ad hoc multiplicē rationē ibi
venite et videte Circa primū
sic dicit iubilate deo omnis terra
i. omnes inhabitantes terram
dicit glo ordinā iubilus est
gaudium cordis q ducit in voto

tacevi nec expimi potest psalmū dicere
nō eius ad hunc ipsa pudit qm ita
psalmus asset ad uersis genera
bus indei laude decantandus vel pt
intelligi sic psalmū dicere s. bona
quia deo dare gloriam laudi eius i. tmo
re deposito laudare eū pnla cōuā ōib
qa p doctrinā gla est clara notam
eū laude dicere deo illud q sequitur
seū p hoc mundando a iudicio terribilia
sunt ad hunc s. fecit in egipto plibe
rando filios israel de istis terribilib
hēt exo. 9o. In multitudine ūtutis
tue i. multa sunt et magna p multi
tudinem tuā obedient tibi inimici tui
ponit futurū pro p̄terito sicut fre
quenter fit in hoc libro psalmorū
p̄ter metum qa merce sepelit est
in hebreo et est sensus inimici tui
mentiti sunt tibi qa pharao rex
egipti et eius ppli diuersis plagis
penititi dixerunt se velle dimittere
ppli sed plagis cessantib nō dimise
runt et ideo mentiti sunt dno omnis
terra replietur et sunt primi vsus
exercitū et p̄ntat venite et videte
2m pars post quā ppha induxit
omnes gentes mirabiliter ad dei
laudē hic allegat adhoc multiplex
ōnē quarū primi est exemplū
hui operis 2m exppli israel liberā
cione ibi benedicite gentes 3 est
exp̄nali obsecratione venite et audite
circa primū sic dicit venite et vide
opa dei s. mirabilia fecit circa egip
cios terribilis in consiliis scilicet
in egipto hanc iniquitatem qui exercere
to filii dimisi fuerunt plagati et
conuerte mare in aridam ad hunc
deus mare diuisit vt filii israel tran
siuent p sicut in medio eius et egip
tios in sequentes eos demergerent impe
fundū vt legit exo. 14o. In flu
mine pertransibunt pede in flumine
s. iordanis vbi filii israel sicco pede
transierunt vt iosue 4o legitur
qa isti fuerunt q. sibi mirabilia
ideo dicit iosue 4o p̄ntanter illuc
transiuit israel iordanem istū sicci
tate lerabum in ipso i. lerani fluvi
indiuio qui diuite in virtute sui
in eternū i. in potentia sui in ete
rnū iuxta illud potestas eius
potestas eterna que nō auferet
diuitias 6. oculis eius supgentes
respiciunt qui exasperant scilicet
ipm dō ad hunc iudicium pro eis
vel sibi reconciliando qa sup
respicit vt in futurū punitur
qa omnia sunt nuda et aperta oculis
eius ad hebr. 4o. Non est creatura
in semetipsa q.d. et si ad horum
exaltatio videatur tū postea
eternaliter deplementur Benedi
cite gentes 2m pars 2a diuisio
nis vbi quemadmodum ēdunt in di
uine laudis exhibitione ppli israel
a laboribus grauibus et duris quibus
oppressi fuerunt ab egipcis dno
Benedicite gentes deū nostrū
loquitur in persona ppli miraculis et
auditū facite q.d. qui sic nos
liberauit ab afflictione egipcior
qui posuit animam meam ad vitam
s. cū essem in egypto qa quinto

plus opprimebant tanto magis multi
plicabantur et crescebant Ego p
et non dedit in commocione pedes me
os i. non permisit me cadere pydola
trium vel non permisit cadere pimpa
cienciam seilicet in tribulacione egipcio
Quia probasti nos igne non dicunt ex eo
quod deus aliquid ignorauerit sed probasti nos
i. probasti nos aliis ostendisti igne s. multis
tribulacionibus nos examinasti sicut examinat
argentum Glo ordinari non solent sanii
quam in igne oburiri sed sicut argentum quam
in igne depurari seu depurgari Induxisti
nos in laqueum i. induci permisisti quia plurimi
o et seruii ei sunt qui quaerebant occasiones
implicandi filios israel maioribus laboribus
et ideo dixit plurimo Ego Glo Vlcisci
cio et deco dicitur canis et sufficiens
posuisti tribulationes in dorso meo addiui
cogebantur sub egipcio portare onera
grauia luti et laterum Imposuisti homines
s. exactores pharaonis qui appellabat
deum nimis grauia Transiuimus per
ignem et aquam i. per diuersas tribulationes
et aduersa ipsi laborabant circa ignem
coquendo lateres et aquam probabant
et Duxisti nos in refrigerium i. in li
beratione aduersa seruitute vel poterat
exponi quod ei accidit in via est iuxta
versus tentationis quia transie
runt pignem quia murmurauerunt populo
israel contra deum in deserto accensus
fuit ignis et deuorabit extremum
partem castrorum vt habetur Numeri quia et
transierunt postea per aquam iordanis
vt habetur Josue et eduxisti nos in re
frigerium i. in tentationem in qua
tempore refrigerium fuit in domum
i. in locum tuum cultus non enim vlcisus

ideo subdit in holocaustis i. in sacrificiis
totalibus accensis i. vedda tibi vota mea quae
ego distincte et aliquando voui et subdit
quae fuerunt illa vota dicens et locutus
est os meum pater desa holocausta me
dullata i. impinguata offeram tibi cum
incensu arietum i. cum arietibus incensis
offeram tibi quae de istis tribus fiebant
sacrificia maiora vt patet in leuitico
Venite et audite Glo pauci vbi quenian
tur deducit non laudis quae causant ex eo
solacio diuina cum dicitur Venite et au
dite et narrabo omnes qui timetis
dominum et est narratio sunt diuina beneficia
qui audiunt et cum timore et reuerentia
eius et non obscuritas in malicia quia tales
in malicia despiciunt ideo dicit quod a
polite sem dare canibus nec margaritas ante porcos quantum fecit
anime mee s. narrabo vobis dei timen
tibus Ante subdit quae fecit anime
sue dicens ad eum ori meo clamaui
q.d. hoc fecit anime mea et ad eum
clamauit et alie gentes ad eum vo
ce clamant et exultauit i. interius in cor
de exultauit de clamore ore Iniquitatem
si aspexi in corde meo i. s. osenie
in fui mortalis peccati non exaudiet
dominus s. meam orationem dicit glo ordinaria
quia sic non aspiciendo iniquitatem puri
tatis ordinis audituri et non aliter quam
per exaudiuit deus s. me attendit
eiusdem et reperiet ex affectu et
quia fecit anime ideo benedictus deus
s. eam ab se rebellando et mihi sua
anime s. non remouit sed pocius beneficia
sua mihi impertiuit et legitur hic
septima deprecatio adhuc qui fue
runt iusti et deuori inter eos dicit

glo ordinat. Si no est amota ovo securus
esto. Et nec mirum. Et si differat. Et dandum est
no differt. Hec enim duo genera sunt
si no suspendit ovo. Et no celerit mirum nec
differt. Glo ordinat exponit hymno
psalmi. Et psinpcione et supbia iude
ovis. Et est pfide gen ciu. Ad spem dnice
visionis vocationis ut quo pcessit celsi
tudo cupiditis sequat humilitas gregis
et ideo glo habet talem tytulum infine
cantici. Po visionis et exponendum
istum psalmum de visione xpi dividit
hunc psalmum in 4or pres. In primam monet
omnes de xpi visione gaudere que omnibus
visum est dicit. Iubilate deo omnis terra
In 2m incipientes in vna adopti dei et
videntur di ut vna fides iungat quos
vnum pmium exspectat. Ibi venite et
videte. In 3m monet gentes benedicere
deum. Benedicite deum. In 4m monet iam de
natos et deum timentes ut exemplo
sue libertatis omnibus deum evidenter
ibi venite et audite et narrabo et
exinde diuisione sic satis patet in qua
intellectu huius psalmi. Glom ordinat
Psalmus sexagesimus sextus
Deus misereatur nostri et benedicat
Psalmus iste cuius in hebreo talis
tytulus id vicetovim in octavis psalmus
cantici in ymnum laudationum. Iste est filius ymni
in psalmis cantici canminis. In biblis
nostris autem est talis tytulus in fine
in ymnis psalmus cantici diuid intell
actus horum tytulorum patet expositis
et dicunt aliqui doctores. Et iste psalmus
sit gratiarum actio pfertilitate eiusdem
anni. Et indei in mense septembri sive
nerunt quemvis in iorum. Et mensis iste
erat. Et totus festinus. Et in illo mense
septembri qui inpit iudeos est mensis
septimus anni erat. festum tubarum
festum expiationis tabernaculi et festum
cerus vel collecte ut habet leuitici
23o et qm anni erat fertilis time
pgrinum iacob cantabant certos
psalmos seu cantica quorum illud
est vnum et hoc po iste psalmus
diuidi indutus pres in pma ponit
pfertilitate ovo. In 2m gratiarum
ibi confitebant ibi. Circa primum sic
dicit deus misereat nostri. s. di
mittendo poenam et benedicat nobis
s. in bonis spiritualibus et temporalibus
illuminet vultum suum super nos. Iaquit
de deo modo humano. Et homo vultum
alicui facere gratum ondit vultum hilarem
et iocundum. Et misereat nostri repetit
exaudiat vel deuocat. Ut cognoscamus
in terra misericordiam tuam gratiam
tuae gratie nobis concessa in omnibus
gentibus. Et tu habes spiritale cultum
de siluis mihi et ideo subdit. Confi
tebant tibi populi deus s. gentiles iun
gunt nunc cerimoniis videntes tuam
miam in nobis. Et sic prius erat
fem qui fuerunt liberati de pscione
amon tuae multi gentiles conti cer
moniis iungebant ut legis hysteri
s. Letent et exultent s. iusto iudicio
ordinando amon et gentes in terra
diriges s. iudaicam tui nominis
pfectus effectus. Confitebant ex af
fectu vaperit et quare confitebantur
debebant subiungit dicens terra
dedit fructum suum adhuc pfertili
tate terre fem fuit hoc canticum
s. illos qui sic exponunt. Benedi
cat nos s. in futuro sicut in
primi vaperit dociens ex studio
et meruit est s. tam potest est

ad benedicendum quia ideo et est potens
ad patiendum et quamuis ista expositio
sanctis concordet hic hi psalmi etiam aliquo
modo extenda ex eo quia iudea fuit parua
terra respectu multorum aliorum regno
rum et ideo pauca terra fertilitate
non possunt queniente omnes gentes
laudare minuta maxime cum talis
fertilitas non erat vtilis vel nota aliis
terris Et ideo dicit magis de ista quam
psalmi iste non fuit gratiarum actio pro
aliquo beneficio eius praeterito sed magis
est petitio de beneficio futuro de xpi
incarnatione et adhoc et concordat glo
ordinaria quae dicit quod rex dauid petit
in hoc psalmo benedictionem generum
p xpi aduentu et inde nos monet
laudare deum et hoc duplex habet
partes primo petit nos benedici
vt habeamus notitiam salutaris Secundo
monet nos ad confessionem laudis ibi
Confitebuntur tibi Circa primum sicut
deus misereatur nostri s. mittendo nobis
saluatorem quia illum sci petie et patres
desiderauerunt inquantum persona dei
viuit et ostendit illuminet vultum
et descendere dicit glo ordinaria
omnes desiderantes plenum diuine
benedictionis dicunt primo deus misere
atur nostri et postea benedicat nobis
dicit glosa prius enim misereatur
deus emundando et reducendo ad viam
postea benedicat ei bona augmentando
et multa volunt benedici copia rerum
temporalium s. pecuniis et corporis
similitudine et pulchritudine quae
quidem bona sunt ideo sed quia sunt
bonis et malis addit quod petit est
bonis et iustis dicit illuminet
glo dicit hoc est benedicere dare
quo tantum bonorum est illa est
ministre s. bonorum temporalium
quae quia est bonis et malis si enim solis
bonis deus daret bona soli putarent
malus quod propter hoc solum laudandum est
deus Nam si solis malis daret timerent
infirmi ad deum quaerendi ne decent sibi
subdit gla tollit ea bonis vt plenti
se fortes sicut iob tollit ea malis vt
infirmi non timent pdere quae et malus
pdit ecce enim ista bona temporalia dantur
vel tollunt quantum bonis et malis iste
enim igitur sic eis suis ait benedictionem
desiderantes deinde illuminet vultum
suum sup nos i. audiat deus pri vultum
suum nobis i. claritatem filii sui filius
enim dicitur splendor gla et misereatur
nostri ecce vm incepit mia n incepit
oia nos seruat vt cognoscamus q. d.
ad hoc nos illuminat vt cognoscamus
eum p persona et loquitur ad patrem de
xpo vt cognoscamus i. in hoc mundo
vel via pnti viam tuam i. xpm ipse enim
testatur ego sum via veritas et vita
nemo venit ad patrem n pma in omnibus
gentibus s. cognoscamus salutare tuum
i. xpm qui dicitur salutare dei et dicitur
xpe salutare dei et ipse est lapis qui
fouis est in capite angeli et non est in
aliquo alio salus nec enim aliud nomen
sub celo datum hominibus in quo oportet saluos
fieri Actum iv et dicit in omnibus
gentibus Cum vidit ppli q salus eius
fuerit p xpm omnibus gentibus p predicatio
nem apostolorum et in omnem terram exiuit
sonus eorum vt dicit est sup psalm 18.
Confitebuntur tibi populi ubi queniente
nos monet ad confessionem laudis cum
dicit confitebuntur tibi ppli deus i. se
ad eum sunt et te laudant et non tm ppli
vnius terre sed confitebuntur tibi ppli oes
letentur et exultent s. de sua vocatione

ad fide xpi Cuomia iudicia populos in equitate i iudicabis in futuro iudicio secundum ordinem vel iudicia in equitate s. quantum ad voluntatem ad fide iuxta illud quod dicit petrus in vocatione cornelii Aperiens i. in veritate quia non est personarum acceptor deus sed in omni gente qui timet eum et operatur iustitiam acceptus est illi Et gentes in terra s. in via salutis Confitebuntur tuo quia dicit exaltatus vel est ex hominibus Terra dedit fructum suum dicit glo. i. maria genuit xpm de qua terra dicit Et quia terra et germinet salutem bendicat nos q.d. quia terra illa bendicta dedit fructum ideo in hoc fructu bendicat nos deus s. pater deus noster i. filius qui nostra nam assumpsit et bendicat nos deus i. spiritus sanctus Nota quia hoc est quod dicit terra deus denotat trinitatem personarum et per hoc quod subdit metuant eum denotat cenere unitatem omnes fines terre i. omnes in hac vita existentes eum timeant quia timor dei incipit et quasi summit sive lita

Psalmus sexagesimus septimus

Exurgat deus et dissipentur inimici eius psalmus ista cuius inscriptio talis est ypsis adversarii psalmi David cantici ipsi ministrabant sive victori David psalmi cantici in biblis notis quidem est ad illis zyrulus psalmi cantici et pater sine horum zyrlorum exsiccatis et exortibus istis zyrlis apparet auctor huius psalmi s. David Remarcia huius psalmi dicunt doctores hebrei et aliqui doctores patholici in hoc eos sequentes quod David fecerit hunc psalmum per spiritum sancti delenectiis collatis populo israel prim in egressu de egipto prim in peregrinatione deserti et prim in ingressu terre promissionis de quibus beneficiis diffuse et copiose patet Exo et Josue proinde dicit tu doctores isti quod ipsa beneficia non sint in hoc psalmo posita eo ordine quo fuerunt facta sed quantum ad aliqua plurima post ponunt posterioribus et econtra Sed ista expositio huius psalmi non bona videtur sicut septuaginta testimonii testimonari quia ipse ad aliquos eo exponit de exitu huius psalmi de ascensione sive sci et ascensione xpi dicens Unicuique vestrum data est gratia secundum mensuram donationis xpi propter quod ascendens in altum captiuam duxit captiuitatem dedit dona hominibus et ideo dicendum est quod psalmus iste non est gratiarum sicut de beneficiis preteritis sed magis propheticum de futuris quia David propheticus spiritu ducente fecit hunc psalmum Et hoc est quod dicit glo. ordinaria quae dicit quod propheta hic tractabit de exaltatione xpi et ecclesie hic et in futuro et de inimicorum xpi destructione et ruina ut malos terreat et bonos letificet et dicit glo. et propheta modum loquendi format exemplo quod moyses et filius israel olim contingebat Cum in elevatione arche dicebat moyses hiis verbis usus fuisset Dic exurgat deus fugiant inimici eius Quasi in elevatione arche vero xpm significat in quo ut sic ipse thesaurus sapie et scie dei sunt absconditi Cum resurrexit et ascendit quia quidem dispergant inimici dei orte propheta et per hoc psalmus iste diuiditur in duas partes In prima propheta agit de xpi resurrectione In 2a de eius ascensione ibi Cantate deo Cum

Adpmū ppha pdicens xpm pvenīe
exaltari sic dicit Exurgat deus i.
resurgat xpc inimicus Confident
ppha illud optat q fuerunt pindic
et dissipent i. dispgent inimici eī
hic scilicet invasimus ccde xpi et post
in iudicio fuerunt et hoc ita prim
impletū est q xpc surrexit et
iudei p omnes gentes dissipati et
dispsi sunt q in vindicta mortis
xpi pzeti et vespasianū fuerūt
iudei prim captiuati pt occisi
prim porbem dispsi vel pt exponi
inimici i. spc maligni qui xpo
resurgente fuerunt spoliati et
dissipati Et fugiant qui oderunt
eū s. principes in malo affecti
pnem eius dicit glo nō fugiant
affecti eius loquit q vbiq pnes
est sed magis fugere conentur
et est gnuine maledictū et hominē
di increpacio vt cadant et pereant
q in illatem fieri possit vel potest
exponi et fugiant s. spc maligni
q post ressonē pnoie xpi discipli
eiecerunt demonia de obsessis dicē
xpo dicis in noie meo demonia
eicient Sicut vlto Sicut
deficit fum deficient s. inimici
dei sicut fluit cera affecti igne
sic pcant nō optat sed ppha
dimpnicione malorū instruit
iudicio quā pnidit spū ppheo
Et iusti epulent cibo templi
nis dei et misericordiā xpi Et ex
ultent i. iocundent in conspectu
dei s. hic in pnti vita et delectent

milicia s. mundi fuerunt vel pt exponi
adhuc de his qui pmo crediderunt post
xpi ressonē et ascensione q illi fuerunt
piter et habent omnia omnimo et sume
bant cibū cū exultatione et simplicitate
cordis collaudantes deū et est q dicit
Et iusti Cantate D psalmū vbi quem
cantare agit de xpi ascensione et laudi
indit q pmo invitant angeli adlau
dandū xpm ascendentē D homines
vbi Regna terre Cantate adprimū
invitant angeli primo adeū ministerū
D adglorieū et vtrūq cū exultatione
D pt vbi Cantate dei pma pt adhuc
laudandi q ppha pmo ppheta interim
D adhoc indicit exemplū vbi. Deue
cū exercitis Cantate pmū sic dicit
cantate dicit hoc verbū principi
adangelos qui xpo ascendente exhibe
bant ministerū cū laudib vnde in eī
ascensione apparuerunt angeli vt hēt
totum pmo vel pt exponi dicunt q
ppha tantū spem pius dedit quos hor
tatur hic ad laude q sit sensus cantate
de deo s. qm̄ ad certam intentionem
psalmū dicit s. qm̄ ad bonū opere
nē Iter facite ei s. voc angeli i. mi
nisteriū exhibere nō ppter indigen
tiam sed ad eius magnificentiam
Qui ascendit sup occasū dicit q in
hebreo hēt yorubat et est nomen
vnius dei in celis q hebrei distinguūt
ita q s. latīm hebrei est sensus Qui
ascendit in celū et occidit sicut sma
lū que dicit ascendit sup occasum

qz indei adovilbiuz adoccidunz ꝑ dispo
sicionē tabernaculi vz patz Ero ⁊ in
cegū de dispositione templi ita qz sit
sensus ascendit sup occasū i. super
locū adversarios suos dñs nomē illi
q.d. opus est qz dñs absō. ideo exultate
et exultate s. vos iusti vel angeli in
conspectu eius nō deficientes sicut
pecores et hoc est qz subdit turbabūt
s. inimici eius s. iniudicio futuro afficie
eius Sed cui ei dicit glō pius orphan
norū s. quibus pū s. mundus est mortuus
et mater sollicq geupiū et iudicis
viduarū s. sue soli ordinem quibus
mater s. apperit bonorū temporalium
mortuus est vel pz ⁊ adhuc in intelli
gi de veris orphanis vel viduis qz
orphani et vidue in hac vita videntur
magis indigere precedē diuina qz
ceteri precedē humana Deus s. xpe
in loco sō suo s. est in celo empireo
hoc post ascensionē qz licet ꝑ diuinā
sit ubiq; pesenciā priori et potenti
in celo tū empireo dr et spiritū ꝑ gloriā
refulgenciā ⁊ ꝑ illuminacionē assistere
Deus qui in habitare facit in domo
i. in ecclia militante qz illa sunt vna
de vnanimis post ascensionē xpi sub
aplis qz tūc multitudinis credentiū
erat cor vnū et anima vna nec ab
quī erat q̄ possidebat aliq̄ suū ce
dicebat sed erant illis omnia quā
vel pz ⁊ hoc intelligi de ecclia triū
phante vbi summa pax est et secum
concordia et qz illo tempe multi de
iudeis et gentib; fidē xpi receperūt
vt habet actuū immutatis corporalis
Deo subdit Qui ducit vt dicit bto
augustin sup ps. qz minus est iusti
ficare impiū quā euertere celū et ter
ram et ideo iustificatio impii est op
magne fortitudinis et maxime qn
quis tenet in peccato ligatus vincu
lis ꝓtitudinis ideo dicit Qui du
cit vinctos sed in peccatis ducit
in carcere in fortitudine Sed qz adh
minoris fortitudinis videtur qz actu
p sectantes fidelis guerrant ad fidē
ideo subiungit similiter eos qui
exasperant qz xpm verbis ⁊ foris
quales erant pharisei vt lege actum
q. et qz adhuc difficilius videtur
qz iam mortui in infidelitate guer
rant ad fidem et tū lege de eo pos
qz resuscitauit sic quando iuuenem
in morte xpi ideo concludit Qui habi
tant in sepulchris i. in mortuis
opib; peccatorū et peccm Deus cū
egrediaris Tu pius vbi quemadmo
dum induit exemplū adpostolū vel ad
argumentū sup ei fundamentū dicit
deus q.d. Quāmo fuit xpm in celum
ascendere quā angelū sup symon de
scendere ad pmulgacionē legis mo
saice Etenim distillauerūt ideo sma
rori vt post xpi ascensionē plurima
voluntarium et hoc est qz dicit Dñs
cū egrediaris in conspectu ppli tui
s. exercitus de egipto qz dñs pcede
bat ppli sui exercitū pdie in
columpna nubis et pnocte in co
lumpna ignis vt dicit ex itinere
vtroq; tūc tempe cū pruinsiaris

indeserto s. inconspectu usq; ad montem
Synai ut patet exo. 19 et 20. Cum
mora est q. est dos ascendere sup
montem Synai ceperunt audire tonitrua
et micare fulgura et nubibus densissi
me cooperire montem exo. 19. Cum
ecclia distillaverit a facie dei Synai i.
a spiritu dei descendentis sup montem
Sinai a facie dei isti exponit q. pmi
sit vel pt exponi de manna que de
scendebat ad similitudinem pruine
sup terram exodi 16. et tuis exaltis
promissis goliat dicens plumas volu
tas i. multo magis ecclam tuam
que est tua hereditas sanguine tuo
empta et redempta unigenite volu
tate plumas tue gratie et in summam
est post xpi ascensionem procedat
multas tribulationes ut legitur
actuum a. 14. Tu vero profecisti
eam q. virtus in infirmitate profec
ut dicit apls. animalia tua i. tui
fideles habitabunt in ea i. intra ec
clesiam i. in ecclia pastoralis indul
cedine tua pauperum deus s. ppls tuus
ut habitaret in tua hereditate
dicit glo ordina. Dulcedo dei q.
fit bonis non timore pene sed inpi
cie amore dos dabit verbum evan
gelizantibus in spu pudicitie fortitudo
predicationis apostolorum ideo dicit
dos virtute multa s. miraculorum
inventa illud q. dicit amici vestri
illi autem profecerunt ec. ceterum q.
ubi dr virtute magna reddebant
apli testimonium et ec. sed forte
dicet aliquis dos dabit verbum
ppli rex virtutum i. deus pater qui est rex
virtutum dilecti i. xpi qui est dilectus pmo
illud cantici 2. hic est filius meus dilectus
et dicit dilecti ad xpi g. mandatorum et ad
exercendum affectum suum et devotionem et
species i. non solum dabit verbum evangeli
zantibus sed dabit species i. pulchritudinem
domus i. ecclie diruere spolia i. quaerere
et vacantes deportentur diabolica vel
spolia i. bona temporalia q. aurum luber
iam ecclia ut dicit. si dormiatis inter
medios dicit glo ordina. q. pnes singlorum
verborum sunt adhaerendum et denuo
verborum astructio est ponendum unde
p. ylidorum a. ethiocum inter claves et
clericos hic appellatos q. martyres forte
electus est quia pmus p. apostolos legimus
ordinatus et subdit. sidoni clavus graece
sore vel hereditas latine dr. apparuerunt
clavici sunt dilecti q. sunt desorte do
columba aurea hic accipit p. ecclia que
fuerunt in antiquis dicit columba cum
penne sunt virtutes et adeleptis claves
tes dr 15. si dormiatis i. quiescatis
inter medios clericos i. inter divites here
ditates vel sortes que sunt stat ecclie
militantis et triumphantis q. fit qn
sic homines utuntur bonis temporalibus
q. non punitur exercitia sed sicut divi
cie impedimenta sunt vepribus ita pbris sunt
adiumenta virtutis unde dicit ambro
sup luca penne i. virtutes in gemitu colu
be de fugentes i. ecclie primis i. pma
ascia viventes que pmi ascia p. aurum
designatur et posteriora dorsi i. extre
ma vite eius s. sic dormientes vel que
securis in pallore aurei semp erunt i.
in pfecti civitatis que hic in pura vel

potest exponi secundum ordinem quod per
pennas columbe intelligunt doctores
sci et pelagos intelligunt duo testa
menta et sic est sensus operme. o
vos doctores columbe desiderantis
. celie si dormiatis . quiescatis
inter medios cleros . inter tuctores
duorum testamentorum vel cum
inter duas hereditates vel sortes
ut sup et posteriori dorsi . e
tremi sorte celie s. tue erunt i pallo
re aurui . in splendore ferventis
et viridis et tue quemadmodum ondit
quorum ministerium deus delinagit
cum dicit Du discernit celestis regi
. discernit reges . rectores super
eum s. ecclesiam quod fem fuit qui mi
sit apostolos terrarum celie sue rectores
in quorum loco hodie succedunt
epi et sacerdotes nunc de albibus
. ut nix de albibus in selmon . in
obscuritate errorum quod multi fue
runt nunc de albis et de selmon
. errorum obscuritate ad fidem
quersi [illegible] selmon et nicolaus
de luna uno modo est nomen proprium
cumulum montis de quo hic ter
mi dicit quod . alio modo est nomen appellativum
et sigt obscuritate sicut exprimit
hic ad hebr. et quod celia sic circum
ideo subdit et incipit hic versus
in hebreo mons dei . celia que
mons pinguis dicit propter gra
habundantiam mons coagulatus
et congregatus admodum montis
et ideo dicit deca ysine 2o Erit

mons nimissimus dicit propter mons domi
do in vertice montium et elevabitur
sup colles et fluent ad eum omnes
gentes et populi tue querent se ad
gentes ad hic veni ydola colentes
dicens ut quid suspicatimini . cuedatis
montes viros s. et consultatos sicut
mons celie mons in quo quod
vere et solus mons consultatus et
pinguis in quo simplicitas est deo hic
bitare in eo nunc illud quia vlto
vobiscum sit usque ad consumcionem seli
et ideo subdit dicens Cum domin
habitabit in fine in terminis hec
in sempiternum et est id in finis
Currus dei 2o prius ubi quemadmo
populi invitat angelos ad deferendum
repo ascendenti quoniam quod ad regis
magnificentiam non solum fecit multi
tudo ministrantium sed et multitudo
associantium nunc illud pri . 1o
in multitudine populi dignitas regis
in paucitate plebis ignominia prin
cipis et subdividit illa prima quod p
invitat angelos ad x pri ascendentis
quoniam 2o enarrat celie pfem
ibi Bndicit do Circa primum populi
primitur exemplum de multitudine
angelorum in dicione legis mosaycae
assistencium dicens Currus dei dicit
angeli in quibus do sedere dr nunc ill
qui sedes sup cherubim pot 3o decem
milibus multiplex . duplicatur pdecem
milia in hebreo bis hec deca milia
sed hic indistincte dicitur multiplex
et duplum est ad aliud hoc est multi

plex ridipin ego hic lectionem i laudemeu
dns. ineis inter eos vel ineis sicut meum
vn. Insuna in seo i in tali monte seo et
in primulgatione legis moysice in monte
sinai descendit cum dno multitudo mag
angelorum. Iuxta illud deut. 33. dominus
de sinai venit et de seyr ortus est
nobis apparuit de monte pharan
et cum eo sanctorum milia in dextera eius
ignea lex et qz tanta erat angelo
rum multitudo in primulgatione illius
legis sequitur ergo quod hoc ipsum et
qz maior debuit et in ascensione xpi
Ascendisti in altum i. medium cepisti cap
tivitatem i. eos qui tenuit in seruit
tenebant captiui accepisti s. apte
celesti dona s. spe sancti in hominibus
i. inter homines distribuendo
alia hui habet dedisti dona hominibus
Arem no credentes erant homines
in habitudine dei deus i homine xpm
q.d. accepisti dona Videns vbi
queniemer enarrat ex hoc ecclie
pfem et hoc dicit p ordinando exal
tacione 2o inimicorum deiectione
ibi Verum Circa primum sic dicit bene
dictus i. sit in remissione omni tempe
stas sua sit de die in die et id est in
sinia prosperum iter s. exaltando ecclesiam
et hoc faciet deus salutarium i me
salutis dicit glo qz apostolis liberat
et no credentes vocat et ideo
subdit deus nr Iux ille p. ethymo 2o
Qui oes homines vult saluos fieri
et in cognicione veritatis veni
re et ideo dicitur deus saluos

faciendi et do do exitus mortis i. mor
te qz sicut do est salus sic et ipsius
est exitus mortis Verum illa pe
ubi queniemer enarrat inimico
rum fidei deiectione et primo quantum
ad iudeos 2o quantum ad gentes
ibi Incepta ferris prima pe diuidit
in duas partes primo describit iudeorum
deiectio 2o xpi fidelium seruitio
et exaltatio ibi Puenerunt primo
Circa primum sic dicit Verumtamen de
i. d. quamuis deus omnes velit sal
uos fieri tamen vult capta inimicorum
suorum i. sacerdotes et scribas iudeo
rum secundum iustitiam puniri et ideo
affringet capita i. eminentia
terrum que erant capitis regni iu
deorum p ambulantem i. pseuerantem
cum p malam operationem in delictis
suis et tuo modo destruendis
terrum describit cum subdit dixit
dominus exercitum ad nos intellectum
est sciendum qz vespasianus ad ex
pugnandum terrum i. vindictam mor
tis xpi egressus est exercitum per
terram basan et p montem et exercitus
qz transire terrum et hoc ipsum
fundit in spu et qz hoc fieri de
buit disponente dno Vt luce 19
legitur qz dominus videns terrum flenit
super illam dicens qz venient dies
inte et circumdabunt te inimici tui
et ideo dicit Dixit dominus exercitum
et quantum exercitum qz iudea capte
terre basan et capte montis
Vt intringant ad ruinam indestruendi
terrum tanta fuit iudeorum occisio
qz pedes ambulantem tingebant

sanguine sanguis eorum tuorum
et inimicos s. scribis et adversus de
hos omnes lingebatur sanguis occi
sorum qui fuerunt ibi centum milia
iudeorum occisi Vt dicit Josephus
de bello iudaico cum autem tempore ac
cessionis subdit et dicit Viderunt
ingressus qui iudei viderunt xpm in
gredi civitates et predicare et miracula
facere et qui non crediderunt ideo sic
dampnati sunt Quare illi Jo. 15. si
opa non fecissem in eis quae alius nemo
fecit peccatum non haberent nunc autem
excusationem non habent de peccato suo
Ingressus dei mei regis mei Nihil
phus quia fuit xpm deus et homine
qui descendit a David et aliis regibus
secundum carnem Qui est in sedo s. in celo
Pervenerunt. ubi convenienter fideles
xpi fideles exercitus Circa quod est
sciendum quod cum quis nomini venire
ad destruendum verum et novum
in circuitu eis xpiani ibidem gentes
exemonicae angeli transmiserunt
in regnum agrippae quod erat federatum
vomanis pus hec in scolastica
hystoria et hoc est quod dicit pervenerunt
principes i. apli et alii xpi fideles
pervenerunt destruendum terrae inde
recedendo et ad regnum agrippae tran
sendo ubi cum aliis fidelibus insistebant
laudibus divinis ideo subdit
quinque psallentibus in medio ad
hunc fuerunt inter fideles quin
quencule devote que vocantur hic
timpanistrie quae laudibus divinis
ingrate insistebant in ecclia hor
tatur ypolitus ex affectu et devocione

vt sicut fuit ecclie firmes et distinctum
dicens in ecclesiis et dicit de fontibus
israel quae primi disciplis fuerunt de populo
israel et hoc describit isaias dicens
ad illos dicens ibi s. inter fontes ibi
benyamin i. paulus qui erat de tribu
beniamin principes eorum qui fuit ad terrenum celum ubi audiunt ineffa
bilia verba quae non licet homini loqui Vt
testatur ipse ad corinthios 12. principes
quae xpi erant de tribu iuda et ideo et
israel zabulon ysaches symon et iudas fuerunt
cognati xpi de eadem tribu et fuerunt
duces ecclie et ideo dicit principes za
bulon principes nephtalim iste due tribus
acceperunt sortes suas primarum pre
in galilea de qua tam mirabilia calcatur
s. vt pregent nos et defendant Confir
ma hoc deus s. nobis virtute dando
a templo sancto tuo ad hunc dominum deus qui
tus est in nobis scilicet a templo in
rerum quae in ipso frequenter docuit
vt scitur ad 26. Corinthios apud vos
enim in templo docens in templo ubi
offerunt quod dicit quae reges qui quer
runt adhuc catholicam ubi offerunt
munera Incepit convenienter ypolitus
invitat omnes gentiles tyrannos dicens
Incepit ferus i. argue vel corrige
gentiles admodum ferunt crudeles
arundinis quae sicut arundo facilitate
aliquo movetur in deficili aquilibet
error ydolatrie gentiles quorum
congregacio alpinorum i. superborum
gentilium s. sunt invocatis populorum i. in
ter gentes domesticos infide vt ex
cludant s. a veritate fidei eos s. eos
qui constantes et replentes fide ad
modum quo publicum in genuum i. igne

dissipa gentes i hereticos quos scm
glom vocat hic hereticos seu gentes
propter varietatem generis sectarum que bella
volunt dicit glo q nō correcte sed con
tencioni student subdit glo gentiles do
q fiet Cum venient legati i principes et
preceptores exagipto i extremitatibus gencium
Ethiopia i gens illius terre puerit
manus eius i vindicta eius deo q d
q ethiopia querent :in qua manus vel
vindicta domini veniat sup eos et hoc
est q dicit puerit Magna terre hic
vltio invitat omnes ad psallendum xpo
ascendenti et dicit glo q decurrite orbis
q iam oplat terminus ad xpi laude
invitat et ideo ad iudicium
premunit dicit Magna i omne genus
hominum vel habitantes in omnibus re
gnis terre cantate deo i ad laudandum
psallite dno scilicet bona operatione psallite
in quam deo i xpo qui ascendit sup celum
celi i sup summum celorum puerit ille q sup
dr illum celo :ad orientem :ad locum a
secondit demonte oliveti Vt hec actum
primo hic veniet quemadmodum vidistis
eum euntem in celum deo subdit ppha hoc
premeditans ecce dabit i ipse xpe voci
suae vocem virtutis i efficacione resusci
tandi omnes mortuos de sepulchris
dicit glo Cui pius vt agnus sine
voce coram tondente se siluit nunc
veniet in voce tube date gloriam deo
sup israel sup beneficiis et promissis que
tue vedder ppto israel i omnibus fide
libus q quilibet fidelis xpianus
est de ppto israel q circumcisus non
carne sed corde nō litera sed spiritu q
q dicit apls ad Romanos 2° ce
significancia eius i apparebit

cum venerit iudicare secundum pugnam iuxta
illud matthei 25° videbitis filium hominis
venientem in nubibus celi Omnipotens deus
q veniet ipse et omnes sci eius cum
eo :ad iudicium deus israel i ppli fidelis
eius p veram fidem videntes ipse
dabit i tuae in 2° adventu virtutem
et fortitudinem i animae et corporis
plebis suae et tuae cum gratia glorie
q claudit dicens benedictus dominus secula sula
psalmus sexagesimus octavus
Salvum me fac deus quoniam intraverunt
psalmus 68 eius in lacrimis et talis
tribulatio :ad victoriam sup rosis deum
intentione juventutis et talis tribulatio
victori filiis David et est utrobique
talis sua demonstrat hunc psalmum
dicunt doctores hebrei q David
fecerit hunc psalmum de captivitate
ppli israel in babylone et de captivi
tate eorum sicut premonstrat inquit
hodie sunt quinque captivitates ppli
videnes in spiritu orate liberaccet israel
ab istis vetusta captivitatibus et isti
in tyrolo prosae intelligunt filios israel
qui fuerunt ppls electus dei et alios
excellent in cultu et fide unius dei
et ipsos illos idem esse intelligendum
filia Quid q dicit hic in veteri
testamento sero transfert lilium
vel lilia hebrei dicunt rosa
vel rosis q q dem est sup eum
tytlum psalmi Sed alii doctores
hebraici dicunt q David fecerit
hunc psalmum cum esset ad huc imp
secucae saulis ortus se ab illa liberare
ri Sed iste expositiones hunc
psalmi sunt evidentes et ideo breves
augustini et cassiodorus dicunt

qui mons q hic est morientibus pro nuper iam et q inde venturus est :ad iudicium
q q ad hec actum p

ste psalm ad ram loquit de xpo cuius
misteria rex et pphta David plenis ceteris
pphis prudit et expressius sepliv et ideo
prudens xpi passione in se et suis me
bris futura fecit hunc psalmu et iste in
tellectus huius psalmi pt pbari ex sno
septuaq nouo testamenti q xpc hram
huius psalmi allegat de se esse dicm
Io 15. vbi sic dicit vt implet sermo
qui in lege eorum scptus est odio habu
erunt me gratis et ista est lra huius
psalmi in 9 v. vbi dicit multiplicati sunt
Iste apls allegat huius psalmi lrm de
execratis iudeis xpm crucifixis dicens
fiat mensa eorum Iste discipli xpi intel
lexerunt huius psalmi textu ad hram
de xpo Io 15. vbi legit de xpo qui et
faciles q flagellu et eiecit vendentes
et ementes de templo recordati sunt
discipli eius Zelus enim septu est zelus
domus tue comedit me et ideo ad
intellectu huius psalmi sic dicit sui
xpc hic loquit dubitatine hec enim
verba expressa sunt que in eis passione
completa fuerunt apli et loquentes
de xpo testimonia ex illo psalmo de
derunt in escam mea fel Cum sitiret
dederunt mihi eorum sitiri q agnus
no sequit sitientes et ideo in typo
prosite et filia xpi passio designat
dedicata cruore roseo Sed glosa
ordina que et exponit hunc psalmu
de ministerio passionis xpi habet
hunc typum in fine phete qui omnia
tabunt ipsi David et illu typulu
quinto habem in bibliis nostris
psalm typi intellectu dicit glo
q due sunt commutationes una est
de bono in malu alia de malo in bonu
et de ista 2a commutatione glo exponit
sic typulu psalm iste diligens nos
in fine i. in xpm qui est finis legis
unde finis legis xpc est omni cre
denti ad iustitia Ad romo. 10 q finis
attribuit David i. xpo qui sic loquit
p os caput et corpus agens p his
qui commutabunt s. p xpi passione
de malo in bonu de timore ad securi
tate de mundo ad doctu sic s. glom
interpretio huius psalmi monet ad hu
de p sta commutatione Tres sunt pres
in quibus pma pphta loquens in
persona xpi et cuius corpus mistici pe
tit a penis liberatione in 2a predicit
iudeorum pena in 3a se queritur ad laus
dem dei ibi Annuntiabo nomen domini
pma subdiuidit q primo ponitur
pena multiplicatio 2o petit liberatio
ibi ego vero oratione mea pma ad
hoc pt diuidi in duas q p ponunt
pene illate factis 2o verbis. ibi
Quo pphta. 2e primo pphta in persona
xpi orans sic dicit Salui me fac
deus dicit glo ordina ideo clamat
vt sui clament et sic membris suis
dat formam clamandi quibus amici
est tristi mortis Unde dicit salui
s. a penis illatis et infernalis Quo
mortuerunt atque i. sedicio et mor
pli Unde p aquas sepe in scptura
persecutiones et tribulationes designant
juxta illud psi. 8. Ecce dominus
adducit super eos aquas fluminis
fortes et multas i. regem assyriorum
et omnem gloriam eius Usq ad animam
meam i. usq ad vitam meam s. tol

lendo Infixus sum s. corpe in limo profundi
i. in multitudine iniquitatis mundice et non
est sba i. nō est virtus vel stabilitas
eorum in audendi passione Veni in altitu
dinem maris i. in profundum persecutionis
que nomine aquarum designatur vt dem
est quelibet aure aquarum congregatio
vt dicit hira mare dr in hebraico Et
tempestas demersit me i. acerbitas
passionis admouere me perduxit vel
tempestas i. tumultus vel impetus cla
mantum crucifigentium ps. 21. demersit
vt prius Laboraui clamans dicit glo
diu ante clamauit predicando et ce
ptistam agere et nouum amonendo Ve
vobis scribe et phei y pocte qui com
mediatis domus viduarum ps. 21. et
subdit glo mihi hoc laborauit et nō re
ceptebat clamans enim laborat qui nō
exaudit nō laborat cui vocem ipleat
aquae dicit glo hoc admiratur in eo
nō legit sed vitaeus fens est quantum
ad eos qui doctrinam suam nō receperunt
Defecerunt oculi mei admiratione
sua hoc fem fuit dum spo indum meum
exspectando gloriam corporis post resurrec
et spes p ut est vt theologia nō est in
xpo et ipse est veritas sapientiae sed
intelligit sic et spiritus i. certitudinaliter
exspectantur corporis glorificationem quia
plicati sunt dicit glo et pus figuraliter
dicit aque hm attributo maris hoc nō
ipse dicit eis subdit multiplicati sunt
dicit glo tm vt et vnus de discipulis
s. iudas scariothi traditor eis esset
pup capillos hoc dicit ad designandum
magnam persecutorum multitudinem Qui
oderunt i. sm eos nidi poenas de
buisset eis dilexisse et veritate docuit

eorum
infirmos curauit et multa opa boni
eis ostendit ipo attestante io. 10 Multa
bona opa ondi vobis ipse meo pater
et eorum et ce Confortati sunt ad
litem herodes et pylatus postmerit
eis fauore vt patet luce 23. Que
nō rapui modus est laquendi p que
designatur et solent penate p poetis
hunc generis et licet nūq peccauerit
iuxta illud vsue hyo. oes
nos qm oues erauimus vnusquisque
a via sua declinauit et dō posuit
in eo iniquitatem omnium nostrum
et subdit et dabit impios pro
sepulturam eo et iniquitatem nō fecit
nec dolus fuit in ore eius hoc est
et hic dicit et nō rapui Deus tu
scis insipientiam meam hoc nō potest
intelligi de persona xpi in qua nulla
fuit insipientia sed plenitudo sa
pie et gratiae deum nos omnes aere
pimus sed sepe in septuaginta passione
nostra dicit sua iuxta illud aduersus
e. stule stule et me persecutus est
tum est et sitis tuum meum persecutus
iuxta illud et zachirie dicit 2o Qui
enim tetigerit vos tanget pupillam
oculi mei sic in ipso totum
membrorum dicit Deus tu scis de
glo et hoc exponit que solent q. d.
tu scis insipientiam meam ovum et delicta
eorum et quibus traditus sum in mortem
Non erubescant loquit xpe desere
pueros in limbo inferni sitiunt a xpo
exspectantibus et maxime loq
de ipsis qui talia de xpo predixerunt

esse verum et sic intelligite Non
erubescant s. scī prēes et ppte q. d.
ne aliter cuamiat q spē sēs peos
pdiuit ideo dnē vtutū i psonarū
cui mdpl est difficile Nō erubescēt
dicit hui nō primo q dubitent
sed lī ordinado ostendit in se veritā
tē hūane naturē inqua minor ē
prē Nō confundūt sup me s. mo
riente s. vt dicit eis vbi est xpē
vestē Cui querūt de s. p veritate
cultū et fide deus isti i. tu qui
es deus videntū deū Cuō ppter
de pricula vltē diuisionis vbi
queniente ppha in psona xpi ex
plicit penis vel inuriis xpō illa
tis verbis dicens Cuō ppter de
s. verborū Vnde dixerunt Non
ne bēdicim nos q. simmitimus
es tu et demonū hēs Io 8. et
sic innocte passionis illudentes
ei et dixerunt ppha nobis xpē
quis est qui te percussit Quare con
fusio faciē meam q exspuerunt
in faciē eius in sui ꝯfusionem
vt legit ysai 16 Extremere
fenis sui s. cogitē eiusmi q de
scendit ex scie dauid p eiusmē adiu
p et pegrinus filius matris mee i
sinagoge et est reperitio eiusdē vt
de eo dixerunt hunc nescim vnde
sit Io 9. Cuō zelus domus tue ad
ligit eum Extremere fenis sui q. d
quō zelus i indignacio q indigebat
eis pdomo tua comedit me i fur
in est timoris hoc fem est eū de
recisset exemplo oues et boues
dicens auferte hinc et nolite fa

que

vt legit Io 2 et tūc discipli recordati
fuerūt huius scripture vt dicit ibidem
potest exponi zelus i. amor domus
dei et mimet idem in sinū et obprobria
q. d. o pater celestis illi qui tibi olim
dixerūt exprobrantes Nūq potuit
deus patitur mentiri in deserto illi
iam in dicunt dimonū habes Non
ne hic est filius fabri et ioseph et
similia et hoc est q dicit obprobria
exprobrantiū tibi Et opui xpē q ō
diebus et xl noctib vt legit matth
4. Et fem est inobprobriū m q dns
accepit ex hoc occasionē temptandi
Et posui vestimentū cilicii s linum
doctores nostri hic quidā dicunt
q pelicū quidā intelligit flectus
xpi in mesticitate lacrimi q tunc
lacrimat est vt legit Io 19. Sed dicit
magis nicolai delira q pelicū in
telligit quidā aspitis vestis xpi
cū enim xpē reprobauerit moliciem
vestiū matth 11 ecce qui mollib
vestiuntur sic satis apparet s linum
q aspis vestib vrebat q cepit
facere et docere actuū p. sed cū
illud nō videt queniente q nō
simpli reprobauit mollicie vestium
q quibusdā necē est hic sed reprobat
ad superbiam vel luxuriam et
ideo pt magis queniente exponi
sic q pelicū intelligit carne mor
talis et ita exponit glō ordi
et sic est sensus Et posui s. per
carnē mortalē occultando deitā
tem Vnde dicit glō ordinis cilicū

est mortalis et vivo quia xpo indui vt de
peccato delinquentes peccati et fœtus sui illis
in publicum i. in derisum qd de eo dicebant
ecce homo voracis et potator vini publi
canorum et peccatorum amicus ⊙ q. et sibi
exponendo qd dixit aduersus me loquebant
qui iudices vel maiores natu inter iudeos
qui sedere solebant in portis templi
ad decidendum vel portis ciuitatis ad iu
dicandum Et inme i. de me psallebant
i. cantabant qui bibebant vinum q.d.
in locis publicis studebant de mea pse
cucione et passione Ego vero 2 prie
vbi quemadmodum ypha in solum xpi petit
a penis liberari et p ponit patricio 20
ad ipsum inducit vt ibi exaudi me dicit
Circa primum sic dicit Ego vero q.d.
illi sedent contra me sed ego orationem
meam ad te dicit pri s. diuino tempus
bene placiti deus s. mite est q.d. ideo ex
audi inuenit illud ecce nunc tempus
acceptabile dicit glo ordinata tempus
bene placiti est tempus gratie et reconcilia
cionis p xpi incarnacionem p sanguinem
p mortem in multitudine misericordie tue i. in
multa misericordia tua que gratia multitudine
iniquitatis nostre est exaudi me se
cundum promissa veracitatem dicit glo prius
promisit deinde et nunc subiungit de veritate
Quia vniuersae viae domini misericordia et veritas
misericordia est in dimittendo peccata veritas
in reddendo promissa Eripe me dicit
glo sup dicit se infixus in limo et
hoc corpore et non mente et ibi loquitur
de se hic membrorum infirmitate
dicit Eripe me i. meos non infingat
s. mente intelligit deluteis et terre
nis desideriis libera me i. de inimicis

et de profundis aquarum i. persecutionum et
subdit in profunda membrorum non me de
mergat tempestas aquae i. impetus
aduersarium persecutionum Neque absorbeat
s. peccatum qd deglutit animam qd eum peccat
ant in profundum peccatorum trahit quantum
Neque vrgeat i. claudat s. glom ordinata
puteus i. profunditas iniquitatis sup me
os suum q.d. profunditas iniquitatis non
deteriorem me dicit glo ordinata si cecidi
non claudat sup te puteus os suum si non
claudis os tuum ideo ostratus et dicas
de profundis clamaui ad te domine sic eundem
vel 2 pte exponi Respice xpi eripe
i. qd non diu maneat corpus meum inse
pulchro qd hoc pnte facili exponi
Exaudi. Alia prima vbi quemadmodum per
exaudicionem inducit 2 vo cui dicit ipso
xpi exaudi dicit glo hoc est cui audiendi
qd multitudinem respice in me q.d. non
in multitudine peccatorum sed in multitudine
miserecordiarum respice in me et miserere
mei Et ne auertas faciem tuam a puero
tuo i. xpo de quo dr actuum 4o conuenerunt
enim in ciuitate ista aduersus sanctum
puerum tuum ihm xpm quem vnxisti ideo
dicit ne auertas loquitur de deo admo
nens qui auertit faciem qui non vult audire
verba petentis ne auertas s. orationem
meam repellendo Quoniam tribulor q.d.
non est qua differas qd possit afflicio
mea loquitur misericordia tua Intende anime
mee i. vite mee corporali et liberam eam s.
resuscitando a morte propter inimicos s.
vt confundantur quantum ad obstinatos vel
eam vt conuertantur quantum ad penitentes
de quibus dr actuum 2o qd predicante petro
quidam cecidit s. aliqui de iudeis qui
xpm crucifixerunt dnpes petro et
alius aplis vini facti qd fecimus peri

vero sit adhuc pulsum agite. Tu scis in
opprobrio meo et sit verbis eius dicentes de
xpo blasphemantur. Vt legit 20. Et con
fusione mea et ecce eius sceleratus reputatus
est ysaie 53. et ideo tamquam abjectione
iecerunt eum alapis et fustibus opprendere
eum et verecundiam meam i. confusionem
vel ignominiam meam sicut intuitus eius
ideo et conspuerunt in faciem et colaphis
eum ceciderunt. In conspectu tuo sit quod
per tua voluntate potes eos punire
oppressum exspectantur et post illatas a
spuitas iniudeis illatas amaritudines pridie
fuit illusus et crudeliter occisus. Et
sustinui i. exspectavi qui simul contrista
retur et non fuit. Et illud videtur con
tingere Io. 16. ubi xpus loquens discipulis
tempore passionis sic dicebat amen
amen dico vobis quod plorabitis et fle
bitis vos. Magistri doctrina solvit dicens
quod est intelligendum ad quem usum lo
quendi quo dicimus nullum esse in aliquo
loco qui solum paucis sunt ubi multi con
sueverunt esse. Et in morte xpi pau
ci fuerunt qui steterunt cum eum merito
omnes debuissent quasi finis xpo
cum insensibilia quasi videbantur
quod in morte xpi perire sensus fuerunt
vel secundum ordinem multi qui steterunt
sunt scilicet discipuli et mulieres sed non simul
i. non simul. Juxta illud Quos omnes
qui contristo &c. Qui consolaretur quod
cum perierunt principales discipuli cum eo et
pius non consolabitur. Sed eum negaverunt
et dederunt dicit glo ordinaria in
cro legitur quod oblatum erat ei fel scilicet
in potu non in esca et ideo dicit glo
ordinaria mistica hoc intelligendum
esse debuit i amaritudinem scilicet vesti
tudo veritatis. Sed modo dehinc exponit
de illo quod. Dederunt ei vinum bibere
cum felle mixtum et quod fel mixtum erat esset bi
le quam potabile. Ideo dicit dederunt in
escam meam fel et in sitim meam potaverunt
me aceto i. cum in cruce sitim potaverunt
me. Adhuc quod legitur Iere. 9. fiat men
sa eorum Dei pace principibus ubi quod de
solum indeorum panem dicens fiat mensa
dicit glo quod mensa quidem intelligitur
scriptura sacra quod sicut in mensa sunt diver
sa ferculia ad refectionem corporis sic in scrip
tura multiplex et doctrina ad refectionem
animarum. Hanc mensam habuerunt
iudei dum mandata dei coluerunt sed post
quam a fide recesserunt iterum sunt hoc
mensa eorum fit eis in laqueum ut obli
gati in ea gravius detineantur in ruinam
et in pena debitum et in secundum
i. gratiam vel ubi de eis dicitur confusi sunt
quod deus spreverunt. Magistri Petrus ex
ponit adhuc de i[illegible] iudeis fel
promonos post xpi passionem dum xpus
dixit Luce 19. Venient dies in te et
obscurent oculi eorum. Et intellectum scriptu
ra exponit apostolus hunc versum ad Rom. 11.
Fiat obscurentur oculi eorum et dorsum semper pon
dere pedum et penitus i. rurum i. in
eternum prominens adhuc quod se obscuri
tate oculorum. Effunde i. effem tue
iusticie et furor i. vigor tue iusticie
comprehendat eos quod fom indestructibile
verum promonos et fiat terribilis in
futuro iudicio fiat habitacio ad hanc
hoc fom fuit eodem tempore ut patet
in ioseph de bello iudaico et subdit
etiam Quod quia tu scilicet xpum deus pater

dicit percussisse filium suum qui sibi non peperit
sed pro nobis omnibus tradidit illum Et dicit
apostolus ad Iudeos. Iuxta hoc quod dicit Ecce ly
propter zelum populi mei percussi eum et super
dolorem quia non solum persecuti sunt xpm ad
mortem sed eius discipulos et membra quia
sepulcrum lapidaverunt proconsulum gladio ce
ciderunt Et detulerunt pretium Apponam i appo
nis s. permittendo quia deus non est cui afferuit
iniquitatis sed permittit i iniquitatem
obscuritatis sup iniquitate omnium
et non intrent s. revertendo ad culpam ad
gratiam Delebunt de libro viventium liber
viventium est notitia dei qui predestinavit
ad vitam quos preciuit ut formae fieri filii
sui nec sic intelligendum est qui in hoc
libro aliquem scribat deus quem postea
delet sed ita accipiendum est delebunt
i. ostendit eis vel manifestabit eis quia non sunt
ibi scripti quia se ibi scriptos putabant Deleb
untur pfinsile i. reprobationem et eternam
damnationem Ego sum xpe fuit in
principio natus quasi mortuus
et dolens s. in passione quia ipse probat
dolorem quia dolores et languores nos
ipse portavit Salus s. me in morte re
suscitando quia gloriosus desua resurrectione
dixit in aure domine suscepto meus
es sup pe 2° Laudabo nomen dei in quo
se convertit ad dei laudem dicens Lau
dabo cum cantico i. cum delectatione
que per canticum designatur et magnificabo
i. magnum eum predico quia non debet intel
ligi quia ex laude dei aliquid accrescat
domine sapiunt et dos universum mundum
habet indigentiam et placebunt dno
qui offerebant in lege quia sacrificia
divine laudis magis deo placent quam
sacrificia veteris legis quia sacrificia
animalium non erant deo accepta nisi
ex deuocione offerentium et illa talia nunc
tempore gratie reputantur quia mortem domini
xpo 1° quia venit hora et nunc
est qui veri adoratores adorabunt
patrem in spiritu et veritate Cornua ad
altare sic dicit glo quia laus puri cor
dis plus deo placet quam si quis vitulum
mactet Videant pauperes quia in hoc
sacrificio pauperum curatur deus et letentur
s. damnatione legis veteris Quaerite
deum in fide et caritate et viuet anima
s. vita gratie in patria et vita glorie in
futuro Quia deus non in sacrificiis
legis sed laudis et vinctos s. sanctos
patres in limbo docentes vel et vinctos
in patria laudent eum celi i. omnes cele
stes vel secundum ordinem celi i. apostolos
terra i. ecclesia gentilis collectam mare
i. ecclesia exgentibus et terra i. hominum
interna habitantes omne i. non tantum
irrationabilia deum laudant sed quia
hominibus materia divine laudis quia homines
deum laudant ex suis operibus ita
etiam intelligitur illud Daniel 3° Benedi
cite ymber et ros dno Quia deus
saluum faciet sion i. ecclesiam suam
universitate per sion designatur saluum
facit et si hic afflignitur et edificabuntur
i. ecclesie perfectos xpm qui fuit de tribu
iuda oriundus edificabunt s. propter
diuisionem apostolorum xpi et inhabita
bunt ibi i. in sion xpi fideles et
hereditabunt succedunt eis et semen
seruorum i. fideles xpi filii apostolorum
qui fuerunt serui dei sicut patres
in miraculis possidebit eam s. ecclesiam

vel hereditate et qui diligunt i. existe-
tes in caritate habitabunt in ea nuo
et merito qa sola caritas diuidit
inter filios regni et perditionis pte
exponi hoc idem ab illo loco Cuo
saluti. de ecclia triumphante seq̃ltr
psalmus sexagesimus nonus
Deus in adiutorium meum intende
psalmus est cuius in hebraico titulus
titulus ad victoriam dauid ad recor-
dandum filia iesse dematrum huius
psalmi dicunt doctores qa dauid
fecerit eum ad remorandum beneficia
dei sibi prestita et ideo dr in titulo ad
recordandum Sed magr petrus dicit
qa qa dauid prudit in spu qa principi
huius esset recordandum in ecclia dei
in principio oim hominum canonicarum
sicut hodie videmus impletum ideo
in titulo posuit ad recordandum vt
dicit magr petrus qa iste psalmus
et sequens sit vnus psalmus et dicit qa
in quibusdam libris hebraicis sunt
distincti in quibusdam no Sed hrs
nos dicit qa sunt duo psalmi et
dicit magr petrus qa dauid fecerit
hunc psalmum cum esset in persecutione
filii sui absolon petens a deo liberari
eorum cum dicit Deus in adiutorium
q.d. qa virtute humana no possum mu-
ri Unde cum incepisset hac persecutio
sic dicebat dauid servus fuis Surgi
te et fugiamus nec enim erit nobis
refugium a facie absolon 2o Regum 15
dicit adiuuandum me festina q.d. qa
timeo de instanti periculo Unde dicit
2o Reg vii sup festinate egredi ne
forte veniens absolon occupet nos et
percutiat in ore gladii Confundantur et
reuerentur simul qui quaerunt animam meam i. vitam meam ad hoc
illi quaesierunt vitam ipsius dauid auferre
sed qa legitur de achitofel 2o Reg 16 qui
dixit eligam mihi 12 milia virorum et
surgens persequar dauid hac nocte aver-
tant ad hoc fecit qa achito-
fel se a fusione suspendit vt leg 2o
Reg 16 Auertantur retrorsum qui dicunt
mihi euge euge est interiectio gaudii
signis qa habebant qui dauid perseque-
bantur exultent s. ego dauid et omnes
mei qui diligunt i. expectant ate
salutem ego vero ad hoc dauid illa
persecutione patiar qa in illa fuga
syba servus misibozeth presentat ei
victualia vt leg 2o Regum 16 et
in tempore illius fuge naat et bor
sellei obtulerunt ei lectisternia fru
mentum ordeum et farinam mel et
butyrum qa legitur 2o Regum 16
adiutor meus ne moveamur propter
multa pericula in proximo futura
Sed glo ordinaria dicit qa dauid loq
hic in persona martyrum et generali-
omnium iustorum propter iustitiam in hac
mundo persecutione patientium et
ponit talem tytulum in fine psalmi
dauid in rememiniscendo qa saluum
fecit eum do dicit glo ordinaria ex
ponendo hunc tytulum duobus
modis accipitur memo vel cum memo
rat peccatis iudicium dei futurum timent
timent vel dum promissa nobis bona
tunc recordamur et securi simus
et sic accipitur in hoc tytulo vt sit

sensus psalmi iste dirigens nos in finem
i. in xpm sp. attribuit David i. cuilibet
iusto p David designato in memorialem
i. in memoriam non vtique peccati sed pmissi
vii bonorum et ideo sequitur q. saluum eum
fecit deus et sic psalmus iste p. glom monet
vt in deo non in nobis gloriem. Dum
habet partes prima pphta in persona iu
storum petit se iuuari secda monet le
tari vbi exultat Circa primu pphta
in persona iustorum tribulationes et per
secuciones multiplices in hoc mundo
sustinentium sic dicit Deus in adiuto
dicit glo Deus qui solet iuuare me
de i. respice in meum adiutorium scili
cet circa periculum semp enim egem adiuto
rio in hoc seculo tm maxime in tribula
cione Dne ad adiuuandum me festina
i. accelera et eito adiuua q.d. si tar
dat mihi accesserunt tormenta dicit
glo ordinis q. iste psalmus vsiculus sim
omnes horas canonicas in principio
dicitur q. eum orare debemus tunc
maxime nitit nos tempptare diabolus
et ideo vt tempptacionem diaboli in
oracione sufferamus in nre oracionis principio
auxilium postulamus dicens Deus in
adiuto. Confundantur et re. i. verecun
dentur qui quaerunt s. tempptantes me
et patentes me vincere Auertantur
retrorsum i. retrocedant se tempt
tacone vel persecuone qtra me et cum
bescant s. desina malicia et mea
victoria qui volunt vel cogitant p.
malum suum in mihi dicit glo Duo sunt
tempora tribulacionis in ecclia prima
fit imperf. p. sequentem modo in remansit
mali violencia cogitacione quantum
ad principium pmisit qui quaerunt
animam ad sedm hic subdit qui volunt
in mala Auertantur scilicet q. sup dicit
festinet et ideo hic Auertantur statim
qui dicunt in euge euge scilicet irrisorie
vel adulatorie notat hic glo ordinis
q. duo sunt genera persecuentium s. tempt
tes vel adulantes sed plus nocet
lingua adulatorum quam manus
persecutorum et repetit dicens euge
euge Exultent Ps. pars vbi con
uenienter pphta monet bonos letari
quos in hoc mundo egenos deus ad
iuuat et liberat q.d. omnibus pse
quentibus et auersis et gaudeat
inde non in malo Iuxta illud apli
Qui gaudent in dno glet omnes qui
quaerunt te s. p fide et amorem
et dicunt semp Dicit glo non mon
dum est q. nos laude crescimus no
dum et nos laudando deum p fiemus
non ergo inde sed in nobis magnificetur
dicant semp hoc semp dicant quia
nunquam aliunde dei cessine debent
sed qui hoc dicunt Qui diligunt
saluare ad dne non ad Ego vero
q.d. ipse de deo aliud dicit sed de se
ipso idem sentiens vt dicitur Ego
vero et sic pphta hic facit q. pius
monuit cum dixit Exultent adiutor
s. vt vincam et liberator meus s.
de tot vinculis carnum et tribulacio
num esto vel es tu p. aliquam suam et
est idem in sum dne ne moueris

tandes s. ad iuuamine et liberaue dicit
glo ordinā Tandū vide q magno de
sideriō quaerit nō dn oportet eū venire
antequā statuit sed praesentia quod
tardes de hoc q venturus es et hoc
fit p praesentiam sequit. Iuxta
psalmus septuagesimus lege eū
In te domine speraui non confundar
psalmus cui cuius in hebreo et in titulo
hoc ieuo nullus est titulus ppter q
dicūt aliqui doctores q iste psalmus
nō sit ap̄ceduri psalmo dauiduis
sed sit pars p̄cedentis et hoc tenet
nicolaus delira qui exponit hunc
de eodē de quo exponitur p̄cedens s.
de dauid cū esset in persecutione filii
sui absolon sed breue ieuo quoniam
istū p̄d et dicit esse eū spāle et di
stinctū a p̄cedenti et quāuis aput nos
ponatur vt a sed glo ordinā exponit
tyrulū huius psalmi quē nos quātū
habemus in nrīs bibliis qui talis est psal
dauid filiorū ionadab et priorum
capt et dicit glo q psalmus sit de
memoratiue gratiē que fere singulis
syllabis hic commendat sed de hoc q
in tyrulo fit mencio filiorū ionadab
est sciendū q iaueminis commendabi
lios ionadab de obedientia s. q legit
iere 35. quibus p̄cepit pr̄ eorū dicens
nō bibetis vinū vos et filii vestri
vsq; in sempiternū et domū nō edi
ficabitis et semātē nō seretis et
vineas nō plantabitis sed in taber
naculis habitabitis cunctis diebus
vestris et sic ipsi in omnibus obedie
runt ionadab filio rechab pr̄ suo
et ideo monitū p filios ionadab in tyrulo
intelligunt filii obedie sed q addit tyrulo
et pōnū capt glo ordinā exponit 1. eorū
qui capti erant pecō p̄mōrū penitum
ita q sit sensus tyrli psalmi iste dauid
ppter et filiorū ionadab 1. obedientiū
quibus iste psalmus dicitur vt p̄seuerē
et p̄ captiuorū 1. eorū qui peccata pri
ma captiui fuerunt tres igitur partes
q p̄mo ppter impōna cuiuslibet iusti
petit animis liberari et laude diuina
repleri 2o iste degit diuidi tempe
senectutis et senij vbi ne pereat me
3o dicit que et qualis iustis gratia data
sit vbi deus quis tibi Circa p̄mū
ppter impōnū iusti qui tota spē in deo
ponit et eius gratiam exspectat sic dicit
iure dnē speraui nō inme q.d. si in me
vel in mundanis que euidenter sunt spera
tū confundar sed q in te speraui ideo
nō confundar in eternū 1. in futuro s.
glom ordinū Si hic deprecō confundar
in tempus iniustitia tua q.d. nō mea
q̄ si statuo iustitiae dei nō sū subiectus
iustitiae illi q dicit apl̄s ignorantes dei
iustitiam et suam quaerentes statuere
iustitiae dei nō sunt subiecti Liberam me
s. a periculis mundi et eripe me a potestate
diaboli Inclina q.d. si sū indignus ego
inclina tu dnē aduenē s. egenū et mē
dicū Lege de deo in hymno aure tua
1. misericordiam tuam q.d. meritū meū nō attē
dit ad illa sed tu inclina et salua
me s. ab egritudine que intus est
de qua alibi dicit a occultis meis Esto
mihi in deum q.d. nulla p̄tacio mihi

valet sm̃ ad. Et in loco munito vel refugio
filiis dom̃ in loco adque qui fugit tutus
est q̃ sic in alto est vt nichil timeat vt
silui in alio enim silluus esse nõ potero
Quõ firmamentũ i. pre sũ firm̃ circa
omnes tẽptacões deus meus reperit q̃
sup̃ dixerit demanu peccatoris i. peccatũ
et demanu i. demanu transgressoris pti
cieur est iudeus vel mitius xpiani et trig.
i. sũ lege simplẕ pacientiũ sicut est passim
Quia tu es patientia mea dne i. pstantia in
patientiam dne spes i. a bonitate iuuentutis
mee a fide Inde confirmat dicit glõ
in vna ecclie rudimento fidei ~~patrinum~~
cepim̃ postea exinqua et spũ sõ re
generam̃ et sic est sensus de ventre
matris mee i. ecclie tu es Inde continuat
i. laus mea semp̃ est inte s. in pnti dũ
p fide ambulo et in futuro vbi fiet
ad fiet videbo tamen p digitũ qui in
insultant q̃ credo q̃ nõ video et tu
adiutor meus fortis s. vt vincam in
sultũ p sapiciũ Replent̃ os meum
dicit bnficiendo bnficia dei nũc ponit
vt gratias agere possit dicit replent̃
dicit glõ Si deus os nostrũ replet
desiderio laudandi nõ audet vel ira ad
tua Inde laudabo et ideo vt continue
possim replent̃ vt cantem glam tuã
gla dei l glam tuã cantent̃ cũ ore
multorũ laus dei celebrat̃ tam die
i. sũ in intermissione in spem q̃ glo
lat̃ iniuriarũ q̃ corrigit angustu
dine tua dicit glõ q̃ in angũ cellam me
fecisti cũ eam silunã dedisti cũ possi
sem ingressi quarsũ vinisti et per
seuerantiam coronasti Nõ ergo mag̃

rudinis omnia includit Ne proiicias
2. pars vbi agit de senio tempore senec
tutis et senii dandi. q. d. q̃ tu es spes
mea vt pmisit est ideo ne proiicias
me cũ defecerit virtus i. patientia
mea que regulũ minus vigeo in
senio Ne derelinq̃s me q̃ tuũ indigo
iuuamen sed quia hoc peto q̃ tu e
q̃ illud q̃ seq̃ et qui custodiebant i
qui in insidiabant̃ consilium fecerunt
i. qui consilio dicebant̃ deus derelinq̃t eũ
dicit glõ q̃ vident calamitatibus
fatigatũ putant ad derelictum
p sequimini vt tuũ complendire vt
in validũ q̃ nõ apprehensũ deus ne elõ
q. d. ipũ ira sed tu deus ne elongaris
s. me derelinquendo vt ipũ putant
deus meus i. esto in auxiliator vel
pnt hoc cũ ad illo loco ne proiicias
exposi de xpo et ira exposit Iero
senect̃ in xpo fuit cũ ipe p digitũ
est fons iuuentutis mecum q̃ di
senectus q̃ exuerunt me ad sup
sit sicut dicit apls Vet̃ homo nr
simul crucifixus est cũ illo cum
defecerit virtus s. humanitatis ne
derelinquas me pnt facili q̃ hoc
exponi Sed̃ Confundant̃ i. ira
ant q̃ ipũ odient̃ et deficiant
s. iudei qui xpm̃ crucifixerunt
vel et gentiles illi qui insidias hoc per
secuti et hoc in pnti opinant̃ s. in
futuro cũ damnabit̃ ego autem
semp̃ sperabo s. de corpis glorifica
cione post resurrectionem et ad laudem i.
sup̃ addam sup̃ omnem s. tibi pob

laudes legis exhibuit et me ipsum in
cruce offerendum hostiam vel per intelli
gi demas vel cetera ut sup. et d. illi
desperant. Ego autem et adhuc s. pre
se meum laqueum s. gloriam ipsam ecclie
et d. non tam inde laudabo quod de os meum
annuntiabit s. aliis generibus iusticiam
i. xpm. per quem impleta est iusticia et ideo
addit tota die salutare tuum i. eundem
xpm. Quia non cognovi litteram dicit
glo. est quedam litteram de qua gloriantur
nudi qui gloriantur non de gratia sed de litera
que quidem non adiuvat. Sorbum de
dicit sed non curat infirmos pedit
sed non sanat sic est sensus. Quia
non cognovi litteram i. non approbavi
quidem exemplis legis iustificari sed
reprobavi delicta legis plumentris
alia litera hic quia non cognovi nego me
sue litteram legis sacerdotes opa sua
exercuit. Introibo i. invenire xpm
nam que est dei potentia non mea
et o dne tue memoriales non mun
dine iusticie deus docuisti me s.
memorare iusticie tue munerum
mea i. abundancia fidei gratia me in no
uisti et usque nunc i. postquam firmatus
sum in fide pnuntiabo s. ministerium
noue legis vel pnuntiabo mirabili
tum s. qp deinceps seruus sum iustus
et usque q. d. o dne sicut cepisti in
pfice usque in senectam i. usque ad ultimum
tempus meum qm incepit vetustas
seue caritatis et senium i. infirmitas sed
deus ne derelinqas me s. sum tuo ad
uersario donec ad brachium i. xpm
generacionis s. p successionem usque in
finem secli potentiam tuam i. donec

annuncie et potencia s. liberando genus
humanum pfectum meritorum et iusticia
scilicet puniendo hominem peccantem iuste
iudicio damnatione et s. annuncian
usque in altissima magnalia que fecisti
s. de ministerium xpi. Deus quis sibi
p. pare ubi ostendit eui et que et quae
gratia sit data iusto dicente deus q. d.
nullus qp licet aliud adeo infinite
distat a deum virtute et pfectione. Quam
tale i. iuste in misisti mi multas tribu
lationes et malas s. multicia iuste
pene non culpe non ad damnandum
sed ad corrigendum et hoc est qp sed
et quarsus s. a grime occulte vite
mee. Vivificasti me s. deprendo mor
te eripiendo et de abyssis terre i.
demersione in peccato iterum reduxisti
me i. reducens iterum i. e. qp primo
hic pgratiam et in futuro pgloriam
Multiplicasti s. in me multitudine
ostendisti s. liberando et pcegando
et consolatus es me sed pmisit Etiam
et ego. in vasis psalmi i. instru
mentis musicis adhuc qp lpbrei
qui instrumenta cum libar diuris
dicebant vasa et ideo vas psalmi
i. decimacordi psalmorum vel i. vasis
psalmi i. in vinificacione spe veritatis
tuae deus s. confitebor psallam tibi inci
tera ad hanc pte intelligi vel in
cytharam i. in cetera mortificacione
que peccatum designat vel sic confitebor
tibi in vasis psalmi i. in vinum cordem
plectrum et psallam in cytharam i. in
vinum sancti tibi inquam qm es sanctus
ipsius israel i. ppli fidelis de p versum

fidem videntis exultabit labia mea quia
magna devocio mentis reddunt eam
p delectacionem insensus corporis ideo dicit ex
ultabit labia mea cum cantauero i. cum
laudabo te et anima mea s. exultabit quam
redemisti de morte tuo pretioso sanguine
tuo sed et lingua mea i. ex meditacione
cordis efficietur in voce in tua iusticia
cum effusi sed in fine seli in iudicio furo
ubi cum effusione damp habunt impii
de quibus hic qui quaerunt et reuerti et
erubescant fiat alium locum et est idem
in proito reuerti et erubescant qui
quaerunt mala in i. modo in insultant
et me pleceunt dicit deus deuchi
cum vt promissum est sed tua

psalmus septuagesimus primus

Deus iudicium tuum regi da et
psalmus cuius inscribes talis est ty
tulus salomoni intitulacio ieron et eo
munitur in biblis nostris et talis in
salomone et est addit sunt vt patebit
de materia huius psalmi dicit aliqui
doctores nri et aliqui moderni doctores hebraeorum quod dauid fecerit hunc
psalmum ortatus filio suo salomone et
regnum ut submanu sua pspiceret in
iusticia et veritate et praeter hoc
intitulat salomone fuisse sed
beatus ieron in prologo sup hunc librum
dicit quod salomon fecerit hunc psalmum
et intitulat ab eo tamen abluctione
ieron cum non exponit eum ad litteram de
salomone sed de xpo per salomonem
figuratum cum quo beatus aug et cassi
eodem et eodem et glo ordinat
dicens salomon interpretatur pacifice
quae nihil hoc tempore desiderat iste vero pacificus qui fecit vtrumque unum mundum
deo reconciliat qui sup pace reconcilia
cionis pace dabit in mortalitatis
ipo nec dicit pace mea do vobis
pacem relinquo vobis et hunc salo
moni decantant reges et ppha dauid
istum psalmum cuius veritatem
diuinitatis videlicet et humanitatis hic commendat monens nos vt
xpm regem verum deum et hominem
credamus et hic pres in prima dauid
cinit xpi iudicium potestatem in
describit iudicii futuri qualitatem
ibi iudicabit pauperes 2° predicit regi
xpi famam et gubernacionem ibi
descendet 3° describit xpi multiplicem bonam operacionem ibi quia
liberauit pauperem 4° describit eius
magnificencium et honorem ibi
et vnicet et dabit ei 5° hortat
nos ad eius laudem ibi et benedicent nomen
eius benedictum septimo et vltimo
exhis omnibus collaudat diuinam
maiestatem ibi benedictus dominus deus
primum ppha ad exprimendum summum
desiderium quod habuit ad xpi ad
uentum primodum ordinis principatus
iudicium primum dicit deus i. tu
deus pater da regi i. xpo tuum
iudicium quod fac quod prudens futurum
s. dauid regi xpo potestatem iudicia
riam iuxta quod dicit io 5 nec
enim pater iudicat quemquam sed
omne iudicium dedit filio dicit glo
ordinat non in tota trinitate iudicat
sed quod solus filius possumus per humanitate

ab hominib⁹ in iudicio videbit et vt
ppl̄i sue omnis desiderii ostendat
Item reperit alis verbis et instrucci
tuū i. iustū iudicii tuū supple d̄i filio
regis i. xp̄o qui est filius regis eterni
s. d̄ni et filius d̄ni regis s.
humanitate Vt hēat g. p. qr ipse
est nutus exercite d̄ni s. omnem
Adiō i. iudicium ppl̄m tuū s. o pri
celestis d̄ni regi xp̄o iudicare ppl̄m
tuū s. xp̄ianū in iustitia s. vt red
dat s. meritis et pauperes s. vt p. ab
iectione quā sustinent impūni recipi
ant exaltatione in futō iuxta illd
bēt pauperes spū Suscipiunt nūtes
i. angeli pacē ppl̄o s. nunciando
q. fecū fuit in xp̄i nativitate s.
q. leḡ luce 20 fēa est cū angelo et
et colles i. apl̄i s. suscipiant iusti
ciā i. legem evangelicā s. ppl̄o nū
ciando quā cuiter iustitiam dic
q. in ea tota iustitia consistit Iudi
cabit 21 pauperes vbi ppl̄i deseri
bit futurū iudicij qualitatē per
hoc affirmando suā ppl̄icā p modū
ordinis ppōnēdo 4d. odeuc pro di iudi
cii regi s. xp̄o et hoc faciet q. ipse
iudicabit pauperes dicit glo ordinā
pauperes ppl̄i intelligē sōs prētes pro
phetas p filios pauperū ministrorū eorū
quos omnes rex omnis terre xp̄ūs
iudicabit et salvos faciet et hu
miliabit calumniatores i. gentes
xp̄m qui innocentes ad culpam
trahere nitūt et hoc est calum
niari q. iste antixp̄ homo paci
et filius p̄diciōnis qui adversatur

et extollit⁹ sup omne q. dicit deus
aliq. tollit⁹ xp̄ī in ducentu iudicii
humiliabitur tuo revelabit⁹ ille in
iquus quē d̄ns interficiet spū oris
sui Et p manebit s. xp̄ē cū sole et
ante lunā i. cū temp̄e et ante tempora
iuxta illd q. dicit apl̄s ad hebreos
vbiō ihs xp̄ē heri et hodie ipse
in seipso tuū exponit q. p̄misit
in generatione i. sū finē descendet
2 pars vbi describit regni xp̄i
modū et gubernationē primo de
scribit modū incarnationis dicens
descendet i. leniter et imperceptibiliter
descendet in uterū virginis sez
sū strepitu et lesione sicut pluuia
in vellus et est apta similitudo
vel q. recedendo nō rūpit⁹ sed integra
manet sic et in virgine benedicta mā
sit omnimoda integritas q. mansit
virgo ante partū in partu et post
partū deinde ppha alia quādā simili
tudine ppōit cū subdit et stillicidia
que in modū roris distillat et cū spū
lenitate et suavitate descendet ad
hoc illi q. h̄ēt iudicū 6° qui pe
tiuit signū de hoc si p manus suam
d̄ns est saluturus ait ponens vellus
in area perane vt ros in solo vellere
maneret et in omni terra siccitas
et posteā ex vel mistice p vellus
intellig⁹ iudei p terram gentes q.
regnū xp̄ī incepit a iudeis cum
consumatū in gentibus Oriatur i. p
mulgebit⁹ lex nova in qua oriet⁹
p̄fect iustitia ecce ille est modus
regni xp̄ī q. in diebus oriatur

nitiem et habundancia pacis hoc quidem
exponitur de pace temporali quae fuit per om
nem fere orbem tempore nativitatis xpi ppter
quod cesar augustus fecit totum universum
orbem describi Vt legitur luce 2o sed hoc
non obstante bona lux quae secuta donec
statim post visionem xpi insurrexerunt
multiplicia bella ut dicit josephus
et ideo magis congruenter exponitur
de pace quam annuntiabant angeli in
nativitate xpi dicentes Gloria in altissi
mis deo et hac pax habitur in ecclesia
militante quae manet in mentis omni tempore
Luna non obumbrabit nisi quod ei accidit
deficere pro re et sic ista pax manet
in mentis omni tempore usque in finem
mundi cui tunc succedet pax celestis
quae exsuperat omne sensum et ideo dicitur
donec auferatur luna i. sicut luna et
perpetua et nunquam auferetur sic et illa
pax erit perpetua Et dominabitur ondet
amplitudinem regni xpi sed dicit et
dominabitur in quolibet fine terre usque
ad ultimum finem quia licet occidens sit vnu
mare tamen in diversis partibus terre
varia nomina Et a flumine s. iordanis
vbi baptisma incepit s. manauit usque
ad terminos orbis terrarum quia in omnibus
terris aliqui recipiebant fidem xpi
Coram illo procident ethiopes quia omnes
universaliter dixit quia prius diuidit diuitias
coram i. ordinat adorando eum qui
ethiopes sunt in finibus terre et inimici
ei eius s. ethiopes qui prius erant
inimici vel ceteri alii ppli erant
inimici terrae lingent i. humiliter
et deuote se xpo inclinant qui
terram lingere velint Juxta quod
dicit ysaie 60 Venient ad te qui deprimunt
habitant tibi et adorabunt vestigia pe
dum tuorum Reges arabum imple
bimus hoc adhuc ad 2o vbi dicit
cum natus esset ihs in bethleem ecce
magi etc Et adorabunt eum dicit
luna quia hoc fuit impletum in quercia
constantini imperatoris cui tam quam
monachi omnes reges gentium fue
runt obedientes Luna liberabunt
Quia prius vbi describit xpi regis
multiplicem bonam operationem dicit
quia liberabunt pauperem s. hominem vel
ppln credentem a potentia diabolo
quae non sunt virtus sed peccata hominum
potentem fecerunt et tunc idem ppln
reperit exaltatum pauperem s. liberabit
eum non erit adiutor quia nec princeps
homo nec angelus nec lex nec
liberum arbitrium hominis liberare
potuit in tam longo decursu mundi
parcet ad. et si liberat tam peccatum
homo miserat non placuit sibi et
peccat pauper s. non desc sed degratia
confidenti Et animas pauperum dicit
glo duplex hoc gratia commendatur ad
mundum primum quia est in peccatum remis
sione et gratiam ad hoc dicit parcet
eis quia est in misericordia pacificione et ideo
subdit et animas exaudiuit hoc
est quia sup dixit parcet s. mirando
ppulum vel filiorum iustitiam et ho
norabile nomen sed xpianum vel pm
alium laudem et honorabile nomen
eius coram ipso quia nomen domini
laudant pbnficiis Et vivet et
Quia prius vbi describit xpi regis
magnificentiam et honorem dicens

et vinet s. xpe rex et si morte sua
redimet pauxe tn post resne viu
juxta illud illud xpe resurgens ex
mortuis &c. Et dnt ei s. sapientie
mundi in xpm credunt p arabia
eam gentes significant p aurum sapia
et adorabunt de ipso semp i. deuo
iustificacoe qua docuit nos adorare
adueniet regnum tuum tota die i. oi
tempe tam psperitatis quam aduer
sitatis bndicent ei s. bona vita erit
firmamentum In hebreo hat hybudim
frumenti In mistica hat memori
ale tritici et dicit magr delira
q. quia tnsio sit vicii septenis cor
rupti exsiccitudine habuit dnum
firmamentum et frumentum quod
iudei exponit sic q. in abundantia
messe que ipsi falsa exspectant
debeant crescere frumenti in tota
altitudine sicut cedri in monte
libani Sed magr delira exponit
de sacramento eucharistie sic erit
frumentum s. sacramenti eucharistie
in terra in summis montium i. in cpis
et summis sacerdotib sup exaltabit
q. fructus huius sacramenti p
ducit in celum Cum si q. manducaue
rit ex hoc panem vivet in eter
num et florebunt de ciuitate s. ecclie
sicut fenum terre i. eiusmodi fideli Sed glo ordinat
exponit firmamentum supple xpe
erit firmamentum i. fundamentum
fidei in terra in summis montium
i. in aplis et patris ecclie sup exal
tabit sup cantabit soli et florebunt
sci fideles de ciuitate s. ecclie sic
fenum terre florent Sit nomen eius
&c. pars vbi ypsa hortat ad xpi
regis laudem dicens Sit nomen

do bndictum in secla i. in gubernacoibus
sui succedentib ante sole i. ante omnia
scla vel tempa s. diuinitus et ex hoc
patet q. no pt ista psalmus intelligi de
salomone aliqm Et bndicentur
s. p pnuntiatione similie aliquo xpo
s. eum nitus est eum fea fuit re
pmissio in semine tuo bndicentur
omnes gentes et dicit glo et ne 12
trib tm acciptis addit omnes gentes
s. indigna laude Bndicet a parte vbi
ex omnib pmissis collaudat diuina
maiestate dicens bndicet supple sit
do deus isr i. ppli eiu p veram fidem
videntes Cui fiat dicit glo quia
quecumq. mirabilia facit in isto fiat
mirabilia sunt illa magnalia altissima
de quib sup psalmo quedam fecit
circa mysteriu xpi que in hac psalmo
de scripta sunt Et bndictum nomen maiesta
tis q. donatum illi deus q. est super
omne nomen vt in nomine eius omne
genu flectat Apocalp. 20 Incessantu
q. angeli et homines aeternaliter q.
sine fine laudabunt te dnze ypsa
tum qui habitant in domo tua dnt
et replebit q. sem fuit post xpi
ascensionem Cuius spe do replenit
orbem terrarum fiat fiat In hebreo
hat amen amen dicit glo magni
ficum est q. sic geludit et optantis
est die fiat fiat minuit desiderium
is est repete fiat fiat Bruis pro
dicit q. hic sit finis psalmorum
q. hic iam 2m vice hat fiat fiat
et addit pro et doctores hebrei
geludendo hic psalmum defecerunt
laudes dauid filii ysai Sed dicit

libri

nicolas de hera quomodo hoc sit verum
cum tam in veteribus quam in multis psalmis
qui tamen omnes doctores attribuuntur
ipsi dauid Solucio quia iste finis vltimus
quem ipse facit quia psalmi non sunt ex
ordine positi in psalterio quo ordine
sunt facti sicut ego dixi supra circa pri
cipium psalterii quia psalmus 143 s. bene
dictus dominus deus meus qui docet manus
meas ad bellum primus vel admin primus fecus sicut
patebit ex eius materia et tam positus
est circa vltimos et istam solucionem
ponit 2 libri salomon in glo sua

psalmus septuagesimus secundus

Quam bonus israel his qui recto
psalmus 72 cuius in hebreo est titulus
hyetis psalmus asaph instructione
vel canticum asaph et est tam tituli
s. bem. quam psalmus iste in textu
ab asaph non ab auctore quia quod
dicit quia omnes psalmi sunt facti
a dauid dematerna huius psalmi
dicunt quidam doctores aliqui et
concordant omnes quia ipse sit factus
de prudencia diuina que attingit
a fine vsque ad finem fortiter et dispo
nit omnia suauiter licet vulgariter
considerantibus frequenter apparet
et aduertunt eo quod videt malos in hoc
mundo prosperari et iustos multiplic
tribulari horum iudicium euidenter
propheta hic corrigit monens nos
vt non prempublis sed patrumis prin
cipaliter deum laudemus Tres habet
partes principalis propheta in tanta confusione
in 2a parte aduertamque parte addu
cit rationem ibi Sed iste interceptis

ponit veritatis determinacione
ibi Existimabam vt cognoscerem
Circa primum propheta in persona homis
suum errorem corrigit sic dicit
Quam bonus i. vtilis bonus et
notanter dicit quam quia ineffabilis
est eius bonitas quam exprimere
non potest supple est deus israel qui est
deus omnium per excellencia dicatur
deus israel propter spiritualem cultum
illius populi et fidem quod vtilis fuit
in quo deus non esset bonus quia
permittit malos prosperari et bonos
aduersitatibus tribulari Sed quam
bonus his qui recto sunt corde dicit
glo pueriles pueriles videntur
sed bonus his qui recto sunt
corde Sed iste 2us prius vbi
circa solucionem proprii arguit
aduertimque patet phoc declarando
solucionem et primo ad oppositum
et ad proprium ibi Si dicebam no
Contra ordinantissimam diuine
prudencie dispositionem tam summi
errorem arguunt maxime ex duo
bus scilicet prosperitate malorum et
aduersitate bonorum et ideo ex
vno quia propheta in persona populi tam summi
arguit et p. exp. 2o exclamat ibi
ideo quia verum primo dicit Sed
iste et pene aduertendum fere
cecidi a recto iudicio circa diuinam
prudenciam pene effusi sunt quod
non pene moti sunt pedes Sed
a pene grauiores sunt s. adlapsus
Quia zelauit super iniquos pace

s. temptatio peccatorum videns dicit glo
quia solebat ideo pene pena seruire
bat videns et non intelligens quia licet
pax oculis claudit pax videt et non
est pax fluxa est caduca est et tue
gustatur magis explicat in spiritali
prosperitate iniquorum quia zelauit
dicens Quia non est respectus .i.
non oportet quicquid respice morte
eorum s. iniquorum qui non videntur
cito mori sed diu viuere accidit
hoc et iustus pur in iustitia sua
et impius multo viuit tempore
in malicia sua et firmamentum in
plaga eorum simple est cum videt
in plaga eorum et si plage occur
runt eis tuc cito curatur In labo
re hominum non sunt s. secundum fin
glom non sunt sed in deliciis et cum
hoibus id conuersantur dicit glo ideo
cum sois et iustis non flagellantur qui in
eternum eis supplicium parat ideo post
quam describit prosperitatem nunc describit
eorum iniquitatem dicit ideo de
nunt eos superbia qui prosperitas temp
ralium sepe fit occasio superbiendi et
aliorum malorum ergo ex prosperitate
concludit dicens ideo qui in labore non
sunt tenuit oppressi sunt dicit glo non
timeri sed vindicat oppressi ne respiciant
iniquitate quorum adpacem imprimum
impietate quorum adpacem in deum
pdiit s. in pena iniquitatis eorum
qui ex eudippe .i. ex habundancia ma
lorum transierunt s. ad implendum
dicit aug magis peccat qui
ex eudippe peccat quam qui ex infirmitate
casus puerilis magis est pecca qui ex
habundancia quam qui ex infirmitate com
mittit Cogitauerunt et locuti sunt
dicit glo non satis fuit eis qui in mus
habuerant cogitando sed effuderunt
et locuti sunt aliis nequicia docendo
iniquitatem in excelso .i. indeo vel et
deum locuti sunt s. blasphemando dixe
nescio dominum et illi non dimittam
posuerunt s. blasphemantes deum
et dicentes deum nescire mala eorum
iniquorum psona dicit Job 22° Circum
eundes fecit pambulat nec visi
considerant et lingua eorum s. per
turpitudinem vel manifestam vesphemia
ne hominum quod. gerit deus et horas
iniquitatis locuti sunt vel transiuit .i. de
fecit Ideo vbi quemadmodum idem ingu
it ex iustorum tribulacione et aduersi
tate dicit Ideo quod. quia licet temptatio
sunt ex quibus pdoti mala euenerunt
Ideo pplus meus s. qui deviauit ex
gradiendo prosperitatis malorum
conuertet hic .i. ad hanc sinistrum
que sequitur et dies plenus .i. infinite
tibus dierum plenorum s. qui venet
plenitudo temporis in quo filius
missus est qui docuit hec con
temptuose et eterna quereare qui
in quam filios apparuerunt os suum docu
bat suos dicentes bti qui lugent
et dixerunt s. illi qui sunt pplus
meus quomodo scit deus quomodo
quomodo dicit deus permittit zelia
et tuc beatitudo vapedit malos

prosperantur dicens ecce ipsi habundant
tes in seculo et in malis seculi obtinue
runt &c. et dixi. laqueus adhuc in
prosperitate ipsorum considerantis malorum prosperi
tatem et alequo modo circa hoc admirantis
et dubitantis ergo sit est et frustra
iustificavi s. operando in aperto cogitaci
onem et lavi in der. s. operando aperto
opus q.d. ex quo est tanta prosperitas ma
lorum quare debeo et iustus in cogita
tione et opere Et fui flagellatus i. fre
quenter et sepe et iusti q. pro tota vita
vel saltem pro magna parte vite patimur
plectiones et castigatio mea in ma
tutinis i. valde cito et mane sed illis
s. malis de seculo et tunc vel nunquam
vt videtur Si dicebam vbi arguit ad p
positum dicit glo. iam vicinus veritati
deliberat dicens Si dicebam narrabo
sic vt permissum est s. q. deus non erat
iustos et ideo sit est iustificatum cor
meum ecce nacionem filiorum tuorum i.
sanctorum primi qui opportuit docuerunt
verbo et fecerunt et illi in hoc mundo
ludibria et verberum exempli sunt Et ideo
si dicebam narrabo tue nacionem filiorum
tuorum verbum Existimabam quare
vbi ipsum civem permissa determinat
veritatem dicens Existimabam s. ve
ritatem de permissis pinquisicionem
omnis hic labor est mihi me s. cogno
scere hoc quod deus sit iustus et quod
permittit illa que iusta sunt vel que pre
missa sunt donec intrem in sanctuarium
dei et intelligam sancta scripturam Et
intelligam s. ibidem in nouissimis
eorum s. malorum qui hic sunt prosperi et
honorem qui tollunt hic aduersa quia in
lege sancta scripture est multiplex ex
pressum est quare deus permittit malos
prosperari et bonos tribulari ibi certi
fiunt veritatem quia obtinet quia ibunt hi
in supplicium eternum iusti autem in vita
eterna et dicit in nouissimis eorum
quia tunc stabunt in magna obstinacia
aduersus eos &c. Veritatem declarat
permissa determinacione et primo
quantum ad penam malorum Do quantum
ad premium iustorum ibi Cum inflam
Circa primum sic dicit Veritatem dicit
glo. ecce quid dicit iste in sanctuario dei
quia odiis pro dolor i. fraudes sec
malorum posui eis supplicium prosperi
tatis quia illud quod permissum est quia
non est respectus morti eorum et ideo
hoc exponendo subdit decepisti eos
dum allevasti et exaltasti in cor
dibus de tanta prosperitate bonorum
temporalium Quomodo factus sum dicit glo.
ecce iam dimmersus denouissimis
Subito defecerunt qui videbantur esse
in mortalice defecerunt s. debito puni
perierunt exterminati propter iniquita
tem valde commisi sicut illud transit
in oblivionem iste dicit memoriale tua
s. iudicium celesti ymagine ipsorum
i. gloriam temporale quia quantum ad
nichilum redigis s. propter eos disper
ando Cum inflamatus est
pars vbi mentiendo describit
premium iustorum vt permisse nos pene
malorum servantur et premia iusto
rum illicium dicens Cum inflam
matus est s. per dei dilectionem et

venes s. decepta carnis inobservantia
cione carnis et ego adhesitu i. pus
ideo que mihi sunt desecandi et nescui
i. me ignorante reputari reputui
et quia magis homo deo giungitur
tanto minus se ipsum reputat physicum
et magis cognoscit ppa ignorantiam
et hoc est quod dicit quia inflamatus est ve
numentum s. praecipiter ferendo mar
tibulacois et persecutionis et ego semp
tecum s. p amore Tenuisti dicit glo
deus dexteram tenet dei ad bona opa
dirigit et ideo tenuisti s. ne cadem
dem in peccm sed pecus opare
bonum et in voluntate tua q. d. non
in meis meritis sed in tuis volun
tatibus misericordib et in gla s. fu
ture vite Suscepisti i. suscipies me
Quid enim in deum dep mio iusto quia
q. d. magnum est pmium iustorum quia de
misti manum Quid est q. d. sin de mihi
aliud sufficeret in pbitudine nec
nec in celo nec in terra deficit ca
ro mea i. carnalis delectacio et cor
meum i. mala cogitacio mea Deus cor
dis mei s. est deus pfidet spem et
caritatem in pnti et pars mea s. p
eterna beatitudine in futuro et
hic reddit eam illius quia pmisit
dicens Ecce ego p peccm pibunt
ppam et hic quia exponendo illud
subdit pdidisti i. infallibili pdes
omne qui fornicatur abstra sei per
peccm ydolatrie quia in septuam fre
quentar fornicacio dicit quia
iunctum adhaere s. pfidet et amorem
s. peccati future beatitudinis ex
spectacione quia s. doctorum spes
est exspectacio future beatitudinis
ex gratia et meritis pueniens ut
annuntiet i. omnia que sunt annuncianda
fidelibus ad glam tuam in portis filie syon
dicit iuxta quod hoc non habet in hebraico n
in translatione iero Sed glo ordinaria ex
ponit in portis i. in publico ecclie
que est filia syon i. speculacione

Psalmus septuagesimus tertius

Ut quid deus repulisti in finem
psalm Ad cuius intellectum et intentio
cione iero est talis tytulus eruditio
asaph qui eruditus fuit p divina re
velacione vel qui eruditur alios et
ita intelligunt quod illos qui dicunt
asaph fecisse hunc psalmum sed quia
illos qui omnes psalmos attribuunt
ipsi David est sensus tytuli quod David
fecerit hunc psalmum ad eruditionem
ipsius asaph de materia hujus psal
dicit Ubi salomon doctor hebraicus
quod fuit de subversione urbis et
captivitate iudeorum per
tytum et vespasianum cum capiuita
tis libertate hic petit et quia exspec
tant iudei libertatem futuram per
messyam quem ipsum credunt quod venedi
cabit eis civitatem iudam et templi
et restituet eis iudicium testamenti
et vasa sanctuarii sed quia ista exposicio
est erronea ideo est videndum quomodo
messyas qui est xpus iam venit in
carne et iuxta phecia ieremie
dos dedit pastorem s. xpum iuxta cor
suum qui pascit nos scia et doctrina
et non dicet vterius iudicium testamenti
do neque ascendet sup cor neque recordabi
tur illius neque visitabunt Magister
delira exponit hunc psalmum de ultimam
decaptivitate babilonie et adhuc

materiā liā huius psalmi posset facili
applicari Sed glo ordinā quā p̄ p̄ma
intendo exponit huīc psalmū de veri
tate sacramentorū noue legis et ē
ppha in hoc psalmo monet nos vt re
lictis figuris ad veritatē transeam⁹
q̄ hodie inplet̄ q̄ tūc videbat̄ q̄ in
lege veteri et ppha tua erant sed
p̄cepta sacramenta et promissa p̄cep
erant fore adhuc cū ew q̄ quitum
ad memoriale nō quātū ad ceremoni
alia Sacramenta vero nō eandem
q̄ illa promittebant hec salutē dūt
promissa fore nō adhuc q̄ ibi habēb⁹ a
salutem nobis promittunt eterna illa ergo
temporalia oblata sunt postq̄ veritas
venit q̄ venit scēs sōnū cessauit
vnctio nō est faciendus neq̄ ppha
nec templū vastatū sunt oīa hanc
devastationē plangit hic ppha ⁊
q̄ dz stultus sed intellectus et discer
nens terrem ad celestib⁹ desiderū
vel ad nouo vt scriam⁹ q̄ eligere
debeam⁹ Tres hīt ptes in p̄mo q̄
admirando deplangit subuersionē
ierlm et huismodi quevit cum
in 2o describit salutē induentu
xpi fēm ibi deus iudē vex noster
iuz q̄ vbiq̄ sic in gentib⁹ potest fieri
audete ibi ergo esto Circa p̄mū
ppha admirans sic ait Vt q̄ sed nos
repulisti q̄ abiecisti in finē i extrao
q̄ nec templo potest i cur est hoc
dicit glo nō refulgendit sed cū
quevit p̄ritus est nō dicit simpli
p̄ritus est sed iratus est furor vt
hic gaminacōe grauissim⁹ ostendatur
Sup oues i sup ppl̄m ista quē patuisti
ad ānis indefecto dicit glo oues
nominat vt mitem pii pastoris mo
uent pascua tua vel gregis tui ideo
dicit s glom q̄ in eos temperantius
vindicam⁹ quos aliqm̄ modo fuisse
meminim⁹ memor esto i ppli ista
q̄ possedisti s insciis priūbus p̄mis
et ppha redemisti s deseruitute
egipti virgam vel sceptrū i regnū
hereditatū tūm s ppl̄m ista mons
syon i que virga est mons syon
in quo s monte habitasti in ea sc
ppto q̄ ibi quenit ppls in templo ad
sacrificia xpm p̄mittenda Leua manus
tua i potentia tua exalta la p̄ūt
dedo modo humilio in superbia eorū
s gentiliū adhuc subuersa est ierlm
Cum licet illa subuersio exerce
p̄ncipū s Assyri et vespasiani fest
fuit bono zelo tūm in exercitu eorū
fuerūt multi gentiles supbi in fine
i xpm eos dicens Quanta malis
tus admiratē hoc dicit inimic⁹
s ppls gentiū in sō i templo quod
fuit in ierlm Et stati sūt s de vicō
qui oderūt te s gentiles supbi
in medio q̄ tūc auersi fuit ierlm
qm̄ fuit ppls in medio sollempni
tatis paschalis posuerūt i vexilla
exercitū diuersorū et nō cognō
uerūt s q̄ hoc fiuer disposita
diuina sicut in exercitu s belli
posuerūt signa sua sup summum
i sup altū locū s insignū victorie

sue Quasi in silua i. ita inuenietur sicut
lignum in silua ianuas eius s. templi
aduersum sic omnium in idipsum
i. simul s. exules insecuri et ipsa
secunis est instrumentum quo lig
diuidunt sed ipsa quo minuunt pu
cederunt igni s. templum sem tuum
interim qui dicit seruum tuum qui
est in celo non poterant subuertere
polluerunt i maculauerunt nun
cuit s. ipsum destruendo dixerunt
in corde i. qui consilio dixerunt
illud qui sequitur Quiescere quia
erat intencio gentilium quod deus he
braeorum adorari simpliciter vel festiui
non deberet honorari et ideo tem
plum fundi destruxerunt vel per
exponi de persona iudaorum desperan
tium et per signa nostra non vidimus
qui prudit in spiritu quod omnia typica et
figuratiua cessare debeant quia
merito cessant nuncii dei veniunt
nuciata iam non est ipsa dicit
glo sicut in aliis captiuitatibus
qui eis predixerunt liberationem
et nos s. in tribus obseruantiis legis
libi vel non cognoscent i. non amplius
annunciabit vobis xpm venturum
qui iam venit Vsque quo deus i. qui
diu inpperabit i. maledicet inimici
i. ipse gentilis irritat aduersarius
infinite i. nimis diu Vsque quo
admirando loquitur quod prudit non
pure captiuitate iudaorum quod
ipse ipse qui iam legalia mosaica
obseruat tuc appropinquat qui de
leiatus quia tuc omnia illa cessa

bunt demodo symmo infinite i. tam
diu et loquitur de deo modo humano
quia homo quia diu differt punire
et manu dicitur esse tenere in sinu
deus aurem pro pane vbi describit
salutem in aduentu xpi factum et de
structis signis ostendit rem ipsam
quod admirandae depromisse dicimus
ideo non est ipsa sed quod est quod illi intelle
runt quia deus noster deus aurem sed
rex nr sed filius dei antea scla quia
in principio erat verbum operatus est salu
tem s. incarnacionis et aduentus
sui in medio terre i. in mundo quia
interris visus est et cum hominibus conuer
satus est baruch 3c Deinde quam
salutem sit operatus exponit dicens
Tu confirmasti in virtute i. potencia
tua mare i. gentes que undique
in modum maris cingebant potentia
tua Contribulasti capita draconis
i. demonum vel malorum spirituum scilicet
s. regeneracionis et baptismi Quia
qui crediderit et baptizatus fuerit
saluus erit Tu s. xpe rex noster
confregisti capita i. potestates draco
nis i. in principibus demoniorum s. lamia
tam de quo vsque ia. in die illa vi
sitabit dominus dedisti s. diuisisti esca
ipsis aethiopum i. quorum volucrum s.
in vicinis denigratis tu s. xpe rex
noster diruisti i. potamos aperui
sti fontes i. fructuosos et ostantes
perdiscentes et torrentes i. eos qui
aduersus perdiscent sed in aduersitate
et tempestatem desistunt dicit glo

ordinat fontes differunt a morientibus
psontes sit vim aliq salientis in vita eter
na Hoc et moriendi sit aliq torrens
q. in estate et hyemis exiccat Tu fiaciti
et ce. et hyem interpretat fortis et sigt
de se psumentes et est sensus i tu sic
ostisti omnes doctrinas gentium mingo
vii et iudaorum de suam iustitiam psumen
tium Tuus est dies i. spiritales et psti
et tua est nox i. carnales et infirmi
tu fabricasti es sanorum et solem vel
lunam i. carnalem qui vt luna mutatur
et sol i. spiritalem i. sapientem qui per
manet iuxta illud Ecc 27. Sapiens
permanet Tu fecisti omnes terminos
terre i. hominum interim q. vnicuq;
fideli datum est deum suum Estate i. fer
uentes in caritate et ver i. nouel
los in fide et temptatos in mansue
tudine tu plasmasti pnt hec verba
aduersum intelligi s. dom aduersus loco
tuus est dies et sic patet memor
esto q. pars vbi adfuturum vidit
in gentibus petit iudeis dicens me
mor no dicit cui s. dom sed debet
intelligi opus tui et ideo aliqui tns
tulerunt hui creature tue inimi
cus s. iudeus imperauit i. maledix
dno s. xpo q. dixerunt si hic no
esset malefactor no tradidissemus
et ppls insipiens s. iudaicus inci
tauit i. puocauit s. sem nomen tuum
q.d. q. no intellexit sed ego qui
intelligo et omnia ista preuela
cione puideo peor ne tradar me
bestiis i. diabolo euadi et angelis
eius animas vel animam s. peccatorum
et ignorantiam suam et animas pau
pum in finem i. perpetue vel diuina
legit. actum q. multi delitis qui in
perierant xpo querli fuerunt
diuitas Viui fides q. faciam respi
ce in testamentum tuum s. quo pro
misisti eterna dicit glo Cum
deficiunt mentis memini ipsi
Cum repleti sunt domibus iniqui
tatum i. multitudine peccatorum
Cui obscuriti sunt terre i. terre
nis desideriis Ne auertatur
s. ab humilis fens s. exercitata
superbia q. fusus s. ex peccatorum con
fusione pauper s. spu et inops
temptatum iterum laudabunt no
men tuum q. iniuste ordine dicens
exurge deus et ce. etam s. quam
iusti defendunt et iniquos q.
dicunt vbi est deus vestrum no
liberabit vos Memor esto dicit
glo q. no deerunt vasa ire
vsq; in finem seli qui dicunt
vana pdicatur xpiani mimis
est viuo mortuorum Ne obliui
scaris s. te blasphemiarum
superbia inpiticio cuiusdam est et pax.

psalmus septuagesimus quartus

Confitebimur tibi deus confi
psalm. ag. cuius inhebreo est
talis titulus ad victoriam no disp
das psalmus asaph cantici in
tentionem leuo est filius insum
vidi isto victori no disp das

demateria huius psalmi dicit quod
tulerit p ridiculum fecit sit deuenerit
sione ppli israel de captiuitate babi
lonie et sic est sensus titulorum
iste psalmus est canticum israel ne
dispondens s. o deus ppli israel sicut
fecisti in captiuitate babilonie
et idcirco mirarii possent verba
huius psalmi facilis exponi et ideo
obscuro huic intellectui psequi
volo id prius intellectum quem ponit
glo ordinaria qui dicit q iste psalmus
est sumptus supbie mediatrem
humilitatis obponit Cum in hoc
psalmo xpus verus deus et homo
iudex viuorum et mortuorum ostendit
vt iudei et gentiles credant
et non corrumpant fidem et spem suam
in xpm et ideo glo ordinaria ponit
talem titulum in fine corrumpens
psalmi canticum israel et est sensus
psalmi iste est canticum q israel de
nouo cantauit et ecclesia est israel
i. fidelis synagoge non corrumpens
s. fidem et spem in fine i. xpm
et ideo dicit glo psalmus iste
monet ne qs supbus desperet
nec humilis de deo desperet
et q et si afflictus in hoc psalmo
circa pmissione ostendit duas
res pres primo ppter humilis a
et alios inuitat 2o tamen
supbus de futuro iudicio q effu
gere non potest ibi Cum accepero
Circa primum sic dicit in persona
humilis qui certus est de diuinis

promissis sic Confitebimur tibi deus dicit
glo o deus tibi non crudeli victori
sed pio indulsori et subdit glo hec
confessio est concursio similis q ora
in confessione laudauit deinde idem
repetit dicens Confitebimur dicit
glo repetitio confirmatio est nec te pen
ituit esse confessus et tunc post confessionem
sequitur inuocatio Vnde subdit et inuo
cabimur dicit glo post confessionem pe
inuocatur deus q sicut p confessionem
concursus similis sic p inuocationem
impletur bonis Vt collidamur Corda
nostra confessione purgemur et sic ad
auxilium suscipiendum nomen dei inuocare
debemus Narrabimur dicit glo hec est
regula bone deuotionis prius enim con
fitendum sunt peccata q p hoc purgamur
similis post inuocandum est de auxi
lium p q repletur bonis tunc demum
de pleno narrandum est et ergo
si purgat inuocauerit tunc nar
rare poterit aliqui dicerent ei qua
tu enarrares iustitiam meam non est
speciosa sanus in ore peccatoris Ecce ig
et multum egrium est ordo cum dicit
confitebimur et inuocabimur et narra
bimur Cum accepero tempus 2o prae
ubi tenuerit supbus iudicio futuro
q effugere non poterit cum dicitur
cum accepero quasi persona sic gerens
narrabimur quia si qs non audit ego
s. xpus iudex viuorum et mortuorum
qui modo non videor cum accepero tem
pus s. iudicandi q. d. q iam est tem
pus docendi et misericordi sed cum
accepero tempus iudicandi ego in

stricte iudicibus dicit beatus bernardus quod fiducie de
iniustitiis qui iustitiae iudicibus utendum est ne tam subtili examine
nostre iustitie iniustitie reputentur
quoniam illud beatus gregorius super sordes
inconspectu iudicis quod fulget in oculis
oculentis quoniam infra omnes i. sup
li sicut cera fluxerunt a facie domini
quod venit psalmo 96. Liquefiant et
tabescant i. tabescant scilicet in iudicium xpi in
iudicium et hoc est quod subdit et omnes
qui habitant in ea scilicet liquefiunt i. dis
solvuntur scilicet in cordibus et in cogitationibus
suis quod videntes iudicem xpm timebunt
timore horribili Ego quoque
ui columpnas eius i. sedes apostolorum quoque
manu gratie sue sed adpodiandi eis
quasi dicat et ideo excusationem non habent
Dixi iniquis. xpe per psalmum dicentibus et per
apostolos dixit nolite iniquae agere
i. nolite in malo persevere et delin
quentibus i. peccatis suis ~~[illegible]~~ defen
dentibus scilicet dixi nolite exaltare cor
nu scilicet supplicando de peccato et excusan
do non quasi cornu erigere qui pallio
sunt culpam excusat ut legitur de
primis parentibus Genesis 3 qui se ambo
excusaverunt et iste cornu exaltat
qui se a peccato excusat et hoc est gra
vissimum ut dicit cassiodorus tunc
venit ad maximum vitium quo labantur
humana infirmitas cum quis non
vult se dicere culpabile sed prandit
excusationem nolite exaltare i.
in altum gerere deum cornu vestrum i.
mortem supplicia et exponendo illud
subdit nolite loqui iniquitate
scilicet blasphemie Quia neque aborien
te solum iudicabitur ut ad accidente
fugere possim neque ad accidente
solum neque ad asperis montibus i. asperis
locis sed non est absens quasi dicat ex
nulla parte fugere potes et quia
quod deus est quia ubique est deus tuus
ubique est quasi si alicubi non esset tuus
deus non esset et ideo ubique est omnia
videt et omnia iudicabit Quia oculus
supra sunt oculis eius hunc humiliat
scilicet superbum iudeum vel pharisaeum desin
iudicem presumentem et hunc exaltat
scilicet humilem gentilem vel publicanum dicens
deus propitius esto mihi peccatori Quia
calix i. pena est in manu i. in potestate
dei scilicet iudicantis Unde pertinet sepe
in scriptura intelligimus penam vini
meri plenus designat praecipitate
ulcionis divine i. mera et iudicio mix
to parvum si possibile est transfe
ar a me calix iste ut 26 vel per
calicem intelligimus legem scilicet glosam
que est in manu mediatoris xpi
plenus vini meri i. vini clari spi
ritus adpoepta mortalia nisi et bo
na dicit apostolus lex nisi et bona
et plenus mixto quod ad sacramen
corporalia et inclinatur scilicet dominus
hunc calicem ex hoc scilicet iudeum in hunc
i. in hunc gentilem qui spiritalem intellec
tum recepit et per hoc scilicet hunc hu
miliat et hunc exaltat ut promisit
est veritatem i. carnalem sacramen
tum adhuc apud iudeos manserit
scilicet circumcisio et alimentorum observa
bitur omnes scilicet defecce figuratum

vel pt exponi illud et inclinaui
t pmu intellectu q pollicet intellig
pena et sic est sensus inclinaui se
ad licet penaru exhac inhac i deuo
pedive in aliu Verum fundus alli
cie no est ostuptus q semp apud
deu est punienti penas bibunt in
pena pacient ego aute annuciabo
vel gaudebo in selm i psalmo et idem
exaffectu repetit dicens cantabo et
et annuciabo s. dei virtute et lau
dem et omnia cornua i. dignitates
superbou confringam. s. in futuro
iudicio exaltabunt i. dignitates
iustorum q hic hic no apparet pt
humiliate sed ibi exaltabuntur
s. p remuneracione q tuo superbus
humiliabit et humilis exaltabitur

Psalmus septuagesimus quintus

Notus in iuda deus et in isr
psalm ad cuius in hebreo est talis
titulus victoria in organis psalm
asaph cantici et intitulatio pro
est talis victori incantaminib psal
asaph cantici et pater intellect
istorum titulorum ex dictis sup psalo
qo demstrauit huius psalmi dicit
saby salomon doctor habiens
quem secuti in hoc aliqui doctores
nti q psalm iste sit factus de ypo
quem habet qo regum 19. vbi legit
de sennacherib rege assiriorum qm
congregato exercitu volebat expug
nare iersalem sed oriente ezechia rege
iuda factum est nocte illa venit an
gelus dni et percussit castra assiri
orum et assiriorum centum et 85 milia
et sic rex assiriorum reuersus est
propter q ueniens et postquam adorauit deum
suum cursus fuit gladio a duobus filiis
suis vt ibidem legit et ad hanc materiam
possunt verba huius psalmi facile applica
ri ita q pmontes intelligantur angeli
qui sunt eterni et immouibiles quorum
ministerio dns facit salutem pplo suo et
pouisit castra assiriorum vt premissum
est. Tres hic ptes pmma pplm ignomi
niosos iudeos qfutur in 2o dicit
quom xpc illuminat et saluat ibi
illuminans tu pnt devotos vt vota
reddant amonet ibi cuo cogitacio
cum pmu pplm in persona asaph i. fidelis
synagoge qgnoratos iudeos qui salu
tem p observancias querunt qfutans
sic sit qnotus in iuda s. vera que
confitet peccata iuda est interpretat
qfessio dicit glo iudeus glat q si
notus sit deus q tu iudeus qgnoratus
et requiescet in lege et glaria in deo
israel. 2o. sicut hic dicit pplm et
verum est no de illo qui in manifesto
iudeus est sed de isto qui in abscon
dito iudeus est et circumcisio cordis
in spu no in litera cuius laus no ex
hominib sed ex deo est qui sit i. in eo qui
deum videt qqgnum dicit glo non
blasphemat sicut p iudeos qgtos
quib dicit apls nomen dei p vos
blasphemat et fons est in pace sta
tua hic in salute et est idem q ponit
hic interpretacio salus est interpre
tat pax in pace. i. in hoc presentico
locus eius et habitacio eius in sion
i. in contemplacione futura qui videbi
facie ad faciem q.d. deus non tantum
notus in iuda cognominata que

glat de lege et observantiis legalibus
quarum siturum. Sed nos est deus nos
vn in iudea s. in scta ecclia qe fideli syna
goga et gentibus congregata et dicit
glo ordina. Notta agnum ordine ver
borum pus cum ponit in iudea i. confessio
postea seq. israel i. vir videns deum quia
primus post confessionem mundi cor
vt postea deus videat. Juxta illud
bti mundo corde. Corde credit ad iu
stitiam ore autem confessio fit ad salutem
roma. 10. et inde sequitur Salem i. pax
sup israel pondi in syon i. in contemplatione
vbi fiducia adfuit videbit eum habi
tacio. Ibi confregit i. in iudea israel fulg
et sion simpliciter deus confregit potentias
eius s. diaboli et subdit quis dominus
fuerit i. dolosum virtus vel quantitatem
potestatis designata. Scutum i. omne
illud vnde se superbi protegunt vel
potestatem extollunt et gladium i. omne
illud vnde contra deum pugnant et
bellum i. generaliter omnimoda contradicentia
quam fecerunt gratia dei mandatum
et ideo sancta ecclia que hic dicitur
iudea israel salem et syon est illibata
mater et virgo sine ruga qa dominus in
ea confregit. Illuminans tu pares
vbi describit quomodo xpc illuminat
et saluat. Sic etiam o deus tu
confregisti prudentes illuminans mi
rabiliter i. per miracula amontibus aeter
nis per montes aeternos intelligit
scos apostolos et apostolos per quorum manus
dominus fecit signa et prodigia quorum et
doctrinis fideles illuminat et
ideo dicit illuminans tu q.d. non
ipsi montes turbabunt s. de hac illum
tione turbati sunt omnes insipientes
corde s. desiderii mundi transitoria
sagittes sicut herodes rex turbatus est
et omis ierosolima cum illo. Et 2o dormi
erunt s. ipsi turbati dormierunt
s. furiosi non prudentes. Sed ponen
tes quaerere sua vltima indiuicia
et vetus transitoria et nichil qua
sempiterna pertinet vite fecit qui ipsi diui
tes estimant. Sed cum inuenerunt post
hanc vitam miseros eos ostendit
et hoc est qd dicit et nichil aliqd
sempiternum inuenerunt de mulne diuitie
qui postq cum inuenerunt nichil in manibus
inuenerunt vel viri diuitiarum
sunt qui libero arbitrio et lege se
diuites putant et nichil boni post
hanc vitam habent. Glo ordina dicit
viri diuitiarum et non dicit diuitias
habentes qa multi habent diuitias qui
non amant eas. Ab increpatione
tua ondit vnde hoc sit qa ipsi
dormierunt q.d. qa non audierunt
vocem dni increpantis eos de peccatis
eorum. Sed indurati et obstinati
perdurant in eorum vanitate et sup
bia et hoc est qd dicit. O deus ab
increpatione tua s. non attendens
ea qui ascenderunt equos i. qui
alienant sup se superbie motus per
equos designatos. Sed qd modo dor
mientes non senent in fine senei
ent. Tu terribilis q.d. hos
hic resistere aliquo modo videntur
tu terribilis es et infallibilis
eris in futuro iudicio. Exurge

ira tua s. erit vel apparebit de celo
iudicii i. noti ~~sed~~ fecisti iudicium
o facies iuxta illud apli Cum
ipse dns in iussu et in voce archan
geli et ce. Terra tremuit i. ter
reni homines tremunt et amabis
quiescunt Cum iste virtutes
celorum mouebunt et plangent
omnes tribus terre et videbunt
filium hominis venientem in nubibus
cum virtute magna et hoc est q.
hic dicit terra tremuit dicit
Cassiodr. illa quies erit sit gere
quiescunt enim amabis opibus sed
a supplicijs non quiescent Cum exur
geret in iudicium s. exercendum
et hoc erit cum potens apparebit
xpus qui humilis apparuit vel sic
abisto loco de celo audiuit iudicium
esse futurum et inde terra tremu
it et quiescit s. amabis cum exurge
ret deus i. xpus s. a morte in iudi
cium s. postea venturus glo ordina
sed ne putes iudicium ad solam dim
nacionem iniquorum fieri subdit
vt saltuos faceret mansuetos in
terra Cum cogitacio hominis
confitebitur tibi dicens cum cogita
cio hominis pondabilis vincentis con
fitebitur tibi s. confessione laudis et
cogitaciones vel exhibicio boni
operis i. memorie sepe recitare
s. debitis diuinis diem festum
s. celebrando absque ope seruili poco
rum et subdit tunc exhortacione
ad fideles dicens Vouete dicit glo

ordinem duplicem sunt vota omnia
sunt quibus non est licitum vt vouere se
fidem in baptismo renunciare diabolo
et deijs proprie omnibus Vouete
alia sunt vota spiritalia que ad illustre
sunt necessaria vt votum castitatis vel
virginitatis et ad hunc modum nos
hic in ~~vacat~~ vita non proprie
vt voueamus sed si voueamus vt red
damus et quantum dicit sensus
vouete et reddite i. si voueris
reddite dne deo nro qui incircui
tu i. circa eum existentes p fidem
afferatis i. apportatis ei munera
ei simple q. d. vos iam offerentes
munera Vouete iterum denuo
et reddite terribili s. dno vouete
et ei s. dno qui offert i. dat spm
principum Cum coram regibus i. manu
do quocumque voluerint inclinabit
illud ~~punctum~~ qui a terribili timet
omnes q. d. non solum quibus publice est
terribilis sed timent omnes reges
terre iuxta illud timebunt gentes
nomen tuum et omnes reges ter
re gloriam tuam et ideo si voueris
reddite sequitur voce mea

Psalmus septuagesimus sextus

Voce mea ad dominum clamaui vo
psalmus ascendens in hebraico est titulus
tytulus ad victoriam ipsi ydithun siue asaph
psalmus et in tuum iacob ideo est talis
victoriam siue ydithun psalmus asaph et
est eadem in sententia beati augustini tunc
psalmus iste fecit et aliud est de
contra ab ipso asaph siue ydithum i.
siue legere quia ydithum non est hic nomen

e opinatur

ppū ꝑ huī sed appellatū ꝑ ppetuā oblā
rei sermonis quo fuerūt verū ppte
ſdē dicit ibi silomō exponendo ydiū
in hoc ꝛpto demtrauit huī psalmi dicē
runt aliqui q̄ dauid fecerit hūc psalm
de persecuōe suāis et absolon filii sui Sed
dicit nicol delira q̄ ista exposiō sit exco
2 ibi salomon dicit q̄ iste psalmus sit factus
ab angl̄ de captiuitate in qua nūc iudei sū
iqua liberari expectant pmissam q̄
credūt esse venturū sed ista exposiō
est erronea ppter q̄ magis deliri dicit
q̄ iste psalmus ad liram sit factus de capti
uitate babilonie que fuit ppter
pcā ppli israel Vt patet ex 2 regū vltimo
et ideo absolū facit hūc psalmū super
ydiū i. sup legis diuine iustitia ꝑ quā
ista captiuitas erat futura et ꝑ quam
meditatū erūt ppli sicut daniel
et ezechiel et alii sāti qui erant ter
minando et ꝑ hoc psalmus iste diuidit
in duas ptes primā ponit sue orōnis
effectū 1 ibi declarat ppositū ibi In
die tribulacionis Circa primū in persona
sāti qui futuri erant in captiuitate
babilonie sic dicit Voce mea ad dominū
clamauī s. ieremias daniel ezechiel et
exaudiuit plebem ppli israel
ab illata captiuitate et idem exaudiet de
uocionē reperit dicens Voce mea s.
clamauī et q̄ audit petitionem
huī captiuitatis subdit dicens et in
tendit mihi s. dō videli exaudiendo me
q̄ captiuitas ista terminata fuit in
2o anno et ideo dicit et intendit
mihi glō ordinā intendere dei est dup
pter q̄ petit vel ē plus quā petit
in die tribulacionis 2 pars vbi de
clarat ppositū et primo quēdā ad p̄ desiderū
sāti orōnē 2o quēdā ad ppli cap
tiuitatis liberacionē ibi ego amor fui
opū dō primā indus q̄ primo ponit
sāti orō 2o affliccō ibi Circūdederūt me
nū pcies Circa primū ad primū impl
sāti plibertate depcentū sic dicit
in die i. in tempe captiuitatis cum
essem in tribulacōe deū exquisiui s.
p desiderū orōnē manibus meis sci
cet ad ipm in orōne laudando noctē
contra eū i. ad eū ad lirā extēdē
in captiuitate versa facie ora
tam ad orabūt Vt daniel 6o alii
hūi coram eo et est idem s. lauāui
manus sc. in orōne Et nō sū decepti
q̄ orōne sāti ppli fuit liberatus
p cyrū regem persārū Vt habet esdre
1o et 2o paralipō vltō Renuit consola
ri sc. in corporalib delectacōib sapiēb
tūc sēt abstinebant vt dei mandā eo
facilius ~~liberarent~~ impetrarent
ꝑ q̄ legit de daniele in diebus illis
ego daniel lugebam trium dierum
ebdomadis diebus primū desiderabile
nō comedi et carnes q̄ vinum
nō introiuit in os meū et pro
dicit ad dominū ecce quas adflictiones
patior et tu queris mihi gaudia et
in psona israel dicit hic Renuit
anima mea sc. renuit consolari animam
meā Sili. sicut pater q. quis dabit
capiti meo aquā 2 et Amor fui
dei s. in orōne depcans plibertate
et delectat sit in diuinis consola
ōnib et nō mirū q̄ ppe est dō
omnib in vocantib eū Et exau

ertatus s. in laudib⁹ diuinis et defe
cit iuxta illud ps. Ceceg̃ Cuiusto
spe dei decreuerit tanto minus in
nobis deficit et tanto in deo ple
ne proficim⁹ Anticipauerunt ad
luxim exnimio dolore nō poterat
pdeberat tempus noctis quiescere
et hoc est q̃ sequit Turbat⁹ sū
s. exaffliccōe ppli et nō sum locut⁹
i. non habui audiciū loquendi
vel petendi aliq̃ adeo ꝑio cū
dixerūt filii israhel ecce
que fecisti nobis vere iudicio fecisti
et tradidisti nos in manus inimicor
et pessimorū et nūc nō possumus
stare ob confusio et obprium fei
sum⁹ Cogitaui dies antiquos s.
creacionis mundi et pauricionis
annos eternos ad designandum
magnitudinē durracionis et me
ditatus sū s. volens nostrā cul
pam et diuinā iusticiā et exerci
tabar s. in talib⁹ meditacionib⁹
et scrobebam i. diligenti inqui
sicione pnsrabā s. spm ꝑscrū
ne ubi aliq̃ latere culpe et
loquūt asili sicut scopa purgā
tur Aliq̃ 2o pars vbi quemā
dmodū describit ppli exprimi afflic
cionē vnde ppls exprimus sperabat
primo liberacionē Sed q̃ spes
que differt affligit nam i. ppls
sic afflict⁹ dicebat aliq̃ s. nos
aliū precedē et nō apponet pn
dere ꝑ gratiae sū i. non ne appo
net i. addet vt ꝑplacet i. vt
ipse qui iustus est seu fuit
repellendo ppl̃m suū qui nō est ꝑpla
cius multū sup ppl̃o suo vt ꝑpla
cetur sit adhuc ppl̃m liberando
aliū in finē i. totaliter misim suam
s. a nobis a generacōe i. de vna ge
neracōe in aliā succedentē et
dicē idem aliis verbis repetit de
aliū obliuiscat pater dese et dixi
in hebreo et interpretacōe pro lētur
et dixi imbecillitas mea est et est
sensus imbecillitas i. fragilitas
mea est s. quemadmodū q̃ pmisi. sed
aliq̃ incertum q̃ pcedet et sicut est
sensus hic nūc et dixi s. intra me
nunc cepi s. pintellectū s. q̃ ita nō
est querulencia s. vt pmissū est
hoc mutacio s. dei ita admiram est
dextera excelsi i. potencia nō q̃ illa
mutat⁹ in se sed in nobis q̃ affecū
ne et nūc ostendit Memor ꝑ pars
vbi quemadmodū describit ppositū
qūtū ad ppli exprimi liberacionē
quā dat futurā psilē q̃ ppls ait
diuci⁹ et grauius fuit afflictus
in seruitute egipti quā in exprimitate
babilonie et cū ibi illa fuit liberat⁹
potēcē et merita sedū prim
et nūc in exprimitate babilonie
liberabit⁹ virtute huius rōnis dif
fuse ponit dicens Memor s. que
fecit liberando ppl̃m suū de egipto
in multis plagis numerabilibus
tequib⁹ in exo. q̃ memor ero i.
mirabilia que fecisti in principio

hui liberationis s. qui appetiuisti mo
dsi in rubo inflammata ignis et me
diabor repericio eiusdem est et in
adinuencionib. i. in preceptis legis
que spiritu adinuenisti et pplo i. symy
pmulgasti Exo 20. et dic exercebar
p glom ordinem qp nō satis est sep
tuisis legere sed opta fructu opis
demonstrare s. deus in seo i. in an
gelo via tua i. via ppli tui Ca
in exitu israel de egipto angelus dei
precedebat castra israel in columpna nu
bis pdie et in columpna nocte per
ignis procede et ista mirabilia
dei considerans in laude prorupit dicens
Tuis deus s. delphis geneui q. d.
nullus tu es deus s. tu solus qui
dā fecisti virtute s. potestate exmi
rabilib. que fecit in egipto vede
nisti in brachio i. in fortitudine
tua que pbrachium designatur
filios iacob dicit quōtū ad illos q
cū iacob descenderunt in egiptum
filii nepotes et filie et tota simul
pgenies et ioseph et filij eius qui nati
fuerunt ei egipto qz eādem egressi
sunt electi ppli dei israel Viderunt
descendentes magis in spiritali liberatio
ppli israel de egipto cū dicit Viderunt
aque s. maris rubri scilicet se si
timuerunt te et turbate sunt abyssi
i. profundites aquarum maris rubri
qz gentium sua sic steterit sicut
murus ad dexteram et sinistram filiis
s. israel exultando sonitus s. fuit ad tantū
aquis maris rubri est magno sonitu
vel sono reuerberantes subuertens
currus et equites exercitū pharaonis
vt legitur Exo Voce dederunt nubes
ad ultimū dei ex columpna ignis et
nubis fecit procedere tonitrua con
tra egipcios fulgura et tonitrua
dicit hic hora sup Exo 19. Etenim
sagitte qz ista fulgura transierunt
contra egipcios idemodū sagittarum
vox i. sonus fecis in rota Glo ordi
vox qz tonitrui i. aere pducentis
in rota s. tocius orbis illuxerunt
in habitaculis interiora ad ultimū
commota est i. habitantes terra
timuerunt videntes hec mirabilia
vnde dicit Exo 14. timuit qz ppls
dei immutari via tua i. via ppli tui
fuit pmedita in aquis ad ultimū
et semita repericio est et vestigia
tua qz aque fuerunt remotae
se et operuerunt currus et equites
cunctis exercitū ppli pharaonis
Deduxisti s. pdescendo
eos idemodū ouis in manu i. in
ministerio moysi et aaron qz
illis dominus precepit vt educerent
filios israel de egipto Exo 6. qz
dicit ideo educes nos de pnti cap
tiuitate babilonica Glo ordi dicit
intencio huius psalmi docet ille
ebrius et desiderium celi celestis
et nichil aliud quā deū aque
sue omnia ponere et ad hoc
pertinet psalmi qui ter supplicat
vt sequitur attendite pple me

psalmus septuagesimus septimus

Attendite popule meus legem
psalmus aa cuius in hebraico et in
transcriptione talis est tytulus eius
dicit asaph et intelligitur ut sup
exposuimus in suli glo ordinata po
nit ipse ysalem tytulum in hoc psalmo
narrat que in veteri testamento
diuinitus facta sunt. que beneficia deus
veteribus patribus populis et populis gratulit et
quas penas ingratis afflixit Deu
autem in hoc psalmo typo veteris
testamenti referuntur nouum testamentum
quia declarantur quod omnia in figura con
tingebant illis septem sunt autem ad
ornatione nostrum in quos fines
seculorum deuenerunt. ad exhortationem
et ideo que de illis spiritualiter nostrum
tunc denobis spiritualiter intelligenda
sunt et sic intencio ypsis in hoc
psalmo est pecca que facta sunt inve
teri populo monere nostrum populum ne
sint ingrati beneficiis dei et eius
ira in se provocent et gratiam adsentiat
similem ypsis in hoc psalmo ostendit
exceptionis et laudationis finiquis
regnum israel primum ad David et eis
patribus ex diuina electione et qua
ieroboam qui fuit decimus effectus
regnum israel fuit ablatum a domo
David quinque ad decem tribus vt pa
3 regum 12 ideo symbolum in veteribus
quinque tribus effectum qua illi decimus
effectum credebant quod debebant
aliis diuisi tribus quod deo promitten
te per prophetam salomonis et rebel
lione populi quinque roboam filium sala

mons quinque quod ieroboam decimus effectus
regnauit super 10 tribus et 2 quod iacob ad
optauit effectum et manassen 7 filios
et fecit exceptione effectum minorem licet
primitiue esset minor et iunior
vii sen 9. ideo quia eos ypsis in sep
tuis ostendit quod regnum israel ordinum
decem principum ad David et non
ad decem effectum et quia hoc psalmus
iste diuidit in tres partes primam
ypsis premittit quidam prefacionem
subiungit narracionem ibi Cum
audissent tertia expositione in fine
conclusione ibi Et repulit tabernam
Quantum ad primum premittit prefacionem
in qua reddit audientes benuolos
docibiles et attentos Sic solet fieri
in prefacionibus Quantum ad primum
sic reddit audientes benuolos trio
tuit deum loquitur dicens Attendite
q. d. vos qui estis populus meus sitis benuoli
ad audiendum legem meam quam vobis
per ministerium populis dedi in monte sinai Do
reddit docibiles ex modo audi
endi cum subdit inclinate scilicet ad
tentiuam cordis et sic bene attendistis
et docibiles estis quia reddit ad ea quae
ad ea quae ad
ex dicendorum difficultate cum dicit
aperam in parabolis vocat hic deum
et fecit veteris testamenti quae
fuerunt figure noue Loquitur dicit
glo ordinata et ponce quae greece
appellantur ypsemnera sunt ponce
aliqui dispositione solueneum quae
hebrei enigmata dicunt hiis

cuyo violencia adhibenda est vt etiam
fructus percipiat. Intermittatur ceteri licet
loquitur enigmata antiqua et est idem
insinuat cum hora nisi que dicit loqui
ppones ab initio s. veteris testamenti
sicut de egipto egressum audi
uimus. Et pauc vbi ouiciuitatem pone
mauricione incipit describit benig
nitatem dei et ingratitudo ppli et hoc p
in gnali. 2o inspiciti ibi filii effraim
Circa primu ppha ostendit q beneficia ppli
israel a deo collata fuerunt eis sufficientia
manifesta vt de magnitudine pignorum
eiam excusari non possint dicens
Cum esset s. dei beneficia ppto israel colla
ta in exitu de egipto in egressu inde
serto et in egressu terre promissionis
que diffuse habentur in libris moysi
et posite et agnoscimus ea et modum
cognoscendi subdit dicens et pres
nostri s. moyses et ppha et alii
debemus credere q ipi fuerunt solliciti
de nra salute. Ad sua occultata sq
illa beneficia dei a filiis israel s. primi
puxta illud Exo. 14 Cum q interiorem
gluerit de dnis q est hoc rudebis
ei in manu forti eduxit nos dns de
terra egipti in generatione alterna s.
succedenti. Mirantes hoc referendum
est ad illud q pmittit pres nri qui
mirantur illa beneficia laudauerunt
deum dicentes Cantemus dno et virtutes
eius quibus pcussit egiptum decem
plagarum et mirabilia s. ducendo
pres nostros s. p mare rubrum
et p desertum et suscitauit Cum
post quam eduxit nos de egipto
dedit eis legem in monte synai
Exo 20 q lex in scriptura dicitur testi
monium q testium debuit et ppsm
et ideo post q moyses scripsit verba
legis in volumine dixit leuitis qui
portabant arcam federis tollite
librum istum et ponite eum in latere
arcae federis dni dei vestri vt sit ibi
et te in testimoniu et ideo expmit q
pmissum est subdit et legem posuit in
israel vt plegem exponat testimonium
p israel iacob Cum ita manducat s. in
lege et ideo dr deut 32o Interroga
patrem tuum et annuciabit tibi maiores
tuos et dicent tibi Vt agnoscant s. suc
cedentes q lex non solum ligauit illos
pentes sed et absentes et futuros vt pa
deut 21 filii qui nascuntur vaperiore po
ris sunt ad dilectione et firmatione et
pa lyn ad notificationis non ad prius
ad filios duo sunt ea finalis s. pscentio
boni et cuiticio mali quantum ad pmum
dicit Vt ponatur in deo s. defuturum ne
obliuiscant s. sua opa ex
tollendo vel ydola colendo vt eum fece
runt q q legem Exo 32o. q fecerunt
vitulum aureum dicentes inter se
hi sunt dii tui israel qui duxerunt te
de terra egipti et sic obliti fuerunt
opum dei et mandata s. ea diligenter
ope adimplendo Ne fiant pm
ea notificationis pdcte s. cuiticio mali
et quantum ad hoc dic ne fiant exasp
ans i. irasci dei puocent et ideo de
eis dr deut 32o generatio prauta
et puersa Ideo et ezechiel 20 vocan
tur gentes apostatrices et dns exasper

Cancellat que nō dixerit eis suis se
ndum diligendū et in secretis eis ad im
bulandū et nō est credibile q̄ nō credi
derunt divinis promissionib⁹ vt p̄z qui
as. vbi ait dixit ad illos constituam nobis ducē et reuertamur
in egiptū et dixit dō ad moysen vsq
quo detrahet me ppl̄s iste quo vsq nō
credidерunt mihi in omib⁹ signis que feci
coram eis filii israhel 2o p̄ 2e diui
sionis vbi ondit dei benignitatē et
ppli magnitudinē mag in spāli et
primo q̄ntū ad rubū israhel 2o p̄ tū
ad totū ppl̄m vbi et oblitī sūt bnfcōr
eis Circa p̄mū est sciendū q̄ aliq
doctores hebreorū exponūt hanc
litām de filiis israhel qui viuente
adhuc patre tm fuerūt multiplicati
q̄ exp̄ supcōe voluerūt ingredi terram
promissionis ad q̄ principaliter fuerūt ad
optati p iacob qui dixit mei autē israhel
im et manasses sicut ruben et symeō
reputabūt̄ gen 48. et volentes ire
p terram philistinorū que est vicina
terre promissionis interfecti fuerūt
a philistaeis q̄ noluerūt anticipare
tēpus ad deo statutū q̄ fuit 400. anno
rū gen 15. et ideo p illos doctores
hic dr filii israhel hoc satis esset
probabile si haberet fundamentū expti
b⁹ q̄ verba sacra ad hoc sonant sed
magis dicta rapbat illa auctoritas
p illud q̄ sequitur q̄ post illa sancti
int̄ eorum pribus sed nulla legunt
mirabilia in egipto post ante tempa
moysi quare ante tempa moysi filii
israhel fuerūt in egipto in magna seruitute
et nō est verisile q̄ sic eū exercitū potuisse
eximisse et ideo magis dicta exponit hanc
litām de ipso quae licet nō ita vbi leg
q̄ ipse voluntate moysi pcesserūt quia
amalech et cananei ad pelium et
iter illos principales fuerūt illi de tribu
israhel p̄ter ad operationē dei dem
est sup amalechitarum magis ad terram
promissionis et est sensus filii israhel
in tribū iacob 1o hic litām intelligen
tes ire et mittantes supple signifie
conuersi sūt i defecerūt ad litām sancti
victi fuerūt a inimicis meis vt ibidem
legit 2o custodiarūt q̄ primo ad mandatū
dei dō fecerūt p moysen noluerūt p̄gredi
sed potius in egiptū reuerti et postea
p̄ter temeritate et moysi in p̄hibitione
volebant ad bellū p̄cedere cū dn̄ per
mittent moysen dicentes loquere tu
nobis et audiemus nō loquat nobis dō ne
forte moriamur exo 20. ideo dr hic
et in lege eius noluerūt ambulare
et oblitī sūt 2o p̄ecepti 3 diuisionis
vbi quantum describit benignitas dei
et magnitudo huius ppli et p ingratitudē
ad beneficia dei ingressus terre promissio
nis p̄cedencia 2o q̄ntū ad beneficia se
quencia ibi et induxit eos in montem
sanctificationis suae primo subdunt̄ 3 2es
q̄ primo describit beneficia pll ppli p̄stita
in egipto 2o in mari rubro ibi in
tercepit mare 3o in deserto ibi in
tercepit pecora Circa p̄mū sic dicit
et oblitī sunt s. filii israhel generalis
beneficiorū eius salutifera eos et plagas

ppter eos egipcios et pascentes eos et
mirabilia inter q vnu q fte fuerunt
tenebre horribiles in vniuersa terra
egipti tribus diebus ita q nemo videt fratrem
suum sed vbicunq filii israel habitabant
lux erat Exo 10. et multa alia mira
bilia deq ibi in aliis capitis Cum
primus cotus videret q deberent dici cotis
eis q lapis de eis qui exierunt de egip
to vt pz plurim legunt sic pcedentem
soluere licet pres et filii vidissent
illa mirabilia tn septuaginta fecit mencio
ne de pribus ad ostendendu illeorum mag
nitudine ipsorum in campo tanis eos tra
nsiuit fuit principalis et regia ciuitas
in egipto in q rex francie residebat
et in illa rex celebrabant maiora sua
gsilia preter illud vsque 19. stulti
principes tanis sapientes gsiliarii
pharaonis dederunt gsilium insipiens et
q tanta magis vicina illi ciuitati
magis affligebat illis plagis ideo
dicit hic fecit mirabilia in campo
thanis i. in parte vicina illi ciuitati
que vocabat thanis Interrupit q
pe q diuisione vbi quemadmodum desc
bit bnficia in maiori pstita dicens
Interrupit q sicco pede pmitte transi
ire vt exo 14. et statuit q ire
sicut in vrie i. in vase de pellibus
feo atque detinet ne defluant ita
atque maris stederunt diuina virtute
qui muri adhuc et assimilate et q
essent in sicco vel in vrie de pellibus
feo et eduxit eos aduersum leg hoc
exo. 14. q dos pcedebat eos ad ondendu
viam pdit in columna nubis et pnocte
in columna ignis Interrupit petram
alia pe vbi quemadmodum ppli ponit
alia bnficia ppto isti pstita i deserto
et diuidit indutis patrum q primo
fecit hoc 2o describit ciuem isti ppli
in ingratitudine Circa pmu sic dicit
Interrupit petram in deserto i. in loco
sicco et deserto et adiquinit eos
de hoc bnficio hab Exo 17. vbi leg
quom murmurauit o ppls et moysen sit
da nobis aqua vt bibamus et moy
ses invocato dno petuit petram
arida et exiuit aqua multa vbum
do velut in abysso i. profundissime
multa q aqua exiuit in habundan
cia et dixit illud est aliud a pce
denti et de isto leg Num 20. vbi leg
de aqua contradictionis qm murmurauit
est ppls et do et dno mandante
moyses petuit bis silice et egressi
sunt atque largissime ita vt ppls bi
beret et iumenta et hoc est q dicit
et eduxit Et adposuerunt vbi que
nadmodum describit iuxta hoc dei
bnficia ppli ingratitudine et primo
q ad ingratitudine 2o q ad
multitudine ibi Cum ergo
exacerbauerunt primo indutis p
fecit hoc s. ostendendo ppli ingra
titudine ante missione exploratorum
2o post missione cotus ibi In
omnibus his primo adhuc subdit
q primo describit ingratitudo 2o dei

manducando ibi iudicauit Circa primum
sic dicit et apposuerunt s. inter tot
beneficia iudicauerunt adhuc peccare
mihi conceiuerunt in mea quoso
i. in loco vbi deficit aqua et tempt
auerunt i. experimentaccepe et certa
scia qa voluerunt hic experiencia
in deum hic et cum deus eos pauit
do de victu illo et ideo dicit Vt pe
tierent escas i. ad sustentacionem s.
vite cum tu hic debuissent firmiter
credidisse expectantibus signis et
beneficiis legunt iuxta bis patiuis
se escam semel iuxta dicionem legis
cum p. p. pretelli finissent in deserto
vt legit deo ie vbi legit qa murmu
rauit omnis congregacio filiorum
israel et moises dicentes Veniam
mouerui ellem qm mihi de interra
egipti cum laudabimus sup omnia cla
mia et gmedebimus panem in sitiuitat
te cui induxisti nos in desertum
vt occideres omnem multitudinem
fame et ibi dedit eis manna Po
perierunt qui post dicionem legis
vt legit Mui ie qui habebit tedi
ti comedendi manna dicentes Qis
dabit nobis carnes ad vescendum
recordam piscium quos comedebam
in egipto gratis et subdit ibidem
anima nostra arida nichil aliud re
spiciunt oculi nostri in manna et
quid ad hoc dicit psalm et male
dicti sunt et qd deus debet hoc
facere asili dicentes Quo percussit
petram i. fecit petri pmoysen et fluxe
runt aque quid ad pma dicionem et
torrentes quid ad secm et subdens lo
quens in psalmo ipsorum qui carnes
desiderabant dicens Nudq et panem
i. cibum delicatum clamum qui cum panc
sumit sic panem mensam i. copiosam
refectionem s. tot hominibus Cuius et
moises dno dixisse legit ea cum
milia pedum huius pli sunt et tu
dicis dabo vobis esum carnium mense
integro qa dos dixit dabo vobis
carnes no uno die nec duobus sed
vsque ad mensem dierum donec egrea
tur p nares vestras et verbum in nau
seam Sequitur ideo vbi desc'bitur
deus misericordia qa non statim puniuit
eos seu corum ingratitudinem sed
pius implerit corum pacienciam
ne videatur non hic potencia laudi
differens penam iusto iudicio dei
infligendam et primo circa hoc
ponit dei ordinacio Ie illius ov
dinis gscuero ibi et mandauit
Circa pma sic dicit Deo i. q. ne
videatur non esse potens illum quod
pcepit Deo iudicant dos s. corum
paciencia et distulit suppla pena
eis debita et ignis. de illo igne
qui gbussit exercitum castrorum
Mui qa. et exponens hoc subd
qd eum iui ascendit et eum subdit
qa non credidierunt qa exemirabilibus

beneficiis precedentibus debebant habere
fiduciam firmam de futuris et mandu
cat quantum ad primam petitionem esculentum
de qua habetur exo. 16. ut premissum est et ita
manus celi apparuit s. aurei apparuit
qui inde manna descendere fecit et
pluit illis manna totum quantum ad primam
petitionem et dicit pluit quia descendebat
de mane cum rore ut habetur nu. 11. et
panem celi i. manna quia non oriunt in
terra ideo vocatur panem celi et quia ide
ipse petitio subdit panem angelorum dicit
glo. non de ligni nucis signatus i. manna
quia erat signum panis angelici s. corporis
xpi vnde subdit. 16. angelorum esca
manducauit homo tunc quia diu hoc
panem vsebantur non fuit in eis superflu
itas nec egerunt et ideo ad dicitur
panis angelorum id est cibaria mi
sit eis quia quilibet de eo colligebat
quantum poterat exo. 16. et quantum
debebat quorum dominus petitionem
esculentum audiuit s. qui petebant carnes
dicens constituit austrum i. talem
ventum meridiale de celo ut flaret
inferius et induxit in virtute sua affri
cum i. tale ventum in sua virtute i. po
tentia s. ut flaret ad litem sic fecit
fuit ut legitur nu. 11. circa finem
vbi dicitur venit quasi egredientes a domino
auferens turturum coturnices
detulit et dimisit extra omnem par
castrorum poriectum et hoc est quod
dicitur intra et pluit et quales
carnes exponit dicens et sicut
arenam designat plus nimis capit

volatilia pennata s. coturnices et
ceciderunt iuxta castra et sicut erat
et manducauerunt et satiati sunt
nimis quia dominus potuit ut quamdiu
donec exeat putrescat vnus et ver
tat in nauseam et desiderium eorum
i. habundantiam carnium sicut desidera
bant nondum sunt fruiti quia securi
fuerunt desiderii sui recepti. esset tam
adhuc esca eorum alia pe vbi quie
nientur pomitur excessiuo ordinis
quantum ad diffinitionem panis cum di
adhuc esse. ira tam fuit adhuc
quia legitur nu. 9. infine adhuc
carnes erant in dentibus ipsorum
et ecce furor dei exercitatus in populum
percussit in plaga magna nimis et
propter hoc vocatur est locus iste
sepulchra concupiscentie quia ibi sepulti
sunt populi qui carnes desiderauerunt
et hoc est quod dicitur et accidit quia sine
ptemnum accepere influxit penam
in omnibus hinc vbi quantiemque
describitur multitudo populi quantum ad
illos qui egressi sunt post missio
nem exploratorum dicitur legitur nu.
13. vbi legitur quia de singulis tribubus
mittebatur vnus ad considerandum terram
canaan quorum decem reuersi dixe
runt vidimus terram quia fluit lacte et
melle sed cultores fortissimos habet
et grandes turres atque munitas
alii duo scilicet caleph et iosue confor
tabant populum et scindebant vestimenta
sua dicentes nolite timere populum terre

hui qd sicut prime possimus in deuo
tione eos vide Num 14° et preter vin
cu istorum decem exploratorum populo no
luit credere domino Sed dixit alter
ad alterum constituamus nobis ducem
et reuertamur in egiptum hoc est q
hic commemorat dicens in omnibus
hiis s. mirabilibus beneficiis peccauerunt
s. ex nimia ingratitudine et
non crediderunt et defecerunt
q preter illud peccatum omne qui exie
runt de egipto a 20 annis et sup
ex sententia domini mortui sunt in deserto
dicte domino insolitudine hic facitur
enumeratio omnes qui mortui sunt
a 20 annis et sup vt et murmu
rastis ego me non introibitis terram
de preter caleph et iosue Et annis
eorum s. defecerunt cum festinacione
q min quia in eo annis vt patet
ex decursu verborum exo. nu. et
iosue Cum occideret eos glo ordi
non ipsi occisi querebantur sed tamen
sed hoc legitur q omnes populo sunt Et
dilectio. i. ante lucem erant lege alia
hui sed q s q dicit glo ordinem
quarebant deum non preter eternam
salutem sed preter omodum et bonum
temporale ideo subdit et remanse
runt sunt q pugnauit populus et
exercitum pharaonis exo. 14. et
et exercitum amalech exo 17.
et deus excelsus s. despiciebat
et seruitute egipti Et dilexe
runt et lingua sua dicit glo
ordi sic contingit hiis qui solo
timore credunt non amore Cor
suum s. pueri dilectione nec
fidelis i. in preceptis legis ipse quidem
est misericors dicit glo ordi qui nis
verbis malis sibi impunite permittunt
Sed sciendum q mira est in malis sed
tamen medium q faciet solet suum oriri
super bonos et malos hoc est mira
ministerio non deserit temporalis non
spiritalis et non disperdit s. omnino vt
meruerunt Et habundauit s. dei mi
ut suos teneret pena qua incepit et non
accendit s. vt penitet eos extirpauit
et etiam hui subdit dicens Et recordati
i. admodum recordantes se habuit q
oblitus indeum non ordit Luna etiam
sunt i. eternales et firmiles et hoc
firmilitate mori et prius indicet Spe
videns s. ipse in peccatum et non videns
s. ipse in peccato puxta illud predicto tam
exerte ulti zmini auxilium tuum exerme
vel sic spe s. horis videns s. in morte
perseuerantia vita mutuae et non redire
Quociens desepe populi ingratitudine
quantum admagnitudine hic desebit quantum
ad multitudine et p quantum ad peccatum
omissionis 2° quantum ad peccatum obmissionis
ibi non sunt recordati Cuncta primum
sic dicit Quociens s. peccata sua veteres
mutes et ira dei provocantes q.d.
provocaverunt vii dei tempta uerunt me
iam predecet vices nu. 14. primum con
cirtuerunt s. ira dei in aquoso loco q
bis murmuraverunt preter desem aq
Et conversi sunt s. post correccione ad
malum preterita et tempta uerunt deum
q dixerunt Nunq et prime poterit
dare vt promissum est et sem ulti exerce
bauerunt i. adunum provocaverunt

Non fuit. Hic describit ingratitudinem eorum
quantum ad peccatum obmissionis dicit. Non
fuit recordari manus eius. 1. patris eius
ad quem tunc tenebantur manus sed ostense
quia vendemit. Abundantie s. plenitudinis sicut
posuit s. et plagarum quibus percussit egip
tum et pdigna q. repetitio causde est. In
campo Taneos sup expositum est. Et
fecerat insignem flumina eorum. Exo
7. ad vnum et imbres. 1. lacus vel cisterna
ms in quibus aqua imbrium vel pluuie
collecta fuit. Misit in eos cynomiam
1. muscam canina. et ista fuit 4 plagam
egipti. Exo 8 et rana. et hec fuit 2
plagam. Exo 8 Et dedit erugini 1. vermi
vermi qui destruit terre mascenia de
ista plagam nō fit mencio in Exo. q. ibi
soli recidunt plage robustiores et ma
gis graues et labores eorum s. fructus p
labore acquisitus ista fuit 5 plagam et
de ea habet Exo 10. Et occidit in grandine
vineas eorum a plagam dei habet exo. 9. et
morus. 1. fructum arborum fructus s. occidit
in pruina hec plagam nō habet in Exo
Et tradidit grandini q. exercitus pla
gam 7. nō solum pauit vineas sed com
mentum eorum et possessionem eorum
igni s. tradidit q. grando et ignis
mixtum pariter ferebantur. Misit in eos
ira q. effectum ire indignationis sue et
dicit iram nō correctionis sed indig
nationis et detrimentum et reperens
inquit plagas pmissas subdit indigna
tionem et iram s. misit in eos 1. immissi
onem simple scilicet p angelos malos
et illi fuerunt executores in sanie
diuina Vnam fecisti q. puniendo
egipcios declinat ad hebreos nō
pepercit ee indifferenter percutiens
magnos et paruos et iumenta eorum
in morte delusit deinde plagam habet
Exo. 9. in principio Et percussit ista fui
dei plagam decimam habet Exo 12 circa
medium primicie ee. s. percussit omne
bermeche clam 1. in tabernaculis
egipciorum qui descendebant ad clam
filio noc Et abstulit s. de egipto sic
oues s. eos pascendo et diligenter
eos custodiendo et reperens idem
subdit Et pduxit eos tanquam
gregem et deduxit s. quia subuertit
adtentam promissionem et nō timuerunt
s. eum videntes sup se dō auxilium
et inimicos eorum adiuuam habetur
Exo 14. Et indutit eos in montem
vbi gaudentes ostendit benignitate
dei et ingratitudo ppli post ingressum
terre promissionis et diuidit tribus
pres primo describit declamancia
benigna 2o ppli ingrati in multum
ibi et temptauerunt 3 ponit pena
ibi audiuit eos Et circa primum sic
dicit et indutit eos s. in velum
que fuit metropolis locus ubi
vbi post quam edificatum fuit templum
in monte syon que est syon et ideo
dicit mons sanctificationis sue gentem
quam acquisiuit q. diuina potencia
gentes prus ibidem habitantes
expugnate fuerunt vt pz Iosue
prorum et hoc cū exponendo subdit
et eiecit 1. diminuit ethnicos ab
sanctuario vt patet Iosue 19 et 10. Et

habitare fecit s. gentilis locis tribus
israel. Et tempptauerunt vbi describit
populi israel malicia eius dicit. Et tem
ptauerunt s. diffidentes de virtute dei
ni et exacerbauerunt i. iudicium prouo
cauerunt dominum excelsum s. p peccata eorum
et testimonia i. legis precepta et inuen
tum s. iudeo excelso et coluerunt
ydola gentium et non seruauerunt pac
tum sicut dominus prescriuit Exo. 20
dicens omnia quecumque locutus est dominus facie
mus audiemus preces eorum qui iudicauerunt
iniquum Exo 23. Conuersi
sunt in nequam i. in imperitudine
male agendi non sicut iudeus cum
impetu sagittae emittit. Iuxta ea
exacerbauerunt i. provocauerunt eum in col
lis suis vbi et mandatum domini pro
hibuerunt ydolis et hoc est quod sequitur
in sculptilibus suis in demulationem
i. iudicium eum provocauerunt
audiuit dominus vbi quemadmodum describit
eorum pena eum dicit audiuit i. ad
uertit s. pater in populi malicia et
spuit s. ipsum iudicium propter eius ma
licia et admodum tridens eum in
seruitute diuina post mortem iosue
vt patet in suo libro et iudicium p
totum imperium regum israel. multi ceciderunt
qui capti fuerunt in silo quae fuit
in ciuitate silo ipsa ciuitas fuit
miserabiliter destructa propter quod dicit
dominus Ieremie a. 7. Ite ad locum meum i silo
vbi habitauit nomen meum in principio
et videte quae fecerit ei propter ma
licia populi mei israel et tradidit in
captiuitate s. philistinorum vt

patet in libro iudicum et p. 2. regum et pul
chritudinem i. archam dei quae fuit
sita in israel et illam ceperunt philistei
propter quod dicebatur ablata est gloria de
israel et capta est archa primo regum
4. et deluit in solidio s. philistinorum
et hereditatem suam s. non adiuuando ea
inimicis eorum s. in conuiuiis multis quae
philistei obtulerunt Et vgines eius
tempore lamentauidi non habebant mortu
os eius sacerdotes eorum id est s. ophni
et phinees i. 4. c. Et vidue eorum
ea et quia vgines non lamentate vt
premissum est Et excitatus est quasi diu mi
sit populum suum israel ~~videbat~~ affligi
videbatur dormire tamquam potens
s. sicut iste exaltatur et iudicandum
et percussit s. philistaeos retrorsum obu
lentes commedebant eos interim
et archam detinebant vt p. 2. regum
5. obprobrium et pertinet de hac habebat
delusione et ira eruit eos remittere
archam dei Et repulit. Vterque pe vbi
quemadmodum ponit in tertia deluisione
huius psalmi s. et disperse regni exclu
sione diuini primebat iudeorum dei
et non iudaeorum effraim dicens Et
repulit tabernaculum ioseph vocat
tabernaculum et erat in ciuitate
silo in qua fuit archa dei et illa ciui
tas fuit in sorte effraim filii ioseph
et tribus effraim non elegit s. iudae
am dignitate sed elegit tribum
iudae s. et dignitate regni s. gentem
lion qui fuit in ciuitate sup quo demum
dixit dominus salomon filius eius edificauit

templū et ideo subdit et edificauit i. edi
ficari fecit templū suū sicut unicornis
qp sicut unicornis nō pmittit aliud
animal in suū latibulū introire sic dē
phibuit alienigenis in suo templo
ministrare vt pz nūq. extraneus
qui accessit ad ministrandū moriat
in carne qp i. in iudea quā peculiū suo
fundauit et regali solio suū ifigurat
vt in futuro et suū pspon in futuro
facie ad faciē et elegit dauid seruū
s. de tribu iuda et inter omnes filios ysai
et sustulit eū ad eum sic fuit vt pz
primo regū 16. deposit fetutes i. post
oues fetas siue secundas transeunte
qp ipē pascebat oues pius sui vt di
ibidem et est repetitio procedentis pascē
iacob. accepit eū ad qp pascē iacob
seruū i. ppl'm suū israel de iacob descen
dente et israel hereditatē qp ppls israel
fuit spāl'i. ad dō dicit pueri qp di
dauid 22° pare autē dō ppl'm eis et iacob
funiculus hereditatis eius et pauit
i. gubernauit eos in innocentia cordis
sui i. puritate glorie sue et in intellec
tibus manuū suarū i. operationū qp in
omnib' viis dauid prudenter age
bat p' 2 regū 18. deduxit eos s. in
pnā gloriam pusta et rectā qm eos
gubernando iustice posset exponi
de regno xpi cui regnū dauid fuit
figura vt pz i glō ordinā
psalmus 80° septuagesimus octauus
Deus venerunt gentes inhereditatem
psalmus ag cuius in hebreo et quinter
mibibliis notat talis tytulus psalmus
asaph primus liber tamen talis est tytulus
cantici asaph et intelligit vt sup de
materia huius psalmi fuit. concordant
doctores mi dantes cū glo
ordinā qp psalmus iste sit de persecutione
fidelis synagoge iudaorum sub nero
octavo rege qui ascendit ierusalem
in multitudine gentium et intrauit
in sanctificationē cū superbia et abstulit
altaria aurea et diminuit omnia
ornamenta templi dō et accepit
spolia eunuchorum et incendit eum
igni et fumi effuderunt sing. vinē
innocentē pecunia sacrificiorum pmo
machabeo. i. et polluit templū sanctū
dō ponendo ydolū abhominationum
desolationis sup altare dei et fideles
ppl'm israel. qui nō voluit infringere
legē sanctam crudeli occidit vt pz
ex decursu amborum librorum machā
cuiusque. tū et templū nō totaliter
euertit p qp sig. 2 p. glōm ordinat
persecutio ecclie inter manus gentium
laborantis sed nō deficientis et
sic mistice est sensus tytuli
psalmus iste attribuit asaph i.
fideli synagoge que hic loquitur
tiues hic prec. in pma ppha deplo
cat fidelium pont lamentacōes
in 2a pont orationē. ibi effunde
ira tua in 3a deiudicat pont
glorificationē ibi nos autē ppls
tuus in 4a ppha dolens sue
sorori ipse nihil deo lamentando

exponit sic dicens Deus venerunt
gentes glo ordinaria no dicit hoc deo
qui nesciens aliquo ipse met scit qui
qui scit sed loquitur ex eo pietatis ex
affectu et distinguitur inde omnes
qui futuri erant in quorum persona
hic loquitur gentes s. regis antiochi
adhuc mystice vero per gentes omne
peccatorum celice sancte intelligunt
in hereditate tua hereditas dei a
terra nidem vel sunt electi de populo
israel. psal. 32. elegit nobis hereditate dicit glo ordinaria quoniam iudicat
cum ves lediti polluerunt templum
sanctum tuum adhuc per symulacra q
ibi posuerunt et hic per machabeos i
dicit glo ordinaria primo occuvunt
in murum templi in quo est gramelum
dei et non per glom ordinaria quia no
du erat templum qui propheta hec dice
bat sed mirabile qui preterit quia in spu
vidit futura posuerunt aerem in pa
radisum in indusacionem vel collectis pomis
custodie pomerii deservunt quia
illud vitis de eliqui filia syon sicut
umbraculum in vinea et sicut tugu
rium in cucumerario in hebreo
posuerunt aerem in prunificacione
vero hic in secunda lapidum et est
idem in sma quia antiochus rex
cum venisset in aerem destruxit
domus eius et muros inveni
tu per machabeos 1. et magis deli
dicit ex hoc textu quia civitatis
intelligi ex hoc fuisse vastitatem

cuerisi et ideo non exponit hunc
psalmum de persecutione quam fecit
antiochus sed de destructione ci
vitatis et templi que facta est per
regem babilonie de qua hic ait quia
ultimo posuerunt morticinia i. ordi
nem servorum tuorum s. qui eligerunt
magis mori quam coinquinari i
immundis Escas volatilibus celi quia
reminiscerunt carnes in superficie
terre extra sepulchrum et sic ab
illis fuerunt devorata carnes
sanctorum repericio cuiusdam gladiatoris
morticinum nomen tuorum mortuorum
mortalium est nomen viuorum
Effuderunt sanguinem culpa exclamare
fit ut iudice moueat clamque
aliquam i. habundanter et multum
et qui fiunt sine culpa sicut effun
dit aqua et hoc non tam in terra
muros ciuitatis sed inveniuntur
vii dicit per machab. 1. Effuderunt
sanguinem innocentem per circuitum
sanctuarium dicit glo ordinaria
copia cadaverum vocat in urbe
et extra et ita ut non videtur aliquis
tempus sepeliendi occasione dum
omnibus imminet proculum et ideo
subdit et non erat qui sepeliret
et per hoc deputari celum accipi que
per totum patrem et pallium est et pax
de se sunt facti sumus obprobrium i.
opprobrio quia civitatis verum que
prius vocati sunt dum gaudium

et corona glie tue fiat q fuisti exini
mavit crudeli victoria pt intelligi
depnti ecclia vt patet vicinis nostris
q gentiu quib si memoris q isti assidui
sut subsimmoe imget seclue cum
dicit subsimmacio hiis qui in circui
tu i ingentib vsq quo dne insideris
q d noli insci infine et sic rogat
vt tempet correccone Accedat
dicit glo ordinat ira et zelus dei
no sut pt in vicione cius qui cu
tranquillitate iudicat sed noie ire
vindicta iniquitatis accipit noie
zelus exercitacio Effunde in eos
pars in quam pomit ordine et pmo
in vocat dei iustitia qt hostes
aius misim ergi cuncta ibi Ne me
Cnoi pmu sic dicit Effunde ira
tuam i effectu iustitie p vindictam
in gentes et sic ordo no oprit sed
futura pdicit vt sicut gentes nos
oppmunt ita tuis vtutib oppmant
qui te no nouerut s. p culta et
fide q fuerut ydolatre cultores
vt patet michee i et ad ro. 10 qm
invocaluut in que no crediderut
et in regna que paci invocant
demonia vel creaturam symulac
glo ordinat p gentes intelligit
subditos p regna ipos reges
Quia comederut iacob i psalm
istic qui descendebat de iacob que
comederut i consumerut q pdide
rut psalm multu existic Et loca
eius desolaverut q hyerusalem
fugerut de vsm et sciencio ei desola
ta est Ne memineris iniquitatum no
strarum hec confessio venia delictorum
pnocat iniqtatu no dicit hoc depre
catis tm cu et in isto tempe quidam
de iudeis ydola sequent sed iniqtatu
i ysilum iniqtas vel iniqtatu s. exppi
gricoe vel inimicoe penitu veniant
cito iniciipent iniciipet s. inte
iudicii q pauper s. iniqtatis i nul
lius meriti sum Adiuva nos deus
salutaris Salutaris i iniqo salutem
spam et pter glam i no pter
nostru meritu sed vt nos erepti
tuo nos honore reddam et q glat
in dio glet et pter eos repcuo
causde est exaudiocoe effectu Ne
dicant illud simple vsitatu pfide
vbi est deus eorum q dicunt vel no
est vel eos iuuare no pt Et i no
tescent in nacionib ita q manifes
tu fiat eis coram oculis nostis s. vt
nos et videam ad laude tue iustici
innotescant q ce inquit vlcio i vi
dicta sanguinis seruorum tuorum
qui effusius est dicit glo iustus
no delectabit de pena inimici q
eu no odit sed de diuina iustitia q
deu diligit intuerit in ospectu tuo
gemitus q pedituu ad lram q pedituu
dicit eos quos gentiles vinxerut
qui cu gemitu oranit vt ab vinci
lis et carceribus absoluant et odm
magnitudine q ppm fortitudine
tue potencie possidet filios mortis
vel recipe possidet ne in aliq errore

mundat recipe in adoptionem filii
tuum i. pastor mortificet i. imitatores
mundi tam veteris quam noui testa-
menti Et redde vicinis nostris septi-
plum dixit in ter. qs coelin vsq ad sep-
tionem futuri septuplum dicit glo
septupla retributione pfectionem pene sig-
nificat quo hoc nuo plenitudo sig-
nificare solent in sinu eorum i. in occultis nuc
in vita et posteri in nocte sente in vin
eorum oculis nuis vt pmissum est in pe
ritis ipsorum s. redde eis septuplum s.
infligendo eis penam plenarie qm ex
probrauerunt tibi s. in pplo tuo Nos autem
pe vbi de exaudicione ponit qso
lacionem q. d. illis ita sed nos pplus tuus
s. vera fide et oues pascue tue i. de
trina tua passi vel mirti confitebimur
tuo tibi et laudabimus te in seculum i.
pperue in generacione et generacione
i. qm pue dixit in seculum immucabimus
laude tua s. p mea libertate coram
illis dicam tibi laudes hoc est an
nuciam s. in generacionibus futuris
psalmus septuagesimus nonus
Omi regis israel intende qui dedu
psalm qd cuius in hebraico est talis
tytlus sup sosanim p hebraeos moder
nos idem est qm rose in latini sed p ieron
idem est qm lilia et est eadem sua vt
sitis patebit et sic ex expositis fuit
sup in tytlo psalmi qm s. eruditus
et dicit rabi silomon qm p sosanym
sive p lilia intelligunt in hoc tytlo
filii israel inducens ad lyme enim ere
lilia inter spinas sic amica mea
s. sinagoga pplus israel inter filias

p spinas intelligendo babilonicos
et antiochi et romanos qm p illos
tres iudei fuerunt in tribus nobilibus
p secuciones et pter hoc tertium dicit
in hoc psalmo Conuer. ea in q. 2 g. et
vltio vni in prima p secuciones babilonie
fuerunt liberati p cyrum regem persarum
qui dedit eis libertatem redificandi
templum iherusalem et redeundi in ter
ram suam vt legitur esdre p. 1 fuerunt
liberati p machabeos et 2 ex spe
tunt liberati p messiam quem ipsi
credunt venturum et de isti tempore
libertatis ibi salomon exponit
hunc psalmum et sicut ex parte in qbus
locis exponit sicut ibi fiat manus
tua sup virum dextere tue manus
tua i. vindicta fiat sup virum i. sup
imperatorem romanorum sed ista ex
posicio est omnino externa qm vir
dexterae dei non potest accipi in bono
in scriptura Cassiodorus exponit hunc
psalmum ad litteram de xpo et ei co
cordant antiqui doctores hebre
s. rabi moyses et sui sequaces
exponentes illud genesis qm videbit
eorum me vide i. messiam sicut scip
tum est psalmo Et p hoc est quam
plurauit dexteram tuam 1g. p hunc
verum et spiritualem intellectum est
sensus tytuli advertorum s. vnius
eorum semitarum sup alium supple
tous est iste psalmus ad ly s. distri
bue ad dominandum sup patrimoni
um sosanim i. rosarum vel liliorum
habet ieron in suo tytulo hoc est

sup xpm et ecclesiam suam et ad hic
intellectum pertinet glo ordina que
ponit talem textum infinitum plenis qui
omnibus testimonium asiph et dicit
glo asiph est illuminatio vel fidelis sina
goga que hic loquitur de primo adven
tu xpi s. incarnationis et de unica eius
fideiussione hic testimonium de pto capitis
xpi et eius corpore et populo et plebe
de pastore et grege et passim in ty
tulo glo intelligit quaerendos et sic
sensus psalmos iste dirigens nos
in finem i. in xpm est testimonium
asiph i. illuminati vel fidelis sy
nagoge plenis qui omnibus
s. in melius ut nunc non sit gratia
primum quae non direxit cor suum
per assirios i. quaerendis et sic psal
iste monet nos omnibus in meli
et ad xpm dirigi per intellectu hui
psalmi est sciendum quod una est ecclesia
veteris et novi testamenti quae
fuerunt in septuaginta dicit vinea
domini ut dicit beatus gregorius in omelia
a quae hodie super eum Cui pri fa
milia qui regit quos quidit
et electos quos in hac mundo pos
sidet quasi subiectos in domo qui est
vineam suam quae ab abel iusto usque
ad electum in fine mundi nascitu
rum quod sedes petrus et quot palmi
tes misit et huius sedis ecclesie de
scribit statue in hoc psalmo
Cui dominus indutus prae nimis
describit ipsam ecclesiam statum in
xpi adventum in 2m post eius ad
ventum ibi deus viventium

respice primum subdiuditur quod primum
primo ordinem 2o ordinis eum et ordinem
ibi exercitum Circa primum ipsa petit
xpi adventum in carne ad humanum
generis reparationem sic dicit Qui
regis israel i. nidros spiritu de puerum
fidem videntes intende sorori mea
Cui deducis hoc quidem ad litteram ex
ponunt de quodam ouem quae naturam
in scripto ostendendo locum in qua
fuerunt sepulta ossa ipsius ioseph
quae filii israel debebant secum deportare
sed nicolaus de lira hoc reprobat dicens
ideo est sensus qui deducis velut
ouem ioseph i. ipsum qui descendebat
ab ioseph tribum effusum et misisse
velut ouem sicut diligentem custodi
ens sicut pastor ouem dicit glo ordi
Nota quod singulis ipsa verba reddit
quod regit israel tamquam auctor ducit
ioseph i. dominus ipse Trina distin
pecus celos et descendens ysai 6o
Cui sedes super cherubim i. super sub
limes potestates celorum s. imple
nitudine scie quae per cherubin de
signatur manifestare i. fac ut
manifestaris coram effraim i.
coram illis tribubus minoribus
et dicit nicolaus de lira quod quanto
spiritus fit mencio de istis tribubus
Cum isti habebant sua tentoria
ad occidentale plagam tabernaculi
mui 2e glo ordina dicit quod ipsa
hic vocat quod dei filius qui in secreto

manifestis erit p incarnacionem
apparebit cum filiis israel vt promissum
est fideliis in eis veritate plene nomen
designatis effraim enim interpretatur fructificacio benyamin filius
dexterie omnis esse oblivio vt posterio
ra oblivi in anteriora se extendit
q.d. qui es nostis angelis sedes
sup cherubin appare p incarnacio
nem hominis Excita 2a pars vbi co
nuenienter ponit promisse omnis
cum et rone q.d. qp inimici mi
subsannauerunt nos vt ipse sed
ideo exerci r. onde potencia tuam
et veni s. in carne Vn albicue 2o
si mori fecerit exspecta eum qp
veniens veniet et no tardabit
Vt s. nos. primando orone subdit
dicens quare nos qi dicit alter
no quarterum et supple o pr ce
lestis ostende faciem tuam r. filium tuum
qui est splendor et ymago tua et
salui erimus Dne deus virtutum r. im
peroum Quo usq irascere q.d
exequo differe illud ego puto tue
videris qi iratus Cibabis nos pa
resumit Quo usq ira qp sit sensus
euo usq cibabis nos r. pmittes
nos in affligendo et tue alia simi
litudine idem dicit cum subdit et
potum r. quousq dabis nobis potum
in lacrimis in mensura r. p modo
culparum nostrum posuisti nos in
tribulacione vicinis nostris r. in
fidelibus circa nos morantibus
et tuum aduentum no credentibus
et inimici nri r. deriserunt fidem et
virtutem nostrum et ne qlibet modi afflic
cione deficere videar oronem
pmissam reperit dicens Deus virtu
tum expone vt pius Vineam de egipto
vbi desebit statum ecclie inter xpi
aduentum et p qntum adeo prosperita
tem 2o qntum adeo aduersitatem ibi
vt qp destruxisti Vinea primum
sic dicit Vineam r. ppm israel quem
illud vsque q. Vinea enim do exerci
tuum domus israel est de egipto transtu
listi s. in terram promissionis eiecisti
gentes amoreum et plantasti eam s.
vineam in terra eis promissa Dux
iter eis qp precessit eos in colump
na nubis pdit Exo 13o et planta
sti r. ad eccle eius s. sedes prime et
impleuit terram s. multiplicacione
plis Operuit montes vmbra eius
desebit p hoc latitudinem et altitu
dinem ppli qntum ad honore et dignitate
que fuit tempe David et salomonis
regum in israel vt patet ex decursu
librorum regum Extendit palmites
suos s. de ierlm vsq ad mare et
vsq ad flumen s. effratem ad litus
ymagines eius in hoc notatur
dilatacio eius s. possessionis filiorum
israel Vt qp destruxisti describit
statum ecclie ante xpi aduentum
qntum ad aduersitatem dicens

vt q̃ destruxisti macerią i. murū
lapideū pux illud ysaie q̃ auferą
sepē eis et erit in direpcionē diuią
macerią eius et erit in oculoru
cionē et p macerią possumus intelli
gere angelorū custodią que fuit
eis ablata qn̄ dederūt se ad ydo
latria vt patet in 2o et 4o in pluribus
locis vel p macerią possumus intel
ligere clausurą legis quā destruxe
runt iudei et vindemiant eam
i. fructus illius vinee colligūt oes
qui pterigrediunt viam s. gentes
peccatū vt pz 2o 4o reg in multis
locis et pre i. et mach. i. exter
minant eā super i. nabuchodonosor
qui sic nominat qui diu habitauit
inter feras vt pz dnie 4o et
singularis fera depa. i. ipse antichri
stus fuit rex qui fuit singularis
in sup q. hyet terra ad mugiendū
et mare elacionē pter mentis
elacionē vt hetm. 2o mach 9.
Deus vtutū vbi quemadmodū descēdit
celis statū post xpi ad ducatum
dicens Deus vtutū s. celestiū con
uertere s. ad nos s. in fine seculi et
respice s. in tuitu mē de celo et
vide quib afflicoib habouit ho
et visita vineā istā s. ecclesiam q
fom fuit in sua budēa in carnacōe
qm̄ p viscera mē sue nos visitauit
oriens ex alto luce p et p fice
eam. s. vineam statuē eam veram
testamenti non erit p fectus
qr michi ad pfectū duxit lex ad he. a
sed hec p fecio valeruiera fuit xpo
qui venit in carne nō vt lege solue
ret sed vt impleret ipo dicte 4o q
nō veni legē soluere sed ut mortua
p cepta xpi inplerit qr regimen
pennū tempnunt vt homēs amare
nō timore boni faciunt ceremonia
lia ad inplenit in sua incarnacōne
passione et vrone quorū ceremonia
lia fuerūt figure et signa et sacra
menta maiora instituit que 9 ferunt
gratiam et p ducūt ad glam et ideo
dicit hic et p fice eam et super
filiū hominis i. xpm filiū vgnis supple
respice et alii sunt filii hom̄ s. pnīes
et mūdi que 9 firmasti tibi dicens
hic est filius meus dilectus in quo
4o 12o. incensa igni et suffossa ab
i. pcā que fuit excupiditate et
timore Ab increpacōe ema s.
glom ordinem omnia pcā fuit
vel pter timore quia que nō cup
cupiditate vincit timor subdit glo
p seruitutem o sens interrogate
cordi vtū possit ee pcā n aut
timendo aut cupiendo et sic est
sensus incensa igni i. pcā ex ti
more occupe fera et suffossa i. pcā
ex timore amissa p ibūt ab increpa
cōe i. reprehensione vltis tui i
filii tui xpi fiat manus tua i. vir
iste xpe est pux q dr 4o. vbi
dst quidē ihs postq locutus est

cie assumpt est in celu et sedet ad dex
tris dei ideo dr sup vrtu dexte
tre i xpm sup que post eius ascen
sionem fecit mirabilia diuine
virtutis declarando eius gloriam et
deitatem p miracula ab apls in nomine
eius factis et filiis hoies i eundem
xpm ita q ei fidem q exponit
procedente et no discedimus ate s
derelinquido veram fidem vn apls
adiu s eius nos sepibus sancti
tate dei que est in xpo ihu dnm
laudo fimes z ce q d no vivificabis
nos s. vita gre in presenti et vita
glie in futuro et nomen tuum
invocabimus s. hic et in futuro
ce diligentem dicit deus virtutum
intellig vt sup dicit glo ordinaria
magna est sanctitas huius visculi
q in hoc versu regula vocat veli
gionis exponit primo cum nos deus
invexit et tuc facie sua nobis ostendit
i lumen pietatis nos
inspicit et sic nos salvat hunc
ergo versum psalmi tenete q per
petuum desiderabit q expectat in
plorate sed lieti exultate deo
psalmus octogesimus
Exultate deo adiutori nostro
psalmus s. cuius in hebreo titulus est
tyrulus adiutorium sup hagnith
apls pintellectu huius psalmi dic
mos deliria q iste psalmus assue
uit spiritu decantari in festo tu
barum q incipit prima die septembris que
que apud hebreos est initium mensis
et initio tempore quando
omnes vindemie interuenit permissi
omnes prae caliditate et feritate
illius temporis et tunc denuo vino solebant
fieri oblationes et propter hoc iste
psalmus in tyrulis adiutoriis glo
ordinaria hic illum tyrlm eo. et no est vis
psalmus iste dirigens nos in finem i xpm
contra ipm assyly i fideli synagoge
proceribus et principibus vinearum
proceula designata duae hic prae
primo ipse adiutor dei invocat 2o ad
hoc ro inducit ibi cum pauperum
circa primum sic dicit exultate i cum
gaudio laude dicite deo adiutori mo
nubilate gaudio q explicari no pt
deo iacob deus iacob dr q iacob fecit
ei votum de cultu spiritali can 28 dicit
si fuerit dominus mecum et custodierit me
p via in qua ambulo erit in dominum i deum
sumite psalmum s. ad decantandum et
date tympanum s. tale instrumentum
ad sollempnizandum dno psaltherium
ad lirum in aliis instrumentis psalmus
decantabat in festo tubarum glo ordi
exponit allego sic sumite psalmum
i donum celeste vel spiritum que ideo vobis
datur et date tympanum i carnalia vel
corporalia apls ad corin i ca q si
spiritalia seminamus vobis no magnum
est si carnalia vestra metamus psaltherium
i bone operationis supple sic iocundum
cum cytara s. cum veritate sermonis

bucinare i. cum bucinis vel maxillis
flare tuba i. tali instrumento in neo
menia i. in novilunio a neos gece
q. est nomen lune et menes luna
q. d. canite tuba in noua luna que
prima die mensis septembris erit festum
tubarum dicitur dno. Mense septimo
vt legitur levi. 23 et nu. 29. in neomenia
i. innouitate vite s. solum ordinem
festa neomenie dicuntur festa mavie
que solet genuit noua luna fuit
Cum preceptum vbi ad primitiam exhor
tationem exultandi inducit ito q. d.
ideo exultate et bucinate et hoc
est preceptum in israel s. vt exultetis
et sollempniter celebretis festum tu
barum in noua luna septembris levi 23
et nu. 9. et iudicium dei iacob quia
vbi preceptum ibi et iudicium determinatio
one preceptum iuxta illud apli ad roma
2° Quicumque sine lege peccauerunt sine
iudicabuntur q. d. ideo bucinate que
iudicium dei iacob qui futurus iudex
est qui hoc preceptum testimonium
s. figura dei posuit illud s. preceptum
in ioseph i. in populo israel cum exiuit
s. punitum de terra egipti linguam
quam non nouerat i. legem mosaicam
quam prius non scivit vel nouerit Au
diui ex promulgatione legis in monte
syna Exo 20 audiuerit s. dei auoribus
s. dorsum eius s. qui exercebant eos phara
ro vere egipti in luto et latere Exo
1. manus eius s. populi israel in cophino
seruierunt dicit glo cophinus est
vas in quo terram portabant faciendo
lateres in tribulacione vbi gemiendo
describit ingratitudo populi et primo
spiritum ad culpam 2° spiritum ad penam
ibi et dimisit eos Circa primum in
persona dei sic dicit supple o pole me
israel in tribulacione s. egipti cum afflige
rer te pharaone in luto et latere in
vocasti me ad liuiam populo per afflic
cionem clamauit ad dominum vt
patet Exo 2° vbi dicit clamor filio
rum israel venit ad me et liberaui
te s. in signis et prodigiis vt patet
Exo. 14. et vsque ad 16. et audiui
te s. in abscondito tempestatis i.
tribulacionis vel afflicionis ad liuiam
q. in abscondito nitebat pharao
affligere et opprimere filios israel
vt patet Exo. 5°. vbi dicit ipsorum
pharaonis ecce populus israel multus
et fortior nobis est Venite sapie
ter opprimamus eum et sic preposuit
eis magistros operum vt affligerent
eos oneribus hoc est q. hic dicit
in abscondito tempestatis probaui
te qm fuisti rebellis et incredulus
murmurando contra deum et moysen
seruum suum et aaron dicens quare
nos ascendere fecistis de egipto
Exo 20 et nu. 20 vbi dicit postquam
eduxit dominus aquas de silice ly est
contradicionis vbi murmurati sunt filii
israel contra deum audi populus meus

i intelige et g[?] stabitur te i terris eu
qui te si legem tuam meditatus fuerit vsq
si iudicium me vocando eum istis familia
rite sibi sit et adunata in vnum glo
ordinata si iudicium me s. observando
legem meam zaon erit in te deus vere
i nouus pater me fuit ille exo. 20
non adorabis eos neq; coles et subdit
eam dicens ego enim et non alius
sicut postea falsa dixisti de vitulo
conflatili exo 32 isti sunt dii tui israel
Dilata os tuum s. tibi adperendum
nocta et vetia et ego implebo illud
s. petitione exaudiendo et non audi
uit s. inobediendo et israel non intendit m
iurgiis et murmur de tot beneficiis
et dimisi vbi describit pena q multi
plex est p punitionem quae spiritalis que
minuit eum dr et dimisi eos s. sub
traxerunt desiderium cordis eorum i
p inclinationem fomitis adunatum
concordat illud apli ad roma 1.
tradidit illos deus in desideria cor
dis eorum in immundicia s. ibunt
in admirationibus suis i impetis
enormibus abipse inventa pena
s. subtractio auxilii diuini et dr
si ipse meus fu. s. meis praeceptis
obedienda subdit illud exponendo
israel si in viis i in praeceptis meis
ambu. que sunt vie p quas venit
ad vitam nisi ille ait 19. si vis
ad vitam ingredi serua mandata
principio forsitan d. forsitan non
propter mutationem hominis de bono
in malum propter q sepe subtrahit

promissionis affectus qui est subiecione s.
si homo perseuerat in bono inimicos eorum
humiliasset s. inimicitias eos redigendo
et sup tribulantes eos misissem manum
manum magnum meam i vindictam meam
inimici ipse pena et supplicium pelse
ne est dr inimici dei isti sunt iudei
puerisi qui promiserunt seruare le
gem dei exo 24 dixerunt omnia q
mandat nobis dominus faciemus et cum pec
fecerunt vitulum conflatile exo 32
et fuit tempus s. pene ipsorum in sem
i in perpetuum et cibauit eos in pu
tate eis beneficium dei vt gramineo
estimate offensis cum dr cibauit eos
ex adipe i exping vedine frumenti
s. interna promissionis eos ducendo
vel adhuc pt intelligi de hoc q
dedit eis manducare s. q legem exo 16
q.d. non obstante eorum rebellione
ipse dominus cibauit eos s. vel filios eorum
ex adipe deperiti q ipse melli
in rupe vel in locis petrosis sedum
terra promissionis et poterit dicm
dr terra fluens melle exo 3 pt
2 psalmus iste exponi de ecclesia mons
in qua crescunt vtrique s. triticum et
zizania vsq ad messem i ad electi obtin
macionem vt legitur ibi q zizania mes
sores colligunt zizania et mittent
in ignem et iusti fulgebunt sicut
sol in regno patris eorum sed hic

psalmus octogesimus primus

Deus stetit in synagoga deorum
psalmus qui cum inhebreo et i tribus

¶ Deus et in biblie nris et in oib⁹ ecclesiis
gau. et tribus tyrie psalm⁹ ab ipl⁹ et in
tell⁹ vt sup dominerin hui⁹ psalmi
dicun doctores hebrei et ⁊ quidam
parthici q ipse sit deus qui iniquos
iudices quorum augmentum malicia et per
sup hoc diuinum iusticiam et ⁊ hoc
esset sensus deus stetit in synagoga
i. in magna ecclia deorum i. iudicum iudices
cum vocantur dii in scpto vt exo. 22 vbi
ponit preceptum iudiciale q si q commo
dauerit amico suo pecuniam vel res
incustodiam et perierunt aut infeat et si fur
latuerit adhibeat ueniat ea pnet i. adhibeat
sed glo. ibidem et exercetur sequitur qui
dicit et si illi iudicauerint duplum re
stituet et dicit deus stetit in synagoga
sui q magnificat iudicium q omnium
deum et fecit clare videt et ideo subdit
in medio autem deus diuidit i. di
scernit in iudices eque vel inique
iudicant et iste iudicium iniquitatis
sequens ppha subdit usq q iudicatis
i. pnudicium iustificatis iniquitate
i. pte iniquum et in iustum ⁊ ppter timo
rem vel fauorem et facies pcorum sumi
tis i. personae maiorum acceptatis et
ppter eorum iudicatis iudicate egeno
i. egenum iustificate humile et pauperem
iustificate i. eum eum nostrum oscu
late eripite pauperem ⁊ de oppressione
diuitum egenum ⁊ et pauperem liberate
⁊ ab eo qui eum calumniatur in iure et
iste gemunus augmentando cotidie iudi
ces iniquos subdit nescierunt
nec intellexerunt ⁊ talia facere que permissa
sunt ⁊ iudicare egeno non ppter ignorantiam
eorum sed ppter cupidite cecitatis sicut
ignorat oia malus 2° exhibuerunt intra
nebris ⁊ cupidis et ignorantie ambu
lant i. peccatur iudicando gouebunt
⁊ in tali iudicio q iste oia aduersatur
dine iustitie reducunt ego dixi ⁊
in principio psalmi dii estis ⁊ vos iudi
ces dii estis principatum q executores
diuine iustitie et filii excelsi omnes
ppter dignitatem iustitie vel officii
vos autem q d. pterea vos non facietis vos
cecumili viuere et sicut vnus de pnci
pibus i. de angelis supbis ⁊ sicut lucifer
cadetis ⁊ adeo autem supplicium de quo
dicit psalm 140. Quomodo cecidisti de celo
lucifer qui mane oriebaris cur
diecadis in corde tuo pnceptum altendam
sup astra dei exaltabo solium meum
sedebo in monte testamenti
similis ero altissimo verum adinferni
ad terrenis in pfundum lacci ex
ponit adhuc de principe assiridum
vel deucifero cum capite et q
iniquorum iudicum damnandum erit
pequitate sue diuine ideo subdit
surge deus iudica terram i. habitan
tes interim quia tu hereditabis in
oibus gte i. oes gentes erunt tua he
reditas et laqueo vniuersum genus
adsaluandos glo ordinat dicit q
psalm⁹ iste sit de duabus naturis
⁊ diuina et humana vna quidem

psalmo ypsae expn ipi assipl i. syna
goge iudeorū quē dū xpm corpalr
vidit eū nō agnouit sicut ysaie
pdixit cognouit bos possessorē
suū et asin pseepe dō sui israel autē
nō cognouit me ysaie p. et sicb
glom ordinis est sensus tyrulli
psalmi iste supple attribuit assipl i.
synagoge iudeorū que ipe redimgu
it sūdē iuē intelligat que aute
nō intellexit et sic psalmi iste
monet vt xpē verū deū et ho
esse credat. Ecce hi pres inp
xpm de hoiem annuciantes arguit
synagogam que xpm nō cognō
uit Inz amonet xpm intelligē
esse deū et s. paup fiunt ibi iudi
cate egeno Inz pnia iustie pmis
si et penas malorū pdicit ibi
ego dixi Ancta pmū sic ypsa
annucians xpm esse hominem
et dicit deus stetit dicit glo ordi
dei nō est stare qui celū et terrā
implet qui est intra oia nō ēclusus
et extra omnia nō exclusus deū
enī celū et celi celorū nō capiūt
se palpa 6. sed ipse breuiter deū
hominē iudicat cū dicit deus
stetit in synagoga deorū i. in con
gregatē iudeorū vt filius s. qp
homo stetit qui fuit missus ad
oues que pierūt domū israel Inme
dio i. seos deos s. iudeorū ppl's
diiudicant s. pesonā discernendo
vna alia inhonorē alia honorē

sicut fecerūt Vn sequitur 2s Adiu. q. medi
vnū stetit quē vos nescitis et ideo
in fra dr Nescierūt neq; intellex
usque i. quā diu iudicatis iniqua
tē i. iudicatis inique et faciēs
peccatū sumitis q. d. mihi legem
mihi ypsae mihi heredē i. filiū
suū p et heres occidendus est iudi
cate egeno i. iudicate adhonorē
eū s. xpō qui ppter vos sū pre cū
nati esse voluit vt pupillus hu
milē et pauperē iustificate i. xpm
qui fuit humilis et pauper pstū
pdicate eripite vt pmissū est
iudicate gentiū de synagoga
dem s. sacerdotib; et scribis sed
eripite in omnib; dr. q. audit nec
illos inmunes absolve qui pmi
serūt xpm occidi cū potuissent
eū eripuisse a principib; qui timu
erunt turbas q. s. glom qui de
sinit obuiare cū pt ostendit Ne
scierūt q. si eū cognouissent
s. q. apls dicit vtq; dō glie nō
crucifixissent neq; intellexerūt
i. scire curauerunt In tenebris
ambulant i. caecati sūt sed p
hanc caecitatē omnia mouebūt
i. plenitudo gentiū ad fidē int
bit Iuxta illd apli caecitas exte
gringit in israel vt plenitudo gen
tiū intraret Ego dixi. q. pater
et loquit expte xpi vbi pmin
iustie pmissa et penas malorū

pdicit cū subdit Ego dixi dii estis s.
vos iusti estis dii principātē predopa
onē et sic dii estis nō p natūram
sed principātē grā et filii excelsi
i. heredes dei q̄ sit sensus vos estis
omnes filii ipsius excelsi Dicit glo
ridi Ipse p multiplices omnes accipi
unt qui mandata custodiunt s.
q̄ sūt dii et filii dei Vos autē sic
s. vos iniqui qui nesciebātur q̄ovie
mini sicut homines s. pedīces vel
sicut heredes s. primi adam et cum
qui suasione diaboli peccauerūt
et sicut unus de principib⁹ cadetis
i. sicut diabolus p superbiā sic vos
cadetis et tuē exposita ppte subd
surge dne s. amor tuē et iudica
i. damna terrā i. terrenos qui
in tenebris ambulant Quō tu
heredit abis i. oēs gentes s. tibi
tradituē eruntē tui heredites

Psalmus octogesimus secundus

Deus quis similis erit tibi ne
psalmi 92 cui q̄ omnes tribulationē
geōdiuie est talis tytle canticum
psalmi simpl et pax exsuperēs de
materia huius psalmi dicūt quidā
doctores hebrei et latini q̄ fuerūt
sit de hostib⁹ regni israel sed de quib⁹
hostib⁹ et quo tempe nō dicunt
quidā autem psalmū sed prim
exponūt de hostib⁹ israel ante in
gressū et pauci de hostib⁹ post in
gressū terre promissionis et ideo
dicit nicolaus de lira q̄ psalm⁹
iste ad litem sit principaliter de sennach
erib rege assiriorū cui postq̄ expug
nit samariā et alias gentes multas
de quib⁹ sēper regū 4° ca. 18 inducē
fuit pellere vt ē expugnauit terram iu
dā et exterminauit cultū dei israel
et q̄ hoc psalm⁹ iste diuidit in duas
partes primā ppha narrat hostiū israel
persecutiū malicia secūdā supplicat ne
vocet diuinū iudiciū ibi illis sicut
mediam Circa primū ppha magnitudē
dei collaudans sic dicit Deus quis
similis tibi primū laudē secundo letatur
deus ne taceas tibi et dicit huic
q̄ ca. huius induersitatis sit ex occasione
dicōis hebr. que sigt equoce silitudi
nē et tacetuitatē et quidā tūstu
lerūt vna sigficatōnē et quidā alia
est ig² sensus deus quis similis t. q.d
dii gentiū quos destruxisti sennach
erib rex assiriorū nō erant similes
tibi q̄ q̄ leg² 4° regū 19 in domo
ezechie regis iuda vbi dr̄ vere diue
dissipauerunt reges assiriorū gen
tes et terras omnū et miserunt
deos eorū in ignē nō erant dii sed
opa manuū hominū ex ligno et lapi
et sic dicit ppha in ppōito deus s. in
potencia ministrātis ne taceas s. de
ferendo in iuriam t. p sennacherib fē
qui misit nūcios ad ezechiam regē
iuda dicens deus tuus in quo habes
fiduciā neq̄ dicens nō tradet ierusa
in manus regis assiriorū neq̄ cō
pescuit deus s. a vindicta regis assi
riorū et suis infligenda et cum

subdit Quo ecce inimici tui s. sanaca
rib cum assiriis et aliis gentibus
conuenerunt i. cum spiritu et rubis
humoris venerunt vel et inimici do
nt intelligi denuncios quos misit
rex assiriorum cum manu valida ad
ezechiam regem nisi quos pertinerunt
ysaiae prophetae vt loquerentur eis sym
bolice et non indirecte ne populo qui erat
sup murum audiret et tunc
rabsaces nuncius senacherib clama
uit aduersus qui erant sup murum
voce magna et sic audire verba re
gis magni assiriorum no vos seducat
ezechias hoc est q. hic dicit Quo
ecce inimici. et qui oderunt te exau
terunt caput s. superbiendo sup populum
tuum maligniauerunt consilium i. malignum
consilium dederunt sup populum tuum et co
gitauerunt ge sacerdotes tuos et le
uitas de quibus dicit scriptura Vos sacer
dotes ministri dei nostri dicit
vobis dicit dominus ecce consilium ecce medi
tati sunt iniuria dicentes s. adiuuet
se ezechias et disperdamus
et delebimus eos vt non vocentur gens
amplius et non memoretur i. in memoria
veniat nomen israel vbi i. in futurum
q. d. Sic iudicetur delebimus eos vt in
futurum deneat israel non sit vbi memo
Quo cogitauerunt vim inimicis. sit
i. vim inimici fuerunt cogitantes malum
aduersus te testamentum i. firmum
pactum disposuerunt s. confederando
se ad destruendum terram et templum
cultus tui Quia s. gloria ordinatum
testamentum in scripturis non solum di
q. non vt in testamento mortuo sed et omne
pactum vel placitum inter duos testa
mentum vocatur sicut laban et iacob
testamentum fecerunt Gen. 31. Tabernacula
ecce exposuit quo studio
maligniauerunt audite qui sunt
maligniantes dicens tabernacula
idumeorum i. qui idumei sunt de
filio esau qui est esau filius isaac
Gen. 29. et sic est sensus contra
uit aduersus te tabernacula
idumeorum i. habitantes in taber
naculis idumei i. filii esau Quia
sicut esau odiebat fratrem suum iacob
quaerens occidere eum Gen. 27.
Sic idumei descendentes ab esau
odiebant filios israel descendentes
ab iacob et ismaelitae qui descen
debant ab ismaele filio abraae
Gen. 16. qui genuit sibi agar de ancilla
sua vt habet hic israel et psequebantur
filios israel qui descenderunt
de israel sicut ismael psequebatur
israel vt dicit apostolus ad Galatas
4. Moab iste fuit filius lot sicut
et ammon qui erat infra ponit
pro filia maior ipsi lot cepit
apud suo filium et pepit nomine
ammon vt legitur Gen. 19. iste
duobus filiis lot denominati
sunt isti duo populi moabite et
ammonite qui et psequebantur

et odiebant filios israel imponentes eis
licet falsa quæ tulissent parte terræ
ipsorum quam ascenderunt de egypto Vt
habet iudicum 1a. et agaraeni isti sunt
filii agar. mmtes ysmahelite et fuit eidem
etiam ysmahel et vocantur hic agaraeni
ismaelite primo contra gebal dicat hunc
quod de isto gebal non habet clare ovigo
in forma fuerunt sabai filiae seyr horrei
de quo habet ca. 36. quod nomina
habitacula sicut viventium in primo
ni ergo descendentes de iobel oderunt
filios israel sicut et edumei habita
tores montis seyr et amon expoli
tum in primo verbum. et amalech fuit
filius eliphaz primogeniti esau quem
genuit cum concubina Vt pz gen 36.
et ponit hic quod populo qui abeo descen
dit amalech populus iste primo invasit
filios israel in deserto postquam egressi
fuerunt de egypto Vt patet exo 1a
et israel vicit eum et idcoquod fuit inter
exercitum semacherib regis assiriorum
cum babilonibus tyrum in medio regno
nam hiram rex tyri fuerunt con
federati populo israel tempore salomonis
Vt pz 3 regum 4. cum postea iunxit
se adversus assiriorum qui israel Cum
assur. rex assiriorum qui et senach
erib dicitur 4o regum 19. venit cum
illis c. milibus ducendo eos secum Vt
habet ysaie 62. in egyptum descendit
populus meus vt colonus esset ibi et
assur absque omni causa calumniatus
est eum Cum assur. rex assiriorum

qui et vocabatur senacherib Vnde osee 12
in egypto descendit populus meus et assur
venit cum illis fecit fuit in diluvium
filius loth hoc non dicitur propterea quod
filii loth fuerunt principales in isto exer
citu quia rex assiriorum fuit principalis
vt deus et sed dicitur eo quod ipsum venerunt
in diluvium quia populum israel Sic illis
2o pavus ubi quaerientur populi super
hostes israel invocat divinam iusticiam
Dicens sic illis sicut madian cum
victus fuerit madian per manum gedeo
nis uni fortissimi Vide iudicum 8o
et ysaie quos deus miraculose debellavit
Vt legitur iudi. 7. a. et 8. quod sisara
ducem exercitus chanaan interfecerit
iahel uxor abel in cuius tabernaculum
fugit cum esset pax inter eum et barach
qui tenuit bellum deborah quem debborah iudi
cavit populum deus israel Vt legitur iudi. 4
et sicut iabin fuit rex chanaan cum
dux exercitus fuit sysara et bella
fuerunt civitatem torrentem cyson et
barach cum decem milibus pugnatorum
vicit regem iabin Ideo dicit fiat illis
simile sicut tu fecisti madian et cy
sare ideo deus iudicum 4. torrente
cyson trahit eos diluvium cum
runt in endor endor est nomen loci
vnde fuit illa mulier phitonissa quam
consulunt saul post regem 18. et bellum
aliud fuit ibi istum locum ideo dicit
Dispersum. fuerunt Vt stercus terre
et corpora fuerunt putrefacta in campis
et non erant sepulta pone principes

eorū s. illiriorū supple sicut posuisti
oreb et zeb qui fuerūt principes madi-
anitarū quos interfecerūt vivi effugerūt
tūc potentiores capiti eorū id gedeon
vt patet iudicū 8. infine et zebee et
salmana fuerūt reges madian quos
gedeon vir fortissimus minus sua
interfecit vt patet iudicū 8. omnes
principes eorū s. populorū predicorum
qui dixerunt hereditate i. regnum
iniquum erat sanctuarium i. sem templū dō
domus meus pone illos vt rotam i.
nō sint stabiles in eo qd cogitant
et idē sub alia similitudine repetit
subdit et sicut stipula ante faciem
venti q.d. sicut stipula nō potest
resistere in facie vel pōtra venti
sic facinus et eis vt et ipsi tibi re-
sistere nō possunt et sic fem fuit
qd ingalus dō venit denocta in
castra illiriorū et percussit in ere
centū et 8 milia vt hēt a zeg
10 sicut ignis ex magna parte
et sicut flamma qd in silva dei iudicio
dicunt silua peccatū et mōtes
superbia dicunt incendunt ita persequeris
illos in tempestate tua i. in tuo iu-
dicio qd est impetuosū et grave sicut
tempestas et in ira tua i. in iusti
ultime vindicte tue turbabis eos
penis et tormentis Imple facies
eorū ignominia i. confusione qd im-
plerū fuit cū exercitus semeq
rib et confusione dissoluti fuit

et quaerent nomē tuū dne hoc nō
pt ad litem intelligi de sennacherib
qd iste post confusionē nō quesiuit
dō sed adiuratus ydolū vt patet
4 regū 19 sed intelligit qd iuri
de quibusdā qui interfuerunt qui
considerantes dei istū potentiam
quersi fuerūt erubescant s. de sine
milie hoc intelligit iuxta de sine
s. sennacherib et alias in milieni ob
stinatis erubescant de sine milie
s. in futuro iudicio et conturbentur
s. diversis penis quas patientur
in secū seculi i. in eternū et confundā-
tur s. de pecatis et pereant s. in penis
et tormentis et cognoscant s. p
pene experientiam qd nomē tuū
dō s. qd modo nolunt scire tu solus
altissimus et nō dii gentiū quos
ipsi infideles p altissimis coluerūt
psalmus octogesimus tertius
Quam dilecta tabernacula tua
psalmus ga cuius titulus est pro filius
in diuisionē ideo advertendum sup
torculariis filiorū chore demata
terra huius psalmi dicūt doctores
hebrei qd psalmus iste exprimit
desiderium filiorū israel existentium
in captiuitate ad templi reedifi-
cationē sed dicit nicol de lyra
qd psalmus iste magis exprimit de
siderium sanctū in hac valle lacrimā-
rū degentū et ad gaudia superna

ciuitas inhabitatio inquarum persona dicit
ypsa infra psalmo 119. Heu mihi quia
incolatus meus deaquorum numero
fuerunt filii chore qui habebant
spm ypsi qui canebant hunc
psalmum sup tabernaculis i. sup colle
cta vindemie i. in festo cocus vel
collecte qui fiebat xx die mensis
septembris vt habetur Leui 23. et
nu. 29. in memoria vel pocius
figura collectionis sanctorum in prima
et ex hoc patet sensus textus et ad
hunc intellectum gaudet glo. ordi
que dicit quantum michi in hoc psalmo
de visibilibus tabernaculis et ideo pa
tet tabernacula glo. ordina intelligit
ecclesiae patriae tempie et ypsilinea
re intelligit filios sui imitatrices
crucis xpi et est sensus psalmus
iste suppli dirigere nos in finem
i. in xpm ypsum filiis chore i. im
mitatoribus crucis xpi per tabernaculis
i. per ecclesias in quibus sunt presentiae
tribulationum que bti dicunt tabernacula
qui sicut fructus vue vel oly
ue in tabernaculis emanant sic in pssu
ris ecclesiarum merita sanctorum patet
que in pace habentur. Sic inte
rio ypsi in hoc psalmo est mone
nos ad amorem eternorum. Anima nos
habet pces primum agit de in
extimabili desiderio eternae do
mus dei. Secundo ducit quomodo auxilio
dei ad domum dei pueniendum. ibi
Beatus vir cui. Tertio humiliat se et ornat pro
hunc domus in habitatione ibi Dixit de
virtutum ypsi 18. Suspiramus de ta
bernaculis sui patris ecclie presentis
in eterna tabernacula sic dicit
Quam dilecta i. valde dilecta sunt
tabernacula tua dicit in psalmi ypsi
diuersos sanctorum status et diuersi
sanctorum merita dicit dico in domo
patris mei habitationes multae sunt
Io. 14. Quam pulchra tabernacula
tua iacob Nu. 24. Dicit virtutum
i. angelorum concupiscit et fatigatur tabe
rnacula et deficit i. in mei desiderio
languet ideo sponsa admirat
pulchra iacob i. virtutes angelorum
Cau. 4. dicens Vulnerasti dilecto cor
meum soror langueo Deficit in cor ani
mea sic tandem in aria de cor
dis intellectus et affectus hoc deficit
ad ipsam cognitionem et dilectionem
beatitudinis celestis dicit apostolus quod oculus
non vidit nec auris audiuit nec in cor
hominis ascendit que preparauit deus diligentibus se Ad Corin 2. Vel taber
nacula sunt in patria ecclia militantum
et tabernacula ypse sunt militantum
et quia militia est vita hominis sup terram
Iob 7. ideo patet esse sensus Quam dilec
ta sunt patria ecclie militantis q. d.
anima mea pt concupiscit exponam
vt supra. Sed ne credatur quod huiusmodi
desiderium sit sine quo sic deficit
et amore languet sic sine eius

dio et exultacoe ideo subdit
psalm dicens cor meum i. ro vel in
tellectus vel pars intellectiua et
caro mea i. pe sensibus seu sensitiua
exultauerunt indeum viuum qd forte
anime motus reddunt qmodo
in corpore sensus in deum viuum i.
qui dat viuere qd ipse est vita et
veritas et cum subdit etenim
qd passer i. ro penis vrum volas
spe fide et caritate inuenit sibi
domum s. celestis cedie dns glo
ordinem aguia similiudo sicut
cum passer desiuit siluus et in
uenit domo letat vbi no timet
insidias iri anima iam secura
letat indomo cedie celestis vbi
mors vltra no erit neq luctus
neq clamor quia p abierunt
et turbur i. casta caro supple in
uenit nidum i fide et sformatae
sacramentorum cedie vbi reponat
pullos suos i. fructum bonorum opum
pque salumbunt pnt qd dr delere
tione et in fidelibus qui et si bona
opa degenere fecerunt tm et in
gnum fidei no reponunt et ideo pcas
pmium eternum no recipiunt vel q
ln passer i. locum adquiescendum
q. d multo magis ronalis natura
lpe locum in quo quiescat et ipse
locus est in beatitudine celesti pnt
qd subdit psalm dicens altaria
tua dne vrum i. angelorum
supple sunt illa in quibus quiescunt appe
titus humani et vocat hic altaria
electorum gloriam in quibus iugiter
offerunt laudis sacrificium rex
meus qntum adgulcumcionem
deus meus qntum adiucunditatem beti
qui i. in beatitudine celesti in sola i.
pcetua laudabunt te dicit glosa
laudabunt te hoc est ibi totum negocium
secum no est necesse que maior est
omnium humanarum actionum cui finem
et qd ibi nullus indiget et dicit glo
beti qui habitant et postea laudabunt qd
ois beti laudo vel laudando est beatus
laet tela vbi nos habemus in sola solorum
et dicit qd tela sunt pacuitate apte
post et pr hoc sero contulit semp
et ex hoc patet qd ista psalmus adlucum
no pt intelligi de domo do in iaulem
qd no fuit laus pcetua post reditum
psli vel deceptionem babilonie qd
templum tunc reaedificatum no durauit mul
to annis et duobus et medio tempe
fest fuit interruptio tempe antiochi
illustris qui posuit ibi abominationem
dum ydolum et fecit ymolari eunuchos
suillas vt legt p machabe i. beatus
vir pars vbi psalm ondit qmodo
auxilio ad domum dei pueniunt dicens
beatus vir s. inspe que est certa exspec
tacio future beatitudinis cuius est
auxilium abire i. ire et labores hui
mundi ascensiones i. gradus vrum
p quos ascendit in corde suo dispo
suit i. ille cuius est auxilium abire

Sed vbi in valle lacrimarum i. in statu penitentie
vite in quo est meritum et demeritum et
exponens q̃ dixit subdit in loco quem
posuit s. deus hominibus vt ibi pecca flerent
pure ergo g. beati qui lugent Et eum benedicit
gratie s. gratie s. remissione culpe dabit
lacrimarum s. xpc qui legem euangelicam
que est gratie p̃mulgatio dicens penitentiam
agite ergo q. Sed q̃ preter hec bene
dictio exponit et subdit plenum s. fidelem
s. proficiendo in augmento gratie donec
peruenitur ad statum glie et subdit vide
bit deus deorum in syon i. sanctum angelorum
et electorum qui dicuntur principatus
vt sup̃ dictum est Dnc deus virtutum 2. pe
vbi venit ipse p̃ ipsa se humiliando
orat p̃ hui modi domus inhabitatione
et p̃mo illam orationem prosequitur 2o ideo
mendicatione illius domus dei reuerentiam
ibi q̃ melior Circa p̃mum in psalmo fi
delium in hac valle lacrimarum penitentie vite
degentium sic orat dicit deus virtutum
i. angelorum quibus me sociari cupio
vt sepe dictum est vel virtutum s. dator p̃
quas ascendit in syon exaudi s. p̃ p̃
ducatum ad hanc beatitudinem fluentibus
peccata i. passionem ostende q̃ propitius deus
iacob ad hominem vel iacob i. in p̃nti vita
luctantis p̃ deo nostro s. de insultu
temptationum aspice deus s. peccatorum
tuis accipiendo vnum oculum quo respicit
dominus ad abel et ad munera eius et hoc
p̃ xpm ideo subdit et respice in fa
ciem xpi tui hoc quidam exponunt de
dauid qui fuit xpc dominus cum illis gaudet
dat zaby salomon qui exponit hunc
psalmum de templo in certam laetitiam
in quantum qui p̃ nobis passus est
pecunia meritum omnes ordines ecclie et
studium ipse q̃ ecia suis ordines in
hoc concludit dicens p̃ domum dei
p̃ Quia melior vbi reuerentiam
ad mendicationem domus dei dicit q̃
melior est dies vna q. d. ideo ora q̃
melior est dies vna s. que est in mo
bilis dies eterna que oriri nescit
vel occidit dies in qua eternus que
non virget cristinis naturalis tunc
s. celestibus sup̃ millia dierum qui
finem habent quos mundus desiderat
et elegi abiectus esse s. opinione ho
minum vel abiectus et p̃ humilitatem
magis s. elegi abiectus esse in domo dei
i. in ecclia p̃nti vite magis quam
habitare i. quam potens et inter
pecores in tabernaculis peccatorum i.
in glia sedi q̃ mirum. quia p̃ius sub
uenit et offert gratiam et veritatem
quia postea coronat diligit deus
s. vt credenti det q̃ p̃misit gratiam
p̃ misericordiam in p̃nti et gloriam s. p̃ visionem
s. in futuro vt p̃misit dabit dominus
sed quibus quesso dabit certe his
qui ambulant in innocencia et
hoc est q̃ subdit Nonne p̃ibit bonis
eos s. gratie et glie de quibus p̃misit.
est eos s. qui ambulant p̃ viam innocen
cie s. p̃nti vite sui culpe dicit
glo ordinaria Et ergo restat nobis
in tempore pressure vt illic
p̃ueniamus vbi melior est dies

vnu qd hic diarū milia dicit glosa
sp̄ue iudiū et ideo concludit ppha
dnē veritū q tantū facies que om̄
dici nō possunt Beātus homo s. ponē
do spem suā in te dnē nō in hoīe
q maledictus qui confidit in hoīe Jere
ma. et subdit ibidē bēdictus vir qui
confidit in dnō q est q hic dicit be
atus homo sequitur lra

Beātus psalmus octogesimus quintus

Benedixisti dnē terram tuam
psalmus sed cuius in hebraico est tale
est tyrke ad victoriā filiorū chore
pe intitulacōe secundo victoriā
filiorū chore canticū et est veus
q eadē sunt que patet exsupdicis
demirabilia hui psalmi dicunt
doctores hebrei q sicut p̄cedens
p coē est de magno desiderio ppli
ut inbabilonia caperent ad edi
ficandū templū sic psalmus iste
totus est gratiārū actio pro reuocatione
ablati modi caperunt de pri
tate ut p̄ceptio sed hūc in
tellectū verbis magri dauid dicēs
nō loquitur de ppl̄o ut q vnquā
habuerunt pacē tranquillā post re
ditū de caperuitate babilonie
et tū infra dr̄ versu 8. Audiā quid loq
pacē in plebē suā vno ppl̄o fuit
frequēter p̄phetat ad edificationē
templi ut patet in lib̄o p̄o esdre
et in reedificatōe ~~templi~~ muri
ierlm nō habuit pacē inimi
co q vna manu faciebant opus
et alia manu tenebant gladū et
edificantū vnusq̄q erat gladio ac
cinctus vt dr̄ ibidē ppl̄o reuertente de
babilonia reuersus qui frequenter
seruiuit subtributo primo regib̄
persarū post regib̄ grecorū vt
patet exhibris esdre Jere et machā
et exposcipho antiqui vsq ad modū
tempus cū iudas machabeus et fratres
sui eos habuerunt demanu an
tiochi nō p pacē sed p magna
bella et ideo psalmus iste poenitē
tiālis actio sine ~~[illegible]~~
ppheci deliberatione humani gene
ris p xpm fōta et ad hoc concordat
glo ordinā que dicit q psalmus
iste sic fētus de primo adventu xpi
p quē fit bēdictio omniū gentiū
et p pcōm primorū parentū maledic
cioni subiacebāt et ad hūc modū
tū glo ordi exponit suū tyrulū
qui talis est in finē filiis chore
p̄o et est tertius psalmus iste dirigēs
nos in finē i. in xpm p quē fit
bēdictio filiis chore i. imitatoribus
crucis xpi. Concordat ad hanc benedic
cōem data p xpm et dicit mo
dum q q liberatio ppli ut q
caperunt babilonie erat figura
libertatis future p xpm deum
ideo ppha placuit in hoc psalmo
veritatē liberationis vt ondat
convenientiā figurati et figure tres
hic partes primam ponit gratiārū

decio p liberacione populi israel de captivitate
babilonie quam fecit deus disponente
cyro rege persarum vt legitur esdre primo
primo perfecta libertatem per xpm
faciendam ibi Convertere nos primo li
bertatem perfectam per xpm futurum
prophetice describit ibi audiam quid
Circa primum sic dicit benedixisti domine
terram tuam i. iudeam id est ecclesiam quam
de dana benedixisse quia ad deum reduxit
populum suum israel de captivitate babilo
et quomodo benedixerit subdit auertisti
captivitatem iacob i. populum israel de se
dentis israel iacob Remisisti iniquitatem
plebis tue sed peccata fuit captiua
in babilone operuisti i. abscondisti
vel texisti omnia peccata eorum s. ne
ipsum impulsum videres ad punienda
obtegisti omnem iram tuam i.
penam eis debitam deposuisti mitigasti
auertisti scilicet eos a bona indis
cretione tua i. ab influencia gratuita
penarum glo ordi exponit debitum
dicendum data a xpo vel per xpm sic
sed benedixisti s. o pr celestis terram
tuam i. hoc est interna habitantes
s. per xpm adventum Auertisti ec.
iacob i. omni populum captivitatem
i. eos qui nunquam captivitati erant
Convertere nos Deus pater vbi quantum
per perfectam liberationem quia per xpm
erit futurum cum dr quare ad re
magis cognoscendum et profectus
amandum et sem fuit predictum

per xpm que figurate et obscuriter
veteris testamenti in se adimple
tam ondit ipse dicendo Luce 8 ecce
ascendimus ierosolimam et consuma
buntur omnia que scripta sunt Et auerte
ira tuam quia sem fuit per xpm passio
ne glo ordi ira dei est omnis pe
cuniam potrum nunquam incertum quid non
et idem expressum denuo repetendo
subdit aut extendens quid vtique non
auertit quia xpc infra certum tempus
erit primitus vt licet dicatur quia
intra eadem abbuerisse fuit super populum
tuum et super vrbem sedem tuam et consu
mere punitione et finem accipiat
peccatum et delere iniquitatem et adducere
iustitiam sempiternam et impletur
visio et prophetia et vngere sanctum sanctorum
et subdit ibidem et post xl ebdomo
occidetur xpc Ecce 29 adhuc vnum
modicum est et venet desiderium cunctis
gentibus quia exponere aduentum de xpo
a doctoribus hebreis quia latinis
Deus tu conuertens s. a nos per tuam
benedictam incarnationem vuificabis
nos quia per xpm aduentum fiunt omnes
vuificati sicut in adam omnes eius
mortui dicit apls Sicut in adam
omnes moriuntur ita et in xpo omnes
vuificabuntur adorna vt et plebs
tua letabitur in te non in se nec in alio
re Ostende nobis domine misericordiam tuam
s. per xpm aduentum incarnationem quia propo
nendum sua misericordia sicut olim populum
ostendebat sua iustitiam et illud
salutare tuum i. xpm per quem nobis ad
salus data est adhuc hoc sem credi

qe vt venit plenitudo tempis misit
deus filiu suu Ad Gala. 4. et ideo
dr. mstra psalmo 84. Misericordia et veritas
obviaverunt sibi iustitia et pax osculate sunt
versus et expositiu pme pricule
Audri q' loqt pmis vbi ppha pferm
liberacione que p xpm erat futura
pphetice describit xpi incarnacione
1° incarnacionis modu ibi Veri
tas Circa pmu sic dicit Audiam
attente intelligam q' loquat s. p
interna illuminacione et strictim q'
sit illud subdit Quoniam loquet pace
et ideo xpo nato Angeli leguntur
cantasse Gloria in altissimis deo et
in terra pax hoibus Luca 2° Et dic
in plebem suam quantu ad ppm istu
quem et sup scos suos s. quantu ad
alios ppos istos et in eos qui ex
corde credunt in xpm Phileb et
in tristicos Levi Lect. et no quercat
idolatria i. idolatria que pu
magna pte inducuntur xpi contra
ut pueri pphecia q' hat Zachari
13 et erit inde illa dicit dominus exer
cituum disperdam ydola eorum de terra
Verumtamen pte timentes eum salutare
ipsius s. xpi s. erit convertentur pte
timentis i. pte iudeos qe apud
alias nationes ydola colebant et
timebant sed mundi deus erit
notus et colebat et timebatur
vt in habitat gloria s. xpi in terra
nostra qe gloriam eius vidimus qi
unigeniti a patre gratia et veritas
obviaverunt sibi et simul queren
tur in persona xpi qe promissiones dei
xpo incarnati fuit et p veritate
dei promissiones prum impleuit hoc
illud q' dicit apls ad Ro 15 dico
ergo ihm xpm fuisse ministrum
circumcisionis scilicet veritate dei
confirmando promissiones patrum
sup oia honorare deu iustitia et pax
osculate sunt scilicet se in corde xpi
qui iustitia sancte fecit p nobis sag
vinte eius pacificans ea que sunt
in celis et in terris Veritas hic
quemadmodum describit incarnacio
nis siue nativitatis xpi modum
dicens Veritas i. xpe qui de se ipo
dicit Ego sum via veritas et vita
Io. 14. de terra autem i. de virgine
benedicta xpe mat est que in quam
virgo benedicta vocata est terra sua
q' ipsa terra et germinet
salvatore et locus sci ppha qi
simili qe sicut terra pfert fructu
suum absq; omixtione maris et fluc
sic benedicta genuit xpm deum et ideo
dr. e ysaie 42. et descendit sicut
vgultum coram eo et sicut radix de
terra sitienti i. de virgine nato secun
dum carnem humili semine Doctores
catholicos et hebreos antiquos
et iustitia i. xpe de semina nostra
et vt iustitiam de celo prospiceret et
vt homines iustificarentur ad deo
vel iustitia i. pr nostra vel tota
trinitas benedicta de celo prospexit
s. disponendo vt filius dei verus
homo phoie satisfaceret et tuc

qm̄ v̄ rmē ita bn̄dcā terra s. vmgo glo
riosa secundata fuerit subdit dicens
dabit dō dabit benignitatē i. grē
plenitudinē dnīc angelo. hnc grā
plena luce p̄ et terra nra i. vgo
bn̄dicta que fuit terra sicut noe
dabit fructū suū i. xpm̄ p̄ quem fruc
tu bn̄dictū Justicia ante eū ambu
labit adversū pt̄ intelligi ille scis
cetus in vtero p̄cursor dō Johes
bap̄ qui dr̄ quēdam iustitia q̄ via
pmē p̄ quā fit iustitia p̄dicauit
vnde dixit deo xp̄o ait Si venit
ad vos Johes in via iustitie et nō
credidistis ei ponet in via s. pmē
gressus suos s. vt hoc ondat fēo
q̄ alius p̄dicat verbo q̄ adversū
Johes bap̄ aspam vitā duxit in
vestitu et victu vt leḡ mt̄ 3 et
ideo qm̄ iudei miserunt ad eum solos
sacerdotes et leuitas ad Johem vt
eū interrogarent tu q̄s es non
sū helyas nō sū ppha et ait ego
vox clamantis in deserto dirigi
te viam dnī sequit̄ lītā

psalmus octogesimus quīt̄

Inclina domine aurem tuam
psalmus gr̄ s. omnes vocationes
talis est titulus ouō dauid psal
iste q̄ est cantū qui noīe ordinis
intitulatur p̄mus fuit 16. exaudi
dnē iustitiā meā secundus alii tres
inquo s. glom ordinatū xp̄o dei
filius et hominis vnus deus ex
istens cū p̄ē in forma seruī
ovat adque nos omnes in forma dei ovat
cum xp̄o p nobis ovat in nobis et orat
a nobis ovat p nobis vt sacerdos
noster ovat in nobis vt caput no
strū ovat a nobis vt deus noster
et sic xp̄o in hoc psalmo p nobis ora
uit sicut et p nobis crucis passionē
tulit s. p nostra salute nō p sua necis
tate sicut et lazarū flevit vt do
cuit nos hyē equitatē xp̄i Sic
et in egiptū fugit vt stulte teme
ritatis in pmeuet audacia et sic
intencio huius psalmi est monere
nos ad orationē magis ni de liva dicit
q̄ quidam mī doctores et a hebrei
exponūt hūc psalmū de ipso dauid
cū esset in persecucōe saulis sed
q̄ hoc posset ad hoc facile applicari
psalmus iste tres habet partes inp
ppha in persona xp̄i ovat p ecclie
ecclie introducens ppha omnes
gentes adorantes ihū ovat p
omnibus gentibus ibi deus meus dnē
ihū ovat p se hoīe fēa memoria
passionis sue ibi deus iniqui
xp̄o iḡ in forma seruī humiliter
ad patrem orans sic ait inclina s.
in infirmo et humili aurē tuam
i. clemenciā tuā in exhibe s. in
meis membris et exaudi me
s. oplendo mea desideria quō in
ope i. abilio nō hīs opē vel aux
iliū et pmp s. pme sū ego dicit
glō ordinā milli m̄ deus inclinat

tuam sua i. tuae clemencie qui fuerat
se opt vel auxilium ab aliquo nō hab
et pauper in se et Custodi loquit
ep ad unctu sibi cor vt vocat animam
meam i. vitam meam Quia sanctus sum
hoc pte quenit xpo qui est sanc
tus vt hat dnm. q. Filium
fac servum tuum dicit glo ordinat
nō liberum servum sicut fuit adam
et dicit xpe se servum p humilitate
qm formam servi accipiens
in similitudinem hominum factus et
habitu. 2o Deus meus sperantem
in te p. defuturum corpis glificat
cione qm alia spes in xpo non
erit qm ipse fuit verus oplhensor
vt dem est sup in silio tuo vel
explona membrorum pte exponi sic
lect q.d qm exhoc nō est salus mihi
exprte Si exponit de David addictum
huic est sensus Quia sanctus sum i. innocens
ergo similes et ideo dixit dō saulo qui
adducere et vide qm nō est in manu
mea malum neq iniquitas neq peccatum
erga te p. Deo 2q Miserere
mei tota die i. pseuerantes omni
tempe lactifica animam servi tui in
passione tristem Quia ad te p. deuate
orando qm p humilitatem omnino est
clemencia mentis in deum dicit glo
ordinata Vide ascensum p. quali iste
orando ascendit qm primo dri oque
et pmp inde sanctus postea clamans
tunde laudat ad deum cogitum est
verborum collacio custodi sem Ad

tuum fac spiritum misericordie clamantem
lactifica servum Quia tu dne suauis
et mitis suauis ad suscipiendum pe
nitentem mitis ad quercionem peccatorum
expectando dicit miserere mihi p. ad
consolandum omnibus imaginantibus
te Auribus pape nō tristare perit
ordinem suum suscipiendo michi effec
tum ordinis mei Indica 2 bulliorum
mea dicit glo ordi quom dicit se
clamasse quom exaudit est cum
clamor solet excedere seu procedere
exaudicione et ita quercio ogm
tristes qui et ante clamaverant et
postea exaudiunt 2o et filius tui
in diis dne dicit glo quocumq modo
accipiatur dii nō est filius tui in
essencia vel in operacione ideo subdit
et nō est secdm opa tua i. non
est deus qui possit ea que tu po
tes et qm nō est tui Omnes gen
tes dicit glo Si est gens quam nō
fecit deus illa nō orabit nulla
autem est quam nō fecerit deus qm
fonte omnium generum idem et
eadem fecit deus et sic ipsa p
veram vocacionem generum annun
ciat et sic est sensus Omnes
gentes i. multi de omnibus gen
tibus qm ita in plerum est illud qua
lacpe p. Aborta solis usq ad oc
casum magnum est nomen meum in
gentibus et in omni loco sacrificatur
et offerunt nō meo oblacio mun
da et glorificabunt nomen tuum

idest glo. pdicabuit et ista vocatio
gentium incepit cum natus est ihc in
bethleem unde et tres magi venerunt
in iesulem dicentes ubi est qui natus
est rex iudeorum 2° Cum magna
est tu. s. in magnitudine moli sed veru
tis et dn infinita magnitudinis eius
non est finis psalm 1xxx Et faciens
mirabilia et non est sine opa tua ut
pmissum est tu es deus solus et in nu
merabilibus eius veritate dicens
tn scendentibus cognoscit et ignorabis
et ipse est deus solus et non alius
Deduc 2° pars ubi ouenientes
poribus gentibus iam adoratoribus et
laquit xpus hic in mbris et d. gentes
venerunt et ut non possint deduc
me dns s. ne eadem in via tua i. in
lege et pceptis tuis et ingredior
i. pficiam in veritate tua i. in veri
tate vite ate tuadira in lege letet
cor meum s. exterius solacia ira tua
ut timeat nomen tuum hic addit
ut excludat laticia vanum que est
sine timore dei Confitebor tibi
dns deus glo ordi ille in toto cor
de confitebor qui tota spe pono in
dno et glificabit incrementum i. in
crementum beatitudis hoc est unde le
tet cor hic in via et unde timet
nomen do et pter illa spe quia spe
i. ad id et hic dicit Confitebor
et mia tua et in quo mia sit mag
ondit eis subdit et christi dicit glo

ordi phoc et dicit ex inferno inferno
ri intelligimus tamen duo inferna
esse supis s. et est in hoc mundo ubi
est dolor et luctus miribilius et
mortalitas de quo supiori inferno
ruit ad infernum infernum unde cep
tum in sing vine testamenti filii
dei et et dicit zachirie 9. Tu quoque
in sangne testamenti tui emisisti
vinctos tuos de lacu in quo non est
aqua vel et glom ordinem pisernum
possimus intelligere illam interi
orem pte inferni ubi sepulti sunt
illi dnes de quo legit luc 16.
qui cleuant oculos suos vidit abra
ham a longe qui cum aliis iustis erat
in libo s. in inferno supiori deus
in qui insurrexerunt 3 pars ubi
ouenientes xpus orat pse hore
fera mencione passionis sue dicens
deus s. pr celestis principi s. pnci
pes sacerdotum scribe et phariseis
insurrexerunt sup me s. ut dicunt
de me et aut est morbus or. vlro
et synagoga porencium i. congrega
cionem sacerdotum et pontificum
quesierunt animam meam ad hoc
hoc fuit fem et et leg. 10. 19. Ita
collegerunt pontifices et phari
seis et cogitauerunt ut me
facerent eum et non potuerunt
deum dicit glo ordinem hoc scele
ratis mentibus semp pueniet et

tu dne deus miserator et mise
ricors s. natura precedens s. suy mali
cia exspectatione pmag et multa mie
s. ipis quarlis et veritate s. in pmittis
respice in me s. horam et miserere
mei i. meorum pquibus ego passione
et morte sustinere volo Di impiu i.
potestate iudicandi et hoc est q dicit
veritas eum de iudicio dedit filio
et dicit xpe data est in omnis po
testas modo et interim hoc est q
hic petit di impiu tuu puero tuo i.
xpo in nocenti s. vt tu iuste tempus
precandi et venit tempus impiandi
et iudicandi et filium fac i. resuscei
tet post mortem et passionem filium in
ancille tue i. virginis bndte quem de se
ipsa dixit ecce ancilla dni Luce i.
fac mecum signum in bono signum s. re
surrectionis post passionem et mortem
et hoc fuit signum Jone q. 12. et
hoc ipsum fecim in scripture s. xpo fiat
iste in manibus vt videant q me
derunt s. scribe et pharisei et gau
dent s. in iudicio furiose q fusione
horribili qui modo nolunt salubriter
gaudere Tu dne adiuuisti me
s. in certamina passionis et gaudet
et me s. quia tu adhumanitatem
ne intrantem passione deficerem glo
ordinem exponendo hunc versum dicit
reliquum sed signum in bono pquam
et vt qui diligent et spes credentium
gaudeant et ideo illa pars
dicens fac mecum sequitur

psalmus octogesimus sextus

Fundamenta eius in montibus
psalmus 86 cuius talis est titulus
filiorum chore psalmus cantici et pz
exdem sup hemetrum huius psalmi
dicunt doctores aliqui hebrei q edifi
cat deciuitate ierlm quam edificauit
et fundauit salomon rex israel claude
do eam triplici muro et edificauit in
ea templum valde sumptuosum vt pz
3 regum et 2. paralipo Sed iste
psalmus sine intellectus psalmi est ex
posse qd textum hebraicum q i fine
sedi vel s. gloria dei phebreo habet
tela q sigt perpetuitatem opus sed tem
plum salomonis no duravit perpetue
sed solum 400 annis p hebreos et
tunc ciuitas succensa fuit et templum
destructum pprege babilonie vt lege
qa regum vltimo et ideo alii s. moderni
doctores hebrei dicunt q psalmus
iste adhuc sit de ciuitate ierlm
et templo reedificandum pregem
messiam cuius aduentum ipsi ex
spectant q dicunt q multum prosit
debeant tunc templum edificari quam
tempore salomonis et dicunt aliqui
eorum q in aduentu messie tres
montes s. mons thabor mons
syna et mons carmeli debent
transiri in ierlm sed transeuntur et
si fundamentum montis syon sub
poni et ad hoc inducunt illud ysa.
29 Erit in nouissimis diebus

ipsius mons domus dei in vertice montium
et elevabitur super colles et idem ait ipse
dicit fundamenta ejus in montibus sanctis
erunt qui fundamentum super montes
dicunt et ideo ait ipse in primo fecit quia in
primo facta sunt victoria barach judicum et
in 2o data fuit lex exo 19. descendit
ignis super sacrificium helyae 3o regum 18
aliqui tamen doctores volunt illa oppini
one sicut habet salomon dicentes et
elevabitur domus dei non est intelligendum
et magnitudine signorum et mirabilium
que fient ubi inducentur mellyc et
et ibi adducent iudei qui sunt et
orbe dispersi audientes mirabilia que
tunc fient in celum honorificare du
cent indeos et domum dei in celum
et adhoc inducit illud ysa. vltimo
et annunciabunt gloriam meam gentibus
et adducent omnes fratres vestros de cun
ctis gentibus domum dei in equis et
quadrigis sed omnes isti intellecti
qui psalmi sunt fundati super montes
et fulsitate s. super adventum mellyc
quo tempore sancta ecclesia fideliter credit
iam venisse et et illud sit falsum
et dicunt de templi reedificatione
hoc patet manifeste aggei 2a. vbi
dicit de templo reedificando a zoro
babel et iesu filio josedech post redi
tum de captivitate babilonie magna
erit gloria domus istius novissime plus
quam prime et exhoc patet et istud dom
erat novissima et ideo reedificatio
altaris non expectandum et ideo beatus
augustinus et isidorus et alii doctores mul

dicunt et psalmus iste adhuc sit de mysterio
christi et ecclesie et quidam mysterium christi
cognoscit vel cognovit in spiritu et
adhoc accidit et ordinata que dicit
et iste psalmus licet sit brevis numero
verborum magnus et pondere sanctorum
qui agit de celesti ierusalem 1. ecclesia que
est civitas spiritualis cuius pars militant
maioris pars triumphant in celis et
iste psalmus commendat et pacem statum
et futurum et sic intencio psalmi est
monere nos ad amorem celestis ierusalem
duas habet partes et duos ecclesie status 1.
militantis et triumphantis Ad partem
ibi Letanciam Quantum ad primum propheta
plenus spiritu sancto multa aperit se volens
determinare militantem de qua adhuc
multum dixerat insinuat primo fundamentum
eius dicit glo ordi non reperitur eius ad
aliquem promissum et voce sed ideo propheta me
ditacione ita et sit sensus fundamentum
eius s. ecclesie militantis ducum statu
meditatur sit in montibus 1. in prophetis
et apostolis qui sunt fundamenta sicut mon
tes super quos nos sumus super edificati
Dicit apostolus iam non estis hospites et ad
ad ephes 2o. et murus civitatis habet
fundamenta duodecim apocalipsis 21 dicit
glo ordi ecce per hanc fundamentis
vt notat collidens tacit civitatis et
et forte quia dicit eius eius fundamenta
dicit ideo subdit diligit dominus portas
sion porte sunt et gloriam ordinem qui
et fundamenta et ideo et dicit apocalipsis
21. et civitatis erant porte
diligit dominus super omnia tabernacula ia
cob 1. diligit civitatem ecclesie sancte sup

omnia ꝑq̃ in veteri testamento figu-
rabant vel porta sunt illi quibus fit
ingressus ad ecclesiam sicut exorcismus
catechismus et baptismus que domini
diligit sup omnia tabernacula israhel
i. sup cultum veteris legis q̃ fuerunt
in pluribus tabernaculis primo in ta-
bernaculo q̃ fecit moyses dno man-
dante exo 25. Do in tabernaculo
fed ad aliud Do regum 6°. et postea
in templo salomonis 2° reg 8. Glori-
osa dicta sunt de te ad ipsam multa glo-
sia dicta sunt de te hac civitate dei in
veteri et novo testamento et hac
libro psalmorum et in aliis libris
ꝓphetarum vii dicit in hoc libro q̃ civi-
tas ista fundata exultatione universa
terra regis magni sup psalmo
qa° et ysa. 52. induere vestimenta
gle tue civitas sancti cum infirmis filiis
sic filii in novo testamento de hac
civitate gloria dicta sunt de te q̃ apoc
21. dicit vidi civitatem sanctam iherusalem no-
vam. memor ero rahab hic quinter
civitatum multiplicatio in quinque modi
civitate describit cum dicit memor ero
rahab rahab fuit meretrix in tercia
civitate gentium que suscepit et
salvavit exploratores iosue mis-
sos ut legitur iosue 2° ipsa q̃ eius
domus salvata fuit ut ibidem dicit
et ipsa figurat ecclesia gentium
Sed nicolaus de lyra dicit q̃ s. bern-
hardus tunc rahab nomen ꝓprium non est
hic illius mereticis Sed est pacus
appellatum et signat superbia gentium
ita q̃ sit sensus memor. i. superbie
gentium q. d. gentibus superbis dibo

spm humilitatis ut fidem huius civitatis
sancte ecclesie humiliter suscipiant et
hoc fecerunt in predicatione apostolorum
post xpi passionem Sed si rahab sit
nomen proprium vel nomen quod eadem
manet sanctum virtualiter q̃ proprium non invenit
signat aliud in describere incrementum
ecclesie p vocationem gentium que
tunc erat futura et sic est sensus
memor. i. memor ero gentium que
p babilon et babilon designantur scientia
vel scientium s. p fidem verum Ecce ali-
genigene q. d. non ero memor i. rahab
alienigene i. universitatis gentium
quo adhuc nationes fuerunt
illic i. in civitate dei q̃ de omnibus
gentium nationibus aliqui suscepertunt
fidem Nunq̃ dicet homo. in matrem sion
ecclesiam laetet ad sion dicet et ecce
pax q̃ ly. sion in nra civitate est
dei cuius ita est sensus homo dicet
in sion iste homo fuit ad ipsam
ioh's bap qui testimonium dixit
de xpo in syon q̃ de ipso dictum
fuit homo missus a deo 2 c. Et
homo natus est in ea i. in ecclesia per
sion designata natus est xpus ex se
mine diuino p carnem ad homo p
et p ls describit ioh's xpm esse
verum deum et hominem Et ipse fun-
dauit eam altissimus ecce describit
eundem xpm esse verum deum q̃ altis-
simus dominus narrabit i. narrari faciet
s. q̃ homo natus est in ea Sed i.
in scripturis ꝓphetarum i. in eo sibi
p multitudo et principium i. ecclesiam

dos mirtauit in septuaginta principii i. apo
stolii qui fuerunt in ea s. ciuitate dei
sed ecclesia Sicut hieronimus 2m pars
vbi pacis verbis concludit statum ciui
tatis ecclesie triumphantis dicens
Sicut hieronimus q. d. o celestis ciui
tas iersalem hyalinteneo omnium nostrum
est i. cuius et dicit est p hoc designat
nobis certitudinem vite Sicut heron
cum dicit sicut et nos simpli heronimi
qz ibi talis erit letitia qualem hic
nos nouimus et qz eam simpli exprimere
non potuit dixit Sicut et dicit
omnium nostrum addictum pacis ciui
tatis vbi non omnes gaudent et si
mente sint leti corpore tamen afflicti
Sed ibi deus absterget omnem lacrimam
et dolor non erit vbi ciuitas
non egebit sole neq; luna vt luceant
in ea qz claritas dei illuminabit
eam addat nos p ducat deus amen
Psalmus octogesimus septimus
Domine deus salutis mee in die
psalmus gradus unus in hebreo tales
est tribus canticum psalmus filii
chore victorium sui machabaeis
ad vindictam iudicio de materia
hius psalmi dicit doctores hebrei
quod est sed nos dicunt qz iste psal
ad luctum sit de afflictione populi nostri
in omni et specialiter de eius afflictione
in babilone Sed qz illa tam fuit
figura passionis xpi et ecclesie
qz omnia contingebant illis in figura
et ad christum ipso ideo omissis illo in
tellectu qui satis facilis esset ego
prosequar intellectum quem ponunt
doctores nostri et hoc intencio huius
psalmi est monere nos vt imitamur
et magis memoriam passionem xpi qui
est pauper humana xpe in forma serui
petit auxilium vehement se ab inimicis
contemptum 1m describit qz amici
et noti fecerunt in eis passione ibi
Longe fecisti 1m ondit quibus non
profuerunt opa xpi miraculosa ibi
Mortuis 1m describit quae
xpe in suis membris sustinet ibi
Ego autem domine clamauit Auxilium
adpetit xpe in forma serui adpetit
celestem oriens sic sit domine deus s.
celestis salutis mee supple auctor
et dos die ac nocte i. in letis et in
aduersis clamaui coram te s. orando
pater ouo meo glo ordinem iugiter
omnis est enim accepto deinde idem
reperendo subdit inclina i. inclinando
aurem inclinacio ex iudicio est et
dicit glo ordi qz hic vocat magna
virtus pure ordinis qz ouo pura et
deuota q. potest quo addetur intuit
et mundatur pagit quo ouo puerum
ra neq; quare aurem ouis subdit
Quia repleta est malis s. penarum
et doloribus non vitiis et dicit sua
qz dolor corporis non est sua anima
xpi ergo poenis vel malo culpe sed
humanis malis i. doloribus ipsorum
fuit anima xpi et hoc est qz de se
dicit tristis est anima mea Et
vita mea hoc est qz in eum sequitur
usqz admortem q. d. vita mea sq

dū trador in morte estimat⁹ i. ve
putat⁹ sū qr qpterea me mori sic
alii homines moriunt sed sic nō
fuit sed oblat⁹ est qr ipe voluit
vsq. Gz. factus sū s. reputatione eor
qui in me sceleravit sicut homo
sū adiutorio qr obliti fuerunt
in vnū dicentes deus derelicq eū
persequimini et apprehendite eū sicut
psalmo 70o et qr in passione repu
tabant eū sine adiutorio ideo illu
dentes ei dixerūt sine videamus
an Helias veniat liberare eū
et ideo hic dicit factus sū inter
matrimos i. inter pedores et mor
tales liber s. a culpa existens
qr ipe est qui peccā nō fecit nec
inventus est dolus in ore eius i. peccā
2o sicut vulnerati dormientes in
sepulchris simile estimat⁹ sū qr
ipe lancea vulnerat⁹ fuit moriens
pnobis et sepult⁹ quorū nō est
memor amplius s. pīs celestis am
plius i. adhuc qr alia lra habet quor
nō meministi i. quorū tempus resur
gendi nō dū venit in quo xpō fac
tus morienis discernit qui et vul
nerat⁹ et mortuus in sepulchro
positus est sed tercia die resurrexit
sed qr nesciebat qr factus estima
bit eū vulneratū et sepultū sicut
alios quorū tempus resurgendi
modo nō venit et dicit dormien
tes qr frequenter legimus qlicuit
mortuos dicit dormientes quin
cuiscitabunt in resurrectione

in nouissimo die et ipi s. qui me
estimauerunt sū tuo adiutorio
demanu tua repulsi sū i. tuo ad
iutorio priuati sū posuerunt me
in lacu inferiori i. in profundi
miseriā sēti et ideo in psona eor
dr de xpo sicpie 20 morte impiissima
deperiem⁹ cū in tenebrosis i. inde
spectis penis et in umbra mortis
i. in morte impenitentis sup me cō
firmat⁹ est furor tuus s. iudicio
illorū dixerūt qr dixerunt anime
sue nō silus ipsi ideo eius sup
psalmo 3o ideo dr in psona ipsorū
pstne Gz. nos putauim⁹ eū qr leprosum
et percussū ideo et humiliatū
ipse autē vulnerat⁹ pter iniq
tates nostras et s. o pīs celestis
omnes fluctus tuos i. impetus
tribulationū induxisti sup me
plus significat qr omnia que
de eius passione prophetata sūt
longe. Ps. psalmo vbi qlicienter
describit qr amici et noti fuerū
eū dicit longe qr tempe
passionis relicto eo omnes fu
gerūt ogt 26 posuerunt
me s. ipsi iudei ab hominatione
sibi qr exspuerunt in faciē
eius et colaphis eū cecidēt
tradit⁹ sū iudeis qr vnus
de xii tradidit eū et non
egredebar i. nō ostendi qr
et qrit⁹ essem oculi mei langu
erunt pmopia i. examui
plicitate penitū miseria

vel oculi dicit ipse qui langueunt
i. infirmati sunt primo pia i. cessantibus
doctrinis et miraculis Clamavi
ad te dne. et pendens in cruce
exclamavit voce magna dicens
heli heli lama. Et 21. tota die ad
horam in cruce Nunquid mortuis
Patet vbi ostendit quibus non profuerunt
xpi miraculosa opa dicens Nunquid
mortuis mortuos dicit non corpo
sed corde corum quibus fuerunt quidem mi
racula xpi sed non prosunt eis et ad vera
fidei non monent eos et mortuis cor
pis bona fecerunt miracula sicut lazaro
et ceteris resuscitatis Sed hic loq
de mortuis dns Nunquid. non erdicit
eis non fieri quibus et si fiant non
prosunt quia medici s. ad fidem et
confitebuntur tibi s. patri celesti q.d
non prohibebo licet quia sig. mices su
scitabunt Sed verum i. ad eodem
modo sonat in hebraico et hic pgrinan
tes intelligunt sapientes soli qui p
sua humana sapiam curare potuit
debiles vnctas corpe sed non corde
Nunquid narrabitur corpus mortuum
anime sepulcrum et ideo ill. dicit
et Zr. similes estis sepulchris de
albatis Nunquid q.d. dno. quia veritas
s. aliqs narrabit sed potius nun
pdicat sicut obstinati q.d. non
nota mea sepe iungit misam et
veritatem Nunquid cognoscentur
in tenebris s. infidelium Vt ipse
fuisse aliqm tenebre nec aure
lux in dno Et iusticia tua que
dicit non deus Ergo et pater vbi co
nenienter describit ea que xpe in suis
membris sustinuit dicens in persona
membrorum et ego clamavi vt salvus
essem ad te dne non ad medicum sed
qui clamat invocat sed qui invo
cat credit et non crederet in deum et
fuisset salus sua gratia pruenienda et
ideo subdit et mane i. post tenebras
sive nocte infidelitatis oratio mea
pruenient te s. quia ego facio extra
gratia pruenientem vt ap. qi clamo et
oro sed vt ap. querit quare dimise
rat ap petit Quartus s. non dimit
ap pena pnap sit ego exequitur
breviter tribulationes membrorum
pnap s. in cibis sedi et in laboribus
s. tribulationum Aliquando mea
exaltatio fuit humiliatio sit ap. non
sic sicut ministeri et gtur. barus
s. exosi deriset pecorum ipsi dimp
nando Prime tristerunt ive tue ap
ira dei non manet in iusto sed tra
sit sed in infideli manet flagellat
eum filios quos recepit Vnde ibi
dicit percutiam et ego sanabo et
tenuores s. exmen infirmitatis circum
dederunt me sicut aqua circumfluxerunt
et hoc tota die ap nullo tempe
cessat Prescucio cochie circumde
dederunt me simul i. vndique et p
hoc prescuciones gsuetudinem
describit Longe fecisti ame amici
et s. qui fideli et pio amore nos
diligit et proximi s. pauc ipse

cuccē et notos meos qui sola oppi
nione vel visione nos dimiserūt
s. elongati amiserūt v. in opacitā
t et hoc sepe origit q iusti intēpo
pleciones p primi augmento
destituunt omni auxilio humano

psalmus octogesim octauus

Misericordias domini in eternū
psalm 88 cuius in hebreo et
in latino titulo ideo talis est titulus
eruditio ethan ezrite et pater
ax dei de misericordia huius psalmi di
cunt secundum doctores hebrei
et nos q iste psalm sit de stabili
tate regni ipsi dauid que sperat
est in xpo s. ppheciā daniel 7.
vbi dr de xpo s. hebrice et latinus
aspiciebā in visu et ecce filius hōis
venit subdit ibidē potestas eius
potestas eterna que nō auferet
duas preces hic primam ppha se hor
tat et exorte ad dei laudē in
assignate huius laudis rōnē vbi ait
dixisti Circa primū sic dicit qui
riendus dō hoc indeo nō sit vna
mēs sicut vna voluntas dei q hō
multos effecit ideo dr implēti mēs
dō ad ordī expōnt et textum
sic ait in eternū misē eterna et
gratis fuit qui misēre nō meruit
quō aude plena multitudo si me
moria vestra mente tangit
sed ad hoc rendere possum q sepe
lari tristitiam meminim et sepe
sani meminim dolor sū dolore
et inde ampli lari et gratari sum

in generatione s. iudeorū et generatione
s. gentiū annunciabit hoc dicit q
mia et veritas iusticie semp se con
municant in opib diuinis iuxta
illud Vniuerse vie dō mia et veritas
2 versus est q. vepericio primi sicut
sepe fit in psalmis Quoniā dixisti
2 pe vbi quemadmodū assigt laudis
diuine rōnē et primo in gnāli 2o
magis in spāli vbi confitebunt q
ad primū s. assignando eam laudis
duo bnficia s. dictionē legis et in
carnationē xpi p q regnū dauid
est ppetuatū describit dicens
Quō dixisti i. ordinasti s. odnē
deus supple illud q sequit in eter
nū mia tua vel dixisti i. in re
nisti s. q in eternū mia s. propa
gationē vnius angelorū que fact
fuit p xpi mysterium publicum
veritas tua s. promissionū in cis s.
celis et tua descendit ad nauvium
dū illa duo bnficia predicā et primo
dictionē legis cū dicit in persona
dō Disposui testamentū i. legem
que testamentū dō dr electis meis
s. filiis israel et subdit in virtudo
2m bnficium dicens Iurauī dauid
i. nō deficiet generatio de semine tuo
vsq ad xpm et ita fuit impletū
q de semine dauid descendit ioseph
vir marie de q natus est xpc et
primo Et edificabo i. regnū tuū
conseruabo de vna generatione

multa et ita fem fuisset Si filii de
scendentes custodissent testimoniu
do Confitebuntur 2m ps 2e diuisi
onis vbi quinter describit hoc duo
bnficia magis in spali et primo qm
tu ad legis dicione 2o qntu ad
regnu dauid ppetuitate ibi Tue
locutus es Quantu ad primu ppha
describit dicione legis adunat
aliis bnficiis ppli vsq ex egiptiis
et primo mauisit bnficia ppli usq
ante ingressu terre promissio exhi
bita ibi thabor et hermon Circa
primu sic dicit Confitebuntur
hoc fem fiunt cu usq esset indeser
to qz dos manna cadi apparuit et
pluit illis manna Vt patet Exo
16. Etam veritate tuam s. dein
plectione promissionis qe fecisti
scis patribus s. confitebunt filii
usq in ecclia sanctorum i. in loco diui
no cultui deputato Quis enim
in nubibus q. d. nullus iste nubes
adluam fuerunt quantu vna qi
columna processit usq exeunte de
egypto Exo 2o alia fuit illa densissi
ma nubes operuit montem Exo
19o. et dequa precedebant verba
decem preceptorum Exo 2o Similis
erit i. qe similes erit deo in filiis
dei i. in angelis scis q. dnes Sicut
legitur Job i. Cu venissent filii dei
i. angeli Sed doctores vt asserunt
cum dno glo ordinaria exponit
mystice sic Quis in nubibus
i. impedientibus equalis deo i. xpo
aliter quis filius erit deo i. eidem
xpo in filiis dei q. d. nullus qpte
est verus deus Deus qui glorificatur
in consilio sanctorum i. angelorum quibus
sue diuina primo reuelante vt ad
homines deseruiant Magnus s. pnitre
et terribilis s. honore et veneratione
eodem modo quo dicitur 6em 2e Quia
terribilis et locus iste s. venerabi
lis vel veneratione dignus super omnes
i. super angelos qui sibi assistunt
et tue ex affectu idem aliis
verbis veperens subdit Dne deus
virtutum i. angelorum quis similis tibi
q. d. nullus et veritas tua s. ma
predictionis meritum tuo qp
adimplentes vsq pruenit Tu dnatur
qi ad eos impetu maris rubri erat
dimissu diuersis modis aut qz
aque maris no fluxerunt tunc
sed steterunt qi adestitis et aliquisse
Exo 14. Tu humiliasti sicut
vulneratum superbu i. pharaonem regem
egypti et eius exercitum et hoc est
qd subdit in brachio i. in fortitudine
virtutis i. potentie tue dispersisti
inimicos tuos tui sunt celi q. d.
no est mirum si dnatur maui qp
tui sunt celi adluam plenitudine
eius i. ea que sunt in orbe aqlone
i. tale pte mundi vel celi et ma
re i. pte aliqtale thabor et her
mon alia pars vbi ueniente
aliqua bnficia ppli usq post ingressu

terre promisse exhibitis dicens thabor
et hermon thabor est mons inter
ra pmissionis in quo fuit nuciata
victoria barach iudi. 4° que victo
ria fuit facta vi virtute nō humana
sed divina Vt patet iudicū 4 et
hermon magnus deliri dicit qd de
isto monte nō recordat se aliqd
notabilis miraculi legisse sed
dicit qd ipse propinquus sit loco ior
danis ubi transierunt filii israel
sicco pede qd qd 2° iosue 4 et de
istis duobus montibus filii israel in dno exul
tauerunt Ideo hic dicit thabor
et hermon exultabunt i. erunt
occasione mei exultacionis in re
fectibus virtutis tue que ibi
ostendis firmet manus tua s. qd
inimicos tuos et exaltet dextera
tua s. eos depellendo iustitia
et iudicium sedes tui dicebatur
propitiatorium qd erat supra archam
de quo dominus dedit moysi et mandata
vt legem exo 25 sed non sedes tue
dicebatur propitiatorium qm archa habuit
primo firmum mansionem et stabi
lem qd primo fuit in silo iosue
18 et postea in templo salomonis
vt 2° reg 18 ad propitiatorium autem
huiusmodi procedit iudicium et iudi
cium do quibus commici et alie gen
tes fuerunt delete et hoc est qd
dicit iustitia et iudicium qm et ve
ritas loquitur in personis filiorum israel
in qd sensus mihi erat nos et ve
ritas s. erat prece mea qbus promi
sisti terram chanaan in corum filiorum
procedit facie tua s. adversarios
exterminando vt archa tua et pro
propitiatorium habeant mansionem
quietam et qd laudes divine ibidem
decantabuntur ideo subdit beatus ppls
qui scit iubilacionem i. qui scit se cum
gaudio laudare qualis erat ppls de
tribu leui de quibus subdit in lumine
vultus tui ambulant i. in lumine divi
ne legis et in nomine tuo exultabunt
s. laudando tota die s. et si non voce
tamen opere et in iustitia tua exaltabuntur
ad litem casus dubii de iustitia s. inter
ffectum et eum et sing'ne et sing'ne
exaltando do referebant ad sacer
dotes leuitici generis vt legitur
deut° 17. Quo gla virtutis eorum
tu es i. virtus eorum et supra nos et
tua gla ordinantur et tibi attri
buntur et in beneplacito tuo i. qd tibi
placuit non qd nos sumus digni
exaltabitur cornu vrm i potestas
vrra et hoc ideo qd dni est assump
cio nra s. qui nos p electionem
assumpsit et sicut ppm electum deser
mente egipti eduxit in deserto pa
uit et in terram promissam collocauit
et sci israel regis nri i. assumpcio no
stra est illius qui est sanctus ipsius ppli
israel s. deus benedictus qui dicitur deus
sanctus israel ysa 5 ubi dicitur dereliquit
dominus plasphemauerunt sanctum israel Tu
locutus es in visione sancto Alia ps
ubi occurrendum ppha describit in
spali principale beneficium s. stabilitatem
regni David civem qui primo recitat
diuina promissione 2° regum David

A 1. prais eis regis exaltabit in nomine meo

dereccione ibi Tu vero repulisti 2° pomit
regni restitucione ibi Vlq dne pma
subdnidit inuocat primo recitat divina
pmissio 2° successorum convocacio ibi Si
autem dereliquerunt 3° regni ppetua
cione ibi Ignam autem meam Circa pmis
sio dicit Tunc s. tempo quo saul rex
isrl erat locutus es in visione 1. pphe
tica revelacione Unde pphe videntes
dicebant locutus es in qua scie tuis 1.
pphis samuel et nathan adversum Samu
el dicit invocaue david p regum 16
et ipse nathan locut dns de firmacione
regni David 2° regum 7. Hoc est ep hic
dicit Tunc locutus es et dixisti s.
pseruos tuos scos pphas posui adiuto
rium s. meum in potentia s. in ipso David
qui interpretat manu fortis Et exalta
ui electum s. eundem de plebe mea 1. de
populo suis plebis qa ipse pascebat oues
patris sui p regum 16. 2° vnctus fuit
in hebron vt regnaret sup tribum
iuda tm 2° regum 2° 3° vnctus fuit p
saruel isrl in hebron vt regnaret sup
vniuersum isrl 2° regum 5 Ignanus
mea 1. fortitudo mea auxiliabit se
de hostium insultu et brachium repe
tacio eundem et Nichil proficiet inimi
cus s. saul in eo 1. de eum et filius in
iquitatis non nocet s. absalon qui tem
tauit regnare in isrl de David patre
suum quem tamen nitebat occidere et qa sed
2° regum 15 et 18. non apponet 1. facet
quidem qa suum est sed non nocebit ei
Et cedam a facie ipsius inimicos eius
s. philistaeos qui nitebant euertere
regnum David quos cum potuisset David

diuit dimisit deus inimicos meos
coram me sicut diuidit aque 2° reg
5. et odientes eum s. amonitas et syros
qui fugerunt a facie exercitus David
2° reg 10 Et veritas mea s. quantum
ad impletionem promissorum Et mia
mea quantum ad remissionem peccatum
cum ipso s. David qa deus remisit ei
multiplex peccatum s. adulterium cum
bersabee homicidium vrie et simpli
am magnam in populi numeracione
vt patet in 2° regum Cum hiec
punitus fuerit pillis peccatis non tm
eterna pena que debet pmortali
peccato et in nomine meo et ideo subdit
et ponam in mari manum eius 1. pote
statem eius qa David subiecit sibi ter
ram philistinorum que est super
mare in mare mediterraneum et in
fluminibus 1. in syria vbi multa sunt
flumina ponam dexteram 1. regiam
potestatem eius Unde mesopotamia
syrie dicit a meso qd est medium et
potamus fluuius qui est in medio
fluuiorum qa syri victi a David
2° reg 2° et seruierunt ei subtri
buto de salomone dicit deus ego
ero ei in patrem et ipse erit mihi
in filium 2° reg 7. Glo ordinaria
exponit de xpo quem figurabat
David vt patet psc Ipse vocabit
me adversum David in omnibus suis
aduersitatibus saluum do et in
vocauit eum deuotis ouibus vt p
in p et in 2° regum et in hoc libro
psalterio et primogenitum 1. facium
eum honorabilem p aliis filiis psal

sicut primogenitus est honorabilis
excelsus i. potens cum principibus terre
i. inventus terre unde et omnes
reges percutient sibi subiecit
et patet 20 reg. Misericordiam servabo illi adversum saluatus est su-
pra eternum et testamentum meum
fidele adimplebo et sibi p-
misi de successione regni et po-
nam in seculum seculi i. succedentibus gene-
rationibus semen eius ponam i. se-
ruabo usque ad extremum in quo perum
tinet regnum ipsi David promissum
deo subdit et thronum eius non
dicit sicut dies terre que successi-
ne sed dies celi qui semper puras
et eterni sunt Si autem dimiserint
describit successorum correctione
benigna que habet 20 regum A.
vbi dominus loquitur de ipso successore
David s. salomone Cui si inque
aliquid commiserit arguam eum in virga
virorum i. in plagis virorum seu filio-
rum hominum hoc est quod dicit in
persona domini Si autem deuiauerint
filii eius i. reges abeo descendentes
legem meam et in iudiciis meis non
ambulauerint quod fecerunt qui
Ieroboam filius nabath qui peccare fecit israel et tempore roboam
et manasse s. quod habet 20 reg.
et manasses extinguit arcas
ydolorum in templo domini 20 reg.
21. Si iustitias meas profanauerint
i. male operando offenderint

et subdit grauiter describendo eorum
malicia dicens et mandata mea
visitabo quasi dicat non penitebo eos
omnino sed punietur eos et affligam
pene temporalibus et hoc fecit quando
sedechias rex captus fuit et babylo-
nem ductus et diuisum regnum David
fuit in tempore Visitabo in virga
iniquorum correctionibus et in verberibus
i. in grauamini tribulationem iniquam
autem meam quantum potest diuinam
promissionem destabilitate et preterita
regni David que habet 20 reg. A.
Vnde dicit ipsum dominum i. non au-
feram abeo i. abeis successione nec
nocebo s. nocumento irrecuperabili
in veritate mea in modus est affirmandi
vel confirmandi aliquid quasi dicat
sicut verus deus ita hoc faciam nec
profanabo i. violabo testamentum
meum i. promissum ipsi David factum
glo. ordinaria dicit profana esse
promissa sine esse explenda et ex-
ponendo subdit et que procedunt
de labiis meis i. que locutus sum
primum profanam non faciam irrita
sed semel i. in mutabiliter iuraui
in sancto meo i. in me ipso sicut 12
p memoriam iuraui dicit dominus vel
in sancto meo i. in matthan profa qui
hanc promissionem domini dei regni David
dicit vel iuraui in sancto meo s. xpo
in quo complebit quod iuraui si David
mentiar si non i. non mentiar
ipsi David quasi dicat si mentiar David
dicit nulli veritas ero semen eius

i. xpe in eternum manebit Unde dr
in fra iuravit dos et no penitebit
eum iuravit dos David veritatem
et no frustabit eum q.d. Et thronus
eius hic designat phoc perpetuitate
regni David que opleta est in xpo
cuius regni no erit finis Luce i.
Et testis in celo fidelis s. xpe i ei
corpe servitute sue cicatrices ad
testimonium sue passionis Tu vero
hic queniente regni ipsi David
aliquale dilectione que fea in tur
migracione sue captivitate babi
lonis exigentib demeritis regis
illi quia inquit transmigracione
David pudit ipsum ideo dicit Tu
vero s. regum David tempe sedes
ie distulisti xpm tuum s. in quo pro
misisti perpetuare regum ipsi David
q. a captivitate babilonie usq ad
xpi adventum in carne transiunt lo
gum tempus ideo dicit distulisti
Irrisisti testamentum i. promissum
servi tui no dicit no servusti pro
missum sed dicit Irrisisti s. ad
tempus polluisti i. polluisti pmi
sisti interire sanctuarium eius i. tem
plum q. sanctum ipsius David eo q
precepit salomoni ut ipm edifica
ret et tradidit expensis et
necessa ut licet p. palipamento
q. q. templum polluti fuit et
combustum igne ut d. rex vlrio
destruxisti Adiram muros et
turres destruxerunt posuisti fir
mamentum i. fortitudinem ei
s. civitatis ierlm fortitudine q.
post reditum a captivitate babilonie
habitaverunt in ierlm cum timore Ut
licet Naemie p. Dnipuerunt ea q.
samaritani et omnes qui habita
bant circum q. homicidia multa et
pdne fiebant et ideo subditur
fem est obprobrium vicinis suis q.
glant depdis et homicidiis in
pplo isti fiebat et tuc qui idem
vepetando subdit exercitati Lue
tisti q. viri bellatores qui debebant
defendere civitatem ierlm nocte
fugierunt Ut licet q. rex vlrio
destruxisti ea q. aqua expiracione
dequa licet Nam 19. cessant de
pe captivitatis sicut et alii vrus
et sedes ei i. maiestate regni dstru
listi quinovasti dies tempus eius
q. multi iuvenes utriusq sexus
interfecti fuerunt p fudisti eu effu
sione q. cum magna effusione q.
cum magna effusione ducti fuerunt
captivi in terra longinqua Usque
usqueq dum queniente pertinet
regni restitucione cum dicit usq
quo s. Israelis oculos tuos nunc
a nobis infinem i. tam diu exstude
scet et no extinguet aliqui sicut
ignis q. d. no memoriae i. re
cordare quam fragilis sit natura
humana ideo ait s. q. dr. Gen 8.
Sensus enim et cogitacio cordis
prna sunt a dmalu a adolescencia

sua q.d. ideo memorare q. sep
tua mia Aliq. enim vane q. dos
et natura nichil facient fruge
unie est homo qui vivet et
et si alicq. talis caret animam
q. ad minus seu ad potestatem
inferni omnes descendebant
ante passionem xpi q.d. et quia
nullus talis est ideo omnes indi
gent tuo auxilio et mia Unde
continuando periclitanti subdit
Ubi sunt mie tue q. abantiquo
promisisti redempcio abinde in
semine suo s. xpo et gen 21. In sede
tuo Aliq. dos benedicet omnes gen
tes et postea fere fuerunt promissio
nes similes et hoc est q. subdit
sicut iurasti David in veritate
tua i. in te xpo qui veritas es
Memor ero obprobrii i. obprobrii
illati servus tuus s. ut eos liberem
res q. s. obprobrii continui in sym
i. q. pressi in meatis secreto q.
in q. obprobrii est multitudo gen
tium s. a quibus subplantatus fuit
pples israel q. toto tempore ab ep
tivitate babilonie usq. ad adven
tum xpi pples expectans xpi ad
ventum fuit in obprobrio licet tempe
machabeorum fuit modico tamen
non exprobraverunt s. nun pples
q. exprobraverunt q. ignominiosam
i. passionem xpi cui s. cum venisset
q. hic vidit pples in spu Bene
dicat exclamacio laudis est
cruciatus clavitum xpi q.d. exp
brobrio et maledicto conti est

tempalis sed dos est incertum bendicus
fiat fiat s. id q. promissum est

Psalmus octogesimus nonus

Domine refugium tu factus
psalmus 89 cuius talis est titulus in
biblijs nostris oro moysi hominis dei
in dns hebr levo est gallice s. oro moysi
servi dei psalmus iste 89 est corum qui ab
oratione in titulant dicit quem oro moysi
qui fuit minister veteris et populi novi
testamenti et ideo psalmus iste intitulat
a moyse non sicut auctore sed in hoc
psalmo tractant qua in veteri testamen
to p moysen populum gerent sed secundum
opinionem levo tunc moyses fuit auc
tor huius psalmi cum ipse ponit dicit
auctores psalmorum ut dicum fuit eius
principium sed l. aug. tunc David fecit
hunc psalmum et cum sic intitulatur
pater rationem iam dictam Nec est prae
mium hominum temporalium ponit ad
mum refugium in 2 exponit infirmi
tatem hominis perenne ei subveniri ibi
de mortalis in 3 ovis ut affirmat
libertationem ibi dixerunt enim sic
principio ergo celice loquens et ad spe in
cipiens sic ait dne 2 ce. s. in hoc q.
fortis est homo q. fatus homo dixit
Venite ad me omnes qui laboratis
et honeratis estis et q. 1 generacione
i. ad statu veteris testamenti in gene
ratione i. in statu novi testamenti
vel a generacione i. in sempiternum
sed ne videant non fuisse antequam
esset nobis refugium vel ne videant
ex hoc esse fatus q. refugium est nobis

fecit ideo subdit prius quam montes fie
i. angeli fierent q.d. tu fecit es nobis
Sed tu non es factus. p. prius quam montes
i. angeli fierent supple prius quam for
mares terram i. homines et ea que sunt
in terra et orbis i. mundus a seculo et
in seculum i. sine principio et sine fine
tu es deus non dicit tu fuisti vt deligit
res in mutabilitate successionis
tu es deus Vnde ego 3° Ego sum qui
sum sic dicet filius nisi qui est misit
me ad vos Ne mortis Tu pave
vbi exponit infirmitate hominis
cui petit subueni q.d. cum sis refugi
um ne mortis homine a tuis eter
nis inhumilitate s. vere tempalitis
i. interiorum concupiscencias que
humilis et deiecta est respectu eter
norum et diuisti i. q. diuisti Conuer
timini sez p primum resurgendo
de culpa ad gratiam Quia q.d. ideo
ne mortis quia sunt mille anni i
quantumlibet longa vita prius ante
oculos tuos i. in tua considerione
que eterna est tamquam dies hesterna
Omnia enim que fine claudunt
preteriere hinc sunt q.d. nihil est
homo in des ei alia vitam sed nec
longam vnius diei quantum seu
quant mille anni sed paucis sunt
qui custodit et hoc est q. dicit et
custodia i. vigilia noctis pter
solitudinem noctis que in nocte
hui soli agit Demateria addit
adcrupna mortalis vite que p
nihilo q.d. et vt minus dicam

Si tu mortis homine tam hoies
cum i. in terra reputabunt que
pnihilo habent vt Comprimis
Mane sicut herba transeat mane
est principium vite hoie vespe
ris et sicut aliqn mane herba
floret et vespe exicitur et sine
soit Sno et finis vite hoie principio
eiro succedit sed q. hec ante infle
ta et in furore tuo i. defuturo
iudicio tue trepidam q. pfuro
vt designat posuisti q.d. defecti
quidem sed iuste q. peccauimus
et hoc est q. dicit posuisti et non
dissimulasti sed pena nobis in
fluxisti seculum nostrum i. totum de
cursum vite mee s. posuisti in illu
minacione vultus tui i. palam et
clare coram te hoc est q. dicit
venerabilis Bocca p decomsola
cione psa vtria in hoc versu
magna est nobis indicta nostris
peccatis si dissimulare non
vehris q. impenia iudicis agis
omnia commentis Quia omnes
dies nostri reperiuntur priores sen
sus est seu sunt exedolore et
luctu animi nui pnlebiro hec
et in tum hucusque seu consumpsimus
annos nostros sicut sermonem et
sicut sermo cito transit et de
sinit esse sic et anni nostri et
primet hoc adsinistam predictam
adbreuitate vite humane hui
nunc quia refert ad in utilitate
laborum que fit in vita hominis
q. sicut aranea multum occupat

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ad rexendū velam suā que modo
ventu dissipat sic homines i hac
vita multū se occupant et mediatū
et ad sequendū honores vel divicias
que velociter amittūt et hoc est
q dicit et anni nri i. nos horas
meditam q salom ordinat in an
nis nostris viventes meditabūt
s. in aniter et invalitev sicut ana
nea invalitev occupat dies an
norū nrorū supple tam breves
sunt q in ipsis sūt septuaginta
anni s. de qui cursu qui autem
in potentatibus i. in sanitate 80
anni supple sūt vita hominis et
amplius supple cotidie et labor et
dolor Cito sup venit mansuetudo
supple dei et convolamus et casti
gabim ad emendacionē plaboue
et dolore pūtis vite Quis novit
q.d. brevis est qui novit patre ire
tue q plevūq dū pcave videris
magis irascevis et primore q
novit primore tuo iram tuam
dinumerare i. distinguere q hic
primos adpenā hos pumis ad sa
lutē et stati totū interrogatione
q.d. pauci hoc noverūt Dexterā
3 pave vbi ovat et affirmat libe
rationē cū dicit dexterā tuam
i. xpm pdexterā designatū Mo
tam fac s. pbūdem ipsi in omni
nationē vel dexterā i. beatitudinē
eternā vel bonā eterna sic fac
notā s. vt homines possint iram
dinumerare tuā vel distinguere

s. vt cognoscant q pūnis in pnti ad
emendacionē et aliqn patrem vt pfect
pcatū in vita sua et in futuro recipiat
tormenta gravioria et erudites sa
pos fac corde in sapia s. tua qua
discernam bona et mala temporalia
et eterna Converte dne i. misericor
tempa vsqq i. vsq ad aliq alia lita
lis aliqn nulū et sic est sensus conver
tere dne aliqnulū s. a graviori cor
rectōe iusticia s. temperando et dep
cabilis esto i. talem te exhibe vt
posset exoriri et depcari a pcatorib
Repleti q sup oriuntur hic affir
mat dicens Repleti sum i. in eter
nitate mia tua qua nos saluas
vnde sup dem est Gaudebo tibi
et vt iam est nox sed tūc erit ma
ne cū venerit dies celi et dies
eternitatis exulta s. in laude tua
exultavim ponit preterita pfuto
pprer visionis eternitatē et de
lectati sum s. in te que tunc in
gia videbim in omnib i. omnes
dies simul sūt nō est ibi dierū
successio sed tocis eternitatis vite
tota simul possessio Letati sum
s. pfiv mā spem pdiebus i. in diebus
quib nos humiliasti s. multiplici
miseria et tribulacōe et hoc est q
subdit annis quib vidim mala s.
culpārū et penārū et q sentit
se esse in diebus quib humiliatur
et in annis quibus videt mala
ideo pse et aliis ovat pcātōe a dno

mirabilia respice ing in seruos tuos
et in opa tua qp eos creasti et diri
ge filios eorū i. imitatores eorū
in fide vt sint vel corde et splendor
i. gria spe sci vel splendor i. xpe qui
est splendor glie et figura sbe dei
patris adhebr. sic sup nos s. vt pmer
cede terrenorū ea faciamus sed pspe
ctu nouū sed qp omnia opa bona
sunt vnū opus caritatis adunum
dirigunt ideo in nuo singulari con
cludit dicens et opus manuum
nostrarū i. omnia nra opa que vnū
opus sunt in caritate dirige

Psalmus nonagesimus

Qui habitat in adiutorio alti
psalmus qui cuius in hebreo et in titula
cione eius nullus est titulus pter
qp dicunt hebrei qp iste psalmus sit
ceus a moyse sicut et pcedens et oes
sequentes vsq ad 100m s. qinqm et iudi
cum in principio et titulis omniū
istorū psalmorū nō fit mencio de
dauid vel de aliquo alio auctore et
ideo attribuūt moysi sicut auctori
et sunt 12 quidē adnumerati 12 be
nedictionū quibus bndixit filiis isrl
deut. 33o et sic psalmus nec est de
multis bnficiis ppls isrl adeo exhi
bitis et ad hoc sua pt aliquoliber
sicut applicari sed p aug. psalmus
iste attribuit dauid sicut auctori
et habet talem titulum quitur
in bibliis nostris et in glo ordina
lis cantici dauid cui intellect

pater exsupdeis de materia huius
psalmi dyabolus tentat xpm dicens
si filius dei es mitte te deorsum
scptū est enim qp angelis suis man
dauit de te et in manibus tollent
te ne qc. xpi aute tentacio est nra
doctrina vt sicut ipse tentatorem
humilitate superauit ita et nos
eundē vincere docuit et de hac
victoria xpi et suorū qd dyabo
lū agit iste psalmus qui dicit
in tres partes in prima describit xpi
in deo confidentē in secunda introducit
xpm sua membra pregentem ibi
cadent a latere tertia introducit
deū consolantē et promitē pmittentē
ibi quia in me speravit et iuxta
pmissa sic dicit qui habitat i.
qui confidit et fixe spet in adiuto
rio altissimi supple talis commorabit
i. et habitabit in protectione dei cel. i.
dei cuius sedes celum est ysai vltimo
i. obs. mais adeo pigebit s. vt nec
prosperitate elevet nec adversi
tate frangat glo ordina pon
dent ordinē verborū qp dicitur
qui habitat commorabit si enim ha
bitat in adiutorio commorabitur
in protectionis domicilio dicit sq
talis qui habitat dno suspitor
meus es tu s. ad me pregendum
et refugium meum s. a tali tempta
cione et qui hoc dicit aliud refu
gium no requirit sed ne putes
post suspcione et refugium

michi de perendu addit deus meus
spabo in eu ita spabit iste in deo me
aliqui psumat de se ipso ¶ nō ipse
liberauit me s. nō ego nec aliud ab
eo delapso s. in q̄ supb. Adam cecidit
laqueo dico venatorū s. diabolorū
que sunt in via que xpc est ¶ sed aut
via s. addexera tendunt laqueos p
spiritis excellentis et ad sinistram
laqueos aduersitatis deprimunt et
nocent glo ordinā hic q venatores
vel venatores in scptura vie i bono
inuenim et piscatores viuo i malo
et auerbo aspo dicit glo plaqueū
dicit nobis intelligē tempticō que fit
pfcō sed p verbū aspū tempticio q
fit p verba ¶ sepulcis suis dicit hoc
ad ill pmittens spānā q ipse gnouerit
in ytecōe dei celi q.d. o tu qui habi
tas in adiutorio dei altissimi sepulcis
suis i. facies tibi umbrā de arti lpi
mundi recte sicut vnus homo facit
alteri umbrā cū sepulcis q̄ est um
bra solis dicit umbra gnē sponsi in cā
2o cū dicit subumbra illi quē deside
rabam sedi ¶ et sub pennis vel alis
q alia lectio s. subpennis vel alis sue
mē ¶ scuto s. bone voluntatis sue
de quo dem est ps. 5. Dnē vt scuto
bone voluntatis tue ¶ scuto s. pecto
nis diuine subtilitē quādā hoc dicit
circūdabit te i. pteget te veritas
eius q̄ritū ad pmissa que implent
in pātri pgrātim 2do timebis sic vo
cauit gnā defensionū cū diuersor
pulis hic nocte gnā pericolorū vel
tempticionū et nocte q̄ ¶ genera
tempticionū a quibus iuste et libe

ra qui habitat in adiutorio altissimi dicet
2do timebis i nō timebis aliena et occul
ta tēptacōē ¶ sagitta i. nō timebis aliena seu alieni
et manifesta tempticōē a negocio s. sibi
nō timebis a grāui et occulta tēptacione
ab incursu i. manifesta et grāui tēptacōe
nō timebis ista q̄ generā tempticionū
sepe et frequēter ea qui in adiutorio altis
simi habitant ¶ cadent a latere i. pme
vbi ipsa introducit xpm sua membra
pugnantē cū dicit cadent a latere lat
dei et colpes iusorū qui cū eo iudica
bunt in die nouissimo sicut gnāl sen
mone dicim ¶ ante alios deliberet vno
i. de silio vno latus ergo xpi sunt illi
quib xpc pmisit q cū eo iudicabunt
s. scī apli et cōtī imitatores quibus
pmisit xpc dicens Amen dico vobis
q vos qui secuti estis me in regene eo
et nō est putandū q 12 tm xpc hoc
pmiserit ¶ nā vbi sederet vis de
cronice lumen oculorū et mag gen
cū paulus qui plus omnib laborauit
12 ergo trib pfcō est tribib sū tribus
in quib scī iudicabūt nationes et
q sunt phoci et beghardi qui putant
se scos et iudicaturos cū xpo qui tn
nō iudicabūt sed cadunt et iudicabū
tur ad dampnacionē ¶ 2do q̄ritū ad
illos dicit ypha cadent a latere tuo
mille supple o xpe i. valde multi
manebūt extra ostiū in fuo iudicio
sed adhuc plures sunt de suis meritis
psumentes qui putant se saluandos
et putant se stare a dextris qui tn
ad cōtī dampnacionē a sinistris collo
cabunt et stabunt ideo q̄ritū ad illos
dicit et dicē milia a dextris tuis

i. multo plures q̃ sit sensus multi putant
q̃ debeant thos indeo tra q̃ tñ cadent
et multo plures credunt q̃ debeant ce
adere qui tñ et a te cadent Adre tuū
supple o xpe s. in veris membris tuis
nō appropinq̃bit Verūtñ supp o xpe oī
bis tuis q̃ sideribis s. merita hominū
et demerita et retributione peccatū vide
bis q̃ q̃ multa egerūt tuū in eternū
supplicū ibunt Quō tu loq̃ nūc de xpo
q̃ corpus dicens in persona iustorū Quō
tu dne s. xpe es spes mea q. d. Deo nō
credam nec timeo a demonio me vidisti
altissimū posuisti i. p declinandis penis
eternis posuisti refugū tuū altissimū
supp in quo fuge possū a furura ira
Nō accedet s. o xpe adre i. adversus ma
lū s. pene eterne et flagellū s. punici
onis nō appropinq̃bit tabernaculo tuo
Tabernaculū est corpus inquā iusti mili
tant in pnti vita et est sensus flagel
lū pene nō appropinq̃bit tabernaculo
tuo i. corpori tuorū Subdit etiam
Quō angelis supple o xpe ipse pri
celestis mandabit angelis suis de te
i. de tuis vt custodiant te i. tuos in
omnibus s. p̃speris et adversis vel q̃ pt
exponi hoc modo Quō angelis suis
q̃ e. de xpo o pitra tm de quo dr q̃
ce post q̃ reliquit eū temptator Dnus
ecce angeli accesserūt et ministrabāt
ei hui verticuli verbis temptator
Dabol x pm decipe cōmt est dubitū
de eius diuinitate q̃ stetuit eū supra
pinaculū templi sed xpe hui in vidi
temptatoris malicia verbis alteri
sōptue q̃ furatur dicens vnusum
sōptū est nō temptabis dm deū tuū
In manibus portabūt te s. angeli de
glo manibus angelorū xpe sublatus
est medio nō q̃ sīt eis cadere vel
se offendere sed q̃ regi obseque
bant et melior est qui pstatur q̃
iumentū pstans vel pt et intelligi
de xpo q̃ntū ad membra que p
angelos hic iugiter custodiuntur
pedē i. affectū ad lapide hui dure
et difficilis vite Super aspide hec
nota diabolo omnia queniunt qui
est aspis aculeo et leuiter inficit
basiliscus cū mansuete feriat leo
dū aspe seuit in materiis dracō
dū celle insidiatur phariseos
vt vgine xpi s. ecclesiam corrore
corrūpit et q. p gratiam iustus
omnia hui modi p̃secutionū sua
vincit ideo dicit ppha Super aspide
ambulabis tu qui habitas in adiu
torio altissimi Quō in me sperauit
et p̃ pius vbi ppha introducit deū
suū ecclesiam glorianda et promit p
mittendē eū dicit Quō in me et
est sensus quō ipse xpe et corpus
vel membra sperauit in me s. deo
et liberabo eū s. sua membra s.
familia pregā eū ecce caritudo
precationis quā deus promittit et
ideo pregā quō cognouit i. me
agnouit p veram fidei confessionē
clamabit ad me s. p dono vite et
ne q̃ ms perit et s. exaudiam
eū s. peccatū in fuo eū ipso sū
in tribulatione s. vite pritis eripiam
eū s. detribulatione et de hoc sclo
nequā et glorificabo eū s. i celo

et tuae longitudine dierum replebo eum et tuae sicut ibi justus cum apparebit gloria dei in longitudine dierum. Sicut ibi cum apparuerit gloria pro eo et ondi s. spem non amplius enigmate vel per fidem sed facie ad faciem ostendam illi sanctae ecclesiae vel congregatione membrorum xpi salutare meum i. xpm in maiestate et gloria et hoc visio est tota merces quam videbimus regem xpm in decore suo et dicit glo. ondi quia haec psalmus frequenter per totum annum ad deprecandum pro custodia fidelium in nocte tunc instantiae quia fraudes et insidiae inimici et in xl frequentatur iste psalmus in initiatu et in viaticis quia cum xpo pugnaverit quo diebus et quo noctibus diabolus est de textu hujus psalmi tempestavit et eius tempestatibus superatis a xpo victus secessit sic et nos in memoriam illius haec psalmum frequentamus ut insidias et fraudes inimici vincamus sequitur lra

B psalmus nonagesimus primus

Bonum est confiteri domino psalmus qui omnis talis est tytulus psalmus cantici in die sabbati pro intellectu hujus tytuli dicit glo ordinari quia triplex est sabbatum s. sabbatum temporis peccatum et sabbatum aeternitatis sabbatum temporis est a. dies quae tempore legis celebris erat eo quod deus benedixerit diei septimo et sanctificavit illum mentis est tranquillitas bonae conscientiae spe futuri premii ut non turbetur rebus hujus soli sabbatum vero aeternitatis est aeterna requies per quam in patria bona operamur et de quo liber istorum agit ipsa in hoc psalmo et ideo dicitur in tytulo psalmi cantici tres hic preces primam dicit ipsa quam iustus imperabit pasit sabbatum mentis in xo assevit malos pitruos ut non sit cerevis ibi cum exortis primo dicit iustos florere virtutibus ut per missionem demonis gratiae delinit ibi justus ut palma Circa primum sic dicit bonum est confiteri domino dicit glo voce domino ut mihi nobis bona domino tribuam et psallere s. bona operatione nomini tuo o altissime ecce bonum est deum duobus predictis duo alia reddit q. d. bonum est confiteri adnunciandum mane misericordiam tuam i. tempore prosperitatis misericordiam tuam ~~[illegible]~~ et per hanc est tuae misericordiae et ideo eum turbum est tuae adnunciare i. laudare mysterium dei et veritatem tuam s. adnunciandam per nocte i. tempore adversitatis et est sensus in prosperis quae praesente intelligitur laudare debemus misericordiam quia non desertae vesperae in adversis quae per nocte designantur laudare debemus veritatem quia tuae iuste nos punit per decacordo psaltherio i. in observantia x preceptorum quia ille indecacordo psallit qui observatione decalogi bene agit cum cantico i. cum voce vel verbo et in cythara

i. opus dicit glo ordi. Si bñ loquis tñ cantici est sine cytharis. Si operis et non loquis cytharis est sit canticis et ideo bñ loquere et bene fac vt sit cytharis cū canticis vel pt̃ ad litem intelligi de instrumentis illis quibus una cū voce humana laudes solebat deo reddi. Quia delectasti me domine in factura tua in quibus laudandus est creator q. d. bonus est, et ego gaudebo pulchra. Quia delectasti i. indecore multitudo q fecisti et in operibus s. de meis laudando et q hoēs et causas creaturarū nō potest attingere q cuncta res difficiles nec pt̃ ea homo explicare p ideo admirabilia ipsa dei opa mirabilia dicit. Quam magnificata sunt i. valde magna sunt vt ex hoc appareat magnitudo tue potencie nimis profunde i. quibus opa tua abdidisti et creasti. Pulcra q ipse dicit Salomo 14. Altitudo diuitiarū vir insipiens q. d. me delectasti in factura tua et in operibus. Sed vir insipiens qui celestia sapere vacuus est et stultus reperitur causa. Cū exorti fuerint sicut fenum in quo asserit malos premiis et metis sic certis dicens cū exorti fuerint sicut fenum et ceteris oriuntur pecores enim interpe hymnus soli florent et viuent. Sed in extremo iudicij futuro arescent et cū apparuerit s. modico tempore florentes. Vt intereant i. mori ant in sedim soli i. eternali pnas suas iniquitates peccatis exilio dei filio idcō subdit. Sunt. Quō ecce ad tempus florent prosperitas vt intereant in sedim. Quō ecce reperit vt ceteris errore induceat pibuit s. in futuro sedō. Et dissipabit s. cū eis dicit pe malebit ei q tue dissipabit. Aggrege dō et exaltabit q. d. ipi pibuit sed cornu meū i potestate mea exaltabit sicut unicornis i. singlis et excellentis sicut cornu unicornis est exaltatū q tue tribuit nisi in magnitudine. Et senectus mea i. nouissima tempora in mihi vbera i. in mea fructuosa et habundanti q tue deus eos quos hic pgrinos oscuatur ibi pgliam mea brificat. Et dispexit s. iam in pnti ma plagates et in mis genibus maligna bus iudicat iuuis mea i. tangit p secuciones anime tm vel exteriora sed tangere cor vel interiora que iusti fouri animo tollerant adiuersa et licet iuuis pcerat animis tm nō fuangit. Iustus vt palma. Ps. pauo vbi dicit iustos florere virtus vt hac pmissione deuoti gaudet cū subdit iustus vt palma illi vt fenū exsiccat. Sed iustus florebit vt palma radix palme est aspera sic et labor iusti in pnti aspera est coma palme pulchra est i summo sic et iustus cū coronā pulchritudinis pmerebit labore recipiet et ideo dicit q ipse iustus s. in pnti in futuro florebit vt palma et sicut cedrus cedrus est arbor incorruptibilis altior aliis arboribus et plantata in monte lybano q interpretat candidio ita iusti et in marcessibilis stola immortalitatis candidus hiis ergo arboribus exprimit q hec arbores nō arescant astrate vt

senu quo impius oppetur sed q̃ nõ
tu vnus sed multi florebit ideo
subdit plantati in domo dõ i. impũti
ecclia vbi aspa est radix palme iu
stitie ergo initiũ est initiũ mutũ
sionis ⁊ natiuitatis ec. i. in xpi vrõ
nis iuncio dũ audient Venite bn
dicti et florebit ps̃lm qui sunt hic
plantati in domo dõ ps̃lm addit
multiplicabunt q. ds̃ quemcumq
homine vim florent ⁊ ñder ad hoc
s. in fine seli multiplicabiq̃ ecclia
tuo enim vberrima q̃ tuo passionib
electorũ cito implebit numerus
electorũ et bn precantes eunt
tuo nisi s. ingressuib precedentib
posita vt annunciant simple illud
q̃ sequit Quia rectus s. aliq̃ con
cedens ps̃lm aliq̃ pmittens et
non addiuersa vel furto post bn pre
cantes eunt i. tranquilli mentis sunt
vt annunciabunt s. in futuro
ppetua laude dũ mirabile i. capiet
annunciant inq̃ illud q̃ sequitur
Quia rectus. qui suis pmissis cpler
et nõ est iniquitas in eo vt hic
pmittit patri p se quoq̃ ibi nõ ornet

Psalmus nonagesimus secundus

Dominus regnauit decore

ps̃lm 929 cum in hebreo et in tũ
lacione pro est tyrulus nullus et
ideo dicit hebrei deipso psalmo sic
dem est sup ps̃lm 90 sed in biblia
nostris titulus est tyrulus huius canti
ci dauid in die ante sabbũ qũ fun
data est terra tyrulus iste ex hysto
gn intelligit q̃ dies illi sabbũ ad
6 dies in qua adymaginit deus esse
est homo vt patet gn p. et postea
die septimo dq̃ requiescit ab oib q̃
patrauerat vt hec etiũ 2 ps̃ignans q̃
requiet hem si cũ labore opa bona fece
rint in quo quidẽ labore homo defecit
si spes quietis ad nõ teneret m 6 aut
die addiam nõ leg terra formata
et ideo mystice oportet hoc intelligi
sicut cum 6 die fecit hominem ita ergo
seclo sui sex secli erit quũ sexti
sexti dies sigt formauit hominem
et tũc fundata dũ terra. C qui fidei xpi
in hoc erant p gratiam stabiliti et sic
iste psalmus addiam est exponendus
de regno xpi cuius regni status
hic describit p q̃ntũ addonii testa
menti incepcionẽ 2 q̃ntũ addimpu
mcionẽ ibi Elauauerũt flumina
3 q̃ntũ addaus q̃ finimcionẽ ibi aqua
bilis altitudines Circa pmũ sic dicit
dq̃ sq̃ xpũ verus homo verus deus
regnauit i. potestatẽ sup omnes
creaturas in sua vrõne accepit
ipse dñus Dicta est in omnis pte
in celo et in terra 2. vltiõ decorũ
alia lra hic indiuit s. in sua gloria
vrõne indumentũ dõ est humanitas xpi
iuxta illud apli similitudinẽ homi
nũ factus et habitu inuentus vt homo
et indumentũ ipsa videlicet xpi hu
manitas erat passibilis et mortalis
q̃ in passione erat crudeliter per
turbata iuxta illud ysaie hz 53
est ei species nec decor sed in vrõne
fuit gloriificata et decorata et hoc
est q̃ hic dicit decorũ induitus est
vel induit fortitudinẽ q̃ illud indu

manetu sem fuit in passibile et in mor-
tale et pcinxit se admodu desebit xpm
p. caprium duxit caprinuit tue vt dem
est sup psal° 64. Etenim firmauit s. in
fide orbe terre i. habitantes in orbe
terre firmauit aliqua que no poterant
o mouere a fide sed steterut vsq ad
sanguinem et morte vt patet in actibus
apl'orum firmati sunt multorum plena
dicit apl's Ps. sapiebat nos scientiam dei
q. est in xpo ihu firmes gladius q. d. mul
ta aduersitas et ideo dicit Etenim firma
uit pata est sedes o xpe quia sedes ad
dexteram patris paratus mihi est existe
i. in die iuste iudicium de quo sup intro
tulo dem est Ascendo tu es deus s. o xpe
iux illud ad hebreos vltio hic xpe heri
et hodie ipse in secula q. d. licet pata sit
sedes tua existe tn ascendo tues iuxta
illud ioh i. in principio erat verbum
Eleuauerut i. pates vbi describit statu
regni xpi sine statu noue legis quia
adeuus in pugnatione que scribe et
pharisei et omnes qui erant degne sacer
dotali regnum xpi et statum noui testamen
ti nitebant impugnare s. q. pater
aeternus et hoc est q. dicit eleuauerunt
s. septies die i. potentes huius
mundi eleuauerut flumina fluctus
suos i. crudeles suas persecutiones
a nocibus aquarum multarum i. diuersa
rum persecutionum q. p. aquas in sepiptura
intelligimus persecutiones iuxta illud
ysaie 8. ecce dominus adducet super eos
aquas fluminis fortes et multas
rege assyriorum et omnem gloriam eius
sed atque multe no poterunt ex
tinguere charitate nec flumina abru
ent illa Cum vltio glo ordi expo
hic visculu aliter q. post ziri laetes
a° in exptu q. e exponit bruns
alus et sic hic eleuauerut flumi
dne voce sua a vocibus aquarum
multarum et est sensus s. ordinum
fluma i. sci apli de quibus alibi dicit
fluminis impetus lectificat ciuitatem
dei Eleuauerut voce sua s. xpm
vt eius mysteria pdicando q. qn
scribes et scribe poeperunt
eis ne docerent in nomine ihu vnitas
dixerunt no possumus no loqui que
vidimus et audiuimus a vocibus aquarum
multarum i. ppl'orum euadencium q.
bilis electiones i. patris vbi que
nientur ppl'a describit statum regni
xpi qui tu adeuus o firmissimum
cu dicit mirabiles electiones maris
i. persecutiones potestatis saluis
gratia xpi fidelis sed q. mirabilis
in altis dns s. qui dedit suis fidei
certitudinem et similem victoriam
Testimonia tua s. miracula et sig
nea sunt nimis credibilia q. discipli xpi
pdicauerunt vbique dno cooperante et
confirmante vltio et tu credibilia fecisti
testimonia do q. p. fideles stere
runt vsq admorte et sanguinem
nimis credibilia f. suum et mag
q. q. p. pnt sanctus humanus
inuentus domum tuam i. ecclesiam
decet sanctitudo in longitudine dierum
i. in eternum Cum et si multe cadet
dom tua stat tamen q. dom
dei que est ecclesia militans p. manebit

nuscitate fidei usq; ad finem mundi nec
tue in ecclesiam triumphantem in ceteris
aliis coinquinat. Vt dicit apostolus 2°. Ideo
decet domum tuam. Glo. ordinata dei
et ecclesia in hoc psalmo monet nos
laudare deum primo ex decore et pulchi
tudine quam habet ad decorem secundo ex for
titudine quam induit ex fortitudine
et exaltis operibus quam ipse firmauit orbem
terre. Tertio accipit quam pacata est
sedes dni. s. a dextris dei. Et ex laude
vniuersitatis quam elegerunt fluvia
voce sua. Quarto a testimoniorum firma
veritate quam testimonia dei credibi
lia fecit sua nimis. A. a sanctitate domus
dei quia deus est sanctitudo in longitu
dine dierum et ideo legitur in matu
tinis laudibus sancta sancta.

Psalmus nonagesimus tertius

Deus vltionum dominus deus
psalmus 93. cuius in hebraico et in ma
tutina non est titulus sed
in ceteris locis ante quem est titulus
psalmus dauid et sabbi et ideo de
auctore huius psalmi dicunt hebrei
quod ipse ad litem sit de captiuitate
in qua nunc sunt nidei aliqui primeli
sum quam ipsi credunt venturum expec
tant liberari sed quod iste intellectus
huius psalmi habere fundamentum erro
neum dicit. Ita quod ipsa in hoc psalmo
intendit remouere populum israel
aliquando arrogare qui fuit tempore mo
si quo quidem arrogauerunt dicentes
ita inferiora propter vnitatem mura
cionem non subiacere diuine poten
cie et maxime dixerunt hoc de acti
bus humanis quia non poterant discernere
quomodo dei prudentia infallibilis stare
posset cum libertate humane voluntatis
in malorum plena dicit iob 22°. Nubes la
tibulum eius circa et cardines celi perambu
lat nec nostra considerat et quia iste
error est valde pernicioso cum greco
sequitur quod homines sine freno currant
ad vitia et bonis actibus vel ma
lis non expectant penas vel premia
ideo cum fuit ipse hunc errorem
tam pernicioso extirpare sed secundum
opinionem beati aug. diuinum facit hunc
psalmum sicut et omnes alius in quo primo
glorificat ordinem ipsa aliquos infirmos
qui contra deum murmurant quibus videt
deus hoc inferiora negligere vbi
indiscrete bona et mala bonis et
malis dant et sicut accidit cum
materia poeta qui ponit magistum
deum et sic in hoc psalmo docet
prudentiam et ideo agitur in tribulat
ione sabbi in qua deus fecit luminaria
s. solem in potestate diei et stel
las in potestate noctis quia lumi
naria intelligitur sed pietas qui lucet
in medio huius mundi puerse s. pu
ris sedi et sic est sensus tituli psalmi
iste est dauid ipsa hymnus in sabbati
ne die septimane agens de pacia
sedit qui significat per luminaria sed et
sabbi tres hos pres in primo ipsa que
rimonia infirmorum assumens premit
dit vnde sunt in 2°. et blasphe
mantes et arrogantes in velpetu

operandi eos deus hec inferiora seuere re
gere et curare ibi intelligite insipi
entes ondit inspirati deus hic curat de con
solacoe iusti ibi cuius consurgere Cuiu
primu dicit deus s. qui credit alibus
di no vindicetur mihi est dos vlcionu
vindicatu ipo dicente mea est
vlcio et ego retribuam eis in tempore
deut 32o et vt amplius confirmet id
repetit dicens deus vlcionu libere
egit in furore vindicans seu vlcio
nes malis infligendo q.d. Cur
murmuratis vos infirmi credentes
q deus sit et permittit bonos tribulari
et malos prosperari qr ipse est dominus
vlcionu et tuit quarsus ad dominu
subdit exaltare s. ondendo tue ma
iestatis potencia Qui iudicat
terram i. iudicantes interra redde
s. iusto suo iudicio retribuendo i. pe
nam quam meruerunt propter superbia Vsq
quo peccatores dne i. quam diu dicit
glo hoc repetitio dolentis exhor
tacionis sigt q bonis grauis est
tacitura malorum q.d. quam diu glo
riabunt peccatores in malicia et
fabunt et loquent s. dicentes illud
Iob 22o circa cardines celi perambu
lat et non nos considerat et q effa
bunt et loquent poterit deficere
cu dicit et dixerunt non videbit
dos loquent s. sic omnes qui operant
et stultum quia in iustitiam operant
exponit dicens populum tuum i. iustos
et sanctos tuos qui in te sperant
et hereditate i. ipsum quoque populum
qui est tua hereditas vexauerunt
pseudoib et tribulacoib diuersis
viduam et inquilinum occidi
deus spiritu tuo et pupillos iniu
rati et ideo grauius delinquit
qui hos offendit et dicentur ipse
est error que populi extirpare nitur
et iste est iniquitas quam locuti sunt
q. ex quo deus iam tacet non tenet
vindicando mala ipsi credunt q
debent tristitia impunita dicentes
non videbit dos Intelligite
pauci vbi in velpe qui hiumsmodi
blasphemantes et cauentes esse
deus deu omnia videre cuius
et vegere cu dicit intelligite
s. vos qui in hiumsmodi laboantis
cuiouc intelligite s. illud q sed
et stulti s. qui credatis deu hoc
latere aliqu sapite i. cognoscere
diuinorum spere q sapor ppe est
de diuinis cogitione hic et q
intelligere et sape debeant
subdit Qui plantauit aurem q.d.
absurdum est q ipse qui dedit homi
sensus audit q ipse debeat igno
rare et non cognoscere sunt qui
fingit i. ppm placentu suum facit sen
tu non considerat q.d. Vtq conside
rat Vnde impossibile dos dicit Exo
qo Quis fecit os hominis nisi
quis fabricat aut mutu et surdu
videntem et cecu nonne ego Qui
corripit gentes s. cotidie pro
simili peccto sed glo ordinaria
non sugget s. peccatores de actuali

qui

peccat q.d. vtique qui docet q.d. igno
rat. Ipse docet hominem scientiam absit
et ideo subdit Dominus scit q.d. Ne
scit et ipse cogitationes hominum
scit que tam nos latent et scit
quo vane sint i. admaliu pmi sint
sm illud Sciri s. Gentius enim et
cogitatio cordis humani in malum
pna sunt ab adolescentia sua et
et cogitationes hominum sunt
vane in se et admaliu pne nisi
erudiant diuina eruditione
Ideo subdit Beatus quem tu eruditis
eris i. informabis s. vt puerum
p patientiam in aduersitate
tribulationum et de lege tua do
cueris eum s. vt adulterum quem de
lecti offirmus doctrina Et mi
tigses ei s. vt patienter ferat
p secutiones in diebus malis
donec fodiatur s. mortis sepulchro
in pnti et mortis sepulchrum malis
in futuro dicit glo. non quidem omni
peccatori et non peccatori publico offen
ti sed plico superbiam Unde dixit
sup Redde verbiscione superbis Ea
non q.d. vtique non mirabitur ei quem
doces adiebus malis et Dominus et
non repellet s. tamen abiectam et si
p tribulationes multas eam exercuerit
et pbat et hereditatem suam non
derelinquet in qua adiuvat i. ta
diu q. iustitia s. diuina quaerantur
in iudicium s. futurum i. tam diu q.
iustitia celebrat futurum iudi
cium et qui iuxta illam s. secum et
obstinaver stabunt interrogatione
stat Videbunt omnes qui recto sunt

corde qui s. sua voluntate diuine volun
tati humiliter subiciunt Quis consurget
p pauis vbi ostendit in spali deum hic cu
ram iusti cum dicit qs consurget laqueum
in pstoma iusti quem hic nitunt oppme
malignum dicens qs q.d. Quacumque respi
cio occurrunt mala sed vnde vincam
vnde tutus ero cui tot obsunt hoc est
q dicit qs consurget et idem repetens
ex deuocans affectum subdit iuste qs rnde
in q Dominus q.d. nullus in Dominum palomm
i.q. in inferno i. infoueam que parantur
peccatori habitassem s. si Dominus non dedisset
in gratiam pacis victum fuisset tribulatione
malorum et dolore Ego dicebam s. pueri
tione mortis est pes i. affectus meus s.
gratia iusticie mea tua q.d. non solum
a malo culpe preseruasti sed post peccatum
consentes misericorditer liberasti et
hoc est q pmisit in q Dominus et deinde
subdit Si dicebam s. multitudinem
et dicit glo. ordi. q multi sunt dolo
res et amaritudines in vita pnti
Ideo suauis consolationes non desunt
laborantibus Nunquid adhaerebit q non
nulli agere bene volunt q praecepta
bn vniendi seu agendi sunt nimis
laboriosa hoc ppha augmentat dicens
Nunquid sedes iniquitatis est hec macio
vel longa conuersatio in malo q.d. vtique
tibi adhaerebit sedes iniquitatis qui
fingis s. ad excusandum te falso labo
re in precepto i. praecepti implicatione
Capiebant in animam iusti s. illi qui
adhaerebit sedes iniquitatis capiebant
i. falsa et mala fingunt in animam
et cum in animam nocere non possunt

singne salte et vita corpulte innocen
tes tollit et fetus est in s. vt sim se
cunus abeis qui sic innocentes pse
cunt et deus meus i. adiutorium m
spsmi no du no est ves sed spes inq
adiuuat ne deficiam et reddet et
hac in fine omnis error et dubitatio
tollit. q. xpte ondit. q. deus omnia
videt et intelligit. q. illis s. pseqntib
iniquitate ipsorum i. pena pmi quae
ipsorum et tuc qualitate huius pene
describit cu subiungit et in malicia
i. gw malicia ipsorum disperdet illos sc
pena damnationis pperue dicit dns

Vsalmus nonagesimus quartus

Venite exultemus domino iubi
psalmus gra cuius in hebreo et intes
tatione levo nullus est titulus pter
q. dicit hebrei q. moyses fecerit hu
psalmu circa finem vite sue qn pmitiori
pte fuerit moratus qui erant numerati
in exitu ppli isti de egipto in quo qdem
psalmo fideles filios coru debebant
ingredi terra pmissionis inducit
ad laudem et obedientiam dei ne sicut
patres coru impedirent vel plnba
rent ab ingressu terrae pmissionis
sed ipse ad hebreos 3 et 4 exponit
textu huius psalmi de tempe gre i. q
p xpm fidem ingrediunt in requiem
et ad hanc finem glo ordi expo
nit talem textum laudate cantico ipm
dauid cuius intencio patet ex sibi
sup expositis tuc hic pter i. qui
pmus psalm do ppha invenit ad lau
dem ipse inducit hoc nomen ibi

cum deus ipse concludit sua inten
cione ibi hodie Quia pmus ppha
prudens tempus gre s. aduentum
xpi in quo erat exultandum sic dicit
venite s. no corpe sed mente no
gressibus sed deuotis affectibus exultet
dno no vobis temporalibus vel secu
larem iubilemus deo q. d. gaudium sit tam
magnum q. verbis dici no possit
q. iubilus est gaudium q. adplenum
exprimi no pt sed simplice tacere no
pt iubilemus in q. deo i. xpo qui
est verus et nostra salus p occupe
facere eius i. pnciam vel spectum
futuri iudicii in confessione s.
peccatorum s. nos accusantes ne in fu
turo iudicio in nobis q. sit diffusum
dn et in psalmis i. laudibus et orib
deuotis iubilemus ei i. cu gaudio
decantemus ei et sic dicit glosa
ordi q. duplex sit confessio s. pcti
et laudis confessio peti ad laude
pnes ignoscentis de qua laude
ppha dicit in psalmis iubilemus ei
cum deus pcs pcs vbi pmissa
exhortatione affert rone et tang
ro primo exorgia dignitate cum
dic. cum deus dicit glo ordina
hoc fuit illi que pcedunt ad laudem
cantici huius q. d. ideo exultemus et
iubilemus quo deus magnus sup
potestate et rex magnus sup oes
deos s. genoum vel deos i. angelos
vel alios sos qui sunt dii principantur
juxta illud ego dixi dii estis et
filii excelsi oes pcs cantat ro laudis

quia pastore cui dicit Quia in manu
r. mea potestates sunt omnes in hy
bitantes fines terre et altitudi
nes montium vel glom ordinis
r. potestates angelorum ipsius sunt
q declarat cui subdit Quia ipsius
est mare et ipse fecit illud
et siccam r. terram manus
eius formaverunt 3c corpus psalmi
tone laudis exhibitis generis
humani exhibitis interque primum
est excitatio hominis et in hymnis recog
nosciam veniunt primissam ammo
nitionem cum dicit Venite q.d
nolite longe discedere ideo vita
et verbis Sed venite adoremus
et procidamus humiliter adorando
et plorando r. peccata nostra cum gratiae
gratiarum q. fit glom ordinum
hymnum exhibuit flumina peccati
que omnia in gloriam auxiliatrix dei qui
fecit nos ad imaginem et similitu
dinem suam cuius opus sumus opus
suum non sumus dicit glo ordinis
acce magna fiducia atque omni defi
cere potest et te vehiceris non
potest ille vehitur ideo adoremus
q ipse est dominus deus noster q dedit
se ipsum nobis pastum benedictum in
carnationem et nos populus pascue
eius r. quem pascit cotidie pasce
mendum eucharistie et oves man

eius r. qui eveniunt et fecit non dicit
oves pascere et populus manus eius q tu
magis gaudium videretur q ad oves p
tinent pascere q ideo fecit ut ipse
intelligat oves que sunt populus dei
hodie 3 pars ubi psalmi concludit ex
promissis sua intentione que est induce
populum dei ad perfectam obedientiam et
cuius ista conclusione ponit monitio
Ne illa provideat exemplo ibi sicut
in irritatione 3c subiungit pene
commonitio ibi Quadraginta annis
Cuius primum sic dicit hodie r. tpe
gratie q vocatur dies hodierna iuxta
illud apli Ad romo Nox precessit
vobis 4 glom ordinis et doctores
prouecte intelligant tempus veteris legis
et perfecte intelligant tempus nouae legis
et gratie et ideo dicit hic psalmi hodie
r. iam tempore gratie Si voce si p q
q vox domini audita in lege nouum q dom
ihc incepit predicare et dare primum
agere et q. q lex nouum data est
ad hoc q nouissime diebus istis locutus
est nobis in filio ad hebr 1. lex iustitie
verus ab angelo ut patet actuum 5 ubi
dicit de moyse hic est qui fuit in
solitudine cum angelo qui loquebatur
ei in monte sina tunc dicit ibidem non
q deus sed angelus in nubo apparuit
Nolite obdurare corda r. vocem domini
seu euangelicam legem repellendo
q stare prohibet commonentem similia
vi exemplo cum subdit Sicut in irri
tatione acce tentat obstinatos

quem solitudine et et tentus est vocat
sicut patres vestri fecerunt in irritatione
dicit i. in die tentationis et vocat populum
primum in deserto irritatio qua viderunt
tot mirabilia in egipto primo quamvis
modo debuissent dubitasse de certitudi-
ne promissionis dum tamen fecerunt
et sic dum deum irritaverunt et adiu-
cundum provocaverunt hoc culpa pena
reperit vt vindicta timeat vbi tem-
taverunt me adhuc multociens quia
illud quia ego temptaverunt me iam
per decem vices probaverunt et viderunt
opera mea s. magne virtutis quae eduxit
eis aquam de petra et plus eis man-
na Quadraginta vbi quaniam
subiungit pene omnibus cum dicitur
Quadraginta annis offensus fui i. im-
placabilis fui iratus generationi huic
s. primo qui dum in deserto temptaverunt
et deum cum murmuraverunt Iuxta quod
dicit quia ego usque multitudo peccati-
sima murmurat et me vivo ego dicit
dominus in solitudine hac cadent corpora
vestra non introibitis terram super quam levavi
manum meam filii vestri erunt vagi
annis quadraginta et sic intrant filios
israel erit tradit in terram promissionis
ego annis et fuerunt mortui omnes qui
viderant miracula et signa domini
et tunc dicit temptaverunt hoc est quod sub
dit Quadraginta annis offensus
fui s. recedens ingressum eorum in
terram promissam et dixi semper hii errant
corde s. cos singulariter prima et mini-
stros meos moyses et aaron et ipsi
non cognoverunt vias meas quas dedi eis per moysen vt ambularent
in ea sicut in via et subdit pensam
dicens iurauit in violentia s. iuri
iura mea i. in effectu vindicte mee
si i. non introibunt in requiem meam
quod hoc erat corum non introibunt
in requiem meam i. in terram promissionis
in qua habuissent requiem et pace
et non intrabunt vt iurauit quia
ego dominus iurauit vnio ego quia illa
fuit figura quietis fratrum in
patria qua omnia in figura gerebant
illis et septem fuit adventus
nostri in quos fines seculorum
devenerunt vt dicit apostolus ad cho-
rinthios Ita phus psalmum postpsalmum inten-
dit postquam tota legis exhortatio
vt agnoscant precepta legis eius
gratia Ac sicut patres veteris
legis phibiti ab ingressu fuerunt
terre promissionis ipsi phibebant
ab ingressu terre viventium vbi
est eterna requies et gaudium
inestimabile sequitur hymnus

Psalmus nonagesimus primus

Cantate domino canticum novum
psalmus ihesu cuius in hebreo et in
ymnis nullus est titulus
sed in ymnis qui est talis titulus
psalmus dauid cum domus edificabatur
post captivitatem babylonis tempore
zorobabel de quo iste primo libro
audive sed hoc impugnat iorus
propter hunc psalmum qui dicit
cantate domino canticum novum
et non legitur tunc fecerunt et secundo
tempore tunc cantabant psalmos dauid

qui fuerant iam cantica antiqua
vii dr. ezdre p. steterunt sacerdotes
in ornatu suo cum tubis et laude
filii asaph vt laudarent deum per
manus dauid regis israel et a tempo
dauid vsq ad reedificacionem fluxe
runt q. lxx. anni q templi erat
primo fundatum 2o anno salomonis
et stetit 40 annis 3o et tempus cap
tiuitatis durat 70 annis pte phoc
q dr. annunciare inter gentes
et tm lex p. ezdre 4o q gentes
peruenerunt q filii israel fuerunt
ab edificacione plurimi Zaby salon
dicit q iste psalm. loquit. ad tempus
futurum et tamp. futurum vocat tem
messia que iudei false et erronee
exspectant q. ex eos faciet reedifica
re templum in ierlm. Sed hoc omnino
est erronea quantum ad hoc q mes
syas venturus sit sed est vera
quantum ad hoc q iste psalm. quantum
ad iam est de messia siue xpo et sic
expanit hunc. psalmum doctores
nri et glo ordina que dicit q in
titulo no ~~[illegible]~~ debetur intelligere
illam corpalem edificacionem templi
in iam post captiuitatem babilo
sed poci illam edificacionem templi
spualis quam fecit xpc post cap
tiuitatem generis humani quem
ipse ascendens in altum duxit
captiuam de quo templo dicit apls
ad corin 3o Templum dei sem est q
estis vos 1a 2 p hunc sensum psalm
iste diuiditur in duas partes Ca
primo ppha nos hortat ad xpi
peonum 2o ad eius debitum obsequium
ibi Confessio prima indutus q p. hor
tat nos ad laudem laudis peonij
2o ad diuulgacionem euangelij ibi
annunciate Circa primum sic dicit
Canta vita et lingua i. ore et opere dno
i. xpo qui est dos dominicum canticum
nouum s. euuentes veteris hominis cum
actibus suis et induite nouum qui secundum
eum creatus est Adhuc 2o ad nouum cum
testamentum primum nouum canticum
canticum antiquorum finit diliges
proximum tuum et odio habebis inimicum
tuum Sed q est canticum noui regis
et noue legis iudi q dicit nouus
rex 3o q iudicis q dem est antiqs
diliges proximum tuum ego autem dico vobis
diligite inimicos vestros hic ergo nouum
canticum dno cantant qui precepta
noue legis euangelice adimplent
canitate dno repericio est adimplius
hortandum deinde quos cantare mo
nuit subdit omnis terra i. omnes
habitantes in terra deinde 3o cantate
exhortacione reperit ad distinguendum
psonarum trinitatem q laus xpi
est honor bndcte trinitati cantate
dno et bndicite nomen eius s. vt in nomine
ihu omne genu flectat annunciate
de die in die ad litem s. sic ~~[illegible]~~
gminando huismodi laudem vel de
die in die qui vtriusq testamenti
aut to de vtr. ad annunciando salutem
annunciate 2a pars 2e diuisionis
vbi hortat ad diuulgacionem euangelij
et dicit annunciate gtam i. opera
xpi miraculosa que fecit sunt ad suam

glam et hoc fecerunt apli qui demandato
xpi pdicauerunt vbique dno cooperante in
omnib ppliis hoc addit ne pures aliquē
excipi Quō magnus dos s. xpō et sic ho
rous sit probis p q apparuit pulchre
et laudabilis minis q nō pt dici quam
laudabilis sit iuxta illud Ecce ego ex
altare illū quantū potestis maior est cum
omni laude terribilis i venerabilis sic
expositū fuit sup psl° 88° Terribilis
sup omnes qui in circuitu eius sūt sic
legit Ecce 2° Terribilis est locus iste
sup est omnes deos s. quos colebant ge
tes et subdit etiam Quō omnes dii gen
tium glo ordinis sūt hic p appropriatione
et q primum erant esse sup demonium add
dos autē celos fecit et nō dii gentium
Confessio 1° pars principalis vbi ppha
nos hortat addebitū xpi obsequium
cū dicit confessio et confessio et sanctitas
et munditia et pulchritudo ideo dicit con
fessio et pulchritudo s. fuit in aspectu
eius q nō speciosus fuit in oculis pcōrum
et q sup dixit deus pcōri quare tu
enarrasti iustitias meas q.d. ita cam
tate q confessio et pulchritudo sunt in
conspectu eius Ceremonia i. sanctitas et
sic hic alia lua et magnificentia s. lau
dis simpla sunt in sanctificatione eius i. in
cultu noue legis qui sanctificatio dicit
q sanctificat cultores q nō faciebat
cultus veteris legis ppter q dicit ipse
Ad hebr 10° Impossibile est sanguinem
hircorum et taurorum auferri peccata
et subdit sanctificati sumus p oblationem
corporis xpi iesu Affertote dno et est
sensus q dos talis est ideo vos pme
genitū i. nationes gentium afferte
dno i. adducite filios vestros ad fidem
xpi afferte dno glam et honorem
gla offerte dno qui bn quaerit vnu
homo in quo glorificetur deus hinc
illud vt videant opa vestra bona
honor offerte cū debitis explicatis
laudes gratias referentes et ide repetit
subdit Afferte tollite hostias s.
laudis diuine vel hostias i. sacrificia
noue legis et introite in atria eius
i. in loco diuini cultus dedicato et
ideo in singulari reperit vt vnitas
ecclie designat diuine adorate
dō commouentes s. timore et reue
rentia afferte eis i. pncipi eius
vniuersa terra i habitantes in
terra dicite s. ad laudē xpi in
gentib i. in regnantes q dos s. xpus
regnauit i. regnū sup tota terra
vam accepit ipse testatur et
vltro Dicit et in oīs pte aug
et cassio exponit talem litam
dicite in nationib q dos regnauit
in ligno et dicit magis de liva q
sic nō legit in hebraico vel in greco
nec intentione pauō q ipse vidit
et dicit q forte sic legit in translatione
theodotionis vel symmachi
vel alicui alterius q octo fuerunt
translationes de quib dixi supra
circa principiū et est sensus ros
nauit aliquo i. qualitatione sui
regni mentiunt in passione i. crucis

ligno Juxta illud apli xpi lumi
niant semper ppter q et de exal
tauit illu et ista tribulacione allegat
ecclia qm canat ymnu de passione
do in quo dr implem sunt que goinit
David fidelis carmine dicendo mecu
mis regnauit a ligno deus et sic
ecclia ordinat hunc psalmu ipi David
Cum conuerit orbe terre s. ydolatre
que tempe passionis xpi et apl ou
cepit cessare Juxta ppheciam zacha
ri. in die illa pdet nomina ydolorum de
terra vel conuerit orbe terre q
misit spm sem de quo xpe pdixit
Cu venerit paracletus ille arguet
mundu de peccto Jo. 16. Qui non
credit s. a veritate fidei xpiana
ne iudicabit ppls in equitate s. in
iudicio furtiuo vel iudicio distraccionis
seu discreccionis q iam est quo de
iustos discernit a bimiquis Letent
celi i. sci angeli qui letantur cum
inuenerit in xpi aduentu Gli inqu
tissimis deo et exultet terra i. ho
mines qui sunt de terra et habitant
in terra Commouetur mare Adriam
mare obedient xpo qui sup mare
ambulauit sqt. 14. Gaudebunt omni
i. gentes in eternum q impletum
legimus in paralipomenis Luce 20 Tunc
exultabunt omn i. signa exultacionis
erunt q fem fiunt dn xpe in ueni
re in vbi ppls ramos palmarum
preuenebat sqt. 21. Gemma ligna
i. multa qm venit iudicare terram
s. iudicio discreccionis vel finalis
discussionis iudicabit orbem terre

in equitate i. omnem hominem in terra in
quom iudicabit apcus exponit cu subdit
et ppls in veritate sua q in illo iudicio
veritas et equitas erit q enim verius
et equius quam electos secu gregem et
reprobos separe hos ad dexteram s. iustos
et hos ad sinistram s. impios vt hi pro
meritis premientur et hi pro demeritis in
ste punientur Sequitur hymnus.

Psalmus nonagesimus sextus

Dominus regnauit exultet terra
psalmus 96. cuius in hebraico et in mysti
co sensu nullus est titulus et ideo dicit
hebrei de hoc sicut de psalmo precedenti
sed in qui tribuitur et glo ordinaria est
talis titulus psalmus ipi David quando
terra ei restituta est et ppter hunc
titulum dicit quidam q iste psalmus ad
literam sit de David rege israel cui post
mortem filii sui absolon qui cum pseque
bat restituta fuit terra israel vt hec
3 regum 19. et tunc David in pace
regnauit sed dicit glo ordinaria q
tempore no agit iste psalmus sed poetice
describit pdiuum xpum quem absolon i. in
qui filii s. iudei crucifixerunt et regnum
eius obduruerunt cui in q David
i. xpo restituta est terra qm post re
surrectionem iudei et gentes credi
derunt et se humiliter regno eius subi
cerunt et q iste psalmus ad literam no
sit de David patet exemplu huius psalmi
in quo dicit nubes et caligo ignis
ante ipum precedit que signa no legun
tur in bellis ipsius David certum q
minus est Adhuc p allegat literam

hymnus psalmi dicitur de xpo cui dicit et cui
introducit primogenitum in orbem terrarum
dicens et adorent eum omnes angeli
dei et sic psalmus iste adventum et deitatem
xpi adventu s. principaliter in mundo
et principaliter in iudicio Tres libri
prae ipse describit xpi gratiae dominium
in adventu eius in iudicio ibi nubes
in exultatione fidelium ibi audivit
laetitia et sion Videre igitur gloria superi
tatis mundi habundavit an xpi in ratione
opponit et eos sic dicens dns s. xpc
regnavit i. rex esse innotuit vel post
gratiae accepit ut sup exposuit ad
in praedicta psalmo exultet terra i.
habitantes in ea exultatione s. de xpi
adventu in celum et ipse regnavit
et passione aligno quia inquit passi
one redemit hominem ideo exultet
terra i. laetent insulae multae s. de xpi
in celum ascensione quae sunt firmatae in fide
sicut anglia hybernia et gilles insulae
in quibus habitant qui fide xpi acce
perunt sicut et praeter dein insulis ma
ris vel insulae s. glom ordinatae i. taci
mundi coelie quae in medio maioris
procellae et tribulationis et tempestatis
ne fluctibus circumdantur et tenduntur
licet non frangantur admodum insula
v. u. in medio fluctuum maris multae
non dicit omnes s. glom ordinatim
pyrae haereant quantiscula Nu
bes et caligo et pax ubi desevi
bit de adventu xpi in iudicium
et dicit nubes adversum sicut

ascendens in celum habitat nubem
in obsequium ut dicitur primo vide
tur illis et subdit ibidem hic iste
qui assumptus est a vobis sic veniet
s. ad iudicium aequo innuit et obsequio
nubis vadit et et dicitur tamen
gratiosus Luca 21. Tunc videbunt
filium hominis venientem in nube
cum potestate magna et maiestate
et deo subdit nubes i. vita et inventio
stabilis eius correcto sedis est sic
in finali iudicio qui sedebit sup sede
maiestatis suae et 29 ignis ante
ipsum adversum in futuro iudicio qui
~~sedebit sup sede maiestatis suae~~
in flamma quibus dicit iudex ipse ma
ledicti in ignem aeternum Illuxerunt
fulgura adversum multae impressiones
ignea et aliae visiones terribiles
cum ante iudicium et obscurabitur
sol et luna non dabit lumen suum
et stellae cadent de coelo et tunc
plangent omnes tribus terae et
29 et deo subdit videt et commo
vet terra et habitantes in terra
commovebunt commotione timoris
montes sicut cera i fluent et adventu
tuo cum terra magni motus
et 29 ex quibus montes cadunt
et dividentur a facie dni i. a presentia
dni venientis reperit ut pecorus
terrentur dicens a facie domini
omnis terra s. fluet vel commovebit
et homines in terra trescent
tuo primore et exspectatione

que sup vanitate vniuersi orbis
annuntiauerunt celi qz pfectissimo
opere eius s. in sole et lu
na et in stellis manifestabitur
adiuant iudicia volentis iudi
care nisi et viderunt s. in
fallibiliter videbitur maiestate
domini venientis in iudicium Confu
dantur omnes qui seruiunt sculp
tilia i. ymagines sculptas
vel secundum nostram deus
quales est ipse quem angeli
adorant et ideo dicit ado
rate eum Audiuit hic est
principium versus in hebraico et
in fine huius versus 3 pars vbi
quemadmodum describit exulta
tionem fidelium cum dicit audiuit
et lauata est sion s. ista que
permissa sunt iuxta illud luc
2° hiis autem fieri incipientibus
respicite et leuate capita
vestra i. respicite et leuate i. ex
hilarate corda vestra quia
in omnibus exultauerunt
i. gaudentes anime et electe
iuxta iudicia iuxta illud
Letabitur iustus cum viderit
vindictam psalmo 57. Letabitur
in qua non zelo vindicte iuste

sed zelo diuine iustitie et sic exulta
uerunt filie iude Tuo tu domine q.d. ideo
exultauerunt qz tu qui apparuisti hu
milis apparebis tuis altissimus super
omnem terram nimis exaltatus es s. sup
generum deos qz tuo gaudent qui deos
generum iam secunt Qui diligitis p
misit futuri iudicij terrorem adiungit
quantum fidelem exhortationem cum
dicit Qui diligitis q.d. qz iusti et iudi
cium eius correcto sedis eius et ignis
ante ipsum precedet ideo qui diligitis
dominum manere in eius dilectione odite
malum s. culpe et tuo quoniam malum
posset odire vel euitare subdit
Custodit animas s. quia in temptatione
eius inuocant auxilium qz in domino
custodiant ciuitatem et c. et in per
gratiam possumus odire et euitare
malum et demonum peccatis i. temptatio
nis s. diaboli vel hominis et qz hui
modi liberatio fit per gratiam ideo subd
dit lux s. gratie orta est iusto s. per
fidem et vobis corde letitia s. per
spem future glorie et gaudetis i.
laudes dicite memorie sanctificationis
eius i. gaudetis sine laudes dicite
illi qui memor fuit sanctificationis nos
q.d. qz in vestra non gaudeatis illo

Psalmus nonagesimus septimus

Cantate domino canticum nouum
ps. 97. cuius in hebraico et in fine huius
versus est talis titulus psalmi et sic exhor
tatio non apparet auctor huius psalmi
et ideo hebrei dicunt qz sit psalmus
moysi sicut et sequentes 89 et 90 Sed

Ps. 97 Cantate domino canticum novum quia mirabilia fecit. Hic psalmus est ipsi David ad quem gaudium sibi quae valde pomit tydim quem et quidem nos habemus in nostris bibliis psalmum David et patet ille tydis exidens super dominum huius psalmi dicit Sabbato salomon quod ipse laetatur de tempore futuro quod ipse intelligit tempus messyae quod ipse et pfidi iudei credunt ad hoc esse venturum incarnatum et dicit quod messyas in suo adventu faciet mirabilia multa et magna sed sancta ecclesia fideliter credit quod illa mirabilia iam sunt facta cum dei filius in humana natura apparuit ego benedicta coepit et peperit qui in quem filius dei caecos fecit videre mutos loqui mortuos suscitavit languidos curavit leprosos mundavit quae patent ex decem sacrorum evangeliorum et psalmus adhuc est de xpi adventu incarnationis hoc finis possit exponi et de adventu in iudicium cum dicit iudicabit orbem terrae. Dicit igitur primo primma pphta exhortando nos ad laudem describit xpi adventum incarnationem primo exultat simul in exultacione et laude ibi jubilate cum ira primum sic dicit cantate quod. o vos qui novi estis in xpo olim veteres in idem cantate domino sed pri celesti canticum novum vita et lingua ut sup expositum est psalmo quod quae est de eadem materia et gaudet et cum ipso spiritu admulta verba canticum novum scilicet de adventu xpi in carne et homine repacionem Novum quia verus dei filius natus est de virgine sine viri semine et omnes audiunt tale aliquid et videt huic simile visum vetro quia mirabilia fecit de quibus plene indecursu novi testamenti invenit et tunc describendo xpi adventum incarnationis subdit salvabit sibi scilicet celestis dexterea eius i. xpus qui est dexterea dei patris et est sanctus dexterea eius salvabit i. salvare fecit sibi i. adsum honorem scilicet dei patris cui obediens fuit usque admorte et brachium sanctum eius i. xpus qui dicit brachium sanctum eius scilicet dei patris propter virtudine quae est brachium ysaie 53 dicit auis credidit auditui nostro et brachium domini cui revelatum est et sic dicit salvabit sibi dexteram quia multi sanant in corpore qui non sanant sibi sed pocius recepta sanitate efficiunt membra diaboli sed quia xpus qui est dexterea patris sanant illi patri suo sanatae deinde expressit dicit quod dexterea pbrachium intellexerunt cum subdit notum fecit i. xpus qui est sinus salutare quia pater nobis fecit est salus in conspectu gentium revelavit iustitiam suam i. eundem qui salutare est quia salvat et iustificat quia iustificat vel iusticiam i. legem evangelium vel fidem catholicam iustificat secundo dicit sonum videtur oblitus an redemptionem hominis et veritatis et est secundum scripturam adhuc promissio facta patribus de xpo ut abrahae gen 22 in semine tuo benedicentur omnes gentes quae promissio misericordiae i. xpus plenum est qui de carne est filius David filii abrahae et quia effectus huius promissionis

exercitu meum venit ad gentes et
hoc populum futurum vidit ideo dicit
videbunt s. per fidem salutare i. xpm
qp non est in aliquo alio salus
Jerum 2o jubilate 3o pars ubi
exhortatur simul ad exhortatio
nem et laudem cui dicit jubila
te i. cum magno gaudio laudet
omnis terra qp viderunt ac
cedite mihi terre cantate i. voce
laudis exultate i. corde psalli
te s. opa psalmo exhortatur
ad sollempnizandum more veteris
legis et pacis jubilis qp duplices
erant tubae habebant filii
israel inter se tubam qp fuit
in principio 1me mensis qp alique
tubae erant de argento vel aere
vel alia materia hi stali alias
vocat ductiles et alie erant
de cornibus animalium jubilate
repetit exhortationem ut affi
ctionem inducat nos ad laudem
cui dicit jubilate regi domino i. xpo
qui est rex regum et dominus
cui apoc 19. 2ouocat mare
i. seculum et habitantes in eo ad
plaudum fideles et sic ppha non
optat sed exponit qp dicit omnis
arvum illis aute plaudentes
flumina et i. sci martyres dei
gaudebunt bonis operibus omnes
i. eminentes sci exultabunt qp
gaudebunt veniente iudice quo
venit intelligit ut sup ultimus
versus psalmi ghi vel sic in
dicabit orbem terrarum i. homines
terrenos in iustitia qp ipse me
ruerunt mittam et ppls s. in
equitate collectos sc fideles dei iudicat
et gentibus iudicabunt in equitate capi
ent equa prima mensis sequitur liber

psalmus nonus secundus octavus

Dominus regnavit exultent ppli
psalmus qui cum in hebreo et in ista nec
nec millus est tyrulus et ideo dicunt
hebrei qp sit psalmus moysi sed hoc non videt
esse verum qp videtur qp iste psalmus factus
sit tempore samuelis vel post qp dicit simu
el inter illos vel coe et non dicitur de eo
ree nostri qp fecit sit a David qui vixit
post samuelem et dicit magis de illo
de materia huius psalmi qp David fecerit
cui postea addiderit aliquam de monte
syon inducens ppm ad divinum cultum
de quo fuit valde sollicitus et patet primo
paralipomenon 16. et s. hoc psalmus iste dividit
in duas partes primo ppha hortatur ppm
ad divinum cultum 2o ad hoc inducit exem
pla sanctorum primum ubi moyses et aaron
primo subdividit primo describit regni
sui statum et potentiam 2o exhortatur
ppm ad dei laudem ibi Confitebuntur Circa
primum sic dicit Dominus regnavit i. reg
nare me fecit qp cum dominus regnare fecerit
David sup israel patet 2o regum 5. ego te
tuli de pastione sequente gregem ut esset
dux sup ppm meum israel et ideo regnum
David dicitur regnum domini qp licet p paliqua
tempora ubi dicitur fuerit salomon sup solium
domini integre p David pater suo pulsatis
ppli adhuc philistei multi fuerunt
eo qp David regnavit qp dicitur 2o regum
5o audierunt philistini qp unxerunt
David sup israel et ascenderunt omnes ut
quaerent David cum fides sup

cherubin ad litem i. qui dns responsi de pro
pitiatorio q̃ sustentabat ab ipso cherubin
vt legit exo 25 vel l glom ordinat sup
cherubin i. sup potestates angelicas Ego
uero mane ide q̃ sup dixit presentabor
ppli do ipsionem ce ad litem ubi colitur
vt excelsus magnus sup omnes ppl os
Confitebunt tu patre vbi convenienter
exemplis inducit ppl m ad dei laudem
et dirigens sermonem suum ad deum sic
dicit confitebunt s. confessione debite laudis
tuo terribile i. venerabile nomen ipsi
sanctum 29 quia terribilis est locus iste
et sanctum est q̃ in nomine do alia significant
vii dilmel 2o Iudicium nomen glie tue
q̃ est sanctum pihel et intentiones 2a hic
impium regis et ide est q̃ sit sensus fides
et confitebunt et honor regis i. honorabilis
rex diligit iudicium et equitatem postea
q̃ patet in novo et veteri testamento
et hoc est q̃ subdit tu paratisti directio
nes quantum ad precepta moralia quibus nos
dirigimur in agendis i. precepta iudicialia
et iustitiam i. ceremonialia que dicuntur
iustitiae seu iustificationes i veteri te
stamento q̃ figurabant et significabant
sacramenta et mysteria veri iustificationis
in iacob tu fecisti i. ppl israel et lyte
tribus israel lex veterus huiusmodi illud
deut 6o Hec sunt precepta et ceremonie
atq̃ iudicia que mandauit do nostra
lin lynt exo 2o iudicialia exo. 21o
ceremonialia levit p ordinem exaltate
do deum nostrum i. quantum potestis au
laudibus exaltate et adorate scabellum
i. iuxta scabellum pedum eius illud sca
bellum fuit arca do sup quia fuit
propitiatorium q̃ dicunt sedes dei et
ideo arca dicunt scabellum pedum
quia sanctum est s. illud scabellum
q̃ continebat vel scilicet s. tabu
las digito dei scripte et virgam
aaron et urnam plenam manna
vel scabellum l glom ordinatum
est humanitas xpi que est
scabellum divinitatis quia sine
impietate adorem Moises et
aaron patre principalis vbi
convenienter describit expo
sitionem primitiam inducit
exemplum sanctum patrum cum dicit
Moyses i. fuerunt inter sacer
dotes dei colentes q̃ patet
de aaron qui fuit summus sacerdos
similiter moises officio sacerdotis
vsus fuit in sacerdotio aaron
et filiorum eius vt patet exodi
29. et ibi hec notantur glom
ordinatum Moyses legislator
qui si non hostium vota tm ppli
obtulit et ideo in sacerdotibus
et samuel inter eos ad litem
samuel petit eumdem ppli
dei laudancum Samuel l glom
ordinatum non numeratur inter sacer
dotes q̃ fuit de tribu effraim
de qua ex do ad occ non fiebant
sacerdotes sed solum de tribu levi
et ideo ponitur inter vocantes in
vocabant hoc patet de moyse
et aaron in exo. de samuele
p̃ 1 reg 1 a 7 12 in columpna nu
bis ad litem loquebatur sic moysi
et aaron dicit hic q̃ credibile
est q̃ ita fecerunt samuheli
vel pt intelligi l glom ordinat
in columpna i. p figuram et ob
scure loquebatur ea de futuris

xpi misteriis custodiebant te
stimonia quoq; iudicialia et
ceremonialia que dicuntur dei testi
monia et precepta et c. s. quorum
ad ~~[illegible]~~ moralia dnc dei in
repariciones pouie sunt et qui dicu
bant invocabimus dm et vlciscens
r. vindicans scil conti que non poc
debant ex testamento dei sed ex
conti arbitrio fuerunt adinuenta
sicut patet mui 2e vbi dm dicit
admorsen et aaron 2 cum non
credidisteis mi vt sanctificaretis me
coram filiis isrl 20 introducetis
hos ppls in terram exaltate dm
intelligit vt sup et adorate ad illum
in monte syon vbi fuit locus
adoracionis 2 uo scius ipse dicit
sci adorate quo ego scius sit 2 ex
multeis exemplis glo ordinaria
exponit hunc psalmum de regno
xpi q prudit dicunt p suum regnum
figuratum et no introduxit apm
regnum cit dicit dm regnauit
et ideo laude induit ppls ba
tholicus adducens exemplum sanc
torum vt patet sequitur lra

psalmus nonagesimus nonus

Jubilate deo omnis terra

psalmus qm cum talis est tpis
psalmus iudicandum vel psalmus
confessionis q ide est penitencie in
tellectu dicit glo ordi q gemi
tus est confessio laudis et peccatorum
confessio laudis quantum pertinet con
fessio peccatorum quantum pertinet
bi et dicit glo ordi q de vt q
confessione hic agit q ista psalmus
docet deum adorandum laudando
et peccata humiliter plangendo et

et no frangitur malis nec extollamur bo
nis et liberis quoniam dicit ad hoc magnum mi
deluvii q dicit q iste psalmus factus fuit
ad hunc vt decantatum in oblacione ho
stie pacifice dei hec laudat a vbi dicit
q alias consuerunt fieri pro aliquo beneficio
obtento tamen q vanum aliquo vel pobri
nendo nec qm fiebat ex voto in veritate
fiebat laudis vel peccatorum confessio Tres
sunt partes primo hortatur ad dei laudem et con
fessionem omnes similiter secundo ppls iste
spiritu vbi secundo partem exhortantur ad
dei laudem levite et ministri dei ibi ppls ei
tercio primum sic dicit subdite i. cum alia
creatura laudate dm omnis terra i. habitatores
universi et q ide aliis verbis repetit
subdit et cum secundo partem vbi co
nuenientem exhortatur ppls ppm israhel
spiritu cum dicit introite i. ad locum vbi
spirei poterunt diuinum cultum s. in altari
holocaustorum q no permittebatur gentib
in exultacione s. mentis eius vone subdit
Sciatis dicit glo q se hoc nescit q dm
est deus sed decretorio hoc dicit q
nos ipse creauit ipse fecit patet q
hoc g. sit deus potuit creacionem q
ipse fecit nos s. homines et no ipsi nos
i. nos no fecimus nos ipsos ppls ei
secundo pars vbi conuenientem ppls exhor
tatur levitas et ministros dei in laude
cum dicit ppls q hic totus ppls israel
fuerunt ppls dei tm laudare spiritu modo
dicebantur ppls eius q no recuperunt
potestatem interim permissi sed dm
erit pastor eorum et oues pascere s.
laudare q de virtutibus et oblacionibus
pascebantur introite portas eius in laudem
i. pars templi eius in confessione s. peccat

q.d. in confessione incipite admirari dei i
trare atrria eius s. introire in ymnis
i. in confessione laudis confitemini illi et q
exponendo q pmissum est subdit laudate
quo suauis est dns i. eius placibile hosti
et laudibus in cetu mtis est q rpe e
qui dicit incedunt mtis edificabit in
celis et vlgs hoc est q e pmissis cdd
psalmo dauid Pbabit veritas tua in
eis i. in eis dns seruabit veritatem
qm tu adpmisti sed hu

Psalmus centesimus

Misericordiam et iudicium cantabo
psalmus iste cui ps omnes enchiriones
zalie nullus est tytulus psalmi dauid ex quo
apparet auctor huius psalmi s. dauid qui
videt fecisse hnc psalmum qm cognouit
q confirmasset eum dns regem sup israel sicut
legitur 2o regum 4 q tunc firmitas
q posuit bn vri regni pdte et ad
sui meritum et aliorum exemplum licet
abhuiusmodi fragilitate abhuiusmodi peccato
aliqm accederit vt in adulterio cum
bersabee et homicidio vrie et ppli nu
meratione de quibus tm vere penituit et
f hoc psalmo ipse dauid intuens pce
pto describit qualiter se habuerit dauid
rex ad deum 2o quoad ad scrpm ibi
p ambulabam 3o quoad ad ppm ibi p
ponebam Circa primum sic dicit misericordiam
que modo est et iudicium glo ordinaria
s. q in futuro erit cantabo tibi dne
i. iocunde annunciabo vel sic ad litem
de dauid quam s. qua me ad regnum
assumpsisti et iudicium s. quo stulte et
domum eius abiecisti adhuc aliter
exponit magr salomon sic multum
i. recognoscit multum tuam s. inpp
is et attribuens iustitiae tue pro
demerito culpe mee dicit glo
ordi hec duo mutua sibi iungunt
societate et in hiis breuiter omnia
opa dei includit preter illud
vniuersale vie dni mia et veritas
i. mia et iustitia vel iudicium
psalla s. bn operando et intelligen
do cogitando in via
qua veritas s. adhuc vehendo
m secreta psalmi vel
qm veritas adhuc s. p donum tue
gratie sine qua nec digne psallimus
nec recte intelligimus sine qua e
in via immaculata no sumus
p ambulabit 2o parte vbi quo
ente ordit qualiter habuerit
se ad se ipm cum dicit p ambula
bam i. in puritate scilicet in medio
domus mee vel in medio i. in
tra domesticos 2o ponebam
3 parte vbi describit qualiter
se habuerit ad ppm et primo
quantum ad malos 2o quantum ad
bonos ibi oculi mei Circa
primum sic dicit 2o ponebam
dicit glo ordi q hic describi
bit p partes innocentiam
de qua pmisit et est sensus
no ponebam i. no placuit m
iniustitiam facientes i diuine
legis transgressores odium ponebam
eorum malicia q hoc placuit
odium qm no maturia hominis
sed malicia odio habet de quo
infra p odio oderam illos

Ego adhesit michi cor pravum
i. non glorsi cogitationibus pravo
vel non adhesit q. d. et si expressi
liceat mori fili s. adulique malit
eum non adhesit s. pobstinatione
declinare i. declinare abinnoat
ab me Ego cognoscebat s. cog
cor et approbaret i. talem non
approbam Detrahentem dicit glo
ssa patet non audet detrahere
qe falsum sue vel detrahentem
secreto i. in absencia primo
sine hic psaphebim i. angui
vel corvaxi ne hoc faceret
Superbo oculo i. cor superbo vel
superbo non fui quaerens mihi
oculi mei super fideles terre ut sedeant
mecum i. quaere in quaerens
ambulans in via perfecta hic quod erat
solicitus de ybis et honoribus mi
nisteriis et aliis reumendo q.
liter habuerit se admalos sub
dit non habitabit in medio domus
mea i. inter eos qui sunt de
domo mea qui facit superbum
i. quilibet superbus Cum loquens
iniquitatem tales non audebunt
esse in curia seu in oculis regis
David in matutino i. secularis
aliqz diluculo interficiebat
omnes peccatores terre superbos
qui fuerunt damen in ciuitate
iniquitatem David ut vindicaret
facit celeriter vindictam in
iam damnatis sicut patet 3°

Regum p. de isto qui nuntiauit mendacium
qp ipse occidisset saul et 2° Regum qp de
illis qui occiderunt ysboseth filium saulis
sed forte possit aliqui in gratiam de aliq
qui interfecit fraudulenter alium ut
2° Regum 4 et tm non legitur qp David fecit
tale factum de aliqo iustitia Ideo dicit nicolaus
de lyra qp iustitia sine vindicta fuit data
preter qp David abiecit procul sedicione non
potuisset tm occidisse iorab et ideo man
dauit filio suo salomoni ut ipse faceret
vindictam et pandit qp iste impiae esset
regnandum ut disponeret iniquitatem de
ciuitate iuxta quod dominus antiquum cultum
elegit ut legitur 2° paralipo. 6°. Glossa ordi
exponit hic psalmum de xpo exponit
vltimum versum de futuro iudicio ut pa

Et psalmus centesimus primus

Domine exaudi oracionem meam

psalmus 101. cum sit talis et tyrulus
oratio pauperis cum anxiatus et coram dno
effudit eloquium suum vel poenam suam s. glossa
ordinaria de penitencia huius psalmi dicit
aliqui qp aliquam sit de penitentia
populi qui manserit in syon de voluntate
David ipso fugiente a facie absalon
ut legitur 2° Regum 16 et isti fuerunt
sadoch et abiathar et alii sacerdotes
qui demandato reportauerunt arcam
dni et filii eius qui fuerunt amici David et ideo
cum ipsi David quas deliquit
ad custodiam dom ut legitur ibidem et isti
sic perturbati preter fugam domini vicin
bant omni pacem redire sed hoc m
no multum accidit vnio discordiae
atqz huius psalmi Cum hic fit
mencio de edificatione syon que in

redeu dnud nō fuit fēa q nō legitur
q absolon q p destruxerit Alii dixerūt
q psalm ista esset ōrō ppli istī cū esset
in captiuitate babilonie sed ista intellec
tus sicut et ōes alii facile reprobari pos
sunt q p possit ipsi adscribi p vbi rex
dū huius psalmi introduxit adintellige
dū de xpō cū dicit adfilū Tu vomus
tuus deus in seculū seculi et subdit mf
et tu in principio dne terram fundasti et
sic patet q psalm ista aduersus est de
xpō ad q ē concordat aliquātu cū aliis psalm
qui exponūt cū demessa concordat ē
glō ordinā que dicit q psalm ista sic
h pmē et q qui inuitulat ab oōne
pnip vero de quo agit tpe vulnus xpc
est qui cū duce esset pque ē ōia fēa
fuit fōtis est pnip p formā serui sed
et pnip est in suis membris in quorū
pson hic dicit cinerē tanquā pa
nē manducabā et sic est sens tpli
supple psalm ista est ōrō principis sez
xpi qui pauper in membris suis inquo
pson hic loquit dū inuitat s. i misē
tuis inquis dicat est p pcem pmi hois
et cōsi dno p que solus pt liberari
et dicit nos deliri adversum sic de
inuitatione ppli istī qui cū magno des
derio exspectat et deprecat p aduentu
xpi q maxime origit tempe antiochi
illustris qui sup modū afflixit ppm
istī vt habet in libris machabeorū et
quanto plus afflicebat tanto magis p
aduentu liberatoris deprecabat et p hoc
diuidit in duas partes in pma ponitur
ppli pericula in hoc allegat vo
ri Quia defecerūt Circa primū
sic dicit in pson ppli afflicti exspec
tantis aduentū xpi domine ex
audi s. precantē exconde q p
dimissionē ōrō est clamatio
seu affectus mentis ad deū
et clamor meus s. precantis
exone ad te veniat i. sit acceptus
tuus coram te Non auertas
faciem tuā a me s. repellendo
oōnē meā In quacūq die
loquit de deo modo humano
et pro et q nō solū petit
liberationē seu exaudionē
sed liberationis accelerationē
deo subdit In quacūq die ē ex
vt velocitet pter magnitudi
nē tribulationis Cum defec
erunt i. sint pnip qui defecerūt
Cum defecerūt 2° pars vbi
inuitandū p audionē pmissē
ōrōnis allegat vo cū dicit
q defecerūt et diuidit in
duas q p describit tribulatō
ppli 2o consolatio p aduentum
xpi ibi tu autē dicit q defe
cerūt i. sūt pnip qui defecerūt
a tu adunātē vōcē sicut fumi
cito et facili dissoluūt Et
ossa mea sicut cremium aruerūt
cremium dicit a cremo cremis
cremare et est illud q vena
ner imparella post fixionē
alia litā hic et ossa mea sicut
in furnoro ofirna sūt et est
idem et pt intelligi adhirm
delyrio q habet 2o machabeo
ubi legit q antiochus
rex fecit torqueri sūt cremare
in furnagine eos qui virtu
iudaicū nolebant dimittere

vel pt intelligi ꝑ glom ondmu
ossa mea i. fortitudo omnino ex
astu tribulacois exaruit Pecussus
sum sicut fenum et exsiccatum solis ardore
sic ppls do sub antiocho atu ple
cutionis et tribulationis aruit
et ideo subdit et aruit cor me
um et obliturus sum adhuc multitudo
ppli fugierunt ad loca deserta
vel cameles cibo ne fierent ppri
tes coinquinacois vt habet 20
machabe 6. Vox gemitus
mei dicit hui ꝗ caro capitis
hic pcure ꝑ habere ꝗ pro ꝗ
adhuc tam exsiccata ꝗ ꝗ exsicca
ni amicitie carne ppli adhe
sebat et defecit sola cutis
ossibus adhesit vel ꝗ pt in
telligi sicut stat ꝗ exsiccata
tribulacoe multis carne mace
rata et adhesit ossibus cutis
ferus sum pellicano pellicanus
aquis clarum insolitudine habet
et habitat ita sic ppls fugerit
ad solitudines et loca deserta
sicut pellicanus ferus sum sicut
nycticorax nycticorax est aue
que inde ortus vel nuncupat
sed dm in nocte Ero ꝗ multi
de ppls ꝗ pleniacois machab
vigilavi et ferus sum adhuc di
spersi fuerunt hinc inde et soli
tarii pmanserunt animi non
poterunt quiescere Tota die
adhuc ppls plus affligebat
ex blasphemiis gentium ꝗ ꝗ
se ipsum et qui laudabant me
s. risorie adversum me iurabat
i. spiritualiter adversum me

et pt adhuc intelligi de hypocrita que habet
p gnchi. i. vbi legit ꝗ venit principes
tribuum cum turba magna in medium et
locutus est ad eos verba precation indolo
et invenit sup eum terre et percussit eum
plaga magna Quia cinere adhuc pt
hoc intelligi de ppls do qui fuit magna
impiacoe tempe antichristi vel depeni
tentibus pt accipi qui pcinere et flatu
spiritus designant ꝗ ipsi miserunt co
tigit ppls ex dei pmissione ꝗ ꝗ
deo subdit ad hoc ire indignacois i. vindicte
me ꝑ ꝗ habet p gnchi. i. et fort est ira mea
sup ppls valde Quia elevans s. me tempe
pori allisisti me i. deiecisti me s. hoc tempe
dies mei i. q. ad modum vespere sunt sicut
umbra et ego i. in superiore tribulacois
q. defeci Tu autem Deus pauc vbi quemen
tem describit ostendit ppli que fort fuit pad
uentu xpi 20 futuri tribulacois tempe antichri
ndit ei 1° finem huius mundi pmcio tri die
rum pmu sic dicit Tu autem dne s. o xpe
in eternum pmanes memoria illud ꝗ confes
fuerunt iudei dicentes Joh. 12. 2° sudi
um exclame ꝗ xpe manet in eternum
et memoriale tuum i. memoria qua me
memor es in generacoe et generacione
i. p̃tis vite et future Tu exurgens ha
de deo modo christiano ꝗ q. ruere videntur
qui no pbet auxilium et ideo dicit Tu ex
urgens s. p auxilium misereberis syon i. ppli
colentis te in syon disquovis numero est
iste locus senex symeon qui i templo accepit
aspectu deo no vivuit se movet in pritus
xpm do Luce 2° ꝗ ꝗ xpi adventum
in templum implera fuit ppli per zacharie
9. exulta satis filia syon ecce rex tuus

venit tibi cum tempus miserendi eius tem
p fuit pdem p ppha sdo et maxime p
dominum qui subcaeris adamantib; immoq
adventu xpi descripsit Vt hec dicit q
cum venit tempus redupliconis et sine
vesperitio admonitionis assercionis q vbi
venit plenitudo temporis misit deus filiu
suum Adorabit q eius placuerit ser
mis tuis i. scis apls lapides ei. i. fideles
in syon qui recepiunt fidem xpi de pnib;
lapidib; dicit Ecclia. 9. post verba pre
missa de adventu xpi lapides sci deau
bunt sup terra eius et terre ei misere
bunt et redde que fuit terra do q id
est in p pdicerunt apli et commoverit
timebit gentes describit ploc vocatio
ne gentiu quia inspiu pundit et pater
hoc hodie videm; impletu in multis reg
nis et implebit in omnib; ante finem mu
di cum edificavit do s. xpus syon. i. ec
clesiam p syon designatum et videbit
s. in futura patria vesperie. qui spu
plen cu magno desiderio addeuocione
affectu orabunt dnum qui venit pueris
videbo scribant hec s. xpi mysteria
que pundit ppha sorbi p euangelistas
et aplos adgencaciones sacras et
ideo dicit scribant hec s. xpi mysteria
in generacione altera. i. vt sequtes gene
racionem scimus ea et ppls qui creabi
tur. s. xpianus creabit p baptismu lau
dabit do s. de tanto bnficio et resume
do huismodi solucionem p adventu
suu in generacione xpi sicut subdit
cum p spexit p videbit suu me in
quib; visitavit Luce p. et tuc exposu
it p misit dicens do de celo qui pro
redempcone habitancia in terra filium
mulie vt audiret gemitus con
pedinoru i. captiuoru in pcis
et mortalitate vt solueret i.
pmoru pentu qui in tempo
et mortui fuerunt in vanitate
sciens sociu et salutaru mundi
solueret s. a vinculis ignoran
cie et infidelitatis Vt annun
ciant in syon i. in ecclia sda
que nomen syon et iterum designat
cu dicit apls ad hebreos 12
accessistis ad montem et ciuitate
dei viuentis iterum celestem
nomen do p fidei confessionem
et laude cum in terum i. tende
ecclia p mysteu operacione incon
uenienda ppls in unu ppls s.
infideles in unu i. in unitate
vere fidei et reges ad lumen
multi reges servierunt xpo
vendit ei Ecce puer vbi quia
enim describit tribulacio fu
tura tempe antixpi que erit
acerbissima et tu brium te
pe durabit p q hec 29
erit enim tribulacio magna
qualis nunq fuit ab initio
mundi usq modo et si non
breuiati fuissent dies illi no
fuisset saluus omnis caro et
isti abbreuiacione pedit
ppha hic cu dicit vendit
ei s. ipu syon seu ecclia vadit
ei s. xpus in via virtutis suae
i. in pacientia que tuc erit
sume vocat planitiem dies
mortu i. diem afflicionis
mee Munera m. i. vencia m

s. vt ipo possim illuminatus glorioso
de manibus i. venatoris pmittas
me s. sub unitate veae fidei in medio
medio dierum meorum i. in illo tempore
ui tempe filii xpi simple usq; ad finem
ne seculi glorifica me in fide vel
in medio i. in diebus huius vitae
qui sunt mihi medii sed non secundum
dies eternitatis de quibus subdit in
generatione et generatione omni
bus qd. tu dne qui es ante omnia
es hoc potes facere. In principio vbi
desinit finis huius seculi cum dicit
In principio s. o xpe tu fundasti terram
in principio i. in principio temporis et
opera manuum tua hec duo intelligit
omnes illas creaturas ipsi pe
bunt dicit hoc non quantum ad esse
sed quantum ad illam dispositionem
qua corpora celestium constituit immo
bili culpa a mundum secundum sub
stantiam corporum remanentibus tu
autem permanes s. omnino immu
tabilis et omnes sicut vestimen
tum veterescent et sicut operiet
i. sicut vestimentum vel amictum
quem huius quem allegat apostolus ad heb
p. et mutabunt s. ad nichilum tuum
tu autem idem ipse es s. absque ali
qua mutatione et anni tui i. ae
ternitas tua nunquam deficiet ita qd
non debet intelligi qd in aeternum
tempus sit annorum successio sed
nos aliter intelligere non possumus
in ingressum ad tempus ideo dicit
anni tui filii seruorum tuorum
i. apostolorum tuorum quos ipsi puer
bit eum in xpo genue
runt habitabunt tuo s. in fine

mundi corum te in tuis omnis eternitatis
et semen eorum i. fructus bonorum operum
in eternum dirigetur hoc ideo dicit qd
nichil eorum in vita qd sit semen et
semen eorum i. fructus bonorum operum
in eternum ibi dirigetur in suum principium
Ouidius pt iste psalmus exponi de quo
libet vere penitente qui de pacie
omnibus afflictus p pnitm et deum
deprecatur vt ipse veniat p gratiam et eum
stabilitat p patientiam vt sic in termino
vite pnitis pueniat ad gloriam seq; lia

B psalmus centesimus secundus

Benedic anima mea domino

psalmus 102 cum in hebreo est talis
titulus David in qd apponitur litera lamech
ad designandum qd David sit dictus ellus
in biblia notatur est talis titulus psalmus
ipsi David dicit glo. ordi post preces
principium secundum spiritum gaudentis
omnes enim qui in xpo sunt qui vnus
homo sunt qui ipso loquitur et exercent
ut p horatur ad deum laudandum mutuum
hominum 1o angelorum ibi dominum in celo
2o omnium creaturarum ibi benedicite dno
omnia opa 3o primo in tres qd primo invitat
ad laudem dei humanam naturam ex beneficiis
sibi collatis 2o ex beneficiis ipsi mundo
exhibitis ibi faciens mirabilia dominum 3o
ex beneficiis illatis omnibus instis ibi omnia
enim dominum Circa primum ponitur in persona
sui vel a generalis iusti laudans p
superiorem vim animae i. id exhortatur
animam ad benedicendum sic dicens
Benedic anima mea i. laudi dominum
qd benedicere accipitur pluribus qd minor
benedicit maiori et plurimum qd sic

1 animam suam vt benedicat dominum valens distinguere cur sit benedicendum et s. hoc psalmum ipse dividit
in tres partes qd primo hortatur

cionis vel sanctificationis quam est maior
benedicit minori. Et ap. ad Hebreos a
sine ulla ambiguitate, quod minimus est maio
ri benedici. Dicit glo. ordinaria. Benedic. i. laudi
dominum qui dicit. Sacrificium laudis honorabit
me et omnia quae intra me. i. omnes
cogitationes omnes vires naturae di
scurrent sed omnia benedicant et mu
~~quam silescant~~ non sed ei. Dicit glo. ordi
nariae. Decet qui ante dicit interiora et
ideo ait benedicant et nunquam silescant. Benedic
reperiens est ad exhortandum affectus et noli
obliuisci quae ut dicit seneca in libro de beneficiis
omnium ingratissimum est qui beneficii accepti ob
liuiscitur. Et ad litteram aliud iniunctum multa
beneficia a deo accepit quae solum signum
interfecit et sit esset minor interfectis dio
rubente vnde fuit imago vel accepi patet
in psalmo gratias multi qui verbum ad deo
recepit quod aliud debebat sicut mors cre
et aliud verbum est. s. vita aeterna et ideo
dicit glo. ordi. tribuit cum me fecit ver
bum cum me iustificabit et tuae quae sunt
verbum cum me iustificabit. Et subdit. Qui
propitiat ad iniquitates tuas. Id est de aliquo impu
rabi locis. Qui sanat vel de quolibet infir
pt accipi qui propitiat. i. miseretur omnibus
s. remittendo qui sunt. Dicit glo. ordi
omnipotenti medico nullus languor in
sanabilis occurrit. Qui redimit de
ad litteram de David pt accipi cum esset
in persecutione saulis vel pt p. Christum Iesum
christus. Qui coronat. s. in magna sup uni
uersum aliquod vel de quolibet pt accipi com
uenienter quae xpus suo passio sanguine re
demit de interitu. i. morte. s. aeterna
damnationis et coronat te. i. infalli
biliter coronabit nam et non suis meri
tis. Qui replet de David pt intelligi
cui deus dedit victoriam de inimicis
sicut ipse desiderauit et diuitias
et gloriam. Renouabit. s. in iuuentute
futura qui homines resurgunt
in aetate virili vel de quolibet
iusto pt accipi. Qui replet. i. im
pleibilibus replebit in bonis deside
rium tuum. s. quae impiis desideras
iuxta illud replebuntur bonis
domus tuae. Renouabitur ut aquila
dicit glo. ordi. et aquilae diu senio
gravantur habet impedimentum
in vetere sic et non pt esse cibum
et lanugo velatur. Ad exemplum aliqui
instinctu naturae rapiuntur ad pe
ccatum et sic amouet huiusmodi
impedimentum et renouabitur
aquae iuuenis et sic populi laquit
aliqui et sic nos renouabitur in fide
patrum filiorum misericordia dei. Et
prae vbi portat ad dei laudem
ex beneficiis populo israel exhibitis
et p. recentia beneficium liberationis
populi israel de egipto cum dicit
faciens iudicium filii israel multis
in iniuriis passi sunt a egipciis
quos dei punitam liberauit et
punitum iudicium egipcios mul
tiplici punivit ut patet exodi
Deinde recitat beneficium diuc
legis cum dicit notum fecit. i.
praecepta legis quae sunt et
sunt via veniendi ad deum filiis
israel. i. mandata sunt voluntatis
expressiua et tuae intra ponit
gratiae dei mea et prudentia
cum subdit. Misericors dominus
miseretur naturae misericordi
exhibitae. s. quantum ad effectum ex

patiens longanimis i. diu exspe
ctans patiens id est multum et multum
misericors dicit glo. quia blas
phemis est misericors et misera
tiones eius sup omia opa eius
infra psal. 144. Non in furore
irasceris. i. si iste hic punit
electos suos per pena in tempore
i. pena et non perdendi est et non
per pena sed misericordia fui necessi
inquirere et reprehendere istos
desendit Quo per altitudinem
altitudo celi aeterna accipitur
per mediantem dynamis sed ortus
aboccidente accipit per totum dya
metrum et ideo pminorem distan
tiam intelligit vamissio pane
et pmatione vamissio culpe ita et
sit sanctus Quo per altitudinem i. per
magnam mensuram sue mie cotio
bovinit i. liberando eos a malo
pene Quantum distat ortus i. per
mensuram altiore sue mie longe
facit i. nos liberando a malo cul
pe Quomodo miserit dicit glo
audi etia in flagellis ita misere
tur et dominus Quo ipse cognovit
figmentum nrm i. infirmitatem
nostram novit seu format inclinat
nos ad peccandum et sic
exponit hebrei iuxta illud scim
i. sensus et cognoscio cordis huius
pm sint admalum secundum
est q.d. cognovit figmentum nrm
q. recordatur est q. pulvis fit aliter
moriet homo sicut fenum i. vita
ad modicum tempus dies eius i. vita
pns eius tamquam flos agri q. hy
ne floret et cras arescit iuxta
illud iob 14 qui flos egreditur
et conteritur et fugit Ano spe

i. vita plena pteriibit in illo i. desinet
vivificare et non subsistet i. tuo ipse spe
et non cognoscet i. ipse spe implis locum
suum i. non vencerit salte modo naturali
adeo pus in quo fuit Ora iam Do
pare ubi exhortat exhibificiis collatis
oib. i. exhibificiis mie et pa dicens Ora
iam Do q.d. talis est homo desini mise
sed creatus est ex dei mia et hoc est q.
dicit mia iam et iudicia illius i. spiritu
adverbiorum pmii de ago in filios fili
orum i. in omnes posteriores hic qui ser
vant testamentum eius i. mandata eius
et quales servanda sint subdit et me
mores sint Do in celo ubi ad laudem dei
exhortat naturam angelicam cum dicit
Do i. xpe in celo q. ibi clare videt
esse angelis et ne in potentia pure
subdit et regnum Benedicite dno omnes
angeli eius i. benedicite laudes quia mi
nor maiori benedicit ut prius expo
situm est potentes i. omnes potestates
celestes que estis potentes virtute
non vicio ut demones sed legentes ver
bum illius i. obedientes ei in omnibus
ad audiendum vocem sermonis eius i. spiritu
adventiciones que per fiunt angelis
superiorib. et pillos medios per medios
inferioribus usq. ad homines seos
et q. dicit dominis de celesti exercitu
benedicite dno omnes virtutes eius adhuc
ille ordinis benedicit deinde de omnibus
creaturis subdit et minist eius supple
benedicite dno per pare pme divisionis
ubi ad dei laudem exhortat omnem creat
turam cum dicit benedicite dno et ce i.
oes creature eius quas deus fecit
et hoc pte stat spiritu adventiciis as

intellectuales que corporales sunt dei potestate et amore pleniis sunt et multiplicantur et in spiritu meis et in celum creaturarum vel spiritualibus velucet do sapia et bonitas et magnitudo sunt nobis materia diuine laudis

p. loco dominationis ei dicit glo ordinata ubi no dnat ibi no bndicat ubique et ubique bndicit nullus locus laudis excepit bndic anima mea dno dicit glo ubi capit ibi finit bndicere recipit bndicere affine phoc insinuat vt bono imeas bonum finem nunquam

Psalmus centesimus tertius

Benedic anima mea domino do

psalmus iaz cuius inscriptio et intitulatio prio nullus est textus p. quo diuersum aliqui quia ipse no esset distinctus apud hebreos sed dicit lyra quia in libris chaldaicis ponitur distinctus apud hebreos et allegat ei ibi hoc bene prio in prologo huius libri et ille psalmus gutturum vocat iaz et gutturum in nostris bibliis hic tale dyalm psalmus dauid exaltatus iudaeorum sed de materia huius psalmi dicit glo ordi quia est eadem materia cum precedenti quia monet bndire dno precedens allumens laudis materiam ab operibus s. celo et terra et omnibus eorum de quibus ille psalmus agit tres sunt preces primo hortatur ad laudem dei 2o ad hoc verum induit ibi confessionem et decorem 3o laudem resumit ibi cantabo dno propheta ergo dei magnalia que immensa gaudet mirantur exultationis exultationem ad laudem exultat iam dicit bndic anima mea laudem domino vt sup expositum est s. pro tantis beneficiis et muneribus que hic mirantur q.d. no tm lingua sed et anima mea bndic quia lingua tm bndicit ypocrita

de quibus dicit ysa. 29 populus hic me labiis honorat domine deus meus dicit glo ordi quia magnus est intra et no potest excrescere vel minui quia perfectus es magnificentia es vehementer. i. diuine es quod lauda quia no potes laudari a creatura tm quantum laudabilis es pretera illud quia dicit ecci 43 bndicentes domino laudate illum vel exaltate illum quantum potestis quia maior est omni laude

Confessio 1m pars vbi quemcumque p. premisse exhortationis ro nem inducit et primo exordium pducendo creaturam 2o ex debita punitione vindicam ibi ui inimicis nica primo notat magnitudinem quia principalis pars mundi est celum empyreum a principio sue creationis angelis repletum et dicit apostolus quia est ignis non quia igneum sed idemodo ignis splendidum et decorum et angeli in hoc celo qui fruunt deum i. ista ratione confessione laudis ideo dicit confessionem s. angelorum sed et decorem i. celum empyreum industi lapidem mezipiphoniae quia indumentum facit ad decorem homis induti sic in istis creaturis lucet sola summa lux i. circa tunicam decoris sicut vestimentum extendens celum s. sydereum sicut pellem ad instar sine labore quia tentorium cui tegis ad instar sup celos sunt aque quae

q̃ ipse dicit p̃ dnm̃ aquas que
erant sub firmamento abyssus q̃
erant sup firmamentum et iste
aque sunt s. et magnum celum
cristallinum q̃ est aliqñ sicut
empyreum dicit igneum et sic est
sensus Qui tegis s. celi sidera
aquis i. celo cristallino p̃ aquas
designato et ideo et infra psalmo
cxlviii. dicit et aque omnes que sup
celos sunt Qui ponis nubem
in habitacu et intentionem sicut
ipse currum suum et est ide quod
vel in persona dei vehitur in mini
sterio nubis vt p̃ ezo i. diuisie
capitis Qui ambulat dicit glo
ordinari Adhuc tentus est mor
gentis cui velocitas p̃ pennas
designat sed deus hanc velocitatem
superat qui vbique est presens
vnde velocitas currit sicut
cum ciro implens q̃q̃ vult et
ideo dicit qui ambulas sup pen
nas ventorum i. magis velociter
q̃ penne ventorum Qui facis
angelos dicit glo ordinari angelus
officii nomen est spiritus vero est
sensus Qui facis spiritus i. spiritu
les naturas angelos tuos i. nu
cios et ministros tuos i. corde
angelos supple facis ignem vren
tem hoc ideo dicit q̃ angeli
sepiusq̃ frequenter apparuisse
in specie ignis vt moysi in rubo
ardenti Exo iii. sed ille angelus
ibidem vocatur dominus q̃ p̃sona dei
repraesentabat vt dicit gregorius
Ita intentionem hodie que fit
est ministerio angelorum appa

runt equum igneum et equi igneos et
ita in alio deus in specie ignis implere ma
ternum q̃ volunt et dicit ignem vrentem
ad designandum indignationem ciuitatis qui est
in angelis Qui fundasti terram i. super
fundamentum centrum adhuc non inclinabitur
s. de loco suo naturali sed dicit glo
ordinari q̃ hic dicitur poterit debet intelligi
de ecclesia sup xpm fundata que non
inclinabitur sed manebit in seculo hic et
in futuro Abyssus i. mare oceanum q̃
pater sui profunditate dicitur abyssus cir
cumdedit terram sicut vestimentum cum q̃
vestit q̃ maiorem partem terre cooperit
sup montes stabunt aque glo ordinari
exponit hoc de diluuio q̃ sic futurum
poneretur hic p̃ primo litera exponit
adhuc de aquis pluuiorum que ge
nerantur in nubibus densatis sup mo
tes Abinceptione tua i. adnutu tuo
ordinem monent et quiescunt vel ceteram
transmittunt qui tibi placet a voce tonitrui
ascendunt montes i. montes sunt alti
et campi sunt passi vel depressi q̃ tuum
placitum terminum posuisti quem non
transgredientur s. aque nec quaerent
i. non redibunt s. ipse aque operire terram
s. terram sicut fecerunt tempore noe sunt
illud est g. xo. erunt vltra aque di
luuii ad delendam vniuersam carnem
Qui emittis fontes in convallibus
ali pars vbi populi quaerentur adducit
rationem diuine laudis exhibita
promissione vniuersitatis et p̃ quirum ad
ea que habitant interra Lo quirum
ad habitaculum in aqua ibi hic mare
Lo quirum adunitur ibi omnia ate
exspectant Circa primum sic dicit
Qui emittis adhuc iste est quaerens
locum generationem fontium vt patet Lo

machabe inter medium s. exercenda
cione fontium in convallibus i. in vertibus
montium convallis est locus terre de
pressus inter montes et hoc fit ad
sustentationem vinearum ideo subdit
potabitur ondarum imager est animal
collum multum habens decliue in terrorem
s. aliquis silvestris ideo dicit ondarum spatium
dicit expectabitur intentionem pro
habet et reficitur omnis sitim suam sup
ad i. aquarum fluvia volucres hoc dicit
quantum ad volucres a pratis de medio
pertransit intentionem pro habet in medio
nemorum mylch de medio ramorum et
hoc quantum ad volucres ibi desunt mera
habitantes s. in petris vel nemoribus
vel ramis exaltis montes i. humentes
s. qui deus de superioribus suis s. nubibus
in fine ut cuncta nutrimenta animan
tium et hoc est quod subdit de fructu operum
tuorum i. de effectu pluvie que est opus
tuum secundum ne terra producat fructum
exponit quod primitus et prius ut educas
q.d. de fructu operum tuorum sufficiabitur
terra i. fecundabitur ut educat ad usum
sustentationem hominis quantum ad victum
panem et vinum s. quantum ad potum et quod
preter cibum simplicem et potum requirit
ad ornamentum ideo subdit ut exhila
ret i. letificet faciem in oleo ad usum
et in aliis ad munditiam silibus glo ordi
exponit hoc impriec demonstrantis
xpi s. ut educas s. o pr celestis pa
nem de terra i. xpm de virgine qui est quod
xpe panis est viuus qui de celo de
scendit et vinum sacramentum sanguinis x
letificet cor. homis ut exhilaret i. let
ficet faciem s. interiorem i. mentem
oleo i. unctum gratia spe sci et panis
s. xpe cor. homis confirmat s. in bono

mirabile i. recipiunt nutrimentum
suum interna et cedri i. alium nobi
lium lignum designat pedum
quod illic quam illic passeres nidi
ficabunt et intentionem pro hac
illic aves nidificabunt aves cum
alterius speciei magis nidificant
in cedris quam passeres qui quia
nidificant in tectis domorum hy
rodii hirundines glom ordinis est
avis i. apis qui desuper mera nidifi
cat in cedris et in aliis arboribus
altis et dicitur dux passerum et altitu
dinis admodum longus sicut leo dicitur
rex ferarum et alio nomine dicitur falco
montes excelsi cervis supple sunt
refugium in rupibus feris pertransire
fugium supple rupibus feris s. hy
rinaciis hirinaceus est animal
pilosum et spinosum et habitat inter
rupes pertransit aliquam exhor
tatio extremum variatione que fit
deo disponente fecit lunam tempora
et aliquam distinctionem sol cognovit
i. novit determinato tempore
adoratus hic si diuer cognitio
ne posuisti tenebras s. pecoris et
ortus est nox in ipsa nocte
pibunt omnes i. multe bestie agri
et multe bestie sunt illuc mane
catuli leonum et quia omnia ipsi fiunt
ex dispositione diuina ideo dicit
et querunt ad deum escam sibi ut
et est sol aliquam naturam bestiarum
de nocte nutrimentum quaerentium
est et recedunt de die ad locum
quietis cubit homo ad opus suum
et hoc opponitur nunc est quod de
die quaerunt nutrimentum et de nocte

quaeleit et ideo dicit exibit lo
exibit s. postq ortus est sol vs
q addvesperam et q exoribus talibus
apparet altitudo diuine puidentie
nobis ignoptibilis ideo subdit
Quo magnificata i. valde mag
nificata sunt opa insapia s. ita ca
dem que xpc est facta implen
est terra s. homines et animalibus
et aliis diuersis creaturis que
sunt tua Hoc mare Alia pars
vbi quemadmodum addit vonem
pmisse laudis qiuti adeo que
habitant in eo cum dicit hoc
mare adhuc magnum est mare
et spatiosum manibus i. locis q deo
habet equinocia est admagnum et
latum Illic i. in ipso mari reptilia
quorum no est numerus s. pisces
diuersorum generum reptile omne
q no alte gradit animalia que
sunt pisces aliq valde magni vt
cete grandia quorum altitudo est
quatuor iugerum terre vt dicit
plinius et sunt aliq valde parui
ideo dicit pusilla cum magnis
illic naues pertransibunt adhuc
Dragon iste inhabitat et in illa cete
quo habet lamiatum iste quem tu
formasti adludendum in eo q dicit
habet q sit piscis incredibilis
magnitudinis et dicit q deus
duos tales inpm s. masculum et
feminam sed q deus iudicat q
multiplicant nimis ceteros
in mari impedirent ideo occidit
femellam et ait sola q diuit re
seruatus est usque post diluuium

sed q subdit adludendum ineo dicunt
xpi q deus tribus horis ludit cum isto pi
sce sed primum dem habuerunt est opus
dem seu terrarum septime scm p vbi cre
auit omnibus animantibus dicit crescite
et multiplicamini et replete terram
et sic dem supponunt q iste futura
sit adunam animale cibis indigere q et
annonam est q dem deludo est omnino
puerile et ideo magis debet adhuc
p diuisionem intelligit certum qui patet q
magnus est indiget multo numero
et deuorat minores pisces qui expaticu
mate videntes certum fugunt versus lit
mam vbi certus patet atque deficiunt
sua no pt et ideo eos insequendo in
pingit in terram et sic ab hoibus capit
et adhuc intellectum dicit adludendum ei
omnia hic incipit versus in hebreo et
interpretatio vbi patet declarat per
misionem diuinam circa vtq scam tem
pora qiuti adquirit cum dicit omnia
ad te expectant s. viuencia in terra
et in aqua vt des illis pstant illud q du
ad 6o Respicere voluntas celi et ce et
pm calcatis pascit illa Dum ergo illis
adhuc de diuina pusione omnia sunt
omnia implebunt bonitatem i bono queni
ant sine mistura Auertente faciem
facie i tue bonitatis pcedit Tunc
s. exdefecti sunt cum i. vitam corum
et deficiant i. resoluunt in terram
de qua facti sunt Emitte spm tuum
et inhabit et in illa cete iuo habet emitte spm tuum
i. tue voluntatis affectum et creabunt
i. de nouo formabunt et renouabis
faciem terre adhuc multiplici fructu

tui semine et flore glo ordinat expo
nit demissione spe sci et sic est sensus
emitte spm tuum et creabunt 1. repe
bunt pgrum qui ceciderunt peccati
et venenosis 1. facie terrenum peccati
tam senes et antiqui fortes et sic glo
do insum 1. laus et honor sue glie
expressum in eternum sint Letabit
dns in creaturis ad suam gloriam ordinatis
Qui respicit ad terram facit eam mouere
vel tremere pena voluntate Qui
tangit montes et ad iram qui vult
tuos montes fumigant vel ardent
et que ora que de creaturis permissa sunt
ad hoc ppha iniuriam induerunt vt ex eorum
consideratione venalis creatorum glorie
ad laudem creatoris ideo subdit ppha
Cantabo dno 1. quia dnus viuit et hoc
deuota meditatione et recta et pura
intentione psalla deo s. bona operatione
que frequenter insperata p psallere
de iustitia est iocundum sit ei 1. cor
eo sit placitum et acceptum alia lectio
hic sinatur sit ei dispositio mea et
reducit ad eundem intellectum Ego
vero delectabor indno 1. in oblationibus
diuinis nd terrenis Deficiant peccatores
a terra s. qui sunt peccatis obstinati de
ficiant a terra s. viuentium que supra
est deficiant ita vt nd sint Benedic
anima ph hoc innuit que finis bonorum
filis est principio et exponit vt supra
in hoc et in precedenti psalmo quod sunt

Psalmus centesimus quintus

Confitemini dno et inuocate
psalmus 109 cunus p omnes christi
nos filios est textus alia dicit glo
nis hic pmit angelicum verbum

s. alia potest inuenire nec aliter
aliquam hebreorum septorum
positum est que nulla lingua pre
supplit mutare sicut in eu angelo
hoc vocabulum amen et dicit 2ra
que nd est vnus deus sed due quia
alleluia sigt laude et est verbum
imperatiui modi ra vero sigt deum
que tm valet spiritum inuisibile que
nd tm deo qui est et iste textus
promit 2o pt mpubs omnibus
magnalia dei describuntur sicut
et in hoc psalmo magna dei be
neficia narrantur Duris habet
pres primum inuitat ad dei
laudem 2o facit beneficiorum me
moriam ibi gemeniore Cum
primum ppha alaude incipiens
quia textus pmoluit sic dicit
Confitemini s. confessione lau
dis p multis beneficiis et iuo
cate nomen dicit glo que lau
dem audit agnus ordo est
iste vt psalmus sit laus posita
in vocatione vt sup dicit pmo
cabimus et gratabimur psalmo 42 et
iterum laudem in vocabo dni
psalmo 12. Annuntiate inter gentes
s. vt ipse gentes audiant et
gratentur seu laudent Annuntiate
s. verbo que ore annuntiat et psal
lite ei s. ore laudatione que ma
nus psallit ideo p nisi opus
designat Meditate 1. alique
ex omnibus que ora meditate nulla
pt vel s glom ordinatim omnia
que omnia dicunt de deo mira

bitis suis laudamini i. sic facite
vel laudemini in nomine sco ei
hoc addit ne de bono quod ha
mse sed poci in dno gloriet
vnde et sup dixit in dno lau
dabit anima mea letet cor que
rentiu s. no corpus q. aliqn
gramur afflitur et tn cor
letet quarentiu dn dicit
glo et s. letet cor quarentiu
et quito magis inveniretiu
dn dicit lux quarens dnm
habet materiam letitie q.
certus est q. eu invenit quo
dnc qui querit inveniet of
a. querite dn et confirmame
et sitis certi de inventione
querite facie ei i. presentia eius
semp s. vt placeatis in conspectu
et presentia ei memento r. ps
vbi per exhortatione promissa facit
beneficiorum memoria et diuidit
in 4. partes s. 4. tempora in quibus
dn beneficia exhibuit ppto suo
pres patebit in processu prima
pars continet beneficia et mirabilia
ppto dei exhibita a tempe abrahe
vsq ad tempus isaac nepotis abrahe
dicit glo sic memento r. recor
damini mirabiliu eius que fecit
dicit glo audi et te ipse laudes
laudatur et se infirmis
quos mirabilibus dei temporibus
ne si dicit si illud q. dn est quod
sitis que fecit iudea p digna est
memoria sup mirabilia et memen
to et iudicia oris eius s. que
postea p moysen mandauit in

lege pt et ne ad versus intelligi de mira
culis que dn fecit in egipto de quibus inf
hoc 2. hoc psalmo semen abraham i. vos
qui estis semen abrahe et si no q. estis
sed q. fide qua credidit abrahe deo et re
putatu est ei ad iusticia filii iacob i. vos
qui estis filii iacob i. imitatores iacob
lucrando q. estis simple mementote et
ne putes filios abraham tm esse in
vna gente q. estis deo subdit ipse dn
in multitudine terra et sup dicit iacob
electi eius q. eu iacob et esau ad huc
essent in vtero matis et nichil boni vel
mali egissent elegit dn iacob et esau
reprobauit vt dicit apls ad ro 9. et
probat hoc in textu malachie vbi dicit
ro ne sup erat esau iacob dicit dn et
dilexi iacob esau autem odio habui hoc
est q. promisit iacob electi ei memor
fui in sclm i. in terra testamenti sui
s. noui et iusticia et hereditatis terre
quam promisit in nouo testamento et dicit
glo q. testamentu in proprio est idem q.
promissu et sic est sensus fui memor
verbi sui q. mandauit i. in omnes
generationes fidles verbi s. euange
q. glom q. est verbu fidei q. extendit
in omnes gentes p quo seruato
reddit promissu eternu deinde de
bit quom illud testamentu siue pro
missu fom fuerit prius et prius
is dicens q. s. testamentu sui p missu
disposuit abraham s. sibi promittendo
testamentu nouu s. redemptionem
generis huius fest pasqm q. les
gen 22° post q. abraham fuit pa
tiatus filiu suu ysaac ex mandato

do subdit ibidem primeriam iuvenum die
dos qp fecisti verum hanc et non pepercisti filio
tuo vnigenito benedicam tibi et multiplicabo
semen tuum et stellam inferam et benedicent
omnes gentes terre et hoc est qp subdit
disposuit abraham et filio pidem iura
mentum promisit ysaac vt legitur gen 26°
et ideo subdit et iuramenti sui ora
que iuravit dos abrahe qp in semine
suo deberet esse benedictio gentium in
tellexit iuramentum ysaac eo qp de scie
iacob xpus erat nasciturus vnde dixit dos
xpi iacob dormienti gen 28. ego sum dos
deus abrahe patris tui et deus ysaac terram
in qua dormis dabo tibi et scie tuo et
in ista terra xpus fuit natus et mysterium
nostre redemptionis impleuit ecce hoc est
qp subdit dicens tibi dabo ad iuram
illa erat terra chanaan in qua iacob
dormiuit cum esset in itinere versus
mesopotamiam syrie vt legitur gen 28
funiculum hereditatis vestre adhuc illa
terra fuit postea mensurata funiculis
et sic indiuersis heredibus diuisa vt
patet posse in multis capitis Cum ecce nunc
breui describit quomodo deus huiusmodi
promissum impleuit in patribus patriarchis quorum
syrialem curam habuit vnde dicit Cum essent
s. abraham ysaac et iacob familiis suis
numero breui subdit paucissimi s. fue
runt et incole simple fuerunt et s. terre
chanaan et peregrinaverunt hoc verum
est de abraham qui cum familia sua p
egrinabat in terram chanaan dno sibi
hac promittente gen 12 vbi dicit dos
abraham egrede de terra et postea
invaluit fames ibi peregrinat et in
egypto vt patet ibidem et inde rediit
in terram chanaan vt legitur gen 20

potest et hoc intelligi de ysaac
qui peregrinatus fuit cum gallaad
ingentis vt legitur gen 26° et pt
intelligi silet de iacob qui cum fami
lia sua de terra transiuit in
egypto vt legitur gen 46° ho est
qp dicit et prevaluerunt et ce
no relaquit qp deus phibuit
persequi laban ne dure loqueret
cum iacob vt legitur gen 31 et post
quam symeon et leui filii iacob
interfecerant habitatores sichem
terror dei invasit omnes pos
centes ciuitates et non sunt ausi psequ
cedentes vt legitur gen 34 et
corripuit qp pter abraham
corripuit reges egypti et
reges gerare flagellauit
vt legitur gen 12. et 20 et pter
iacob et filios suos corripuit
pharaonem egypti et populum 10
plagis vt legitur exo 1. Nolite
tangere inpsorum dno et est sensus
nolite istos seos patriarchas s.
abraham ysaac et iacob et
eorum filios aquibus debebant
descendere reges qui xpum se
mendi dicebant et isti xti non q
habebant vnctionem corporalem
sed spiritualem s. pgrinum habuerunt
et in pphetis meis s. in eisdem
patriarchis qui et pphete fuerunt
qp abraham fuit pphta vt legitur
exhibito gen 19. Adhuc ysaac
pphetice benedixit iacob filio suo
gen 27. Adhuc iacob duo filios
suis futura pphetizauit gen

29 Et vocavit alia parte ubi ppls
delebat quinto tempore ioseph usq
admodum et vocavit famem · famem
a · annovum dequa habet gen 40 et
omne firmamentum panis phoc de
lebat magnitudinem illi fames orta
est autem adversum deo disponente
ioseph venditus fuit in egipto qui
dum hic vir a virtute et noluit con
sentire adulterio domine sue ut habet
gen 39 · inservum venundatus est io
seph · et putiphar eunuchus
pharaonis emit eum in egipto ut
habet humiliaverunt · et ad falsam
accusationem domine sue missus fuit
in carcere ut ibidem patet donec
venisset s. qm exposuit socius suis
ut hic gen 40 Eloquium dominum probavit
pro habet probavit eum s. hic dei spm
adversum habuit spm interpretandi
somnia futurorum plagia orta est ira
adversum ut interpretaret regis
somnium de · bobus et de · spicis
ut habet gen 40 Constituit eum dm
et interpretatus somnium cognovit
et hic spm dei ideo dixit pharao
ipsi ioseph tu eris super domum meam
et ad tui oris imperium tuo cunctus
ppls obedietur gen 41 ut audiret
aetatem sapiente ad deo sibi dato et ipse
habebit potentiam humanam Et in
tulit ipsum s. eum omnibus filiis et
familia sua et pecoribus ut habet
gen 46 · et iacob iacob i. adhuc
fuit in terra cam · i. in egipto et
sic notatur eo et inaffidam aquo
denominatus est egipti fuit filius
cam gen 10 et dicit hic et ubi
et in veteri testamento habet egip

tus in latino in hebreo habet taffiratim
et auxit ppln suum s. dm et valde
fecerunt multiplicati imple et diuicies
ut patet exo · 1 · et firmauit et ppt
ioseph timebant omnes deos eos
eius Conuerterunt cor eorum s. oderunt
filios israel autem egipti exo 1 dicit
glo odi non idem hoc dicit et deus
sit auctor nec est credendum et deus
cor homis adpeccandum quartum ipse
tam gratiam peccatum auctor non est
deus et nullus et sanctum peccati
auctor credendum est sed miraculis
dei bonitatis et malitiae bn veritatem cum
ant ipm vicio suo mali cent ipse de
malo illorum ppto suo bn facit et
sic est sentire Conuerterunt i. quarti
pmisit sicut et intellig illud i exo
induravit cor · pharaonis et dolum
fecerunt et sinxerunt nouum rex
sup egyptum qui ignorauit ioseph
dicit venite sapienter opprimamus eum
exo · 1 · ait moysen · alia pars
ubi describit tempus moysi et p · de
scribit mirabilia fecit in egipto 10
in deserto ibi peccauit et venit
gentium Circa primum sic dicit
ait moysen et moysi dixit dominus
de nubo indutus Veni mecum te exo
20 aaron quem elegit ipm et illum
adunxit moysi ut loquatur ppto ut
habet exo et vbi dicit aaron fratres
tuus scio et eloquens sit potius ac
et signa que fecerunt verbis sine
facti sint virtute diuina ait te
nebris exo · 10 · et non exercuba
uit et cum pto pmisit primum deus
remouit plagam Conuertit aquas

corū in signē hec fuit prima plaga
que legit Exo 8. impenetrabilibus i. in
locis priuatis et cauernosis regum
ipsorū i. principibus in egipto ita quod
usque fuerūt dot. q. intrauerunt
domū regis cubiculū eius et omnē
locū secretū et aliorū principū vt
hēt ibidē Dixit s. dominus vel moyses
dnō mandante et venit cenomia
i. muscā canina que vocat muscā
gravissima et fuit 4 plaga Exo
8. cimfex est aliud genus spūale
muscarū vel vermiū et fuit
5 plaga vt hēt Exo vt sup po
fuit pluuias ista fuit 6 plaga in
qua grando et ignis mixta fere
bant preter Exo. 19. et percussit
vineas s. p grandinē et ignem
dixit et venit locusta et bruchus
ista fuit 8 plaga in qua consumū fuit
q. misit post ignē et grandinem
et de hac plaga subdit et 9 modo
fuerūt s. segetū et percussit omne
primogenitū et hec fuit plaga
10 et vltima qua dominus percussit et
primogenitū in terra egipti a pri
mogenito pharaonis qui sedebat
in solio eius usq; ad primogenitū
captiui qui erat in carcere et
omne primogenitū iumentorū
Exo. 12. Decima vero plaga et
sexta nō fit hic mencio et notat
glo q. licet sint 10 plagē quas dominus
inflixit egipciis tū nō ocē omne
mortis hic ppha nec eo ordine
quo fuerūt fecit q. liberat et
iudicio dequa agit psalmus

et nauerat in 6 plagis quibus infuscat
dit 6 beneficia ppli istis exhibita cui
subdit et eduxit eos primū beneficium
q. fecit hebreis glo ordi argento
i. cū argento sublimū dno mandante
spoliauit q. vnus hebreus ab
amico suo et mulier a vicina sua
vasa argentea et aurea et depor
tauerūt secū ea vt hēt Exo. 12
nec in hoc quis seruit fuerit q. dominus
cui talia fuerūt hoc mandauit et
nō erat 2m beneficū sublimū omnes
manserūt sani vt possent expedire
ne Iterata est egipti q. ex decē
plagis nimis fuerūt deuiti et vi
gebat ppli velociter exire dnes
omnes moriēt Exo. 12 expandit
nubē et estū solis et ignis Exo
13 vbi dicit dominus precedebat eos ad ostendē
dū viā pdē in columna nubis
et p noctē in columna ignis pe
cierūt et venit desertū beneficia
que in deserto exhibita cū dicit
pecierūt q. deficientibus cibariis
que secū de egipto portauerunt
murmurauit ppls 4 die egressi
onis dnes vrina mortui estimū
in egipto q. sedebamus sup ollas
carnium et ē dominus distulit ad eos
pmane coturnices et pluit eis
manna decelo Exo. 16. hoc est
q. dicit pecierūt dirupit petrā
i. diuisit et fluxerūt aque vt
hēt Exo. 17. et mn 2o aliquerūt
in loco fluminis s. iordanis
ibi 7 Quō memor. q. d. non
fuerūt eis hec beneficia exhibita
ppter. corū merita sed poci ppter

fide abrahe et sororis prim promissa
et ideo dicit quo memor fuit eius
2° et eduxit populum suum in exultatione
populum electorum et eduxit s. tempo
rale s. de desiderio aeternorum promissorum
et hoc est quod subdit et dedit illis s.
christianorum et caeterorum gentium
et labores s. ciuitates eorum vineas
et agros quia per gentiles elaborata
uerunt Vt custodiant i. mandata
iustitiae tradita in lege et legem eius
requirant i. cum diligentia adimplere
Quia ista possessio non fuit principa
promissa abrahae et semini promissa
sed figurabant possessionem futurae
patriae inquit nunc est israel et sa
pientia in nunc glie quia omnia ista
contigerunt illis vt dicit apostolus

Psalmus centesimus quintus

Confitemini domino quoniam bonus
psalmus 105 cuius omnes tituli
tales est typulus alleluia alleluia et dicit
beatus pro[?] quia ut ait glo ordi quia
omnis alleluia sit finis psalmi praecedentis
cui glorioso videtur consonare sed
beatus iste dicit vertique alleluia sit de
typulo sicut in eo alleluia semel ponitur
amen alleluia bis dicitur amen amen et
dicit hoc quia semel dicitur alleluia plaude
dei in patria et alleluia plaude dei in
futuro patria illud quod dicitur apocalipsi audi
audiui voces angelorum multorum
dicentium alleluia et subditur et iterum
dixerunt alleluia Monet iste psalmus
adoramus confessionem s. laudis et
praeconii s. glorioso ordinatus et ideo
bis dicitur in typulo quemadmodum alleluia
et dicit glo quia psalmus iste est con
tinuatus praedicari non solum in typulo
sed in immutatione quia iste psalmus agit
de caede populi illi de quo praedicatus sed
iste de iniquos qui ibi erant praedicatus
vero de electis sed quia illis non solum
mutatio sed misericordia dei facta est de eis
laquitur cum laude dei exponens quia
qui quaerit veniam probantur

Dicit habet praeter primo honorem
ad laudem 2° poenitentiam ibi quemadmodum
Circa primum sic dicit Confitemini
glo ordi ecce idem initium huius
et praecedentis sed ibi sequitur et
invocate hic vero sequitur quoniam bonus
et ideo gratiam praecedunt et per hoc
accipi quia sit laudes confitemini
s. laudes et praeconia domino quoniam bonus
hoc ideo dicit ne quis [illegible] iniqua
culpam tamquam et desperet sed praeo
minus poterit quoniam in saeculum i. usque
in finem soli est tempus misericordiae
quia loquitur dicit glo ordinata iste
qui multum potest gloriari de diui
norum implet et summinus dicit
aut loquitur i. quis sufficit loq
potentias domini q. d. nullus iudi
cat s. qui loquitur potentias ille
et annuntiat omnes q. d. nullus
qui minor est omni laude Beati
custodiunt iudicium s. non iudico
bonum diligendo et malum reprehen
do et faciunt iustitiam s. vel agen
do post iudicium in omni tempore
et in omni tempore exercitium mercede
et qui praecaruerit in finem
hic saluus erit Amen dico
nobis [illegible] Circa primum ubi ponit
gratiam et primo ponit ordo ubi
saluos nos fac dicit Circa
primum sic dicit amen dico sal

dando nobis gratiam in hac placeto i. vt in
eis et inter omnes eos simul qui pla
cent tibi Visita nos hoc pacto xpi
incarnatione quam vidit gratam
futuram in salutari tuo i. in xpo ad
videndum i. vt videamus te in illa beati
tudine quam ipsis electis Adorandum
i. vt habeamus letitiam quam tua gens
s. electorum habet vt laudemus s. ab eo
cum hereditate tua i. cum populo electo
qui est tua hereditas q. d. ideo visi
ta nos vt videamus letem et laudemus
peccauimus ponit quemadmodum poe
ta offatio quam plura in oratione se
humiliat Cum ora humiliatione
se nubes pertransibit Deus ag et
inter poeta omnemoratur dei beneficia
vt hoc poeta appareant gratiarum
et posset diuidi in duo partes s s
poeta que enumerat et parent
partes dele et primum potest fuit inde
litas quam ceteri vidissent tot mirabilia i
egipto et in mari rubro tunc diffi
dentes de pietate dei dixerunt Ego
ag forsitan non erunt sepulchra
in egipto ideo tulisti nos vt mori
emur in hac solitudine hoc est quod
hic offert cum dicit peccauimus cum
patribus nostris i. sicut patres nostri in nu
stra egimus s. quantum ad deum iniqua
te fecimus quantum ad proximum et tunc
quod patres fecerunt subdit patres nos
i. nos intellexerunt quod pascha eis de
tunus esset sed non tempale sed eter
num quod infigura designebant illis
non fuerunt memores quod tempalia
dona non recolueruntur sed vt patres
quod exuti fuerant credebant se
ab inimicis liberando et tunc mag
inspiratio offendendo subdit et irritauerunt
ruit Dicitur hoc mirabile factum
cum egredientes de egipto pueneruntur
admare rubrum et rex egipciorum
insequebatur eos quod cum vidissent
disperantes dixerunt Quid melius
est seruire egipciis quam mori in so
litudine hac Exo. 14. et saluauit
s. dominus propter nomen suum non propter iu
stitiam vel merita eorum vt notum
faceret quod non fecit propter eos sed
propter se ipsum huius illud psa 16. Vni
uersa propter semetipsum dominus
est subdit Et non saluauit cum dicit et
increpauit mare rubrum dicit
glo hoc increpatio non fuit facta
voce celitus missa sed diuina potes
tas cui omnes obediunt quae sanctus et
uenit et exsiccatum est mare exo
14. et deduxit eos in abyssis i. ag
multis sicut in deserto vbi fuerunt
abyssi vel aque multe facta est sicut
tis sicut in deserto et saluauit
eos s. egipciorum et redemit eos
de manu inimici s. regis phaonis
et aquam s. egipcios quos domi
inuolauit immedus fluctibus vnus
exercitus non remansit vt ibidem di
s. exo. 14. nec vnus quidem super
fuit eis et crediderunt s. que lo
cutus fuit eis dominus primo sen s. q.
in manu fouri voluit eos educere
de seruitute egipciorum et dicit
glo credit cor durum cordi nide
rit que non ante sed post mira
cula credit melius fuisset q.
cum dominus promisit credidissent et
laudauerunt q. dixerunt Cantauimus
dno exo 15. cito fecerunt i. mo
dico tempore laudauerunt oblit

sunt quibus eius s. mirabilia que fe-
cit omnia eos. Et non sustinuerunt
consilium eius i. non patienter expec-
taverunt quod dominus omnia faceret
sicut ipse suum consilium disposuit. Et con-
cupierunt s. qui murmuraverunt
contra moysen et aaron in solitudine
petentes omnes et dicentes Utinam
mortui essemus in egipto. Et tempta-
verunt deum in loco ubi sicut non erat
s. in deserto ubi periculum sicut non
non solum ipsum conatus nocere sed
ut quantum possent sin deus esset
in eis sin non ideo dicit tempta-
verunt et dedit eis s. omnia et tam
quia sed non periculum ut patet exo
16. et 17. Et misit satietatem i.
quod dedit eis omnia sed vestendum
prout mensis ita ut pecunia multum
ut patet nu. 19. Et invitaverunt
desiderium poenam sodomorum cum dic-
et invitaverunt s. primore suorum
cui 24 nu. 19. dixerat moysi et aaron
omnis multitudo sanctus est et in
opus est domino. Cum elevamini sup
populum domini. aaron semper domino hoc die
quod ostendetur erit sed secundum
et exarsit ignis et interfecit 24
viros qui offerebant incensum con-
dicentes sibi illicite secundum
ut patet ibidem. Et fecerunt i. omnem
monetam vitulum exo 32. in habaoc
invenerunt pavo patet et sed ut
vitulum quod et quod vitulum imperat
nomen ydoli ideo vitulum ponitur
pro alio et mutaverunt i. deum verum
in quo debebant glori a gloria
magnificentia erat contra eis aemulis
bubalis et mutaverunt
magnitudine vituli quod de illo

vitulo dixerunt isti sunt dii tui israel
qui eduxerunt de terra egipti. Exo
32. oblivi sunt dominum. dicit glo. ordi
magna fuit hec oblivio quod quod
et in memoria salutaria et libe
ratio non est in memoria. Qui
fecit magnalia s. egipcios multi-
pliciter flagellando et posuit
in psalmo pedentim mirabilia in
terra cham i. in egipto ut exper-
tum fuit sup. Terribilia in mari
rubro s. plagiando et exercitum
suum terribili demergendo et dixit
s. dominus ut disperdere eos. Exo 32. ubi
dominus ad moysen. Cuius quod popu-
lus iste est. Dimitte me ut irascatur furor meus et
eos et vindit moysen domino. Quare
ira tua et asto placabilis
sup necessitate populi tui ideo hic dic-
it non moysen steterit in firmitate
s. sine oribus remouendo essem
divine vindicte. Ut averteret
s. moysen ira eius s. dei ne disper-
det eos s. ut dixit et primo psalmo
hic incipit versus in hebraico et
in tertio hoc. pavo et ponit poenam
rebellionis qui populo servitus verbis
exploratorum voluit venari in egip-
tum. Ut patet 24 nu. 19. et hoc est quod
dicit primo psalmo. i. terram pro quibus promis-
sam lacte et melle manantem
ut dixerunt josue et caleph. Qui
ut sup non credidierunt verbo
eius s. deo qui promisit quod vellet
eos introducere et murmura-
verunt in tabernaculis suis ut
dicit ibidem. Quod moysen et aaron

dnitas faciam ducat nobis et reuer-
tam in egipt et no exaudierit
s. deus plibentis eos in murmuratione
et clamauit. qp dos tue tulit sma
et omnes qui murmuraerunt
a 2o annis et vltra vt sup dixe
rant mori in deserto et terram.
promissam no ingredi hoc est qp dixe
et clamauit manu i. vindicta sua
et vt dicerent zo ista pena p
nra fuit tue gminata et poeb
moysi impedita et incepti sunt
beelphegor vbi describit poem ppl
ist in ydolatria beelphegor qp ple
ne describit mui 26 vnde primo
tu sm est sciendu qp nimis vex
assiriorum qui edificauit minuen
pm suo mortuo note bele fecit
ymaginem regium qm appellat be
lu qp omnes fugientes ab illam
ymaginem spiebant pacem et ppt
hoc homines ceperunt illi ymagini
exhibere honores et sic ydolatria
incepit et venit et ad alias gentes
et sicut tue assirii ydolum suum vo
cabant beelphegor qp est nomen
q pertinet a beel p fuit nomen ydoli
et a phegor mons in quo fuit
locus immolandi tali ydolo sed
balach rex moabitarum de filio
balaam multas puellas pulchras
et nobiles circa tempora filiarum
ist vt inducerent filios israel ad ido
latriam et hoc fecerunt vt habetur
mui 26. et tu dicat et incepit
fuit i. ceperunt colere tale ydolum
et comedunt. i. immolati mortuis
hoib et irritauerunt eum s. deum
in diuinationibus suis i. in ydolatria
nouum adinuenta et multiplicata
qp pisto pecto dos occidi fecit 24o
milia hominum vt habetur ibidem et cecit
finees s. ostendit qd ydolatriam
qp occidit zimbri ducem de tribu
symeon cum muliere madianitide
et placauit s. p suum bonum zelum
et cessauit quassatio i. plaga filiis
israel et reputatum qp ppter hoc
dem est de eo mui 26 ecce do ei
pacem federis mei et erit tam ipsi
quam semini eius pactum sacrificii in
eternum qp zelatus est pro deo suo et
expiauit. Vbi describit poem
gratiarum ppter aliqua defectum
de quo habetur mui 2o qp originem
poem ydolatrie iam pmissum hoc
loco post mortem. Vnde dicit et
irritauerunt eum s. dnm in aliquibus
et dicentes qp in placentes et con
tentiose loquebantur moysi ppter
defectum aliqua vt habetur mui 2o et
vexatus est i. perturbatus est timens
ne deus denegaret aliqua ppter
ppli multitudinem et ideo percutiendo
petram dubitauit dixit mucp de
petra hac aqua vobis poterimus
educere vt plenius exponit magis
de hac mui 2o. et cum exacerba
uerunt spm i. mente eius s. moysi
p eorum impunitatem et distinxit
i. in modo loquendi ondit hastione
cordis qp dubitauit dixit
mucp et ideo stati a dno fuit rep
hensus et in pena illius fuit ab in
gressu terre promissionis no dis
dicerunt hic est principium versus

Inhebreo et interpretatur quod vbi agit
de peccato ydolatrie commisso in deserto p
missione et diuidit in duas partes
et primo describit eorum culpam et pen
ibi iuste et primo laetatur psalmi et
dicendum quod dos peccatis habitatores
terre chanaan in deserto vt patet
in iudicum 2° et peccatis eorum ydolorum
et tertiam detrui vt dicit ibidem ne p
eos filii israel contraherent idolatriam
sed filii israel cupiditate ducti permisc
runt eos viuere pacem tributum quod eis
reddebant et sic tunc tunc fuerunt
pecus idolatriam et hoc est quod
dicit psalm et non disperdiderunt gen
tes vbi et immolauerunt quasi tales
obstinando genitum et dicit glo ordi
quod sic illud de filiis israel non intuet
aliquis hystoriam tamen hic psalm mentui
non pte et idem indubitanter sic fem
est s. quod immolauerunt demoniis i.
ydolis genitum in quibus fuerunt de
mones immolauerunt in fin filios
et effuderunt sanguinem innocentem et
permisti et interfecti dicit glo ordi
tropice locutio i. hoc est interuum quod
ipsi interfecerunt animas suas immo
lando filios et filias et contaminatam
i. ipsi contaminati sunt in operibus suis et
fornicati sunt i. idolatrauerunt omisserunt vni
ydolatriam frequenter in scriptura dicit
fornicari quod in est recedit a deo
fornicando
so suo vero et iste est psalm
vbi quemadmodum post culpam subdit
pena dicit ira dei in quo notatur
grauitas culpe dei punientis
i. potencia vindicandi exercitata
est et abhominatus est i. filios israel
qui frequenter dicunt heredium
in scriptura et tradidit dicit glo

ecce qui stant in ydolis subsunt obprio
seruitutis quo seruiunt inimicis quod
difficile est s. glom ordinem quod grauis
est seruire offensa qui nullo pacto
obsequio et tribulauerunt eos quasi
quasi liberauit eos vt patet ex de
cursu libri iudicum ipsi iuste consilio
suo malo quod sup dixit non sustinuerunt
consilium dei idem in consilio suo et
humiliati i. pressi iniquitatibus oppressi
sunt et vidit s. in dextera mea et
memor fuit s. promissi pribus factis
et penituit eum i. admodum penitet
te se habuit cum ipsum suum quam
tribulari permisit postea eum
liberauit et dedit eos in manus hoc
potest intelligi de ioachim rege iu
da quem rex babilonie vicquit
decaruit et posuit thyranum
sup thyranum regum qui erant cum
eo in babilonia quod regum vltimo
vel potest intelligi de reductione
captiuitatis a hinc in estdie
bilios vbi ordine post promissum
repedit bilios nos s. de diuer
sis afflictionibus et captiuitatibus
quasi atque iudicium frequenter ipse
sit finis impietatibus et egis
gri nos s. in loco tui culpe vt
confitemur s. confessione laudis non
solum tuo et gloriam et tuae laudis
timore subdit dicens confitemini
vel s glom ordinem ipsa ex
pleris laudibus quod fuerunt vidit
potabit s. congregationem coelic

ex omnib⁹ gentib⁹ ideo dicit ¶ saluos nos
vt d̄i ap̄ ielus erat moriturus p̄ gente
et nō tm̄ p̄ gente sed vt filios dei q̄
erant dispersi congregaret in vnū vt
glorietur s. in p̄nti et in futuro et glorie
nō humana et mundi vacuitas et huc
usque breuiter concludit dicens bn̄
dictus d̄s est laus in qua oportet glori
ari s. p̄nti vsq̄ in sclm̄ s. futuruum
et dicit omis ppl̄s s. dm̄ glorificando hunc
laudi finit finit et dicit glo ordi quod
hic notandū est scilicet s. penitencia cū
d̄i et dedit eos. pusteriū cū d̄i saluos
nos. glo ordi et gloriemur

Psalm⁹ centesimus sextus

Confitemini domino quoniam
psalm⁹ 106 hunc psalmo p̄mittitur
talis tytulus alla alla cuius intellectus
patet exēplis sup̄ dem̄ materia huius
psalmi dicit hoc q̄ sit in vocatio ad
gratiarū actionē et hoc eorū qui de ppl̄o
israel fuerūt liberati a periculis et angu
stiis diuersis sicut patebit in processu
sed breuis aug⁹ dicit q̄ sit gratiarū
actio p̄ gratia redempcōis scil̄ p̄ xp̄m
qm̄ ppl̄s in spū p̄iudit et ad hoc ali
quātū accedit glo ordi que dicit q̄
iste psalm⁹ sit de vniuersali ecclia
ex duplici parte s. gentiū et iudeorū
in vno angulari sūmo lapide s. xpo
congregata et ideo bis dicit in titulo
alla sed hugo dicit q̄ iste intellect⁹
sit august̄ et glo ordinē poci mystic⁹
quā hrālis idcoq̄ sequendo sensū litē
quē ponit hugo diuidit indues p̄te
primo hortat ad laudes liberatos a
periculis similiter 2o liberatos a periculis
quibusdam spālib⁹ ibi ¶ enumerauit
et vsque ad p̄mū nō solū hortat

ad laudē eos qui a periculis liberati sunt
sed et alios p̄ipōs liberatos et ideo con
stituōe p̄me p̄tis incipit ibi dicit
qui et est sensus qui redempti sūt a dno
quos d⁹s redemit dicunt nūc cōstituti
a solis ortu et a loco p̄ s. oriente et occa
sū vbi quaerentes hortatur
ad laudē eos qui liberati sūt a quibus
dam periculis spālib⁹ et diuidit in sex
partes q̄ sex pericula que quātū solet
accidere hōib⁹ a quib⁹ describit aliqs
liberatus primū periculū est deuiatōis
in itinere et illud secūd⁹ alia pericula
s. periculū fame et mortis et sitis
et ad hoc periculū hab⁹ exemplum
gen 20 de agar et ysmahele filio
sui qui errabat in solitudine ber
sabee et q̄ipsa aqua quā secū
deportauit in vtre puer fuit in pe
culo mortis sed d⁹s mater et
puerū liberauit p angelū et
sic origo plurib⁹ alis filiis
israel et ideo dicit ¶ errauerunt
in solitudine in inaquoso i. in deserto
vbi nō erat aqua vā ciuitatis i.
nō inuenerūt viam que ducaret
eos in ciuitatē habitabilē ¶ sunt autē
q̄ hoc sequūt ad periculū deuiationis
in itinere anima i. vita eorū in ipis
defecit ¶ et dam̄ s. i. qui in
periculis et deuiationib⁹ i. dumbis in
cuitabilib⁹ s. exse q̄ illa pericula
dūr. nōtantes que nos exnobis
ipis cuidere nō possumus ¶ et dux
it eos s. exdūo vt mente in qua
possent habitare et sibi diuctu
alib⁹ p̄uidere et q̄ ad talem lib
ratiōnē sēq̄ debet gratiarū actio

ideo subdit Confitebuntur domino misericordie eius
dicit glo. oculi non merita mea non
vincet non sapientia ita quod sit sensus quia
eius i. bona cuidei mea nobis exhibita
confitebuntur domino i. sit nobis
materia laudandi dominum et mirabilia
eius i. code mite mirabili modo dilec
filius hominum s. exhibita et gratiam
domino et per hanc filiis applicatur ad
sanitatem quia et ad glorium ordinata ita
quod sint redempti s. in sanguine xpi
dicunt et ec. s. alias gratiam Eximue
runt quod xpm qui est via non cognoscu
runt viam ministerii s. suppne non in
venerunt prius desc. Cum sacrificuit
et peperit beneficium permisit et parere
sedentes. In periculum ubi ponitur
liberatio a periculo s. captivitatis
a quo multi liberati sunt de ppto
rsrl vt de manasse rege juda
2o paralipo. et p esdre 1. et hoc est
quod hic dicit sedentes ad lucem cin
eres sunt in locis tenebrosis et
in umbra mortis i. in obscuritudine
mortis quam debent s. do libe
rate vinctos i. detentos vel ligatos
in mendicitate i. in paupertate
et defectu et ferro ad lucem ferreis
catenis solent captivi detineri
et cum captivorum subdiu
Cum exacerba. i. dei exacerba
verunt ingredendo sua eloquia
et consilia i. monita divina spreve
runt et humiliati est in laboribus
seq. afflictionibus et tribulationibus et
infirmati sunt s. in corporibus nec
fuit s. de illis hominibus et clamaue
runt intelligunt vt sup et subdit
quomodo liberatus dicit et eduxit

eos in quibus sedebant vt permissit est
et vincula eorum disrupit i. confregit
quibus vincti erant et tue libertate
sequitur laudatio confitebuntur inde
ligit vt sup et deinde vt prius libe
rationem cum laude repetit dicens
Cum liberando eos perirent et destruc
te portas ereas Suscepit eos Ubi
ponit liberatio a periculo s. infirmi
tatis corporalis et aliqui originat ppter
peccata et remouet accedente vera
prima exemplum hujus periculi habemus
4o regum 20 de ezechia rege juda
de quo dicit ibidem In diebus illis egro
tauit ezechias usque ad mortem Un
dicit suscepit sanando eos in
firmitate corporis sicut pater filius
quem diligit castigat ppter iniqui
tates s. p pene infliccionem omnem
cibum s. ppter infirmitatis gra
uitatem Et appropinquauerunt s. ad
desperatam recuperando similitudinem
sicut dixit ezechias Ego dixi dum
in dimidio dierum Et clamauerunt
vt sup hoc legitur de ezechia 4o re
x 20 et clamauit ad dominum dicens obse
cro domine memento quomodo am
bulauerim coram te quasi s. do ver
bum suum i. essem verbi sui et dum
dei est facere juxta illud dixit
et fecit sunt Et sanauit eos et eri
puit eos i. de infirmitatibus ad in
tentum disponentibus et ideo subdit
laudemus Confitebuntur et sacrificent
ad lucem in veteri lege offerebant
sacrificia cum laude divina sicut
et in lege nova Cum descendunt
Ubi ponit gratiam ad eos a quibus

periculo scz tempestatis in mari cū
dr. Qui descendūt ipsi s. qui descen
dunt videntur opa dō et quomodo
viderūt subdit Dixit s. dō et stetit
spē i. venti procellē i. tempestatis
et admirati sūt mare effecti sūt
tranquillū et exultati s. cū domini
dixit et ad eōs impiū omnes mare
mare tempestate ascendūt s. fluc
tus maris usq; ad celos i. ad magnā
altitudinē et descendūt i. usq; ad
profundū exhausti et quassione ven
torū anima eorū qui descendūt
mare in nauib; trabescebat i. defe
in malis s. p̄ multorū periculorum
turbati sūt s. timore imminente
periculo naufragii Sicut ebrius nō
pt declinare pericula p̄ ingenium
et omnis et ingenio humano nō pt
fieri tranquillū ne q̄s pt declinare
pericula maris qui sūt tā magna et
ideo dicit 30 exhaurit et pericula
nō est fortitudo et clamauerunt
ut sup et quom liberauerit vel
eduxerit subdit et statuit procellā
eius i. tempestatē eius in auram
i. in suauē venti vel tranquillitatē
et siluerunt fluctus eius s. nō fa
ciendo sonitū ut prius et letati
sūt et s. hoies in nauib; existē
et deduxerūt i. adtenerūt quō vo
luerūt et et ad libertatem merito
sequi debet gaudiū ideo sub
dit Confitentur et exaltent eū
i. in congregatione populi fidelis et
in cathedra i. laudent eū in
p̄sentia maiorū de plebe ponitur
vbi ponit liberatio a 6° periculo
s. sterilitatis terre que frequēter
orīgit ex nimia siccitate de hoc
habemus exemplū 30 2 regū 21. de
siccitate ab hab terre fā que re
uocata fuit ideo adpcet helye
30 2 regū 18 Unde posuit s. ea de
siccando admodū deserti et aquē
aquarū sup posuit in sitim insilli
gine i. insterilitate que p̄ sallugi
nē intelligit et ibi sallugo vel hu
mor salsus dīnē tollit fecundi
tatē animalium et talia oriūtur
p̄ter hominū pecca sed et re
cedente veri p̄mia descendit
diuina mia ideo subdit posuit
s. equerso deserti incolarum
deserta et in aquatam in sing
na aquarū i. in habundantia
aquarū et ide repetendo sub
dit et terra sū aqua et col
locauit s. qui inde fugierunt
p̄ter defem et sterilitatē
et extirpauerūt i. reedificauerūt
vel reformauerūt ciuitatem
habitationis et seminauerūt
et fecerūt i fructū nouū et
benedixit eis s. dō et multipli
cati sūt iumenta et pauci
vbi ponit liberatio a 6° pericu
s. dissentionis inter ciues vel
cohabitantes et tanto est pe
culosi quanto est cuiliber
vicinus et magis intrinsecum
vnde dicit et pauci s. qui p̄us
fuerūt multiplicati et ad hoc
dicēdū postea foi sūt pauci

ad bubulcos et unde hoc pueruus
subdit Effusa est gratia q̃ ex
hoc fuit derelictiones peccatorum
et ploratu et cultre facie eos
i. punivit s. deus iusto suo iudicio
in initio s. pueri se ionis et non
in via s. recte vitis iudicium
de grandis et supple post q̃ ex eis
penitencium adiuuit principem
i. de huiusmodi periculo in primisso
p q̃ homines veniunt ad magnam
inopiam et posuit sex multipli
cando eorum similia sicut oues
multiplicant videbitur s. ver
ita dei benignitate et terribi
tur et omnis iniquitas i. omnis
homo iniquus oppilabit i. ob
struet os suum s. christis vel tri
stitie et tacere exustorum pli
tate et p̃ oris p̃missis concludit
cum dicit Quis sapiens et cu
stodiet hec q. d. qui est sapiens
ille custodiet hoc s. in corde
suo et intelliget s. ex p̃missis
beneficiis mihi d̃o que subueni
unt hi in necessitate fidelitter
invocanti seq̃ hui

Psalm cantici septimus

Paratum cor meum deus pma
psalmi ioci cuius titulus est titulo
canticum psalmi David cuius in
tellectus patet ex dictis superiori
dicit hui q̃ pater et p̃ dicit q̃
integro ponit canticum q̃ vex
David faciendo hic psalmum
permutabit et sic supremum

meum spe sicut ipse sicut de hyeclyso
de regum 2° cap. cantauerit psalmum
fecit est sup eum manus d̃o Dema
tenuit huius psalmi dicit nicolaus
de lira q̃ patet ex eorum et verbis
eius q̃ est gratiarum actio de p̃ecep
tione regni israel in statu pacifico
et potissime victoria quam David
obtinuit contra idumeos quos re
degit in seruitute subditos ut
legitur 2° regum 8° patet ex hoc
exordio psalmi huius qui cum psal
mo concordat non solum in sententia sed
in verbis in illo loco ut liberentur
dilecti tui usq̃ ad finem Dum hic
preces primo ponit ipsi David mag
exaltacio 2° exaltacionis id ibi
ut liberentur Circa primum sic dicit
exultando paratum cor meum d̃o
s. ad laudandum et psallendum paratum
cor meum reperit ut affectum de
signet cantabo s. ore et psallam
s. mente in gloria i. notitia dei
cum laude exurge psalterium
adhuc hortatur se exaltem ad
laudandum deum tribus instrumen
tis Exurgam diluculo i. in diei
principio s. ad laudandum confite
bor et laudabo te et psallam
tibi s. p̃ circumstantiis terre israel
habitantibus Quia magna est
p̃ hoc describit mire dine gratiam
augit se et omnes homines mag
nitudine et iustitie diuine firmi
tate q̃ p̃ uenitate designat q̃
altare sup celos deus i. fac ut
exaltaris a nobis p̃ laude sup celos

i. eminencior lauderis et sup omnem terram s. plaude exultantes vt liberent exponentes vt supra seq. hi.

Psalmus centesimus octavus

Deus laudem meam ne tacueris psalmus iste cui inhebreo et intentione iero talis est titulus victoria David contra inimicos iero talis est titulus infinitus psalmus David et possunt isti tituli expositibus prius habitis intelligi Demonstratio huius psalmi secundum doctores nostri depassione domini dicens Vivi sicut oportet impleri in septuaginta quia dicit spe scitis p os David de iuda qui fuit dux eorum qui appellabantur ihm et subdit infra septuagesimum est enim in libro psalmorum fiat commemoratio eius deserta et non sit qui inhabitet in ea et episcopatum eius accipiat alter iste hoc David hic loquitur in persona xpi homis qui frequenter loquitur deum pretem orasse et pseudo imminente passione Tunc spe pres p in persona xpi orat inter panes iudeos qui reddiderunt mala pro bonis Ro pplangit pena futurum eis ibi Constitue p pecatorem super eum et diabolus stet a dextris eius Tunc dnus Tunc p in persona xpi hominis addam pretie omnis sic dicit deus s. pri celestis laude mea ne tacueris dicit glo ordinem cui laudem credencium et veri et cui laus veritatis dei et non impletur legimus p deus pri celestis laude xpi non tacuit cum dixit clarificavi et

nomen clarificabo Quia os peccatoris et ce dicit glo ordinem ceci decorum diminuitur q. d. ideo ne tacens laudem q. iniqui non tacent vituperium et hoc est q dicit q. os peccatoris s. iude et principum sacerdotum et scribarum et exponens hoc subdit locuti sunt s. in dies et sacerdotes tractando de nea morte vel e pt intelligi spiritu demonis qui temptantes eum dixerunt et ego dixi forsitan quia verus es et viam dei inveniens doces et non est tibi cura de aliquo et sermonibus odii poly s. vlni dixerunt bellantes es et demonium habes Io. 9. non est hic homo a deo qui sabbatum non custodit et expugnaverunt me gratis i. p sequebantur me Unde dixit eis poly Io. multa bona ostendi vobis ex patre meo propter quod eorum opus me lapidatis pro eo vt me diligerent i. pro eo q debebant me diligere detrahebant in Lucro Dicens in beelzebub principe demoniorum et et et 19. cap homo vorax et potator vini publicanorum et peccatorum amicus Ego autem orabam vt dicit deo luce 6. Cum essent pnocrans laudem dei dicit glo ordi orabam sicut pater et posuerunt i reddebant in malum pro bonis subdit et odium pro dilectione mea q. diligebant eos Vt et 23. Dicens quotiens volui congregare filios tuos et eorum

Construe ad patres vbi ppha dicit
cotidie penam Construe sicut est i. sicut
iudeorum ppham peccatore s. cayphan
qui fuit pontifex anni illius qui
dedit vlcimatum q filium de morte xpi
et diabolus stat i. stabit ad dexteram
eius vel pt accipi de iuda l glom
ordinem sicut et sequens textus
ita q sit sensus construe i. astruce
sicut iudas peccatore i. diabolum
qui auctor peccati est et exponens
se subdit et diabolus s. ipsum iudam
et no oportet l glom ordinem sed
pdicit futura Cum iudicabit i. cum
iudicabit s. ipse iudex exeat con
dempnatus q. d. q noluit esse talis
cui dicent intra in gaudium do rui
ideo exeat et exibit q dampnatus
et ora eius q ora que no fit p
xpm no solum no delet peccatum sed
et ipsum fit in peccatum fiant dies
eius pauci q statim pna infinita
tuosa despiciones ducat laqueo
se suspendit 22. et episcopa
tum eius i. locum inter apostolos q
cpi sunt successores apostolorum Ut
habetur in sermone in nouo testamen
to q matthias accessit ad eius
locum Ut stat in lege vbi scs pen
tateuchum hymnus psalmi ad hoc allegat
fiant filii dicit glo ordi non
iudam habuisse vxorem et filios
et ita fem fuisse vt hic habetur
nicolai deliri q pluspentrandis
filius et vxore fuit erit vt dicit
quidam doctor et sancti concordat
cum isto q habetur in lege deuteronomio

Auferatur dicit hic q hic quemadmodum
describitur ppha iudaici penam et deinde
ponitur ibi est peccatum peccatis Cum
adpmum sic dicit ppha Auferantur
i. incauti quo vidit l glom ordinem
transeunt filii eius s. ppha iudaicos
de loco habitationis et mendicent
sed bonis suis spoliati et eiciantur
q de ora iudea fuerunt eiecti p
romanos imperatores post passionem
xpi Seruiant feneratori suo
hic exactor et iste fuit tyrus qui
precepit omnem substantiam iudeorum dili
genter inquirere et auferre et ideo
subditur et diripiant i. rapiant
alieni labores eius i. bona p labo
res acquisita Non sit illi adiutor
hoc addit q boni aliqui pauciunt
sed habent deum adiutorem Nec sit qui
misereatur q miseras romani absq
ma interfecerunt crudeliter mu
lieres et paruulos et hoc est q sub
dit fiant nati i. filii eius interi
ti i. in morte deducant ingene
ratione vna adiuam infra tap
vnus generatione q 20 anno
post passionem do demonstrauerunt
ea romani in memoria q eorum
pres qui pauciuerunt morte xpi
aliqui fuerunt mortui sed iniquitas
eorum quam fecerunt ex xpm fuit
reducta ad memoriam pillam
vastationem quam fecerunt romani
in conspectu do s. quam ad vindicta
et peccatum mihi eius s. synagoge
no deleatur sed pacis crimen penam
vindicat ppha no oportet mirum

fitum qr dr semp qr illi qui remanserunt manserunt infideles vel fit
s. quitu ad perpetue pene afflictione
et desperat s. quitu ad bonu qr non
remansit de eis memoria in ad
malu sonu Juxta illud qd dr pu 10
memoria iusti cu laudib et nome
impiorum putrescet pro eo qr no est
pu prave vbi queniencer pmissoru
pomit cu cu dr qr no est recordatio
tue et in capit hic versus mlyebreo
et in mtm hacoc pro facere miam
min dicat et plus sigficat qr cum
deliter ppl iudaorum sanctus in
xpm et pseculi est homine i. xpm
qui pauper vita duxit et opuctum
i. afflictu expentu afflicoe opor
tacitue s. cunde xpm et dixerit
maledicone s. ppl iudaorum qm dr
sanguis eius sup nos et sup filios
nostros dr 24. et venit ei s. male
dicto et noluit benedicone q. repu
dicio eius de qr pmissu est et induit
maledicone phoc imuit corm
futura horribile et perpetua damp
nacione et pnz usq ubi hoc opi
i. hoc pena pcoru ope qui dicuta
hut s. me no esse deu vel messia
que lex do et ppte pnuciauerut
et qui locum i. aduersus vestim
meam et tu dne s. pnie vbi i
plonn xpi pent ut liberatus p
vione sequit dicens et tu dne
s. pr celestis fac mecu i. adiuua
me s. homem ppter nome tuu
plpe gratam gmendat qr no pe
ter ppter merita sua et ideo cita
subdit quia suauis repara
cione pmissam dicens libera

me s. a passione qr egenus et pauper
sum s. quitu adinfirmitate cu nie
inqua crucifixus fuit et cor meu
dicat glo ordina cor cu poterit
tunbavi et putri sicut caro cruci
figi in quib vera natura homis
ondit vnde dicit tristis est anima
mea usq admorte dr 26. Bro
umbra s. deqitri vita pmortem
et passione no adlocu fugiendo
genua mea ad ritum xpo genu
fleuit eo diebus et eo noctibus
ut hit dr 9. sicut et alius laboribus
passus fuit xpe fatigacione
cordis ut pb 9. dr qr fatigatus
fuit iuxta puteu et caro i. ppter
defom olei et phoc notat pm
cata cabi sui et ad hoc gcordit
tribulacio pro que sit et caro mea
immaculata est seu immutata ppter
oleu pmyebreo hit abq pmis
cedine et ego factus sum qr factus
sum maledictu pmorte crucis
viderunt me s. pendente i cruce
et mouerunt capita sua sicut
legit 24 dr. preteuntes autem
blasphemabant eu mouentes
capita sua Aduum s. o pr celest
s. in passione gloriando salua
me s. post morte resuscitando
et scient i. pnie qm resurgam
et tu dne fecisti eu s. meam vione
maledicent illi s. iudei et tu bn
dices qui insurgit i. gfundit
s. in futuro gaudium autem tuus
s. xpe s. hiuminente letabitur
supertendo hoc aliis verbis
subdit induimu i. undique hent

cum pudoris et opinione sicut dicit
de gen. vestitu est mentis laude seu
laetitiae sicut pallio confitebor s. con
fessione laudis domino nimis i. valde
et gloriosum audiam in ore meo vapeni
dem eum subdit et in medio c. s. do
ni celestis astitit adeximi principis
xpi ut saluum s. me post passionem
et mortem resuscitando et mebrum
meum praesentando et eum sua gratia
vnificando secundum

finit sint hic psalmi nocturnales incipiunt in xpi nomine
hic psalmi vespertinales

Dixit dominus domino meo psalmus centesimus nonus

Dixit dominus domino meo
psalmus iste cuius talis est titulus
psalmus dauid et est hic 1o prius
locus libri in quo agit de sacerdo
tio xpi tertia ista diuisio non est per
se praeter id multa tractantur alia
sed est praeductione ut dicam est
in principio in expone 2i psalmi
dominica huius psalmi dicunt
quidam hebraei et sic sentiunt ad
ipsum abraham prouectum diuinum
sibi locutum de ore verbum 1m et
haec sententia et sic exponunt
illud in principio dixit dominus et cete
ra et sunt verba chaldaea seruui
abraham dicentis dixit dominus
meo s. abraham alii dicunt et sic
sentiunt ad ipsum dauid de hoc
et dominum assumunt ante eum ipsum
cione saulis et non introducentu
in mentem eius sed ipse expones

sunt autem nec exeo et ipse psalmus
aduersum est de xpo 1m et allegantur
ipse xpe mt 22 pater huius psalmi
qui et gregorius pharis quaesiuit do
quid vobis videtur de xpo cuius filius
est dicunt ei dauid ait illis quomo
dauid in spiritu vocat eum dominum
dicens dixit dominus domino meo ipse ipse
ad hebreos 2o extenuatu huius psalmi
probat xpm minorem esse angelis dicens
adeque sunt angelorum dixit aliquo
dixit dominus domino meo 1m et dicit nicolai
de lyra doctores antiqui hebrei expo
nunt huic psalmum de messia et spiri
dicit de quodam ionathae filio ozia qui
tempore iudoviciteris fuit et est apud
hebreos et nullus fuit ausus sibi et
dicere et ita in mentem euadunt sic
tristulit dixit dominus verbo suo abraham
autem non per dei verbum dei sicut vt
dauid sed tam dei filius xpe ille
2m et dicit in principio erat verbum
tunc est prae ui prima sumatur ergo
de quo mentio xpi 1o ergo desiderio
dicio xpi ibi iuratum dominus et
primo sic dicit dixit dominus s. pater
celestis domino meo s. xpo cui dauid
vocat xpm dominum aequalis est
patri et diuinitate dicit glo ordina
ria et et dicit dominus domino meo idem
nomen repetendo personis distinguendo
et vnam naturam et potentiam psona
rum accipe sed et dixit pater filio
sede ad dexteram i. m. gloriam aequalis
et hoc propheta impletum fuit in xpi
ascensione s. et haec omnia vltimo vocat
et dicit quidem ille post quam
est eis assumptus et in caelum et sedet

:dexis dei donec ponam inimicos tuos
scz iudeos scabellum pedum tuorum i. omnes
subiectos tibi. et hodie videmus impletum
et illi qui de iudeis crediderunt xpo sunt
subiecti per fidem qui vero incredduli
manserunt redacti sunt per xpianos
in seruitutem. Et quia regnum seu euangelii
lex per predicationem apostolorum primo exi
uit a sion. Ideo spe sce misse sunt
apostoli in mundum sion. et quia dicit. Virgam
virtutis tue. i. potestatem docendi in omnibus linguis et faciendi mi
racula. illam virgam tue virtutis sup
o xpe emittet dominus scz pater celestis
et pater celestis in nomine xpi misit spm
sanctum ipso dicente. Paracletus autem spiritus sanctus
quem mittet pater in nomine meo ille
vos docebit omnia. Ie. 14. Emittet
in eis exercitum. et pulcra erit. et. d. de
sion exibit lex et verbum dei de ierusalem
Dominabitur sup o xpe scz. pilla virgam
tuam in medio inimicorum tuorum
scz per fidem quam inimici recipiunt predi
cantem docendi et miracula faciendi
quinto per virgam designatur quia doctores
hebrei antiquitus virgam habebant
in signum doctrine et dominus moysi dixit
eum misit eum in aegyptum. Exo. 4. Vir
gam quoque hanc sume in manu
tua inquit feceris signa. Tecum
principium deseruit xpi diuinitatem
et quia est equalis patri eum dicit te
est principium sup o xpe tecum supple
est principium scz pater celestis et vnum
principium sunt pater et filius tecum imp
tit vnionem distinctorum in de vtu
tis tue. i. in claritate patris que est
dies veritatis et est dies sine nocte nox
enim non est illic. Apoc. 21. in qua die
aperte videbitur virtutem xpi quantum
in deitate et humanitate insplandu
rit scz. qui est in gloria splendens et
ideo licet nam pater et filius sint vnum
principium tamen et etiam hoc videbitur
scz in die veritatis ideo dicit tue
principium in die veritatis exercitus
loquitur hoc in persona patris et modus
laudandi frequens inuenitur in
psalmis et ondit per hoc filium eterna
nam pater cum dicit in persona patris ad
filium genui te exercitus i. ex secre
to et occulta substantia mea ge
nui te ante luciferum i. omnem cre
aturam vel ante tempora et lucifer
est stella tempus diei nobis nun
cians. Iuratum est dominus in qua agit de
sacerdocio xpi et primo facit hoc
2o agit de xpi finali iudicio ibi
iudicabit. Circa primum sic dicit
iuratum i. firmiter statuit dominus scz
pater celestis. Et non penitebit eum
i. ipse hoc non ut mutabit admodum
penitentie de aliquo promisso. Sed
et iuratum. Tu es sacerdos et in
telligitur de sacerdocio xpi. vt ex
ponit apostolus ad hebreos vbi dicit
plures facti sunt sacerdotes per legem
ideo et moriebantur prohibebantur in
manere hic autem scz xpe eo
et manet in eternum sempiter
num habet sacerdotium. Sed iuramen
tum de quo hic dicitur dominus fecit
abrahe. Gen. 22. qui dixit per
memetipsum iuratum dicit dominus

et benedicens benedicit tibi. Et ita difficile
exponit apostolus ad hebreos 6° et a. fm
ordinem melchisedech qui sicut mel
chisedech rex salem obtulit vinum
et panem in sacrificium vt habetur gen
14° sic xpus in sacrificio eucharistie
consecrauit corpus suum et sanguinem
vbi ipse fuit sacerdos et hostia. Dns
s. pr ad dexteris tuis scilicet o xpe
confregit in die ire sue. vindicte sue
reges s. qui volebant nomen xpi de
lere de quibus dicit fuit supra psalmo
10° adimpleuit reges terre. Iudicabit
alia pars vbi agit de iudicio xpi in
iudicio qui in forma humana apparebit
in iudicio generali et hoc est quod hic
legitur. Iudicabit s. xpus in iudicio nibus
i. in omnibus gentibus ita quod sit sen
sus iudicabit omnes nationes
implebit ruinas. Iudicabit hoc
implebit ruinas quod corpus mortuum
seu ruinam tue implent alia et vini
ficabit et est sensus implent so
lum presidentiam ruinas i.
corpora que ruerunt primorum Con
quassabit i. grauiter dampnabit
capita multorum in terra i. terra
nos huius mundi qui fuerunt alio
rum capita in terra. De torrente
ondis quidem vnde prius iudicandi
meritorum concessum sit xpo hoc
cum dicit de torrente et est sensus
sicut ipse xpus bibet in via s. prima
vite de torrente i. de fluxu mor
talitatis mundi et de turbulentia
sine turbulentia passionum sed ma
sando et morendo propter quod dicit

Iacobi et Iohan. 20° potestis bibere
calicem quem ego bibitus sum propter
ea exaltabit vel hic caput sa
cerdotis propter hoc exaltabit eum deus
quia factus fuit obediens vsque ad mor
tem crucis et bibit in via de torrente
de passionibus propter quod deus exalta
uit illum et donauit illi nomen quod
est super omne nomen hoc est quod hic dicitur
propterea exaltabit caput sed hu

Psalmus centesimus decimus

Confitebor tibi domine i. toto
psalmus non cuius alius est titulus
alia i. laudate deo vt supra expositum est
iste psalmus ex salomon ordinatus est
primus eorum qui post luxus alphabeti
secundum hebreos. qui indicit psalmos lau
dationes in ecclesia sicut illi qui no
minantur secundum minus psalmos sicut
vel hyllarium huiusmodi psalmi
qui per alphabetum digesti sunt mei
picentibus quia clementia dominus inde
monem ad iudicium studium se
cundum et s. quod dicit hic psalmus
iste est psalmus de sacramento
eucharistie et ad hoc sit de qui
bus ad alia opus diuinis ex quibus
laudandus est deus et diuidit
iste psalmus in duas partes primo ad
laudem se quarit ex diuinis quibus
gratias. 2° exhortamento eucha
ristie spiritu ibi memoriam fecit
Circa primum aliquid incipiens sic
dicit in persona populi fidelis Con

fiebor tibi dne i. laudabo te nō enim
hic confessio est peccatorū sed confessio lau
dis illi huiusmodi hic studet illi modico
vbique ostendit hic desinit integre
agit in toto corde meo i. in intellectu
et affectu illi enim qui adhuc seculi
amore languescunt laudant in medio
et nō in toto corde laudant i. sine
q.d. nō enim labris ore tpe et corde
longe sicut illi de quibus dr ysa. 29
hic ppls labiis me honorat cor autem
eorum longe est a me Confitebor
inq; in consilio nō in quantitate
impiorum et infidelium vel i. consilio
i. perfectis sicut iusti de laudant
magna opa dō dicit glo ordinata hic
cā est et materia laudis et confessio
nis q. magna sunt cuncta opa dō q.
de impio fecit prū Quia 2m aug
manus est iustificare impium quam
creare mundum Exquisita i. ingenio
se et altissimo consilio fta Inuenies
voluntates eius q. omnia quecunq;
voluit eximie fecit Confessio et
laudis et magnificentia i. bona opa
opus eius vel sicut laus ipsi gloria
et decor opus eius q. laudabilis
sunt et decora que fecit Et iustitia
eius i. qua in futuro iudicabit ma
net in secl'm secli i. eternaliter in
mutabilis qui dicet impiis ite ma
ledicti in ignem eternum Ps. 24
et iustitie venite benedicti iustitia q. sit
sensus iustitia eius i. merces que
iuste datur manet in seculum secli
Memoriam fecit pietatis vbi i. ōne
laudis induit exhibet amando eucha
ristie spiritu et primo describit hui
sicut memoria ordinem 2o eius institutionem
ibi Redemptionem Circa primum sic
dicit Memoriam vnde dicit eucha
ristia est mirificum quoddam spirituale
figuratum in veteri testamento in
manna quo dō nutriuit filios israel
in egipto Exo 16 Anima autem
erit valde suavis et nutritiua ipsis
bonis q. q. prius sapiet 16 panem de
lo fortissimi cibo omne delectamentum
in se habentem Alias autem panis iste
erit insipidus et abhominabilis
vt dicebant Num 21 Anima nra
nauseat super cibo isto lanissimo
Sic sacra eucharistia spiritualis cibus
suavis est gustui spiritualis et nutri
tiuus iustis bonis sumentibus
et ideo dicit Io 6 Si quis manducaverit
ex hoc pane viuet in eternum
Alii vero qui indigne manducant
et bibunt hoc sacramentum iudicium
i. damnationem manducant et bi
bunt 1 Corin 14 Sed q. figuratum
reducit aliquo modo figura ideo dicit
Memoriam fecit mirabilium s. que
figurabant in veteri lege q. esca
dedit s. in sacramento eucharistie
q. est esca anime Memor erit in
secl'm i. eternaliter testamenti sui s.
sicut promissum est in veteri lege
virtutem operum suorum Dicit glo ordi
virtus operum fuit q. caeci videbant
et claudi ambulauerunt mortui
surrexerunt a xpo exhibuit ppl
suo postquam venit in carne vt

det illis et hoc fuit in dancio mira
culorum et xpe fecit vt gentes cre
derent opa manuum tuarum veri
tas et quia iustis merces promissa dat
et iudicia s. et impiis quia minat quod
seruant seruantes se non sint men
dacia et p. ea iusti saluabuntur et ma
li damnabuntur confirmata in seculum
seculi et non immutabuntur fecit in veritate
i. fecit abeo qui mentiri non potest et qui
nichil in equum mandat redemptionem
suo populo vbi quantum desecribit
huius sacramenti sed eucharistie in
stitutione cui dicit redemptionem
misit s. pri celestis populo suo redemp
tionem sed pxpm mandauit in aeter
num s. diuitiarum testamentum suum sed
ipse xpe qui suo sacramentum euchari
stie et est principium in tes. sacramenti
noui testamenti et hoc xpe instituit
in vltima cena et ideo dixit hic e
singe noui testamenti et 26 et
apls ad chorin 14 hic calix noui
testamentum est in meo sanguine
et huic sacramento non succedunt
alia sicut alia sacramenta veteris
legis ideo dicit mandauit in aeter
num sanctum s. iustis et bonis tem
ibile s. impiis nomen eius s. xpi
initium sapie et timor dni est di
scipline sapie pri 14 intellectus
s. xpe timor suppe est bonus omnibus
facientibus eum viuentibus timore
dei laudatio eius s. eius timor est
initium sapie timet inseculum seculi
talis in aeternum laudabit deum qui

hic timet deum vel intellectus sa
pientie mandati supple est bonus omni
bus facientibus eum et intellectus mandati
et operatio implet est laudatio eius
ne vt ipse luce 12 seruus qui
cognouit voluntatem domini et non fecit
vapulabit dicit glo ordi laudatio
hoc totum promittit est sedes perpetua
et mandata confirmata hoc est hoc
dicit noui testamenti sicut et lau
datio eius manet in seculum seculi

Psalmus centesimus vndecimus

Beatus vir qui timet domi
psalm in cuius intentione
per hoc est talis tyrulus alta et intel
ligit vt sup de materia huius psalmi
dicit nicolaus de lira et sit de futura
beatitudine et pmia quales reddantur
pauperibus spiritu tn pauperta affirma
tione reddit populus mte spiritu sic
dicit extextu euangelii et 25
vbi dicit venite benedicti patris mei
et infra esuriui et dedistis michi
manducare et ideo ypocrita in hoc
psalmo ypocrita beatitudine reddendo
p populis mte et ridiculose satis non
dicit glo ordi que ponit tale tytulum
s. conuersionis israel et zacharie p
cunus intellectu est sciendum quod
aggeus et zacharias longe fuerunt
post tempa dauid et ypocrita con
uersione filiorum israel de captiuitate
babilonica dicit hoc p esdre et
ipi ypocrita et que adrenouatio
one templi videbitur non ipi
in reedificatione templi constituto

res fuerit de qua cum reedificatione
illi attingibilis templi hic non agit
et glom ordinem sed podi de renova
cione templi do spiritus qm nos sumus
dicit apl templum dei sanctum est et
spe dei habitat in vobis i. ecclia ad cori
2o qm beatitudo principaliter consistit in bonis
animae et gaudia in bonis exterioribus
quae sunt qm quasi instrumenta virtuosa
qm dicit beatus ambro sit lucri sicut
divitiae impedimenta sunt regibus ita p
bis sunt adminiculum virtutis et ideo
ypocrita in hac psalmo permixti laqueis
devitat sc. interioribus et exterioribus
bonis duas hic partes in prima ondit
ypocrita suum propositum quantum ad beatitudinem
vitae Nam quantum ad beatitudinem pertinet ibi
In memoria aeterna Circa primum
timore incipiens qui est initium
sapiae ut in precedenti sic dicit
Beatus vir dicit glo ordi qm timor
do facit hominem apte ad p quae
beatus est Beatus vir sc beatitudine
vitae s. spe In mandatis eius glosa
ordi hoc facit timor dei ut valde
nimis in parte magnum effectum potens
adhuc hoc est vnum principium interiorum
exteriorum generatio vestrum s. nobilis
gloria i. bona fama et divitiae i. bona
rum exteriorum habundantia in domo
eius et iustitia eius i. meritum suae
iustitiae manet in saecl saeculi vel aliter
s. glom ordinem abusio loco potens
in terra erit semen i. merces s. eius
qui timet do erit potens i magna
terra s. non mordibus sed viventium
generatio rectorum i. mandatorum vel
rum vel bona operando vel benedicet

s. eterna verbum erit s. glo
ordinis qui non vestimentum primum emendari
et addit pmittentem Gloria et divi
tiae i. insecurae gloriae et iustitia eius
s. quantum admittendum manet in saecl
saeculi s. futura prima Exortum est
interponit ypocrita de adventu xpi p
quae horas bti sunt dicens exortum
est s. adventus xpi vestis tenebris
i. exortum est ut tenebrae pellat et
rectos faciat et qm lumen exponit
cui subdit misericors s. natura mise
ratur s. exhibicone du nos iustificat
de sui mra et iust quantum admittimus
vitione Intentionem s. interpretatio
addit dicens ad ondendum qm miseri
cors reservat addens Jucundus ho
i. gaudet do qui miseretur sc indigenti
et commodat i. dat alteri sc indigenti
disponit s. in discretione et non Ca
increpitur dicit glo et sic ondit hic
ut pertinet tm resurgere et increpatio
non amovebit In memoria Ps pe
ubi quemadmodum ypocrita de beatitudine
prae cui dicit In memoria s. ut ad
dit vocationem do dicentis Venite
benedicti et abandicite quasi iudi
cat impii et immisericordes in die
iudicii Ite maledicti in ignem aeter
num cruciatus et non dedistis mihi
mandducare Parata cor s. iusti
qui timent do et pace in domo s.
domini furuis Confirmatum est
s. ut neque movet neque vita nec fa
mes nec gladius cum sequat ad
ritatem dei Donec despiciat i. im
plus non timeat Inimicos suos

s. cū impēri psequtus dispsit i diuisit
multos seq debōmē ad deo sibi qcille di
spsit i. distribuit multis psticiā eius
manet s. ꝗtū ad pmū Cornu eius
i. potēs ad exaltabit in gla seq celesti
pcōr videbit pmissū mercede iusto
ui p quā ad bn aptūdū exhortatur
subiūgit penā impiorū p quā omit
dns pcōr videbit s. q iust exaltabit
in gla et irascet s. sibi ipi nimis tri
di et in fructuosis pnti dentib suis
q mirabit in loco vbi flet et stridor
dentū erit fremet dentib i. grauet
dentes seq p nimietate pene et tabe
scet i. deficiet desiderium i. quo deside
rauerunt pmanere in psperitate
tēpali que tūc eis sublata est nullo
succedente celesti solacio seq lxi
Psalm centesim duodecimus
Laudate pueri dominū laudate
psalm 112 cuius titulus est tyrus alla
luia vocē laudis intuitur iste psalm
sicut superior q monet ad laudē dns
sp potest pnūtia ipsa ad laudē monet
q monuit alios ipse adimplet ibi
Laudate sicut dō ad laudē ergo monet
dō ōnēdit 2 ce. qui et quē et quā diu
et vbi et quare laus facienda sit Ca
dicit laudate pueri Ecce qui debent
laudare pueri i. humiles qui sunt
pueri in malicia puerū illud apli ad
solite pueri effici sensib sed malicī
parvuli estote vel pueri i. seruī
Ve i. regū 12 Seruī dauid vocabā
tur pueri vbi dr Si mūdi sūt pui
dnm ecce quē laudare debent
laudata nomen dō dicit glo ordi
nomē dō laudatur qui vituces eius
pdicant vel qui bn opantur vt alii
videntes opa eorū bona glorificant
patrem qui in celis est Ecce dixit qui
et quē laudare debeant subdit
quā diu cū dicit sit nomē dni bn
dictū q semp laudandū et ideo dicit
ex hoc nūc et vsq in seculū s. in vbi in
cipitis laudē vsq in seculū et eternū
sn fine laudare A solis ortu Ecce
dicit vbi laudandū sit q vbiq s. a solis
ortu i. vbiq nō ipsum iudeos tm sed
ipsum oēs gentes et te quare laudandū
sit subdit Excelsus q.d. ideo laud p
gentes omnia terrena celos omnia
celestia q subdit ideo laudate Ami
ipse est sup terrenū et celestia Ds
sicut Ps. pter vbi ppha fuerit q alios
monuit vt et ea docere vnde i hoc
se prupit dicens quis sicut q.d.
nullus Qui in altis habitat seq i celo
psalmo sua refulgencia vel i altis
i. angelis vel aliis sēis quos alios fe
cit et humilia respicit i. opa humi
litatis respicit in celo s. premuneri
cordē gloria Et in terra i. p domū
suā Suscitans s. p suā gratiā a terra
i. ab amore terrenorū propē s. pau
pē qui sine opē et sū auxilio inde
fuit Et de stercore i. a stercoli volup
tate sed desideriorū ant erigit cui
vicia carnis nō dnant Sed ad p
erigit vt collocet eū cū pncipib
i. cū patrib angelicis cū pncipib
ppli sui i. cū sēis aplis quos ipse con
stituit pncipes sup omnē terram

q. ad hoc erigit pauper vt eu addat
ordinib⁹ celi qui sunt exsangelis et
hominib⁹ Qui habitare facit sterile
in domo sez ecclesiam gencium q̃ prius
erat sterilis sed nunc peperit plurimos
in domo i. in ecclesia que est domus dni
firmiter edificata et fundata sup
firmam petram Quem filiorum letantem
s. vniuersalem ecclesiam letantem vo
cacio eius ad fidem letificat ecclesiam
psalmus centesimus tercio decimus

Nexitu israel de egipto domus
iacob ne cuius talis est titulus
illa psalmus iste additum est gratiarum
actio pmultis mirabilib⁹ beneficiis
ppli israel exhibitis est exuere de
terra egipti et p̃ beneficii liberatio
nis ab egipciis ppli deuote recol
lit 29 ex hoc gracie agit ibi Non
nobis dne Circa primum sic dicit
Nexitu s. ipsi israel hystoria est Exo
domus iacob s. ipsi e idem ppli israel
qui et iacob eo q̃ descendebat totus
iste ppli de iacob qui et israel ab angelo
appellatus est gen 32. et sic est
repetitio causae de ppli barbaro i.
crudeli et de ppli egipti qui bar
barus dicit q̃ nec fuit greecus
nec hebreus nec latinus ois aut
ppli talis dr barbarus barbarus
barbara barbarum est idem q̃ cru
delis Facta est i. ppli iste sanctificatus
est in iuda i. interna pmissionis
peculium veri dei vbi prius fuerat
ydolatria israel talis ppli sup
ceuit potestate eius s. dei qui
pullum ppli tamquam p̃ suum exercitum
duxit habitantes in terra promissionis
vt patet in libro Iosue ita q̃ sit sensus
cum israel exiuit de egipto tunc sanctificatus
fuit p̃ legis susceptione et dei cultu
vni Et ē ceus est proprie hebreus et
in mt iacob sed hic ceus ē iudeus
et sic p̃ exponi de tribu iuda que
p̃ intrauit mare rubrum sequens
moysen aliis formidantib⁹ Et exilla
confidencia tribus iuda sanctificata fuit
mare vidit similitudinaria ē locucio
q̃ mare dimissum fuit cum moyses
elevauit manum ac si hyeat sensui
visus et fugit s. diuidendo se ad
latera q̃ erant aqua maris quasi
murus ad dextera sinistra et lorum
exo 14. Iordanis conversus est ad
retrum aque superiores iordanis flux
erunt retrorsum decurrentibus
aquis inferioribus ita vt ppli p
aquam ad aliam pertransiuit vt hyeat
Iosue 3 montes metaphorice sunt
similitudinaria locucio et ita q̃ sit
sensus ppli israel in montib⁹ exulta
uerunt et in collib⁹ s. cum pertransisset
mare rubrum et aquas iordanis
et pertinuit miracula videbant sup
se diuinum auxilium Quid est tibi
mare q. d. vide ista miracula s.
fecit in mari rubro et i flumine
iordanis et stat interrogatiue
vsq̃ ibi a facie dn q. d. a diuina po
tentia et potestate pertrauerunt
ista ad vnde pmisse interroga
cioni Sicut a facie domini terra

1 gecius

mota est et absorbunt diuitias et abyssus
ita ceciderunt a facie dei mana fugit diuisi
vel potest exponi demonstrat synai qui
videbant tremere et iudicabantur
diuites et pauperes ut habet exo. 19.
deq; sup dem est terra mota et et
cum celi distillauerunt psalmo 67.
a facie dei iacob qui quis quaeuerit
ipse est dei vnde deus iacob i. ppli
israel descendentis a iacob Qui con
uertit petram in stagna aquarum seq
dicendo habundantia aquarum deper
ut habet exo 17. et rupe i. monte
petrosum vel terram petrosam que fit
rupes sunt quaerit in fontes aquarum
ut habet nu 20 vbi legit q post quam
moyses bis percussit silice egressae sunt
aquae largissime ita ut ppls biberet
et iumenta et ideo admonemur iudi
cium duo mirabilia dicit ppls Qui con
uertit Non nobis dne non nobis
qua quemadmodum p pmissis beneficiis
gratis agit cum dicit non nobis q. nemo
p merite meritis sed ex misericordia et
ad tuam gloriam hoc factum fuit et ideo odne
non nobis s. attribuat gloria depedere mi
rabilibus sed nomi tuo non dicat sui bo
sed pro eo dicit dn gloriam pbome nobis
dicis gtis a gloriosis apparet
gloria eam est cum meritis Da ergo odne
da gloriam nomi tuo i. dn nobis pcatis
tui nomis bona pquibus a nobis glori
ficeris q.d. dn gloriam tuam min tua
s. qua impios vocas et penitentibus
parcis et veritate tua s. qua pmis
sa reddis et simpliciter hoc fac Ne qm
dicant s. videntes ppli tui domini

suae ubi est deus eorum
sed nos videmus deum suum nostrum
in celo s. pstae refulgentem Omnia
quecumque sa in corporalibus et spiritalibus
q.d. vt si aliqm non facit hoc non
ex eo q non potuit sed q non voluit
simulacra q.d. deus noster i celo
sed quales sunt dii gentium vnde
simulacra gentium supple sunt argentum
et aurum dicit glo aut habent
quidem gentiles et ligneas et fictiles
idola sed magis pciosa hic ponit
vt qui in his erubescit fidelius
erubescat in ceteris opa manuum
hominum q. manibus hominum ex
materia s. auri et argenti sunt
formata sed q non sunt mchnos
cis artificiose factum officium ideo
subdit os habent pro de se vsq ibi
similes illis q faciunt et adorant
ea similes fiunt eis q vita carent
spiritali sicut illa carent vita corp
ali domus israel Vbi ppla commendat
laudis veritate cum dicit domus
israel q.d. domus israel speraunt in
dno adiutor eorum s. qm egyptios
ut habet exo 12 et qm reges terre
promisse ut habet in libro iosue dom
aaron pars erat de tribu leui sed
de ea hic fit spialis mencio q ipsa
funebrat sacerdocio et ideo ad ea
spiali pertinebat officium laudis
adiutor eorum sa qm sedicionem
chore ut habet nu 16. et dicit
glo ne videant manibus iam esse

ves q. quo ppto ist est spes ideo sd
dit dominorum dis dns nuron Qui
timent dm dicit Zaby filiorum q. hoc
addit ppter quantes quervlos ideul
tu filiorum ist eu multi tales ascende
runt cu eis de egipto vt sqt Ego n
quos dm munit et protexit sicut filios
ist dm memor fuit q. qui oblit vide
bit qn no exhibet bona et sic memor
fcus videt qn ea exhibet Et bndixit
nobis s. per exhibitione multorum bono
rum sed quib bndixit subdit bndixit
domui ist pnt vsq ibi timentes e mino
rib filios et ita videm provocationem
ganeu addit Benedicti vos dno i. vos
filii ist et domus nuron qui bndicti
a dno Qui fecit celu q. d. ideo pt
dnu in pnti bndictione qui delegta
pterit in futuro bndictione glie de
legta poetu Celu celi dno s. corporalu
est q. ibi refulget in glia Terram
autem dedit filiis hom s. in habitatio
eu et in eo opatu p dm mundiciu
Non mortui s. in peccis laudabit te
dne s. meritorie q. no est speciosa
laus in ore peccoris et q. peccori dicit
deus quare tu enarras iusticias
meas Neq. omnes qui descendunt
in infernu i. in pfundu vel non
mortui s. morte corporali laudabunt
te sed meritorie q. sunt extra statu
merendi neq. omnes sed pocius
blasphemant deu Sed nos qui vi
uimus vita gie s. in pnti bndicam
dno i. laudam dnu ex hac nunc
i. existo breui tempe pnte vita
vbi incipim in gia et vsq in sclm
sed futuru vbi pperua laudabim

in gloria Sequitur litera

Psalm centesimus decimus

Dilexi quoniam exaudiet dm
psalm i. ipse cuius talis titulus alla
i. laudate deu dicit glo oidit titulus
iste sepe meritu Cum laudacio dei
et dignitas est opu et poetu et laboris
et meritu est et pmiu dominicum hui
psalmi dicunt doctores hebrei q. e
vetu et q. dnus fecerit hunc psalm
cu esset in persecuco saulis de qua fec
plures alios vt sup visu est Et p hoc
disse hit pces pnma ppta dauid co
fidet sua liberacione pnu monet
adgratiru accione ibi Circumdederunt
Circa pmu sic dicit dilexi dnm
quo exaudiunt q. pricelacionem
sibi fecim scimus q. debemus ubiq
gratiu placuce liberatu et vox ist
contitui et hoc dm diligendus
sit pter se tn q. exhibitoe alio
boni habem occasione diligendi
ideo dicit dilexi et subdit quo ex
audiet alia lita hit quo exaudiunt
q. d. exaudiet vel exaudiuit q. nm
inclinatu aure sua mihi loquit
de deo modo hpmo q. s. sicut ho
inclinat aure ad pericione quim
vlt audire sic deus dicit inclina
re aure qn vlt exaudire Et in
diebus meis q. bona pus exhibita
pstatur spem ad alia obtinendi ideo
invocabo s. in futuris tribulacoib
et pseccoib Circumdederunt me
s. imminentes ad litem hoc fuit tem

qm saul fecit custodiri domum David vt
occideret eum nunc 1 Regum 19 et ex eo cum
qm saul et viri eius circumdederunt David
et vnus eis in modum corone vt capere
eum p Reg 23 Et procelle iniquorum 1 pi
cuti mortis sed post me descendere erat
in infernum vel in limbum prium nunc ad
adventum et dicit hunc quod in hebreo legitur
sed quod non solum in infernum ligit sed et
ligit fossam vel sepulchrum et sic esset
sensus procelle infernum vel sepulchri
invenerunt me 1 inundaverunt me qui
tribulacione sed incorde et dolore sed
immensa invenit s. in persecucione saulis
et nomen dni invocavi ad vsum sepe
invocant deum vt cum eripiat a tribula
persecucione et invocacione illum sub
dit cum dicit domine liberam animam meam
1 vitam meam misericorde dni et iusti
q. d. docent et dne vt iste sequantur
multum in mea libertate et iustitia s.
in saulis condempnacione ita quod sit sensus
ego sic invocavi s. domine et misericors
qui et est deus mi misericordiam s. me liberando
custodiens parvulos 1 humiles
et innocentes dni q. d. certum custodit
me qui sum parvus et innocens et ideo
David dicit saul aniadverte et vide
quod non est in manu mea malum nam in
iquitas et infirm subdit quia persecu
cione mortuus et pulcre vnum Vnde
subdit humiliati sum s. coram dno et
liberavit me s. dni sum gratia et veri
tate Convertere Ps pavs vbi p
sue libertatis confessione convertit
se ad gratiarum actionem dicens convertere
supple o anima mea in requiem tuam
in deum qui est tua requies in quo solum
mens humana quiescit vt dicit sanctus
aug in libro confessionum inquietum est
dne cor meum donec requiescat in te
quod bn facit tibi s. dni q. d. ideo convertere
meum s. per gratiam actione sed quomodo
bn fecerunt subdit dicens quia eripuit
anima mea de morte iminente
eripit saulis persecucione oculos meos
a lacrimis ad vsum David legimus plo
vasse in saulis persecucione p 2 Regum
20 vbi dr fleverunt pater David
et ionathas David iuxta amplius
pedes meos a lapsu sed i manu sau
lis quod dni non permisit eum cadere
in manu saulis vt dr p 2 Reg 23°
Lacerabit saul David cunctis diebus
et non tradidit eum dni in manus
eius et ne videat solum gratias agere
de prosperitate patris vite quod cum
expectatum sancti future vite ideo
subdit placebo dno s. per eum lau
dando in regione viventium 1 in futura
terra bne viventium vbi non circum
dant dolores mortis nec quia quia
ibi invenitur mortis vel doloris
procella quia ibi erit gaudium et pax
eterna Quidam per exponi psal
mum quia sit lex fidelis liberantis dimi
nutus ab afflicione corporali vel a
spiritali qui recognoscens suam
libertatem quarit se ad dei lau
de et ad hoc per hunc finem applicari
sic exponit hunc psalmum
glo ordinaria sequitur hunc
psalmum cantich quod decimus

Credidi propter quod locutus
psalmus ihu. cuius in hebreo nullus
est titulus. Haby salomo quae sequitur
nicolaus de lira exponit hunc psalmum
ad literam de David et esset in persecutione
absolon filii sui quam quidem persecutio
ne filii sui absolon praecibus ipsum
pena gravium s. propter homicidium
uriae et adulterium cum bersabee et
ideo legitur hanc praecinere suspiramisse
vt legitur 2o regum 16. Tres hic pres
mpma aliquali describit huismodi
persecutio primo ponit patientiam ipsi
dauid in huismodi persecutione ibi Aud
verbum dni Tertio ponit gratiarum
actio ibi Voti mei Adpimum est scia
dum quod fugiente ipso dauid de urbem
propter absolon filium suum onerati cum
pane vino et aliis victualibus qui
quidem fuerunt ipsi dauid quem
credidit fuvniter venerunt ad ve
gratam digitate et statim pacificum
et diffamant domino suum mysbozeth
ipsum dauid concupiscens eius he
reditatem vt legitur 2o regum 16. et
sic dauid deceptus verbis et fere
ipsi syba et dixit ei tua sint om
nia quae fuerunt mysbozeth vt le ibidem
et hoc patitur quod dicit hic et
hoc est quod hic dicit Credidi s. ver
bis ipsi syba propter quod locuti sum
nimis percipitur gaudendo servo he
reditate domini sui Ego autem humilia
tus s. in illa persecutione in hebreo
licet afflicti sum nimis Ego dixi
in excessu meo s. puenti nimia
tribulatione in hebreo licet ego dixi
in festinatione mea quia in turbatione nimis
percipi locuti sum illud quod sequitur
omnis homo mendax quod vidit pri
filium suum persequitur et dolose quia se ver
mundum et totum israel cum sequentem quod
legitur 2o regum 16. Tota conde um
versus israel sequitur absolon postea cum
verteretur illum sinistrum propter hendiatide
vt legitur 2o regum 19. et ideo exponendo
sum praecinent in ipsi persecutione dicit
Aud verbum s. me a persecutione saulis
liberando et regem super universum israel
me constituendo et morte eruendum
propter adulterio et homicidio debita re
liquendo et vindene subdit Calicem
i. atrocitate persecutionis quae in scripta
calix dicitur calicem in quem salutaris
i. redemptionem salutem accipiam sic patienter
sustinebo et nomen domini invocabo s. ut
me eripiat Voti mei pro pro ubi
ponit gratiarum actio promissi psui liber
cione vt 2o regum 16 legitur dum
dixisset ad sidoch sacerdote reporta
arcam domini in urbe si inveniam gratiam
in oculis domini reducet me et ostendet mihi
eam et tabernaculum suum et hoc
quod fecit voti promittens ibidem se obla
turum et hoc est quod hic dicit Voti s.
emissi in mea persecutione Reddam
domino s. in tabernaculo eorum populo et
eum subdit coram in conspectu domini i. domi
no defuncti promittit suos suos mori
et sic repetentia se de meo servum non
propter elationem sed propter quod gratiae in se
dei hominum est nunc sive liberationis
subdit Omnis quod ad literam mutuo

fiunt de penitibus devotis et fidelibus
disruptis et ex i. vestris poenis quae pleno
cio istae fiunt in poenis poenis cum versibus
nexis ypsum matthaeum a lege 20 usque
ad 20. Ecce ego suscitabo super te malum
et de domo tua et ideo dicunt liberatus
abiisti psecutione dicit se liberatum vin
culis i. vestris pene et dicit disrupti
sti quae certus fuit praedicatione quae ipse
debebat liberatus tibi sacrificabo i. te
laudabo offerendo laudem sicut sacrifices
offert hostiam et nomen domini invocabo
i. in quocumque periculo fuerimus vota mea i.
sicut promisi in corde in spectu i. praesentia
omnis populi eius i. in loco divini cultus
ubi omnis populus ascendebat tribus
viribus in anno scilicet primum ad masculos
ex lege exo 23 ubi dicitur ter in anno ap
parebit omne masculum coram domino sed ubi
erat locus colendi et vota reddendi
subdit in atriis domus domini i. tabernaculi
quae erat tempe dicunt in medio tui israel
ad vestem ubi fuit tabernaculum et archa
cum aliis ad cultum dei pertinentibus glo
ordi exponit hunc psalmum de passione
christi martyrum et ponit ante textum
alia dicens quod psalmus iste quasi vo
ce laudis praeexulat quae in hoc psalmo
verba sunt martyrum qui ex passione
vigebant et primum dei gloriari sunt
et sic et glorium hic describit martyrum
passio et gloria ex passione cum dicit Cre
didi loquar in persona omnium liberorum mar
tyrum ypocrita quod locutus sum dicit glo
non enim potest credere qui quod credit non
loquitur puger est iste servus vel vini

dus sed fidelis servus qui quod credit
loquitur et alios lucratur et ideo intrat in
gaudium domini 2° dicens cuge servum
et multum congruus est ordo verborum
cum dicit credidi propter i. ideo locutus
sum quod ipsum corde credit ad iustitiam
ore autem quod fecisse fit ad salutem Ego
dixi in excessu i. in mente i. superat
aderunt quod omnis homo mendax
supple est exse dicit glo ordinem quod
excessus sui excessus mentis est
cum mens non praevore alienatur
sed aliquam inspirationem praedicatio
sursum assumitur et cum homo multum
boni propter habent ideo subdit et
verbum dicto verbum quod non propter
merita praedentibus sed promissis datum
mihi bona verbum quae cum adhuc
poenae essem passus fuit pro
culice. q. d. ego accepi dono dei
varae accipiam calice i. passionem
quae dicitur calix ubi quod placeam po
cio est dicitur a potando inpotum calix
quod submersiva bibit Dicit septem
fidelis deus qui non permittit vos
tempptari ultra illud quod potestis
dolor calice dominus dixit ogat 20 po
testis bibere calicem quem ego bi
biturus sum salutaris q. d. quia
incertum salutem propriam vel salu
tarem i. xpm ipsum qui prior passus
est quod nobis nobis vel in quem ex
emplum ut sequamur vestigia eius
et nomen domini q. d. quod non ex me
sed ex dei auxilio innutrus calice

accipe poterit dicit glo ordi ecce non
invenit iste qui verbum in exeis que
dicis prius verbum Vom meum et q
mit voui et ppsui no iste reddam
dno coram omni ppulo sicut ppulo inde
roborat infidei offensione facinora i
ostra supple est in spectu do move fue
illud q lex scripte q in persona dumpm
tantum noe i sensisse virtum illorum estimat
bimus et finis illorum sit honore Ecce
quom oportuerit inter filios dei
Dnc q. d. in persona martirum ego con
fiteor ydiome meum q ego servus tu
us et exhumilitate reperit ego servus
tuus sum et filius ancille tue i iste codice
que est ancilla do dn servit sponsu
cum sponso iungit dicit glo ordi et
aliter no esset martir in esset filius
ancille Dirupisti i dissoluisti s. vir
tute martirii Vincula mea sicut pcep
q sangine passionis oim abluuntur
et dicit glo ordi q iste versus tan
te virtutis abaliquib credit q pcta
hominum dimittunt s. in fine vite iste
versus tnn ostensione dicit et q
dirupisti vincula vt gratis tibi
sacrificabo et nomen do q no mea
sed do virtute passionis sustinere
poterit Vota mea s. q iam incepi et
ppsui reddam in conspectu i. i pncia
oim ppls eius s. vt pluvie ex spe
emendant et in fide roborant In
atriis domus do i. habitatione pnctie
ecclie in medio tui s. qntum ad sacrificiu
fructus laudis in medio celestis
regni sed lux

psalmus centesimus decimus et sexti

Laudate dominum omnes gentes
psalmus 116 cuius titulus est titulus brevis
est psalmus iste psia enim brevitate pres
no recipit omnes alios psalmos spec
dio sue lectionis septe in quo quidem
psalmo induunt omnes psalmi s. gen
tiles et iudei ad laude pnuntiantu xpi
et hoc modo apls ad rome. ij. allegat
tantu huius psalmi vbi dicit xpm
fuisse ministru circumcisionis pter
veritate dei ad confirmandas pmissiones
patrum et subdit deuocatione gentiu
dicens gentes autem sup mia honorate
dnm sicut scptu est pterea confite
bor tibi in gentib dne et in tertium
Laudate omnes gentes do et mag
nificate eum omnes ppli ppha isaias
vocatione gentiu pnuntiat sic dicit
Laudate do omnes gentes et mag
nificate eum oes ppli i vocate eum ad
fide xpi laudate eum omnes s. iudei
et ppha futuru pnuntiat s. q ecclia
erat ex iudeis et gentib congregat
dn et ppter gentiles iudeos q pauci
de iudeis primo crediderunt et multi
de gentib sic q dicit apls ceccitas ex
parte contigit in israel donec plenitudo
gentium intraret et sic saluus fieret
omnis israel seu oes israel et ostm cur
laudare debent subdit loquitur ipsum
ecclie ex iudeis et gentib congregate
cuio confirmata est loquitur ppha de
futuro qi est iam preteritu pter
ppha nativitatis seu certitudine q in
adventu xpi et no iuste confirmat fu
it sup nos mia qntum ad effectu q ant

exspectat pmagnum desiderium et ve
ritas dñi ihu xpc qui est veritas dei pris
ipse dixit ego sum via veritas et vita
quamvis in aeternum adhuc iuxta illud
apli ihesus xpc heri et hodie ipse et
in secula adhebre vero dicit glo ordi
q. lex aliqm non fuisset filius illm fuisse
pri sm veritatem et ideo manet in
aeternum sequitur lra

Psalmus centesimus decimus septimus

Confitemini domino quoniam
psalmus 111 cuius inhebreo et con
muniter in libris nostris talis est ty
tulus alleluia et patet et dicuntur aliqui
demirantur huius psalmi quid fecis
set cum in virtutibus ad dei laudem psui libe
vitate ipsecutate similis et pluribus
aliis locis ubi mirabilis pcin
cuntur et hoc usque ad illum locum ubi
in portis aliquo loco et illas indu
cit ad laudem pedificatione templi q
puidit et hoc exponit illud q
sequitur lapide quem reprobauerunt et
dicitur q. fuit ubi quidam lapis qui
fuit frequenter oblatus et pertractus
fuit edificantibus plurimos sui per
lapidem in edificio ciuitatis muri
tulin sed semp fuit inuentus nimis
longus vel nimis brevis et sic plu
ries fuit reiectus et reprobatus sed
in edificatione templi in conpositione
duorum parietum in angulo inventus
fuit aptissimus q. pminentiam reprobat
et hos dauid puidens
inspiratus dixit lapide quem reprobaue
runt edificantes sed iste intellec
tus huius psalmi allegatur q. de se
dem et 21 et luce 20 ubi dicit
nunquid legistis in scripturis lapidem
quem reprobauerunt edificantes
hic sanctus petrus ex hoc textu con
cludit xpm glam post cuius passio
nem dicens principibus et senioribus
populi actum q. de xpo hic est
lapis qui reprobatus est a nobis edifican
tibus et fuit in caput anguli
et non est in aliquo alio salus et q.
vt dicit augustinus vincentium domini
tam augumentum extextu sacre
scripture non valet in intelligentia
textus adhuc et principes iudae
orum et scribe non recepuerunt dum
in intelligentia litteralem ideo iste
psalmus adhuc est intelligendus
et recipiendus de xpo hic 2 ruby
salomon doctor hebreorum expo
nens illud michee 4 et tu bethle
em effrata parvulus es in millibus
ex te enim egredietur qui sit dominator
in israel dicit ex te enim egredietur
messias filius dauid sicut ipse
dicit psalmo 117 lapidem quem reprobauerunt
et ideo dicit 2 glo ordi
q. iste psalmus sit de primo adventu
xpi sed in secundo duas hic
pres in prima hortatur ad laudem
in 2a indicat ad hoc vobis ibi
dabitur et 3a pmittit sic dicit
confitemini domino i. laudate dum
q. non deprecatis sed de confessione

laudis hoc dicit quo bonus est s. simpli-
ce exse et ideo laudabilis Quo in secu-
lo i. ex interitu mte geslit post porta
tionem gnale enim exhortatur spiritu
dicit nte ihsl i. totus ppls dei eloc
tus quo bonus et deinde hortatur
spiritu tribu sacerdotale cu subdit
dicunt nte q. no differunt i. tarda
efficiat adlaude illud qp sequitur
s. quo bonus dicunt nte qui timent
dm hoc addit vt includat pusillos
cu maioribus de omni gente qp oie
qui timet dm idoneus est ad glorie
dn s. laudandu Quo in secutu sa
cntu ad denovu offerni vt sup de
tribulatione p. prus vbi ad exhor
tationem pmissam inducit tonam
et primo exitu libertate p. extraci
generis humani redemptate ibi. ho
rte potestis pma posset subdiuidi
qp primo describit suam libertatem
p. exhoc exaugit seu attingit
ad gratiu actione ibi fortitudo
mea Circa primu sic dicit de tri
bulatione ad suam positus in ecclesiastice
studis legi glorifice et vocasse
dm vt legit p. ps 23o vbi glorifi
ce dm in habitatione tuae vel
lent cu tribuere in manus saulis
sic in ecclesiastice absalon glorifice
et invocauit dm sicut patet
in psalmis quos p doctores de
hoc fecit Et exaudiuit me
i. hanc exaudiuit me et qp ex
audiuit ideo dm in adiutorio

no timebo sed timore desperationis
qa aliqn multu timuit sicut qn
mutatur os coram adhis p. regu
21o Et fiant in homo s. saul ab
solon dm in adiutorio Et ego despi
ciam i. no timebo aliquom timi
cos meos Bonu est confidere i dno
s. circa multi soli hoc geludit
ex pmisso dno dm adiutorio supple
magis quu confide inhoie cuius
salus vna est et hoc dicit ppter
habitatores theple et zyphaeos in quibus
aliqli confidebat qm cu voluissent cu
tradidisse sicut de habitatoribus theple
legit i. reg 23o de zyphaeis ibidem
Bonu est sperare in dno qui no deceptus
qp in se sperantes et est bonu supple
magis quu sperare in principibus Adhuc
hoc dicit ptinet qp principes et tri
bunu ihsl tenuerunt pte cu absalon
et David reddemes q multu plene
Omnes gentes i. filii ihsl qui fuer
unt cu me cu essent gentes qp
cu esset et David intendebant eu
obsidere ita qp no posset euadere
vt legit 2o reg 14. et in nomine
dm s. gringu gentiu Quia vltus
sum i. vindicatus sum in eos qp adhuc
multi fuerunt de eis cu absalon in
terfecti vt legit 2o reg 18. Circu
dantes circumcio et ad obtenendu
euidentiore pstecutis et magnu bu
ficiu libertatis Circumdederunt se
ipsos contantes me pungere
et persequi et exhorserunt i. cu tumul

tu iniquitates peccatorum me ablii sicut
ignis horribile obuiit spinis Et ira noie
dñi impulsus s. ab eis qui erant cum abscondo
Euersus sum s. de regni habitacione in terram
vt cederet s. a regni prouincie Et dñs suscepit
me s. ad sua custodiam et pro hoc exponi
de persecutionib⁹ quas passus est ab initio
ecclie in suis membris et pro ad hoc ut
fideles applicuit Fortitudo mea Alia pars
vbi expunctis assumpsit ad gratiam accedit
dicit fortitudo mea cui debet esse laus
dñi et fides est in in salute qui non solum
a periculis preseruat sed et salutem prestat
Vox exultacionis supple resonat in tabernaculis iustorum i. deus semper laudet est
exultacio p salute quam prestitit et hoc
in tabernaculis iustorum qui non est speciosa
sicut in more peccatoris Dexteram dñi i. virtus
eius vel potentia p dexteram designat
facit virtute s. me liberando Dexteram
dñi exaltauit me ad statum regni restituendo
et exaltauit reprimendo subdit dex
teram dñi et c. Non moriar sed liberabor
a tanta gratia p persecutionib⁹ et miraculo
s. plaudis admirationem Castigatus est
ad vitam p persecuc ab Absalon sunt castigacio
ipsi David p homicidio et adulterio
Et morti non tradidit me q.d. licet hoc
mirabilem et sic exponendo primam partem
de persecuc ecclie per absto loco fortitudo et ad hoc texti applicuit Aperite
mihi portas Alia pars vbi quemadmodum
ducit ad laudem populi generis humani
redempcionem et primo describit uti
redempcio Ego exhoc includit gratiam
ecce ubi hoc dicit Et unum ad primum
et salus generis humani est ex fide

xpi passi et glorificati Ideo populi lapis
in persona generis humani per pertinet in gratia
fidei et ad sacramenta ecclie et sacramenta veteris legis non iustificabant
sed fides xpi Dicit apl ad Romanos
ex operib⁹ legis non iustificabit omnis
carno et in fine iustitia autem dei per
fidem est ihu xpi et sacramenta noue
legis iustificant Ideo dicit porte iusti
gaudebunt in ea et quemadmodum et fideles
Vnde confitebor dño i. laudabo s. voce et opere hec porta dñi
et omnes porte sacramentorum
ducunt ad vnam portam que est xpc
Ideo dicit hec porta iustis tribuit
i. p ea ad futuram gloriam Vt iam lenis
gratiam interponit dicens Confitebor et iam precedentem scientiam
se ex exaudiri et quia ei salus exposuit
pro nobis passio Ideo de hoc subdit
Lapidem i. xpm quem reprobauerunt
edificantes i. iudei deum et legem calumpniantes qui aliqui edificauerunt sed
non profecerunt et reprobauerunt xpm
dñum non est hic homo ideo qui
sabbatum non custodit vel edificantes
i. scribe et pharisei et secundum quos
officium erat edificare alios et in
seruiere hic lapis sed xpc factus est
in caput anguli sed constituere vnam
ecclesiam ex duobus parietib⁹ sed ideo
vna et generalem omnis xpc est caput
in caput angulari i. in summitate ecclie
et xpc caput est ecclie Ad dñm sed
xpo factum est istud i. vna vnio
parietum et est mirabile et multis

miraculis et signis plantata fuit et
dehinc vel ē est mirabile adhuc quod
abisto loco venit salus cīs qui sic
passus fuit et resurrexit. Hec dies
alia pars vbi quamvis exami
ceuo pmisso concludit gaudiū ecc̄
cū dr hec dies i. tempus nouī testamēti
q vocat dies roē virtutis et veue
latis quē latuit in veteri testamēto
figuratē q in nocte ppter quod dicit
apls adromos vet testamenti
dicit noctē et nouū diē Dox ī q
p̄cessit dies aut̄ appropiabit Lauā
fecit dō glo audi ideo hymnū dicem
dicit dō fecisse q et si omnes fe
cerit hymnū tū singulariter xpo q
eam alius plus fecerunt sed q ī ea
plus quā in alius fecit Exultemus
et letem̄ in ea de redempcōe nrā
exultem̄ interius et letem̄ exterius
p illud psal. cor meū et caro mea
exultauerūt O dnē s. xpe saluū
me fac q ppla p venerationem
sonat q nō est aliud nomē datū
hōib̄ sub celo in quo oportet saluos
fieri ideo in vocando dicit O dnē
bū prosperare i. fac vt prosperum s
in multiplicatione fidelū Benedict
s. simple sit xpo qui venit ī nomē
dō s. pīus et sic distribuitur pui
hebraicū xpo veniente ad pas.
sionē vt lect̄ 21. et ideo dauid
sic ante de eo ppheticauit bēdixi
mus vobis s. de domo dō legitimū
hoc impsonū dō aplorū qui pmo
post xpm bēdixerunt ppto ve
nientē euangelii pdicando deus dō
et illuxit nobis cū venisset testamē
constituit de sō nrā quā fecit dō
sollempnē s. diē natiuitatis xpi
viōnis et ascensionis et alia festa
noue legis constituit de ī cōdensis
i. in magnis et densis q grecorib̄
aplo vii vsq ad eorum aduentus ad
hucusq vt templa dei ppto fideli re
plera sint vsq ad eorum i. extremi
tatē altaria Deus meus es s. o xpe
et glorificabo te tibi et laudabo te deus
meus et exaltabo te s. tua mag
nificentia aliis enarrando Confitebor t
ite versus supple posit s. glori
ouidinas hic q gratie ponit ī ēvū
q sera q fessio est post beneficia ita
q sicut incepit laudē ita cōclud
dicit Confitemini dno q. d. sicut
ego et vos facite cōfitem̄ vt sup

B psalmus cōtesim decim octauus

Beati immaculati mundi qui
psalm̄ 118. cui talis est textus
alia i. laudi deū psalmi iste alphabe
ticus est alio tū m̄ quā alii qui
semp post versū ponit vna lra
alphabeti hebraici et sic sicut
sūt 22. lre apud hebreos ita psal
iste hē 22. octonarios versuum
et dementia hym̄ psalmi dixerūt
aliqui q ad vlm cōt de ipo dauid
sed alii q in quolibet octonario
casde historias reperiūt sed dicūt
et melius q iste psalm̄ sit de ipo

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

minis brevitatis et cum illis gaudet
glo ordi que demirari hymnus psal
sic dicit psalmus iste instructior est
fidelium prudibus omnium bonorum
superior s. scil qui quidem psalmus
quanto insuper videtur superior tanto mi
nisterio altitudine est profundior
ubi gradus iustus loquitur in profici
ens accipit modo iacuit spirando qui
tenuit et est hic psalmus solidis verbis
graves nulla cum confusione permixtus
illi minus psalmi tamen stelle mino
res illam multum lucent iste vero qui
sol plenus lume meridiano calore fer
uens tot mortali dulcedine resplen
det Quidam autem iste psalmus in 22
partes s. quia sunt in eo 22 litere hebraice
prae hunc psalmi distinguentes quum
pertu materia partebit pondine imp
cessu prima pars s. quinque alpha bet
versus est plaguis totius psalmi hic
mirum tangere que in aliis octoni
riis gerunt Cui s. prime parti congruit
apponunt prima litera alphabeti hebraici
s. aleph que interpretatur doctrina
quia est quia tota psalmo doctrina mo
rali intendenti ut permulti est Vnde con
stat quia omnes volunt esse beati et ma
li adepti his que desiderant doc
tores in primo octonario quia plurimi
nesciunt s. quomodo veri beati sint et
hic ipsum docuit loquitur hic a primo
usque usque adultimum dicens Beati
q.d. Diuersi diuersi quaerunt qui
beati sint sed hoc est via qua veri

fiunt beati sed qui sunt immaculati
in via s. pueris vite immaculati sed
cauentes maculis mortalis peccati
quia veniale beati sunt cum christiane qui
beatificantur hic in via i. expo vel in
lege dei et hoc est quod subdit qui
ambulant quia non sufficit malum non
agere in aliquo student bonis operibus
in studium ut dicit beatus Gregorius in
omil 22 Cum illo sint lumbi vestri
succincti Qui ambulant i. semper
proficiunt de virtute in virtute et pse
uerant non retrocedunt sed quia hoc
non possunt proficere in cognoscendo
testimonia et legem dei ideo subdit
Beati qui scrutantur i. diuinitus scip
turas s. legem et prophetas que sunt
enim testimonia fidelium pertinent
primulis scriptum ut scribit psal 18
et notabile est quia prius dixit beati
immaculati in via et postea subiun
git beati qui scrutantur et dicit
glo ordi Cum pulcher ordo
plenus doctrina et gratia ante eum
est vita quia doctrina ideo de xpo
dicit Cepit ihesus facere et docere
et apls describens pontificem
eligendum prius dicit de vita
oportet eum esse inoffensibilem
sobrium pudicum que pertinent ad bo
nam vitam deinde adiungit de
doctrina et non mirum quia dicit beatus
Gregorius inquiens omnis cuius vita
displicet iustitie ut eius predicatio
contemnitur et sic est hic una dif

finico beti p effectus sit actus qp beatus
est qui est in via i. xpo sn maculo
ambulans in lege et sic scrutatur
vt toto corde deum exquirat idem
est in diffinitione beti quae habet sup
psal. p. vbi dr. beatus vir qui non abiit
et subdit. sed in lege dni beti
ig. qui scrutant. in toto corde seq non
diuisi vt heretici amici huius mundi
exquirunt eum seq dm. i. intellectu et
affectu alioqui enim exquirunt i medio
corde s. in intellectu alii sapientes
et disputatores et tn affectu nichil
boni sed malum operantes et ideo tales
a promissa beatitudine exclusi debent
pallud qp sequit. Non enim qui operant
iniquitatem in viis eius seq mundiorum
dei ambulauerunt eo qp ipi iniqui
tatem operari sint et cum subdit dicas
tu s. dne mandasti et dicit glo ordi
nimis aliqm sigt plus quam oportet
qp non hic sed puaide accipit vel
nimis i. plus quam potest intelligi
carnis qp exercitus carnis non
possumus sn dons gratie potest diuinis
mandatis et ideo dicit mandasti glo
ordi notat diffm inter tria que
memorantur hic pcepta s. inter legem
testimonia et mandata dicens lex
et umbra futurorum que spiritalia
debent custodiri vt sacrificiis
et huismodi figuratiuis Testimo
nia est vera audens res que ad
mov alicui sicut iacob dixit la
pis iste erit in testimonium sicut
pcepta dei dicunt testimonia qp
monent ne peccemus Iudicia sunt sui
umbra que pnte hanc operationem ut
diligas deum tuum Trinum diuisimur
q. d. de mandatione legem accepi
sed in aduentu lex erit in mone qp
mandasti nimis custodiri ideo sine
gratia non sufficio ideo peccator Trinitas
et sic qt superbia liberi subiacuit op
tat vias suas pgratiam dirigi ad cu
stodiendas iustificationes i. man
data tua exequorum custodia hoies
iustificant. et ideo iustificationes
dicunt. Tunc non confundar sicut
confusus fuit adam qui post trans
gressionem mandati confusus fuit
exeo qp nudus esset operuit se foliis
ficii et abscondit se a facie domini
Tunc non confundar cum prospexero i. pe
cat in prospexero pceptis mandatis
tuis hoc ideo dicit qp habetur
iacobi 2. Quicuq tota legem
seruauerit offendat autem i uno
factus est omnium reus et pbat hoc
factum iacobi sic dicens Qui enim
dixit non machaberis dixit et non
occides qp si non machaberis occidis
autem factus es transgressor legis
Confitebor tibi. q. d. si pratum
gratiam dirigant vie mee non ero
ingratus vel immemor sed poci
confitebor tibi et laudabo te in
directione cordis i. corde directo
s. a te in eo i. pter hoc s. confitebor
tibi quod didici q. d. que non
possum sn tua directione didicisse

iustificationes i opa iustitie facient q·d
co q tam dedisti tue iustificationes
custodiam Sed q videt inimicos s
dyabolum mundi et diabolus circuire
Ideo subdit Non me derelinquas
s. sine tuo adiutorio Usq quaq i valde
et sic lte lra q·d· et si derelinquas
aliquibus ad pbationem sicut Job vel
si derelinquas aliqn ppter bonum
meum s. vt infirmus michi videar
et ne me glorier no tu derelinqs
usq qqs i valde vt pcs et sic glo
riabor in te no in me Sequitur Qd
lra s. Beth In quo corrigit iuv
lra et in pma pte exponitur pram
bitudinis in qua ps perhibetur se
custodire in hac tempi iniquitatis
nis spir Unde ista lra interpretat
ysaias q hic operandi occasionem p iniqu
tatem in peccato homo liberat a pena
ysaias in futuro admiseriam
permittit interrogationem eis dicens
Ideo dicens In quo corrigit s. pra
ium iniquitatem dicit glo ordinaria
q·d· ysaias de carore et lasciuia
fluxe etatis iam iuvenis sobriam me
te deliberat quomodo via corrigit
quomodo erubescendi deponit et
plenam pbitatis viam assumat dicens
In quo adolescentior i iunior ad
lrm q talis magis sequitur passio
nes ire et ignorare et vindicare sub
dit In custodiendo dicit glo ordi
attende q no dicit in legendo
sermones tuos vel in memoran
do sed in custodiendo q frustra
custodit memoria si no custodit et vita
impugnata enim via no est correcta via na
quidem sermones et verba dei tenendo
augent ne obliuiscant sed no agunt
vniendo vt corrigant In toto corde
glo ordi Qui no in toto corde exqui
rit negligens est et repellit et ideo
subdit ne repellas mm dns et plus
significant Ne repellas i admittas
ad agendi et implecionem mandatorum
s. adiuvando pstrum q abintelligen
cia mandatorum repellit qui adeo no
adiuvat et ideo dicit glo ordi Man
dans quippe es veris atq audis hu
mano no deprehendit infirmitas in pre
varicans eius admiser cavitas In
corde meo q abscondi·vt no peccem
tibi q mandata dei abscondita pseru
ant a dei offensa et ideo dicebatur
ps do audi ista pcepta do et ca i
corde tuo qui in libris scribe Abscondi
in corde meo Dicit glo ordi Assiduita
tis et disciplina silencii vt pt quia
tacent q loqt et et dicuntur ysai
clama no prius clamant quia audiri
q clamare deberent et ideo subdit
Quia clamabo Benedicti es dic dicit
glo ordi Iudicia s. eruditionem
suis vinculis ascribit pmittit dicens
Benedicti es q·d· Libet eloqui abscon
dita in corde ideo gaudeas gaudeas
ego Benedicti et derelinquo s. q aliqu
vestra Docume s. vt faciendo disci
plinabis q·d· abscondi eloqui in cor
de sed cum tempus vidi in libris meis
s. alias numerando et predicando omnia
iudicia no dicit simpliter omnia iudicia

Sed dicit omn iudicia oris tui i. que per
psalmum et psalmum omn locutus es in via
testimoniorum dicit glo. o. di. Testimonia
sunt quibus quantum nos diligunt ostendit vt non
tus passio mors quibus et futura spera
et ideo bn dicunt testimonia vel in via te
stimoniorum i. in xpo in quo sunt omnes
thesauri sapie et scie abscondi
et ideo dicit via testimoniorum tuorum
delectat sunt s. in hac vita prout tribus
diuitiis et delectant homines tamen ly
sicut non in pmtat aquaritate tm sed sup
humanam et qd delectatio inducit
ad fouea opandi ideo subdit in mandatis
tuis vsu boni opis et considerabo
vias tuas i. vias tuorum mandatorum
ne est tuum seuedum et psone exer
citacione fit et illud qd sequitur in mandatis
tuis meditabor ne possim obliuisci quod
expedit retinere et ideo subdit
non obliuiscar sermones tuos

Retribue seruo tuo uiuifica
me vt custodiam sermones tuos

Psalmus Dauid caplm xix

Retribue seruo tuo uiuifica
me vt custodiam sermones tuos
Hic ostendit quare humana indigentia ostendit
et gratiam dei qua ei poscit et ideo
ad hunc hunc octonarium ponit
hunc s. Gimel que interpretatur retribu
tio qd indigentia humana est
multiplex s. infirmitas ignorantia
hostes exterior qui multiplicant
gratiam sibi petit qd sup que sunt hmo
corrigat adolescentiorum viam suam
et hoc inuenit precedentem
s. in custodiendo sermones tuos
vt illud fiat posset aliquid pe
tit d. Retribue glo. o. di. ego vti
pmeritis meis que nulla possu
mus sed retribue i. tuum et tuum
dn seruo tuo qui mihi pmerui sed tuum
gratiam mihi dat Retribue mihi illud qd sequitur
viuifica me s. vita gratie vt custodiam
sermones tuos qd viuificant sermones
i. mandata custodit et custodiendo
viuit fit sed qd non possunt sermones
sin mandato custodiri pobedienciam
in pus videmus pintelligencia ideo
addit Aucta oculos s. intentiones
quorum velamen in xpo auferatur
vbi dicit glo. vide humana infirmi
tate et dei misim homo velo ignorancie
tegit deus tollit vt videris qd iste
petit velo se gtuitu intellectu et con
sideratio s. delege veteri vbi umbra
est sicut dicit de agno paschali vel
et considerabo mirabilia delege s. cum
gratia vt illud Nisi qs renuntiauerit
vt omnibus qd possidet vel illud Diligite
inimicos vestros Incola ego sum
i. d. Retribue Aucta quia incola
ego sum vel in pulinum alia lra dicit
incola qd non habemus ciuitatem manen
tem sed inquirimus futuram et ideo
incolatu deplorat in fine cum dicit
heu mihi qd incolatus meus prolongatus
est psalmo proximo sequenti Non
abscondas i. tuendo me a s. mundi
tia pque ab incolatu liberari volens
concupiuit iste concupiscentia est
in superiori intellectu qui reflectit
sup actu suum sicut cum intellectus
incipit se intelligere in voluntas
vult se velle et ideo dicit Concu
piuit anima desiderauit ad hoc
non desiderat sicut sed notitia
intellectus procedit de ipso ad

psem sicut et amor voluntatis sic
primo cepit desiderare in omni tempore
non ad unum tempus solum sicut malis
in omni tempore s. in adversis et pro
speris incepisti s. primos pentes qs
delectaverunt illud erizis sic dis
hos incepisti dicens Insidiae vel
tue tui vel ut glossa omnes superbos
qs deus superbis resistit humilibus autem
dat gratiam galeden qui qs et primi
pentes exclinaverunt a mandato in
ouverunt maledictione et sic oes
hodie maledicti sunt qui declinant
glo ordi et notanter dicit qui de
clinant non dicit qui non implent
aliud enim est declinare p superbiam
aliud non implere pusillanimitate seu
ignorantiam perit illud impedimentum
monere Aufer a me obprobrium s. ma
ledictionis et contemptum contrariorum
qs testimonia tua s. adficiendum vel
Aufer a me qs obprobrium et contemptum
pacior qs testimonia tua exquisivi
et a quibus subdit dicens Etenim sede
runt more iudicum et adversus
me fuerunt iudices et accusa
tores vel principes i. demones pue
illud apli ad ephe 6. Non est nobis
colluctatio adversus carnem et sang
wnem sed adversus principes et po
testates tenebrarum Servus autem
tuus non quanto quis fortius a domi
nis vel aliis adversantibus plus vex
at tanto plus meret Si placuerit
et exercetur Sed qs ad hoc in pri
diligens mandatorum et legis Divine

considerancio subdit Nam et testimo
nia quibus tenera precordia respicit
et sic filiorum misericordia et consilium
meum i. inspirationes mandatorum
tuorum que homine iustificant
Deinde qs sua Deleth Adhesit
pavimento anima mea Philac qs
pro dicit se corporali necessitate constrictum
qs tedebat eum ortus vel oppressi
corpus eius qs corruptio aggravat
animam et terrena hiatus depri
mit sensum multa cogitantem Sapie i
Sed qs in hac necessitate positus sp
timet relabi ideo hunc actorum
ro proponit deleth qs interpretatur
timor Unde dicit adhesit pavimen
to pavimentum hic est terra vel
alia terrenum ut lapis et est sensus
anima mea adhesit pavimento
terreno corpore et non est gerra
pavimentum ubi dixit se delectatum
in testimoniis qs firmes semper
maneat Vivifica me s. ut i celo
sit mens mea et hoc 27m verbum
tuum i xpm ihm qui est verbum
Dei patris vel qs verbum i. promissiones
tuas s. quas fecisti patribus Viis me
is i. pedibus meis ostendisti sum Et ex
audisti me s. dimittendo en Doce
me iustificationes hoc dicens
volens ihm placere Viam iustifi
cationum tuarum s. ut intelligam
ministerium et non illis exercebor
s. exercicio et usu boni opis In
mirabilibus tuis dicit glo ordi

mirabilia dei vocat iustificationes
ipsius quamvis quedam ita sint mirabi
les vt in expri credant ad eas no
posse pueniri intelligendas et fa
ciendas vm iste laborans et cum
dificultate fatigatur addit dei mi
tauit q. d. doce i. instruc sed quia
pericio est dilata ideo vt fessi ex
pectatione dormitauit pre dio s.
dilacionis Confirma me s. vt si
ad hoc differat pericio firmus p
manere in verbis tuis i. in medi
tacione legis Viam iniquitatis s. vt
possim effugere viam iniquitatis
i. disposicione ad lapsum Et de lege
tua s. fidei et gratie quia in plenus
q. proes no possum q. d. mala re
move bona indulge Viam veritatis
i. xpm qui est via veritatis in
dicia tua quibus bonis dns pmittit
et malis supplicium adhesit s. per
gratiam qui prius adhesi prauimetro
peccatum maturat zeli mei i. no
pmitte me effundi s. precipitandi
ne peccem Viam mandatorum tuorum
i. via mandatorum tuorum faciti
observanciam ambulaui et hoc
cum dilatasti Dicit glo ordi non
tenuerat in dilatasses cordis aure
dilatacio est iusticie dilatacio
vt no timore pene sed amore
iusticie agat q. est domum dei

Psalmus David Legem pone

Legem pone michi domi
psalm Inhac pte petit xpo
veniente nova lege seruiri qua
pmittit se velle semp exquirere
ideo hunc octonario ponit lra He
que interpretat esse q. placet novum informatus iam petit verum se q. d. Noli
me effundere sed pone in lege i. osti
tue in legem no vetere vt olim subue
lamento seruientibus sed nova vt filius
pqua fiat opus no timore sed amore
Viam iustificationum tuarum i. pone lege
exquirit qui in ea pficit semp i. q. dum
hic vnit q. in futuro lex no requirit
sed plene exquisitionem meres copro
si recipit et adquirendum Dei in intel
lectu s. vt ad illud altum pueniam in quo
tota lex pendet Et seruabor quia
aliter neq seruari Et custodiam
sc diligendo deum toto corde et tota
anima et tota mente et proximum sicut
me ipm et q. ho no pt pfecte vnibus
subdit petendo auxilium Reduc me
q. est semita curta sed est via lata
que ducit ad mortem pqua multi tam
sunt Quia ipsam valui ipsi cum nova
gratia ipse placet sed q. ex nobis ipse
meritorie velle no possum ideo gratia
diuina inclinamur petit dicens In
clina cor meum s. vt semp plus et
plus velim et q. illa silutatione voluntate
impedit sepe radix omnium
malorum auaricia ideo addit et no
in auaricia et q. vanitas est omnia q.
sunt sub celo ideo gratia addit auer
te oculos sc exteriores et interio
res ne videant vanitate i. vana
hinc seli s. adcupiendum in via i. in
xpo qui est veritas et vita Viui
fica me deinde quom a vanitate
auertat pmittit cum petit et tradue

seruo tuo da in mobilitate me stare in
timore mandatorum tuorum q timor
dei fons est q basis in qua verbum sta
tuit non est timor seruilis quo timet
pena sed castus quo timet offensa alli
ter amittere timet adulterum vnum et alter
casta adulterum ne veniat casta ne
deseratur Iste timor auferat a nobis
tabe et ideo perit sibi statim verbum
primore impuri maximum vitium
humanitatis est suspicio falsi qua de
malis bona et de bonis mala diorum
et hoc vocat opprobrium illi qui suspi
cat q perit hic a se remouere
q amator veritatis cum dicit im
pura q p suspicionem falsam omnis q
iudicia q d ego suspicor et iudicium
meum aliquid est temerarium sed tua
sint iocunda vel opprobrium est poem
q sit sanius impuri i poem meum
q suspicatur sit sic me hic q tu die
nostri malus qua ego ipse q iudicia
i delicta offendi poeta Ecce con
cupiui s. scire et opprobrium meum
de tuis i in equis mandatis tuis vi
uificat me s. iugando in me vita
gre Sequitur p hoc s. Vau et
veniat hic pro pater adventum
salutaris ideo hunc octonario
pmittit hoc s. vau quae interpretat
ipse vel ille i salutaris vel xpe
unde dicit o dne Et veniat i ad
veniat xpe p quem venit sup me
misericordia salutare tuum s. veniat ipse
xpe et p hoc exponit q ipse p
misit p eloquium tuum i sedm

promissionem tuam p nobis factam Et re
spondebo s. gentibus qui dicunt ex
probando vbi est deus vester Quia
spiritui s. exspectando xpi adventum
pruos sermones fidelis promisit
Et ne auferas i auferri sinas ver
bum veritatis de ore tuo i pma
ta q scilicet Vsquequaque i vsque valde
s. illud hum hoc orat ecclia hoc
imperat vt non vsque valde i ex
toto deficiat q et si aliqui de ec
clesia verbum veritatis negant
forsan tm i retinent Quia i iudi
cia i meritum iudiciorum sup spiritui
qui cum veret pena custodit
sicut et dicit sup spiritui q pre
mium q sperantem maius est merito
q non sint q digne passiones hui
tempis ad futuram gloriam que reue
labit in nobis Et custodiam q d
ne auferas de ore meo verbum
veritatis et si non abstuleris te
custodiam legem non legem mosaycam
sed caritatem que plenitudo legis
est que et in hoc solo ascis custodit
in futuro Et ambulabam hactenus
fuerunt verba orantis nunc non
iudicis q d q imperatis omnibus
offerat laudem dei quale deus eu
fecerit q et s. exaudit deum
sic ambulabam in latitudine i in
caritate quae tam lata est quod
adinimicos se extendit exemplo
euangelii dicens Diligite
inimicos vestros Vt infundemur

dato cauteris dicat. Iacui mandatum
tuum nimis ex. mandata s. spectoc et
ope et loquebar. id est perebat vt
vnderet exprobrantibus verbum
et nesciebat verbum veritatis de
ore suo nec pro certe vsque admor
te dicens et loquebar in spectu
regum addiam pudit constantem
predicationem aliorum futurum et non
confundebar sic psalmista crucis
que in est gla vel no gfundar tra vt
zedarem et meditabar ex delectatio
aliqui rei fiat frequenter hoc
meditari et legere s. ea operatione
implendo que frequentabar medi
tando et exercebar s. meditando
et operatione manus laborando.

Mp psalmus David memor
memor esto verbi tui seruo
tuo in quo spe dedisti me hic agit de spe promissionum
dei que fiat omnia patienter tolle
rare paucam mente humana admui
sibilia bona et futura cleuat. vbi
requies vera est ideo hunc octona
rio ponit. Ita ay. q. intra partes
huic ex. hic agit de spe que no est
de pnibus sed ad futura tendit
q.d. hic tende festinans ergo ad
illud q. spectat pertinet ita dicens
memor esto verbi tui s. sci seruo
tuo qui tibi in pni seruit q.d.
ecce dn. q. promisti in quo s. verbo
promissionis in spem dedisti q.d. q.
ex eum promisti ideo fecisti me
illa sperare et pnia despicere
hoc spes hec me gsolatur i humili
tate mea humiliter dicens qm
tu q. sic. sibi fiat gfirendo pen
no aliquam falsa iusticia vel e huiu
liter dicit aliqua deuocione ex ad
uersitate huius sci in qua quis potest
exspe exterioru respirat et gsolatio
ne accipit. Ecce iam elaquium s. de pro
missione eternorum promissio enim
dni iudicis firmat animam et viui
ficat afflictu et tuc eni in quo spes
fit gsolari subdit dicens superbi in
q. agebant vsque ad. i vsque valde
et quantucq eis placuit s. pseqmur
me alege aliqd quid q. eu cogere
voluerut superbi lex enim dei remedi
u est vt pseqtur superbos no time
ant memor fui iudiciorum tuorum
quibus malos iuste damnasti et iustos
misericorditer saluasti memor fui
iudiciorum tuorum a seculo i. ab initio
s. ab iusto sicut ecclia incepit et
consolatus sum s. exspectans et mu
iudicium defecio. i. timor deficiu
tenuit me peccatoribus iniqui hoc
pro spe hoc timor tenuit me cum
tuctuq eni iustus semp spe timere
ne exfirgilitate cadat. q. omni
hom videt multos peccare cadere
q. derelinquent legem dei et q. ad
vitandu casus multu valet oro vel
meditacio vel decantacio in testi
moniu dei ideo subdit cantabiles
sic pouone vel meditacione vel
alia deuota frequentacionem
in loco peregrinacois i. in via patrie
vite qua tendere debemus ad patriam
sicut peregrini via patrie vite s. salom
ordinem dicit via vel locus pere
grinacionis q. homo desun habitate

s. prudens si adhuc locus decretus fuerit
vt pena sue impietatis fleret ¶ Iamor
fui in nocte i. in primi vita vel certa
in nocte adhuc s. plurde et ouque
dancia et q. ista docet quinetui bona
operio ideo subdit ¶ et custodiui legem
tuam hoc fecit est in glo ordina dicit
q. ambiguum est an exponi debeat hoc
s. lex vel hoc nox q. vnicuq. permissum
est sed glo ordi dicit q. exercitio di
cetur q. debet dici hoc nox sed iqua
sunt multe temptationes fecit est multi
i. fecit vt in possent vt sic dicam no
simpliciter q. pusillanimis venit primo homo
in hanc nocte q. iustificationes tuas
exercitui vel sic hoc s. sicut fecit est in
s. hoc quo sequit q. iustificationes
tuas exercuisti ¶ Porcio mea pulpe
pre filiorum do videre oportet et ideo
hunc actentario opponit lua ¶ et
que interpretatur pauor et intellig. no
pauor remouendo sed sollicitudo et
quirendi illud bonum q. spiritus vnde
dicit porcio mea supple ad dnum hoc
dicit dum quis laudat cui no est sors
in terra sua in quo no est cupidi
um possessium cupiditas que no sti
mulat auaricia que no effeminat
luxuria et ceteri vicia que quia
inter homines sunt et ideo iste quasi
sui no est permixtus cum talibus ¶ sed
dicit porcio mea dnm vel pars
mea hereditas illa hanc dixi i. fui inter
q. ¶ me statui custodire legem
tuam deputatus sum s. xpm quem ex
spectabat et videre desiderabat
q. misereri mei i. fac permissionem tuam
porriculi pphauiu secum dcadiuentu xpi
mediante et q. adiuat et exaudiens
subdit cogitaui s. pores viis meis
et conuerti pedes meos i. affectus
meos in testimonia tua qua no sunt
carnalia denique hoc iudicio quia m
peruito subdit paratus sum et delibe
r. tui permandatis tuis custodiendis
paradi et ideo parat sum et no sum tur
bat et tam parat q. funes peccatorum
i. impedimenta vel temptationes
malorum circumplexi sunt et circumq.
positi ad impediendum me in breui
tempore et legem tuam ¶ ad medium noc
te i. in grauiori tribulatione imminente
surgebam ad confitendum tibi s. con
fessione laudis vel ad hanc media
nocte q. no solum in die sup iudicia
i. q. tuo iudicio voluisti me in nocte
custodire participes ego tuum sum
sum omnium bonorum qui q. omnium
cultorum timet et vnicuq. vnitatis
in xpo q. precepta xpi s. nisi sint
precepta simulorum xpi s. timentium
et custodientium mandata tua et q.
hoc totum exercei mea ideo concludit qui
tua dne q. exercei mea homo tamen
et impius iustificant et quanto plus ha
bent bona spiritalia tanto plus desi
derant ideo subdit iustificationes
tuas doce me sequitur lua

B psalmus dauid bonitate
bonitatem fecisti cum seruo tuo
domine pre gratia deo debemus te
sibi exhibita sic dehumilitate et

pacia sua p quam venit ad iusticiam et
ideo hunc octonarium agrue ponitur
hic Theth que interpretat bonum vn
dicit bonitate dando sibi spm hu
militatis et patientie de seruo fi
ciendo filium adoptiuum s. p quod dicit apls
ad Gala. 4° ergo iam non est seruus
sed filius s. verbis tuis i. s. promissione
patris scam deinde q accepit auge
ri petit dicens Bonitate glo ordi
qui iam dixit bonitate fecisti cum
nunc dicit bonitate tua doce me in
vt gratia dei magis q ei augere et est
sensus bonitate tua doce i caritate
inspira et disciplina i. patientiam
da et scam doce me i. mente i luna
q mandatis obedientiam videtur dicere
mandatis obediui mandatis enim
quenit obedire q mandatis faciendi
suscipimus p missis quamvis credere
sed et agrue tua mandatis tuis cre
didi s. q tu illa mandaueris Diuis
quia humiliter s. p tua iniqua pe
na et correctione ego deliqui s. in
currendo culpam preteriti s. ne rui
humiliter et ego eloquium tuum custo
diui Bonus es tu glo ordi pure
est bonus in se et ex se et bonus
q dat bona patientibus se Et in bo
nitate tua s. bonitate tua in per
gustu gmunicat multiplicitate
q d doce et opus est q adest colluc
tatio vbi operandi opes q didici
Quia multiplicata est super me ego
autem in toto corde meo sed medi
tando et operando vt sic custodiam

iniquitate superborum Conglutinatum
est sicut lac cor eorum i. induratum
est ego vero s. ad facilius vesticiendo
Bonum mihi q humiliasti me i. p insuf
tempptationem dedisti in cognitione
firmitatis mee hoc mihi dicit apls
i. ad corin 12. Ne magnitudo revela
cionum extollat me datus est michi
stimulus carnis Vt discam s. et
exprimam tempptationem iustificacio
nes tuas bonum in lex oris tui s. lex
euangelij quam xpc ore suo promulgauit
q apiens os suum docebat discipulos suos
dicens bti pauperes spu q dicit
glo ordi frequenter vertat bonum
q magis dulcescit sup mihi hoc
dicit ideo q amplius diligit caritas
legem dei quam cupiditate auri et
argenti Decimum lit Jorh manus
tue dne Intellectum mihi pre intellectu mun
datorum dei dari petit sibi et ideo
agrue ponitur hunc octonarium hec
lit Jorh que interpretatur seta Inde
dicit Manus tue dne fecerunt me
i. virtus tua operationes q d. opera
tua te mouet que in pore agrum
est da in intellectum i. denuciationem
intellectus ad te cognoscendum
vt discam s. sic vt ea semp possim
adimplere Qui timent te sed si
deberis intellectum vt pmittitur
tunc qui timent te videbunt me
et letabunt i. exultabunt in con
stauent q omnes qui timent
letantur sed vni datur q petit et
clemens deus libenter facit quod

omnes delectat. Et in verbis tuis v
pmisi sup speravi glo. ordi. nō dicit
simpliciter speravi sed sup speravi quia
parum est sperare ea que intelligimus
vel percipimus et ideo debemus sup sperare
sicut ꝓ oculus nō vidit nec aures audi
vit nec in cor hōis ascendit ꝓ parat
deus diligentibus se. Cognovi die
quibus iuste punis delinquentes et copio
se mercede exaltas inter speranteas
Et in veritate tua iusto iudicio s. con
vincendo primi quidem fiat mihi tua s.
sup me vt consolar me. Ecce nō pe
tit subtrahi penas que sunt adpurgat
cionem sed petit in eis solatium s. do
cumentum tuum i. pmissum supple fem servo
tuo s. abrahe cui promisisti et samini
eius terram sc. future patrie laete et
molle manantem i. omni gaudium dul
cedine plenam Veniat sc. vita gre
inpenti et vita glie in futuro et quo
merito subdit Et tua lex tua Confu
dantur q.d. in veniant miserciones
sed sup hi confundantur nō malum oppte
sed ꝓ futurum est pdicit ꝓ iniuste in
iquitate s. plectendo et inpenti cum
dolor afflicendo Ad ꝓ ego fuerit sc.
peccatum plecutionem habui exerci
citium pacie que mandata est in lege
dō Convertantur mihi timen
tes te et qui noverunt sc. intelligen
do et ꝓhendo fac cor meum i. inquir
cicio mandatorum tuorum iustifican
dum vel fiat in maculatum nō tantum
meis sed in iustificationibus tuis vt
nō confundar sc. cum sup his peculiū
et in futuro peccatum penam

Psalmus dauid deficit
deficit in salutari tuo anima
Ipse in pte pes nō huius mundi nimis
desiderat adventum xpi et ideo huic
contrario opponit hic Caph que in
temptat incurrit ꝓ gaudius longa
exspectatione et gravis et laboriosa
exspectatio vnde dicit Deficit in salu
tari bonus est defectus iste talis cum
defectus indicat nimium desiderium boni
nō dum adepti sed avidissimo capiti
quale fuit desiderium sci simeonis et
aliorum prum xpi adventum magno desi
derio exspectantium et dicentium putas
videbo vtrum inveniet me vtrum natu
ritas sit et ita dicit Deficit anima
mea i. lassata est diutina exspectatione
tendens affectu et desiderio in salutare
tuum i. in xpum ꝓque me salubris Et
in verbum tuum i. in cunde xpum vel ꝓ i
verbum tuum s. ipso promisisti in lege et
prophetis s. xpum Sup speravi nō dicit
simpliciter speravi sed sup speravi ꝓ
plus futurum est ꝓ dici potest Defe
cerunt oculi mei s. interiores non
exinfirmitate sed ex desiderii fervi
tudine in eloquium tuum i. in promissum
dō Dicentes s. ipsi oculi qui consolabe
ris me s. mittendo xpum verum con
solatorem Vnde ploc exponit magnum
ꝓ ꝗ oculi postulaverunt xpi adventum
Quia factus sum sicut vter propie dicit
sicut expellibus mortui animalis sed
qui positus adpruinam nō est amplius
tam variis vsibus humanis vt prius Sic
nificat autem hic mistice iustum qui
tanto desiderio exspectavit xpum ꝓ

de humanis enim ea nullū vel modicū
habuit respectū Ad tū memoralis de
nuit usq; meditacōē justificacōēs
legis diuine et hoc est q; subdit Et
fuit dies q.d Quam diu debet differ
ri adventus xpi cū facies i. qm veniet
ille qui iudicabit psequentes seruos
dei Narrauerunt mihi iniqui s. ipi
qui psecuntur narrauerunt in fabula
ciones i. errores diuersos et haereses
Sed nō supple sunt in ista vt lex tua
omnia mandata tua q. ipi narra
uerunt falsas fabulationes Sed nō
vt lex tua que prius mandata
q omnia sunt vera Iniqui s. vt me
diplmauerunt amore veritatis et q
sentit se extra omnes resistere non
posse ideo addit Adhuc me pau
lominus i. modico minus quā tiodo
Consumauerunt i. exterminauerunt
s. iniqui interim q. sepe tam gran
dis fuit psecucio q. qi iusti viderent
omnino exterminari vt tempe
Ezechiel qui dixit Ecce ego alienata
tua Dne destructa sunt ppha
tuos occiderunt gladio et dere
liquus sum ego solus et quaerunt
animam meam Ego autem nō derelq
qui q. semp aliqui miserunt
contrarios Sedm misericordiam tuam viui
s. vt possim in iustitia psecuerare
et custodia tepi. i. mandata oris
tui Sequent 12 lra Iodmech
Memorarius Dne Ipse 12. pte
Verbum dei et lēā describit diens
tempalia finiri sed nō mandata
eius Iuxta illud celum et terra transi
bunt verba autem mea nō transibunt
et q. hec mandata eū optacōē sunt
inquirenda et seruanda ideo seruus
huic octonario ponit lra Samech i.
cor seruituris vni dicit Memento
lrim Memento manet sollempnis et
de celestibus statutorum vel q in terra
sunt celi qui enarrant gloriam dei s. sa
qui sunt in terra corpe in celo tū sunt
mente dicentes cū ipso conuersatio
nostra in celis est et sic est sensus
Memento i. sn intermissione verbū
tuum permanet in celo seq; posteriori
one inquolibet uno Ingenerācōē et
generācōē i. s. veteri testamento
in nouo testamento permanet veri
tas tua i. mandatorum tuorum fun
dasti terram i. scilicet secundum terram
militantem et permanet hic perfecte
et in vita eterna psalm Ordinacōē
tua i. omnia tempalia psecuerant
quia diu tu ordinasti ea manere
et ordinem subdit dicens Nō
omnia q. adhuc ipe adhuc
sunt omnia disposuit Nisi q lex
tua i. nisi meditatus fuissem legē
tuam tue forte pisset in humilitate
i. in deiectōē et afflicōē pteris vi
te ideo iustus in lege dō ingenu
meditatū ne vincat Memento non
obliuiscar i. perfecte vita Iustificacio
nes tuas i. leges que iustificant
q. impios vivificasti me seq; vita
gratie et q. vivificasti me Tuus sum
ego nō vicorum nō Diuorum Diuorum

olim in esse volui et pu modo tuus sit
saluum me fac s. in futuro periculo sicut
in preterito quia iustificationes exqsiui
s. meditacione et opere ala exspectiue
runt peccatores vt faciant me oscen
dere malo et sic perdant me. Ad
inde no pu. p testimonia intellexi et
sic insidias peccatorum me exspectan
tium quasi testimonia s. quibus suffo
cantur tempteacio permisisti corona
intelligere omnis consummacionis vidi
s. pfide finem i. xpm qui est verbum
et veritas nostra et finis omnis per
fecte et bone operacionis vel omnis con
summacionis i. intelligo in quo debet
consistere finis omnis bone operacionis la
tus mandatum illud latum mandatum
est caritas sine qua no valent aliqua
mandata nature pati in qua
lex et et pphe pendent et ideo est
nimis i. valde latum q. z. dominicos
se extendit quos diligere precipit

Psalmus diuid Quomodo

Quomodo dilexi legem tuam
pphete iz pro loquitur vir iustus qui
meditatur pphetam et euangelii di
cens se supra seniores intelligere
et ideo dicit quia dulcia faucibus
meis eloquia tua et q. hoc pedit
ex visceribus caritatis ideo hunc oc
tonarius pponit lit. Gen i. viscera
vnde dicit Quomodo dilexi. tota
die q. d. hoc modo dilexi legem
tua deus q. tota die i. gtinue s. in
prosperis et in aduersis sup inimicos
meos scz iudeos et paganos et he
reticos pdentes me q. iudei i figu

ego in veritate intelligo illa heretici
falsitate permisceat. Ad ego sit eruere
veritate amplector. ideo sup eos pru
dentes me fecisti mandato tuo q.
in eternum i. sic in tempte vt ipm
mandatum sit mecum sup omnes
doctores i. sup scribas et ~~pharisaeos~~
pharisaeos qui tenent cathedram
moysi et hoc ideo q. testimonia
tua in spu no in lra sicut ipi sup
sensi s. corpe no mente q. mchi
intelligit nouum pple qui hoc lacte
q. xpm et sp sancti ideo Lucerna
data tua quesiui no tradiciones
seniorum sed mandata domini que
sui intelligendo et reseruando
ab omni via que ducit ad culpam
vel pdicione phibui pedes i. affectus
meos vt custodiam verba tua i. man
data mea phibencia vt no acci
dat no mechaberis iudicia i. ab
his que ostendisti ad gtam viuendi
no declinaui s. quomodo veb obuiaui
ad q. tu no moysi legem sed euan
gelii posuisti in q. dulcia i. valde
dulcia sint faucibus meis i. mirabilis
mais sed no carnis sed cordis inte
rioris eloquia tua sup mel s. dulcia
ori meo s. interioris hominis q.
os et fauces metaphorice accipi
untur pseuprioribus viribus anime quibus
dulcedo celestium aliquo modo pgustat
amanditis tuis s. que seruauui in
telligi i. sapiam acquisiui. Ad uerbum
vero que i. flamma amplius dulce
do sapie tanto magis crescit amor

iustitiae ideo subdit propterea odi
Lucerna pedibus meis ergo pro lucē verbi
pedibus suis videtur gaudet exde
sideratio verbi uoluntate patris et in xpo
eam statuans propter quod huic admo
nitio ponit lux Lum que interpre
tat unicus vel pascua cōtu i. xpō
qui est singularis iduitor et pascua
animarum Unde dicit lucerna ver
bū tuū s. xpō vel verbū s. apostō
apostolis vel ab apostolis seminatum ē
lucerna s. lucens in nocte huius seli
pedibus ne offendam ad lapide pe
des meos qz in hoc solo sunt laqui
et fouea quae homo sua prudentia
nō vitaret et simpliciter verbum
est lumen semitis meis sed ut ita
gressu ambulare possim i semitis
praeceptorum et consiliorum ne propter
luxus et luxuriam declinē addexterā
vel administratā Juravi et statui i.
firmiter proposui qz custodire iudicia
s. justa tua iustitiae quae reddit uni
cuique iuxta opera sua humiliatus
sum i. deiectus vel depressus gratia
mine persecutionis usq quaq i. valde
et ideo auxilium petit dicens Vivi
fica me vt verbū tuū vivam
Voluntaria oris mei i. sacrificia
laudis caritate nō timore obla
ta placeant tibi Voluntaria est
omnis oblatio laudis quā ipse in
ter angelos hō et ē offert Et
iudicia tua doce s. nō solū intelli
gendo sed opere adimplendo quia
illa enim noverit sed notitiam
augeri petit Anima mea dicit

glo dicit qz plures hebrei habent anima
mea tua pro illud pastorum anime
in manu dei sunt et sic esset sensus
tuae manibus adiuvat legem tuam Sed
nos quoties habemus anima mea in ma
nibus meis simpliciter dicit glo ordinā
qz quomodo intelligentes ignoro nisi dicit
anima mea in manibus meis i. in opibus
meis semper qz semper habeo p anima
quam offero semper vivificandam Et
legem tuam s. ope adimplere et dicit
hoc anima in manibus habet insidiā
sicut in periculo esse Unde repete loquitur
periculoso bello qz habuit inter
se qz filios Amon dixit posui iniq
mam in manibus meis et sic esset
sensus anima mea i. semper sit in pectis
et in lege tua nō sit oblitus Alii ex
ponunt anima mea i. ego habeo
liberum arbitrium faciendi qd lege
et lege tua nō sum oblitus posue
runt peccatores i. tempteciones et
culpam et dolosam et demundatis
s. contra suggestionibus consentiendo
hereditate acquisivi i. firma quasi
possessione et immobili sicut hereditas
est immobilis possessio qz ex
ultatio cordis et s. affectio dicitur
exultatio cordis inclinavi cor
meum sed plurimum qz superbi re
spuit deus ad faciendas iustificationes
nō ad audiendas tm qz nō au
diendo tm sed factores legis iusti
ficabuntur merentur i. placuerunt
propter retributionem s. quam firmiter

me spero recepturum s. creatura salutare
quia nos postere dignet dominus ihesus xpc

Ixx. psalmus David Iniquos
Iniquos odio habui et legem

In hac ps. pre agit de odio iniquorum
qui legi dei adversantur et qp i odio
iniquorum vt pfecti sint diligens ant
cautela adhibenda ideo hunc octo
vio ppomit huius Gameth que i tertia
tur studi Vnde dicit Iniquos odio
habui hunc gradum videt qp qui
p capit diligere inimicos vadvos
dicit glo ordi diligendi sunt iniqui
et qui pseuntur iniqui homines sunt
et odiendi qp mali et no una que bona
ant odit sed malicia hoc est odium
de quo infra dicet xpo ne qui odiunt
te oderim illos et legem tuam dilexi
p hoc indicit qp no natura sed ma
licia odit qp legi quam diligit gratia
sunt Adiutor meus s. ad bona facienda
et suscriptor meus s. ad malq cauendes
tu es in verbum tuum i. pmissionem tuam
tamquam filius tuus pmissus sup spsum
s. semp addens spei declinate qui iniqui
spirit apnude spat se et sperabor
denote mente meditando et ope tpleni
do suscipe me secundum eloquium tuum precionem
sedm eloquium tuum quo in lege pmittis
no derelinquere qfugientes dere et
vivam sec vita et gve et no qfun
dis me i. qfundi pmittis instruet de
spei mea et ideo subdit ab exspectatione
mea qua spero futura pmia Adiuva
me sup dicit Adiutor meus qp est
qp in hac parte Adiuva me dicit glo

ordi qp semp rogandum diuinum adiutorium
ne qm pnegacione pdat et meditabor
s. fiximiter memorie qmeditatus quia
nemo iustus in ira qpreuisti qd ideo
peto tuum auxilium qp tu spiuasti s. re
pellendo ate omnes discedentes i.
a tuis iustis mandatis et merito
in iusta hoc ideo dicit qp sola cognitione
et si opus no sequitur ad deo vegredientur
pauaricatores reputati i. legem transgrediantes reputati omnes sed qm
no ab dicti est lex solucio dicit glo
ordi et si ab dicta est lex mosayca
tm lex nature est obligit que dicit
qp tibi no vis fieri alteri no feceris
ideo dilexi qp dilecto testimonium
a pauaricatione liberat Confige i.
mortifica tuo timore carnes meas
i. cupiscencias carnales a iudiciis
i. a mandatis legis timui ita qp sit
sensus di m. castum timorem quo con
fingitur carnalia vicia ita qp peccan
cum timor seruilis me pduxit quo
timore seruili a iudiciis tuis timui
s. penam Feci iudicium pulpo pre
parat adventum xpi mundum qp
tempus est supbos deprimi et qp
tuo vigilandum est et sapiencia age
dum qm fidei aduersarios ideo hunc
octonarium ppomit huius Ain que inter
pretat oculus qp vt dicit glo ordinis
oculus est origo vel q. quidam fons
pcti vel iusticie Si cum videns mu
lieris pulcritudinem laudasti aurifi
cis opus oculus tuus fuit fons iu
sticie Si aute aspiciens ad vias puppilli
vel vincis qsitum sed ab illo aurifice

filiabus accusus in possessione indefen
sum in pbus inuundi oculus tuus fun
tons et origo pti Vnde dicit fici ppe
spu ppheticu pindens iudiciu dei iq
mpes no pt bona fieri q scia dicit
feci iudiciu s. iustiu et iusticia i. opus
iusticie sup odnt Non tradas me
s. illis qui m ppter hoc aduersant
Suscipe seruu tuu s. que illi s. impii
impellunt in malu qo calumniant
me s. demones q de demone dicit
ipse est rex sup oes filios superbie
Oculi mei defecerunt in salutare tuu
i. in xpm et dicit q oculi defece
runt q ut ure humana q plendi
no possit xpi mysteria et inclaqi
i. in verbu euangelii q est claqu
psce iusticie et transcendit utu
te naturalis intelligencie Fac cu
seruo tuo s. supplicando p gratiam
q deficit p naturam iustificacioes
tuas s. ut possi eas intelligere
et ope adimplere tua mandata
et testimonia q no possi n intel
ligi eas et ideo subdit Da mihi
intellectu q sup dicit q dulcor
ad uberiore perit et ideo da q
modo est tempus faciendi s. o die
q d. no differas dare q dissipa
uerunt s. impii transgredien
do legem tuam et ne ego transgre
dior ideo dilexi sup aurum et to
pazion topazius est lapis multu
pciosus in colore aureo q similis
et dicit glo ordi si gra fecit
ut exdilcoe inplenti mandata

que timore no poterant inplere
dilexi sup aurum dicit glo ordinat
olim ppter terrenu mercede cona
bantur facere mandata nec tm
faciebant q no amabant sed q
sup aurum et topazion omnis terre
na merces vilis est propterea ad
omnia mandata seruanda inclinat
vnde sequit omne vtum q hoc co
sequens est illi pmittit q si qs no
dicit omne vtum iniqua non di
rigit ad omnia mandatorum obseruan
cia sequitur Litera

Mem psalmus dauid

Mirabilia testimonia tua dne
Iniqte ita pte q dolet hiis q a via
veritatis erraverunt deplorans
q no est a iudeis lex custodita vnde
q grue hinc ppnit lua Phe q
interpretat eructuit vnde et eructa
tes reducent ppnit quom ipe seru
tatur legem et qua le intellectum
ht inea et q interpretat phe eructa
nt ideo huic lue lacrimali mia sub
iecta est s. aspice in me et miserere
mei vedime me a calumniis hom
sic et in tranis se huic lue lacrima
lerice amittit Expandit syon
manus suas no est qui q solet cam
vnde dicit Mirabilia s. suu testimo
s. in abraham et in aliis sctis prib
ideo servatur s. in septuaris scis
ipsa testimo describentib et q
vna septua aperit viam ad aliam
intelligendam ideo subdit De

eloquio sermonum vel et pt sic intelligi
p glom ovidius ¶ verbum s. quod ad
contenta in veteri lege ¶ sed declinato
sermonum tuorum i. nova lege s. evan
gelii declinare veteris legis figuras
illustrat s. quilibet est scrutatus et
intellectu dne prudis i humilibus unde
¶ ps. ¶ Confiteor tibi dne pr celi
et terre qp abscondisti hec a sapienti
bus et prudentibus et revelasti ea parvulis
et qp ad intelligendum sermones dei veli
quit domus grie ideo subdit ¶ de meum
s. anime spiri s. pecunido quaerendo pul
chrido et retrogradi spm s. intelligere
qui dicit desiderantibus ideo subdit
¶ unde miserere tui et ap quod sua
vius tamen studius aperit ideo sub
iungit aspice in me i. dni m spm et
mte tue domo nos exemes meritis p
iudicium i p iudicium qp glorificasti sicut
in eos qui diligunt nomen tuum ¶ vestigia
meos dirige i. verificari p eloquium
tuum i p mandatum tuum ¶ et ne dicet
dicit glo ovidi ¶ cavebit enim gradien
te tamquam dicit esse ideo dicit exclu
dat omnis iniquitatem s. ne dicet mei
ore iniquitatem ¶ redime me a calum
nis hominum p glom est gratiam
tamquam aqua parit se redimi ut
custodiam ¶ in eam appunt calump
niis et vincunt non servant man
data fidem tuam i. spiritale legis in
telligentiam da vii moyses volumen
posuit sup faciem qp iudei propter velum
spiritale intelligentiam non habent
sed impassions xpi velum scissum est

qp mysteria in lege velata et facta
manifesta ¶ et doce me s. ut faciam
eas ¶ exit aquarum i. ego copiose
deflem sic qp oculi mei deduxerunt
s. excoprit lacrimarum exit i. fluxe
rus aquarum qp s. indei non custodie
runt legem tuam s. multa mysteria
continent que ipi capere non valebant
in xpi adventu ¶ iustus es dne
in hac ps. pte iudicium dei laudat et
eloquia ignota revelantur parens
intellectum unde vivat et se glorie
hunc octonarium ogte pnuntiat lra
inde que interpretat osolicio unde
dicit iustus iti loquit in persona
iustificari gratiam supplicando de
ra prohuentis qui tedio non vincit
nec labore lassat ¶ sed in principio
sui sermonis sui est accusitor dicens
iusti es dne et rectum iudicium tuum
hoc sequit exemplo qp pnuntiat unde
sup psalmo 18 dicit fiunt iudicia
dei vera ¶ mandasti iustitiam i. lege
veram tuam iustitiam continentem et te
stimonia que sunt idem qp ipsa lex
ut patet extinctaque prius que sic
habet scripsisti iustitiam testimonia
tui et veritatem tuam i. veritatem
tue legis nimis sup custodiri
¶ tabescere me fecit unde qp veri
zelatores legis videntes legem
transgredi abintellectu arrendunt
ideo dicit iste ¶ tabescere i. languere
me fecit zelus meus zelus non huius
sed amoris s. ipsa civitas et subdit
eam qui obliti sunt i. transgressi sunt

mandata tua ignitum q.d. ideo zelus
est m̃ q̃ ignitum s. est eloquium tuum
vehementer i. valde unde hoc
ignito eloquio ardebant discipuli
cordis qui dicebant nonne cor no
strum ardens erat in nobis dum loq
ret̃ in via Et servus tuus s. eloquii
adolescentulus sum ego i. nonus ppls
s. de quercus gentib̃ ad fidem et legem
evangelii Et contempt̃ s. a superbis
iudeis qui veteri glam̃ iustificationes
tuas dicit glo. ordi iste minor ppls
non est oblit̃ iustificationes dei Cum
inimici seq̃ maiores hui̇ seli sunt
oblivi iustitiam q.d. merito non sum
oblit̃ q̃ iustitiam que est p fidem
ducit ad eternam beatitudinem Et lex
tua veritas q̃ fidei non sub est tem
tribulacio i. pena lege veni pass̃
tribulationes et angustias Equi
tas. ideo in tribulacionib̃ et angu
stiis que temptatio sunt non sum ob
litus q̃ equitas testimonia Da
mihi intellectum s. ad agendum equitate
que est in tuis testimoniis et vita
s. vita gratie ipsi et vita glie in futuro

Psalmus David Clamavi

Clamavi in toto corde exaudi
me domine ig̃ pte iustificationes de se
p̃mittit exquirere tuae q̃ opus est
migitur deum invocare ideo huic
octonario ponit̃ litt̃ cophi que
interpret̃ aspice unde dicit Cla
mavi i. affectu et intellectu q̃ si so
lo intellectu vel sola voce sed affectu
clamant in medio soli corde clamant

exaudi me domine s. in clamore omnis
nec iustificationes tuas requiram
s. faciendas non solum sciendas Clama
vi repetitio prioris sunt ut custodiam
s. que aliis custodire non possem nisi
clamavi et tu me saluum fac eves
pueri in maturitate i. maturo tem
pe ita q̃ i maturitate sit una deo
q. est sensus cum in maturitate pve
neni et clamavi s. ad te domine pueri
horum opportuna humanis actionib̃
et p hoc ostendit̃ orandi affectus et
nec credit̃ q̃ in opportunitate sit
expulsione subdit Et in verba tua
sup speravi circumcisionem in spe ad
uersis pueneruntt̃ oculi mei
optavi q̃ sunt luce surgit ad bn̄ op
andum et ad q̃ agendum vigilaverunt
subdit ut meditarer voce mea in
q.d. q̃ ita studiose ad te vigilo
ideo voce mea audi p̃ misericordiam tuam
congruus est hic ordo q̃ p̃mittit̃
mihi et sequit̃ iudicium prius enim
deus p̃ misam auferat penam a reis
p̃ iudicium dabit vindictam et necesse
est q̃ unite sint Cum approp̃quaverunt
in p̃sequentes me inique ale
ge iude s. que p̃hibent p̃sequi
innocentes prope esto dne q.d.
q̃ isti p̃sequentes approp̃quaverunt
ideo dne pte es tu aliqui libri
habent pte esto et est q. calde sunt et
omnes vie tue veritas i. iustitia
q.d. sed me liberes sed me p̃sequi
p̃mittas semp̃ unde facis q̃ deus

in eo suo vero iudicio ¶ innocentes
iuste punitur tribulari ad augmen
tum sui meriti ¶ licio loquit ipso
celie et est sensus ¶ licio cognovi
i. abiicio generis humani et stric
iudicibus et glom ordinem i. in
ventis de testimoniis quibus punisti
merede eterna filiis et meruntur
gratia adesse eorum et seruntur
recipient punita eterna ¶ Vide hu
miliatem inhac 2a pte petit vini
ficari et mandata dei dilexit et ab
eis non declinauit et longo tempore
est amatis qui sic non egerunt et
et nemo viuificat nisi humilitas
te que est caput omnium virtutum
ideo huic octonario ponit hua
res que interpretat caput vel prima
tus unde dicit ¶ Vide humilitatem
i. placeat tibi humilitas mea et
eripe me et. d. ¶ Qui humiliat se
exaltabit ¶ iudica iudicium meum
i. cum mea s. qui habeo et diabo
lus carnem et mundum que me per
sequunt ¶ et redime me s. a persecu
cionibus multum propter eloquium vere
cundie hoc dicit vt qui diffidit
demeritis propter verbum spes cle
mencie ¶ Longe a peccatoribus hoc dicit
psalm. de iudeis perfidis qui salutem
repulerunt et latronem elegerunt et
in hoc omnes perfidos tenet et cum
subiungit ¶ ma iustificationes s. me
dicere et opere ¶ Dic tue dic et. d. et
si longe est a peccatoribus salus nemo
tamen desperet et o dic mihi tue sup
sunt multe ¶ sedum iudicium tuum de
futuro iudicio hoc dicit et scit et iudi
cium dei non erit sine misa sup eum qui fe
cit misam vel de iudicio patris quom
patrem penitentibus peccatis ideo dicit
viuificat ¶ Qui multi qui persequunt
sed et ego a testimoniis tuis s. iudices
sua tui auxilio ¶ Vidi prevaricantes i. lege
tuis iudicantes illa tua lex vidi non sar
cuimus pacem et est idem ¶ et tabescebat
i. nimio dolore pacebat s. ex amore
tuorum eloquiorum et hoc est et sequit
¶ Quia eloquia tua sed ego alacris dilec
tans ¶ Vide quom i. placeat tibi ¶ in
mandata tua in misa tua s. non pro mea
merita in quibus non confido ¶ ad in tua
misa et et diligentibus mandata tua sep
tuis legis et propheta promissa est misa
ideo subdit principium verborum et. d. vere
sic facies in sicut promisisti ¶ ma pri
cipia i. a principio verborum tuorum
semper vera dixisti ¶ in eternum i. immo
biliter durabunt omnia iudicia et
extremum iustum iudicium et sed et
et. d. s. ibunt hii in supplicium eternum i
in mutabile manebit

Psalmus David principe

Principes persecuti sunt me
pilate 21 pte dicit se liberatum a per
secucionibus et timuit verbum do et et
persecucionibus vulnera peccatorum curantur
ideo huic octonario ponit hua spi
et interpretat sup vulnera ¶ Unde dicit
principes tenebrarum persecuti sunt
me gratis et suis persecucionibus me
vincere non potuerunt vel gratis i.
sine et et a verbis tuis quibus dixisti
Polita timere eos qui occidunt

corpus Laborabor s. que in tribulacione seruari laborabor dico sicut qui inuenit spolia s. cum gaudium sic dupliciter s. de obtentu victorie et p de multitudine Iniquitates odio habui et anarbis tuis iniquitates plebemus formidauit cor meum lege tuam tua. et ideo cum iugiter meditando et operando seruam Septies in die s. semp in pnti vita et numerus iste universum indicat et a diebus omnia tempora agent et sic est sensus Septies in die i. septem diuersa tempe sup iudicia i. sup flagella tue iustitie quibus corrigis et emendas filios quos recipis Pax multa sc. i. furo ore diligentibus vel e in pnti s. in mente et si no in corpe et offensas pellit omnis tribulacione Et non est illis scandalum et occasio cadendi in peccm Expectabam s. xpm aduentum in orante et mandata sc. p que habeo saluare Custodiuit sc. meditando et ope et dilexi ea et plus est quam custodire i. valde dilexi Seruauit seruauit reperiens priores cedenocionis affectu Iuxta omnes vie i. dicta facta cogitata mea pre sentia spectui tuo et ora iudicet apta sint oculis eius Appropinquet deprecio. Iste xxiii pte et vltia hui psalmi ppha xpo appropinquans cu appropinquare desiderans post ut veniat et ouc pdicam requirit et et xpc veniens omnia assumpsit ideo hunc octonario ppnit hic thau que interpretatur assumptus vnde dicit appropinquet s. psalmum ex audiorum iuxta eloquium i. promissum tuum da m intellectum s. vt sapiam vel tuum eloquium dicit glo ordi Iuxta eloquium dei pete vt sapiat ne p humana pdencia euanescat Intret gratiam poede et promisit appropinquet hic addit sit intret et plus est et est deprecatio hic adhibendis bonis postulacio vero deremouendis malis ideo dicit p eloquium tuum eripe me Cruciabor s. de pleno desiderio ymnum i. laudem cu docueris me aliter enim non cruciabunt n ipse docet pnu crabit lingua mea s. ex auditione docendo p ymnum et omnia mandata i. equitate plena fiat manus tua i. auxilium tuum fiat sup me vt saluet me et mandata tua elegi s. p omnibus aliis elegibilibus Concupiui salutare tuum i. xpm qui est tuum saluatur Quia lex in qua sc. xpc p missus est leis pribus Viuet anima mea s. in futuro vbi erit vita sn morte et laudabit s. in futuro pfecte Et iudicia tua s. quibus iudicabit in futuro qui dicet venite benedicti adiuuabunt me Erraui sicut ouis ecce hic nouissime apt que pona p totu psalmum lo quit s. gmatis iustus Vnde dicit Erraui s. amore adiuuetur xpi sicut ouis que pit ecce p pecio euan

gelica vbi dr. q pastor relictis 99. oubs
indeserto iuit querere ouē pdita ¶ re
lenuit tuū ſ. o xpe pastor bone q in
firmus hō nō pt querere q mūdam
tua ſ. p oue fui redempt ab errore
in quo pii vii Ezechiel 34. Dicit ipse
xpi ¶ Ecce ego ipe requiram oues meas
et visitabo illas sicut pastor visitat gregē
suū et ita q pierit requiratur seq lrā

Psalmus centesimus vicesimus vi

Ad dominum cum tribularer
psalm iii. cuius talis est tytulus
canticū graduū et ofilis talis est in
aliis 14 psalmis pxime sequtibus et dicitur
ita 15 psalmi canticā graduū ei ad lectū
eo q in ascensu templi erant 15 gradus
contribat ascendentibus et leuitis ſ. psal
pmi in p gradu 24 in secū et sic deinc
cape et q in 15° gradu fuit ī gressus
in templū ideo dr in 15 psalmo Ecce
nūc benedicite dō cui statis in domo dī
et q illud templū salomonis erat fi
gura templi celestis ideo sicut in eo
xv de gradibus erat ascensus ita gra
dus in hiis 15 psalmis descriptis ad de
sc templū veri salomonis sit ascensus
q indeuti sūt ex a° vio et octauario est
q potest 4m vero ad ueri testamentum
octauari ad nouū testamentū primer
pūes vero veteris testamenti 4nam
pseuerabant seu pseuerabant observa
bant enī 4° die ſ. sabbati 4° septima
nā 4° mensam 4° annū pūes vero noui
testamenti octauario seruiunt q ser
uiunt octauā die que dicit die octauus

mortuorū resurrectionis exspectant
et sic pseuerantur et octauarū duo
testamenta sig ficant exquibus ad nuctis
resultant 15 ad designandū q in
hiis 15 gradibus duorū testamentorū
doctrini copiosa gratiae et sic est sens
tyti scilicet psalmi ipse est canticū
graduū i mentis exultacio de scan
su spūli cui gradus sūt hii desupi
gradū delin exponit hūc psalmum
sic q sit plibertacōe oio ppli ifidi a
captiuitate babilonis et ad hoc
hīa potest faciliū aquilibet applicari
ita q tūc est sensus 2° versus qui
videt magis difficilis scilicet o ba
bilonij q dr tibi aut q apponat
tibi ſ. pena adlingua dolosam q
humiliati dr ppli ifidi et vindet eū
subdit sagitte tue ſ. dei dabunt
et cū carbonibus i. cū igne faciens de
solacione et hoc fem erat qui cyri
et dari destruxerūt babilonē iuxta
prophetia que hab vsu 15 et aliū
possūt ſ hoc faciliū intelligi ad gra
dū exponit hūc psalmū sicut
et sequtes de ascensu spūli quo ascē
dim impūri progredientes et proficientes
Duas sūt pres et ſ hoc diuiditurū
indūte pres primo ostendere cupiēs
q multos inuenit obsistentes alig
uis conti parit laborari ¶ de per
mixtione malorū queruntur ibi heu
mihi iuxta enī volens exire domibus
seli quibus pmanent de se clamasse ad
dominū sic cū tribularer sc. pcis
et hymnis seculi malis clamatui ad dn

morū

ſue me liberauit Et exaudiuit ſcilicet
de me ad gradus ascendendi dum de
ouat et linguas derualencium dum
dicit liberam ſcz que iniqua iudicant
et a lingua dolosa i fraudulenta ſcz
ſpe gladiandi plus nocet Vnde labia
iniqua et lingua dolosa primo homo
accidit labia iniqua fuerunt et dicent
comede linguam dolosam et pmodum
gladii locum est nequam moriemur
ſed carnis ſicut di gen 2° Quid det
tibi ſcilicet quo te muniat vt linguam dolo
ſam et iniqua labia vincas Vel et
det tibi aliquid i. et linguam dolosam
ad nidet Sagitte potentis ſupplicium
et apponent Sagitte acute
ſunt verba dei quibus cor ſagitat et
vulnerat amore quo vincunt La
bia iniqua Carbones desolatorie
ſunt bona exempla quia ſuperficiem ho
nestate quibus homo accendit ad bi
ascendum et ad linguam dolosa resistit
dum alia lita ſit cum carbonibus desola
torius i. vastatoris vel destructoris
ſpiritibus vim destruendi ſcz linguam
dolosam et est idem cum priori ſcilicet
in Vbi demorabitur et pmixtionem ma
lorum quaerit q. d. accipiam ſagitta
et carbones ſed adhuc mecum
habitat ſebulcrum et adhuc in tem
malos ſit et ideo heu mihi i. vae mihi q. d.
adhuc doleo adhuc et incolatus
meus i. peregrinatio mea ſcilicet huius vite
prolongatus est Dicit glo ordinaria
Et ſi breue ſit tempus huius vite
cum nimio desiderio videt habita

tio et ce. i. cum malis qui ſignificat per cedar
vn cedar fr glom ordinem fuit filius
ymaelis vnde ſaracenis et pecuro
rum ecclie descendunt et cum gente
dicuntur agarenis et de agar descen
derunt ſed hoc nomen ſibi aſſumunt libera
et dignioribus ſibi vendiderunt et est ſenſus
habitauit cum illis qui habitant cedar
i. interiora malorum et pecuorum vulgum
incola i. valde peregrina fuit ſcilicet
habitantes in tabernaculis Cum his
qui oderunt i. oderunt vnitatem
ſancte ecclie eram pacificus ſcz non
reddendo malum pro malo Cum loquebar
illis ſcz verba pacis impugnabant me gratis i. ſine causa et culpa
mea ſcz ex eorum obstinata malicia

Le pſalm centesim vicesim

Leuauit oculos meos in montes

pſalm 129 cuius talis est titulus
canticum graduum vt ſupra intelligitur
i. canticum ascensionum ascendere
autem in deum est proficere Vnde qui
ſupra ſtabit in tempore malorum insidi
ae hic ge eos orat nunquam dormit
ſed pro pro oculos ad deum leuando
orat ie q. orantur se obtinuisse de
ſcribit ibi dominus custodiat Cum
primum ſic dicit qui ſupra in chimarum
commutauit tam respiranda oculos
ad intercessores ſcilicet dicens
Leuauit oculos meos ſcilicet interiores
per deuotam orationem in montes ſpirituales
ſcilicet ad quos nobis aperta ſunt ſcripturae Vnde i. quibus ſanctis mentibus

venit auxilium m̄ sed ne videat pna
pale auxilium ascēs requirere subd
auxilium meum ipi sci sunt ministri
deus est auctor auxilii et ois bō
non det glo ordi Lect iste de illi
mirabilio sibi ipi loquit q d. quia
auxilium est a dno vt ego sum sic in
gradibus ascensionis Non det s. dō in co
motionē pedē tuū ino pmittat tuum
flecti in malū Neq dormiet loquit
de deo modo humano sicut qi bellus
vigil vel custos dormitat tue fuerit
vel alia damnum pacier ita dō di
dormire qi pmittit nos a cers. pugni
infide Ecce nō dormitabit sz ipe
dō qui vigilat sup ulr i sup ecclia
sua vñ dr ad ieremiā Cui tu vides
ieremie et ait virga vigilantē ego
video q vigilo ego sup ppli mum
dicit dō sed ne putes hoc de aliquo
homine custodiente accipi subdit
dō custodit Lo pavs vbi q o vnum
affirmat ondens vtrū auxilio pm
tercessionē monetū sanctū imperatri
qi quis quereret quis est ille custos
qui nō dormitabit subdit dō custodit
sup manū dexteram dicit glo ordi
dexteram dei et eternam felicitatis
mistica vero templis et est sensus
dō custodit te et est presentia tua
sup manū dexteram i. sup felicitatem
eternā et futurā p diem sol nō ure
te i. sic custodit q in die prosperitatis
nō ure te sol delectamis et superbie
neq luna pnocte i. in adversis
nō fatigabit dō custodit te ab omi
malo ecce breuibus verbis auxilium
delebit custodiat animā et si corpus nō
semp custodit q occidat q martires
occidi possunt sed flecti nesciunt dō
custodiat introitū tuū i bonis iniciis
bonos exitus adiungit Cuius est introi
tus et quis est exitus nisi Ender glo
qn temptatum intratum fornicet vt
ybam sed qn temptationē vincemus
tūc eximus Ex hoc nūc et vsq in
sclm i. extēpe huius vite vsq ad statum
vite eterne Augu deinde exponit
hunc psalmū de statu ppli redeuntis
a captiuitate babilonis de qua hec
ait dre p et ad hoc lra posset fieri
litera applicari sequit lra iii

Iii psalmus cantici graduum

Letatus sum in his q dicta
psalmus 121 cuius idem est titulus can
tici graduum gradus ait magnitudo
studiū q hic nisi o q se et alios
videt in ecclia piti pura mente
fervente vnde respirat ad ecclie
ierlm ad qua duabus aliis dilectionis
dei et proximi sublatis ad mov ant
quitatis sic vicinie nō pt mam
si tamen est animam adcupiscē
cum tamen inclinamur si celestis
adcelatia sublevat et sic in tanto
huius psalmi est monere ad desiderium
future pcie dans hic pres primo
gradus se admonitū de transitu in
celestē domū dō Lo ascensuros
optat habundantiam pacis ibi Po
stere que ad pace Circa primū sic
dicit letatus sū s. a spū sō et a scis
ppli et a pli que sunt illa dē sb
dit in domū dō ibimus s. post hāc

vitam. Stantes erant pedes nri pe
des i affectus nri erant stantes in
atriis tuis. In atriis celestis ierlm pe
dibus stamus cui p seculum in hac peg-
rinatione digne militamus iam licet q
corpe sumus in atriis affectu tn in
celis. Sed cum ierlm nō illius qui oc
cidit ppheas sed illius ierlm que edifi
cata est ex viuis lapidibus. Vt ciuitas i
adfirmatio unitate ciuitatis cui participa
cio i. que est participans pcetue
stabilitatis in idipsum cui est q semper
eodem m̄ et stabile est. Sed unde scis
q ibunt subdit illuc enim tribus ascen
dunt omnes sed tribus dō testimonium
israel i. qui se testantur israel ppheta op
et quare ascenderunt subdit ad confite
dum i. laudandum nomen dō et vere
ibunt. Quia illic sederunt sedes i. se
debunt sedes i. soli qui sunt sedes di
iudicio sedes sup domum dauid
i. iudices s. soli sup 12 tribus israel que
hic exponunt p domum dauid que
fuit indignior tribus s. iude. Rogate
de ierlm pax vbi illic iterum oratur
pace et querit se a iudices dicit
Rogate i. qui sunt in ierlm quia
sancta ciuitas qui habitabunt in medio
et habundancia sint diligentibus
te s. o ierlm fiat pax s. nobis hic
adhuc mihi in virtute tua i in
caritate et habundancia pacis
sint in turribus tuis i. in mno
nibus celie predicatis qui sunt quasi
turres celie propter fides s. qui
sunt de celo loquebar i. predicabam
pacem s. aliis de te i. ut multipli
cetur numerus fidelium et proximorum pro
ter domum dō q. d. nō propter me sed pro
ecclesiam propter peregrinos ut illi ascen
derunt. Qui habitat bona tibi i. predi
cantibus bona dere. Magistri deinde expo
nit hunc psalmum ad litteram q sit ex
ultatio ipsi dauid de hoc q nathan
ppheta sibi dixit defuncto templo p
salomonem edificato ut habetur 2 reg 7
et primo paralipomenon 17. et adhoc ut
lita facilitatem applicari seq lita

Psalmus centesimus vicesimus secundus

Ad te leuaui oculos meos qui
habitas in celis. Iste psalmus 122 cum tribus
constitutus gradibus est. Ter
quisque singulis ostenditur de dno
plumere donec misereatur exaudit
Iste ipse primus est vox tribulati
tonis ad dominum respicientem in
petitione misericordie et in sublimitate ibi misere
Quia primus sic dicit ad te leuaui
dicit glo audi attende gratiam illo
deuotis qui cum sup admonetur nuc
adipsum deum q manus est oculos le
uat. Qui habitas i celis s. p glie re
fulgentia vel in celis i. in mentis par
tibus et quom leuauerit subdit
dicens. Ecce sicut oculi seruorum
s. respicientium gratiam dō. Sicut oculi
ancille illa silicuda in manibus i. in
potestate dne sue ita oculi nri ad
libertatem nos a malis soli unde subdit
misereare. Ipse primus vbi petit misericordiam
et in sublimitate dicens. Dne miserere
ideo geminatur misereare q. corpus
pannis anima alapbris laborat
Nō multum replera est q. d. ideo

nobis est vt misericordia que multum repleti sumus despectione i. habundantia passiones in quibus despecti sumus et repetendo idem subdit Anima multum repleta est anima mea scilicet despectione et gravitate passionis in sinuet denique aquibus et qui despicientes subdit dicens Habundanti scilicet superbis superbis nos despicientes igitur deinde exponit sic ordo plibe vicode ipsecutede que fuit tempore eh habeovid et patter sequitur lit

Psalm centesimus viccesimus tertius

Nisi quia dominus erat in nobis

psalm 123 cum talis et tyrulus cantico gradum et aliqui addit David ex hoc apparet auctor quis gradus est vt liberetur a laqueis non sibi sed deo gratias tribuunt Duas hic prae primo sci memores quam cum eum soli dominum adhibunt 2o gratiae agunt ibi benedicens deo Circa primum ingressum sancti sic dicit ipsa Nisi quia dominus iam sacrum hoc dicunt videntes quam passi sunt Dicit nisi i. quilibet fidelis viv dinde in vides in qua Aperitio est desiderio et affectu Cum exurgerent s. persecutiones plecuciones sevientes in nos i. ipsi nos fovere vinos i. sine resistencia vincissent nos Cum non sevire s. nos placiciem forsitan i. ipse iniquus exterminasset nos Tempestate i. impetu plecuciones nos vincimus quia dominus erat in nobis forsitan perimisset i. fovere s. tribulacio vel plecucio fuisset intollerabilis addit vicissim cum Benedicit dominum pro vbi ipsum liberatorem gratias agit

dicens benedictus s. qui nos permisit nos capi dentibus anima nostra liberata est dum sidiis dolosis inimicorum nos capere volencium Laqueus contritus est i. rumpitur et nos liberati sumus Adiutorium meum est quod nullus prevalet qui fecit celum et terram i. celestia et terrena Igitur deinde exponit quia sit gratium ideo ipsi David pliberacione philistaeis dat hic 2o regum 5 et id hoc lita pe facilis applicari vt pax

Psalm centesimus viccesimus quartus

Qui confidunt in domino sicut

psalm 124 cum talis et tyrulo cantico gradus et fiducia fidelis xpiani solidissima monte comparata quia hic in dio ne inimicis prosperes et felices in hoc seculo et sic intendo ipse in hoc psalmo est monere nos confidere in dio Duas hic prae in prima ostendit non moveri eum qui confidentiam in deum ponit In 2o pente vt bonis prosperitas venit malis vero vindicta ibi Iure sic dicit Quantum ad primum ostendens confidentes in dio non possunt moveri sic dicit Qui confidunt primo dicit qui confidunt plaki et subiungit singulariter non commouebitur quia vincere huius ipsi quia et multi sunt et vnus sunt Sicut mons sion i. illi montes sunt quabiles s. in stabilitate et stabilitate Qui habitant in ierusalem i. in sancta ecclesia pacem de signum et certum huius stabilitatis adhibet subdit dicens Montes i. sci angeli ipsi et apli s. sunt in circuitu eius s. iersalem seu ecclie Ad ne in

mentib⁹ sue iaminceis addit q mi
nus est et dō inceuentu in pnti ocl
asia et impiū Aria nō relinquit
i. pmittit virgam i. poēm potestatis
sup sortē iustorū i. sup iustos sorte
electos vel in sorte dni vocatos q
dō semp facit cū temptatōe pcēt
et nō pmittit suos temptari vltra d
q possūt Vt nō extendant s. vnci
agrum temptatōe Bn fac dne 2
pnes vbi pōt p sanctitate bonis
et ppter vindicta malis dicens
O dne bnfac bonis s. in qs et rēs
conde s. oferendo eis bona grie in
pnti et in futuro bona glorie deinde
addit ppter ppter secta depauī et vin
dicta malorū dicens Declinantes
autē s. a via recta in obligationes
sc. culpe et pene adducet dō s. in
penā cū operantib⁹ iniquitatē occ
pria sua pena qui iusta sūmi pn
cipis declinant et qui iniquitatem
operant pax sup israel vno verbo cū
bona d. cū noē pacis q pax pertin
et hereditate nostra vtrq vnum
q tollit pcēm et donat pacem
Magister nicolaus delira coordinat

Tu psal. centesimus vicesimus quintus

Nconuertendo dominus capti
psalmus 126 cui est talis titulus
canticū graduū a gradus est
studiū pliberatōe spūali a captiui
tate babilonie Et loquit certitudi
nalie in persona eorū qui sūt redep
ti sanguine xpi Dicit igit pres in
primis magnitudine sua cū magnitudine
gaudii describit in 2 quaestionem
a captivitate que adhuc futura erat
pcerit ibi Conuertere dne in persona
redemptoris q. a captivitate redime
et sic dicit Inconuertendo s. cū dō
conuertisset a captivitate sion i sui
ppli p sion designati liberando cū
a captivitate facti sumus sicut nō
potuit expimendū hac similitudine
sed referre ad ipsam i tūc sumus
omnes consolati Tūc repletū est
p hoc describit gaudii magnitudine
et pax de se Tunc dicent inter
gentes s. ant fiet hac questio dicet
inter gentes q nō omnes sed aliq
inter omnes credent Significat
ur s. cos tam misericorditer et
mirabiliter liberando s. p unigeniti
sui incarnationē passionem et
mortē et tūc redemptionem
subdit Magnificauit dō facere
nobiscū q. d verū est q gentes
dicunt de nobis fēt sumus letantes
s. que prius sup flumina babilonis
sedimus et flevimus Conuertere
2 pte vbi hanc questionem
a captivitate petit dicens O dne
quarte vel quaerere 2m alia bnfi
et sic est sensus Magnificatum sūt
nobiscū s. quarte nostra captiui
tate Ed si hem quarta tūc est
sensus O dne quarte s. pliberatio
ne captivitate nostra sicut tor
rens in austro sup conuertitur
q ventus australis qui celidus est
dissoluit congelata et fiat tor

rantes vocantur fluvie facit ita alib
penit q gra diuina effluat in ppl a
caprinitate inducto Qui seminant
cum ipse fructus redemptoris ob illa
caprinitate q qui seminat i qui
bu opatur in hac vita lacrimis plena
in exultacione metent s fructu eterne
beatitudinis Vnde q bti qui
lugent Euntes s in peg'nacione prime
vite ibant s pfectu melioris vite
de virtute in virtute profiscentes Et
flebant aduersa hujus seli hoc
est lacrimis tollerabant Mittentes
semina sua s opa bonorum Venien
tes autem venient ad futurum iudi
cium venient cum exultacione i cum
gaudio portantes manipulos i acu
mulacione bonorum opum p quibus
habebunt eternum gaudium Magn
dehinc exponit ad vnum de illa ca
pti liberacione que spiritualiter figuratur
Psalm cantici vicesimi septimi Nisi
dominus edificauerit do
psalm 126 cuius talis est titulus
canticum graduum salomonis Sed
est de edificacione et pfectu ecclie p
ueru salomonem s xpm factum Et do
cet quomodo ascendentes se hue
debeant vt discant q edificacio
et custodia domus nostri in deo est
Duas igit partes in prima ondit edi
ficacionem domus dei in 2a ondit
que sit hereditas et quomodo col
lecta sit ibi Ecce hereditas prima
dicit sic Nisi dominus i in xpo
edificauerit s p gratiam in vanum laborant
qui omnes pdicatores et doctores eccle
aplm nec qui plantat est aliq nec q
rigat sed qui incrementum dat deus
post q dixit de edificacione templi
subdit q. sile de custodia dicens Nisi
dominus quantum dom et ciuitas sint diuersa
vna tm est ecclia quam vtrumq istorum
p anechasim sigt dicit aliqui velint
exaltari sine humiliacione cuerstis
est adeos Vanum est vobis ante lucem sur
i ante q lux surgat Xpc est qui illu
minat omnem hominem venientem in
hunc mundum Sed simpliciter sequitur post
sessionem i humiliacionem et hoc est q
sequitur Surgite qui manducatis
hoc addit ne de sessione honoris
intelligat sed humiliacionis Sum
ducatis panem doloris qui in hac pe
grinacione gemit qui in valle plorancio
nis de afflicione se reficit Et dicit
fuerunt in lacrime mee Cum dederit
dilectis suis somnum i morte tempo
rali s tunc cum q pmissum est s surgite
post q sederitis Et ideo post mor
tem spiritum exaltacionem Ecce he
reditas vbi dicit q sit hereditas
et quom sit collecta et subdit ecce
q filii p gratiam simple sunt hereditas
dominum quorum s filiorum merces ipsum est
fructus ventris s xpc benedictus
fructus ventris mirie virginis
quem bti videbunt indecore suo sed
vnde factum est talium hereditas filiorum
p sagittas Quia sagitte in manu
potentis sunt excusse ita filiorum

excussorum i. apli s. excussi et sic quisita est hereditas qp primi excussores fuerunt ppl'e quorum filii s. apli ad pdicandum missi sunt Beatus vir s. hic p spem et in futuro p rem qui implet ex pris s. filiis excussorum i. qui recipit p fide desiderio verbi dei et exempli ra lis no g fundet sed poci triumphabit p sibi verbi cum loquet inimicis suis i. adversariis in porta i. in loco publico et patenti quia deinde expon hic psal' de eq p salomone edificato

B psalmus centesimus vicesimus septimus

Beati omnes qui timent dominum psalm 127 cuius talis est titulus canticum graduum et patet g' gradus est ut d' qui solus edificat custodit et ex altat cuide timente de quo loquit ipse psalmus Dicit hic pres primo bona timentis enumerat 2o timentibus bene dictione optat ibi benedicat ad timore ig' dei monens sic fit bti s. timore casto filioli et qui sunt isti exponit dicens Qui ambulant in viis eius p observationem q. quedam vie veniendi ad dominum dicit glo ovid. a pluribus intelligit dicit bti omnes sed q. oes unum sunt in xpo singulariter loquitur Labores manuum tuarum qui manducabis s. in pniti Beatus es et s. e in pniti de labore et bn tibi erit s. in futuro s. de fructu Vxor tua ad tempus pt accipi de habundancia plus et pulchritudine et p sed q. hoc no g. cuenit omnibus iustis dat timentibus ideo e mistice intelligi pt sic vxor tua i. sensualitas sicut uitis habundat i. bn subdita toni filii tui i. opa pre fat sicut novelle

q. vnant oleo claritatis p incentiu mise ric. q. qui talia operant p me celesti refi cient vel q. mutat p bona allaquit de xpo sic s. o xpe vxor tua scil ecclia sponsa tua sicut vnis pte dese ecce sic benedicet homo s. sicut p missum est q.d. ideo omnes timere Benedicat tibi de p tuo vbi timentibus benedictionem optat dicens benedicat tibi s. o timens dominum ex syon s. celesti benedictione et videas bona ierusalem sed celestia omnibus diebus i. perpetue videre visione bti et videas i. fructus bonorum operum vel eos qui de tua doctrina sint genti et vt oia breviter g. splendida videas pace i. oia bona future patrie que pacis noie intelligit Concordat liba

B psalmus centesimus vicesimus octavus

Sepe expugnaverunt me a iu psalm 128 cuius talis est titulus canticum graduum deum gradus est vt qui caste timet p eo omnia pacie tur fertur q. nuc expedit ecclie in tempo pnitis vite Dicit hic pres primo idem solandum in firmitates ostendit que passus fuit de deo p eos fecit ait ibi Dominus primo ergo in persona ecclie queritur infirmorum Bu sic dicit sepe q.d. o filii no pturbemini s. p secutiones patiemini q. sepe expugnaverunt dicit nuc i. scil ecclia s. vt alii instruant et vt multiplicet p secutione se sustinuisse insinuat dum ve perit dicens sepe expugnaverunt s. a primo tempore enatis s. a tempore abel iusti Tamen no potuerunt s. nocere vel prevalere Super dorsum meum i. in mei innocencia dereliquerunt in plon

sanctificauerunt i. multiplicauerunt iniqui
tates suas q. d. nō minuerūt iustitiam
meam dō/ iustus 2o pars hic agit
de republicoē p̄sequēdo dicens dō/ q. d.
hoc nō sāp euit ¶ sed iustus dō/ ci
det cervices i. colla peccatū eos per
penā grauiorē humiliando confundā
tur et quertantur i. in furuū iudicio
hoc euit omnes qui oderunt syon i.
ecclām fiant sicut fenū glō
ordi fenū tectorū q̄ant mali q̄
in culmine supbie nascuntur vbi non
solide stant recte sicut fenū in tecto
q̄ prius q̄ euellat exaruit q̄ vnui
quisq; nō dimidiabit dies suos
de quo i. fenō nō implebit p̄ hoc de
ligēt q̄ mali in corū malicia euanescūt
et sine fructu p̄bunt ¶ et nō dice
rūt i. ipsi sēt et ꝓpl̄e qui transibus
benedicunt benedicētes dō ne dixerunt
benedxim/ vobis in nomē dō

Psalmus vicesim/ nonus legē dū

De profundis clamauī ad te
psalm/ 129 cuius talis est titulus
canticū graduū videlicet/ graduū
p̄mālis supplicatio qui q̄ruit post
p̄missa graduū ponitur q̄ nec timet
deū nec omnia patienter ferre
dignū se penitus sentit quō dūs
habet p̄ae ipsa penitētis ad sui
p̄sona miseri et iudicis misericordiā
benedicētū vnde speratur 2o lectā con
clusione cū certitudine venie con
cludit ibi spe ¶ circa p̄mū sic
dicit de profundis scē peccātū clamaui
ad te dne deinde q̄ clamauerit
subdit dne audi deinde aliis verbis
idem exhortando repetit dicens fi
ant aures tue pare deinde de eo
quod p̄fundo clamauerit q̄rit dicēdo
si iniquitates i. ad vindicandum
eas dne quis sustinebit q. d. nullus
sustinere poterit p̄sumens ergo de
diuina mia subdit ¶ quia apud te pro
picatio est i. misericordia est ¶ et propter
legē tuā i. mīā et caritatis sustinui te i. exspectaui i. vt liberētur
¶ sustinuit anima mea i. exspectauit
propter verbū eius i. promissū i. quo
promisit veniam penitentib/ ¶ spe
rauit anima mea a custodia matuti
na i. ōi tempe sperauit anima mea
¶ speret israel 2o pars vbi sequit
lēta conclusio de certitudine venie
dicens ¶ speret israel i. ecclia in dno
¶ quia apud dō/ sup̄ est mia ¶ et ex
prosa apud q̄ maior est ei/ pietas
quā quis iniquitates ¶ et q̄ copiosa
i. p̄ xpi sanguīē et passionē ¶ quē
i. quilibet deū videndē et in vacā
tē exōrib/ iniquitatib/ ei/ i. delendo
culpā et q̄ferendo gratiā

Psalm/ centesim/ vicesim/ tricesimus

Domine non est exaltatum

psalm/ 130/ cuius talis est titulus
canticū graduū David et patet
duodecim/ graduū est huius quia
intus et extra se hī ordīt dicit
nicolā/ de hīa ad hīam q̄ sit ordo
David post p̄cm numerationis
ꝓpl̄i dei hī 2o 2o ōtū 2o et pacē
q̄ hoc hīa dele dūs hī partes

in primis se humilem describit primo suo
exemplo idem spem movet ibi et per
Circa primum sic dicit domine non est
dicit glo audi ph hoc immune gravium
i humiliatum est cor meum nec est elati sunt
oculi mei i signum superbie exterius
no ostendi q.d. humiliter intus
et exterius custodiui nec in mirabi
libus i transcendentibus sensum meum
Si no humiliter sentiebam s. de me
ipso vel de beneficiis in diuitis ideo
sed exaltaui s. per superbiam animam meam
Sicut veniet super me hec maledicto
s. sicut ablactatus super matre sua
i ita fiat verbum pene in anima
sicut supple punitur ablactatus
super matre sua i cui adhuc nocet
esset et super me vam q.d. ita peccam
ego Si no hi. speret israel vbi ex
emplo suo alios ad spem monet
dicens speret q.d. et ep ita ego
no extimeo merito sed gre dono
dei israel i sca eccla vel quilibet
fidelis speret in dno s. cuius auxi
lio humilitate custodire potuit
et hoc nunc i exemple huius vite
presentis vsq in sclm i eternitatem
vite future sequitur hui

Psalmus centesimus tricesimus primus

Memento domine dauid et
psalmus 121 cuius talis est titulus
canticum graduum hoc 12 gradu
um humilis et mansuetus sita
git de edificatione domus dei et
fuit hoc vox et ppha dauid prin
cipaliter de duobus mentionem s. de ea
edificatione templi et promissione sibi
fta de successione regni de quibus
duobus hic 2o nec a primo igitur
ponit primum 2o p. ibi iuravit do
primo iudens primo describit votum
de edificatione templi 2o fit mentio
de translatione arche ibi ecce audi
Circa primum sic dicit memento dne
dauid s. offerendo ei gratiam et glam
sine bona gre et glie et supple me
mento oia mansuetudinis eius
adiuvam multum prius et mansuetus
fuit q. bn patuit in persecutione
saulis cui a morte pepcit de man
suetudine sicut sp que dauid iura
uit i firmiter apud se statuit vt
subdit votum vouit de quo voto hic
2o nec a et p. pulpitum 12 et sub
dit describendo hoc tabernaculum
sui voti Si introiero i no introiero
q.d. p. ordinem si hoc vel
illud fecero nunq credatur mihi
decetero in tabernaculo s. adhabi
tandum quiete si ascendero q.d.
no si dedero somnum q.d. no dabo
somnum oculis meis et palpebris
requiem et requiem s. si dede
ro requie temporibus meis et talibus
priuribus cotu vel temporibus i diebus
meis no dabo requie donec inuenam
s. aptum templo edifi et hoc est
q. sequit tabernaculum dei iacob
q.d. no introibo in tabernaculum
domus mee nec ascendam lectum

nec cureu que secut facta domus in
venistis locu dni Et illud ppositu seu
voluntu David fuit deo acceptu Unde dr
p Regu 8 Et cogitasti in corde tuo edi
ficare nomi meo bne fecisti hoc ipm
mente pertractasse Verumtamen tu no edi
ficabis mihi domu sed filius tuus Ecce
audivimus eu pmo ubi describit translatio
arche et p tabulatu fuit tempe
David Illa que fuit fcta tempore
salomonis Surge dne Circa pmu
sciendu q archa testamenti pma sti
bile mansione habuit in silo ut pa
posuit 18 et ibi mansit ccc 29 annos
usq; ad illud tempus qu capta fuit
in bello a philisteis sicut p Regu
4 et hoc fuit q philisteus interfecerunt
eorum ut p Regu 4 et extunc nunqua
habuit tam stabilem mansione quo
usq; fuit posita in templo salomonis
et in terra philistinorum fuit tnsla
ta de ciuitate in ciuitate ut p Reg
4 et deinde remissa in terra israel
ut p Reg 6° et tunc fuit posita in
cariathiarim et inde translata fuit
in multiplice et tunde venit in nobe
vbi erat tempe siluis ut p Reg
21 et inde translata est seu fuit inga
baa in domu aminadab et inde in
ciuitate David ut 2 Regu 6 ego
David deorsu ipis locis no facit
mencione sed tm de silo vbi pius
erat posita et de gabaa vnde ea
recepit et de loco in quo cam po
suit Unde dicit eccce audiuimus

eam s archam fuisse positam in campis
silo et no debet intelligi debere fieri
que alio noie dr effrata ut gen 35 q
archa nunq legitur fuisse in bethleem pu
venimus eam s archam in campis silue
i in gabon que est in terra cariatiam
que ciuitas silueu interpretatur pmo
ibimus s ceu archa in tabernaculu eius
loquitur de tabernaculo q tantudem
ei ipse David in certu ut 2° Regu
6 adorabimus in loco eius s 2° circa
ppositorium q erat sup archam de
quo dr dabat vasta et q prudit ad
hoc ipsa tnslatione arche futurum
tempe salomonis s in templu ideo sub
dit Surge dne Alia pars Surge dne
i in domu assistentia edificandu vbi
decreuisti stabile et quietu mansionem
Tu et archa sic nomi eo q continebat
seu et tabulas digito dei scripta vgi
aaron et aureu vrnam manna plena
Sacerdotes tui q d sic expansi induti
ad cultu tuu specialia ornamenta in
ecia induunt mundi mundicia s impuritate
seia et sci tui sc levite exultent hoc
dicit q prudit devotu dei cultu fuit
in templo salomonis pprei David i pme
cuius ovnes et mentis non fuer
tus s a fce facte xpi tui i salomonis
qui fuit xpe seu unctus dni Et
dicunt hebrei q cu esset iam edifi
salomonis opletu et sacerdotes de
bebant transferre archam federis
in templu tunc pte templi clause
runt se ipsis et tunc levite cantabat

hic psalmus et cum venirent ad istu
ratum apud David tunc porta appa
ruit se | iuravit dominus | patre iam
de promissione filii facta de successione
regni vnde dicit | iuravit dominus i. firmi
ter statuit ipsi David veritate i ve
ram promissionem et non frustrabitur
eum s. christo promisso sed quod iuravi
vit dominus vel promisit subdit de fruc
tu ventris hec promissio facta po
nam s. et fuit impleta in salomone
qui ei in regno pacifice successit
et precipue postea in xpo fuit impleta
omnis salomon erat figura quia
ipse natus est ex semine David secun
dum carnem si custodierint i. praecepta
de coelesti et testimonia mea scz
quae ad illa mandata | hec scz testi
monia quae docebo eos primo ipsen
et postea alios et filii eorum i. semper
sedebunt i. erunt reges sup illos sicut
tu et ita fecit fuisset si poterat servasset
sed quia reges ad David descendentes
saepe transgressi fuerunt legem dui
nam ut patet ex decursu quia regum et
paralipomenon ideo ipsa successio dignitatis
regni tempore sedecim fuit translata
ut patet quia regum vlcio et non de
git dominus syon i. zilem montem quod edifi
catione templi elegit eam s. civita
tem zion in qua fuit mons syon in
habitationem sibi s. domino ut patet
ps. et verba quibus dominus elegit
sibi in persona domini dicens hec
requies mea vnde dicit dominus ps. ps.
quia sanctificatum domum hanc quam
edificasti ut ponerem nomen meum ibi insem
piternum et dicit glo. ordi. quod oportet
hoc intelligi de celesti templo quod fuit
illud materiale figuratum viduam
eius dicit glo. ordi. viduam et omnis
anima quae intelligit se distinctam
seu destitutam omni auxilio nisi tui solius
pauperes cibo i. humiles satiabo panibus
i. fructibus gratie vel et ad litteram potest
accipi de viduis et pauperibus sacer
dotes cibo i. xpo s. illud apli qui in xpo
baptizati estis xpm induistis et sacerdotes
s. levite et alii ministri domus domini
exultatione exultabit sancti in laudibus
divinis illuc i. ibi s. in templo producam
i. prolongabo cornu i. potentiam regis
ipsi David paravi lucernam i. memoriam
regni ipsi David et in illa ratione
aliorum tribuum nisi ad jeroboam dicit
de jeroboam de nepote David filio
autem eius dabo unam tribum ut maneat
lucerna David servo meo et sic
verbum dicit de omnibus regibus a
David descendentibus | inimicos eius
hoc fecit fuit tempore salomonis
et ecclesie quia se habebunt reges
idolatrie dei et observationem man
datorum tuorum semper vicerunt inimicos
super ipsum autem s. quantum ad eius
primam personam efflorebit i. fructuosa
apparebit sanctificatio mea s. qui sanc
tificatus ipsum David

Ps. Psalmus centesimus tricesimus secundus

Ecce quam bonum et quam jo
psalmus 132 cuius talis est totulus
cantici graduum ipse David ipse dus

est caritas proximi quia fiat habitare fratres
in unum. Unde est benedicere et vita unde
vir nisi tenuerit de fluvium habitaverit i. scil.
ecclesia exultans sic dicit. Ecce quam
bonum i. valde bonum et valde delectabile est habitare fratres in unum sed vnione
caritatis et quia iocundum sic psalmista
describit dicens. Sicut unguentum
in capite sed summi sacerdotis qui erat
redolens et pretiosum. Et dicit Zaby
lilon quia ista unctio fiebant et digito
ascendente in trinoto mixto unguento
qui postea transibat per palpebras ex
vestibus per et sic descendebat unguentum
usque ad barbam et ad superiorem oram
sui extremitate vestimenti et hoc
est quod dicit quod descendit in barbam
aaron. Et sicut ros hermon i. illius
montis modici de quo supra psalmo 41
ubi dicit de terra iordanis et hermon
mons a monte modico quia ros illius
montis est valde suavis et fructuosus. Qui descendit in montem syon
hoc non potest intelligi sic quod idem ros
innuat sit in monte hermon et
descendit in montem syon quia magna
est locorum montium distantia certum
quia hermon non est mons aaron quam
syon. Sed est sensus sicut ros hermon
qui i. cui similis descendit in
monte syon vel potest glossa ordinaria
exponi sic sicut unguentum i. plenitudo gratie in capite s. xpi quod
descendit in barbam aaron i. in
apostolos et primos ecclesie prelatos
quia descendit sed postea in oram i.

ecclesie i. usque ad infimos ecclesie seu
in ecclesia sicut ros pratis desce. Quia
illic i. in fratribus qui habitant in unum
mandavit i. precepit sed dare benedictionem et vitam usque in seculum
i. sine fine. Juxta illud fratribus predicatoribus
quo filii dei vocabuntur et quia magister
delira exponit de concordia
filiorum israel et patet de se.

Psalmus centesimus tertius tertius

Ecce nunc benedicite domino
psalmus 133 cuius talis est titulus
canticum graduum 133 gradus est
caritatis dei et sic intencio huius
in hoc psalmo est monere ad dilectionem dei monens et invitans
ad laudem dei unde dicit ecce de
monstrantis est signum et quibus
hanc demonstrationem fecerit
subdit nunc benedicite domino nunc i.
in tempore hoc presentis vite. Qui
statis in domo i. presentis vel qui
statis tamquam famuli in domo domini
ad vesum s. prelati sacerdotes et alii
ministri ministrantes i. vos et benedicite
qui statis in atriis i. in gressibus domus
dei nostri sancte ecclesie sicut incipientes
et firmiores in ecclesia vel ad verum
potest accipi de sacerdotibus et aliis
clericis domino ministrantibus in
domo dei et ante domum dei in nocte
tibus i. in adversis. Extollite manus
i. operationes vestras in sancta i. in ecclesia
primus ad sanctum. Et benedicite domino
s. ore et opere vel ad verum potest accipi

in noctib⁹ q̃ nõ solũ in die sacerdo
tes et ministri dõi dõ debent bẽ
dicere sed i nocte bẽdi. q. d. i oribus
bẽdicite dnõ et vt hoc possitis.
Bẽdicat te dõ ex syon s. quelibet
de domo dõ bẽdicat te sc bẽdictõne
sicut vt possit bẽdicere in laude ex sy
on s. celesti cuius habitaculũ qui
in principio dõ fecit celũ et nõ q̃ sup
portat plures bẽdicit et hic oratur
vnũ bẽdici q̃ et si plures sunt
in caritate vnũ sunt Esto ergo
in vno et pueniet ad te bẽdictio
et subdit glo. aliter attende q̃ vir
iustus qui tot gradib⁹ glorie
bẽdictõnũ creauit seu suppletam
s. ex syon accepit q̃ omne munus
descendens bẽdictio est

Psalmus centesimus tricesimus quartus

Laudate nomen domini hu
psalm⁹ 12 cuius talis est tyrle
alia i laudi dei post gradus qui
ducunt ad ecclesiam et gradus po
nit alia vt cockia supra laude dei
cui tale minus patentũ est et sic
ppha in hoc psalmo monet ad laudem
dei primo ad hoc ponit exhor
tacio 2o ad hoc inducit ibi Laud
dnm q̃ bonus est dõ Quantũ ad primũ
ppha post gradus pdcõs scilicet
in domo dõ alloquit vt post bẽficia
dei laudent Vnde dicit Laudate
nomẽ dõ s. ipm laudib⁹ extollendo
vel nomen i. potenciam p⁹ glom
ordinis Vnde vos meliores estis
nõ ipse deus deus est nec melior est
si laudat nec deterior si vituperat
sed tu laudando melior vituperando
deterior eris Sed quos allocut⁹ sit
exponit laudate serui dõi qui estis
qui prer atrium sacerdotũ vbi offere
bant hostie erant alia atria vbi
vulgares orabant et in vno corũ
recipiebantur gentiles qui ea orandi
venerunt in templũ s. q̃ licet ipsa re
erant aute gentiles qui ascendebant
vt adorarent in die festo Laudate
dominũ 1o psalm vbi ad laudem in
ducit multiplex ro et primo ex dei
tatis veritate 2o ex idolorũ falsi
tate ibi simulacra gentiũ Veritas
autem deitatis ostendit s. ex duobus
bonitate et potestate et primum
ad primũ istorũ dicit laudate dõi
cuius bonitas nõ quantitas sed ma
ior est psallite nõi eius quoniam
suauis q̃ se ipm cibũ hominib⁹ dedit
Nomen suum i. res nõis sua
uis est q̃ est panis viuus qui
descendit de celo et confirmat cor
hominis in statu vite puritas Quo
iacob q. d. ideo psallite q̃ ipsa
que secum fecit q̃ milites ia
cob cepe i. israel qui a iacob de
scendit qui interpretat luctamen
et significat eos qui et spirituales
nequicias luctant de gratia
nõ merito Quia cũ nõ dignati
essent iacob et israel nec alia vel
boni vel mali egissent nõ exopib⁹

sed exuolumtate do est ei qi sue
minoui sicut scptu est s. malachie
primo Iacob dilexi esau autem odio ha
bui et tue id est aliis verbis vepente
subdit vlt clagit s. impossionem
sibi s. vt inde fm humanitatem ma
sceret sed tue quasuetu adpote
tate una ego cognoui q. dideo
et laudate qr do est magnus
qr cuius magnitudinis nd est finis
vt infra et deus nr s. gencii vnde de
scbendo magnitudinem subdit omnia
quecuq voluit fecit glo ordinem bu
iur quecuq voluntas nulla est nciis
q. nullu hr indigui fecit in celo et te
r. celestia terrestria in aui et tibus
abyssis i. pfundis pducens nubem
i. aqusm tamu de terra adhuc fulgu
ra. in pluuiam fecit vel pduxit qui
pducit de occulis eius vel locis suis
sicut thesauri occultantur qui pcussit
primogenita adhuc vt legit exodi
12 emisit signa et pdigia de quibus
hbt exo a. vsq ad 14 qui pcussit
gentes multas s. qu filii israel in egi
dicbunt terra pulsi pmultum deon
vagti dei occisione hbt 22 et de
dit terram s. vagu et gencii et tue
ex hac surgit ad laude dicens dne
nomen s. sit laudabile a nobis dne
memoriale tuu i. vemanent memo
ria bnficiorum in guacte s. pnris
vite in generatione s. pnte et
vite future qui iudicabit suis
sententiis iudo pro vel vindicando
eus in iuriam et miserius suis

deprecabit i. deprecabitur officium simula
cra vbi quemadmodum addunt rationem
diume laudis qi a gtio ex dolori
falsitate cu dicit simulacra i. ymagi
nes gencii sunt argentu et
auru qu admiraciam opa manu
hoim qu ad formam os hnt intellig
vt sup psalo 113 incipiu. Mag enim
est spe inter nos s. simulacrorum
dicis illis fiunt qr aliqui sensu di
scretionis et modo bone operationis
dom israel bndicite dno s. bndictione
laudis domus aaron qu ad sacerdo
tes qui magis tenent bndicere
et laudare domus levi qu ad le
uitas qui spali fuerunt deputati
et segregati in ministeriu do qui ti
meris dm hoc dicit qu ad gentiles
quia de qui no fuerunt de tribus
israel bndicti dm ecce facit q. alios
facere docuit sron i. exemplo ad
hostem qr erat inimicus sron qui ha
biat. sue id clagi iustum vt sit
nome meu meu 20 palpitu 6

psalmus centesimus decimus quintus

Confitemini domino quo
psalm 129 cantus talis est tyeulus
alta psalm ipse laude dei primer
vbi et si multa ad laude dei dni
tu hic maxime mira omeddit vnde
et diuersa initia versuu in omnim
fine queniunt In mu ergo psalmu
vt moneat et mos vitet hunc
in psalmu ostendit vbi legitur
q. cu capullent filii israel deu laudi
ve et dicit Confitemini dno quia
impleuit gla do templu dnio

liber pres primo magna dei erga nos
conditione exponit 1° dicit q̃ egip
to deus agentes nobiscum fecit vbi
Qui percussit egiptum Cuncta primu sic
exhortatur et invitatur ad laudem
sic dicit Confitemini dno dicit
glo laudes et pcta q laudes audit
et pcta dimittit Quo bonus quo
in seculum misericordia eius q alia lectio 1. hic
et in futuro est misericordia eius q hic p
mitum delinquentibus · 1. ceteros autem finis
Et notabile est q in quolibet versu
psalmi ponit illa clausula quo inter
nu misericordia eius q deus semp paratus
est parcere et misereri vere penite
tibus Confitemini deo deorum 1. angelorum
q sunt dii principatus iuxta illud
Ego dixi dii estis et sic deos dicit
homines adeoque servos dei solus
est Confitemini dno dnorum q
ipse est rex regum et dominus dominantium
Qui facit mirabilia solus glo
ordi q sicut in fine cuiuslibet
versus ponit Quo in eternum misericordia
eius Sic in cuiuslibet versus pm
sub audiendum et confitemini et sicut
versus confitemini illi qui facit
mirabilia Solus deus dicit mira
bilia facere q phomines vel per
angelos fiunt ipse facit et quidquid
miraculum ipse solus sine ministerio
hominis vel angeli ipse facit de
quibus subdit Qui facit in terra 1. p
intellectum et voluntate non per
naturae necessitate Qui firmavit
terram hoc dicit quantum pertinet ad terram
discooperta phabitacone viventium
vel q glosa ordinam terra dicitur
fundata super aquas eo q in aquis cir
cumfluentibus super eminet sicut dicit
cuidam aliquam fundata super mare 1.
in terra mare Qui fecit luminaria
magna stellas celi que magne sunt ex eo
que sunt alia subdit Solem in potestatem
diei q dies artificialis et vulgaris
est lumine solis super terram Unde glo
ordina dicit Sol est potestas diei
quo omnia decorantur luna et stel
las 1. ut sint lux noctis Qui percu
sit vbique in egipto cum primo filio
fecit dos ipse describit dicens Qui
percussit egiptum de qua percussione
hic exo 12. ut dicam est in precedenti
psalmo Qui eduxit israel exo ut sup
in manu potentia idem adhuc
Qui divisit mare rubrum in divisiones
adhuc in 12 divisiones hy numerum
et tribuum israel sed magis deinde hoc
regebat exo 14 ut ipse allegat in
glo sup hunc psalmum Et eduxit
israel q filii israel ambulaverunt per
siccum in medio maris ut hic exo
14 et 15. capto et excussit pharaonem
suum s. q annis ut patet in libris
exodi et Num Qui percussit reges
ut sup psalmo precedenti usq ibi
q humiliate 1. in afflictione quia
humiliati et afflicti sumus egipto
iuxta illud exo 3° Vidi afflictionem
populi mei in egipto et audiens dolorem

eius descendi liberauit eum et hoc est q
subdit et redemit nos s. ab egipcijs
Qui dat escam omni carni i. omni
generi hominum s. iusti et generum no
sicut manna solis iudeis Et q. sic
misericors est ideo confitemini deo
celi spiritali modo dicit celi q. videt
ascese in gloria Confitemini domino dominorum
intelligit ut supra sed hic

Psalmus centesimus tricesimus sextus

Super flumina babilonis illic
psalmus 136 cuius in hebraico et in
titulo caret sed nullus est titulus
ordo et ideo hieronimus et hebreos n.
huius psalmi ignorant sed ps. aug.
auctor eius fuit David et hoc con
dit eum glo ovidi et nisi titulus
eum in qua ponit huius psalmi titulo
talis psalmus David ipse Item q. ipse
psalmus ad litteram est de destructione
ierusalem q. deflevit Jeremias in tre
nis de qua destructione ierusalem et populi
israel captivitate quam fecerunt babi
lonij licet ad ipsos vero duas litte
primas in prima describit populi captivi
tatem Et populus inimicorum penam
ibi Senior esto Circa primum impe
populi captivi cum captivitatem
in spiritu prudit sic dicit Super flumina
ad litteram terra illa sup hibundant
fluminibus illic sedimus i. diu habita
vimus ita q. per passionem innuit diu
turnam captivitatem juxta illud q.
in sili dicit David i. Redisse ergo
in ea multo tempore Et flevimus

ad litteram ingrate flevimus et lamen
tabant sicut describit Jeremias
in trenis cum lamentabilibus suis pro
dum recordaremur syon i. templi de
pruceti in syon et captivitatem
sacerdotum et leuitarum in syon in
salicibus i. in medio babilonis que
est plena salicibus per habundan
tiam fluminum Suspendimus
organa nostra i. subtulimus
nos ab omni carmine letitie et
cum subdit Quia illic i. tres
babilonie interrogaverunt q.
babilonii cultum populi israel derisere
et sic derisorie dixerunt et in
terrogaverunt q. ipsi cantassent
in monte syon ad honorem dei sui
Et hoc est q. dicit et qui abduxe
runt supp. de iudea in babilone
supp. dixerunt ymnum cantate
Et subdit visionem populi captivi di
cantis quomodo cantabimus i. cantica
cultui divino deputata Jeremia
alienam s. babilonie q.d. nullo modo
et hoc licitum Si oblitus fuero tui
i. sic oblitus fuero destructionis
tue ierusalem sic cantans cantica
letitie q. oblitus destructionis tue
Quid oblivioni det i. oris psalmus
mea p. dexteram designata ad hoc
et lingua mea ita q. obliniscar
et loqui non possim Si non memi
nero tui s. deflendo tuam destruc
cionem et populi captivitatem Si non
proposuero i. si non imponam oris letitie

mee recordabor calpitudinis et
miserie que facta fuit in medio nix
id est qui judice bonevit non in
memor sis malevit memor esto
ei prave vbi pplat iniquorum
pena dicens memor esto filiorq
dom i. edumeovit qui fuerunt
cum babilonis exinanite i. exter
minate et humiliate usq ad fun
damentum in ea sq ierim filia ba
bilonis miseria i. gens babilonica
miseria Beatus sup est dns deus qui
retribuet tibi i. faciet tibi sicut
fecisti nobis Beatus qui tenebit
hoc intellig de medio et parvis
qui postea evidenter interfecerunt
filios babilonioum s. percutiendo
paulos cum pedibus ad lapides nix
pplatum ysai. 13. vbi dicit dabi
bilonis Sufficiebo sup vos modo
qui argentum non quesiuit nec aurum
velut sed gladiis paulos interficient
et lactantibus vteri non misereant et sic
est sensus Beatus est dns deus qui tenebit
et alludent teneri allidet i. percutere
pmittet paulos suos i. babilonioum
paulos adpetum vt pmissum est
Psalmus centesimus tricesimus septimus
Confitebor tibi domine in toto
psalmus 138 cum est talis titulus
psalmus ipsi David ex quo appparet auctor
hui psalmi s. David qui hic loquit
in persona ecclie commendans et
laudans dei beneficia Duas habet

partes primo gmemorat et gmendat
beneficia sibi exhibita 2o scribit
quomodo hec omnes dilatent ibi Con
fitebuntur ex voce 1a ecclie que in
superioribus et spe exspectatione ibi esse
inte sic dicit Confitebor tibi i. lau
dabo te in toto corde meo i. intel
lectu et affectu Quia audisti dicit
magis deinde gp iste clausula non
habent in hebraico et interpretatione
fere et ideo dicit gp hec clausula
fuit glo interlinearis que postea
fuit inserta textui pter ipsum
sepe sicut in multis alis locis
biblie fecit et sic in conspectu
angelorum q d. p glom ordinam
cora angelis psallentium et audiunt
et non cora hoibus et sic est sensus
psallam tibi i. bona opabor pter te
in conspectu angelorum tibi aperim
cum adorabo ad templum i. in templo
sco tuo et gfitebor non tuo i. te
laudabo Sup mia tua et est sens
confitebor tibi i. laudabo te sup
mia tua i. dnia tua qui vo
gt pcorde respicis et veritate
tua qui remunerate et pmissa
reddis hec sunt vniuerse vie do
mia et veritate de quibus dem est
sup psalm 24 Cum non sint alie
quibus ad nos veniat nec sunt
alie quibus non ideo veniemus
n pmisim et veritate suam Quo

magnificasti scm tuū i xpm cui pr cele
stis dnauit nomen q est sup omne no
men vt in nomine ihu omne genu flectat
celestium terrestrium et infernorum quia dic hoc
dicit q bnficiis tam exhibitis pstat
fiducia id aliud obtinendi et multipli
cabis in anima mea virtutem tua hoc
plenius expimit desiderium q sicut mul
tiplicabis me dexteriora possessione
posset intelligi Nec tunc dicit i anima
vivificabis i gratia pseruabis Confitebunt
tibi dne vbi dicit q hec bnficia
sunt id omnia dilatata q d meo exemplo
confitebunt tibi i te laudant omnes
reges terre id ut vel reges i
manifesti et moderati qui circumen
spiti regunt Quia iudicavit que
prius erant abscondita in vna gente
iudeorum quibus credita fuerunt eloqia
dei sed modo vbique revelata sunt
q in omnem terram exiuit sonus eorum
s predicatio et cantant s. ipsi reges
terre in viis dni q sunt mira et veteris
q cantent id conteq sequitur Quoniam
magna est et quam magna sit ineffabi
li effectus describit dicens Quia excelsus
sup est dns et humilia respicit s. odo
mne et alta i. superba alonge cognos
cit q ab eterno cognouit alta et
superba id puniendi ea in eternum spe
et alta alonge effugiet Sed si con
tigerit iustis tribulacio fidelis deus
vivificabit et hoc est q subdit con
uersus addum Si ambulauero in
medio tribulationis vivificabis

me s. pseruam Nec illud fieri qui lu
gent quo ipsi consolabuntur Et super
iratum i sup id q pnt inimici est mis
tua pnt enim occidere sed no dare se
pnt et saluum me fecit dextera tua
glo ovdi no est ipse deus dexterum
vel sinistrum sed p dexteram
intellig felicitas ppetua p sinistram
vero intellig temporalis felicitas ego
aliqn deus no saluat vel seruat suos
suos in sinistra sed semp saluat eos
in dextera s. eterne felicitatis et
q d quare tu conturbas quare tu
no vindicas tribulacone inflictam
similis Rnder dns verbum pme Vide
dicit dns mea est vlcio et ego red
bua eis in tempe Ego zo Dne in
mna tua i increpatione opa manuum
tuarum i. me despicias nos homines
q q q sum s. creati et instituti
opa ergo tua in nobis videas Qia
opa mna si videris dampnabis tua
si videris coronabis sequitur hui

Psalmus cantici tertii octauus

Domine probasti me et cog
psalmus 138 cuius talis est titulus
id victorie psalmus David cuius in
tellectus patet ex multis titulis
sup exponitur psalmus iste p fiducia
tate misericordie plenus est vnde
et obscurissimus est hic autem ob
scuritas misteriorum expectoo
pmi pentis accessit cui dem est
insudare vultus tui vescaris pa
ne tuo et ideo insudare in sui
dicabimus pnt qui dicit Ego

sit panis viuus qui de celo descendi
hic primus viuus est velut in ypsis
et tenebrosis aqua in nubibus aeris i
obscura in ypsis vt sup dom est
psalmo 17 In hoc psalmo iste tot ypo
tanq vnus integer viv s. p medium
et exiit et psalmus ipse quedam assur
rectio est ad confessionem diuine laus
dis ex fidentia eminencie dine
Dine hic petitur Inp desc dei emi
nencia in ps ostendit ad laudem dni
ibi Quia tu possedisti primo indus
primo describit celsitudinem diuine sete
2o latitudinem siue potencie ibi Quo
ibo a spiritu tuo Tuen primu sic dicit
Dne pbasti me et locutus in psona
xpi hominis qui pbatus fuit in passi
one et cognouisti s. in ratione tu
cognouisti s. p approbationem sessio
nem meam i. humilitatem in passione
et resurrectionem meam s. post passi
onem et mortem vel exposui mebris
tu hoc accipi pt sic Dne pbasti
et exponens subdit Tu cognoui
sti sessionem meam i. humilitatem in
aduersis et resurrectionem meam
s. p tua gratiam intellexisti cogita
tiones i. alterum Semitam meam i
viam pegrinacionis et funiculum meum
i. omnem mensuram operacionis mee
inuestigasti i. pfecte cognouisti et
exponens et p similitudinem subdit Et
omnes vias meas i. opa mea prui
disti s. ante quam nem esset vel ante
quam essem Quia no est sermo in
lingua eius s. ad explicandam tue
pitencie celsitudinem et vere prudenti
omnes vias meas et ecce tu cognoui
sti i. oia que fuerunt et erunt Tu
formasti me s. ex nichilo et posuisti
sup me manum tuam ad seruandum me
in esse Mirabilis factus est scia tua ex
me i. q. inexplicabilis in fac est scia
tua conditorum est i. valuit ad eo et
no potest ad eam s. explicandam
Quo ibo s. pte vbi quemadmodum de
scribit latitudinem diuine potencie di
cens quo ibo ate qui spte es et spte
est deus Joh 10. et quo i. vbi afficie
i. a pncia tua fugiam q. d. nusquam
et hoc pbat pillud et sequit si ascen
dero in celum s. p gloriam tue refulgen
tiam si descendero ad infernum ad des
s. p tuam iusticiam si sumpsero alas
in ortu in diluculo et sic pueniam
vsq ad extrema maris et est et subd
et habitauero in extremis Etiam illuc
q. d. ita et hoc no cuiderem te et
tenebit i. tua gratia ne decidam sed
pseuerem et dixi q. d. in psona
ignoti deus no videt ea que fiunt
in tenebris et sic est tenebris forsitan
tenebre conculcabunt et absconde
do i. occultando me a tua facie re
mouet dicens et nox illuminatio
mea i. ipsa nox est deo illuminata
sup me in delicias meas et quia
credo deo esse occultus vnde sub
dit quaerendo se ad deum Quia
tenebre q. d. nil in tenebris latet

ta et nox i. scil. in nocte ubi patent omnia
scil. in die. Sicut tenebre eius i. et q.
fiunt qm sunt tenebre nocis sunt et sicut
ea que fiunt in luce. Quia tu posse
disti. Et pars in qua expmentaui. qui de
nocte. qui surgit ad laudem diuinam cum
subdit. qa i. delectationes juvenes de
signatas que omnes sunt intra patre
suscepisti me scz. in tua protectionem
Et deo qui confitebor tibi i. laudabo te qa
terribilis es et qis resistere tibi vt dem
est sup. Quia mirabilia opa tua qa minima
creatura no potest. nobis investigar
ri. Et anima mea i. valde cognoscet
non est occultum os scilicet hic ppone
et no pone ita qd est sensus ossa mea
no latuerunt me qd s. os fecisti in oc
culto s. subterraneo. Et substancia mea
sup. no tibi occultata in inferioribus
terre i. eu adhuc est in utero matris
aliter interpta. Imperfecta mea i. qd qd
in deficit hoc tu nosti. Et in libro
tuo i. in notitia tua omnia sunt i. omnia
in notitia tua cognoscunt. Dies
formabunt s. sicut tu nosti et nemo
meis s. addit est sed tu in tua notitia
dies sunt formati. Michi autem q.d.
no solum honoro te o dei sed et amici
ci tui i. scti in pria sunt nimis i valde
honorati. Nimis i. valde confortatus
est principatus eorum scz. sanctorum replorum
et principatum in pria celesti. Dinu
merabo eos q.d. si vellem eos nume
rare no possem. Cum dr. Danie.
c. Milia milium ministrabant ei et
decies. Exsurrexi vel surrexi vel

resurrexi et adhuc tecum sum hoc
adhuc pt intelligi de dauid qui
p reuelationem seruit se minus cum
amicis dei in futura pria. Et
sic est sensus exurrexi i. p gratiam
et adhuc tecum sum s. p vnam litam
Si occideris vbi ondit ppositum
nostrum dicens si qa occideris
o deus peccatores q.d. qa certum
est qa tu occides peccatores. Viri
sanguinum i. peccatores declinate
a me. Cum dicitur s. in cognitione
vna accipiuntur in vanitate s. viri
sanguinum ciuitates tuas i. congregacio
nes tuas. Bone qui oderunt te dne
odeam q.d. vtique. Et sup inimicos
tuos tabescebam i. vastabantur in
terrenis exercitio iniquitatis. perfecto odio
perfectum odium est qa odium malicie no
natura inimici dei s. sicut inimici
fori sunt dei. Proba me deus i. fac me
scire et latent in corde meo qa
probacio dei no est ppter dei noticia
vt deus cognoscat sed homines. In
terroga me i. fac me cognoscere
fori et cogitacio mea. Et vide i. fac
me videre si via iniquitatis i
me est i. aliqua latens culpa. Et
deduc s. p gratiam in via s. que xpc
est et creatura est in qua et perfecta
quies et summa beatitudo est. Sagit
deliria exponit qa sit oratio dauid
et est in persecutione saulis cum
doeg idumeus et alii filii ipsius
saulis detulerunt et pt sua ad

hoc specialiter applicari sed hic
psalmus centesimus decimus nonus
Eripe me domine ab homine
psalmus xcj cuius titulus est titulus
in hebreo adscriptus psalmus David
glo ordi est titulus titulus infine
psalmi David et patet ex decretis sup
in illis titulis In hoc psalmo sonat
vox xpi corpis mystici mala huius seli
constituti nō dū hūtis intre q̄ est
in spe et sic ppha in hac psalmo nos
monet orare q̄ ira mala seli tuus
liber pres sup et mala huius seli
pcas ob pomit suū auxilium invocat
ibi dixi dno sm penā finico
ut pdicit ibi Caput circumtus
Alphabetum ig incipiens dicit Eripe
dicit glo ordi nō ab uno sed a tot
generis humani malorū cū suo
principi diabolo q̄ et ipse dr impsilipa
puerari illud mimicus ipse sup semi
minut et zizania et tūc exponēs
q̄ pmissū est subdit a vno iniquo
volens significare q̄ omnis malus
iniquus est q̄ sibi ipi nocet vel
alteri q̄ q̄dā videntur esse nō sint
mali sine iniqui q̄ nō sūt seui
sed aspi nō sūt pscipites sūt tū luxu
riosi vel ebriosi q̄ et si alie noce
nō videantur sibi ipis tū nō sunt
innocentes sed q̄ mali in hoc
seculo inpugnant et pseuntur
bonos tribus modis s. corde verbo
et ope ideo subdit de pmo dicens
Qui cogitaverunt q.d. eripe a pplo
malorū q̄ si labia plerq̄ bona
prendant tū cogitacōe in corde
et ab illis maxime indigemus eripi
q̄ secundū ordinem ille difficile vi
tatur qui malabia bona pnt et
in corde mala occultat q̄ enim
pestis efficacior quā familiaris in
imicus Tota die i grimie ostitue
bant plia i. hereses et zizania in
ecclia Deinde qualiter 2o modo se
verbo pscemur subdit acuerunt
i. verba sua pollueruntur sicut ser
pentes q̄ secundū glo ordi quia sunt
serpentibus inserpente enim astutia
et dolus nocendi est ideo serpit
ne studiat dū venit insinuat lenis
est tortuosus sed nō tactus sic ergo
mali serpent ad nocendū sub leni
gratiae verborū hūtes occultū
venenū Unde subdit venenū aspi
dū infectum verbo sicut aspis ve
nenō Deinde despectacōe vel sit ma
nus vel ope subdit Custodi me dne
pcatū i. diaboli qui validius ad
nocendū et q̄ ille p sua membra
s. phoetes iniquos nos offendit
et fallit ideo subiungit ab hoīibus
iniquis Qui cogitaverunt sub
plantare i. via dei i. ecclia
Siphi hoc note breviter totū

corpus diaboli explicit laqueum vel
muscipulum. Filium luum i. insidias
ad decipiendum me in gressibus meis
Et fines abscondunt in fines vel
retes. Filia luum sunt peccata que
mali et superbi sunt facere sicut
iter. Inuenta dicit non mirinere ap
tenera sunt preceptis dei non erge ex
ase abirinere i. a preceptis dei et no
bis in secundum ap est inuenta iter
dixi domino. Ipse prime vbi post orant
promissum auxilium introducit q. d
tot sunt mala pericula. Ad ap feci
inter tot mala certe dixi domino
magna fiducia hoc dicit et si omnis
sit deus peccatorum tunc tu es
deus eorum qui offerunt. Ad ap dixi
domino amplius exaudi deprecationem
meam sed ap euidenci exprimens
animi sui affectum dicit voce depre
cationis domine vt i. tu dans vires
perseuerandi vt perseuerando sim fel
ix obumbrasti i. protexisti me
in bello sin aduersitate scilicet non
tradas domine i. non permittas me
tradi per meum desiderium peccatori
i. diabolo ap nullus est locus diabolo
nisi extra desiderio. Ad estum
desiderii exemplum umbraculum
dei. Cogitauerunt et me s. in
imici. Ad o domine ne declinet
me ne forte exultent s. inimici
mei i. ne de me victo triumphent

et gaudeant vt sup psal. 12 Qui
tribulant me exultabunt si mo
ti fuero. Caput circuitus eorum
pertinet vbi predicit penam inimicorum
cui subdit caput eorum cor eorum cogitant
contra me mala sup est circuitus
s. ingressus eorum ira veritatis
labor. Labiorum ipsorum et falsi et
mendax assensio eorum operiet eos
s. perdemptionem et pene inflictio
nem. Vnde subdit cadent sup eos
carbones s. eterna pene et aperuit
hoc exponens subdit in ignem s.
eternum decies eos s. malos. Cum dicat
ire maledicti in ignem eternum. In
miseriis non subsistent. Phoc innuit
pene acerbitatem que est importabilis.
Vir linguosus non dirigetur
in terra. Linguosus est cui volup
tas est loqui ap non attendit quid
dicat. Non dirigetur in terra i. in spe
vita ap caput eius est circuitus mer
uit vt premissum est. Vnum inimicum
malum capient in interitu s. mala
diuersorum penarum capient in me
ritu i. in morte corporali huius vite
capient eum malum pene eterne.
Cognoui ap fecit dominus s. preuenta
cione et spem pauperis ap fecit iudi
cium inopis inope qui hic oppressus
a diuitibus et superbis. Et vindictam
pauperum i. vindictam fecit pro op
pressione pauperum. Verum ap sed

iusti offerebunt nomi tuo i. de laudi
bus et habitabunt recti s. post
illud iudicium de quo premissum est et
vultu tuo qui te videbunt hiec adfuit

Psalmus centesimus quadragesimus

Domine clamavi ad te ex

psalmi quo cui titulus est tytulus psalmus
David ex quo manifeste apparet auctor
huius psalmi psalmus iste est obscurus
ut dicit glo ordi qui in septimis scis
sunt plenda mysteria que ad hoc ab
scondunt ne vilescant ad hoc quiunt ut
exercentur ad hoc aperiunt ut
pascantur septima enim sicut si mus
qui apta esset non te pasceret si mus
qui occulta esset non te exerceret
in hoc tm psalmo non alterum sed eadem
que in quibusdam aliis psalmis dum
licet modo diverso qui in septem sed
ade operet sepius memoriam que
mundi cogit obliuisci et ideo diui
na multiplicata sunt dei ut vivi
tas locutionis fastidium tolleret
veritatis loquunt enim plura in hoc
psalmo in persona cuiuslibet homis
circumuenti peccis a quibus petit
liberari et in iustitia custodi dicit
agit deum qui David fecerunt hunc
psalmum qui sensit se peccasse pro
longe qui dicit tybe tua sunt
omnia que fuerunt mphibazeh
ze zeg 15. et satis ad hoc gaudi
ri videt sunt in pre unde si vitiq
vitam mereq. eadem sunt s. sui expo
nit in persona cuiuslibet homis sui ad
litem in persona David Duas sit pres
in prima orat a quibus peccis liberari
velit postdine exponit in 2 dicit
qui iusto correpti laudes laudatores
spiritus ibi corripiet me iust Unos
pmu sic dicit Dne clamavi s. de
nocte orando ad te exaudi me dicit
glo ordi no du finit est clamor qui
no du finita est tribulatio diuisit
oro mea s. igne caritatis accensa
sicut incensum in conspectu tuo i. sic
accepta sit oro mea sicut incensum
in veteri testamento ex deuotione
offerentium erat acceptum sic accep
ta sit mea oratio pone dne cu
stodiam s. ut non pecce peccatum
loquendo s. ut pustula voluntatis in
fructu verba eructat et ostium cir
cumstancie labiis meis supp pone
alia lra sit ostium gramencie s. bone
labiis meis s. ut q. hostium labia mea
aperiant et claudant aperiant quide
ad confessionem peci et claudantur
ad excusationem peci unde subdit
non declines cor i. no permittas
cor meum declinari in verba malicie
que permittere defendam et ex
cusem malicia culpe mee Cum homibus
operantibus i. sicut homes qui operant
iniquitatem et supp si hoc fecero

o dne hic no quicuiq; i no ego socius ero
eorum qui sunt electi inter iniquos qui se
iustificant et ceteros despiciunt sicut
ille phariseus qui dixit no sum sicut
ceteri hominum Corripiet me iustus
vbi dicit q; iusto corripiet adulatores
et falsos laudatores spiritus q.d. hic
no quicuiq; cum electis eorum s. iniquo
rum sed pocius corripiet me iustus
s. ds vel iust ds minister in mihi ut
ad hoc obsequar veniam pdei meam Et
increpabit me s. corrigendo de sup
cecessibus oleum autem pecatoris no impingat
caput meum i. mentem meam i. no excedat
caput meum vel mei mens de adulatoris
fauorem inhibebit hoc sic oleum autem
no prohibebit caput meum q; exponit
Hugo salomon de uncione regis sic oleum
capitis i. unctio regia no prohibebit caput
meum s. a bono opere prim prohibit oleum
do Quo et adhuc oro mea i. adhuc
post quam quaerunt mali et fit oro mea
que iam est eis gratia eorum in bene
placitis eorum i. placebit eis absorpti
sunt iudices i. doctores eorum iuncti
pet i. a spiritu xpo qui petra dr. in scp
tura absorbti sunt i. michi sunt ve
l salom ordinis aristo les plato et pri
scorum quorum doctrina apparuit magis
sicut et ipsi superiores et magis laudati
fuerunt sed uncti pet i. xpo ab
sorpti sunt i. qi principio reputant
audient verba s. ipsi mali qui poste
rum sup ipsi verba i. pricipue
runt sicut crassitudo terre i. sic

poterunt verba mea fructificare sic
et crassitudo i. pinguedo terre Cum
ti est sup terram s. ad fructificandum
eam Dissipati sunt ossa nra i. dissi
pata est vnt omnis viventis que
possit desiderari que in cp vnt dissi
pata est ppcem pricorum pentrum
et dissipate nre p multitudinem tri
bulationum Oculus in te dni s. spes
ad diumpnicionem Sed o dne ut no
auferas animam meam a bonis tuis
Cum ad te dne oculi mei tamq;
ad precem hic spirui q.d. ideo
me prege Custodi me sq; a laqui
dis occultis et decepcione malorum
et a scandalis operantium i. a tentatio
nibus perturbacionibus et persecucionibus
Cadent in uiculo eius peccatores
i. in laqueum quem tendunt impii
et iniqui singulariter sum ego
s. segregatq; ab eis donec transeam
s. vitam hanc vite usq; ad cui
tatem hanc pazie sq; lux

psalmus centesimus q; primus

Voce mea ad dominum cla
psalmus iq; cuius principio et in tota
hac po talis est titulus Eruditio
David cum esset in spelunca oro mea
intentio hac est talis titulus in
tellectus David cum esset i spelun
ca oro psalmus integer est eorum
qui ab ore intentum vbi non
alia dnr quo que in aliis dom se
sit eadem q; vaticinio et quo gaudet

vulitari et nō sup vacue iterant
sed vt repitata melius memorie
commendet. Unde septu est in prue
bis. Thesaurus desiderabilis requi
escit inore sapientis. Vir stultus
stultus stultit. illud q sapiens que
studit cogitat. stultus vero stultit
i. nō cogitat. sed q dr. in proverbio cū
esset in profundum ad ultimum. p. (scilicet) impio
cū ipsi intelligit desperatione addolorem
ad quā fugit. Quid ubi ad deū conue
nerunt filii eius et omnes domi pūs ei
et omnes qui fuerunt in angustia
oppressi et oppressi ore alieno. Ve
lex i. est. xi. impōn caph et dicit oc
magis dicunt exponit hunc psalmū
sed glo ordi dicit q hic agit de sis
ra illi historie s. de persecu cōtra xpi
fidelium in hoc seculo. Quis hic pres
primum primodū omnis mihi hymnus
seli describit. Primo omne gemitus
ibi. Clamavi ad te. Tunc primū
in psoma cum habet fidelis q. despe
runt ad dominum i. desperationem primus
vite omne sic dicit. Voce mea
et exponens q dicerat Voce mea
ad dō effundendo s. effundo in cō
spectu eius i. in secreto ubi solus
deus videt omne meū p hoc
denuciatione omnis exponit. et
tribulationem meā s. in omne
indificiendo i. dū exime vrue de
fiat q sic sit p glom ordinem

ne de opib⁹ suis homo p̄sumat ne
veritate quā hic sibi ingerat et
scitat q aliud in eo opat. Pauca illi
nō cum vos estis qui loqmini sed
spe pūs vni. Si ergo tuus spe defi
cit loquit. inte spe dei. et tu cog
nisti semitas s. iusticie et precepto
rū quas illi nō vident qui me
omnino decedū putant. In via
hac s. hui⁹ vite abscondunt
vt me laqueent et capent sed
illic vidi frementibus considera
bam addexteram i. ad eternam respi
ciebam et videbam ipsum dexteram
quā mihi nō videbant. et nō erat
qui cognoscerat me. Dicit glo ordi
cū cum poterat omnia q's nouit q
intendebat vtū in dexteram eterna
rū vel in ministerū temptatū veri
oculū diuinitas p̄ fugit ame fugit
s. animi ame q fidelis gemitus
p̄seuerent glo ordi p̄ fugit
dr. abinclusio sū corpo et a forti
et ista est duplex p glom ordinem
vna que fit corpe quā p̄mittit
deus dicens. Si p̄secuti vos fuerit
in vna ciuitate fugite in aliam
alia est fugi que fit in animo q
dō in cū vituperat dicens. Sicut
in vri aliquē cui nō sūt oues p̄ve
vidit lupū venientē et fugit et
talis fugi p̄ abnto q illi fugi
ipse fidelis deuid nō p̄sibuit et nō

et qui requirit et nō est s. de illis p
lesentib qui requirit animā meā sc
dimittendū eam Clamaui 1m ps
vbi ovōnē in pn incipiens gemuit
dicens clamaui q.d. ideo pnit cp
clamaui et dixi Cuna tu es spes
mea et porcio mea i. pars mea sc
in terra futura nobis vnuenenum
s. simpliter et eternaliter Intende adde
petitionē meā q.d. qz tu es spes
mea in pnti et porcio mea in terra
viuencū s. futura ideo attende Ca
humilitatē sū nimis i. afflictā et op
pressus a persecutoribus ideo subdit
liberā me cp oportet hoc ideo
hodie videmus nam impletū qz
erant iam numerati persequentū ha
bundit iniquitas refrigescit ca
ritas multorū vnde subdit qui re
dio affectus Educ sc. o dne de ca
stodia vel de carcere s. alū hom
hic carcer et hec spelunca est
mundus iste vbi omnia vana sūt
et ideo ipē rogat vt ipse liberet
de corpe mortis huius mundi dicēs
Educ animā meā de custodia i. de
hoc mundo ad confitendū nōi tuo i. ad
ptē laudandū te cp modo carcer
impedit ptē laudare te qz ex
spectant iusti s. de persecutione co
ronam et p morte vitam

Psalmus centesimus quadragesimus 29

Domine exaudi orōnem meā

psalmus 129 cinus in hebreo et in
tinplacē ideo est talis tytlus psalmi
dauid sed in bibliis nostis est talis
tytulus quē ē ponit glo ordinā
psalmi dauid cū persequer et filius
suus absolon psalmus iste a est et
vltimus est primalium psalmorū cp s.m
glom ordinem ideo sūt a.m vt cōte
nuō quō peccā mea deluam Inquib
vt ē primus dem est talis et forma
alacēmis incipitur et inspe lem vite
a delusione terminant ne cp de venia
desperet Demazaria hui psalmi die
nicos deluit q dauid fecerit hunc
psalmū cū esset in persecuōe similē
filii sui absolon de qua 2o regū
hēt ih sicut sātus innuit in tytlo
premisso 1o et dicit glo ordi cp iste
psalmus igit desig to illi hystorie
ita q p dauid intellig xpē vel ca
pus eius misticū et p absolon in
telligē iudas vel quilibet persecutor
fidelū xpi et cur qi cadē sūt
textus Duas hēt partes prima pmit
tit lacrimosa ora 2o concludit letā
conclusio ibi spē tuus prima sub
diuidit primo pmittit ora sū pu
tacio 2o subiungit 3o ibi a'a
persecut Circa primū sic dicit
Dne exaudi s. a persecuōe absolon
me liberando ad vitam deinde idem
reuerendo subdit auxilū petit pe

obscuritatem vel deprecor ut alia
lucem et est idem in veritate tua
i. in veritate tua que idem est ac
iustitia tua et hic est emendatio
gratie tue sic in tua iustitia non in
illa que est ex lege quam quidam vo
lentes ostendere iustitiam dei non
sunt subiecti Ne intres in iu
dicium i. morti s. cum David qui sum
seruus tuus ac scribit David ac
ista plusquam venit sup eum pater
adulterium ac simulat eum bersabee
et homicidium vrie et ac sibi predi
cat ipse 2o Reg 12. hec dicit
dominus Ecce ego suscitabo sup te malum
de domo tua et ideo dicit non in
tres iniudicium i. non disputate mecum
agnis vel non punias et vigorem
tue iustitie Quia non iustificabitur
ex nemo in ppsum pt iustificari
in conspectu tuo i. in comparatione ad
tuum conspectum ob vnam Quia
ob me iustitiam inconspectu eius
sunt sicut primus mentiuntur
Quia placuit pauce vbi pmis
se placuisse subdit vt cum dic
i. absalon ad patrem et achitophel
consiliarius suus ac. d. ideo exhudi
humiliatus ac tuo David fugit
adiutorium incedens nudis pedibus
et opto exspire flens 2o Reg
15 Collocauit me ad vitam ipse
compulsus fuit et habitauit in
locis obscuris et inaccessibilibus de
seruis 2o Reg 16. Et inteniens
s. exhuismodi afflictione et exponens
hoc subdit in me turbatus est cor meum
memor fui dierum quibus puer fuit
David et inde in tempore et dierum ne
inquibus fecit diluuium vniuersale
pater hominum dicit sic s. in
quibus semp geuerit iustitiam in facies
mihi tuam reparatio est premissi
expandi manus s. in oratione ac ad vitam
in sta fuga ascendit in montem in
ouetum erat ad dominum 2o Reg
15 Anima mea in ipsi hec sicut
terra lassata et est esse sina ac
terra sine aqua facile impulsaere re
solutus sic et David ac fuit resolutus
diuine iustitie et sic est sensus
anima mea supp est tibi o dne sicut
terra sine aqua Vnde subdit velo
citer exaudi me defecit spe mea
i. ppe defectum est ac. d. impleat me
spe tuus ac defecit spe meus
Non auertas s. ouone mea impel
lendo et filius eius i. si auertis facie
ego filius eius descendentibus in lacum
i. in profundum poci in quo ostempnunt
horrea et pitt ofellio audita fac
in mane i. post noctem pectorum
Quia in te speraui Sed ac non sitis e
in hac nocte spare sed opus est
ambulare et aliquam agere et pfice

ideo subdit Notā hic in qp adte
lentui s. de auxilio tuo spando Eri
pe me ad vrim de ibiolon et sibi ad
hereditb dnē adte fugi ī pūs
dnē adte clamui s. priv nō ad tuxe
iuū hūanū doce me facere voluntē
tuā q.d. si docueris te facio vo
luntē tuā nō meam Quia deus
meus es tu spē tuus inquit adp
missum oronē inseruir lectī con
clusio cū dr spē tuus hūnus nō
spē meus milius qui me deduxit
matutī puerīs qm ppter nomen
tuū Ecce gustum dei gmendit qp
nō ex meritis meis dicit sup ppē
nomen s. vt cū inde laudeuis pūx
illud Non nobis dnē sed nōi tuo
da gliam Ducas de tribulacōe qp
iam seuit prenelationē qp dō cū
ellat liberetur deinde gratiam pse
cucione et in mīs tuis sicqp nō
possent id qua me crempnunt
et p dies omnes adversū pncipā
mista pscu cōt hoc ostingit qp
achitofel videns qp nō fuit sem
ghilū suū suspendio interuit et
ab solon fuit interfectus et multi
de ppło cū eo Ro ꝓ 18. et sy
bn filij bachri qui mouit sedicio
nē Quō ego seruus tuus sum
psalmus centesimus quadragesimus
Benedictus dominus deus me
psalmus 143 cuius in hebreo et in

ēnsiuē pcō talis et tytlo psalmus
David sed in nūs bibliis ginter et
talis tytlo psalmus David ad golia
et ipse tytlo cōt hyus psalmi materiā
Cum p qp dicit beātus pcō David
fecit hunc psalmū cū pugnāit gen
golind ethnicū depuo hēt 1 reg
a. Cum vt dicit ius David fecit
pugnā gē golind ex instinctu spē
sī ppter qp dixit golie p regū
a. Tu venis ad me cū gladio hyl
sta et clipeo ego autē venio ad te
in noīe dō exercituū dei agminū
israel quibus exprobrasti hodie et subd
ibit et dabit te dō in manu mea
et exhoc patet materia hyius
psalmi quātum ad sensū litēlem
Duas hēt partes pnpīm diuinū ad
uxoriū sibi ipsi ille describit pnē
gratiū actōnes et laudē nouā promi
tit ibi Deus canticū nouū Circa
pmū sic dicit Benedictus dō qui in
noīe hyus iuit gē philistaeū vt
p rex vt sup et digitos meos
ad bellū peritos est q. pmisse
sunt deinde ostendens hoc habu
isse exgrā et nō ex suis meritis
subdit misericordia mea sup et dō deus
et refugiū meū dicit glō ordi
qp plura et multa cōte explica
re plene breuiter singulas sin
gulis verbis tangit oīs oratione n
dō sibi fuit qui ultimū fuerunt

integre vnctus est Vt p̄ Reg 16. Et
fugiens fuit et ipse golyam que armis
vincere nō potuit infunda et lapi
de vicit Vt p̄ Regū 17. Suscepto
eius fuit ipse fecit eū generū reg
Vt p̄ Reg 18. Liberator eius fuit qui
a periculis mortis et regie ire eum
liberauit Vt p̄ Reg 19. et alias
explis laqueis protector eius fuit
qui saluū suum p̄ scutum inimicus
suus eū tradidit Vt p̄ Regū 24
et 26. Hoc est q̄ hic dicit mihi
vsq; ibi Qui subdit ppl̄m meū
hoc ad litem intelligit defuncto
q̄ regnatur cum sup vniuersū
mundū deinde post tot bōficia nō solū
se fatet exiguū sed totū genus
humanū bōficiis dei indignū Dne
q̄ est q.d. hec bōficia hom exhibes
et dd odnē q̄ est homo In notuisti
i manifestasti ei aut filius
hominis hoc dicit q̄ p̄ incarnaci
onē nim q̄ dei filius mittendus
esset incarnē ad liberandū hom
q.d tanti vapuras q̄ filio tuo nō
parcis sed p̄ hom lapso mittis
Homo vanitati q.d. quē tu sic
existimas iste q̄dē p̄ vanitati
filius fētus est q̄ qui p̄m filius fuit
veritati q̄ ad filitudinē dei fētus
secundo filius fētus est vanitati
q̄ vana sūt omnia transitoria
respectu dei semp manentis Vn
subdit dies eius sicut vmbra p̄teriēt
i vita eius q̄ momentanea et q̄
vmbra in nocte pectoris est Dne
inclina celos tuos dicit glo ordi
inclinari fac q̄ viribus et honor
supnorū ad homines descendit
et formam serui suscepit Tange
montes et i infunde gratiam superbis
et fumigabunt i fitebunt peccata
fulgura coruscationē i terrere
et dissipabis eos ad inimicos dicit
glo ordi cōtra bellū et diabolū
Emitte sagittas tuas i verbum
p̄dicationis et conturbabis eos sc
ad p̄nitēdum Deinde ad ducentū xpū
p̄ alt et ad p̄ntem celestē verba
quertit dicens Emitte manū i
xpm mitte de celo Eripe me
de aquis multis fortē inimicis pugnā
tibi et exponendo hoc subdit
et de manu filiorum alienorum
sc qui deducerio pte sc diabolo
nati Quorū sc filiorū os locu
tū est vanitate q̄ verba dolit
transitoria et dextera i principa
lis mea est ad iniquitatē Deus
canticū nouū Qd pare gratiarū
actiones et laudes nouas p̄mitit
dicens Deus canticū nouū i can
ticū noui hom canticū de noua
gratia et subdit in quo instrumē
to in psaltario decacordo i in
observantia decē preceptorum
quē incolumitate tenemus q̄

plenitudo legis et caritas quaqui
cavet philistinis portare pte camea
re non potest. Cum dns saluare regi
bus adversum sc ipi David et saulis
et vos seruetis quam cum vnctis
psalmudem et saule vocat regem
et ipe ictu tenebat regnum et
vterque obtinuit saluare in victoria
de goliam. Cum redemisti David
seruum tuum de manu ipis goliad
quipe me de infuto tempe et de
tyrannide istius omne subdit et
eruc me de manu philistinorum
adversum vel quorumcumque aliorum
celestium et fidelis xpi pscipicum
eiusdem os exponit vt sup. Cuo
rum filii desecbit vanitate istorum
deq pmisit dicens. Cuorum filii
de filii eorum crescunt adolitudine
plante nouitter plantate in iuue
tute sua. Et filii eorum exposite
de pulchre sunt ita et ipe habun
dant in spiritalibus pis promptu
ariis eorum de genere adhabundan
tiam victualium. Oues eorum ferose
de ferde habundantes in egressibus
suis de genere adpascua. Boues eo
rum crassae de pingues. Non est ruin
a maceria de cellus macerie de
muri lapidei vel cuiuscumque alte
ri edificii neq irrumpit sc adcor
ruptione vel ruina neq clamor
de discordi neq pugna i plateis
eorum. Bem dixerunt de filio alie
norum ppl'm cui hec sunt sed

bona templia enumerata et pmissa
sunt. Beatum ppl'm q d non est ita sed
beatum ppl'm cui dominus deus eius et
dicit glo ordi non vesphendit istos
qui hiis habundant sed qui pro
dixerunt de i. pbitudine et hoc
est varietate quam locutus est os eorum
et beatum dixerunt ppl'm cui hec
sunt et in hiis pdicis habundantia
runt sci pces ibraham ysaac
et iacob sine amissione iusticie
magis deum dicit q in hebreo
et in diuersitate pro habentur sic
vt sint filii vni qi plantacio eo
rum in adolescencia sua filie
vne sicut angeli omnibus adsimi
tudine templi et sic esset pcio
David omnis p psymate filiorum
israel et adhoc sua pte scali apphoni
psalmus cxcsim q quartus
Exaltabo te deus meus rex
psalmus 144 cum inhebreo et in
latine pro et dalis tytulus primus
David in latine et dalis ty
tulus laudis ipis David et est de
intentione q primus hic est sinus di
uina et exaltacio et eminencia et
dicit glo ordi q iste psalmus bre
uiter gener est que indiuinis
scripturis adlaude dei pertinent
hic diffusa sunt q vbicumque de lau
dibus dei agit opus dei vel potem
vel alicui talium gmendat q q om
in hoc psalmo qi breuiter et su
mare ppleunt et glo ordi die

quia ita volunt cantari psalmi ad laudis pro
nia pertinent ut sicut sunt cantici psalmi
pnte sic et cantici sunt psalmi quibus in
die laudandus est deus Iuxta illud
quod dicit ypsa sup psalmo 118 Cap
ciebam inde laude dixi tibi deus
hic prius pnpma dei laudat pte
alias adlaude invitat ubi generatio
et generatio Circa pmu sic dicit
exaltabo te deus potencia meus
pfidem et spirit devocione max
pommu subiunctione et benedi
ci tuo insecla no benedicam con
secracio quia tam amicum ipendit
minari vt ipse dicit adhebre a
ad benedicam laudis benedicti insecla
i. hic in pitri et insecla seli i. infuto
metaniu quod glom ordinis qui
no incipit hic infuturo mutus erit
deinde quod dicitur quotidie repetenda ex
ponit pstingulos dies dicit glosa
ordinata benedicam ergo nte pstingulos
dies vt cii venit omnis sit fine
dies et exlaude in laude sicut ex
virtute in virtute vt videat deus do
mu in syon deinde cum laudis subi
dit dicens magnus enim est dos
no in magtudine laudis mea sed
viventis et pfectionis et laudabi
lis nimis i. valde dicit glo ordi
hoc uno verbo dedit cognoscere quod
no pt accipi plene quia ipse est ma
ior omni laude Sed quia et hoc
quod subdit et magtudinis eius
quod inpphensibilis cognoscitur glo

ordinis Generatio et generatio Lo po
vbi quemlibet alios ad laudem invita
et dicit generatio et generatio i
die generatio vel generatio s. pmis
seli et generatio futuri seli lauda
bit opa tua dicit glo ordi quod sunt
qui sunt nobis mirabilia laudis dignae
que hic poeticae describit sq opa
potencia significancia sanctitas
mirabilia vitis terribilia magnum
do memoria suauitatis et iustitia
exhiis cum naue odoris et sensibi
omnis laus tribuit et potencia tua
ecce quibus aliquo sumit materia
laudis quia laudando opa pnticum
potencia opum significancia
vnde laudat deus fortitudo tua
lacrimat ecce virtu et mirabilia quod
adiuxit et vtute terribilia quod
adiecit vt qui pdicunt regnum
eternum no timeant igne eternum
et magtudine pnti adeptum
memoriam habundancia quod
dum pte habundantia suauitatem
suam pri mu memor fuit nos
vocando sua gra nos pnicando
et inde eructuae deus laudem et
iustitia ecce nomu vnde est ma
teria laudis iustitia tua no sua
gratiabitur miserator et misericors
laude subdit miserator quia tum
ad offem exterior et misericors
quia ad offem pcedens et multu
misericors quia tollerat peccatos
vt quantum omnis dos quia

ad exhibicionem mite et misericordes
eius. Ipse est qui solet suum formare
sol oriri fecit super bonos et malos
et pluit super iustos et iniustos et. Ipse
misericordia eius est super omnia opera eius
Ideo o dne. Confitebuntur i. te laudent
deum hymnum vone. Ipse laudent sed alia
sic laudent. Ipse sunt mirabilia laudis
et sci tui i. quoddam eminencioris
et spiritali modo laudent gloriam regni
tui s. ipsi sci. Ipse illi est cognoscunt
et potencia i. aliis annunciant vt
et illi te laudent et hoc est. Ipse sicut
vt notum. Unde laudem gloriam regni
subdit. Regnum tuum i. regnum eter
num et. Ipsum regni eius non erit finis
huius p. et dominatio tua est per omnem
fidelis dominus. Ipse vt dicit est. Ipse pertinet vnu
et ipse vnus non permanebit in lege
donec omnia fiunt et sicut i. oribus
ipse pu. 16. Universum ipsum semar
ipsum operatus est dominus et ideo sicut in
operibus suis allegant hoc dicit sm
glorium ordinem non ipse omnes commun
tes allegant sed quicumque allegant
pau allegant et erigit omnes de
bos i. qui ruina pressi sunt et in
bellis hoc vt possent audiri omni
nde spent dnt i. ad exhortacio
nem necessaria et hoc est quod
subdit et tu das illis escam esca
spiritale vel corporale non indistincte
semper sed in tempore opportuno non
enim semper dandi est esca sed in
tempore opportuno admodum enim

pueruli salubriter differunt dicit ergo
qui medicus agrum ipse quemut et qui
quemut non semper multo desiderant
et petit vt legimus de apostolo ne
dominus regnum vt dominus ab eo inferuer
stimulum carnis cui dixit dominus pauc
sufficit tibi gratia mea. Aperis tu manum
tuam i. benignitate tua potencia
et imples omne animal benedicione
ipse est corpore benedicionis imples bene
dicione iustus dominus. Vie domini sunt omnes
eius voluntates et dispositiones ipse
omnes iuste sunt ipse iustus est qui
flagellat iustus qui cuvit. Propio
ipsi sunt dominus et omnes sci in
tribulacionibus ipse iuste sunt iudicia dei
prope est dominus i. iudicium est sicut ipse p
gratiam sed de qui invocantibus
intelligendum est subdit omnibus
invocantibus eum in veritate ipse
pna sunt desiderium qui illud quum
quam deum sed veri sunt que vera
salute querunt vt invocantes
in veritate voluntate dicit glo
ri. in tu ideo timent vt volunta
te eius faciant et deprecionem
eorum s. que est de eterna salute
ipse si aliqui preemptibus deportamur
ipse tunc dominus deus aliqui non vberius
exaudit illum non dando quia si dic
ret ipse forte salubrius idem non
ipse quia ipse et hoc est ipse subdit
et salvos faciet eos i. exaudit
eos quia illum ideo que conferunt
ad salutem custodit dominus omnes

glo ordi pacifice qui pseuerant in
pacis disp dat et iustos custodit et
in vera p est equitas equum enim est
diligentes custodire et pacifice di
spdere pmissis omibus locis et in tribus
laudes sequ breuis conclusio q.d
q oia ita se hnt vt pmissum est ideo
laudationem do ecce concludit i laude
et in eo exemplo Indicat omnis
caro i. omnis homo digne mili
tans hic in carne in scm i. i pa
tri et in scm scm i. cor vel v i fine
Et psalmus cxcvi qui quinta
Laudat anima mea dominum
psalmi iste cuius titulus est tytulus
alla i. laudat dnm pmittens hui
psalmi est sciendum q sicut patet
ex decursu veteris testamenti qua
diu filii isrl habant confidentiam in
dno bn fuit eis qm iuste et diffi
dentes de diuino auxilio recurre
bant ad humanum tunc male fuit
eis Ideo ypocr in hoc psalmo dedi
nat ad dei laude q no in hoc vel
eius auxilio sed in deo principali
confidenciam est hnda Dicit hic prec
pma iuxta psalmi tytulum
laudat deum secundo prosequit suum
propositum ibi Volite confidere in prici
Tercio pmittit anima sua exhor
tans ad laude sic ait Laudat ait
dicit glo ordi principalior pars
anime no corpus sed mens que
cogitat que do sunt suspiratione
vide aliquis seu quasdam anime
partes s. sensualitate perturbati
motibus huius seli et cupiditate tene
norum ad exteriora diffundi aliquibus
ad interiora eos vocant dicens
Laudat anima mea q.d. q tibi
placent transitoria huius seli que
diuisa sunt propter seli unum verum amo
res qui de occupant circa mor
talium verum colligere de adhaerione
tuum vbi est pax et securitas sed
ego mecum et laudat dm et re
spondet sensualitas menti seu
omni dicens Laudabo q.d. hic
perpetuam no valeo in laude ita
consistere vt dignum est sed laudat
psalmum dnm meum in vita mea s. eter
na que est simpli et vera vita
hic laudo et cum hoc gemo sed ibi
psalmum et cum gaudio laudabo sicut quo
laudabo sic laudo psallam deo meo
i. eternali vel deputati vita pro se
cipi sicut exposui filiendo pm
sup isto verbo in hac libum et semp
imponi psallendum est a hic et
sic est sensus laudabo sed in futuro
et a hic vbi no semp eo psallam
quam diu fuero vnde pscertim
psallendum est et laudandum est
ingiter deus in sacrificio laudis
q fit in psalmis q psallentibus
administrat solent sci angeli Vt
dicit beatus bn sermone de sup
cantica in hoc verbum m q
psallentibus dnm administra
ri sci angeli q eo manifestius
q psalmista dicit pnenerunt

principes i. angeli eiusdem psalle
tis in medio iudicabit deos
ministrantes Nolite confidere in principi
i. potentibus huius mundi in filios
hominum Cum maledicit qui con
fidit in homine Et quomodo mente no
stra subsistit dicens Exibit
spiritus eius i. anima eius spiritus
sicut corpus in morte Et revertetur
scilicet ipse eius vel homo Et eo tunc
revertetur in terram suam scilicet unde sumpsit
originem iuxta illud Genesis In
sudore vultus tui vescaris pane
tuo donec revertaris in terram
de qua assumptus es Iniusta die se
mortis vel sepulcrorum tunc
sicut corpus pereunt omnes cogitationes
scilicet filiorum hominum qui diuersas
cogitant et proponunt qui morte
preuenente exequi non possunt
Beatus cuius Dominus deus eius q. d. in quo
ergo est spiritus vel confitendum
dat hic iudicio qd beatus cuius deus
iacob qui est verus deus qui condit
hominem ipse iacob et filius suis spes eius
scilicet sicut in vero saluatore et protectore
qui iniquum deus fecit celum et terram
et sic per obiectum abominii periculo saluat
re Qui custodit veritatem scilicet iuris
adimplendi facit iudicium scilicet nunc et
in futuro tempore scilicet cum venerit iudi
care seculum Dat etenim adiutorium
corporale quam spirituale Dominus soluit
compeditos i. vinculatos i. captiuos

vel potest dici illuminat cecos scilicet tam
corporali quam spirituali Dominus erigit eli
sos i. depressos corpore vel anima
Dominus diligit iustos quia iustos nunquam
derelinquit Dominus custodit aduenas
scilicet incolas spiritus phos intelligitur
tamen hic et in iuxta homines
destitutos si cum mundo sperant et
vias scilicet peccatorum oppressorum mittunt
pupillos et viduas Regnabit
Dominus in secula i. eternali beatitudine omnes
qui confidunt in eo psalmo 20 et ideo
beatus qui confidit in eo licet sit omni
bonorum deus et Dominus tamen dicitur
spiritus deus in syon i. sancta ecclesia
per syon designatur que eum cognoscit
vera et recta fide in generatio
ne i. sine fine

Laudate psalmus cantici qui sequitur
Laudate Dominum quoniam
psalmus 146 cuius titulus est titulus
alleluia sed nicolaus de lira dicit quod
sit sine titulo in hebreo quia in hebreo
habetur sic alleluia quoniam bonus est
psalmus in quo quinque psalmo
rum habetur laudare monet deum
hic preces quia primo adhortatur ad
laudem 2o ad hoc inducit rationem
ibi Aedificans 3o autem ad hoc
ad laudem inuitamur sic dicit Iubi
late Domino hoc dicit generali dicit
et glossa ordinaria et quia quatuor
quatuor laudabimus laudis etiam
retulit dicens quia bonus est

psalmus q. ideo q. bonum est laudare ipsum est laus dei est mea beatitudo
et non dicit absolute q. bona sit laus
sed vt laudis modum exprimere dicit
cum bonus est psalmus ipse enim est
laus dei que fit non solum voce sed
et operatione semper ergo laudat q.
semper bene operatur et q. bonus e
psalmus ideo dicit deo nro iocun
da sit q. vtique est si vita et mo
ribus speciosa est q. non est spe
ciosa si verbis non concordant opa
iuxta illud eccli. 19 non est spe
ciosa laus in ore peccatoris Edifi
cans Ps. pars vbi quemadmodum
nunc laudis diuine adducit
et primo exhortatur ipso ipsi
exhortatur spiritu Ps. exhortatur
omnibus exhortatur spiritu ibi permit
dicens Edificans s. post eius migra
cionem babilonis ad locum dispersi
ut sic pro probabile et ipsum filium
roseddech primo et postea ipse edificat
et necessitatem vel dificans ierusalem
i. ecclesiam sectam quia sic dificant
q. dispersiones ut i. fideles olim
dispersos congregabit s. hic per fidei
vnitatem et in futuro per gloriae
coronacionem Qui in qua damnati
fuerunt comites corde ad locum filius
ut qui fuerunt in captiuitate
babilonia vel eos qui offerunt
deo sacrificium spe tribulati et
affligunt tribulationes eorum psalm

ecclesiam per quam consolacionem habemus
donec adueniat plena consolacio Qui
numerat multitudinem plene tan
git diuina scriptura que facit stellas
in cuius numero et omnibus eis
i. pressuras et virtutes earum vsque ad
minimum cognoscens sed quis dicat
sic hoc non est deo magnum si omnes
stellas numerat cum ipse ipsi ex
pertum numerari sunt et ideo per
stellas glo. ord. intelligit doctores
ita q. sit sensus Qui numerat
multitudinem stellarum i. doctorum
q. deus nouit qui sunt eius doc
tri et omnibus eis i. distincte nosse
saluandos q. nam eorum septa sunt
in libro vite i. iudei predestinacione
magnus dominus noster dicit glo. ord.
potentia plenus et studio eruditus q.
ad plenum explicare non potest q. tam
cognitibus per vtilitatem et sapie
tiae non est numerus non enim pre
ab aliquo apprehendi suscipiens
sed adunationem auditorum hu
milis sunt i. vt tantum de deo
sapiant Timete dno Alia pe
ibi quemadmodum inducit ad dei
laudem exhortatur exhortatur omnibus
spiritu cum dicit timete dno
i. caritate sunt deum in laude
psallite deo i. bene operamini in
cytharam ibi manus sequitur
voce i. vocem laudis sequantur
opa virtutis Qui operat aduersus

et pullis coruorum i. expectantibus
eis cum abeo Inter illud ait. Re
spice volatilia cæli quia non laborant
neq; metunt et pater vestr celestis pascit
illa Non in fortitudine equi i. de
equitib; desiderat fortitudine fidelium
vel in fortitudine equi secundum glos
i. in superbia eorum et pe equi
fortitudine designantur Neq; in
tibiis i. in illis qui ponunt spem
in fortitudine sua vel humana Vn
sup dixit ipsa Nonne cum in lectu
meo sponso et gladius meus non
salvabit me Vn subdit bn placet
tibi est dno i. qui omne victoria
deo attribuunt qui in quibus timent
tes non de sua sed divina virtute
confidunt et qui timor non valet sine
spe venie ideo addit et in eis
qui sperant s. qui non presumunt
de sua industria sed de misericordia divina

Tertia psalmus cantici qui septi
Laudat ierusalem dominum
psalmus i. qui cuius in hebreo nullus
est titulus sed in biblis nostris
quidem est talis titulus alleluia aggei
et zacharie Vn dicit glos ou
quia isti duo prophete in babilonia cap
tivitate prophetaverunt reparationem
templi que ut iterum in pdixit
post 70 annos fori est inquit inter
lectum edificationem templi cele
bres eaq; subsequuntur alius pdixerit
et pena domini laudaverunt et post
70 annos i. post volubilitatem
tempis quia a diebus agitur profecionis
est et exhoc patet saltus zyzuli

duas hic partes fili ut procedens
ibi Ego contio Circa primu sic
dicit laudat ierusalem dominum glo ordinat
et sion et ierusalem perfecim enim inter
pretatur visio pacis sion speculatio vel
contemplatio et visio pacis est con
templatio xpi qui est pax nra
et stat hic ierusalem pro ecclia hic
et sion quia hic in virtute et exhor
tatione adiuvandum Ego confortavit
pax vbi promisse exhortationis
ro assignat et primo exercitium no
ue legis 2o exercitium veteris legis
2u ibi Qui annuntiat Circa primu
sic dicit Ego confortavit porta ecclie
ecclie scte dei hic sacramenta
noue legis et maxime sacramentum
baptismi quia est ingressus ad ecclia
Ecce iuste huiusmodi portavit sine
virtute sacramentorum que dnt hic
confortat et sacramenta noue legis
hic virtute sanctificandi quia virtute
non habebant sacramenta veteris
legis Benedixit filios s. benedictione
gratie Qui posuit s. p xpm adventu
mortem pacem quia xpo nato angeli
annunciaverunt et nunciaverunt
pacem mundo dicentes gloria in alti
simis deo et in terra pax hominibus
bone 2o et hec est pax cordis
impuri consistit p quam acquiritur
pax eternam Et adipe frumenti
s. in sacramento eucharistie quod
efficit in pane deifrumento phoe
sacrat spiritu homo Qui emittit
verbum suum medio i verbum eternum
et ipse dominus noster locutus est et

poeyt hoc pdicari et testificari
mundo dicens omnes immundu vni
versu pdicate hoc evangeli omni
creature Qui vltio velocitev cur
rit et impleuit mundu cognitione
veritatis Qui dat niue sicut
vbi declarat q pmisit s. de veloci
publicatione eiusdem et hoc p effectus
nubes que velocitev fiunt ad nu
tu voluntate vti dicit qui dat ni
ue ad instar admodu lane albam
et molle Nebulam sicut cinerem
i admodu cineru colorati colore
albo et hic fit valde velocitev et
d. ipe potuit hoc p velocitev cur
rit verbum eius et ipe est q dat
nuem Dicit cristallu suu In
hebraico sic dicit glacie sua et
est idem q cristallus no est aliud
quam aqua pfrigus congelata sicut
glacies quo deus mittit i pducit
sicut buccellas i sicut pces vel
pecus latas i pmittit frigoris eius
i frigiditatis eius No q i dicit
venter dr frigoris media conteq
vel media pducta et qm est genitus
huius nomis frigis tuae media conteq
sed qm est genitus huius nomis frigor
tuae media pducit et est idem frigus
vbiusq Qis sustinebit i nullus
posset sustinere si ipe vellet ad
intensu frigus pducere et supple
dr qui facit talia in natura
ille emittet verbu suu sem sig
eum et liquefiet et s. que
mortuis hoim admodu cristalli
vel glacies sunt congelata flauit spe
eius s. a pte et filio missus et flu
ent aque s. doctrine salutaris et
gtie q fem fuit admissum post xpi
ascensione Qui annuciat verbu
vbi ponit no divine laudis exhibi
cio veteris legis cui dr Qui
annuciat q iacob et filius suus
pmu verbum fuerunt eloquia
dei vt dicit apls. Ado q et iudi
sua i ppli israel legem iudicia contri
nente No fecit taliter q alie na
ciones no habebant legem et ppls
et ninivitu q de isto ppli xpe
cuite nasciturus sedm carnem
et ideo decuit q ille pollenter
potestatis spualis cultu et scientie
et q no fecerunt omni nationi
subdit ducatus et iudicia sua no
manifestauit eis | Dominica octaua

Ipsalmus centesimus qua
laudate dominu de celis
psalmus i as. cuius titulus est tyrsis
in hebraico et in translatione seu alia
et in quibusda libris nris addit
aggei et zacharie vt in pcedenti
et intelligit vt ibi ppha in hoc
psalmo p principiu omnemorancia
vniuersam creaturam hortat
ad laude et pmo invitat et ad
laude hortat creaturas supno
ras p inferiores i. laudate
dominu de terra Adhuc dicit
induite partes pmo ponit ex

laudationem Et ibi Cum ipse dicit
Sicut ergo aliquibus bona operantibus
applaudentes dicimus facere facere
hoc proprie angelis hic deum laudan
tibus exercitibus sic dicit Laudate
de dominis celis laudate eum in excelsis
Superioribus est subalinis verbis id est
potestatem officium deinde quibus aliquid
subdit laudate eum omnes angeli eius
sed in tribus ordinibus Laudate eum omnes virtutes eius
spiritus invenitur ordo virtutum et per
angelos illius ordinis fiunt effectus
numerales insinuantes divinas
maiestatis et admirabile hominem
inducentes deinde ad visibilia
descendit dicens Laudate eum sol
et luna licet corpora celestia sint
inanimata ut dicit damascenus
tamen debent deum laudare in gratia
ex sua pulchritudine et virtute
ducunt hominem in cognitionem
et laudat propter dei quinter in vitate
celum empyreum cum dicit Laudate
eum celi celorum i celum empyreum
et dicit celi celorum et super omnes
celos et quare autem hic dicit
celi in plural hoc dicit propter diuersas mansiones electorum ibi enim
sunt quasi illi in mansiones mul
te sunt in domo patris mei Consequenter
in vitat ad laudem celum cristallinum cum subdit et aque omnes
que super celos sunt et dicitur

cristallinum quidem propter aliquam similitudinem sicut empyreum dicit a pir
et est ignis propter similitudinem claritatis vel ab glom ov aque omnes q
sup celos sunt que sunt substantiam
to ut gen i legit Cum ipse
dixerit ubi potest permissa exhortatio
omnis vo cum dic Cum ipse dixerit
dicit glo ordi ecce hic verbis sig
nificat verbum s. dei filium per quem
omnia facta sunt et sine ipso factum
est nichil ioh i. Sanctum fiat
lux et facta est lux Laudate s. corpora celestia de quibus permisit in scripturis
s. permansura propter posuit
s. ut ipsa permanerent et non pereunt
s. reducendo ea in nichilum
licet ipse hoc posset Laudate
dominum de terra Ps. prius ubi admonuit exhortatur creaturas inferiores et primo creaturas terrenales
Ps terrenales ibi Reges terre Cir
ca primum sic dicit Laudate dominum
de terra i vos creature que estis
de terra sive in terra et circa terram et que sunt ille subdit Dra
cones et alia animalia et omnes
abyssi i. omnes profunditates aquarum et dicit hyra et pdriones
intelligit ecce s. illos maximos
pisces et pbat preexistentiam gen p
vbi non habemus creaturi deus dua
ere scriptura hebrei hic creauit
ecce driones magnos vel par
driones possumus intelligere

ista animalia que nos sic vocamus
que cum versantur circa profundum
aquarum et manebit qui cuncta sunt sed
et nos exhibendum tibi debemus
laudare deum Ignis grando nix glacies
spiritus procellarum i venti facientes
procellas in mari s. omnia ista laudent
i. nos exhibendum nostrum laudemus
Que faciunt verbum eius i. faciunt
illud ad quod deus eos ordinavit montes
s. montes et omnes colles i.
montes minores lignum fructiferum
usque ibi laudent dominum et quia ipse laudi
dignus est et illum sint nobis laudis
materia Cum exaltatum est nomen
eius solius quia omne creatura nihil
est in quantum ipsum et ideo solus prin
cipaliter laudandus est et ideo si alia
laudamus solum propter eum laudare de
bemus Confessio eius super laudis super
est super celum quantum in celestia pro
cumulata Et terra quantum in ter
restria et terrestria Et exaltavit
cornu i. potestatem et dignitatem
populi sui unde subdit ymnus i. laus
venalis est studio supplicibus omnibus
sanctis eius i. omnes sed et laudare
filiis israel supplicibus et sit ymnus populo
appropinquanti sibi i. populo israel qui
gentis sibi propinquo quia de populo israel
ipse natus est secundum vel appro
pinquantem sibi s. per gratiam et fidem

Psalmus centesimus quinquagesimus
Cantate domino canticum

psalmus 149 cunus talis est nisi
illa i. laudem dei post omnem creatu
ras quas in primo psalmo monuit
laudare deum eo quod alias creatu
ras hic spiritus invitat primum iste
adnovum canticum pronuntiare sibi i
fecit que est mirabilior dei opera
per quam de veteri fecit novus
et primo promittit exhortatio se
subrunge vo ibi Cum hymnum
primo exhortans adnovum canticum
sic dicens Cantate domino sed de
mysterio redemptionis de passione
et resurrectione Verus enim homo
canticum vetus cantat de terrenis
et corporalibus Novus homo novum
cantat de celestibus et spiritualibus can
ticum sed caritatis Laus eius Ca
ta est laus novi cantici non ubique canta
di est sed in ecclesia catholica et
electis qui sunt israel in xpo veniuro
adiudicium qui potentia sua diui
nitatis omnia facit Et filie syon
i. anime fideles que sunt filie syon
i. ecclesie psyon designata ut sepe
premissum et exultent in rege suo
i. in xpo qui in futuro apparebit
in regia maiestate Laudent nomen
eius in choro i. in concordia
morum vel in locutione concordi per
charitatem non sicut in choro can
ticum est consonantia vocum in tym
pano i. mortificatione carnis que
per tympanum designatur eo quod tympa
num ponitur exposito mortuorum

animalibus et psalterio i. spiritali operatione
psallant ei et quare subdit Quia
beneplacitum i. populo suo placet sibi
et exaltabit vel mulcabit s. in furore
sedo Mansuetos in salutem s. aeterne
vite Exultabunt sci in gloria qui
post iudicium extra manum soli erunt
gloriosi in corpore et anima et lectitia
mansuetudinis tunc exultabunt et
gaudebunt Letabunt in cubilibus
suis cubile pro est locus quietis
et dr. in plali cubilibus pro diversis
glie gradibus Quia licet una sit
obscenitas beatitudo sanctorum tamen
sationes multe sunt Vt hec dicit Joh. 14°
pro unus sanctorum qui plus meruit
clarius deum videt et dulcius fruitur
ipso Exultationes dei i. laudes
dei cum gaudio in gutture cordium
ad laudem s. aliquos doctores in
prima celestia erit laus vocalis vel
in gutture non corpis sed cordis
et gladii ancipites i. bis acuti
ex utraque parte scindentes in
membris eorum sed sanctorum pro hoc notat
ostentatio metaphorice in furore iudicio
de quo dr. supra 4 tunc tenebunt
iusti in magna constantia adver
sus eos qui se angustiaverunt Ut
sequitur in textu ad faciendum vin
dictam s. in eis in hoc solo apparet
quod pro iudicabit sci nationes
vel alibi dr. vel de angelis potest
intelligi alibi loco et gladii pro
dr. qui 12. exibit angeli et separa
bunt malos de medio iustorum et
mutant eos in caminum ignis et pro
ulterior pena impii non liberabunt
ideo subdit ad alligandos reges eorum
in compedibus i. in clausuras penarum
et nobiles eorum in manicis ferreis
i. in penis ad modum manicae ferreae
durum et ita fit de regibus et nobilibus
ideo et sic erit de quibuscumque aliis
impiis populis Vt faciant in eis iu
dicium ab aeterno iudicia pscripta vt
in libris veteris et novi testamenti
pscripta sed de damnatione impiorum
gloria hec est omnibus sanctis qui et sic gla
quam sci eorum gloriam sed vt premissum
est quod dominus exaltabit eos in salutem
et ipsi exultabunt in gloria et faciet
vindictam in nationibus vt faciant
iudicium pscriptum et sic eorum laudes
post iudicium gaudebit in gloria dominum

Incipit psalmus centesimus quinquagesimus

Laudate dominum in sanctis
psalmus 19° et ultimus cuius pro oc
casione talis est ex tali alii ex
et pro qua David qui in principio huius
libri sive pro sive vere quaestio
nis formam fidelibus ostendit cum
dixit Beatus vir qui non abiit pam
in voluntate istam pro sanctis in celesti verbum
recipiens dicit quod in eis laudandus sit
deus Quia in hoc psalmo monet
civitatem dei sed vnitas omnium sanctorum
ut ore et animo canatur in hoc
culmine divine laudis omnes
psalmodiam producit quae mundi
dulcedine decantant Unde sic
dicit Laudate dominum in sanctis eius i. plenis

que scis sine ddit Laudate eum in firmamento i. glom ordinis pro
q. morte sua diabolum vicit et cuncta idolum vsq. pduxit vel firmamento i. in celo empyreo vbi est locus
bton Laudate eum in virtutibus i. in
locutate angelorum qui nominantur
note virtutum et est medius ordo an
gelorum seu media virtutes vel
in virtutibus i. potentiis glom ordi
Quia omnia subiecta sunt pedibus
eius cui omne genu flectitur cele
stium terrestrium et infernorum
ad phil. 2o Laudate eum p magnitudi
i. sine fine sicut magnitudinis eius
nō est finis vt di. sup psalmo 144
Quo cuncto laudantibus sit pqualitas
similitudines misticas vsq. ad finem
psalmi describit dicens Laudate eum
in sono tube q.d. tuba generat
regi psallentum canitur deo cytharam
cum aliis instrumentis canitur spō
so Intubam enim vox significat in
psalterio deus in cytharam sponsus
et sic est sensus Laudate eum in so
no i. laudate eum vt regem laudate
eum in psalterio i. vt deum Laudate
eum in cytharam vt sponsum laudate
eum in timpano i. in carne mortuata
et choro i. in voce conditum cum
conditum timpanum fit ex corio
extensio in ligno chorus vero est
temperata vocum humanarum collectio
Laudate eum in cordis et organo
cordis potest poni instrumento q
cordarum tensione sonat et or
gano organum est q. 2m fistulis di
versis fabricatum flatu follium so
nans Laudate eum in cimbalis bono
rumb cimbala sunt que scala
sive campane ex metallo fiunt que
cum se tangunt dulcem sonum reddunt
et ideo in ppositis labia
nostris ponunt ita q. sit sensus
laudate in cimbalis i. in labiis lau
de dei bisonantibus et ne putes
cimbala ista esse sine anima addit
laudate eum in cimbalis iubilationis
i. in labiis iubilationem certum mo
strantibus in hac primitiva vocum
mistica pteō est est cum flatus
intuba pulsus in cimbalis et cy
tharam vox in choro et sic sunt
tria genera sonorum quorum nullum
hic pretermittit quibus omnis et
misticis in se nō significentur
spiritalis armonia quem nō humb
sed puri mente adducuntur
ita huismodi instrumenta non
habent locum in celesti patria sed
hic gemendo tantum ad designandum
superna studia et ideo ppha vult
hic intelligi solum spiritualia que ppter
eiusdem fine concludit dicens Omnis
spiritus s. angelicus et humanus Laudet
dominum s. sine fine et in perpetuum
Pretera illud beti qui habitant in domo
tua dni in secla seculorum laudabunt
sup psalmo 83 secundum 15 vox
pnte Miserere mei deus psalmo
6o. et vox iustitie Quam et iudi

cantabo tibi dñe s. in fine 2e hme
psalmo s. centesimo et hic concludit
vox vite eterne oīs spc laudet
dom̄ Laudemus igr̄ et nos dom̄ in do
nis suis qui p pnti ad finē sacre
pphecie psalmorū nos pduxit
Laudemus inq̄ cū cū oībus bōis
spitibus ut sic militemus p grām
in pnti ut coronem̄ p glam in
futuro quā nobis omnibus concedat
dom̄ nr̄ ihc xpc qui cū scō spū
in gla dei pris vivit et regnat
deus amen amen amen
Explicit glosa psalterij deo
grās Glosa psalterij finita et
scripta est p manus pauli anno dō
m° cccc° lxxxxv° dominica pxi
an festū sci bartholomei apli